

අතිධම්මපිටකයෙහි

පස්වන ග්‍රන්ථය

කථාවසතුප්‍රකරණය

තෘතීය භාගය

ලබ්‍හා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්
අභංගම විද්‍යාවන්ත පරිවේණාධිපති
පණ්ඩිත කෝද්දගොඩ සද්දණ්‍යාලොක
නායක සථවිරයන් වහන්සේ
විසින් කරන ලද
සිංහල පරිවර්තනයෙන් සුඤ්ඤ සි
ලබ්‍හා ආණ්ඩුව මගින් ප්‍රකාශිත සි

බු ව: 2512

ක්‍රි ව: 1969

Buddha Jayanthi Tripitaka Series: Volume XLVI

THE FIFTH BOOK

IN

THE ABHIDHARMAPITAKA

KATHAVASTUPRAKARANA

PART III

WITH SINHALA TRANSLATION

BY

THE VENERABLE

PANDITA KODAGODA NANALOKA THERA

**CHIEF HIGH PRIEST OF SOUTHERN CEYLON,
PRINCIPAL, VIDYACHANDRA PRIVENA, AHANGAMA**

PUBLISHED UNDER THE PATRONAGE

OF

THE GOVERNMENT OF CEYLON

BE 2512

CE 1969

අනිධම්මපිටකේ

කථාවත්ථුපපකරණං

තතිසෝ හාගො

අනිධම්මපිටකයෙහි

කථාවත්ථුපකරණය

තෘතීය හාගය

**“තථාගතසප්තවේදීතො භික්ඛුවෙ ධම්මවිනයං විවඤ්චා විරෝධනී
නො සම්මන්තො”**

**“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරණ ලද
ධම්ම හා විනය විවෘත වූයේ බබලයි. වැසුණේ නො බබලයි”**

(අභිගුණතරනිකාය, තිකතිපාඨ - භරණ්ඩුවගො, 9 සුත්තය.)

ප ච්ඡි න

CONTENTS

පාළිලෝභීය — PĀLI ALPHABET	IX
සංකේත නිරූපණය — ABBREVIATIONS			XI
ගුණපත්‍රය	.	..	XII
විසයසූචි			XIII
පෙළ හා පරිච්ඡේද	2-519
I ආගම සුභතනනානුකූලමණිකා	.	..	523
II සංඝඤ්ඤානාමානුකූලමණිකා	..		526
III ගාථාදිපාදනුකූලමණිකා		.	527
IV විසේසපදනුකූලමණිකා	..		530

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS

VOWELS

අa අā ඉi ඉī උu උū එe ඔō

CONSONANTS

	කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞna		
	චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤna		
	ටta	ඨtha	ඬda	භdha	ණna		
	තta	ථtha	දda	ධdha	භna		
	පpa	ඵpha	බba	භbha	මma		
යya	රra	ලla	වva	සsa	හha	ලla	අංm

කka	කā	කිki	කීkī	කුku	කූkū	කෙke	කොkō
ඛkha	ඛā	ඛිkhi	ඛීkhī	ඛුkhu	ඛූkhū	ඛෙkhe	ඛොkho
ගga	ගā	ගිgi	ගීgī	ගුgu	ගූgū	ගෙge	ගොgo

Conjunct - Consonants

කකka	ඤඤnā	ත්‍රtra	මම්mpha
කඛkha	ණණna	ඳdda	මඞ,මඞm ba
කයkya	ඤඤnca	ඳ්දdda	මඞmbha
ත්‍රිtri	ඤජ,ජ්නcha	ද්දdra	මම්mma
කිkva	ඤජ,ජ්නja	ඳ්,ඳ්දva	මඞmha
ඛයkhyā	ඤඞn̄jha	ධ්ධdha	යය,යයyva
ඛචkhva	ට්ටtta	නනnta	යයyha
ගගgga	ථ්,ථ්තtha	න්නntha	ල්ලlla
ගඝggha	ඬඬdda	ඤ්දnda	ල්ලlyā
ඬකnka	ඬඬddha	ඞඞndha	ල්ලlha
ග්ගra	ණණnna	නනnna	චචwha
ඬඛnkha	ඤටnta	නනnha	සසssa
ඬගnga	ණ්ණntha	ප්පppa	සමsma
ඬඝnggha	ඞඞ,ධ්ධnda	ප්ප්ppha	සවsva
චචcca	ණණnha	ඞඞbba	භභhma
චජccha	නනnta	ඞඞbbha	භභhva
ජ්ජja	න්නntha	බ්බbra	ල්ලlha
ඤ්ඤjha	නිitva	මම්mpa	

අā ඉī උū ට්ථtha ජ්ජja ඤ්ඤnā ඞ්ඞnda ට්ටtta

සංකේත නිරූපණය

ABBREVIATIONS

[ග්‍රන්ථයෙහි යෙදී ඇති සංකේත]

ස පු	සකවාදී පුවත්,
ප පටිඤ්ඤා	පරවාදී පටිඤ්ඤා,
ස අනු	. සකවාදී අනුයෝගො,
ප පටි	පරවාදී පටිකේඛපො,
ප පු	.. පරවාදී පුවත්,
ස පටිඤ්ඤා	සකවාදී පටිඤ්ඤා
ප අනු:	පරවාදී අනුයෝගො,
ස. පටි.	. සකවාදී පටිකේඛපො,
අනු ඔ	.. අනුලොම ඔපනා,
අනු පා	... අනුලොම පාපනා,
අනු. ආ	... අනුලොම ආරොපනා,
පටි ඔ	.. පටිලොම ඔපනා,
පටි පා	... පටිලොම පාපනා,
ස නි	සකවාදී නිගගහො,
ප. නි	. පරවාදී නිගගහො,
ස නිග	. සකවාදී නිගමනං,
ප නිග	. පරවාදී නිගමනං,
ස. වි	. සකවාදී විසංජ්ජනා,
ප වි	. පරවාදී විසංජ්ජනා

පොද්‍ය සංකේත

සී මු	සීග්‍රකතර - මුද්දිත පොද්‍යකං,
සා	. සාමකතර - මුද්දිත පොද්‍යකං,
මජ්ඣිමනිකායා	මජ්ඣිමනිකායා - පොද්‍යකං,
PTS	Pali Text Society Edition.

ශ්‍රද්ධාපත්‍රය

පිටු	පෙළ	අශ්‍රද්ධ	ශ්‍රද්ධ
3	2	සාමුදාය	සාමුදාය
3	5	මහාසංඛිත	මහාසංඛිත
3	9	විපාකයෝ, අවසානාකාශ	විපාකාච්ඡාදන වේද්
3	9	ක්‍රියා, අවසානාකාශ	ක්‍රියාච්ඡාදන වේද්
4	11	අඛණ්ඩතාව	අඛණ්ඩතාව
13	16	සංසාරකාය	සංසාරකාය
14	10	අමනසා	අමනසා
16	17, 24	-ප- -ප-	-පෙ- -පෙ-
21	3	මහාසංඛිතයන්ගේ	මහාසංඛිතයන්ගේ
25	34	එකරුණික	එකරුණික
26	6	පඤ්ඤා	පඤ්ඤා
42	13	රතනපද්මය	රතනපද්මය
58	11	කිරිතලාකාශ	කිරිතලාකාශ
69	38	එකම	එකම
85	24, 28	මොනරපිල්	මොනරපිල්
87	24, 28	„	„
90	13, 26	නිවේදනය	නිවේදනය
107	4	නිවුනකයෙහි	නිවුනකයෙහි
139	11	මවුනසා	මවුනසා
142	17	අපරිමිතතා	අපරිමිතතා
199	14	අනාසුචය	අනාසුචය
224	8	සංඛ්‍යාපඤ්ඤා	සංඛ්‍යාපඤ්ඤා
335	27	සුච්ඡද්‍රව්‍ය	සුච්ඡද්‍රව්‍ය
362	19	කණ්ඩකො	කණ්ඩකො
380	5	අතනතිකය	අතනතිකය
385	1	සාමසුද්ධානපා 16 9	සාමසුද්ධානපා 19 3
481	13	අනෙකුත්යෙහි	අනෙකුත්යෙහි
519	8	සුච්ඡද්‍රව්‍ය	සුච්ඡද්‍රව්‍ය

අභිබලව පිටතෙක

කථාවටුපපකරණපාලියා

නතිගහාග - විසයසූචි

විසයා

පිටපතකා

එකාදසමො වගෙහා

2 - 48

1	නිසෙසාපි අනුසයකථා	2 - 18
2	ඤ්ඤකථා	20 -
3	ඤ්ඤං විතතවිප්පයුතනනතිකථා	22 - 26
4	ඉදං දුකකනතිකථා	28 - 32
5	ඉද්ධිබලකථා	34 - 38
6	සමාධිකථා	40 - 42
7	බමමට්ඨිතනාකථා	44 -
8	අනිච්චතාකථා	46 - 48

එකාදසමො වගෙහා නිට්ඨිතො

ආදසමො වගෙහා

50 - 88

1.	සංවරොකමමනතිකථා	50 - 54
2	කමමකථා	56 - 60
3	සද්දෙවිපාකොතිකථා	62 - 64
4	සලායතනකථා	66 - 68
5	සතතකකිතතුපරමකථා	70 - 74
6	කොලංකොලකථා	76 -
7	එකබ්ඪිකථා	78 -
8	ඪ්විතාවොරොපනකථා	80 - 82
9	දුග්ගතිකථා	84 - 86
10	සතතමහවිකකථා	88 -

ආදසමො වගෙහා නිට්ඨිතො.

තෙරසමො වගෙහා

90 - 128

1	කප්පට්ඨකකථා	90 - 92
2	කුසලපට්ඨාහකථා	94 -
3	අනන්තරාපයුතනකථා	96 - 98
4	නියතස්සනියමකථා	100 -
5	නිවුතකථා	102 - 104
6	සමමුඛිභුතකථා	106 - 108
7	සමාපනෙතාඅස්සාදෙතිකථා	110 - 112
8	අසානරාගකථා	114 - 116
9	බමමතණනාඅබ්භාකනාතිකථා	118 - 122
10	බමමතණනානදුකකිසමුදයොතිකථා	124 - 128

තෙරසමො වගෙහා නිට්ඨිතො

පිටසා

පිටසාකා

පුද්දසමොචගො

180 - 170

1	කුසලාකුසලපටිසංදානකථා	130 - 136
2	සලායනත්තප්පනිකථා ..	138 - 140
3	අනන්තරපච්චයකථා	142 - 150
4	අරියරූපකථා	152 -
5	අඤ්ඤාඅනුසංයොගිකථා	154 - 158
6	පරිසුට්ඨානංචිත්තවිපස්සනනනිකථා	160 -
7	පරියාපදානකථා	162 - 168
8	අබ්‍යාකතකථා	170 - 174
9	අපරියාපදානකථා	176 -

පුද්දසමො චගො නිබ්බිතො

සංකාරසමො චගො

178 - 224

1	පච්චයකථා	178 - 184
2	අඤ්ඤාමඤ්ඤාපච්චයකථා ..	186 - 188
3	අද්ධාකථා	190 - 194
4	බණ්-ලය-මුහුත්තකථා	196 -
5	ආසවකථා	198 -
6	ජරාමරණකථා	200 - 202
7	සඤ්ඤාවේදසිතකථා ..	204 -
8	දුතියසඤ්ඤාවේදසිතකථා	206 -
9	තතියසඤ්ඤාවේදසිතකථා	208 - 212
10	අසඤ්ඤාසත්තමිකකථා ...	214 - 216
11	කමමුපවයකථා	218 - 224

සංකාරසමො චගො නිබ්බිතො

තතිසො සංකාරසමො

සංඥාසමො චගො

226 - 274

1	නිග්ගහකථා	226 - 228
2	පග්ගහකථා	230 - 232
3	සුඛානුප්පදානකථා	234 - 236
4	අබිග්ගාමනසිකාර කථා	238 - 244
5	රූපං ගෙනුතිකථා	246 - 248
6	රූපං සගෙනුකනනිකථා	250 - 252
7	රූපං කුසලාකුසලනනිකථා	254 - 258
8	රූපං විපාකොගිකථා	260 - 262
9	රූපං රූපාවචරාරූපාවචරනනිකථා	264 - 266
10	රූපරාතො රූපධාතූපරියාපදනො, අරූපරාතො අරූපධාතූපරියාපදනොතිකථා	268 - 274

සංඥාසමො චගො නිබ්බිතො

සත්තරසමා වග්ගො

276 - 320

1	අත්ති අරහතො පුඤ්ඤපච්ඡයොති කපා	276 - 278
2	නත්ති අරහතො අකාලමච්චුතිකපා	280 - 282
3	සබ්බමිදං කම්මතොතිකපා	284 - 286
4	ඉන්ද්‍රියබ්බකපා	288 - 290
5	අපෙක්ඛා අරියමග්ගන්තිකපා	292 - 294
6	න වත්තබ්බං සබ්බසාදකම්මං පතිගණ්හාතීතිකපා	296 - 298
7	න වත්තබ්බං සබ්බසාදකම්මං විසොධෙතීති කපා	300 - 302
8	න වත්තබ්බං සබ්බසාදකම්මං භුඤ්ජතීතිකපා	304 - 306
9	න වත්තබ්බං සබ්බසාදකම්මං මහපථලන්තිකපා	308 - 310
10	න වත්තබ්බං බුද්ධස්ස දිත්තං මහපථලන්තිකපා	312 - 314
11.	දකම්මොවිසුද්ධි කපා	316 - 320

සත්තරසමා වග්ගො නිට්ඨිතො

අට්ඨකරසමා වග්ගො

322 - 368

1	මනුස්සලොකකපා	322 - 324
2	ධම්මදෙසනාකපා	326 - 328
3	කරුණාකපා	330 - 332
4	ගනිජාතකපා	334 -
4	එකමග්ගකපා	336 - 340
6	කොනසම්මතන්තිකපා	342 - 350
7	කොනන්තිකකපා	352 - 358
8	සමාපනතො සද්දං සුණාතීතිකපා	360 - 362
9	චිකචුනා රූපං පස්සතීතිකපා	364 - 368

අට්ඨකරසමා වග්ගො නිට්ඨිතො.

එකුණ්ඩසතිමා වග්ගො

370 - 416

1	කිලෙසජ්ඣනකපා	370 - 374
2	සුඤ්ඤතාකපා	376 - 380
3	සාමඤ්ඤඵලකපා	382 - 384
4	පත්තිකපා	386 - 390
5	තථතාකපා	392 - 394
5	කුසලකපා	396 - 398
7	අච්චන්තනියාමකපා	400 - 408
8	ඉන්ද්‍රියකපා	410 - 416

එකුණ්ඩසතිමා වග්ගො නිට්ඨිතො

විෂයය, වගන්ති

418 - 448

1.	අසඳුම්මකයා	418 - 424
2	සඳුන්කයා	426 - 428
3	නිරයපාලකයා	430 - 434
4.	නිරව්‍යානකයා	436 - 438
5	මගනකයා	440 - 444
6	සඳුන්කයා	446 - 448

විෂයය, වගන්ති නිවැරදිකර.

එකවිෂයය, වගන්ති

450 - 472

1	සාසනකයා	450 - 452
2	අවිචිතකයා	454 -
3	සංඝඝෝෂකයා	456 -
4	ඉද්ධකයා	458 - 460
5	බුද්ධකයා	462 -
6	සබ්බද්ධකයා	464 -
7	ධම්මකයා	466 - 468
8	කම්මකයා	470 - 472

එකවිෂයය, වගන්ති නිවැරදිකර.

ආවිෂයය, වගන්ති

474 - 500

1	පරිනිබ්බානකයා	474 -
2	කුසලචිතකයා	476 - 478
3	ආනෙඤ්ජකයා	480 - 482
4	ධම්මාභිසමයකයා	484 -
5	තිස්සාපි කයා	486 -
8	අභ්‍යානකයා	488 - 490
9	ආසෙවනපච්චයකයා	492 - 496
10	බණ්ඩකයා	498 - 500

ආවිෂයය, වගන්ති නිවැරදිකර

තෙවිෂයය, වගන්ති

502 - 516

1	එකාධිපායකයා	502 -
2	අරහන්තවර්ණකයා	504 -
3	ඉස්සරියකාමකාරිකයා	506 - 510
4	පතිරූපකයා	512 -
5	අපරිනිප්පන්නකයා	514 - 516

තෙවිෂයය, වගන්ති නිවැරදිකර

අතිශයම සිටකෙ

කම්මානවත්තකරණං

නිවේදනාශා

අනිධම්මපිටකේ කම්මාවත්තපසකරණං

තනිසො භාගො

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස.

එකාදසමො වග්ගො

11. 1.

තිස්සොපි අනුසයකම්මා

1 ස පුච්ඡා	අනුසයා අබ්භානතා'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනුසොගො	ටිපාකාබ්භාසාකතා කිරියාබ්භාසාකතා, රූපං නිබ්බානං
චක්ඛායතනං -පෙ- ථොට්ඨබ්බායතනනි
ප පටිකේඛපො	න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
2 ස පු	කාමරාගානුසයො අබ්භානතො'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	කාමරාගො කාමරාගපට්ඨප්පට්ඨානං කාමරාග-
සඤ්ඤාප්තං කාමොඤ්ඤා කාමයොගො
කාමච්ඡද්දනිවරණං අබ්භානතනි
ප පටි	න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
3 ස පු	කාමරාගො කාමරාගපට්ඨප්පට්ඨානං -පෙ-
කාමච්ඡද්දනිවරණං අනුසලනි
ප. පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	කාමරාගානුසයො අනුසලො'ති
ප පටි	න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

අතිධම්පිටකයෙහි කථාවසතුප්‍රකරණය

තෘතීය භාගය

ඒ හඟවත් අහිත් සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා.

එකාදශ වගීය

11 1

තිස්සොපි අනුසයකථා.

[යම් හෙයෙකින් පෘථග්ජන තෙම කුශලාචාරාකෘත සිත් පවතින් මැ
'සානුසහ' යි කියැවුනු වේ ද, එකෙණෙහි ඔහුගේ යම් හෙතුසෙක්
අද් ද, ඒ හෙතුසෙන් අනුසය ධර්මයෝ සහෙතුක නො වෙත් ඒ
විතතයෙන් සම්ප්‍රසූත ද නො වෙත්. එහෙයින් ඒ ධර්මයෝ 'අව්‍යාකෘත
යහ, අහෙතුකයහ, විතතවිප්‍රසූතයහ' යි ලබ්ධි ගත් මහාසාධිසීක-
සමමිතිය නිකාය වාසීන්ගේ වාද තිදුනට 'තිස්සොපි අනුසයකථා' එබි]

1 ස පුච්ඡා	අනුසයයෝ අව්‍යාකෘත වෙත් ද?
ප. පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනුසොග	විපාකයෝ අව්‍යාකෘතයහ, ක්‍රියා අව්‍යාකෘත හ,
රූප, නිජාණ, චක්‍ෂුරායතන සප්‍රභව්‍යායතන
අව්‍යාකෘත වේ ද?
ප පටිකොප	එසේ නො කියැවුනු යැ
2 ස පු	කාමරාගානුසය අව්‍යාකෘත වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	කාමරාගය කාමරාගපයඤ්චානස කාමරාගසං-
යෝජනය කාමොසය කාමරොගය කාමච්ඡදා-
නිවරණය අව්‍යාකෘත වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
3 ස. පු	කාමරාගය කාමරාගපයඤ්චානස කාමච්ඡදා-
නිවරණය අකුශල වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු.	කාමරාගානුසය අකුශල වේ ද?
ප. පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ

4

කථාවැඩිපාකරණං තිස්සොපි අනුසයකථා- [11 1]

4 ස. පු

පටිඝානුසයො අබ්‍යාකතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

පටිඝං පටිඝපරිවූට්ඨානං පටිඝසංඤ්ඤාජනං
අබ්‍යාකතනති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

5. ස පු

පටිඝං පටිඝපරිවූට්ඨානං පටිඝසංඤ්ඤාජනං
අකුසලනති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

පටිඝානුසයො අකුසලො'ති

ප. පටි.

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

6 ස පු

මානානුසයො අබ්‍යාකතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු.

මානො මානපරිවූට්ඨානං මානසංඤ්ඤාජනං
අබ්‍යාකතනති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

7. ස පු

මානො මානපරිවූට්ඨානං මානසංඤ්ඤාජනං
අකුසලනති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

මානානුසයො අකුසලො'ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

8 ස පු

දිට්ඨානුසයො අබ්‍යාකතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

දිට්ඨි දිට්ඨොඤ්ඤා දිට්ඨියොගො දිට්ඨිපරිවූට්ඨානං
දිට්ඨිසංඤ්ඤාජනං අබ්‍යාකතනති.

ප. පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

9. ස පු:

දිට්ඨි දිට්ඨොඤ්ඤා දිට්ඨියොගො දිට්ඨිපරිවූට්ඨානං
දිට්ඨිසංඤ්ඤාජනං අකුසලනති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු

දිට්ඨානුසයො අකුසලො'ති

ප. පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

- 4 ස ප්‍ර ප්‍රතිකෘතිය අවසානය වේ ද?
- ස පරිකල්පය එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රතිකෘතිය ප්‍රතිකපයක් වීමෙන් ප්‍රතිකසංයෝජනය අවසානය වේ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 5 ස ප්‍ර ප්‍රතිකෘතිය ප්‍රතිකපයක් වීමෙන් ප්‍රතිකසංයෝජනය අනුගත වේ ද?
- ස පරිකල්පය එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රතිකෘතිය අනුගත වේ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 6 ස ප්‍ර මානානුගත අවසානය වේ ද?
- ප පරිකල්පය එසේ යැ
- ස අනු මානය මානපයක් වීමෙන්, මානසංයෝජනය අවසානය වේ ද?
- ප. පරි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 7 ස ප්‍ර මානය, මානපයක් වීමෙන්, මානසංයෝජනය අනුගත වේ ද?
- ප පරිකල්පය එසේ යැ
- ස අනු මානානුගත අනුගත වේ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 8 ස. ප්‍ර දිව්‍යානුසාර අවසානය වේ ද?
- ප පරිකල්පය එසේ යැ
- ස අනු දෘෂ්ටි, දෘෂ්ටිමය, දෘෂ්ටියෙන්, දෘෂ්ටිපයක් වීමෙන්, දෘෂ්ටිසංයෝජන අවසානය වේ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 9 ස ප්‍ර දෘෂ්ටි, දෘෂ්ටිමය, දෘෂ්ටියෙන්, දෘෂ්ටිපයක් වීමෙන්, දෘෂ්ටි සංයෝජන අනුගත වේ ද?
- ප පරිකල්පය එසේ යැ
- ස අනු දෘෂ්ටිඅනුගත අනුගත වේ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුණු යැ

- 10 ස පු විවිකිව්ණානුසයො අබ්‍යාකතො'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු විවිකිව්ණා විවිකිව්ණාපරිසූච්ඡානං විවිකිව්ණා-
 සඤ්ඤාජනං විවිකිව්ණානීවරණං අබ්‍යාකතනනි
 ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 11 ස පු විවිකිව්ණා විවිකිව්ණාපරිසූච්ඡානං විවිකිව්ණා-
 සඤ්ඤාජනං විවිකිව්ණානීවරණං අකුසලනි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු විවිකිව්ණානුසයො අකුසලො'ති
 ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 12 ස. පු භවරාගානුසයො අබ්‍යාකතො'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු භවරාගො භවරාගපරිසූච්ඡානං භවරාග-
 සඤ්ඤාජනං අබ්‍යාකතනනි
 ප. පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 13 ස පු භවරාගො භවරාගපරිසූච්ඡානං භවරාගසඤ්ඤා-
 ජනං අකුසලනි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු භවරාගානුසයො අකුසලො'ති
 ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 14 ස පු අවිජ්ජානුසයො අබ්‍යාකතො'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු අවිජ්ජා අවිජ්ජාසො අවිජ්ජායොගො අවිජ්ජා-
 පරිසූච්ඡානං අවිජ්ජාසඤ්ඤාජනං අවිජ්ජා-
 නීවරණං අබ්‍යාකතනනි
 ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 15 ස. පු අවිජ්ජා අවිජ්ජාසො අවිජ්ජායොගො අවිජ්ජා-
 පරිසූච්ඡානං අවිජ්ජාසඤ්ඤාජනං අවිජ්ජා-
 නීවරණං අකුසලනි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු අවිජ්ජානුසයො අකුසලො'ති
 ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

- 10 ස. පු විවිකිත්තානුගය අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ ය.
- ස. අනු විවිකිත්තා, විවිකිත්තාපයඤ්ඤාන, විවිකිත්තාසං-
යෝජන, විවිකිත්තානිවරණ අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුතු ය.
- 11 ස. පු විවිකිත්තා, විවිකිත්තාපයඤ්ඤාන, විවිකිත්තාසං-
යෝජන, විවිකිත්තා නිවරණ අකුශල වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ ය.
- ස. අනු විවිකිත්තානුගය අකුශල වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුතු ය.
- 12 ස. පු භවරාගානුගය අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ ය.
- ස. අනු භවරාගය, භවරාගපයඤ්ඤාන, භවරාගසංයෝ-
ජනය අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුතු ය.
13. ස. පු භවරාගය, භවරාගපයඤ්ඤාන, භවරාගසංයෝ-
ජනය අකුශල වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ ය.
- ස. අනු භවරාගානුගය අකුශල වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුතු ය.
14. ස. පු අවිද්‍යානුගය අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ ය.
- ස. අනු අවිද්‍යා, අවිද්‍යාමස, අවිද්‍යායෝග, අවිද්‍යාපයඤ්ඤාන,
අවිද්‍යාසංයෝජන, අවිද්‍යානිවරණ අව්‍යාකාත
වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුතු ය.
- 15 ස. පු අවිද්‍යා, අවිද්‍යාමස, අවිද්‍යායෝග, අවිද්‍යාපයඤ්ඤාන,
අවිද්‍යාසංයෝජන, අවිද්‍යානිවරණ අකුශල වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ ය.
- ස. අනු අවිද්‍යානුගය අකුශල වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුතු ය.

16 ප පු

න වතනබ්බං අනුසයා අබ්‍යාකතා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

“පුච්ඡ්ඤානො කුසලාබ්‍යාකතො විතෙන වතනමානො
සානුසයො”ති වතනබ්බො'ති

ස පටිඤ්ඤා,

ආමනතා

ප අනු.

කුසලා'කුසලා ධම්මා සම්මුඛිභාවං ආගච්ඡන්ති'ති

ස පටි

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

ප. ආ

තෙන හි අනුසයා අබ්‍යාකතා'ති ¹

17 ප පු

“පුච්ඡ්ඤානො කුසලාබ්‍යාකතො විතෙන වතනමානො
සරාගො”ති වතනබ්බො'ති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ප අනු.

කුසලා'කුසලා ධම්මා සම්මුඛිභාවා ආගච්ඡන්ති'ති

ස පටි

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

ප ආ

තෙන හි රාගො අබ්‍යාකතො'ති

18 ස පු

අනුසයා අහෙතුකා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

රූපං නිබ්බානං චික්ඛායහනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බා-
යහනන්ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

19 ස පු

කාමරාගානුසයො අහෙතුකො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

කාමරාගො කාමරාගපරිත්ථිඨානං කාමරාග-
සඤ්ඤාජනං කාමච්ඡන්තිවරණං² අහෙතුකන්ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

20 ස පු

කාමරාගො කාමරාගපරිත්ථිඨානං -පෙ-
කාමච්ඡන්තිවරණං සහෙතුකන්ති³

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස අනු

කාමරාගානුසයො සහෙතුකො'ති

ප. පටි

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

¹ අනුසයො අබ්‍යාකතො'ති - සිමු² කාමරාගනිවරණං - PTS³ අහෙතුකො'ති - සිමු

- 16 ප පු** ‘අනුශයයෝ අව්‍යාකාත වෙති’යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප අනු “පාඨග්ග්ඤ නෙම කුශල අව්‍යාකාත විතතය පවත්නා කල්හි සානුශය වේ”යි කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප අනු කුශලාකුශල ධර්මයෝ සම්මුඛිභාවයට එත් ද?
- ස. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ.
- ප ආ. එසේ වී නම් අනුශය ධර්මයෝ අව්‍යාකාත වෙති.
- 17 ප. පු** “පාඨග්ග්ඤ නෙම කුසලාච්ඡාදාකාත සිත පවත්නා කල්හි සරාග වේ”යි කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප අනු කුශලාකුශල ධර්මයෝ සම්මුඛිභාවයට එත් ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුනු යැ.
- ප ආ. එකරුණිත් රාගය අව්‍යාකාත වෙයි.
- 18. ස පු** අනුශයයෝ අග්‍රෙහුක වෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස. අනු රූපය නිව්‍යාණ චක්ඛුරායතන සප්පට්ඨායතන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ.
- 19 ස පු** කාමරාගානුශය අග්‍රෙහුක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු කාමරාගය කාමරාගපඤ්ඤාන, කාමරාගසං-
යෝජන, කාමච්ඡන්දනීවරණ අග්‍රෙහුක වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ.
- 20 ස පු** කාමරාග, කාමරාගපඤ්ඤාන කාමච්ඡන්ද-
නීවරණ අග්‍රෙහුක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු කාමරාගානුශය අග්‍රෙහුක වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ.

- 21 ස පු පටිකානුසයො -පෙ- මානානුසයො -පෙ-
දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො -පෙ-
භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අහෙතු-
කො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු අවිජ්ජා අවිජ්ජාකො අවිජ්ජායොගො අවිජ්ජාපරි-
සුට්ඨානං අවිජ්ජාසංඤ්ඤාජනං අවිජ්ජානීවරණං
අහෙතුකනති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 22 ස පු අවිජ්ජා අවිජ්ජාකො -පෙ- අවිජ්ජානීවරණං
සහෙතුකනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු අවිජ්ජානුසයො සහෙතුකො'ති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 23 ප පු න වත්තබ්බං 'අනුසයා අහෙතුකා'ති¹
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු 'පුට්ඨජ්ජනො කුසලාබ්‍යාකතො විතො වත්ත-
මානො සානුසයො'ති වත්තබ්බො'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු අනුසයා තෙන හෙතුනා සහෙතුකා'ති
- ස පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප ආ තෙන හි අනුසයා අහෙතුකා'ති
- 24 ප පු 'පුට්ඨජ්ජනො කුසලාබ්‍යාකතො විතො වත්තමානො
සරාගො'ති වත්තබ්බො'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු රාගො තෙන හෙතුනා සහෙතුකො'ති
- ස පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප ආ තෙන හි රාගො අහෙතුකො'ති
- 25 ස පු අනුසයා විත්තපිපසුත්තා'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු රූපං නිබ්බානං චක්ඛායතනං -පෙ-
ථොට්ඨබ්බායතනනති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1 අනුසයො අහෙතුකො'ති - සිමු

- 21 ස පු ප්‍රතිසානුශය මානානුශය දූෂට්‍යනුශය
 විවිකිතසානුශය භවරාගානුශය අවිදුනුශය
 අහෙතුක වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අවිදු, අවිදුඛ්‍ය, අවිදුයොග, අවිදුපයඤ්චිත, අවිදුසංයොජන, අවිදුනීවරණ අහෙතුක වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 22 ස පු අවිදු, අවිදුඛ්‍ය, අවිදු නීවරණ සහෙතුක වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අවිදුනුශය සහෙතුක වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැ යුතු යැ
- 23 ප පු 'අනුශයයෝ අහෙතුක වෙති'යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප. අනු 'පෘථග්ජන තෙම කුශලාච්ඡාකෘත චිත්තය පවත්නා කල්හි සානුශය වේ' යයි කියැයුතු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු අනුශයයෝ ඒ හෙතුවින් සහෙතුක වෙත් ද?
- ස. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප. ආ එකරුණීන් අනුශයයෝ අහෙතුක වෙති
- 24 ප පු 'පෘථග්ජන තෙම කුශලාච්ඡාකෘත සිත පවත්නා කල්හි සරාග වේ' යයි කියැයුතු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප. අනු රාගය ඒ හෙතුවින් සහෙතුක වේ ද?
- ස. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප. ආ එකරුණීන් රාගය අහෙතුක වෙයි.
25. ස පු අනුශයයෝ චිත්තවිප්‍රසන්න වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු රූපය, නිමාණ, වක්ඛරායතන සප්‍රභවච්ඡායතන වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

12

කථාටුද්වුළුකරණං තියෙය්යි අනුසසකථා- [11 1]

26 ස පු

කාමරාගානුසයො විතතට්ඨපසුතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

කාමරාගො කාමරාගපරිසුට්ඨානං භාමරාග සඤ්ඤාජනං කාවොසො කාමයොගො කාමච්ඡදා නීවරණං විතතට්ඨපසුතනනි

ප. පටි

න හෙවං චතනබ්බං -පෙ-

27 ස පු

කාමරාගො -පෙ- කාමච්ඡදානීවරණං විතත-ට්ඨපසුතනනි

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

කාමරාගානුසයො විතතට්ඨපසුතො'ති

ප පටි.

න හෙවං චතනබ්බං -පෙ-

28 ස පු

කාමරාගානුසයො විතතට්ඨපසුතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස අනු

කතමකනිකිපරියාපනො'ති.

ප. පි

සඤ්ඤාරකනිකිපරියාපනො'ති

ස අනු

සඤ්ඤාරකකිකො විතතට්ඨපසුතො'ති

ප පටි

න හෙවං චතනබ්බං -පෙ-

29 ස පු

සඤ්ඤාරකකිකො විතතට්ඨපසුතො'ති.

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු

වේදනාකකිකො සඤ්ඤාකකිකො විතතට්ඨපසුතො'ති

ප පටි

න හෙවං චතනබ්බං -පෙ-

30 ස පු

කාමරාගානුසයො සඤ්ඤාරකනිකිපරියාපනො විතතට්ඨපසුතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

කාමරාගො සඤ්ඤාරකනිකිපරියාපනො විතත-ට්ඨපසුතො'ති

ප පටි

න හෙවං චතනබ්බං -පෙ-

31 ස. පු

කාමරාගො සඤ්ඤාරකනිකිපරියාපනො විතත-සම්පසුතො'ති.

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

කාමරාගානුසයො සඤ්ඤාරකනිකිපරියාපනො විතතසම්පසුතො'ති.

ප පටි

න හෙවං චතනබ්බං -පෙ-

- 26 ස පු කාමරාගානුශය විතනවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු කාමරාගය කාමරාගපයස්ථිතානය කාමරාගසං-
යෝජනය කාමඛිකය කාමයෝගය කාමච්ඡද-
නීවරණය විතනවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 27 ස පු කාමරාගය කාමච්ඡදනීවරණය විතනවිප්‍රසුකන
වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු කාමරාගානුශය විතනවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 28 ස පු කාමරාගානුශය විතනවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ,
- ස අනු කච්චර සකකිකයෙක පයඨිපනා වේ ද?
- ප වි සංසකාරසකකිකයෙහි පයඨිපනා වෙයි
- ස. අනු සංසකාරකිය විතනවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 29 ස පු සංසකාරසකකිය විතනවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු වෙදනාසකකිය සංඤ්ඤාකිකිය විතනවිප්‍රසුකන
වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 30 ස පු කාමරාගානුශය ස සකාරසකකිකපයඨිපනා වූයේ
විතනවිප්‍රසුකන වූයේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු කාමරාගය සංසකාරසකකිකපයඨිපනා වූයේ
විතනවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 31 ස පු කාමරාගය සංසකාරසකකිකපයඨිපනා වූයේ
විතනවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු කාමරාගානුශය සංසකාරසකකිකපයඨිපනා වූයේ
විතනවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

෧2 ස පු

කාමරාගානුසයො සඤ්ඤාකම්මපරිඥාපනො
චිත්තවිපජ්ජනො, කාමරාගො සඤ්ඤාකම්ම-
පරිඥාපනො චිත්තසම්පජ්ජනො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

සඤ්ඤාකම්මො ඵකදෙසො චිත්තසම්පජ්ජනො
ඵකදෙසො චිත්තවිපජ්ජනො'ති.

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

෧3 ස පු

සඤ්ඤාකම්මො ඵකදෙසො චිත්තසම්පජ්ජනො
ඵකදෙසො චිත්තවිපජ්ජනො'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

වෙදනානබ්බො සඤ්ඤාකම්මො¹ ඵකදෙසො
චිත්තසම්පජ්ජනො ඵකදෙසො චිත්තවිප-
ජ්ජනො'ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

෧4 ස පු

පටිසානුසයො මානානුසයො දිට්ඨානුසයො චිත්ති-
කිච්ඡානුසයො භවරාගානුසයො අවිජ්ජානුසයො
චිත්තවිපජ්ජනො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

අවිජ්ජා අවිජ්ජාසො අවිජ්ජායොගො -පෙ-
අවිජ්ජානීවරණං චිත්තවිපජ්ජනානා.

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

෧5 ස පු

අවිජ්ජා අවිජ්ජාසො අවිජ්ජායොගො -පෙ-
අවිජ්ජානීවරණං චිත්තසම්පජ්ජනානා

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

අවිජ්ජානුසයො චිත්තසම්පජ්ජනො'ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

෧6 ස පු

අවිජ්ජානුසයො චිත්තවිපජ්ජනො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

කතමකම්මපරිඥාපනො'ති

ප ටි

සඤ්ඤාකම්මපරිඥාපනො'ති

ස අනු

සඤ්ඤාකම්මො චිත්තවිපජ්ජනො'ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

1 විඤ්ඤාණකම්මො - PTS,

- 32 ස පු කාමරාගානුශය සංසකාරසකනිපයඝීපනන වූයේ විතතවිප්‍රසුකන වෙයි කාමරාගය සංසකාරසකනිපයඝීපනන වූයේ විතතසමප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු සංසකාරසකනිය එකදෙන වැ විතතසමප්‍රසුකන වූයේ එකදෙන වැ විතතවිප්‍රසුකන වූයේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුනු යැ
- 33 ස පු සංසකාරසකනිය එකදෙන වැ විතතසමප්‍රසුකන වූයේ එකදෙන වැ විතතවිප්‍රසුකන වූයේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු වෙදනාසකනිය, සංඥාසකනිය එකදෙන වැ විතතසමප්‍රසුකන වූයේ එකදෙන වැ විතතවිප්‍රසුකන වූයේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුනු යැ
- 34 ස පු ප්‍රතිකානුශය, මානානුශය දෘෂ්ටිඅනුශය, විචි-කිතසානුශය, භවරාගානුශය, අවිද්‍යානුශය විතත-විප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අවිද්‍යා, අවිද්‍යාමිස, අවිද්‍යා යොග අවිද්‍යා නිවරණ විතතවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුනු යැ
- 35 ස පු අවිද්‍යා, අවිද්‍යා මිස, අවිද්‍යායොග අවිද්‍යා නිවරණ විතතසමප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අවිද්‍යානුශය විතතසමප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුනු යැ
- 36 ස පු අවිද්‍යානුශය විතතවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු කවර සකනියෙකැ ඇතුළත් වේ ද?
- ප වි සංසකාරසකනියෙහි ඇතුළත් වෙයි
- ස අනු සංසකාරසකනිය විතතවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුනු යැ

37 ස පු

සංඛාරකඛ්ඤා විතතට්ඨපසුතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු

වේදනාකඛ්ඤා සංඤ්ඤාකඛ්ඤා විතතට්ඨප-
සුතො'ති

ප පටි

න ගෙවං වතනබ්බි -පෙ-

38 ස පු

අට්ඨානුසයො සංඛාරකඛ්ඤාපට්ඨාපනො
විතතට්ඨපසුතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු

අට්ඨානු සංඛාරකඛ්ඤාපට්ඨාපනො විතතට්ඨප-
සුතො'ති

ප. පටි

න ගෙවං වතනබ්බි -පෙ-

39 ස පු:

අට්ඨානු සංඛාරකඛ්ඤාපට්ඨාපනො විතතසම්ප-
සුතො'ති.

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු

අට්ඨානුසයො සංඛාරකඛ්ඤාපට්ඨාපනො
විතතසම්පසුතො'ති.

ප පටි

න ගෙවං වතනබ්බි -ප-

40 ස පු

අට්ඨානුසයො සංඛාරකඛ්ඤාපට්ඨාපනො
විතතට්ඨපසුතො, අට්ඨානු සංඛාරකඛ්ඤා-
පට්ඨාපනො විතතසම්පසුතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස අනු

සංඛාරකඛ්ඤා එකදෙසො විතතසම්පසුතො,
එකදෙසො විතතට්ඨපසුතො'ති

ප. පටි

න ගෙවං වතනබ්බි -ප-

41 ස. පු

සංඛාරකඛ්ඤා එකදෙසො විතතසම්පසුතො
එකදෙසො විතතට්ඨපසුතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස අනු

වේදනාකඛ්ඤා සංඤ්ඤාකඛ්ඤා එකදෙසො
විතතසම්පසුතො, එකදෙසො විතතට්ඨප-
සුතො'ති

ප. පටි

න ගෙවං වතනබ්බි -පෙ-

- 37 ස පු සංඝකාරස්කන්ධය විතතච්ඡුක්‍රයකත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එ සේ යැ.
- ස අනු වේදනාස්කන්ධය සංඥාස්කන්ධය විතතච්ඡුක්‍රයකත වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ.
- 38 ස පු අවිද්‍යානුශය සංඝකාරස්කන්ධපයඝීපනන වූයේ විතතච්ඡුක්‍රයකත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු අවිද්‍යා සංඝකාරස්කන්ධපයඝීපනන වූවා විතතච්ඡුක්‍රයකත වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ.
- 39 ස පු අවිද්‍යා සංඝකාරස්කන්ධපයඝීපනන වූවා විතතසම්ප්‍රයුක්‍රයකත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු අවිද්‍යානුශය සංඝකාරස්කන්ධපයඝීපනන වූයේ විතතසම්ප්‍රයුක්‍රයකත වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ.
- 40 ස පු අවිද්‍යානුශය සංඝකාරස්කන්ධපයඝීපනන වූයේ විතතච්ඡුක්‍රයකත යැ, අවිද්‍යා සංඝකාරස්කන්ධපයඝීපනන වූවා විතතසම්ප්‍රයුක්‍රයකත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු සංඝකාරස්කන්ධය එකදෙන වැ විතතසම්ප්‍රයුක්‍රයකත වූයේ එකදෙන වැ විතතච්ඡුක්‍රයකත වූයේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ.
- 41 ස පු සංඝකාරස්කන්ධය එකදෙන වැ විතතසම්ප්‍රයුක්‍රයකත වූයේ එකදෙන වැ විතතච්ඡුක්‍රයකත වූයේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු වේදනාස්කන්ධය සංඥාස්කන්ධය එකදෙන වැ විතතසම්ප්‍රයුක්‍රයකත වූයේ එකදෙන වැ විතතච්ඡුක්‍රයකත වූයේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ.

- 42 ප පු න වතතබ්බං 'අනුසයා චිත්තවිප්පය්‍යතා'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප අනු පුට්ඨජ්ඣනො කුසලාබ්‍යාකතෙ චිත්තෙ වතතම්‍යනෙ
සානුසයො'ති වතතබ්බො'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප අනු අනුසයා තෙන චිත්තෙන සම්පය්‍යතා'ති
ස. පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ප ආ තෙන හි අනුසයා චිත්තවිප්පය්‍යතා'ති
- 43 ප පු 'පුට්ඨජ්ඣනො කුසලාබ්‍යාකතෙ චිත්තෙ වතතම්‍යනෙ
සරාගො'ති වතතබ්බො'ති
ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප අනු රාගො තෙන චිත්තෙන සම්පය්‍යතො'ති
ස පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ප. ආ තෙන හි රාගො චිත්තවිප්පය්‍යතො'ති

නිසේයා'පි අනුසයකථා නිවේදනා

- 42 ප පු

‘අනුශයධම්මෝ විතතච්ඡුක්‍රයකතයහ’යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ

එසේ යැ
- ප අනු

පාඨග්ජන කෙමේ කුශලාච්ඡාකෘත විතතය පවතිත් මැ සානුශය වේ යයි කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ

එසේ යැ
- ප අනු

අනුශයයෝ ඒ විතතය හා සමප්‍රසක්ත වෙත් ද?
- ස පටි

එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප ආ

එකරුණිත් අනුශයයෝ විතතච්ඡුක්‍රයත වෙති
- 43 ප පු

පාඨග්ජනයා කුශලාච්ඡාකෘත විතතය පවතිත් මැ ‘සරාග’ යයි කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ

එසේ යැ
- ප අනු

රාගය ඒ විතතයෙන් සමප්‍රසක්ත වේ ද?
- ස පටි

එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප ආ

එකරුණිත් රාගය විතතච්ඡුක්‍රයත වෙයි

නිසෙසාපි අනුසයාකථා නිමි

11 2

සද්දන්තකථා

1. ස පු අසද්දන්තෙ විගතෙ සද්දන්තවිප්පය්සුගෙන විතෙන වතනමානෙ න වතනබ්බං “සද්දන්තී”ති
 - ප පටිසද්දන්ත ආමනතා
 - ස අනු රාගෙ විගතෙ න වතනබ්බං විතරාගො’ති
 - ප පටි න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-
- 2 ස පු අසද්දන්තෙ විගතෙ සද්දන්තවිප්පය්සුගෙන විතෙන වතනමානෙ න වතනබ්බං “සද්දන්තී”ති
 - ප පටිසද්දන්ත ආමනතා.
 - ස අනු දොසෙ විගතෙ -පෙ- මොහෙ විගතෙ -පෙ- කිලෙසෙ විගතෙ න වතනබ්බං නික්කිලෙසො’ති
 - ප පටි න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-
3. ස පු රාගෙ විගතෙ වතනබ්බං විතරාගො’ති
 - ප පටිසද්දන්ත ආමනතා.
 - ස අනු අසද්දන්තෙ විගතෙ සද්දන්තවිප්පය්සුගෙන විතෙන වතනමානෙ වතනබ්බං සද්දන්තී ති
 - ප පටි. න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-
- 4 ස. පු දොසෙ විගතෙ -පෙ- මොහෙ විගතෙ -පෙ- කිලෙසෙ විගතෙ වතනබ්බං නික්කිලෙසො’ති
 - ප පටිසද්දන්ත ආමනතා
 - ස අනු අසද්දන්තෙ විගතෙ සද්දන්තවිප්පය්සුගෙන විතෙන වතනමානෙ වතනබ්බං සද්දන්තී’ති
 - ප පටි න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-
- 5 ප. පු අසද්දන්තෙ විගතෙ සද්දන්තවිප්පය්සුගෙන විතෙන වතනමානෙ වතනබ්බං සද්දන්තී’ති
 - ස පටිසද්දන්ත ආමනතා
 - ප අනු අනිකෙන සද්දන්තෙ සද්දන්තී, නිරුද්ධෙන විගතෙන පටිප්පසංදොධෙන සද්දන්තෙ සද්දන්තී’ති
 - ස පටි න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

සද්දන්තකථා නිවසිතා

11. 2

ඥාණකථා.

[මාභිඤ්ඤායෙන් අඤ්ඤාය විගත කල්කිද්‍ර වක්‍ෂුඤ්ඤානාදි වශයෙන් ඤානවිප්‍රසූකත විතතය ඇති කලා ඒ මාභිවිතතය නැත්තේ වේ ද, එහෙයින් 'ඤාණි' යයි නො කියැවුනු වෙසි යන මහාබිසිකයන්ගේ වාද බිඳුනව 'ඥාණකථා' එසි]

- 1 ස පු අඤ්ඤාය විගත කලා ඤානවිප්‍රසූකතවිතතය පවතින් මැ 'ඤාණි' යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු රාගය විගත කලා 'චිතරාග' යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු අඤ්ඤාය විගත කලා ඤානවිප්‍රසූකතවිතතය පවතින් මැ 'ඤාණි' යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු දොමය විගත කලා මොහොය විගත කලා කෙලය විගත කලා 'නිෂ්කෙලය' යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
3. ස පු රාගය විගත වන් මැ 'චිතරාග' යයි කියැවුනු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු අඤ්ඤාය විගත වන් මැ ඤානවිප්‍රසූකතවිතතය ඇති කලා 'ඤාණි' යයි කියැවුනු වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු දොමය විගත වන් මැ මොහය විගත වන් මැ කෙලය විගත වන් මැ 'නිෂ්කෙලය' යයි කියැවුනු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු අඤ්ඤාය විගත වන් මැ ඤානවිප්‍රසූකතවිතතය ඇති කලා 'ඤාණි' යයි කියැවුනු වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ප පු අඤ්ඤාය විගත වන් මැ ඤානවිප්‍රසූකතවිතතය ඇති කලා 'ඤාණි' යයි කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු අනිත වූ ඤානයෙන් 'ඤාණි' වේ ද? නිරුඬ වූ විගත වූ සත්භිදිගිය ඤානයෙන් 'ඤාණි' වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

ඥාණකථා නිමි

11 3

ආද්‍යායං චිත්තවිප්පසුත්තාතිති කපං.

1 ස පු	ඤාණං විතතවිපපසුතතනති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා;
ස අනු	රූපං තිබ්බානං
ප පටි	න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2 ස පු	ඤාණං විතතවිපපසුතතනති
ප. පටිඤ්ඤා	ආමනතා;
ස අනු	පඤ්ඤා පඤ්ඤාදිත්ථියං පඤ්ඤාබලං සම්මාදිට්ඨි
ධම්මවිවයසමොඤ්ඤිකේන; විතතවිපපසුතතො'ති.
ප පටි	න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
3 ස පු	පඤ්ඤා පඤ්ඤාදිත්ථියං පඤ්ඤාබලං සම්මාදිට්ඨි
ධම්මවිවයසමොඤ්ඤිකේන; විතතසම්පසුතතො'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා;
ස අනු	ඤාණං විතතසම්පසුතතනති
ප පටි	න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
4 ස පු	ඤාණං විතතවිපපසුතතනති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා;
ස අනු	කතම්කකිකිපරියාපනනනති
ප වි.	සඤ්ඤාරකකිකිපරියාපනනනති
ස අනු	සඤ්ඤාරකකිකිකේන; විතතවිපපසුතතො'ති
ප. පටි	න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
5 ස පු	සඤ්ඤාරකකිකිකේන; විතතවිපපසුතතො'ති
ප. පටිඤ්ඤා	ආමනතා.
ස අනු	වෙදනාකකිකිකේන; සඤ්ඤාකකිකිකේන; විතතවිප-
සුතතො'ති.
ප පටි:	න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

11 3

ඥාණං විතතවිපපසුත්තනනිකථා.

[චක්‍ෂුර්විඥානාදියෙන් සමන්විත අතීත් තමන් ලැබූ මාභිඥානය නිසා 'ඥාතී' යයි කියනු ලැබුව ද ඔබගේ ඒ මාභිඥානය ඒ විතතය හා සම්ප්‍රසන්න නො වනුයෙන් ඥානය විතතවිපසුත්තන ය'යි ලබ්ධි හත් සුඵලයෙහි නිකායමාසීන්ගේ වාද බඳුනට 'ඥාණං විතතවිපපසුත්තනනි' කථා එබි]

1. ස පු ඥානය විතතවිපසුත්තන වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ස අනු රූපය වේ ද, නිජාණය වේ ද?
ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2 ස පු ඥානය විතතවිපසුත්තන වේ ද?
ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ස අනු ප්‍රඥ, ප්‍රඥෙඤ්ඤා, ප්‍රඥබල, සාමන්ද්‍රජි, ධර්මවිචය-සමබ්බාධාරිත විතතවිපසුත්තන වේ ද?
ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ
- 3 ස පු ප්‍රඥ, ප්‍රඥෙඤ්ඤා, ප්‍රඥබල, සාමන්ද්‍රජි, ධර්මවිචය-සමබ්බාධාරිත විතතසම්ප්‍රසුත්තන වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ස. අනු ඥානය විතතසම්ප්‍රසුත්තන වේ ද?
ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 4 ස. පු ඥානය විතතවිපසුත්තන වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ස අනු කවර සකකියෙකැ ඇතුළත් වේ ද?
ප වි සංසකාරසකකියෙහි ඇතුළත් වෙයි
ස අනු සංසකාරසකකිය විතතවිපසුත්තන වේ ද?
ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 5 ස පු සංසකාරසකකිය විතතවිපසුත්තන වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ස අනු වෙදනාසකකි සංඥාසකකි විතතවිපසුත්තන වේ ද?
ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

- 6 ස පු ඥාණං සංඛාරකකඛිපරිසංපන්නං විතතට්ඨප-
සුගතනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු පඤ්ඤා සංඛාරකකඛිපරිසංපන්නා විතතට්ඨප-
සුගතා'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 7 ස පු පඤ්ඤා සංඛාරකකඛිපරිසංපන්නා විතතට්ඨප-
සුගතා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු ඥාණං සංඛාරකකඛිපරිසංපන්නං විතත-
සම්පසුගතනති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස පු ඥාණං සංඛාරකකඛිපරිසංපන්නං විතතට්ඨප-
සුගතං, පඤ්ඤා සංඛාරකකඛිපරිසංපන්නා
විතතසම්පසුගතා'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු සංඛාරකකඛො එකදෙසො විතතසම්පසුගතො,
එකදෙසො විතතට්ඨපසුගතො'ති
- ප පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
9. ස පු සංඛාරකකඛො එකදෙසො විතතසම්පසුගතො
එකදෙසො විතතට්ඨපසුගතො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු වෙදනාකකඛො, සඤ්ඤාකකඛො එකදෙසො
විතතසම්පසුගතො එකදෙසො විතතට්ඨප-
සුගතො'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
10. ප පු න වතතබ්බං ඥාණං විතතට්ඨපසුගත'නති,
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු “අරහා වකච්චිඤ්ඤාණසම්මති ඥාණී'ති
වතතබ්බො”ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු ඥාණං තෙන විතෙතන සම්පසුගත'නති
- ස පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ප පා තෙන ඤි ඥාණං විතතට්ඨපසුගතනති

6. ස. ප්‍ර: ඥාණ සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වූයේ විතත-
ච්ඡත්‍යකත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රඥ සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වූවා විතතච්ඡ-
ත්‍යකත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ ...
7. ස. ප්‍ර: ප්‍රඥ සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වූවා විතත-
ච්ඡත්‍යකත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඥාණ සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වූයේ විතත-
සච්ඡත්‍යකත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ ..
8. ස. ප්‍ර: ඥාණ සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වැ විතතච්ඡ-
ත්‍යකත වෙයි. ප්‍රඥ සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වැ
විතතසච්ඡත්‍යකත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ යැ.
- ස. අනු: සංඝකාරසකකිය එකදෙන වැ විතතසච්ඡත්‍යකත
වූයේ එකදෙන වැ විතතච්ඡත්‍යකත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ ..
9. ස. ප්‍ර: සංඝකාරසකකිය එකදෙන වැ විතතසච්ඡත්‍යකත
වූයේ එකදෙන වැ විතතච්ඡත්‍යකත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: චේදනාසකකිය සංඥාසකකිය එකදෙන වැ
විතතසච්ඡත්‍යකත වූයේ එකදෙන වැ විතතච්ඡත්‍යකත
වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ ...
10. ප. ප්‍ර: 'ඥාණ විතතච්ඡත්‍යකත යැ'යි නො කියැවුණු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: රහත් වක්ඛරිච්ඡෙන සමකාශන වැ 'ඥාති' යයි
කිවුණු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: ඥාණ ඒ සිතීන් සච්ඡත්‍යකත වේ ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ ...
- ප. පා: එකරුණත් 'ඥාණ විතතච්ඡත්‍යකත වෙයි.'

- 6 ස පු සූත්‍රං සංකාරකකිංකරයාපනනං චිත්තවිපස්සානනනි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු පඤ්ඤා සංකාරකකිංකරයාපනනං චිත්තවිපස්සානනනි
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 7 ස පු පඤ්ඤා සංකාරකකිංකරයාපනනං චිත්තවිපස්සානනනි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු සූත්‍රං සංකාරකකිංකරයාපනනං චිත්තසම්පය්‍යානනනි
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස පු සූත්‍රං සංකාරකකිංකරයාපනනං චිත්තවිපස්සානනං, පඤ්ඤා සංකාරකකිංකරයාපනනං චිත්තසම්පය්‍යානනනි
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු සංකාරකකිංකරයාපනනං චිත්තසම්පය්‍යානනනං, චිත්තවිපස්සානනනි
- ප පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස පු සංකාරකකිංකරයාපනනං චිත්තසම්පය්‍යානනං චිත්තවිපස්සානනනි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු වෙදනාකකිංකරයාපනනං, සංකාරකකිංකරයාපනනං චිත්තසම්පය්‍යානනනං චිත්තවිපස්සානනනි
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
10. ප පු න වතතබ්බෙ සූත්‍රං චිත්තවිපස්සානනනි
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප අනු “අරහං චක්ඛුපිඤ්ඤාණසම්බන්ධි සූඨි”ති වතතබ්බෙ”ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප අනු සූත්‍රං තෙන චිත්තෙන සම්පය්‍යානනනි
- ස පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ප පා තෙන ඤි සූත්‍රං චිත්තවිපස්සානනනි

- 6 ස පු ඥානය සංසකාරසකකිපයඝීපනා වූයේ විතත-
විප්‍රසන්න වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රඥ සංසකාරසකකිපයඝීපනා වූවා විතතවිප්-
සන්න වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 7 ස පු ප්‍රඥ සංසකාරසකකිපයඝීපනා වූවා විතත-
විප්‍රසන්න වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ඥානය සංසකාරසකකිපයඝීපනා වූයේ විතත-
සම්ප්‍රසන්න වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 8 ස පු ඥානය සංසකාරසකකිපයඝීපනා වැ විතතවිප්-
සන්න වෙයි ප්‍රඥ සංසකාරසකකිපයඝීපනා වැ
විතතසම්ප්‍රසන්න වේ ද?
- ප පටි එසේ යැ
- ස අනු සංසකාරසකකිය එකදෙන වැ විතතසම්ප්‍රසන්න
වූයේ එකදෙන වැ විතතවිප්‍රසන්න වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 9 ස පු සංසකාරසකකිය එකදෙන වැ විතතසම්ප්‍රසන්න
වූයේ එකදෙන වැ විතතවිප්‍රසන්න වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු වේදනාසකකිය සංඥාසකකිය එකදෙන වැ
විතතසම්ප්‍රසන්න වූයේ එකදෙන වැ විතතවිප්‍රසන්න
වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 10 ප පු 'ඥානය විතතවිප්‍රසන්න යැ'යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු රහත් වසන්තර්විඥාන සම්මානගත වැ 'ඥාන' යයි
කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු ඥානය ඒ සිතින් සම්ප්‍රසන්න වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප පා එකරුණත් 'ඥානය විතතවිප්‍රසන්න වෙයි'

11 ප පු අරහා චකුච්ඤාණසමඛිති පඤ්ඤාචා'ති
විතතබ්බො'ති

ස පටිඤ්ඤා ආමනනා

ප අනු පඤ්ඤා තෙන විතෙතන සම්පසුභගා'ති

ස පටි න හෙවං විතතබ්බ - පෙ -

ප පා තෙන හි පඤ්ඤා විනා විපසයනනා'ති

ඤාණං විනා විපසයනනති කථා නිවසිතා

- 11 ප පු රහත් වසුර්විඥානසමකාගත වූයේ ප්‍රඥාවන් යැයි කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු ප්‍රඥාව ඒ විතනයෙන් සම්ප්‍රසුකත වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ප පා එකරුණීන් ප්‍රඥාව විතනවිප්පසුකත වෙයි.

ඥාණං විතනවිප්පසුතනනනි කථා නිමි

11. 4

ඉදං දුකඛනතිකථා.

- 1 ස පු ඉදං දුකඛනති වාචං භාසතො 'ඉදං දුකඛ'නති
ඤ්ඤාණං පචතතති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු අයං සමුදයො'ති¹ වාචං භාසතො 'අයං
සමුදයො'ති ඤ්ඤාණං පචතතති'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු ඉදං දුකඛනති වාචං භාසතො 'ඉදං දුකඛ'නති
ඤ්ඤාණං පචතතති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු අයං නිරොධො'ති² වාචං භාසතො 'අයං
නිරොධො'ති ඤ්ඤාණං පචතතති'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු ඉදං දුකඛනති වාචං භාසතො 'ඉදං දුකඛ'නති
ඤ්ඤාණං පචතතති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු අයං මග්ගො'ති වාචං භාසතො 'අයං මග්ගො'ති
ඤ්ඤාණං පචතතති'ති
- ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු අයං සමුදයො'ති වාචං භාසතො න ච 'අයං
සමුදයො'ති ඤ්ඤාණං පචතතති'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු ඉදං දුකඛනති වාචං භාසතො න ච 'ඉදං
දුකඛ'නති ඤ්ඤාණං පචතතති'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස. පු අයං නිරොධො'ති¹ වාචං භාසතො න ච 'අයං
නිරොධො'ති ඤ්ඤාණං පචතතති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස. අනු ඉදං දුකඛනති වාචං භාසතො න ච 'ඉදං
දුකඛ'නති ඤ්ඤාණං පචතතති'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1 දුකඛසමුදයොති - සිමු, ඉජ්ජා. 2. දුකඛනිරොධොති - සිදු, උජ්ජා.
1, අයං නිරොධොති අයං මග්ගො'ති - මජ්ඣ.

11 4

ඉද ද්‍රක්ඛන්තිකථා

[සොභාවචර ලොකොත්තරමාහික්ඛණයෙහි දි ‘මේ දුක්ඛ’යි බස් බෙණෙයි එසින් ඔහුට ‘මේ දුක්ඛ’යි ඥානය ඇති යන ලබ්ධි භක් අනිකයන්ගේ වාද බිඳුනට ‘ඉදං ද්‍රක්ඛන්ති කථා’ එයි]

1 ස පු ‘මේ දුක්ඛ’යි බස් බණන සොභාවචරයාහට ‘මේ දුක්ඛ’යි ඥානය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.

ස අනු ‘මේ සමුදය යැ’යි බස් බණන සොභාවචරයාහට ‘මේ සමුදය යැ’යි ඥානය ඇද්ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

2. ස පු ‘මේ දුක්ඛ’යි බස් බණන සොභාවචරයාහට ‘මේ දුක්ඛ’යි ඥානය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු ‘මේ නිරෝධ යැ’යි බස් බණන සොභාවචරයාහට ‘මේ නිරෝධ යැ’යි ඥානය ඇද්ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

3. ස පු ‘මේ දුක්ඛ’යි බස් බණන සොභාවචරයාහට ‘මේ දුක්ඛ’යි ඥානය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු ‘මේ මාග්ගී යැ’යි බස් බණන සොභාවචරයාහට ‘මේ මාග්ගී යැ’යි ඥානය ඇද්ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

4. ස. පු ‘මේ සමුදය යැ’යි බස් බණන සොභාවචරයාහට ‘මේ සමුදය නො වෙති’යි ඥානය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු ‘මේ දුක්ඛ’යි බස් බණන සොභාවචරයාහට ‘මේ දුක්ඛ නො වෙති’යි ඥානය ඇද්ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

5. ස. පු ‘මේ නිරෝධ යැ’යි බස් බණනු වහට ‘මේ නිරෝධ නො වෙති’යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු ‘මේ දුක්ඛ’යි බස් බණනු වහට ‘මේ දුක්ඛ නො වෙති’යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

6 ස පු අසං මග්ගොති වාචං භාසිතො න ච 'අසං මග්ගො'ති ඤාණං පවත්තති'ති.

ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා

ස අනු ඉදං දුක්ඛන්ත වාචං භාසිතො 'ඉදං දුක්ඛ'න්ති ඤාණං පවත්තති'ති

ප පටි න ගෙට්ඨං වත්තතෙති -පෙ-

7 ස පු: ඉදං දුක්ඛන්ත වාචං භාසිතො 'ඉදං දුක්ඛ'න්ති ඤාණං පවත්තති'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා

ස අනු රූපං අනිච්ඡන්ති වාචං භාසිතො 'රූපං අනිච්ඡ'න්ති ඤාණං පවත්තති'ති

ප පටි න ගෙට්ඨං වත්තතෙති -පෙ-

8 ස පු ඉදං දුක්ඛන්ත වාචං භාසිතො 'ඉදං දුක්ඛ'න්ති ඤාණං පවත්තති'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා

ස අනු වේදනා -පෙ- සංඤ්ඤා -පෙ- සංකාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං අනිච්ඡන්ති වාචං භාසිතො 'විඤ්ඤාණං අනිච්ඡ'න්ති ඤාණං පවත්තති'ති

ප පටි න ගෙට්ඨං වත්තතෙති -පෙ-

9 ස පු ඉදං දුක්ඛන්ත වාචං භාසිතො 'ඉදං දුක්ඛ'න්ති ඤාණං පවත්තති'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා

ස අනු රූපං අනත්තා'ති වාචං භාසිතො 'රූපං අනත්තා'ති ඤාණං පවත්තති'ති

ප පටි න ගෙට්ඨං වත්තතෙති -පෙ-

10 ස පු ඉදං දුක්ඛන්ත වාචං භාසිතො 'ඉදං දුක්ඛ'න්ති ඤාණං පවත්තති'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා

ස අනු වේදනා -පෙ- සංඤ්ඤා -පෙ- සංකාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං අනත්තා'ති වාචං භාසිතො 'විඤ්ඤාණං අනත්තා'ති ඤාණං පවත්තති'ති

ප පටි න ගෙට්ඨං වත්තතෙති -පෙ-

6 ස පු 'මේ මාගී යැ' යි බස් බණ්ණුවහට 'මේ මාගී නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු 'මේ දුක්ඛ'යි බස් බණ්ණුවහට 'මේ දුක්ඛ'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

7 ස පු 'මේ දුක්ඛ'යි බස් බණ්ණුවහට 'මේ දුක්ඛ'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු 'රූපය අනිත්‍ය යැ'යි බස් බණ්ණුවහට 'රූපය අනිත්‍ය යැ'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

8 ස පු 'මේ දුක්ඛ'යි බස් බණ්ණුවහට 'මේ දුක්ඛ'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු 'වෙදනා සංඥා සංසකාරයෝ විඤ්ඤාන අනිත්‍ය යැ'යි බස් බණ්ණුවහට 'විඤ්ඤාන අනිත්‍ය යැ'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

9 ස පු 'මේ දුක්ඛ'යි බස් බණ්ණුවහට 'මේ දුක්ඛ'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු 'රූපය අනාත්ම යැ'යි බස් බණ්ණුවහට 'රූපය අනාත්ම යැ'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

10 ස. පු. 'මේ දුක්ඛ'යි බස් බණ්ණුවහට 'මේ දුක්ඛ'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු 'වෙදනා සංඥා සංසකාරයෝ විඤ්ඤාන අනාත්ම යැ'යි බස් බණ්ණුවහට 'විඤ්ඤාන අනාත්ම යැ'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

11 ස පු

රූපං අනිච්චන්ති වාචං භාසතො 'න ච රූපං අනිච්චන්ති' ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ස අනු

ඉදං දුක්ඛන්ති වාචං භාසතො 'න ච ඉදං දුක්ඛන්ති' ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස පු

වේදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංකාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං අනිච්චන්ති වාචං භාසතො 'න ච විඤ්ඤාණං අනිච්චන්ති' ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමන්තා.

ස අනු

ඉදං දුක්ඛන්ති වාචං භාසතො 'න ච ඉදං දුක්ඛන්ති' ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

13 ස. පු

රූපං අනත්තා'ති වාචං භාසතො 'න ච රූපං අනත්තා'ති' ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ස අනු

ඉදං දුක්ඛන්ති වාචං භාසතො 'න ච ඉදං දුක්ඛන්ති' ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස පු

වේදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංකාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං අනත්තා'ති වාචං භාසතො 'න ච විඤ්ඤාණං අනත්තා'ති' ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමන්තා.

ස අනු

ඉදං දුක්ඛන්ති වාචං භාසතො 'න ච ඉදං දුක්ඛන්ති' ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු

ඉදං දුක්ඛන්ති වාචං භාසතො 'ඉදං දුක්ඛන්ති' ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ස. අනු

'ඉ' ඉති ච¹ 'දං' ඉති ච 'දු' ඉති ච² 'බං' ඉති ච³ ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ඉදං දුක්ඛන්ති කථා නිබ්බිතා.

1 ඊති ච - සෘ, PTS, ඉති, ච - සිමු, මජ්ඣ.

2 දුති ච - සෘ, PTS

3 කඛන්ති, ච - සිමු

- 11 ස. පු** 'රූපය අනිත්‍ය යැ'යි ඛස් ඛණ්ඩුවහට 'රූපය අනිත්‍ය නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු 'මේ දුකැ'යි ඛස් ඛණ්ඩුවහට 'මේ දුක් නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 12 ස පු** 'වෙදනා සංඥා සංසකාරයෝ විඥානය අනිත්‍ය යැ'යි ඛස් ඛණ්ඩුවහට 'විඥානය අනිත්‍ය නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු 'මේ දුකැ'යි ඛස් ඛණ්ඩුවහට 'මේ දුක් නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 13 ස පු** 'රූපය අනාත්ම යැ'යි ඛස් ඛණ්ඩුවහට 'රූපය අනාත්ම නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු 'මේ දුකැ'යි ඛස් ඛණ්ඩුවහට 'මේ දුක් නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 14 ස පු** 'වෙදනා සංඥා සංසකාරයෝ විඥානය අනාත්ම යැ'යි ඛස් ඛණ්ඩුවහට 'විඥානය අනාත්ම නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ,
- ස අනු 'මේ දුකැ'යි ඛස් ඛණ්ඩුවහට 'මේ දුක් නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 15 ස පු** 'මේ දුකැ'යි ඛස් ඛණ්ඩුවහට 'මේ දුකැ'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ස අනු 'ඉ' යයි ද, 'දං' යයි ද, 'දු' යයි ද, 'ඛං' යයි දැයි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

11 5

ඉද්ධිබලකථා

- 1 ස පු ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිවේශ්ශ්ශාති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු ඉද්ධිමග්ගිකො සො ආයු, ඉද්ධිමග්ගිකා සා ගති,
 ඉද්ධිමග්ගිකො සො අත්තනාචපට්ඨාගො'ති
 ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිවේශ්ශ්ශාති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු අතිතං කප්පං නිවේශ්ශ්ශ, අනාගතං කප්පං
 නිවේශ්ශ්ශා'ති
 ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිවේශ්ශ්ශා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු ද්වෙ කප්පෙ නිවේශ්ශ්ශ, තයො කප්පෙ නිවේශ්ශ්ශ,
 වත්තාරො කප්පෙ නිවේශ්ශ්ශා'ති
 ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ -
- 4 ස පු ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිවේශ්ශ්ශා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස. අනු සති ජිව්තෙ ජිව්තාචසෙසෙ නිවේශ්ශ්ශ, අසති
 ජිව්තෙ ජිව්තාචසෙසෙ නිවේශ්ශ්ශා'ති
 ප පටිඤ්ඤා සති ජිව්තෙ ජිව්තාචසෙසෙ නිවේශ්ශ්ශා'ති
 අනු ය භංග්ගි සති ජිව්තෙ ජිව්තාචසෙසෙ නිවේශ්ශ්ශ,
 අනු. පා නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ “ඉද්ධිබලෙන සමන්තා-
 ගතො කප්පං නිවේශ්ශ්ශා”ති
 අසති ජිව්තෙ ජිව්තාචසෙසෙ නිවේශ්ශ්ශ,¹
 මතො නිවේශ්ශ්ශ, කාලං කතො නිවේශ්ශ්ශා'ති ²

1 නිවේශ්ශ්ශා'ති - සිවු, 3෪෪, PTS, සා

2 න ගෙවං වත්තබ්බෙ - සිවු, 3෪෪, PTS, සා, අසිකා

11. 5

ඉද්ධිබලකථා

[සාද්ධිසාදනාවනානාශංසයාගේ අධීයන භූතවණින් ගෙන සාද්ධි-
බලයෙන් සමකාගත වූයේ කපක් සිටුවනේ යැයි මහාසංඛ්ඛික නිකාය
වාසින් සෙසින් ලබා ගත්තුවූන්ගේ වාද බිඳහට ඉද්ධිබලකථා එයි]

- 1 ස පු සාද්ධිබලයෙන් සමකාගත වූයේ (මහ) කපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ඒ ආයු සාද්ධිමය වේ ද, ඒ ගති සාද්ධිමය වේ ද, ඒ ආත්මතාවප්‍රතිලාභ සාද්ධිමය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2 ස පු සාද්ධිබලයෙන් සමකාගත වූයේ කපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අතිත කල්පයක් සිටුවනේ ද, අනාගත කල්පයක් සිටුවනේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 3 ස පු සාද්ධිබලයෙන් සමකාගත වූයේ කපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු දෙකපක් සිටුවනේ වේ ද, තුන්කපක් සිටුවනේ වේ ද, සතරකපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 4 ස පු සාද්ධිබලයෙන් සමකාගත වූයේ කපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ජිවිතය ඇති කල්හි ජිවිතාවශෙෂයෙහි සිටුවනේ ද, ජිවිතය නැති කල්හි ජිවිතාවශෙෂයෙහි සිටුවනේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ ජිවිතය ඇති කල්හි ජිවිතාවශෙෂයෙහි සිටුවනේ යැ
- අනු ඔ ඉදින් දිවි ඇති කල්හි ජිවිතාවශෙෂයෙහි සිටුවනේ නම්,
- අනු පා භවන 'සාද්ධිබලයෙන් සමකාගත වූයේ කපක් සිටුවනේ යැ'යි නො කියැවුණු මැ යැ

දිවි නැති කල්හි ජිවිතාවශෙෂයෙහි සිටුවනේ නම්, මළේ සිටුවනේ යැ, කල්පය කෙළේ සිටුවනේ යි.

- 5 ස පු ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිවේශ්‍යා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු උප්පන්නො එසෙසා මා නිරුජ්ඣි'ති ලබ්‍හා ඉද්ධියා පග්ගහෙතුනති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු උප්පන්නා වේදනා -පෙ- උප්පන්නා සඤ්ඤා -පෙ-
උප්පන්නා චේතනා -පෙ- උප්පන්නා විතතං -පෙ-
උප්පන්නා සංඛා -පෙ- උප්පන්නා විරියා -පෙ-
උප්පන්නා සති -පෙ- උප්පන්නො සමාධි, -පෙ-
උප්පන්නා පඤ්ඤා මා නිරුජ්ඣි'ති ලබ්‍හා ඉද්ධියා පග්ගහෙතුනති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිවේශ්‍යා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු රූපං නිව්චං ගොතු'ති ලබ්‍හා ඉද්ධියා පග්ගහෙතුනති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු වේදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංඛාරා -පෙ-
විඤ්ඤාණං නිව්චං ගොතු'ති ලබ්‍හා ඉද්ධියා පග්ගහෙතුනති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 7 ස පු ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිවේශ්‍යා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු ජාතිධම්මා සත්තා මා ජායංසු'ති ලබ්‍හා ඉද්ධියා පග්ගහෙතුනති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු ජරාධම්මා සත්තා මා ජිහංසු'ති¹ -පෙ- ව්‍යාධිධම්මා සත්තා මා ව්‍යාධිසංසු'ති -පෙ- මරණධම්මා සත්තා මා මිහිංසු'ති ලබ්‍හා ඉද්ධියා පග්ගහෙතුනති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1 ජිහංසු'ති - මජ්ඣිම, PTS

5. ස. පු සෘද්ධිබලයෙන් සමනාගත වූයේ කපක් සිටුනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු උපන් සපයීය 'නහමක් නිරුඳි වේව'යි සෘද්ධියෙන් ප්‍රග්‍රහ කරන්නට (අල්ලා නවතා ගන්නට) හැකි වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු උපන් වෙදනා උපන් සංඥ උපන් චේතනා උපන් සිත උපන් ශ්‍රද්ධා උපන් චීය්‍යීය උපන් සමානීය උපන් සමාධි ය උපන් ප්‍රඥාව නහමක් නිරුඳි වේ ව යි සෘද්ධියෙන් ප්‍රග්‍රහ කරන්නට (අල්ලාගන්නට) ලැබේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස පු සෘද්ධිබලයෙන් සමනාගත වූයේ කපක් සිටුනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු 'රූපය නිත්‍ය වේව'යි සෘද්ධියෙන් ප්‍රග්‍රහ කරන්නට (අනිත්‍යබව නවතා ලන්නට) ලැබේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස. අනු 'වෙදනා සංඥ සංසකාරයෝ විඤ්ඤාන නිත්‍ය වේව'යි සෘද්ධියෙන් ප්‍රග්‍රහ කරන්නට ලැබේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 7 ස පු සෘද්ධිබලයෙන් සමනාගත වූයේ කපක් සිටුනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු 'ජාතිසංභාවය ඇති සත්ත්වයෝ නහමක් දිරන්ව'යි සෘද්ධිබලයෙන් ප්‍රග්‍රහ කරන්නට ලැබේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු 'ජරාසංභාව ඇති සත්ත්වයෝ නහමක් දිරන්ව'යි 'ව්‍යාධිසංභාව ඇති සත්ත්වයෝ නහමක් ව්‍යාධිත වෙත්වයි මරණසංභාව ඇති සත්ත්වයෝ නහමක් මියෙත්ව'යි සෘද්ධිබලයෙන් ප්‍රග්‍රහ කරන්නට ලැබේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

8. ප. පු න ව්‍යතබ්බං ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිට්ඨෙය්‍යා'ති

ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා

ප අනු නනු වුතනං භගවතා “යස්ස කස්සචි ආනන්ද චතතාරො ඉද්ධිපාදා භාවිතා බහුලිකතා යානිකතා වන්‍යාකතා අනුට්ඨිතා පරිචිතා සුසමාරථා සො ආකඞ්ඛමානො¹ කප්පං වා නිට්ඨෙය්‍යා කප්පාව-සෙසං වා”ති² අනෙව සුතතනොති

ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා

ප ආ තෙන හි ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිට්ඨෙය්‍යා'ති

9. ස පු ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිට්ඨෙය්‍යා'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා

ස අනු නනු වුතනං භගවතා “චතුරතං භික්ඛවෙ ධම්මානං නන්ති කොචි පාරිභොගො සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා දෙවො වා මාරො වා බ්‍රහ්මා වා කොචි වා ලොකස්මිං කතමෙසං චතුරතං ජරා-ධමෙමා මා ජිව්ති නන්ති කොචි පාරිභොගො සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා දෙවො වා මාරො වා බ්‍රහ්මා වා කොචි වා ලොකස්මිං ව්‍යාධිධමෙමා මා ව්‍යාධිසිති -පෙ- මරණධමෙමා මා මිසිති -පෙ- යානි බො පන තානි පුබ්බෙ කතානි පාපකානි කම්මානි සංකිලෙසිකානි පොනොභවිකානි³ නිසසාරානි³ දුක්ඛවිපාකානි ආයතං ජාති ජරා මරණියානි, තෙසං විපාකො මා නිබ්බන්ති'ති නන්ති කොචි පාරිභොගො සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා දෙවො වා මාරො වා බ්‍රහ්මා වා කොචි වා ලොකස්මිං ඉමෙසං බො භික්ඛවෙ චතුරතං ධම්මානං නන්ති කොචි පාරිභොගො සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා දෙවො වා මාරො වා බ්‍රහ්මා වා කොචි වා ලොකස්මි'නති⁴ අනෙව සුතතනොති

ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා

ස ආ තෙන හි න ව්‍යතබ්බං ‘ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිට්ඨෙය්‍යා'ති

ඉද්ධිබලකථා නිව්ඨිතා

1 අකඞ්ඛමානො සො ආනන්ද - PTS

a දිශනිකාය-මහාපරිනිබ්බාසසුත්ත, ඉද්ධිපාදාසුත්ත-වාපාලවග්ග - වෙතිසසුත්ත, උද්භපාලි

2 පොතොඛමිතානි - මජ්ඣං

3 සදරාහි - මජ්ඣං

චතුරකඞ්ඛගුහාර - පාරිභොගසුත්ත

- 8 ප පු ‘සෘද්ධිබලයෙන් සමනාගත වූයේ කපක් සිටුවනේ යැ’යි නො කියැවුණු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු “ආනන්දය, යම් කිසිවක්හු විසින් සතර සෘද්ධි- පාදයෝ භාවිත වෙත් ද, බහුලිකාත වෙත් ද, යෙදූ යානයක් මෙන් කරන ලද වෙත් ද, ප්‍රතිෂ්ඨා කරන ලද වෙත් ද, අධිෂ්ඨිත වෙත් ද, පරිචිත වෙත් ද, මනා- කොට ප්‍රගුණ කරන ලද වෙත් ද, හෝ කැමැතිගේ කලාපයක් හෝ කලාපවශෙෂයක් හෝ සිටුවනේ යැ”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප. ආ එකරුණින් සෘද්ධිබලයෙන් සමනාගත වූයේ කපක් සිටුවනේ යැ
- 9 ප පු සෘද්ධිබලයෙන් සමනාගත වූයේ කපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු “මහණෙනි, සතරධර්ම කෙනකුන්ට-ශ්‍රමණ වේවයි බ්‍රාහ්මණ වේවයි දෙව වේවයි මාර වේවයි බ්‍රහ්ම වේවයි ලොකයෙහි අනෙකෙක් වේවයි ඇපවන කිසිවෙක් නැත. කවර සතර දෙනකුන්ට යන් ‘ජරාසංහත ඇතිගේ නහමක් දිරාව’යි කියා මහණ හෝ බමුණු හෝ දෙව් හෝ මර හෝ බ්‍රහ්ම හෝ ලොව අන් කිසිවෙක් හෝ ඇපවන කිසිවෙක් නැත ‘ව්‍යාධිසංහත ඇතිගේ නහමක් ව්‍යාධිත වේව’යි ‘මරණසංහත ඇතිගේ නහමක් මියෙව’යි සංකෙලයට හිත වූ පුනර්ථිතයට වැටෙන නිසාර දුෂ්ඨචාරික ඇති අනායෙහි ජාති ජරා මරණයට හිත පෙර කළ යම් පාපකම්යෝ ඇද්ද, උන්ගේ විපාක නහමක් උපදිව’යි කියා ශ්‍රමණ හෝ බ්‍රාහ්මණ හෝ දෙව හෝ මාර හෝ බ්‍රහ්ම හෝ ලොකයෙහි අන් කිසිවෙක් හෝ ඇපවන කිසිවෙක් නැත මහණෙනි, මේ සතර ධර්මයන්ට ඇපවන ශ්‍රමණ හෝ යැ බ්‍රාහ්මණ හෝ යැ දෙව හෝ යැ මාර හෝ යැ බ්‍රහ්ම හෝ යැ ලොකයෙහි අන් කිසිවෙක් හෝ නැති”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ආ එකරුණින් සෘද්ධිබලයෙන් සමනාගත වූයේ කපක් සිටුවනේ යයි නො කියැවුණු යැ

11 6

සමාධිකථා

- 1 ස පු විත්තසන්නති සමාධි'ති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු අතිතා විත්තසන්නති සමාධි'ති
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු විත්තසන්නති සමාධි'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු අනාගතා විත්තසන්නති සමාධි'ති
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු විත්තසන්නති සමාධි'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා¹
 ස අනු නනු අතිතං නිරුද්ධං අනාගතං අජාතන්ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 අනු ස භඤ්චි අතිතං නිරුද්ධං අනාගතං අජාතං,
 අනු පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “විත්තසන්නති
 සමාධි'ති
- 4 ප පු ථකචිත්තකකිණ්ණො සමාධි'ති
 ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ප අනු වනඛුට්ඨඤ්ඤාණසමඛිති සමාපනො'ති
 ස පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ප අනු සොතට්ඨඤ්ඤාණසමඛිති -පෙ- සානට්ඨඤ්ඤාණ
 සමඛිති -පෙ- ජිට්ඨාට්ඨඤ්ඤාණසමඛිති -පෙ- කාය-
 ට්ඨඤ්ඤාණසමඛිති -පෙ- අකුසලට්ඨත්තසමඛිති -පෙ-
 රාගසහගතං -පෙ- ද්වේශසහගතං -පෙ-
 මොහසහගතං -පෙ- අනොත්තප්ප සහගතං විත්ත-
 සමඛිති සමාපනො'ති
 ස පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1 විත්තසන්නති -පෙ- ආමනතා- PFS උදා.

11. 6.

සමාධිකථා.

[එකවිත්තක්‍ෂණයෙහි උපන් එකාග්‍රතාව සමාධානාථයෙන් 'සමාධි වෙති'යි නො ගෙන විත්තසන්නතිය සමාධි නම'යි ලබති ගත් සමාසනි- වාද උත්තරාපදක නිකායවාසීන් ගේ ලබති බිදුනට සමාධිකථා එහි]

1. ස පු විත්තසන්නතිය සමාධි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අතීත විත්තසන්නතිය සමාධි වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- 2 ස පු විත්තසන්නතිය සමාධි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අනාගත විත්තසන්නතිය සමාධි වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- 3 ස පු විත්තසන්නතිය සමාධි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අතීතය නිරුඳ්ධ වූයේ අනාගතය නූපත්තේ නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- අනු ඔ ඉදින් අතීතය නිරුඳ්ධ වී නම් අනාගතය නූපත්තේ වී නම්,
- අනු. පා භවත "විත්තසන්නතිය සමාධි වේ" යයි නො කියැවුතු මැ යැ
- 4 ප පු සමාධි එකවිත්තක්‍ෂණික වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු චක්‍ෂුර්විඤ්ඤාසමඛිති වූයේ සමාපන්න (සමාගිත) වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- ප අනු ශ්‍රෝත්‍රවිඤ්ඤාසමඛිති වූයේ ඡාණවිඤ්ඤාසමඛිති වූයේ ජ්‍යෙෂ්ඨවිඤ්ඤාසමඛිති වූයේ කාය විඤ්ඤාසමඛිති වූයේ අකුසලවිත්තසමඛිති වූයේ රාග-සහගත . ඥාමසහගත මොහසහගත අනපත්‍රපාසහගත විත්තසමඛිති වූයේ සමාපන්න වේ ද?
- ස. පටි එසේ නො කියැවුතු යැ ..

- 5 ස පු විත්තසන්නති සමාධි'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු අකුසලවිත්තසන්නති සමාධි'ති
- ප පටි න භෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- ස අනු රාගසහගතා -පෙ- දෝසසහගතා -පෙ- මොහ-
සහගතා -පෙ- අනොතතපසහගතා විත්ත-
සන්නති සමාධි'ති
- ප පටි න භෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 6 ප පු න වත්තබ්බං 'විත්තසන්නති සමාධි'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු නහු වුත්තං භගවතා "අභං බො ආවුසො
නිගණ්ඨං,¹ පභොමි අතිඤ්ජමානො² කාසෙහ, අභා-
සමානො වාචං, සත්ත රත්තඤ්චාති එකන්තසුඛ
පටිසංවෙදී විහරිතු''න්ති³ අනෙච්ච සුත්තනනෙතා'ති,
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප ආ තෙන හි 'විත්තසන්නති සමාධි'ති

සමාධිකථා නිවසිතා

1 නිගණ්ඨ - සිමු, - PTS.

2 අතිවමානා - සිමු

3 මජ්ඣිමනිකාය - වුලුඤ්ඤානසුත්ත

- 5 ස පු විතතසන්නති සමාධි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අකුශලවිතතසන්නති සමාධි වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස අනු රාගසහගත දෝෂසහගත මොහසහගත අනපත්‍රපාසහගත විතතසන්නති සමාධි වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ
- 6 ප. පු 'විතතසන්නති සමාධි වෙති'යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු: "ඇවැත්නි නිගණ්ඨයෙනි, මම වනාහි කසින් නො සැලෙකුයෙමි, බස් නො බණනුයෙමි, සත් දවරයක් මුළුල්ලෙනි එකානන්තරා විදිනුයෙමි වාස කරන්නට පොහොසත්මි"යි වදාළ සුත්‍රානනයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අං එකරුණින් 'විතතසන්නති සමාධි වෙති'

සමාධිකථා නිමි

11. 7

බමමට්ඨිතතාකථා

- 1 ස පු බමමට්ඨිතතා පරිනිප්පන්නා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
ස අනු තාය සීතතා පරිනිප්පන්නා'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු තාය සීතතා පරිනිප්පන්නා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා,
ස අනු තාය තායෙ'ව නඤ්ඤිතස්ස අන්තකිරියා, නඤ්ඤි
වට්ඨපච්ඡේදෙ, නඤ්ඤි අනුපාදා පරිනිබ්බානන්ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු රූපස්ස සීතතා පරිනිප්පන්නා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා,
ස අනු තාය සීතතා පරිනිප්පන්නා'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස පු. තාය සීතතා පරිනිප්පන්නා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා,
ස අනු තාය තායෙ'ව නඤ්ඤිතස්ස අන්තකිරියා, නඤ්ඤි
වට්ඨපච්ඡේදෙ, නඤ්ඤි අනුපාදා පරිනිබ්බානන්ති.
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු වේදනාය සීතතා -ප- ස්ඤ්ඤාය සීතතා -පෙ-
සංඛාරානං සීතතා -පෙ- විඤ්ඤාණස්ස සීතතා
පරිනිප්පන්නා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා,
ස අනු තාය සීතතා පරිනිප්පන්නා'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු තාය සීතතා පරිනිප්පන්නා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා,
ස අනු තාය තායෙ'ව නඤ්ඤිතස්ස අන්තකිරියා, නඤ්ඤි
වට්ඨපච්ඡේදෙ, නඤ්ඤි අනුපාදා පරිනිබ්බානන්ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

බමමට්ඨිතතාකථා නිමිතා

11 7.

බමමටසිතතාකථා

[“සිතාච සා බානු” යන චචනය නිසා ප්‍රතිතාසමුත්පාද සංවිධාන බමුසවිතතාච ද අවිදුදිය මෙන් පරිනිෂ්පන්න වෙති සි ලබ්බි ගන් අනිකතිකායවාසින්ගේ වාද බිදුනට බමුසවිතතාකථා එසි]

- 1 ස පු. බමුසවිතතාච පරිනිෂ්පන්න (හෙතුසමුත්පන්න) වේ ද?
 ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 ස අනු ඒ පරිනිෂ්පන්න සවිතතාචට (අවිදුදිය හැර තදන්‍ය) පරිනිෂ්පන්නසවිතතායෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු (නොප කියන) ඒ සවිතතාචට තදන්‍ය පරිනිෂ්පන්න සවිතතායෙක් ඇද්ද?
 ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 ස අනු ඒ ඒ හෙතුපරිනිෂ්පන්නසවිතතායෙන් මැ (මෙසේ හෙතුපරමපරාව නො සිදෙන කල්හි) දුඛයාගේ අන්තකිරියාවෙක් නැද්ද, චට සිදිමෙක් නැද්ද, අනුපාද, පරිනිච්ඡාණයෙක් නැද්ද?
 ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 3 ස පු රූපයාගේ සවිතතාච පරිනිෂ්පන්න ද?
 ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 ස. අනු ඒ සවිතතාචට පරිනිෂ්පන්න සවිතතායෙක් ඇද්ද?
 ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු ඒ සවිතතාචට පරිනිෂ්පන්න සවිතතාවෙක් ඇද්ද?
 ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 ස අනු ඒ ඒ පරිනිෂ්පන්නසවිතතායෙන් මැ දුඛයාගේ අන්ත- කිරියායෙක් නැද්ද, චට සිදිමෙක් නැද්ද, අනුපාද, පරිනිච්ඡාණයෙක් නැද්ද?
 ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස පු වෙදනාවට පරිනිෂ්පන්න සවිතතායෙක් සංඥවට පරිනිෂ්පන්න සවිතතායෙක් සංසකාරයට පරිනිෂ්පන්න සවිතතායෙක් විඤ්ඤානට පරිනිෂ්පන්න සවිතතායෙක් ඇද්ද?
 ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 ස අනු එයට පරිනිෂ්පන්න සවිතතා ඇද්ද?
 ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස පු එයට පරිනිෂ්පන්නසවිතතායෙක් ඇද්ද?
 ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 ස. අනු එයින් එයින් මැ දුඛයාගේ අන්තකිරියායෙක් නැද්ද, චට සිදිමෙක් නැද්ද, අනුපාද, පරිනිච්ඡාණ- යෙක් නැද්ද?
 ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

බමමටසිතතාකථා නිමි,

11 8

අනිවචනා කථා

- 1 ස පු අනිවචනා පරිනිප්පන්නා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු තාය අනිවචනාය අනිවචනා පරිනිප්පන්නා'ති
 ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු තාය අනිවචනාය තාය අනිවචනා පරිනිප්පන්නා'ති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු තාය තායෙ'ව නත්ති දුක්ඛස්ස අනතකිරියා නත්ති වට්ඨපච්ඡේදෙ, නත්ති අනුපාදා පරිනිබ්බානනති
 ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු ජරා පරිනිප්පන්නා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස අනු තාය ජරාය ජරා පරිනිප්පන්නා'ති
 ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු තාය පරාය ජරා පරිනිප්පන්නා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු තාය තායෙ'ව නත්ති දුක්ඛස්ස අනතකිරියා, නත්ති වට්ඨපච්ඡේදෙ, නත්ති අනුපාදා පරිනිබ්බානනති
 ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු මරණං පරිනිප්පන්නනති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු තස්ස මරණස්ස මරණං පරිනිප්පන්නනති
 ප පටි. න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු තස්ස මරණස්ස මරණං පරිනිප්පන්නනති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු තස්ස තස්සෙව නත්ති දුක්ඛස්ස අනතකිරියා, නත්ති වට්ඨපච්ඡේදෙ, නත්ති අනුපාදා පරිනිබ්බානනති
 ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

11 8

අනිවචනාකථා

[අනිත්‍ය වූ රූපාදින්ගේ අනිත්‍යතා ද රූපාදින් සෙසින් පරිනිෂ්පන්නය'යි අකිකතිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්ධි ගත් අත්‍ය-වාදින්ගේ වාද බිඳහම 'අනිවචනාකථා' එහි]

- 1 ස පු අනිත්‍යතාව පරිනිෂ්පන්න (හෙතුසම්ප්‍රපන්න) වේද?
 ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 ස අනු ඒ අනිත්‍යතාවට තදන්‍ය පරිනිෂ්පන්න අනිත්‍යතා ඇද්ද?
 ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු ඒ අනිත්‍යතාවට ද තදන්‍ය අනිත්‍යතාවට ද පරිනිෂ්පන්න අනිත්‍යතා ඇද්ද?
 ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 ස අනු ඒ ඒ (පරිනිෂ්පන්න) අනිත්‍යතායෙන් මැ දුඛයාගේ අන්තකිරියායෙක් නැද්ද, වට සිදිමෙක් නැද්ද, අනුපාද පරිනිවෘණයෙක් නැද්ද?
 ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 3 ස පු ජරාව පරිනිෂ්පන්න වේ ද?
 ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 ස අනු ඒ ජරාවට තදන්‍ය පරිනිෂ්පන්න ජරා ඇද්ද?
 ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු ඒ ජරාවට තදන්‍ය පරිනිෂ්පන්න ජරා ඇද්ද?
 ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 ස අනු එයින් එයින් මැ දුඛයාගේ අන්තකිරියායෙක් නැද්ද, වට සිදිමෙක් නැද්ද, අනුපාද පරිනිවෘණයෙක් නැද්ද?
 ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස පු මරණය පරිනිෂ්පන්න වේ ද?
 ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 ස අනු ඒ මරණයට තදන්‍ය පරිනිෂ්පන්න මරණ ඇද්ද?
 ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස පු ඒ මරණයට තදන්‍ය පරිනිෂ්පන්න මරණ ඇද්ද?
 ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 ස අනු එයින් එයින් මැ දුඛයාගේ අන්තකිරියායෙක් නැද්ද වට සිදිමෙක් නැද්ද, අනුපාද පරිනිවෘණයෙක් නැද්ද?
 ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

- 7 ස පු රූපං පරිනිප්පාදනං රූපස්ස අනිව්චනා අත්ථිති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අනිව්චනා පරිනිප්පාදනා අනිව්චනය අනිව්චනා
අත්ථිති
ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස පු රූපං පරිනිප්පාදනං රූපස්ස ජරා අත්ථිති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු ජරා පරිනිප්පාදනා, ජරාය ජරා අත්ථිති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස පු රූපං පරිනිප්පාදනං රූපස්ස හෙදො අත්ථි,
අනතරධානං අත්ථිති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු මරණං පරිනිප්පාදනං මරණස්ස හෙදො අත්ථි,
අනතරධානං අත්ථිති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 10 ස පු වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංඛාරා -පෙ-
විඤ්ඤාණං පරිනිප්පාදනං විඤ්ඤාණස්ස අනිව්චනා
අත්ථිති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අනිව්චනා පරිනිප්පාදනා අනිව්චනය අනිව්චනා
අත්ථිති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 11 ස පු විඤ්ඤාණං පරිනිප්පාදනං විඤ්ඤාණස්ස ජරා
අත්ථිති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු ජරා පරිනිප්පාදනා ජරාය ජරා අත්ථිති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 12 ස පු විඤ්ඤාණං පරිනිප්පාදනං විඤ්ඤාණස්ස හෙදො
අත්ථි, අනතරධානං අත්ථිති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු මරණං පරිනිප්පාදනං මරණස්ස හෙදො අත්ථි,
අනතරධානං අත්ථිති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

අනිව්චනාකථා නිව්චනා

එකාදසමො වග්ගො නිව්චනො

තස්ස උද්දානං

අනුසංඝා අබ්බාසනා අහෙතුකා විත්තවිප්පයුත්තා
ඤ්ඤාණෙ විගතෙ ඤ්ඤාණී ඤ්ඤාණං විත්තවිප්පයුත්තං
යත්ථ සද්දො ඤ්ඤාණං පවත්තති
ඉද්ධිබලෙන සමනතාගතො කප්පං තිවෙධස්ස
විත්තසන්නති සමාධි ධම්මට්ඨිතතා අනිව්චනා'ති

- 7 ස පු රූපය පරිනිෂ්පන්න වෙයි රූපයට අනිත්‍යතා ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
- ස අනු අනිත්‍යතා පරිනිෂ්පන්න වෙයි අනිත්‍යතාවට අනිත්‍යතා ඇද්ද?
- ප පටි ඵසේ නො කියැවුනු යැ
- 8 ස පු රූපය පරිනිෂ්පන්න යැ රූපයට ජරා ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
- ස අනු ජරාව පරිනිෂ්පන්න වෙයි ජරාවට ජරා ඇද්ද?
- ප පටි ඵසේ නො කියැවුනු යැ
- 9 ස පු රූපය පරිනිෂ්පන්න වෙයි රූපයාගේ බිඳීමෙක් ඇද්ද, අතුරුදහනෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
- ස අනු මරණය පරිනිෂ්පන්න වෙයි මරණයට බිඳීමෙක් ඇද්ද, අතුරුදහනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි ඵසේ නො කියැවුනු යැ
- 10 ස පු වෙදනා සංඥා සංඝකාර විඤ්ඤාන පරිනිෂ්පන්න වෙයි විඤ්ඤානට අනිත්‍යතා ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
- ස අනු අනිත්‍යතාව පරිනිෂ්පන්න වෙයි අනිත්‍යතාවට අනිත්‍යතා ඇද්ද?
- ප පටි ඵසේ නො කියැවුනු යැ
- 11 ස පු විඤ්ඤාන පරිනිෂ්පන්න යැ විඤ්ඤානට ජරා ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
- ස අනු ජරාව පරිනිෂ්පන්න යැ ජරාවට ජරා ඇද්ද?
- ප පටි ඵසේ නො කියැවුනු යැ
- 12 ස පු විඤ්ඤාන පරිනිෂ්පන්න යැ විඤ්ඤානාගේ බිඳීමෙක් ඇද්ද, අතුරුදහනෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
- ස අනු මරණය පරිනිෂ්පන්න වෙයි. මරණයට බිඳීමෙක් ඇද්ද, අතුරුදහනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි ඵසේ නො කියැවුනු යැ

අනිවචනාකථා නිමි

එකලෝඡ්ඡ වන වග නිමි

එහි උද්ගතය

අනුසයකථා යැ, ඤාණකථා යැ, ඤාණං විතතට්ඨපසුත්තනනාඨිකථා යැ, උද් උකභිනනිකථා යැ, ඉද්ධිබලකථා යැ, සමාධිකථා යැ, ඛම්බට්ඨිකතා කථා යැ, අනිවචකථා යි

ද්විතීයො වග්ගො

12 1

සංවරො කම්මන්තිකථා

- 1 ස පු** සංවරො කම්මන්ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස. අනු: චක්ඛුන්ද්‍රියසංවරො චක්ඛුකම්මන්ති
 ප පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු සොතින්ද්‍රියසංවරො -පෙ- ඝාතින්ද්‍රියසංවරො -පෙ-
 ජ්වහින්ද්‍රියසංවරො -පෙ- කායින්ද්‍රියසංවරො
 කායකම්මන්ති
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු** කායින්ද්‍රියසංවරො කායකම්මන්ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු චක්ඛුන්ද්‍රියසංවරො චක්ඛුකම්මන්ති
 ප පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු** කායින්ද්‍රියසංවරො කායකම්මන්ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු සොතින්ද්‍රියසංවරො -පෙ- ඝාතින්ද්‍රියසංවරො -පෙ-
 ජ්වහින්ද්‍රියසංවරො ජ්වහාකම්මන්ති
 ප පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු: මතින්ද්‍රියසංවරො මනෝකම්මන්ති.
 ප පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස. පු** මතින්ද්‍රියසංවරො මනෝකම්මන්ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු චක්ඛුන්ද්‍රියසංවරො චක්ඛුකම්මන්ති
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ද්වාදශ වගිය

12 1.

සංවරො කම්මනතිකපා

[“වකුණා රූපං දිස්සා නිමිත්තභාවාහි භොති, න නිමිත්තභාවාහි භොති” යන සූත්‍ර වරදවා ගෙන ‘සංවරයන් අසංවරයන් කම් වෙති’ සි මහාසංඝසික නිකායවාසීන් සෙසින් ලබති ගන්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට සංවරො කම්මනතිකපා එසි]

- 1 න පු සංවරය කම් වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු චක්ඛාරිඤ්ඤාසංවරය චක්ඛු:කම් වේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
 - ස අනු ශ්‍රොත්‍රෙඤ්ඤාසංවරය ස්‍රාණෙඤ්ඤාසංවරය ජ්ඣෙව්ඤ්ඤාසංවරය කායෙඤ්ඤාසංවරය කාය-කම් වේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 න පු කායෙඤ්ඤාසංවරය කායකම් වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු චක්ඛාරිඤ්ඤාසංවරය චක්ඛු:කම් වේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 3 න පු කායෙඤ්ඤාසංවරය කායකම් වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු ශ්‍රොත්‍රෙඤ්ඤාසංවරය ස්‍රාණෙඤ්ඤාසංවරය ජ්ඣෙව්ඤ්ඤාසංවරය ජ්ඣවාකම් වේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
 - ස අනු මනිඤ්ඤාසංවරය මනාකම් වේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 න පු මනිඤ්ඤාසංවරය මනාකම් වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු චක්ඛාරිඤ්ඤාසංවරය චක්ඛු:කම් වේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

- 5 ස පු මනිඤ්ඤසංවරො මනොකම්මනති
ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
ස අනු සොතිඤ්ඤසංවරො -පෙ- ඝාතිඤ්ඤසංවරො -පෙ-
ඒවතිඤ්ඤසංවරො -පෙ- කායිඤ්ඤසංවරො කාය-
කම්මනති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු අසංවරො කම්මනති
ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
ස අනු චක්ඛුඤ්ඤඅසංවරො චක්ඛුකම්මනති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ස අනු සොතිඤ්ඤඅසංවරො -පෙ- ඝාතිඤ්ඤඅසංවරො
-පෙ- ඒවතිඤ්ඤඅසංවරො -පෙ- කායිඤ්ඤඅසං-
වරො කායකම්මනති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 7 ස පු කායිඤ්ඤඅසංවරො කායකම්මනති
ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
ස අනු චක්ඛුඤ්ඤඅසංවරො චක්ඛුකම්මනති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස පු කායිඤ්ඤඅසංවරො කායකම්මනති
ප. පටිඤ්ඤ ආමනතා
ස අනු සොතිඤ්ඤඅසංවරො -පෙ- ඝාතිඤ්ඤඅසංවරො
-පෙ- ඒවතිඤ්ඤඅසංවරො ජ්ඣායකම්මනති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ස අනු මනිඤ්ඤඅසංවරො මනොකම්මනති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස පු මනිඤ්ඤඅසංවරො මනොකම්මනති
ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
ස අනු චක්ඛුඤ්ඤඅසංවරො චක්ඛුකම්මනති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 5 ස පු මනිඤ්ඤසංවරය මහාකමි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ලොවුණුඤ්ඤසංවරය . ස්වාභාවිකඤ්ඤසංවරය ජිහ්විකඤ්ඤසංවරය කායඤ්ඤසංවරය කාය-කමි වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස පු අසංවරය කමි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු චක්ඛාරිකඤ්ඤසංවරය චක්ඛුකමි වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ .
- ස අනු ලොවුණුඅසංවරය ස්වාභාවිකඅසංවරය ජිහ්විකඅසංවරය කායඅසංවරය කායකමි වේ ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ
- 7 ස පු කායඤ්ඤසංවරය කායකමි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු චක්ඛාරිකඤ්ඤසංවරය චක්ඛුකමි වේ ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ
- 8 ස පු කායඤ්ඤසංවරය කායකමි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ලොවුණුඅසංවරය ස්වාභාවිකඅසංවරය ජිහ්විකඅසංවරය ජිහ්විකමි වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු මනිඤ්ඤසංවරය මහාකමි වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
9. ස. පු. මනිඤ්ඤසංවරය මහාකමි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු. චක්ඛාරිකඤ්ඤසංවරය චක්ඛුකමි වේ ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ

10 ස පු

මනිජ්ඣය අසංවරො මනොකම්මන්ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ස අනු

සොතිජ්ඣය අසංවරො -පෙ- සාතිජ්ඣය
අසංවරො -පෙ- ජිව්හිජ්ඣයඅසංවරො -පෙ-
කායිජ්ඣයඅසංවරො කායකම්මන්ති.

ප පටි

න භෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

11. ප. පු.

න වත්තබ්බං සංවරො'පි අසංවරො'පි කම්මන්ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ප අනු

නනු වුත්තං භගවතා “ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු
චක්ඛුනා රූපං දිස්වා නිමිත්තග්ගාගි භොති -පෙ-
න නිමිත්තග්ගාගි භොති. සොතෙන සද්දං
සුත්වා -පෙ- මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය නිමිත්තග්ගාගි
භොති -පෙ- න නිමිත්තග්ගාගි භොති”^a අතො ව
සුත්තතොනො'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ප. ආ

තෙන හි “සංවරො'පි අසංවරො'පි කම්මන්ති

සංවරො කම්මන්තිකථා නිවේශා

^a පෙකිතිකාය, මූලපරාණයක - මහානගාපාලකපුත්ත

- 10 ස. පු. මනිජ්ඣය අසංවරය මනාකම් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ශ්‍රොත්‍රෙජ්ඣය අසංවරය ස්‍රාණෙජ්ඣය අසංවරය
ජ්ඣෙවජ්ඣය අසංවරය කායෙජ්ඣය අසංවරය
කායකම් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 11 ප පු “සංවරයන් අසංවරයන් කම් වෙති’යි නො
කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු
“මහණෙනි, මෙසස්නෙහි මහණ ඇසින් රූපයක්
දැක නිමිති ගත්තේ වෙයි නිමිති නො ගත්තේ
වෙයි කනින් ශබ්දයක් අසා මනසින්
ධර්මාලම්භනයක් දැන නිමිති ගත්තේ වෙයි
නිමිති නො ගත්තේ වේ” යයි වදාළ සුත්‍රානනයෙක්
ඇත්තේ මැ නු?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අා එකරුණීන් සංවරයන් අසංවරයන් කම් වෙයි.
(ආරසංවරය-අසංවරය) මිස කම්භාවය නො
කියන හෙයින් අසාධක යි.)

සංවරො කම්මනතිකපා හිමි.

12 2

කමමකථා.

1. ස. පු සබ්බං කමමං සවිපාකානි,
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු සබ්බං චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු සබ්බං චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස. අනු විපාකාබ්‍යාකතා චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස. පු සබ්බං චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු. කිරියාබ්‍යාකතා චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස. පු: සබ්බං චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු: කාමාවචරා විපාකාබ්‍යාකතා චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
5. ස. පු සබ්බං චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස. අනු රූපාවචරා අරූපාවචරා අපරියාපනතා විපාකා-
බ්‍යාකතා චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
6. ස. පු සබ්බං චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු කාමාවචරා කිරියාබ්‍යාකතා චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

12 2

කමමකථා

[“නාහං භික්ඛුංව සංඝෙවන භික්ඛානාං කමමානාං ඝාතානාං” ආදී සූත්‍රපද භික්ඛා ‘හැම කම සම්පාක වෙණි’හි මහාසංඝසංඝ භික්ඛාසමාසිත් සෙසිත් උච්චිත වන්නවුන්ගේ මාද බිඳුනට කමකථා එකි]

1. ස පු හැම කම සම්පාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු හැම චේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ (අව්‍යාකාන සදහා ප්‍රතික්ෂිප්ත යි)
- 2 ස පු හැම චේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස. අනු විපාකඅව්‍යාකානචේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 3 ස පු හැම චේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු ක්‍රියාව්‍යාකානචේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු හැම චේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු කාමාවචර විපාකාව්‍යාකාන චේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස පු හැම චේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු රූපාවචර අරූපාවචර අපරිනිප්පාන විපාකාව්‍යාකාන චේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස පු හැම චේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු කාමාවචර ක්‍රියාව්‍යාකාන චේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ නො කියැවුනු යැ

7 ස පු

සබ්බා චේතනා සම්පාකාති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස අනු

රූපාවචරා අරූපාවචරා නිරියාබ්‍යාකතා චේතනා
සම්පාකාති'ති

ප පටි

න භෙවං වත්තබ්බෙ

ස අනු

විපාකාබ්‍යාකතා චේතනා අවිපාකා'ති.

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

අනු ස

භඤ්චි විපාකාබ්‍යාකතා චේතනා අවිපාකා,

අනු පා.

නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "සබ්බා චේතනා
සම්පාකා"ති

ස අනු

කිරිඤ්ඤාකතා චේතනා අවිපාකා'ති

ප පටි.

ආමනතා

අනු ස.

භඤ්චි කිරිඤ්ඤාකතා චේතනා අවිපාකා,

අනු පා

නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "සබ්බා චේතනා
සම්පාකා"ති

ස අනු

කාමාවචරා රූපාවචරා අරූපාවචරා අපරිසා-
පනතා විපාකාබ්‍යාකතා චේතනා අවිපාකාති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

අනු ස

භඤ්චි අපරිසාපනතා විපාකාබ්‍යාකතා චේතනා
අවිපාකා,

අනු පා.

නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "සබ්බා චේතනා
සම්පාකා"ති

ස අනු.

කාමාවචරා රූපාවචරා අරූපාවචරා නිරියා-
බ්‍යාකතා චේතනා අවිපාකා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

අනු ස

භඤ්චි අරූපාවචරා නිරියාබ්‍යාකතා චේතනා
අවිපාකා,

අනු පා

නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "සබ්බා චේතනා
සම්පාකා"ති

7. ස පු. හැම වෙනනා සවිපාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ. එසේ යැ,
- ස අනු රූපාවචර අරූපාවචර ක්‍රියාව්‍යාකෘත වෙනනා සවිපාක වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස. අනු: විපාකාව්‍යාකෘත වෙනනා අවිපාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් විපාකාව්‍යාකෘත වෙනනා අවිපාක වේ නම්,
- අනු පා භවත, “හැම වෙනනා සවිපාක වෙති”යි නො කියැවුනු මැ යැ,
- ස අනු. ක්‍රියාව්‍යාකෘත වෙනනා අවිපාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු. ය ඉදින් ක්‍රියාව්‍යාකෘත වෙනනා අවිපාක වේ නම්,
- අනු පා භවත “හැම වෙනනා සවිපාක වෙති”යි නො කියැවුනු මැ යැ
- ස අනු කාමාවචර රූපාවචර අරූපාවචර අපය්‍යීපනන විපාක අව්‍යාකෘත වෙනනා අවිපාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් අපය්‍යීපනන විපාක අව්‍යාකෘත වෙනනා අවිපාක වී නම්,
- අනු පා භවත “හැම වෙනනා සවිපාක වෙති”යි නො කියැවුනු මැ යැ
- ස අනු කාමාවචර රූපාවචර අරූපාවචර ක්‍රියා අව්‍යාකෘත වෙනනා අවිපාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් අරූපාවචර ක්‍රියා අව්‍යාකෘත වෙනනා අවිපාක වී නම්,
- අනු පා භවත “හැම වෙනනා සවිපාක වෙති”යි නො කියැවුනු මැ යැ.

8 ප. පු

නා වග්ගකිමං සමිඛං කවිමං සපිපාකනති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප ආ

නාහු ටුත්තං ගගට්ඨා “නාතං ජිකිඤ්ඤා
 සඤ්ඤාගතිකානං කමිමානා කතානා උපපිටානා
 අප්පරිසංවිදිසා බ්බන්ධිමානං වද්දමි. තඤ්ඤා ටො
 දිට්ඨං වා ධම්මං උපපජ්ජං වා අපරෙ වා
 පටිඤ්ඤා”යා අප්පරිසංවිදිසා සුත්තනොති

ස. පටිඤ්ඤා.

ආමනතා

ප ආ

තෙන හි “සමිඛං කවිමං සපිපාක”නති

කමිකපා නිශේධා

ඊ ප පු	‘හැම කමි සම්පාක වෙති’යි නො කියැවුණු වේ ද?
ස පරිඤ්ඤා	එසේ යැ
ප අනු	භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරන ලද මැ නු මහණෙනි, කරන ලද රුස් කරන ලද සංකේධනික කම්මන්ගේ විපාක නො වීද (ඒ කම්මන්ගේ) විගතානාභාවය මම නො කියමි එ ද මෙ අත් බැවිනි හෝ දෙ වැනි උත්බැවිනි හෝ අපරපයඝායෙහි හෝ වේයයි වදාල සූත්‍රානුසාරයෙන් ඇත්තේ මැ නු?
ස පරිඤ්ඤා	එසේ යැ
ප අ:	එකරුණින් ‘හැම කමි සම්පාක වෙති’ (“නාභං භික්ඛවෙ” යනාදී සූත්‍රය ප්‍රත්‍යය ඇතිවත් මැ දූෂටබ්බාදී විපාකප්‍රතිසංවේදනය සඳහා වදාරන ලද යැ එහෙයින් අසාධක වෙයි.)

කමිකථා නමි

12 8

සද්දො විපාකොතිකථා

1 ස පු

සද්දො විපාකො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

සුඛවේදනීයො දුක්ඛවේදනීයො අදුක්ඛමසුඛවේද-
නීයො, සුඛාය වේදනාය සම්පයුතො දුක්ඛාය
වේදනාය සම්පයුතො අදුක්ඛමසුඛාය වේදනාය
සම්පයුතො, එසෙසන සම්පයුතො වේදනාය
සම්පයුතො සඤ්ඤාය සම්පයුතො චේතනාය
සම්පයුතො විතෙතනා සම්පයුතො සාරම්මණො,
අනි නසස ආවට්ඨනා ආභොගො සමනතාභාරො
මනසිකාරො චේතනා පඤ්ඤා පඤ්ඤි'ති

ප පටි

න හෙවං වතතබ්බො¹ -පෙ-

ස අනු

නනු න සුඛවේදනීයො න දුක්ඛවේදනීයො -පෙ-
අනාරම්මණො නනි නසස ආවට්ඨනා -පෙ-
පඤ්ඤි'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

අනු ය

හඤ්චි න සුඛවේදනීයො -පෙ- අනාරම්මණො
නනි නසස ආවට්ඨනා -පෙ- පඤ්ඤි,

අනු පා

නො ව වන රෙ වතතබ්බො 'සද්දො විපාකො'ති

2 ස පු

එසෙසා විපාකො, එසෙසා සුඛවේදනීයො -පෙ-
සාරම්මණො අනි නසස ආවට්ඨනා -පෙ- පඤ්ඤි'ති,

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා,

ස අනු

සද්දො විපාකො, සද්දො සුඛවේදනීයො -පෙ-
සාරම්මණො අනි නසස ආවට්ඨනා -පෙ-
පඤ්ඤි'ති.

ප පටි

න හෙවං වතතබ්බො -පෙ-

¹ ආමනතා - PTS.

12. 3

සමද්දා විපාකොතිකා

[“සො තසං කම්මස්ස කතන්තා උපවිතන්තා උසන්තන්තා විප්පලන්තා
 ඔහම්මස්සරො හොති” ආදි සුත්‍ර නුනුවණින් ගෙන “ශබ්දය විපාක
 වෙති”යි මහාසාමිකයන් සෙයින් ලබිති ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනව
 ‘සද්දෝ විපාකෝ’ති කථා එයි]

1 හි පු ශබ්දය විපාක වේ ද?

පී. පටිකුඳු එමස් යැ

ස අනු (ශබ්දය) සුඛවේදනීය වේ ද? දුඃඛවේදනීය, අදුඃඛාසුඛවේදනීය, සුඛවේදනා හා සම්ප්‍රයුක්ත, දුඃඛවේදනා හා සම්ප්‍රයුක්ත, අදුඃඛාසුඛවේදනා හා සම්ප්‍රයුක්ත, සප්ථීය හා සම්ප්‍රයුක්ත, වේදනාව හා සම්ප්‍රයුක්ත, සංඥාව හා සම්ප්‍රයුක්ත, චේතනාව හා සම්ප්‍රයුක්ත, චිත්තය හා සම්ප්‍රයුක්ත වේ ද? සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තා ආහොග සමක්ඛාර මනසකාර චේතනා ප්‍රාභීනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?

පී පී එස් හෝ කියැවුණු යැ

ස අනු සුබවේදනීය නො වනුයේ දුඛවේදනීය නො වනුයේ .. අනාලම්භන වනුයේ නො? එයට ආවර්තා ප්‍රණීධි නැත්තේ මැ නො?

ප්‍ර. පරිසරයේ එහෙත් යැ

අඩු යි ඉදින් සුබවෙදනීය නො වී නම් අනාලමන වී නම්, එයට ආවහීනා ප්‍රණිධි නැත් නම්,

අනු පා භවත, 'ශබ්දය විපාක වේය'යි නො කියැවුනු
මෑ යැ

2 ස ප්‍ර සාගිය විපාක වෙයි සාගිය ප්‍රබවෙදනිය
සාලබ්‍රහ්ම වේ ද? එයට ආවහිනා ප්‍රණිති
ඇද්ද?

පි පරිසරය එසේ යි

සි අනු (තොප මිනසෙති) ශබ්දය විපාක වෙයි ශබ්දය
සුඛවෙදනීය සාලබෙන වෙ ද? ඵයට
ආවර්තා ප්‍රතිති ඇද්ද?

ආ පව් එසේ හොඳ කිසිවක්දැ යි ..

ඔ ස පු

සද්දෙ විපාකො, සද්දෙ න සුඛවෙදනියො -පෙ-
අනාරම්භණො නඤ්ඤි නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ-
පණ්ණිදි'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු.

එසෙසා විපාකො, එසෙසා න සුඛවෙදනියො න
දුක්ඛවෙදනියො -පෙ- අනාරම්භණො නඤ්ඤි නස්ස
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිදි'ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

4 ප පු

න වතනබ්බං 'සද්දෙ විපාකො'ති.

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

නනු වුතතං භගවතා "සො තස්ස කම්මස්ස
කතතතා උපචිත්තා උස්සන්තතතා විපුලතතා
බුගමස්සරො හොති කරචිකභාණ්ණි"ති¹ අපෙඨ ව
සුතතනෙතා'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප ආ

තෙන හි 'සද්දෙ විපාකො'ති

සද්දෙ විපාකොතිකථා නිමිත්තා.

¹ දිසානිකාය - ලකඛණසූතක

- 3 ස පු (තොප මතයෙහි) ශබ්දය විපාක වෙයි ශබ්දය සුඛවේදනීය නො වනුයේ අනාලම්භන වනුයේ වේ ද? එයට ආවර්තා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සප්තීය විපාක වෙයි සප්තීය සුඛවේදනීය නො වනුයේ දුඃඛවේදනීය නො වනුයේ අනාලම්භන වනුයේ වේ ද? එයට ආවර්තා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 4 ප. පු 'ශබ්දය විපාක වේය'යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප. අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු? 'හෙ එ කම් කල බැවින් රුක්කල බැවින් උත්තරාන බැවින් විපුල බැවින් කුරුච්ඡෙවිල්ලනට බදු වචන ඇතියේ බ්‍රහ්මචර වේ' යයි වදාල සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ස පටිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ප ආ එ කරුණින් 'ශබ්දය විපාක' වෙයි

සදෙස විපාකොතිකථා නිමි

12. 4

සලායතනකථා

1. ස පු. වකුඤ්ඤායනං විපාකො'ති
- ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස අනු. සුඛවේදනීයං දුක්ඛවේදනීයං -පෙ- සාරම්මණං. අනු නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පඤ්ඤි'ති.
- ප පටි. න හෙවං වහ්නබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු. නනු න සුඛවේදනීයං -පෙ- අනාරම්මණං නනු නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පඤ්ඤි'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- අනු. ය හඤ්ඤි න සුඛවේදනීයං -පෙ- අනාරම්මණං නනු නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පඤ්ඤි,
- අනු. පා නො ච වත රෙ වහ්නබ්බෙ. 'වකුඤ්ඤායනං විපාකො'ති
- 2 ස. පු එසෙසා විපාකො, එසෙසා සුඛවේදනීයං -පෙ- සාරම්මණං අනු නස්ස ආවට්ඨනා-පෙ- පඤ්ඤි'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු. වකුඤ්ඤායනං විපාකො, වකුඤ්ඤායනං සුඛවේදනීයං-පෙ- සාරම්මණං. අනු නස්ස ආවට්ඨනා-පෙ- පඤ්ඤි'ති
- ප පටි. න හෙවං වහ්නබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු: වකුඤ්ඤායනං විපාකො, වකුඤ්ඤායනං න සුඛවේදනීයං -පෙ- අනාරම්මණං. නනු නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පඤ්ඤි'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු. එසෙසා විපාකො, එසෙසා න සුඛවේදනීයං-පෙ- අනාරම්මණං නනු නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පඤ්ඤි'ති
- ප පටි: න හෙවං වහ්නබ්බෙ -පෙ-

12 4

සලායතනකථා

[යම් භෙය්‍යෙකින් කම්ම කළ බැවින් සමායතනය උපන්නේ වේ ද, එහෙයින් 'සමායතනය විපාක වේය'යි මහාසාඛිසිකයන් සෙයින් ලබ්ධි ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'සලායතනකථා' එයි.]

- 1 ස පු වක්‍ෂුරායතනය විපාක වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු (වක්‍ෂුරායතනය) සුඛවෙදනීය දුඛවෙදනීය සාලම්බන වේ ද? එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස. අනු සුඛවෙදනීය නො වනුයේ අනාලම්බන වනුයේ නො? එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි නැත්තේ නො?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් සුඛවෙදනීය නො වේ නම් .. අනාලම්බන වේ නම්, එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි නැත් නම්,
- අනු. පා භවන 'වක්‍ෂුරායතන විපාක වේය'යි නො කියැ-
වුනු මැ යැ
2. ස. පු සප්ඨීය විපාක වෙයි. සප්ඨීය සුඛවෙදනීය සාලම්බන වේ ද, එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු (නොප මතයෙහි) වක්‍ෂුරායතන විපාක වෙයි, වක්‍ෂුරායතනය සුඛවෙදනීය වේ ද සාලම්බන වේ ද, එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
3. ස. පු වක්‍ෂුරායතනය විපාක වෙයි වක්‍ෂුරායතනය සුඛවෙදනීය නො වනුයේ අනාලම්බන වනුයේ වේ ද? එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු. සප්ඨීය විපාක වෙයි සප්ඨීය සුඛවෙදනීය නො වනුයේ වේ ද, අනාලම්බන වේ ද? එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ ...

- 4 ස පු සොනායතනං -පෙ- සොනායතනං -පෙ- ජිව්හාය-
තනං -පෙ- කායායතනං විපාකො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස. අනු: සුඛවේදනීයං දුක්ඛවේදනීයං -පෙ- සාරම්මණං,
අනච්ඡි නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු නනු සුඛවේදනීයං -පෙ- අනාරම්මණං නනච්ඡි
නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- අනු ය භඤ්චි න සුඛවේදනීයං -පෙ- අනාරම්මණං. නනච්ඡි
නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨි,
- අනු පා නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ "කායායතනං
විපාකො"ති
- 5 ස පු එසෙසා විපාකො, එසෙසා සුඛවේදනීයො -පෙ-
සාරම්මණො අනච්ඡි නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ-
පණ්ණිඨි'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු කායායතනං විපාකො, කායායතනං සුඛවේද-
නීයං -පෙ- සාරම්මණං අනච්ඡි නස්ස
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු කායායතනං විපාකො, කායායතනං න සුඛවේද-
නීයං -පෙ- අනාරම්මණං නනච්ඡි නස්ස
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු එසෙසා විපාකො, එසෙසා න සුඛවේදනීයො -පෙ-
අනාරම්මණො, නනච්ඡි නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ-
පණ්ණිඨි'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
7. ප. පු. න වතනබ්බං සලායතනං විපාකො'ති
- ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප. අනු නනු සලායතනං කම්මස්ස කතන්තා
උප්පන්නතී
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- අනු ය භඤ්චි සලායතනං කම්මස්ස කතන්තා උප්පන්නං,
තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ "සලායතනං විපකො"ති

සලායතන කථා නිමිතිතා.

- 4 ස පු ශ්‍රෝත්‍රායතනය ස්‍රාණායතනය ජීව්‍යායත-
න කායායතනය විපාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු. (කායායතනය) සුඛවෙදනීය දුඃඛවෙදනීය .
සාලම්භන වේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු සුඛවෙදනීය නො අනාලම්භන නො, එයට
ආවහිනා . ප්‍රණීධි නැත් නු?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ං ඉදින් සුඛවෙදනීය නො වී නම් අනාලම්භන වී
නම්, එයට ආවහිනා . ප්‍රණීධි නැත් නම්,
- අනු පා භවන ‘කායායතන විපාක වේය’යි නො කියැ-
වුණු මැ යැ.
- 5 ස පු සප්ඨීය විපාක වෙයි. සප්ඨීය සුඛවෙදනීය වේ ද
සාලම්භන වේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ: එසේ යැ
- ස අනු (නොප මතයෙහි) කායායතනය විපාක වෙයි,
කායායතනය සුඛවෙදනීය වේ ද, සාලම්භන
වේ ද? එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 6 ස පු (නොප මතයෙහි) කායායතනය විපාක වෙයි,
කායායතනය සුඛවෙදනීය නො වේ ද අනා-
ලම්භන වේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු සප්ඨීය විපාක වෙයි සප්ඨීය සුඛවෙදනීය නො
වේ ද, අනාලම්භන වේ ද, එයට ආවහිනා .
ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
7. ප පු ‘සලායතනය විපාක වේය’යි නො කියැවුණු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප අනු සලායතනය කමීය කළ බැවින් උපන්නේ නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු. ං ඉදින් සලායතනය කමීය කළ බැවින් උපන්නේ
වී නම්,
- අනු. පා භවන එකරුණින් “සලායතනය විපාක වේය”යි
කියැවුණු මැ යැ (මනායතනය විපාක වෙයි.
සෙස්ස හුදෙක් කම්මසමුට්ඨානය විපාක නො වේ.
එසෙන් අසාධකයි

12 5

සත්තකඛන්දුපරමකපා

- 1 ස පු: සත්තකඛන්දුපරමො පුග්ගලො සත්තකඛන්දු-
පරමනා නිශ්චො'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස. අනු මාතා ජීවිතා වොරොපිතා, පිතා ජීවිතා වොරො-
පිතො, අරහා ජීවිතා වොරොපිතො, දුට්ඨෙන
විතෙතන නපාගතස්ස ලොභිනං උප්පාදිතං,
සංකො හිනෙතො'ති.
 ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු සත්තකඛන්දුපරමො පුග්ගලො සත්තකඛන්දු-
පරමනා නිශ්චො'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස. අනු අභබ්බො අනන්තරං ධම්මං අභිසම්මෙතුනති
 ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු අභබ්බො අනන්තරං ධම්මං අභිසම්මෙතුනති.
 ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස. අනු. මාතා ජීවිතා වොරොපිතා, පිතා ජීවිතා වොරො-
පිතො, අරහා ජීවිතා වොරොපිතො, දුට්ඨෙන
විතෙතන නපාගතස්ස ලොභිනං උප්පාදිතං,
සංකො හිනෙතො'ති
 ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු. සත්තකඛන්දුපරමො පුග්ගලො සත්තකඛන්දු-
පරමනා නිශ්චො'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
 ස. අනු. අපි සො නිශ්චො යෙන නිශ්චො¹
සත්තකඛන්දුපරමො පුග්ගලො සත්තකඛන්දු-
පරමනා නිශ්චො'ති
 ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1 අපි සො නිශ්චො යෙන නිශ්චො - ඩුට්ඨ
අපි සො නිශ්චො යෙන නිශ්චො - මජ්ඣ.

12 5

සත්‍යකඛ්‍යතාපරමකථා

[‘සත්‍යකඛ්‍යතාපරම’ යනු නුනුවණින් හෙත සත්‍යකඛ්‍යතාපරම සොවාපනිපද්‍රශ්‍ය සත්‍යකඛ්‍යතාපරමතායෙන් නියත යැයි (සත්වරක්ම ඉපද පිළිවිටේ යයි) උත්තරාපඨකයන් සෙසින් ලබති ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳහට ‘සත්‍යකඛ්‍යතාපරමකථා’ එයි.]

1 ස පු සත්‍යකඛ්‍යතාපරම පුද්ගල සත්‍යකඛ්‍යතාපරමතා-
යෙන් නියත වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා. එසේ යැ.

ස අනු (ඔබ විසින්) මව දිවියෙන් ගලවන ලද වේ ද, පියා දිවියෙන් ගලවන ලද වේ ද, රහත් දිවියෙන් ගලවන ලද වේ ද, දුෂට සිතින් තථාගතයන් වහන්සේගේ සිරිරිත් ලෙහෙ සලනලද වේ ද, සංකයා බිඳුනාලද වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ (මේ මිච්ඡතනිකාමය ඔහුට නැත)

2 ස පු සත්‍යකඛ්‍යතාපරම පුද්ගල සත්‍යකඛ්‍යතාපරමතා-
යෙන් නියත වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු සත්වර අතර ධර්ම අභිසමය කරන්නට අභව්‍ය වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

3 ස පු අතර ධර්ම අභිසමය කරන්නට අභව්‍ය වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.

ස අනු (සත්‍යකඛ්‍යතාපරම විසින්) මව දිවියෙන් ගලවන-
ලද වේ ද, පියා දිවියෙන් ගලවන ලද වේ ද, රහත් දිවියෙන් ගලවන ලද වේ ද, දුෂට සිතින් තථාගත-
යන් වහන්සේගේ සිරිරිත් ලෙහෙ සලනලද වේ ද, සංකයා බිඳුනාලද වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ (මේ අභව්‍ය කරුණු ඔහුට නැත.)

4 ස පු සත්‍යකඛ්‍යතාපරම පුද්ගල සත්‍යකඛ්‍යතාපරමතා-
යෙන් නියත වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු යම් නියාමයෙකින් සත්‍යකඛ්‍යතාපරම පුද්ගල සත්‍යකඛ්‍යතාපරමතායෙන් නියත වෙ නම් එබඳු (සම්මත) නියාමයෙක් (ඔහුට) ඇද්ද?

ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

- ස. අනු අනුභවෙ සතිපට්ඨානා -පෙ- සම්මප්පධානා -පෙ-
ඉද්ධිපාදා -පෙ- ඉන්ද්‍රියා -පෙ- බ්‍රහ්මා -පෙ- තෙ
බ්‍රහ්මඛිතා යෙහි බ්‍රහ්මඛිතෙහි සත්තකඛන්තූ-
පරමො, පුග්ගලො සත්තකඛන්තූපරමතානිය-
තො'ති
- ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස පු: නනුභවෙ සො නියමො, යෙන නියමෙන
සත්තකඛන්තූපරමො, පුග්ගලො සත්තකඛන්තූ-
පරමතානියතො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- අනු ධ භඤ්චි නනුභවෙ සො නියමො, යෙන නියමෙන
සත්තකඛන්තූපරමො, පුග්ගලො සත්තකඛන්තූ-
පරමතානියතො,
- අනු පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “සත්තකඛන්තූපරමො,
පුග්ගලො සත්තකඛන්තූපරමතානියතො”ති
- 6 ස පු නනුභවෙ සතිපට්ඨානා -පෙ- තෙ බ්‍රහ්මඛිතා,
යෙහි බ්‍රහ්මඛිතෙහි සත්තකඛන්තූපරමො, පුග්ග-
ලො සත්තකඛන්තූපරමතානියතො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- අනු ධ භඤ්චි නනුභවෙ බ්‍රහ්මඛිතා, යෙහි බ්‍රහ්මඛිතෙහි
සත්තකඛන්තූපරමො, පුග්ගලො සත්තකඛන්තූ-
පරමතානියතො,
- අනු පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “සත්තකඛන්තූ-
පරමො, පුග්ගලො සත්තකඛන්තූපරමතානිය-
තො”ති
- 7 ස පු සත්තකඛන්තූපරමො, පුග්ගලො සත්තකඛන්තූ-
පරමතානියතො'ති.
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස අනු සකද්ධාමිනියාමෙනා'ති ¹
- ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු අනාගාමිනියාමෙනා'ති
- ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1 නිසසෙකාති - සිඛු, චෙස.

- ස අනු ඒ සතිපට්ඨානයෝ සම්මපපඛානයෝ සාදධි-
පාදයෝ ... ඉන්ද්‍රියයෝ බලයෝ . යම්
බොධ්‍යභිග කෙනතුන්ගෙන් සත්‍යකඛිතතූපරම
පුද්ගල සත්‍යකඛිතතූපරමතායෙන් නිශ්ච වේ
නම් ඒ බොධ්‍යභිගයෝ ඇද්ද? (සතිපට්ඨානාදී
යම් මාගීධිමි නියාමයෙක් (ඔහුට) ඇද්ද?)
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස පු යම් නියාමයෙකින් සත්‍යකඛිතතූ පරම පුද්ගල
සත්‍යකඛිතතූ පරමතායෙන් නිශ්ච වේ නම් එබඳු
නියාමයෙක් නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- අනු ය. ඉදින් යම් නියාමයෙකින් සත්‍යකඛිතතූපරම
පුද්ගල සත්‍යකඛිතතූපරමතායෙන් නිශ්ච වේ නම්
එබඳු නියාමයෙක් නැත් නම්,
- අනු. පා: භවත, සත්‍යකඛිතතූපරම පුද්ගල සත්‍යකඛිතතූ
පරමතායෙන් නිශ්ච වේය'යි නො කියැවුනු මැ යැ
6. ස අනු. ඒ සතිපට්ඨානයෝ යම් බොධ්‍යභිගයෙකින්
සත්‍යකඛිතතූපරම පුද්ගල සත්‍යකඛිතතූපරමතා-
යෙන් නිශ්ච වේ නම් ඒ බොධ්‍යභිගයෝ නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- අනු ය. ඉදින් යම් බොධ්‍යභිගයෙකින් සත්‍යකඛිතතූපරම
පුද්ගල සත්‍යකඛිතතූපරමතායෙන් නිශ්ච වේ නම්,
ඒ බොධ්‍යභිගයෝ නැත් නම්,
- අනු. පා: භවත සත්‍යකඛිතතූපරම පුද්ගල සත්‍යකඛිතතූ-
පරමතායෙන් නිශ්ච වේය'යි නො කියැවුනු මැ යැ.
- 7 ස පු සත්‍යකඛිතතූපරම පුද්ගල සත්‍යකඛිතතූපරමතා-
යෙන් නිශ්ච වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ස අනු සකාදගාමිනියාමයෙන් වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු. අභාගාමිනියාමයෙන් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ

ස අනු	අරහත්තනියාමෙනා'ති
ප පටි	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස. අනු:	කතමෙන නියාමෙනා'ති
ප. පටිඤ්ඤ	සොතාපතතිනියාමෙනා'ති

8. ස පු සත්තකඛන්දුපරමො පුග්ගලො සත්තකඛන්දු-
පරමතානියතො'ති

ප පටිඤ්ඤ	ආමන්තා
ස අනු	යෙ කෙව් සොතාපතතිනියාමං ඔක්කමන්ති සබ්බෙ තෙ සත්තකඛන්දුපරමතානියතො'ති
ප පටි	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9 ප. පු න වත්තබ්බං “සත්තකඛන්දුපරමො පුග්ගලො
සත්තකඛන්දුපරමතානියතො'ති

ස පටිඤ්ඤ	ආමන්තා
ප අනු	නනු සො සත්තකඛන්දුපරමො'ති.
ස පටිඤ්ඤ	ආමන්තා
අනු ය	හඤ්චි සො සත්තකඛන්දුපරමො,
අනු පා	තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ “සත්තකඛන්දුපරමො පුග්ගලො සත්තකඛන්දුපරමතානියතො'ති

සත්තකඛන්දුපරමකථා නිව්ඝනා

- ස අනු අභිනවනිශාමයෙන් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු කවර නිශාමයෙකින් වේ ද?
- ප පටි ශ්‍රෝතෘපතනිනිශාමයෙන් මැ වෙයි
- 8 ස පු සත්‍යකඛ්‍යතාපරම පුද්ගල සත්‍යකඛ්‍යතාපරමතා-
යෙන් මැ නිශත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු යම් කිසි කෙනෙක් ශ්‍රෝතෘපතනිනිශාමයට බසින්
නම් එ හැම සත්‍යකඛ්‍යතාපරමතායෙන් නිශත
වෙත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ.
- 9 ප පු 'සත්‍යකඛ්‍යතාපරම පුද්ගල සත්‍යකඛ්‍යතාපරමතා
නිශත වේය'යි නො කියැවුණු වේද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප. අනු. හෙ සත්‍යකඛ්‍යතාපරම නො?
- ස පටි එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් හෙ සත්‍යකඛ්‍යතාපරම වේ නම්,
- අනු පා භවත, එ කරුණින් 'සත්‍යකඛ්‍යතාපරම පුද්ගල
සත්‍යකඛ්‍යතාපරමතානිශත වේ' ය යි කියැවුණු
මැ යැ
- (භාෂාවකුත් වහන්සේ 'සත්‍යකඛ්‍යතාපරම' යනු
සොත්‍යාපන්නයා සත්චරකට වඩා නූපදින බව
කියනු සඳහා මිස භවනියමයක් සඳහා නො වදාළ
හෙයින් සාධක නොවේ)

සත්‍යකඛ්‍යතාපරමකථා යිමි

12. 6

කොලංකොලකපා

1. ප පු

න වනනබ්බං: කොලංකොලො පුග්ගලො කොලං-
කොලතානියතො'ති.

ස පටිඤ්ඤ

ආමනතා.

ප අනු

නනු සො කොලංකොලො'ති.

ස පටිඤ්ඤ

ආමනතා

අනු. ස

භඤ්චි සො කොලංකොලො,

අනු. පා

තෙන වත රෙ වනනබ්බෙ “කොලංකොලො
පුග්ගලො කොලංකොලතානියතො'ති

කොලංකොලකපා නිවසිතා.

12 6.

කොලංකොලකථා

[මෙහි නිදානය සන්තකඛනතුපරමකථායෙහි මෙහි]

- 1 ප. පු. 'කොලංකොල පුද්ගල කොලංකොලායෙත්
නියත වේය'යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ප. අනු හෙ කොලංකොල නො?
- ස. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- අනු ය ඉදින් හෙ කොලංකොල ඒ නම්,
- අනු පා භවත, එකරුණින් 'කොලංකොල පුද්ගල කොලං-
කොලායෙත් නියත වේය'යි කියැවුනු මැ යැ.

කොලංකොලකථා නිමි

12 7

එකබ්ඪිකථා

1 ප පු

න වතනබ්බං “එකබ්ඪි පුග්ගලො එකබ්ඪිතා-
නියතො”ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

නනු සො එකබ්ඪි’ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

අනු ය

හඤ්චි සො එකබ්ඪි,

අනු. පා

තෙන වත රෙ වතනබ්බං “එකබ්ඪි පුග්ගලො
එකබ්ඪිතානියතො”ති

එකබ්ඪිකථා නිබ්බිතා

12 7

එකබිජ්කථා

[මෙහි නිදානග ද සත්‍යකඛනනුපරමකථා යෙ මෙහි]

- 1 ප පු 'එකබිජ්' පුද්ගල එකබිජ්කායෙන් නියත වේය'යි
නො කියැවුනු වේ ද'
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප අනු හෙ එකබිජ් නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් හෙ එකබිජ් වේ නම්,
- අනු පා භවත, එකරුණින් 'එකබිජ් පුද්ගල එකබිජ්කා-
යෙන් නියත වේය'යි කියැවුනු මැ යැ

එකබිජ්කථා නිමි

12 8

ජීවිතාවොරොපනකථා.

- 1 ස පු දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා
වොරොපෙය්‍යා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සඤ්චිච්ච මාතරං
ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය -පෙ- පිතරා ජීවිතා
වොරොපෙය්‍ය -පෙ- අරහනනා ජීවිතා වොරො-
පෙය්‍ය -පෙ- දුට්ඨෙන විනේන කථාගතස්ස
ලොභිනං උප්පාදෙය්‍ය -පෙ- සංඝං භික්‍ෂෙය්‍යා'ති
- ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2. ස පු දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා
වොරොපෙය්‍යා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සන්ථරි අභාරවො'ති
- ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු ඛම්මෙ -පෙ- සංඝෙ -පෙ- සිකාය අභාරවො'ති
- ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු නනු දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සන්ථරි සභාර-
වො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- අනු ය: හඤ්චි දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සන්ථරි සභාරවො,
- අනු පා නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ දිට්ඨිසම්පන්නො
පුග්ගලො සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරො-
පෙය්‍යා'ති
- ස අනු නනු දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො ඛම්මෙ -පෙ-
සංඝෙ -පෙ- සිකාය සභාරවො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

12 8.

ජීවිතාවොරොපන කථා.

[‘ප්‍රාණවධය දෙව්‍ය සම්ප්‍රසූත ව්‍යාධියෙන් වෙසී දෙව්‍යය ද දූෂි-
සම්පන්නයාගේ අප්‍රසිද්ධ යැ ඒ හෙතෙමින් දූෂිසම්පන්න පුද්ගල දැන
දැන ප්‍රාණවධ කෙරේය’යි පුළුගෙලිය අපරගෙලිය නිකායවාසීන්
සෙසින් ලබති ගන්නවුන්ගේ වාද බිඳුනට ජීවිතාවොරොපනකථා එසී]

1 ස පු දූෂිසම්පන්න (සොකාපන්න) පුද්ගල දැන දැන
සනක්ඛු දිවි ගලවන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු දූෂිසම්පන්න පුද්ගල මව දිවි ගලවන්නේ වේ ද
පියා දිවි ගලවන්නේ වේ ද? රහත්භු දිවි
ගලවන්නේ වේ ද දුෂට සිතීන් තථාගතයන්
වහන්සේගේ ශරීරයෙහි ලෙහෙ සලන්නේ
වේ ද? සබ්බභෙද කරන්නේ වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

2 ස පු දූෂිසම්පන්න පුද්ගල දැන දැන සනක්ඛු දිවි ගල-
වන්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ (සොකාපන්නයා පිළිබඳ අසථාන කරුණු
හෙයින් ප්‍රතික්ෂිප්‍යාමි ,

ස අනු දූෂිසම්පන්න පුද්ගල බුදුන් කෙරෙහි අගෞරව
ඇතිසේ වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

ස අනු ධර්ම කෙරෙහි සතුන් කෙරෙහි ශික්ෂායෙහි
අගෞරව ඇතිසේ වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

ස අනු දූෂිසම්පන්න පුද්ගල බුදුන් කෙරෙහි ගෞරව
සහිත වූයේ නො?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

අනු ය ඉදින් දූෂිසම්පන්න පුද්ගල බුදුන් කෙරෙහි ගෞ-
රව සහිත වේ නම්,

අනු පා භවත ‘දූෂිසම්පන්න පුද්ගල දැන දැන සනක්ඛු
දිවි ගලවන්නේ යැ’ යනු නො කියැවුණු මැ යැ

ස අනු දූෂිසම්පන්න පුද්ගල ධර්ම කෙරෙහි සතුන්
කෙරෙහි ශික්ෂායෙහි ගෞරව සහිත වූයේ නො?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

- අනු ණ හඤ්චි දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සික්ඛාය සගාරවො,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතඛෙඛ “දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වෝරො-පෙය්‍යා”ති.
- 3 ස. පු. දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සඤ්චි අගාරවො’ති
- ස. සථිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස. අනු: දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො බුද්ධිච්ඡපෙ ඔහදෙය්‍ය¹ ඔමුතෙතය්‍ය නිවුච්ඡෙය්‍ය, බුද්ධිච්ඡපෙ අපඛ්‍යාමතො² කරෙය්‍යා’ති.
- ප. පථි: න ගෙවා චතතඛෙඛ -පෙ-
4. ස පු. දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වෝරොපෙය්‍යා’ති
- ප පථිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස අනු නනු චුතතං භගවතා “සෙය්‍යථා’පි භික්ඛවෙ මහාසම්මදො ඕතධමෙවො වෙලං නාතිචතතති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යං මයා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං, නං මම සාවකා ජීවිතභෙතු’පි නාතිකකමනති”ති³ අත්ථව සුතතනෙතාති
- ප පථිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස ආ තෙන හි න චතතඛෙඛ: දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වෝරොපෙය්‍යා’ති

ජීවිතා වෝරොපන කථා නිව්‍යානා.

1 ඔහදෙය්‍යා - සිමු ඔදහෙය්‍යා - අට්ඨකථා

2 අසඛ්‍යාකානො - සිමු

3 අට්ඨකචුතතර - උභාවිභග

- අනු. ය ඉදින් දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල ශික්ෂායෙහි ගෞරව සහිත වේ නම්,
- අනු පා භවත ‘දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල දෑන දෑන සතක්හු දිවි ගලවන්නේ යැ’ යනු නො කියැයුතු මැ යැ
3. ස පු: දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල බුදුන් කෙරෙහි අගෞරව සහිත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ (අසති අමනසිකාර වශයෙන් අගෞරව සහිත විශ්වාසී හෙයින් ප්‍රතිඥානයි)
- ස අනු. දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල බුද්ධිසතුපයෙහි මල- මු- සෙම් බැහිමිකිස කරන්නේ වේ ද? බුද්ධිසතුපයෙහි අප්‍රදක්ෂණා කරන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ (දෑන දෑන නොකරන හෙයින් ප්‍රතික්ෂේපනයි)
- 4 ස පු දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල දෑන දෑන සතක්හු දිවි ගලවන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ කු “මහණෙනි, යම්සේ මහාසම්මුද්‍රය සන්නිවහාව ඇත්තේ වෙරල නො ඉක්මපවන්නේ වේ ද, එසෙයින් මැ මහණෙනි, මා විසින් ශ්‍රාවකයනට යම් ශික්ෂාපදයෙක් පනවනලද වේ ද, එය මාගේ ශ්‍රාවකයෝ ජීවිතහෙතු විකුදු නො ඉක්මෙති”යි වදල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස දා එකරුණින් ‘දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල දෑන දෑන සතක්හු දිවි ගලවන්නේ යැ’යි නො කියැයුතු මැ යැ.

12. 9.

දුග්ගතිකථා.

- 1 ස. පු දිට්ඨිසම්පන්නායං පුග්ගලස්ස පඨිනා දුග්ගති'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා
- ස. අනු දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො ආපායිකෙ රූපෙ රජේශ්ශා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ථ හඤ්චි දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො ආපායිකෙ රූපෙ රජේශ්ශා,
- අනු. පා: නො ච වන රෙ වන්නබ්බෙ "දිට්ඨිසම්පන්නායං පුග්ගලස්ස පඨිනා දුග්ගති"ති
- 2 ස. පු දිට්ඨිසම්පන්නායං පුග්ගලස්ස පඨිනා දුග්ගති'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා
- ස. අනු: දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො ආපායිකෙ සද්දෙ -පෙ- ගනි-පෙ-රසෙ-පෙ-පොට්ඨබ්බෙ රජේශ්ශා-පෙ- අමනුස්සිනිඨා තිරව්ජානගතිනිඨා නාගකඤ්ඤාය මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවෙස, අපේළකං¹ පටිගණේශ්ශාය,² කුකකුට්ඨකරං³ පටිගණේශ්ශාය, හත්ථිගවාස්සවලවං⁴ පටිගණේශ්ශාය,² තිත්තිර- වට්ඨකං මොරකපිඤ්ඤාලං පටිගණේශ්ශායා'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ථ හඤ්චි දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො -පෙ- තිත්තිර- වට්ඨකං මොරකපිඤ්ඤාලං පටිගණේශ්ශාය,²
- අනු. පා: නො ච වන රෙ වන්නබ්බෙ "දිට්ඨිසම්පන්නායං පුග්ගලස්ස පඨිනා දුග්ගති"ති
- 3 ස. පු දිට්ඨිසම්පන්නායං පුග්ගලස්ස පඨිනා දුග්ගති, දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො ආපායිකෙ රූපෙ රජේශ්ශා'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා
- ස. අනු: අරහතො පඨිනා දුග්ගති, අරහා අපායිකෙ රූපෙ රජේශ්ශා'ති
- ප. පටි: න හෙවං වන්නබ්බෙ -පෙ-

1. අපේළකං - සිමු.

2. පටිගණේශ්ශාය - සිමු, චෛෂං, සො, PTS

3. කුකකුට්ඨකරං - PTS

4. හත්ථිගවාස්සවලවං - සිමු.

12 9

දිගහතිකථා.

[දුග්ගිහිකා හා දුග්ගිහිකන්තියන්ගේ රූපාදිය අරමුණු කොට ඇති තෘෂණාව හා දෙක ම දුග්ගිහි විසින් ගෙන නැවත ඒ විභාග නොකොට - ඒ වෙත වෙත නොගෙන අවිශේෂයෙන් 'දූෂටිසම්පන්න පුද්ගලයාහට දුග්ගිහි ප්‍රතිණ' යැයි උත්තරාසථක නිකායවාසීන් සෙසින් වාද ගන්වනුයේ ඒ වාද බිඳුනට දුග්ගිහිකථා එයි.]

- 1 ස පු දූෂටිසම්පන්න පුද්ගලයාහට දුග්ගිහි ප්‍රතිණ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල ආපායික රූපයෙහි ඇල්ලේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- අනු. ඔ. ඉදින් දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල ආපායික රූපයෙහි ඇල්ලේ නම්,
- අනු පා. භවත 'දූෂටිසම්පන්න පුද්ගලයාහට දුග්ගිහි ප්‍රතිණ' යැයි නො කියැවුනු මැ යැ
- 2 ස පු දූෂටිසම්පන්න පුද්ගලයාහට දුග්ගිහි ප්‍රතිණ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල ආපායික ශබ්දයන් ගනි-
යන් රසයන් ස්ප්‍රෂට්ව්‍යයන් කෙරෙහි ඇල්ලේ
ද .. අමනුෂ්‍ය සත්‍රිය හා සමග, නිරිසන්ධිය සත්‍රිය
හා සමග, නාගකන්‍යාව හා සමග මෙවුන්දම්
සෙවුනේ වේ ද? එළඹෙන්නේ පිළිගන්නේ වේ ද,
කුකුළුන් පිළිගන්නේ වේ ද, ඇත් අස් වෙලඹුන්
පිළිගන්නේ, තිත්වටු වටුවන් මොහරපිල් පිළි-
ගන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- අනු. ඔ. ඉදින් දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල තිත්වටු වටු
මොහරපිල් පිළිගන්නේ වේ නම්,
- අනු. පා. භවත, 'දූෂටිසම්පන්න පුද්ගලයා හට දුග්ගිහි ප්‍රතිණ
යැ'යි නො කියැවුනු මැ යැ.
- 3 ස පු දූෂටිසම්පන්න පුද්ගලයාහට (නොප මතයෙහි)
දුග්ගිහි ප්‍රතිණ යැ දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල ආපායික
රූපයෙහි ඇල්ලේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රහත්හට දුග්ගිහි ප්‍රතිණ යැ. රහත් ආපායික
රූපයෙහි ඇල්ලේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ .

- 4 ස පු දිට්ඨිසම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස පභිනා දුග්ගති, දිට්ඨි සම්පන්නො පුග්ගලො ආපායිකො සද්දෙ -පෙ- ගනෙ -පෙ- රසෙ -පෙ- ථොට්ඨබ්බෙ -පෙ- නිත්තිර- වට්ටකං මොරකපිඤ්ජලං¹ පටිගණෙහයා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු අරහතො පභිනා දුග්ගති, අරහා -පෙ- නිත්තිර- වට්ටකං මොරකපිඤ්ජලං¹ පටිගණෙහයා'ති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු අරහතො පභිනා දුග්ගති, න ච අරහා ආපායිකො රූපෙ රජෙය්හයා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු දිට්ඨිසම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස පභිනා දුග්ගති, න ච දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො ආපායිකො රූපෙ රජෙය්හයා'ති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු අරහතො පභිනා දුග්ගති, න ච අරහා ආපායිකො සද්දෙ -පෙ- ගනෙ -පෙ- රසෙ -පෙ- ථොට්ඨබ්බෙ රජෙය්හයා, අමනුස්සිත්තං තිරච්ඡානගතිත්තං නාග කඤ්ඤාය මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙධෙය්හයා, අපේළකං පටිගණෙහයා, ඝුණානුටසුකරං පටිගණෙහයා, භත්තිගවාස්සවලවං පටිගණෙහයා නිත්තිරවට්ටකං මොරකපිඤ්ජලං පටිගණෙහයා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු දිට්ඨිසම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස පභිනා දුග්ගති, න ච දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො -පෙ- නිත්තිරවට්ටකං මොරකපිඤ්ජලං පටිගණෙහයා'ති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 7 ප පු න වත්තබ්බං “දිට්ඨිසම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස පභිනා දුග්ගති”ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප. අනු දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො නිරයං උපපජෙය්හයා -පෙ- තිරච්ඡානගොතිං උපපජෙය්හයා -පෙ- පෙනතිවිසයං² උපපජෙය්හයා'ති
- ස පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප ආ තෙනෙ හි “දිට්ඨිසම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස පභිනා දුග්ගති”ති

දුග්ගතිකථා නිවේශනා

1 නිත්තිරවට්ටකමොරකපිඤ්ජලං - PTS

” ” කපිඤ්ජරං - මජ්ඣ.

” ” කපිඤ්ජලං - සූ.

2. පිකතිවිසයං - සිවු, සූ., PTS.

- 4 ස පු දූෂිතමපනා පුද්ගලයාහට දුගති ප්‍රතිණ යැ
දූෂිතමපනා පුද්ගල ආපාතික ශබ්දයෙහි ගැබ්-
යෙහි . රසයෙහි සප්‍රභවයෙහි ඇලේ ද
නිත්වවු වවු මිශ්‍රරකපිඤ්ජර පිළිගන්නේ වේ ද?
- ප පඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු රහත්හට දුගති ප්‍රතිණ යැ රහත් නිත්වවු වවු වත්
මිශ්‍රරකපිඤ්ජරයන් පිළිගන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ .
- 5 ස පු රහත්හට දුගති ප්‍රතිණ යැ රහත් ආපාතික
රූපයෙහි නො ඇලෙන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු දූෂිතමපනා පුද්ගලයාහට දුගති ප්‍රතිණ යැ.
දූෂිතමපනා පුද්ගල ආපාතික රූපයෙහි නො
ඇලෙන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 6 ස පු රහත්හට දුගති ප්‍රතිණ යැ. රහත් ආපාතික
ශබ්දයෙහි ගැබ්යෙහි රසයෙහි සප්‍රභවය-
යෙහි නො ඇලෙන්නේ වේ ද? නො මිනිස්
මාගමක හා නිරිසන්තික මාගමක හා නාමෙණ-
විකක හා ද මෙවුන්දම් නො සෙවුනේ වේ ද? එළු
බැටළු නො පිළිගන්නේ වේ ද? කුකුළු හා
පිළිගන්නේ වේ ද? ඇත්තවශයෙන්ම නො
පිළිගන්නේ වේ ද? නිත්වවු වවු වත් මොහර-
පිල් නො පිළිගන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු දූෂිතමපනා පුද්ගලයාහට දුගති ප්‍රතිණ යැ
දූෂිතමපනා පුද්ගල . නිත්වවු වවු වත් මොහර-
පිල් නො පිළිගන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 7 ප පු 'දූෂිතමපනා පුද්ගලයාහට දුගති ප්‍රතිණ යැ'යි
නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු දූෂිතමපනා පුද්ගල නිරයට එළඹෙන්නේ
වේ ද නිරිසන් යොනට එළඹෙන්නේ
වේ ද ප්‍රෙනවිෂයට එළඹෙන්නේ වේ ද?
- ස පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප. ආ එකරුණින් දූෂිතමපනා පුද්ගලයාහට දුගති
ප්‍රතිණ වෙයි (මෙයින් දුගතිප්‍රභාණය හෝ දුගති-
ගාමිනාමණප්‍රභාණය දක්වුයේ වෙයි දුගති-
සංඛ්‍යායන්ගේ රූපාදිය කෙරෙහිවූ නාමණප්‍රභා-
ණය නොවේ එහෙයින් අසාධකයි)

දුගතිකථා නිමි.

12 10

සත්තමහවිකකථා.

- 1 ප පු න වතතබ්බං සත්තමහවිකස්ස පුග්ගලස්ස පභිනා දුග්ගති'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප. අනු. සත්තමහවිකො පුග්ගලො නිරයං උපපජ්ජෙය්‍ය, නිරවජ්ජානෙය්‍යානිං උපපජ්ජෙය්‍ය, පෙනතිවිසයං උපපජ්ජෙය්‍යා'ති
- ස පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ප ආ. තෙන හි සත්තමහවිකස්ස පුග්ගලස්ස පභිනා දුග්ගති'ති

සත්තමහවිකකථා නිව්‍යානා

දවාදසමො වග්ගො නිව්‍යානො.

තස්ස උද්දානං

සංවරො කමමං තථෙව අසංවරො සබ්බං කමමං සවිපාකං
සඤ්ඤා විපාකො සලායතනං විපාකො සත්තකකිත්තුපරමො පුග්ගලො
සත්තකකිත්තුපරමතා නිසතො කොලංකොලො පුග්ගලො
කොලංකොලතානිසතො එකඛිජ්ජ පුග්ගලො එකඛිජ්ජතානිසතො
දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සඤ්චිච්ච පාණං ජිවිතා වොරොපෙය්‍ය
දිට්ඨිසම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස පභිනා දුග්ගති තථෙව සත්තමහවිකස්සා'ති

12. 10.

සත්‍යමහවිකල්පා.

[මෙහි නිදානය ද දුග්‍යනිකල්පායෙහි මෙහි]

- 1 ප පු: 'සත්‍යමහවික (සොතාපත්ත) පුද්ගලයාට දුග්‍යනි ප්‍රතිණ' යැ යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ප අනු සත්‍යමහවික පුද්ගල නිරයට එළඹෙන්නේ වේ ද? නිරයවින භෝතියට එළඹෙන්නේ වේ ද? ප්‍රෙත විෂයයට එළඹෙන්නේ වේ ද?
- ස පු එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප අ: එකරුණින් සත්‍යමහවික පුද්ගලයාහට දුග්‍යනි ප්‍රතිණ වෙයි

සත්‍යමහවිකල්පා නිමි

ද්විතීයාදියෙහි නිමි.

එහි උද්‍යාන

සංවරො කම්මනති කල්පා යැ, කම්මකල්පා යැ, සද්දො විපාකො'ති කල්පා යැ, සලායතනකල්පා යැ, සත්‍යකතනතුපරමකල්පා යැ, කොලංකොලකල්පා යැ, එකබ්ථිකල්පා යැ, ජිවිතා වොරොපනකල්පා යැ, දුග්‍යනිකල්පා යැ, සත්‍යමහවිකල්පා යි

තෙරසමො චගෙනා.

13 1

කප්පට්ඨකපා.

1. ස පු කප්පට්ඨො කප්පං තිට්ඨෙය්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු කප්පො ච සණ්ඨාති, බුද්ධො ච ලොකෙ
 උප්පජ්ජති'ති
 ප. පටි. න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු කප්පට්ඨො කප්පං තිට්ඨෙය්‍යය්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු කප්පො ච සණ්ඨාති, සබ්බෙසා ච භිජ්ජති'ති
 ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
3. ස පු. කප්පට්ඨො කප්පං තිට්ඨෙය්‍යා'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
 ස අනු කප්පො ච සණ්ඨාති, කප්පට්ඨො ච කප්පට්ඨිසං
 කමමං කරොති'ති
 ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස. පු කප්පට්ඨො කප්පං තිට්ඨෙය්‍යා'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු කප්පො ච සණ්ඨාති, කප්පට්ඨො ච පුග්ගලො
 කාලං කරොති'ති
 ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු කප්පට්ඨො කප්පං තිට්ඨෙය්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු. අනිතා භාපං තිට්ඨෙය්‍ය, අනාගතං කප්පං
 තිට්ඨෙය්‍යා'ති
 ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

තෙළස්වනවග

13. 1.

කප්පට්ඨකථා.

[“සංඝ. සමග්ගං නෙධානං කප්පං නිරයමනි පච්චන්” යනු ගෙන සංඝභෙදක කපක් පුරා නිරයෙහි සිටුවනේ’යි රාජගිරිකයන් සෙසින් ලබති ගනුමන්ගේ වාද විද්‍යාව කප්පට්ඨකථා එසි]

- 1 ස පු කලාසථයා (සමුප්පණි මහා) කපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කලායත් සිටුවනේ වේ ද? බුදුහු ද ලෙ වැ උපදනාහු වෙත් ද? (සංඝභෙදය බුදුන් ඇති කලාමැ වන බව හැඟවී)
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු කලාසථයා කලායක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කපත් හටගනී ඒ හා මැ සංඝයාත් බිඳේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 3 ස පු කලාසථයා කපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කප හටගන්නා හා මැ කලාසථයා කලාසථාසි කමි කෙරේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ
- 4 ස පු කලාසථයා කපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කලාය හටගන්නා හා මැ කලාසථ පුද්ගලයා කල්පිත කෙරේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 5 ස පු: කලාසථයා කපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අතිතකලාය සිටුවනේ වේ ද? අනාගතකලාය සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

6. ස පු කප්පට්ඨා කප්පං නිවේශය්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු දො කප්පෙ නිවේශය්‍ය, නයො කප්පෙ නිවේශය්‍ය,
 චන්තාරො, කප්පෙ නිවේශය්‍යා'ති
 ප පටි න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
- 7 ස පු කප්පට්ඨා කප්පං නිවේශය්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු කප්පට්ඨා කප්පෙ ඩය්‍යනො කප්පං ගච්ඡති'ති
 ප පටිඤ්ඤා අඤ්ඤාං ලොකඛාතුං ගච්ඡති'ති
 ස අනු මනො ගච්ඡති, වෙහාසං ගච්ඡති'ති
 ප. පටිඤ්ඤා මනො ගච්ඡති'ති
 ස අනු කප්පට්ඨයං කමමං අපරාපරියවෙපක්කන්ති ¹
 ප පටි න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස පු වෙහාසං ගච්ඡති'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු කප්පට්ඨා ඉද්ධිමා'ති
 ප පටි න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස පු කප්පට්ඨා ඉද්ධිමා'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු කප්පට්ඨාන ඡන්ද්‍රද්ධිපාදො භාවිතො විරිසිද්ධිපාදො
 භාවිතො විතර්ද්ධිපාදො භාවිතො විමංසිද්ධිපාදො
 භාවිතො'ති
 ප පටි න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
10. ප පු න චන්තබ්බං 'කප්පට්ඨා කප්පං නිවේශය්‍යා'ති
 ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ප අනු නනු චුත්තං හභවතා
 "ආපාතිකො නෙරසිකො
 කප්පට්ඨා සඛ්ඤ්ඤාදකො,
 චග්ගරතො අඛමමට්ඨා
 යොගනෙකමතො² ධංසති
 සඛ්ඤං සමග්ගං හෙත්වාන³
 කප්පං නිරසමති පච්චති"⁴ති ||
 අනෙවං සුත්තනොත්තො'ති
 ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ප ආ තෙන හි "කප්පට්ඨා කප්පං නිවේශය්‍යා'ති
 කප්පට්ඨකපා නිවේශය්‍යා

1 අපරාපරියං ඉම පක්ඛානති-PTS

2 යොගනෙකමතො පඛංසති - චර්සා, සන්ධා

3 සිඤ්ඤා - සිද්ධි, සිද්ධිමා - චර්සා.

4 දසකඛගුණතර - උපාලිවග්ග

- 6 ස පු කලාසථයා කපක් සිටුවන් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු දෙකපක් සිටුවන් වේ ද? තෙකපක් සිටුවන් වේ ද?
- ස පටි සිටුවකපක් සිටුවන් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ .
- 7 ස. පු කලාසථයා කපක් සිටුවන් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු කලාසථයා කප දහ කලා කොහි යේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා අන්‍ය ලොකධාතුවකට යෙයි.
- ස අනු මලේ යේ ද, නොහොත් අභසින් යේ ද?
- ප පටි මලේ යෙයි
- ස අනු කලාසථාසී කමය අපරාපරිය වෙදනිය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 8 ස පු අභසට යේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කලාසථයා සාද්ධිමත් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ (භාවනාමය සාද්ධි නැති හෙයින් ප්‍රතික්ෂිප්‍තයි)
- 9 ස පු කලාසථයා සාද්ධිමත් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ (ජාතිසාද්ධි ඇති ප්‍රතිඥාතයි)
- ස. අනු කලාසථයා විසින් ඡන්ද්‍රධිපාද භාවිත වේ ද, විරිඬ්ධිපාද භාවිත වේ ද, විනතිඬ්ධිපාද භාවිත වේ ද, විමංසිඬ්ධිපාද භාවිත වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ (ජාතිසාද්ධි ඇති කල්හි සාද්ධිපාදභාවනා ක්‍රමටැයි ප්‍රතික්ෂිප්‍තයි.)
- 10 ප පු: 'කලාසථයා කපක් සිටුවන් යැ'යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරනලද මැ නු "ආපාසික වූ තෙරසික වූ කලාසථාසී වූ වහිරත වූ අධම්මික වූ සඤ්ඤාදක පුද්ගලයා යොග්‍යකොමයෙන් පිරිහෙයි සමග සතුන් බිඳ කපක් දවස් තිරයෙහි පැසේ" යයි වදාල සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ප ආ එකරුණින් කලාසථයා කපක් සිටුවන් යැ (කල්පය අසූවට බෙදා එයින් භාගයක් පමණ කල් තිරයෙහි සිටි ඒ තිරයෙහි ආයුෂ්කල්පය සදහා කියුයෙන් අසාධකය)

13. 2.

කුසලපටිලාභකථා.

- 1 ස පු: කප්පටෙය්‍යා කුසලං චිත්තං න පටිලභෙය්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු කප්පටෙය්‍යා දුනං දදෙය්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 අනු ය හඤ්චි කප්පටෙය්‍යා දුනං දදෙය්‍යා,
 අනු පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "කප්පටෙය්‍යා කුසලං
 චිත්තං න පටිලභෙය්‍යා"ති.
- 2 ස පු කප්පටෙය්‍යා කුසලං චිත්තං න පටිලභෙය්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු කප්පටෙය්‍යා චිවරං දදෙය්‍යා -පෙ- පිණ්ඩපාතං
 දදෙය්‍යා -පෙ- සෙත්තංසනං දදෙය්‍යා -පෙ- ගිලානං
 පච්චාලකප්පටිකකිරං දදෙය්‍යා -පෙ- බාදනීයං
 දදෙය්‍යා -පෙ- භොජනීයං දදෙය්‍යා -පෙ- පානීයං
 දදෙය්‍යා -පෙ- වේදිකං වනේය්‍යා -පෙ- වේනියෙ
 මාලං ආරොපෙය්‍යා -පෙ- ගනිං ආරොපෙය්‍යා
 -පෙ- විලෙපනං ආරොපෙය්‍යා -පෙ- වේනියං
 පදකම්මණං¹ කරෙය්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 අනු ය හඤ්චි කප්පටෙය්‍යා වේනියං පදකම්මණං¹ කරෙය්‍යා,
 අනු පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "කප්පටෙය්‍යා කුසලං
 චිත්තං න පටිලභෙය්‍යා"ති
- 3 ස පු කප්පටෙය්‍යා කුසලං චිත්තං පටිලභෙය්‍යා'ති
 ස. පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ප අනු තතො වුට්ඨානං කුසලං චිත්තං පටිලභෙය්‍යා'ති
 ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ප අනු රූපාවචරං -පෙ- අරූපාවචරං -පෙ- ලොකුත්තරං
 කුසලං චිත්තං පටිලභෙය්‍යා'ති
 ස පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

කුසලපටිලාභකථා නිබ්බිතා

¹ අසිද්ධකර්ම - සිමු, චජ්ජා, සා:

13 2

කුසලපටිලාභකථා.

[‘කලාසථයා කාමාවචර කුශලයක් මැ ලබා’ යනු ක්‍රියාමය සි ‘කුසල්සිත් නො ලබා’ යයි උපාතයට සමකයන් සෙසින් ලබති යන්න- වුන්ගේ වාද බිඳීමට ‘කුසලපටිලාභකථා’ එයි]

1. ස පු කලාසථයා කුශලචිත්තය නො ලබන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කලාසථයා දන් දෙන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- අනු ථ ඉදින් කලාසථයා දන් දෙන්නේ වේ නම්,
- අනු පා භවත, කලාසථයා කුශලචිත්තය නො ලබන්නේ යැ යනු නො කියැයුතු මැ යැ
- 2 ස පු කලාසථයා කුශලචිත්තය නො ලබන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කලාසථයා සිවුරු දෙන්නේ පිඩුවා දෙන්නේ . සෙනසුන් දෙන්නේ ගිලන්පසබෙහෙත්පිරිකර දෙන්නේ බාදා දෙන්නේ භොජ්‍යදෙන්නේ .. පැන් දෙන්නේ සැ වදනේ සැයෙහි මල් පළඳුනේ සුවඳ නංවන්නේ විලෙටුන් රුවන්නේ සැ පැදකුණු කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- අනු ථ ඉදින් කලාසථයා සැ පැදකුණු කරන්නේ වේ නම්,
- අනු. පා භවත ‘කලාසථයා කුශලචිත්තය නො- ලබන්නේ යැ’ යනු නො කියැයුතු මැ යැ
- 3 ප. පු කලාසථයා කුශලචිත්තය ලබන්නේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු එසින් උභ්‍යාන කුශලචිත්තය ලබන්නේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු රූපාවචර අරූපාවචර ලොකොත්තර- චිත්තය ලබන්නේ වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

කුසලපටිලාභකථා නිමි.

13. 3

අනන්තරාපසුත්තකථා.

- 1 ප පු: අනන්තරාපසුත්තො පුග්ගලො සම්මත්තනිසාමං
ඔක්කමෙය්‍යා'ති
- ස. පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
- ප අනු: මිච්ඡත්තනිසාමඤ්ච සම්මත්තනිසාමඤ්ච උභො
ඔක්කමෙය්‍යා'ති
- ස පටි. න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ප පු අනන්තරාපසුත්තො පුග්ගලො සම්මත්තනිසාමං
ඔක්කමෙය්‍යා'ති.
- ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
- ප අනු නනු තං කම්මං පසුත්තං කුක්කුච්චං උප්පාදිතං
විප්පට්ඨාදියං ජනිතනති
- ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
- අනු ස. භඤ්චි තං කම්මං පසුත්තං කුක්කුච්චං උප්පාදිතං
විප්පට්ඨාදියං ජනිතං,
- අනු. පා නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ “අනන්තරාපසුත්තො
පුග්ගලො සම්මත්තනිසාමං ඔක්කමෙය්‍යා'ති
- 3 ස. පු අනන්තරාපසුත්තො පුග්ගලො අභබ්බො සම්මත්ත-
නිසාමං ඔක්කමිත්තනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස. අනු මාතා ජ්විතා වොරොපිතා, පිතා ජ්විතා වොරො-
පිතො, අරහා ජ්විතා වොරොපිතො, දුට්ඨෙන
විතෙතන නථාගතස්ස ලොභිතං උප්පාදිතං,
සංඛෙසා භිජන්තා'ති
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

13. 3

අනන්තරාපසුත්තකථා.

[“කාවුන් මරණින් අනන්තර වැ විපාකදායක වූ ආනන්තයා කමිසක් පිණිස නිසත ආණ්ඩුයෙන් අණවුම් ලැබුවෙන් මානුසානකාදී ඒ කමි කෙරේ නම්, අණවුම් කළ කැනැන්ගේ අපිසාධකවෙනනා උපදවාලයෙන් මිදායානිසත වෙයි. සමාසක නිසාමයට බැසගන්නට අහව්‍ය වෙයි අනිසතාණ්ඩුයකින් අණවුම් ලැබුවෙන් ඒ කමි කෙරේ නම්, අණ කළ කැනැන්ගේ අපිසාධක-වෙනනා නුපදවාලයෙන් මිදායානිසත නො වෙයි සමාසක නිසාමයට බැසගන්නට හව්‍ය වෙයි” යනු සමාසමය සි ඵතෙකුදු වුව අනිසතාණ්ඩුයෙන් අණ කළ ද සමාසකනිසාමයට බැසගන්නට හේ අහව්‍ය වේ යයි අනන්තරාපසුත්තයන් සෙසින් ලබා ගන්නාවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘අනන්තරාපසුත්තකථා’ එයි.]

- 1 ප පු අනන්තරාපසුත්ත පුද්ගලයා සමාසකනිසාමයට (ආයාමාගීයට) බැසගන්නේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු මිදායානිසාම (අනන්තයාකමි) හා සමාසකනිසාම හා දෙකට ම බැසගන්නේ වේ ද?
- ස. පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ
2. ප. පු. අනන්තරාපසුත්ත පුද්ගලයා සමාසක නිසාමයට බැසගන්නේ වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
- ප අනු. ඒ අනන්තයාකමි පුද්ගලයා නො වේ ද, කුකුස් උපදවනලද නො වේ ද, විපිලිසර උපදවනලද නො වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් ඒ කමි පුද්ගලයා නම්, කුකුස් උපදවන ලද නම්, විපිලිසර උපදවන ලද නම්,
- අනු. පා හව්‍ය, ‘අනන්තරාපසුත්ත පුද්ගල සමාසකනිසාමයට බැස ගන්නේ යැ’ යනු නො කියැවුණු මැ යැ
- 3 ස පු අනන්තරාපසුත්ත (අනිසතාණ්ඩුකල) පුද්ගලයා සමාසකනිසාමයට බැසගන්නට අහව්‍ය වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු. (බහු විසින්) මවු දිවි තොර කරන ලද ද, පියේ දිවි තොර කරන ලද්දේ ද, රහත් දිවි තොර කරන ලද්දේද, දුෂට විතතයෙන් තපාගතයන් වහන්සේගේ සිරුරෙහි ලෙහෙ සලන ලද්දේද, සංඝයා බිඳින ලද ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ .

4 ස පු අනන්තරාපසුනෙතා පුග්ගලො නා කමමං පටි-
සංහරිතා කුක්කුච්චං පටිච්ඡොදෙතා, විපපටි-
සාරියං පටිච්ඡොදෙතා,¹ අභබ්බො සම්මතනනියාමං
ඔක්කමිතුනති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

මානා ජීවිතා වොරොදිතා පිතා ජීවිතා වොරො-
දිතො -පෙ- සබ්බෙහි භින්නො'ති

ප පටි

න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

5 ස පු අනන්තරාපසුනෙතා පුග්ගලො නා කමමං පටි-
සංහරිතා කුක්කුච්චං පටිච්ඡොදෙතා, විපපටි-
සාරියං පටිච්ඡොදෙතා,¹ අභබ්බො සම්මතනනියාමං
ඔක්කමිතුනති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

නනු නං කමමං පටිසංහතං² කුක්කුච්චං පටිච්-
ඡොදිතා විපපටිසාරියං පටිච්ඡිනිතනති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

අනු ය

හඤ්චි නං කමමං පටිසංහතං² කුක්කුච්චං පටි-
ච්ඡොදිතා විපපටිසාරියං පටිච්ඡිනිතා,

අනු පා

නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ “අනන්තරාපසුනෙතා
පුග්ගලො නා කමමං පටිසංහරිතා කුක්කුච්චං
පටිච්ඡොදෙතා, විපපටිසාරියං පටිච්ඡොදෙතා,
අභබ්බො සම්මතනනියාමං ඔක්කමිතු”නති

6 ප පු අනන්තරාපසුනෙතා පුග්ගලො සම්මතනනියාමං
ඔක්කමෙය්‍යා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

නනු නං කමමං පසුනෙතා ආසි'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

අනු ය

හඤ්චි නා කමමං පසුනෙතා ආසි,²

අනු පා

නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ “අනන්තරාපසුනෙතා
පුග්ගලො සම්මතනනියාමං ඔක්කමෙය්‍යා'ති

අනන්තරාපසුනකථා නිමිත්තා

1 පටිච්ඡොදෙතා - ඩි, PTS

2 පටිසංහතං - ටෙසං, සං,

4 ස පු

අනන්තරාපයුක්ත පුද්ගලයා ඒ අනියතාණන්ධ-
කමය හකුළුවා කුකුස් දුරු කොට විපිළිසර බැහැර කොට සමසකච්ඡිකාමයට බැසගන්නට අභව්‍ය වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස. අනු

(ඔහු විසින්) මව දිවි තොර කරනලද ද? පියේ දිවි
තොර කරන ලද්දේ ද සමසකා බිඳින ලද්දේ ද?

ප පටි:

එසේ නො කියැවුනු යැ

5. ස. පු

අනන්තරාපයුක්ත පුද්ගලයා ඒ කමය හකුළුවා
කුකුස් දුරු කොට විපිළිසර බැහැර කොට සමසකච්ඡිකාමයට බැසගන්නට අභව්‍ය වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස. අනු.

ඒ කමය හකුළුවන ලද්දේ නො වේ ද? කුකුස්
දුරු කරන ලද්දේ නො වේ ද, විපිළිසර බැහැර
කරන ලද්දේ නො වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ ය

අනු ය.

ඉදින් ඒ කමය හකුළුවනලද වේ නම්, කුකුස් දුරු
කරන ලද වේ නම්, විපිළිසර බැහැර කරන ලද
වේ නම්,

අනු පා

භවත 'අනන්තරාපයුක්ත පුද්ගලයා ඒ කමය
හකුළුවා කුකුස් දුරු කොට විපිළිසර බැහැර
කොට සමසකච්ඡිකාමයට බැසගන්නට අභව්‍ය
වෙයි' යනු නො කියැවුනු මැ යැ

6 ප පු

අනන්තරාපයුක්ත පුද්ගලයා සමසකච්ඡිකාමයට
බැසගන්නේ වේ ද?

ස පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ප අනු

ඒ අනන්තයා කමය ප්‍රයුක්ත වූයේ නො?

ස පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

අනු. ය

ඉදින් ඒ කමය ප්‍රයුක්ත වී නම්,

අනු පා

භවත, 'අනන්තරාපයුක්ත පුද්ගලයා සමසකච්ඡි-
කාමයට බැසගන්නේ යැ' යනු නො කියැවුනු
මැ යැ.

13 4

නිසන්ස නිශාමකථා.

- 1 ස පු නිසනො නිශාම ඔකකමනි'නි
ප පරිකුසු ආමනනා
ස. අනු ටිව්නනනිසනො සමමනනනිශාම ඔකකමනි,
සමමනනනිසනො ටිව්නනනිශාම ඔකකමනි'නි
ප පටි න හෙවං වනනබ්බ -පෙ-
- 2 ස පු නිසනො නිශාම ඔකකමනි'නි
ප පරිකුසු ආමනනා
ස අනු පුබ්බ මග්ගං භාවෙසා පච්ඡ නිශාම ඔකකමනි'නි
ප පටි න හෙවං වනනබ්බ -පෙ-
ස. අනු පුබ්බ සොනාපනනිමග්ගං භාවෙසා පච්ඡ සොනාපනනිනිශාම ඔකකමනි'නි
ප පටි න හෙවං වනනබ්බ -පෙ-
ස අනු පුබ්බ සකදගාමිමග්ගං -පෙ- අනාගාමිමග්ගං -පෙ- අරහතනමග්ගං භාවෙසා පච්ඡ අරහතන-
නිශාම ඔකකමනි'නි
ප පටි න හෙවං වනනබ්බ -පෙ-
ස අනු පුබ්බ සතිපට්ඨානං -පෙ- සමමපට්ඨානං -පෙ-
ගුද්ධිපාදා -පෙ- ඉන්ද්‍රියං -පෙ- බ්ලං -පෙ-
බොජ්ඣංගං භාවෙසා පච්ඡ නිශාම ඔකකමනි'නි
ප. පටි න හෙවං වනනබ්බ -පෙ-
- 3 ස පු න වනනබ්බං නිසනො නිශාම ඔකකමනි'නි
ස පරිකුසු ආමනනා
ප අනු හබ්බො බොධිසංඝො නාස ජාතියා ධම්මං
නාතිසමෙහුනති.
ස. පටි න හෙවං වනනබ්බ -පෙ-
ප. අා හෙනා ශි "නිසනො නිශාම ඔකකමනි"නි

13 4

නියතයන් නියාමකථා

[නියාමය දෙපරිදි වෙසී එහි ආනන්තයේ කම්ම මිත්‍යාකර්මයාම වෙසී. ආයතනික සම්මතයන් නියාමය වෙසී මේ නියාමයේ දෙක නමා අන්‍ය නියාමයෙන් නැත සියලු ක්‍රියාමාර්ගයන් අනිශ්චය. එයින් පුනත වූයේත් අනිශ්චය මැ වෙසී. වූවරුන් විසින් තමන්ගේ සුනඛලයෙන් 'මේ සත්ත්වයා අනාගතයෙහි වූවෙකි'යි ව්‍යාකෘත වූ බොධිසත්වයා තෙමේ අනාගතයා වින් ඇති හෙයින් 'නිශ්චය'යි කියනු ලැබේ මේ ව්‍යවහාර මාත්‍රය හෙය 'පශ්චාත්තාපය බොධිසත්වයා ධර්මානුකූලයට හව්‍යය'යි යන අදහසින් 'නිශ්චය වූයේ ආයතනික නියාමයට බැස ගන්නේ වේ ය'යි පූර්ව ගෞරවය අපරගෞරවය නිකායවාසීන් සෙසින් ලබා ගන්නා වූන්ගේ වාද විද්‍යාව 'නිශ්චය නියාමකථා' එසි]

1 ස පු	නිශ්චය වූ සත්ත්වයා නියාමයට බැසගන්නේ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	මිත්‍යාකර්මයන් සත්ත්වයා සම්මතයන් නියාමයට බැස ගන්නේ වේ ද? සම්මතයන් සත්ත්වයා මිත්‍යාකර්මයට බැසගන්නේ වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුණු යැ
2 ස පු	නිශ්චය සත්ත්වයා නියාමයට බැසගන්නේ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	පෙර මාගීය හවා පසු වැ නියාමයට බැසගන්නේ වේ ද?
ප පු	එසේ නො කියැවුණු යැ
ස අනු	පෙර ශ්‍රෝතෘපතනි මාගී හවා පසු වැ ශ්‍රෝතෘපතනි නියාමයට බැසගන්නේ වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුණු යැ
ස අනු	පෙර සෙදහැමි මග අනුගාමි මග රහත්මග හවා පසු වැ අභිනිකර්මයට බැසගන්නේ වේ ද?
ප පු	එසේ නො කියැවුණු යැ
ස අනු	පෙර සතිපට්ඨාන සම්මතප්‍රධාන සාධාරණ ද ඉන්ද්‍රිය බල බොධිසත්වයා හවා පසු වැ නියාමයට බැසගන්නේ වේ ද?
ප පටි	එසේ නොකියැ වූණු යැ
3 ප පු	'නිශ්චය සත්ත්වයා නියාමයට බැසගන්නේ ය'යි නො කියැවුණු වේ ද?
ස පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ප අනු	බොධිසත්වයා තෙමේ ඒ ජාතියෙහි ධර්මානුකූලයට හව්‍ය යොවන්නේ වේ ද?
ස පටි	එසේ නො කියැවුණු යැ
ප ආ	එකරුණින් නිශ්චයසත්ත්වයා නියාමයට බැස ගන්නේ යැ

නිශ්චය නියාමකථා නිව්

13 5

නිවුනකථා

- 1 ස පු: නිවුනො නිවරණං ජහති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු. රතෙන රාගං ජහති දුට්ඨො දෙසං ජහති මුලෙනා මොහං ජහති කිලිට්ඨො කිලෙසෙ ජහති'ති
- ප පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු රාගෙන රාගං ජහති, දෙසෙන දෙසං ජහති මොහෙන මොහං ජහති, කිලෙසෙති කිලෙසෙ ජහති'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ - පෙ-
- 2 ස පු. රාගො විතතසම්පසුතෙනා, මග්ගො විතතසම්පසුතෙනා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු. දවින්නං එසසානං -පෙ- දවින්නං විතතානං සමොධානං ගොති'ති
- ප පටි. න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු රාගො අකුසලො, මග්ගො කුසලො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු කුසලාකුසලා සාවජ්ජානවජ්ජා හිනප්පඤ්ඤා කණ්ණසුක්කසප්පට්ඨානා ඛම්මා සම්මුඛිතාචං ආගච්ඡන්ති'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු කුසලාකුසලා සාවජ්ජානවජ්ජා හිනප්පඤ්ඤා කණ්ණසුක්කසප්පට්ඨානා ඛම්මා සම්මුඛිතාචං ආගච්ඡන්ති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

13 5

නිවුනකථා.

[‘ශුද්ධපුද්ගලයාගේ ශුද්ධභාවය නැති බැවින් නිවරණයෙන් නිව්‍යාන වූයේ (වෙළුණු පුද්ගලයා) නිවරණ දුරු කෙරේ’ යයි උපනිශද්ධසයින් සෙසින් උබ්බි ගත්තවුන්ගේ මාද බිඳුනට ‘නිවුනකථා’ එයි]

1. ස පු නිවරණයෙන් නිව්‍යාන වූයේ නිවරණ භාරපියන්ගේ වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස. අනු රහය වූයේ රාගය භාරපියා ද? දුෂ්ට වූයේ දොෂය භාරපියා ද? මූර්ඛ වූයේ මොහය භාරපියා ද? කල්ම වූයේ කෙලය භාරපියා ද?
 - ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ ..
 - ස අනු රාගයෙන් රාගය භාරපියා ද? දොෂයෙන් දොෂය භාරපියා ද? මොහයෙන් මොහය භාරපියා ද? කෙලයෙන් කෙලය භාරපියා ද?
 - ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2 ස පු. රාගය විතකසම්ප්‍රයුක්ත වේ ද? මාගිය විතකසම්ප්‍ර-
යුක්ත වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු සපගියන් දෙදෙනකුන්ගේ විතකයන් දෙදෙන-
කුන්ගේ සම්මතය වේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
3. ස පු. රාගය අකුල වේ ද? මාගිය කුල වේ ද?
 - ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු කුලාකුල, සාවද්ධතාවද්ධ, භිතප්‍රණීත, කාමණ-
ශුකලසප්‍රතිභාග ධර්මයන් සම්මුඛිභාවයට එද් ද?
 - ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
4. ස පු කුලාකුල, සාවද්ධතාවද්ධ, භිතප්‍රණීත, කාමණ-
ශුකලසප්‍රතිභාග ධර්මයන් සම්මුඛිභාවයට එක් ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

- ස. අනු නනු වුනතං භගවතා “චතතාරමානි නිකඛවෙ සුචිදුරච්චුරානි කතමානි චතතාරි නහඤ්ච නිකඛවෙ පඨපී ච ඉදං පඨමං සුචිදුරච්චුරං -පෙ- නසමා සතං ධම්මො අසබ්බි අරකා’නි^a අපොච සුත්තනෙතා’ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ආ තෙන හි න චතතබ්බං ‘කුසලාකුසලා -පෙ- සම්මුඛිභාවා ආගච්ඡන්ති’ති
- 5 ස පු නිවුනො නිවරණං ජහති’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු නනු වුනතං භගවතා “සො එවං සමානිතෙ විතො පරිසුද්ධෙ පටිසොදුතෙ අනඤ්ඤෙ පිගතු- පඤ්ඤෙසෙ මුදුතුතෙ කම්මනියෙ භිතෙ අනෙඤ්ජපපතො ආසවානං ඛයඤ්ඤාසෙ විතතා අභිනින්නාමෙති”ති^b අපොච සුත්තනෙතා’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ආ තෙන හි න චතතබ්බං “නිවුනො නිවරණං ජහති”ති
- 6 ප පු න චතතබ්බං නිවුනො නිවරණං ජහති’ති
- ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප. අනු නනු වුනතං භගවතා “තස්ස එවං ජානතො එවං පසන්නො කාමාසවා’පි විතතං චිත්ථිට්ඨි-පෙ- අච්ඡාසවා’පි විතතං චිත්ථිට්ඨි”ති^c අපොච සුත්තනෙතා’ති.
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප ආ තෙන හි නිවුනො නිවරණං ජහති’ති

නිවුනකථා නිබ්බතා

^a චතුස්සංඝසංගත - රජාභිසෙක

^{b c} දිස්වන ස - ස චිත්තසංවරණ

- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මෑ නු.
“මහණෙනි, මේ සුවිදුරවිදුරයෝ සතර දෙනෙකි.
කවර සතර දෙනෙක යත්: මහණෙනි, අහසත්
පොළොවත් යන මෙදෙක පළමු වන සුවිදුර
විදුරය යි. එහෙයින් සත්පුරුෂයන්ගේ ධර්මය
අසත්පුරුෂයන් කෙරෙත් දුරු වේ” යයි වදාළ
සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මෑ නො?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ආ එකරුණින් ‘කුශලාකුශල ධර්මයෝ සමමුඛි-
භාවයට එති’යි නො කියැයුතු මෑ යැ,
- 5 ස පු නිවෘත වූයේ නිවරණ භාරපියන්තේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මෑ නු
“හෙ මෙසේ සමාධිගත සිත පරිශුද්ධ වූ කල්හි
පශ්චිවදාන වූ කල්හි අනඛණ වූ කල්හි විගතොප-
කෙලය වූ කල්හි මාදා වූ කල්හි කමණ්‍ය වූ කල්හි
සතිප්පාපාන කල්හි අකම්ප්‍යභාවයට පැමිණි කල්හි
ආප්‍රවක්‍ෂයඥානය පිණිස සිත නමන්නේ යැ”යි
වදාළ සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මෑ නො?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ආ එකරුණින් ‘නිවෘත වූයේ නිවරණ භාරපියා’යි
නො කියැයුතු මෑ යැ
- 6 ප පු ‘නිවෘත වූයේ නිවරණ භාරපියන්තේ වේ’ යයි
නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මෑ නු.
“මෙසේ දන්නා මෙසේ දක්නා ඔහට කාමාසුර-
යෙහුද සිත මිදෙයි අවිඤ්ඤාවයෙහුද සිත මිදේ”
යයි වදාළ සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මෑ නු
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප ආ එකරුණින් නිවෘත වූයේ නිවරණ භාරපියන්තේ
වෙයි
- (සූත්‍රපාඨයෙන් දැක්වෙන්නේ ආප්‍රවක්‍ෂය
මිස නිවෘතයාගේ නිවරණ භාරලීමෙක් නොවේ
එහෙයින් අසාධකයි)

නිවුනකථා හිමි.

13. 6.

සමමුඛිභූතකථා.

1. ස. පු සමමුඛිභූතො සඤ්ඤාජනං ජහති'ති
 - ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 - ස. අනු රතො රාගං ජහති, දුට්ඨො දොසං ජහති, මුලෝභා මොහං ජහති, ඩ්විලිට්ඨො ඩ්විලෝසෙ ජහති'ති
 - ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
 - ස. අනු රාගෙන රාගං ජහති, දොසෙන දොසං ජහති මොහෙන මොහං ජහති, ඩ්විලෝසෙ ඩ්විලෝසෙ ජහති'ති.
 - ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු රාගො විතතසම්පසුතො, මග්ගො විතත-සම්පසුතො'ති
 - ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 - ස. අනු ද්විතනං එසසානං -පෙ- ද්විතනං විතතානං සමෝධානං භොති'ති
 - ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස. පු රාගො අකුසලො, මග්ගො කුසලො'ති
 - ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 - ස. අනු කුසලාකුසලා සාවර්ජනවර්ජා භිත්තප්පජිනා කල්පසුක්කසප්පභිගාගා ඛම්මා සමමුඛිභාවං ආගමන්ති'ති
 - ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස. පු කුසලාකුසලා -පෙ- සමමුඛිභාවං ආගමන්ති'ති
 - ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.

13 6

සම්මුඛභාෂණය

[මෙහි නිදහස ද නිවැරදිකමෙහි මෙහි]

- 1 ස පු (සංයෝජනයන්ගේ) සම්මුඛභාෂණයට පැමිණීමේ සංයෝජන හැරවීමෙන් වේ ද?
- ප පරික්ෂක එසේ යැ
- ස අනු රකත වූයේ රාගය හැරවීම ද? දූෂිත වූයේ දෛවය හැරවීම ද? මුසු වූයේ මොහය හැරවීම ද? කලිසම වූයේ කෙලයෙන් හැරවීම ද?
- ප පරි: එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස. අනු රාගයෙන් රාගය හැරවීම ද? දෛවයෙන් දෛවය හැරවීම ද? මොහයෙන් මොහය හැරවීම ද? කෙලයෙන් කෙලයෙන් හැරවීම ද?
- ප පරි: එසේ නො කියැවුණු යැ
2. ස පු රාගය විනාශසම්ප්‍රයුක්ත යැ මාගිය විනාශ-සම්ප්‍රයුක්ත වේ ද?
- ප පරික්ෂක එසේ යැ
- ස අනු. ස්වභාවයන් දෙදෙනෙකුන්ගේ විනාශයන් දෙදෙනෙකුන්ගේ සම්මුඛභාෂණය වේ ද?
- ප පරි: එසේ නො කියැවුණු යැ
- 3 ස. පු රාගය අකුශල යැ, මාගිය කුශල වේ ද?
- ප. පරික්ෂක එසේ යැ
- ස. අනු කුශලාකුශල වූ සාවද්‍යතාවය වූ භික්ෂුණීන් වූ කාමණ්ඩුකලසප්‍රතිභාග වූ ධර්මයෝ සම්මුඛභාෂණයට පැමිණෙත් ද?
- ප. පරි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 4 ස පු. කුශලාකුශල වූ ධර්මයෝ සම්මුඛභාෂණයට පැමිණෙත් ද?
- ප. පරික්ෂක: එසේ යැ

- ස අනු. නනු වුතනං භගවතා “වතතාරිමානි භික්ඛවෙ සුචිදුරච්චුරානි කතමානි වතතාරි නහඤ්ච භික්ඛවෙ පඨවි ව, ඉදං පඨමං සුචිදුරච්චුරං -පෙ- තසමා සතං ධම්මො අසබ්බි ආරකා”ති.^a අප්ඨෙව සුතතනොතා’ති
- ප පටිඤ්ඤා. ආමනතා
- ස ආ: තෙන හි වතතබ්බං “කුසලාකුසලා -පෙ- සම්මුඛි- භාවං ආගච්ඡන්ති”ති
5. ස පු. සම්මුඛිභූතො සඤ්ඤාජනං ජගති’ති
- ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස අනු නනු වුතනං භගවතා “සො එවං සමාහිතෙ විතො පරිසුඤ්ඤා -පෙ- ආසවානං බ්‍යඤ්ඤාණං විතං අභිනින්නාමෙති”ති b අප්ඨෙව සුතතනොතා’ති
- ප. පටි. ආමනතා
- ස ආ: තෙන හි න වතතබ්බං “සම්මුඛිභූතො සඤ්ඤා- ජනං ජගති’ති
6. ප. පු. න වතතබ්බං “සම්මුඛිභූතො සඤ්ඤාජනං ජගති”ති
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස අනු නනු වුතනං භගවතා තස්ස එවං ජානතො එවං පසස්සතො කාමාසවා’පි විතං ටිවුච්චති -පෙ- අභිජ්ජාසවා’පි විතං ටිවුච්චති”ති c අප්ඨෙව සුතතනොතා’ති
- ස. පටි: ආමනතා
- ප. ආ: තෙන හි සම්මුඛිභූතො සඤ්ඤාජනං ජගති”ති.

සම්මුඛභූතකථා නිවසිතා

a වතුකාඛ්ඤාපකර - රොහිසසව්ගය

b දිසභිකාස සාච්ඤ්ඤාපිලසුතන

c දිසභිකාස - සාච්ඤ්ඤාපිලසුතන

- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැනු
“මහණෙනි, මේ සුවිදුර්විදුර්සථානයෝ සතර
දෙනෙකි කවර සතර දෙනෙක යත්. මහණෙනි,
අහස හා පොළොව හා මේ පළමු වන සුවිදුර්-
විදුර්සථාන සි එහෙයින් සන්පුරුෂයන්ගේ
ධර්මය අසන්පුරුෂයන් කෙරෙන් දුරු යැ”යි
වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැනු?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ආ එකරුණින් ‘කුශලාකුශල වූ ධර්මයෝ සමමුඛි-
භාවයට එනි’යි නො කියැවුණු යැ
- 6 ස පු: සංයෝජනයන්ගේ සමමුඛිභාවයට පැමිණියේ
සංයෝජන හැරපියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැනු:
“හේ මෙසේ සමානිත චිත්තය පරිශුද්ධ වන් මැ ..
ආසුච්ඡයඤානය පිණිස චිත්තය නතු කෙරෙයි”යි
වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැනු?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ආ එකරුණින් ‘සමමුඛිභූත වූයේ සංයෝජන හරහේ
යැ’ යනු නො කියැවුණු යැ
- 6 ප. පු ‘සමමුඛිභූත වූයේ සංයෝජන හරහේ යැ’ යනු
නො කියැවුණු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැනු
“මෙසේ දන්නා මෙසේ දන්නා ඔහුගේ සිත
කාමාසුච කෙරෙනුද මිදෙයි අවිදුසු කෙරෙනුද
මිදේ” යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැනු?
- ස පටි එසේ යැ
- ප ආ එකරුණින් සමමුඛිභූත වූයේ සංයෝජන
හරහේ යැ

18 7.

සමාපනෙනා අස්සාදෙනිකථා.

1. ස. පු සමාපනෙනා අස්සාදෙනි, කොනනිකනනි කොනා-
රමමණා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු තං කොනං තස්ස කොනස්ස ආරමමණනනි
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු තං කොනං තස්ස කොනස්ස ආරමමණනනි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු තෙන එස්සෙන තං එස්සං චුසනි, තාය වෙදනාය
 තං වෙදනං වෙදෙනි, තාය සඤ්ඤාය තං සඤ්ඤං
 ජානානි, තාය චේතනාය තං චේතනං චේතෙනි,
 තෙන චිතොන තං චිතතං චිතතෙනි, තෙන
 විතකෙකන තං විතකකං විතකෙකනි, තෙන
 විචාරෙන තං විචාරං විචාරෙනි, තාය පිතියං තං
 පිතියං පිතියෙනි, තාය සතියං තං සතියං සතියෙනි,
 තාය පඤ්ඤාය තං පඤ්ඤං පඤ්ඤානි'ති
 ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස. පු කොනනිකනනි විතතසම්පයුතනා, කොනං විතත-
 සම්පයුතනනනි
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස අනු ද්විතනං එස්සානං -පෙ- ද්විතනං විතතානං
 සමොධානං භොති'ති
 ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස. පු කොනනිකනනි අකුසලං, කොනං කුසලනනි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු කුසලාකුසලා සාවජ්ජානවජ්ජා ගිනප්පත්තා
 කණ්ණසුක්කසප්පවිහාගා ධම්මා සමුත්ථිභාවා
 ආගමන්ති'ති
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

13. 7

සමාපනෙනා අසාදෙනි කථා.

[‘පදමං කානං උපසම්පජ්ඣ විහරති සො තදසාදෙනි- ප්‍රථමධ්‍යාන උපයා වාස කෙරෙයි. ඒ ධ්‍යානලාභී පුද්ගල එය ආසාද කෙරෙයි’ යනාදි වචන නිසා ‘සමවත්තේ ආසාද කෙරේ’ යයි ද, ඔහුගේ ඒ ධ්‍යානනිකාන්තිය ධ්‍යානාලම්භන වේ’ යයි ද අනික නිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්ධි ගන්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘සමාපනෙනා අසාදෙනි’ කථා එයි.]

1. ස පු. සමවත්තේ ආසාද කෙරෙයි ඒ ධ්‍යානනිකාන්තිය (ධ්‍යානාශාව) ධ්‍යානාලම්භන වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු ඒ ධ්‍යානය ඒ ධ්‍යානයට ආලම්භන වේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු. ඒ ධ්‍යානය ඒ ධ්‍යානයට ආලම්භන වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු ඒ සප්ඨයෙන් ඒ සප්ඨය සප්ඨ කෙරේ ද? ඒ වෙදනායෙන් ඒ වෙදනාව විඳුනේ වේ ද? ඒ සංඥයෙන් ඒ සංඥාව දන්නේ වේ ද? ඒ චෙතනායෙන් ඒ චෙතනාව සිතා ද? ඒ චිත්තයෙන් ඒ චිත්තය විතතන කෙරේ ද? ඒ විතකීයෙන් ඒ විතකීය තකීණ කෙරේ ද? ඒ විචාරයෙන් ඒ විචාරය විචාරනා කෙරේ ද? ඒ ප්‍රිතියෙන් ඒ ප්‍රිතිය පියායනා කෙරේ ද? ඒ සමාතියෙන් ඒ සමාතිය සමරණ කෙරේ ද? ඒ ප්‍රඥයෙන් ඒ ප්‍රඥාව දනී ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 3 ස පු. ධ්‍යානනිකාන්තිය විතතසම්ප්‍රයුක්ත වේ ද, ධ්‍යානය විතතසම්ප්‍රයුක්ත වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු සප්ඨයන් දෙදෙනකුන්ගේ විතතයන් දෙදෙනකුන්ගේ සමවධාන වේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 4 ස පු. ධ්‍යානනිකාන්තිය අකුශල සි ධ්‍යානය කුශල වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු කුශලාකුශල වූ සාවද්ධනවද්‍ය වූ ගිතප්‍රණීත වූ කෘෂණශුක්ල සප්‍රතිභාග වූ ධම්මෝ සම්මුඛි භාවයට එන් ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

5. ස පු

කුසලාකුසලා සාවජ්ජානවජ්ජා හිනපපඤ්ඤා
කණ්ණසුකකසප්පිභාගා ධම්මා සම්මුඛිභාවං
ආගච්ඡන්ති¹ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

නනු වුත්තං භගවතා “චතතාරිමාති හිකඛවෙ
සුච්ඡරච්ඡරාති කතමාති චතතාරි නහඤ්ච
හිකඛවෙ පඨවි ච, ඉදං පඨමං සුච්ඡර ච්ඡරං -පෙ-
තස්මා සතං ධම්මො අසබ්බි ආරකා”ති² අනේ’ව
සුත්තනනො’ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. ආ

තෙන හි න චතතබ්බං කුසලාකුසලා සාවජ්ජාන-
වජ්ජා හිනපපඤ්ඤා කණ්ණසුකකසප්පිභාගා
ධම්මා සම්මුඛිභාවං ආගච්ඡන්ති³ති

6 ප. පු

න චතතබ්බං “සමාපනො අස්සාදෙති කොනති-
කනති කොනාරම්මණා”ති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

නනු වුත්තං භගවතා “ඉධ හිකඛවෙ හිකඛු
ට්ඨිච්චෙච්ච කාමෙහි විට්ඨිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි
සම්මතකකං සම්මාරං විවෙකජං පිතිසුඛං පඨමං-
කොනං උපසම්පජ්ජ විහරති සො නං අස්සාදෙති
තං නිකාමෙහි තෙන ච විතති ආපජ්ජති
විතකකම්මාරානං වූපසමා -පෙ- දුතියං කොනං
-පෙ- තතියං කොනං -පෙ- චතුත්තං කොනං
උපසම්පජ්ජ විහරති සො නං අස්සාදෙති තං
නිකාමෙහි තෙන ච විතති ආපජ්ජති”ති⁴
අනේ’ව සුත්තනනො’ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප ආ

තෙන හි “සමාපනො අස්සාදෙති, කොනතිකනති
කොනාරම්මණා”ති

සමාපනො අස්සාදෙතිකථා නිව්ඛිතා

¹ චතුස්සාදානං - රුක්ඛිතස්සාදානං.

5 ස. පු කුශලාකුශල වූ සාවද්‍යතාවද වූ භීතප්‍රණීත වූ කෘෂ්ණගුකල සප්තභාග වූ ධර්මයෝ සමමුඛිභාවයට එක් ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු
 “මහණෙනි, මේ සුවිදුරවිදුරස්ථානයෝ සතර දෙනෙකි කවර සතර දෙනෙක යත් මහණෙනි, අහස හා පොළොව හා මේ පලමු වන සුවිදුරවිදුරස්ථාන යි එහෙයින් සත්පුරුෂයන්ගේ ධර්ම අසත්පුරුෂයන් කෙරෙන් දුරු වෙයි” යි වදාළ සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස ආ එකරුණින් ‘කුශලාකුශල වූ සාවද්‍යතාවද වූ භීත- ප්‍රණීත වූ කෘෂ්ණගුකලසප්තභාග වූ ධර්මයෝ සමමුඛිභාවයට එක්’ යි නො කියැයුතු මැ යැ

6 ප පු ‘සමවත්තේ ආස්වාද කෙරෙයි ඒ ධ්‍යාන- නිකාන්තිය ධ්‍යානාලම්භන වෙයි’ යනු නො කියැයුතු වේ ද?

ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු
 “මහණෙනි, මෙ සස්තෙනි මහණ කාමයෙන් වෙන් වැ මැ අකුසල්දහමින් වෙන් වැ සවිතකී සම්මාර විවෙකජ ප්‍රිතිසුඛ ඇති ප්‍රථමධ්‍යාන උපයා වාස කෙරෙයි හේ ඒ දූභාන ආස්වාද කෙරෙයි ඒ දූභාන කාමැති වෙයි. එයින් ප්‍රිතියට පැමිණෙයි විතකීවිමාරයන්ගේ ව්‍යුපශමයෙන් දවතියධ්‍යාන නෘතියධ්‍යාන චතුථිධ්‍යාන උපයා වාස කෙරෙයි හේ එය ආස්වාද කෙරෙයි හේ ඒ කාමැති වෙයි එයින් ප්‍රිතියට පැමිණෙයි” යි වදාළ සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ස. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ප ආ එකරුණින් සමවත්තේ ආස්වාද කෙරෙයි ඒ ධ්‍යානනිකාන්තිය ධ්‍යානාලම්භන වෙයි
 (ධ්‍යානලතියා ධ්‍යානයෙන් නැගීසිට ධ්‍යානාස්වාද කෙරෙයි. සමවත්තුළ ධ්‍යානනිකාන්තිය ධ්‍යානා- ලම්භන නොවෙයි එහෙයින් අසාධකය යි)

13. 8

අසානරාගකථා

- 1 ස. පු අත්ති අසානරාගො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා,
- ස. අනු දුක්ඛාභිනන්දිනො සත්තා අත්ති කෙවි දුක්ඛං පඤ්ඤානි පිභෙදනානි ඵසනානි ගවෙසනානි පටිඤ්ඤානි, දුක්ඛං අපේක්ඛාසාය තිට්ඨනානි'ති
- ප. පටි. න භෙවං වත්තබ්බෙ
- ස. අනු නනු සුක්ඛාභිනන්දිනො සත්තා අත්ති කෙවි සුක්ඛං පඤ්ඤානි පිභෙදනානි ඵසනානි ගවෙසනානි පටිඤ්ඤානි, සුක්ඛං අපේක්ඛාසාය තිට්ඨනානි'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- අනු ථ භඤ්චි සුක්ඛාභිනන්දිනො සත්තා අත්ති කෙවි සුක්ඛං පඤ්ඤානි පිභෙදනානි ඵසනානි ගවෙසනානි පටිඤ්ඤානි, සුක්ඛං අපේක්ඛාසාය තිට්ඨනානි,
- අනු. පා නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ අත්ති අසානරාගො'ති ¹
- 2 ස. පු අත්ති අසානරාගො'ති ¹
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස. අනු දුක්ඛාය වෙදනාය රාගානුසයො අනුසෙති, සුක්ඛාය වෙදනාය පටිකානුසයො අනුසෙති'ති
- ප. පටි. න භෙවං වත්තබ්බෙ
- ස. අනු නනු සුක්ඛාය වෙදනාය රාගානුසයො අනුසෙති, දුක්ඛාය වෙදනාය පටිකානුසයො අනුසෙති'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා

¹ අසානරාගොති - සිමු

13 8

අසාතරාගකථා.

[‘යං කිංකරී වෙදනං වෙදියති සුඛං වා දුකඛං වා අදුකඛමසුඛං වා, සො තං වෙදනං අභිනංගති අභිවදති - සුඛං වෙච්චි දුඃඛං වෙච්චි අදුඃඛාසුඛං වෙච්චි යම් මෑ වෙදනාවක් විදුනේ වේ ද, හේ ඒ වෙදනාව අභිනංගන කෙරෙයි. එයට ඝෘති කෙරෙයි’ යන සුත්‍රපාඨයෙහි දූෂි අභිනංගන වශයෙන් වදාළ ‘අභිනංගති’ යන වචනය ගෙන දුඃඛ වෙදනාව පිළිබඳවත් රාගාඝාද වශයෙන් අභිනංගනයෙන් ඇත්නු සි අසාතරාගය පිළිගත් උත්තරාපඨකයන්ගේ වාද බිඳුනට ‘අසාතරාග කථා’ එසි]

1. ස. පු. අසාතරාගය (දුඃඛවෙදනායෙහි මේ වෙදනා මට ඇත් නම් මැනවැයි රජ්ජනායෙක්) ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
- ස. අනු. දුක පතන කැමැති වන සොයන ගවේෂණය කරණ පයෝගීෂණ කරණ, දුකෙහි බැස සිටුවනා දුක අභිනංගනා කරන යම් මෑ සත්‍ය කෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස. අනු. සුව පතන කැමැති වන එෂණා ගවේෂණා පයෝගීෂණා කරන සුවයෙහි බැස සිටුවනා සුවය අභිනංගනා කරන යම් මෑ සත්‍ය කෙනෙක් ඇත්තාහු නො?
- ප. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
- අනු. ය. ඉදින් සුව පතන කැමැති වන එෂණා ගවේෂණා පයෝගීෂණා කරන සුවයෙහි බැස සිටුවනා සුවය අභිනංගනා කරන යම් මෑ සත්‍ය කෙනෙක් ඇත්තාහු නම්,
- අනු. පා. භවත, ‘අසාතරාගයෙක් ඇත’ යනු නො කියැවුනු මෑ යැ
- 2 ස. පු. අසාතරාගයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ.
- ස. අනු. (නොප මතයෙහි,) දුඃඛවෙදනායෙහි රාගානුශය ලුහුබදි, සුඛවෙදනායෙහි ප්‍රතිඝානුශය ලුහුබදුනේ වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ.
- ස. අනු. සුඛවෙදනායෙහි රාගානුශය ලුහුබදුනේ දුඃඛ-වෙදනායෙහි ප්‍රතිඝානුශය ලුහුබදුනේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ

- අනු. ස්: හඤ්චි සුඛං වෙදනං රාගානුසයො අනුසෙති,
දුක්ඛං වෙදනං පටිසානුසයො අනුසෙති,
- අනු. පා නො ව වත රෙ වතතබ්බං “අනි අසාතරාගො”ති
- ඪ ප. පු: න වතතබ්බං “අනි අසාතරාගො”ති
- ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ප. අනු නනු ට්‍රිතනං හගවතා “සො ඵලං අනුරෝධං-
විරෝධං සමාපනො, යං කිඤ්චි වෙදනං
වෙදීයති¹ සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා,
සො තං වෙදනං අභිනිඤ්ඤති අභිවදති අප්පෙක්ඛාසං
තිට්ඨති”ති² අනෙව සුතතනොති
- ස පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප ආ. තෙන හි ‘අනි අසාතරාගො’ති

අසාතරාගකථා නිවසිතා

¹ වෙදයති - මජ්ඣං.

² මජ්ඣිමනිකායෙ මූලපණ්ණාස - මහානිකායෙති සුතතා.

- අනු ථං ඉදින් සුඛවේදනායෙහි රාගානුශය ලුහුඬ්ඳන්
වේ නම්, දුඃඛවේදනායෙහි ප්‍රතිසානුශය ලුහුඬ්ඳන්
වේ නම්,
- අනු පා භවත, ‘අසාතරාගයෙක් ඇත, යනු නො
කියැයුනු මැ යැ
- ඪ ප පු ‘අසාතරාගයෙක් ඇත’ යනු නො කියැයුනු වේද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු භාග්‍යාවතූන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු’
“හේ මෙසේ අනුරෝධවිරෝධයට පැමිණීමේ සුඛ
වේවයි දුඃඛ වේවයි අදුඃඛාසුඛ වේවයි යම් මැ
වේදනාවක් විදුනේ වේ ද, හේ ඒ වේදනාව
අභිනන්දන කෙරෙයි, බෙණෙයි, බැසගෙන සිටී”
යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු’
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- පටි ආ එකරුණින් ‘අසාතරාගයෙක් ඇත’
(දිට්ඨිමඤ්ඤානා වසයෙන් දුඃඛවේදනා අභිනන්දන
කෙරෙයි. එය අසාතරාගයට සාධක නො වේ)

අසාතරාගකපා නිමි

13. 9

ධම්මනණ්‍යා අබ්‍යාකතාති කපා.

1. ස පු	ධම්මනණ්‍යා අබ්‍යාකතා'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	විපාකාබ්‍යාකතා කිරියාබ්‍යාකතා, රූපං නිබ්බානං
චක්ඛායනනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බායනන'නති
ප පටි	න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස පු	ධම්මනණ්‍යා අබ්‍යාකතා'ති.
ප. පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	රූපනණ්‍යා අබ්‍යාකතා'ති
ප. පටි	න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
3. ස පු	ධම්මනණ්‍යා අබ්‍යාකතා'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු:	සද්දනණ්‍යා -පෙ- ගඤ්ඤනණ්‍යා -පෙ- රසිකණ්‍යා
-පෙ- ඵොට්ඨබ්බනණ්‍යා අබ්‍යාකතා'ති
ප පටි	න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
4 ස පු	රූපනණ්‍යා අකුසලා'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	ධම්මනණ්‍යා අකුසලා'ති
ප පටි	න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස පු	සද්දනණ්‍යා -පෙ- ඵොට්ඨබ්බනණ්‍යා අකුසලා'ති
ප. පටිඤ්ඤා.	ආමනතා
ස අනු	ධම්මනණ්‍යා අකුසලා'ති
ප පටි	න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
6 ස පු	ධම්මනණ්‍යා අබ්‍යාකතා'ති.
ප. පටිඤ්ඤා;	ආමනතා.

13 9

ධම්මතණ්‍හා අව්‍යාකානාතිකථා.

[‘රූපාදි සවදුරුම් තෘෂණා තෙරෙහි හැමට පසු තෘෂණාව යම් හෙයෙකින් ‘ධම්මතණ්‍හා’ සි කියන ලද ද, එහෙයින් ‘ධම්මතණ්‍හාව අව්‍යාකානාතික’ සි පූජිතෙය්‍යෙහි නිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්‍ධි ගන්වනුන්ගේ වාද බිඳිනට ‘ධම්මතණ්‍හා අව්‍යාකානාතිකථා’ එසි.]

- 1 ස පු ධම්මතණ්‍හා (මනෝආරයෙන් සිතවත් අරමුණු කෙරෙහි තෘෂණාව) අව්‍යාකාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු විපාකයෝ අව්‍යාකාන වෙති, ක්‍රියා අව්‍යාකාන යැ, රූපය නිජාණය චක්‍ෂුරායතනය සප්‍රභව්‍යායතනත් අව්‍යාකාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු ධම්මතණ්‍හා අව්‍යාකාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපතෘෂණා අව්‍යාකාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 3 ස පු ධම්මතණ්‍හා අව්‍යාකාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ශබ්දතෘෂණා ගතිතෘෂණා රසතෘෂණා සප්‍රභව්‍යතෘෂණා අව්‍යාකාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු රූපතෘෂණා අකුශල වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ධම්මතණ්‍හා අකුශල වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ .
- 5 ස පු ශබ්දතෘෂණා සප්‍රභව්‍යතෘෂණා අකුශල වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ධම්මතණ්‍හා අකුශල වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස පු ධම්මතණ්‍හා අව්‍යාකාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

- ස. අනු: නනු තණ්හා අකුසලා වුතතා භගවතා'ති
- ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස ඨ. හඤ්චී තණ්හා අකුසලා වුතතා භගවතා,
- ස. පා: නො ව වත රෙ, වතතබ්බෙ ධම්මකණ්ඨා අඛ්‍යාතා'ති.
- 7 ස පු ධම්මකණ්ඨා අඛ්‍යාතා'ති.
- ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු. නනු ලොභො අකුසලො වුතො භගවතා, ධම්මකණ්ඨා ලොභො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස. ඨ හඤ්චී ලොභො අකුසලො වුතො භගවතා, ධම්මකණ්ඨා ලොභො,
- අනු පා නො ව වත රෙ, වතතබ්බෙ 'ධම්මකණ්ඨා අඛ්‍යාතා'ති
8. ස පු ධම්මකණ්ඨා ලොභො අඛ්‍යාතො'ති
- ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස අනු. රූපකණ්ඨා ලොභො අඛ්‍යාතො'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
9. ස පු ධම්මකණ්ඨා ලොභො අඛ්‍යාතො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස අනු. සද්දකණ්ඨා -පෙ- ගතිකණ්ඨා -පෙ- රසකණ්ඨා -පෙ- ථොට්ඨබ්බකණ්ඨා ලොභො අකුසලො'ති
- ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 10 ස. පු: සද්දකණ්ඨා -පෙ- ථොට්ඨබ්බකණ්ඨා ලොභො අකුසලො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස අනු ධම්මකණ්ඨා ලොභො අකුසලො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තෘෂ්ණා අකුශල යයි වදාරනලද නො?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. ස් ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තෘෂ්ණා අකුශල යයි වදාරනලද නම්,
- ස. පා භවත ‘ධම්මාණ්‍යා අව්‍යාකාත වේ ය’යි නො කියැවුණු මැ යැ
7. ස. පු ධම්මාණ්‍යා අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘ලෝභය අකුශල යයි වදාරනලද නො, ධම්මාණ්‍යා ලෝභ වේ ද’
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ස. ස්. ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ලෝභය අකුශල යයි වදාරනලද වේ නම්, ධම්මාණ්‍යාත් ලෝභ වේ නම්,
- අනු පා භවත “ධම්මාණ්‍යා අව්‍යාකාත වේ ය’යි නො කියැවුණු මැ යැ
8. ස. පු ධම්මාණ්‍යාව ලෝභ වූයේ අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ස. අනු: රූපතෘණ්‍යාව ලෝභ වූයේ අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ
9. ස. පු ධම්මාණ්‍යා ලෝභ වූයේ අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු ශබ්දතෘණ්‍යා ගන්ධතෘණ්‍යා රසතෘණ්‍යා සප්තචරිතෘණ්‍යා ලෝභ වූයේ අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
10. ස. පු ශබ්දතෘණ්‍යා සප්තචරිතෘණ්‍යා ලෝභ වූයේ අකුශල වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු. ධම්මාණ්‍යා ලෝභ වූයේ අකුශල වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ

11 ස පු

ධම්මනිකාං අබ්බාසාදිකාං'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

නනු වුත්තං භගවතා “යායං තණ්හා පොභො-
භවිකා¹ නන්දිරාගසභගතා තනුතනුභිනන්දිති
සෙය්‍යපීදං. කාමනිකාං භවනිකාං විභව-
නිකාං”ති² අනෙවං සුත්තනෙතා'ති

ප පටිඤ්ඤා.

ආමනතා.

ස. ආ:

තෙන හි න වත්තබ්බං “ධම්මනිකාං අබ්බාසාදිකාං”ති

12. ප පු.

න වත්තබ්බං “ධම්මනිකාං අබ්බාසාදිකාං”ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ප අනු

නනු සා ධම්මනිකාං'ති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

අනු ධ.

භඤ්චි සා ධම්මනිකාං,

අනු පා.

තෙන වත රෙ වත්තබ්බං “ධම්මනිකාං අබ්බා-
සාදිකාං”ති

ධම්මනිකාං අබ්බාසාදිකාං නිවේදනා

¹ පොභොභවිකා - මජ්ඣ.

² දිසතිකාය - මජ්ඣනිමංකරානුසංගහ

- 11. ස. ප්‍ර.** බ්‍රහ්මණිකා අඛ්‍යාතාන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා.** එසේ යැ.
- ස අනු.** භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මිසිත් වදරනලද මැනු
 “පුනභීවය පිණිස වැටෙන නන්දිරාග සහගත වූ
 ඒ ඒ ගතිගෙහි අභිනන්දනය කරන යම් තෘණ-
 යෙක් ඇද්ද, ඔහු නම් කාමතෘණය යැ භවතෘණය
 යැ විභවතෘණය යැ” යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක්
 ඇත්තේ මැනු?
- ප පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස අ.** එකරුණින් “බ්‍රහ්මණිකා අඛ්‍යාතාන යැ” යි නො
 කියැවුණු යැ
- 12. ප. ප්‍ර** ‘බ්‍රහ්මණිකා අඛ්‍යාතාන යැ’ යි නො කියැවුණු
 වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා** එසේ යැ
- ප අනු** භි බ්‍රහ්මණිකා නො?
- ස පටිඤ්ඤා** එසේ යැ
- අනු ය** ඉදින් භි බ්‍රහ්මණිකා වේ නම්,
- අනු. පා.** භවත, එකරුණින් ‘බ්‍රහ්මණිකා අඛ්‍යාතාන යැ’ යි
 කියැවුණු මැ යැ
- (‘නුහු සා බ්‍රහ්මණිකා’ යන පදයෙන් බ්‍රහ්මලිඛිත
 නිසා පවත්නා තෘණව කියා වේ අඛ්‍යාතාන-
 නාමය නො වේ එහෙයින් අසාධකයි)

බ්‍රහ්මණිකා අඛ්‍යාතානිකථා නිව්

ධම්මකණ්ණා න දුක්ඛසමුදයෝතිකථා

1. ස පු ධම්මකණ්ණා න දුක්ඛසමුදයෝති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු රූපකණ්ණා න දුක්ඛසමුදයෝති,
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු ධම්මකණ්ණා න දුක්ඛසමුදයෝති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු සද්දකණ්ණා -පෙ- ගතිකණ්ණා -පෙ- රසකණ්ණා
 -පෙ- ථොට්ඨබ්බකණ්ණා න දුක්ඛසමුදයෝති
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු රූපකණ්ණා දුක්ඛසමුදයෝති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා,
 ස අනු. ධම්මකණ්ණා දුක්ඛසමුදයෝති
 ප පටි. න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු සද්දකණ්ණා -පෙ- ගතිකණ්ණා -පෙ- රසකණ්ණා
 -පෙ- ථොට්ඨබ්බකණ්ණා දුක්ඛසමුදයෝති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු ධම්මකණ්ණා දුක්ඛසමුදයෝති
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු ධම්මකණ්ණා න දුක්ඛසමුදයෝති?
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු නනු තණ්ණා දුක්ඛසමුදයෝ වුතො හගවතා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 අනු ථ භඤ්චි තණ්ණා දුක්ඛසමුදයෝ වුතො හගවතා,
 අනු. පා. නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ "ධම්මකණ්ණා න දුක්ඛසමුදයෝ"ති.

13 10

ධම්මතණ්‍හා න දුක්ඛසමුදයොති කථා.

[ධම්මතණ්‍හා 'ධම්මතණ්‍හා' යයි කී හෙයින් එය දුක්ඛසමුදය නො වේ යයි පූජ්‍ය ජෙනෙරියනිකාය වාසීන් සෙසින් ලබවි ගත්තාවුන්ගේ වාද විදිතව 'ධම්මතණ්‍හා න දුක්ඛසමුදයොති කථා එසි.]

- 1 ස පු ධම්මතණ්‍හා ව දුක්ඛසමුදය නො වු වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා. එසේ ය.
ස. අනු රුපතාමණ්‍හා ව දුක්ඛසමුදය නො වු වේ ද?
ප පටි එසේ නො කියැයුතු ය.
- 2 ස. පු ධම්මතණ්‍හා ව දුක්ඛසමුදය නො වු වේ ද?
ප පටි එසේ ය.
ස. අනු ඉඛදතාමණ්‍හා ගතිතාමණ්‍හා . රසිතාමණ්‍හා ... සප්පට්ඨාසතාමණ්‍හා දුක්ඛසමුදය නො වු වේ ද?
ප පටි එසේ නො කියැයුතු ය.
3. ස පු රුපතාමණ්‍හා දුක්ඛසමුදය වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා එසේ ය.
ස. අනු ධම්මතණ්‍හා දුක්ඛසමුදය වේ ද?
ප පටි එසේ නො කියැයුතු ය.
- 4 ස පු. ඉඛදතාමණ්‍හා ගතිතාමණ්‍හා . රසිතාමණ්‍හා ... සප්පට්ඨාසතාමණ්‍හා දුක්ඛසමුදය වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා එසේ ය.
ස. අනු: ධම්මතණ්‍හා දුක්ඛසමුදය වේ ද?
ප පටි එසේ නො කියැයුතු ය.
- 5 ස. පු ධම්මතණ්‍හා ව දුක්ඛසමුදය නො වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා එසේ ය.
ස. අනු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'තාමණ්‍හා ව දුක්ඛසමුදය'යි වදානලද නො?
ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය.
අනු ය ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'තාමණ්‍හා ව දුක්ඛසමුදය'යි වදානලද වේ නම්,
අනු. පා භවත, 'ධම්මතණ්‍හා ව දුක්ඛසමුදය නො වේ යැ'යි නො කියැයුතු මි. ය.

- 6 ස පු ධම්මතණ්හා න දුක්ඛසමුදයෝති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස අනු නනු ලොහො දුක්ඛසමුදයො ටුතො භගවතා,
'ධම්මතණ්හා ලොහො'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
අනු ය භඤ්චි ලොහො දුක්ඛසමුදයො ටුතො භගවතා
ධම්මතණ්හා ලොහො,
අනු පා නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ "ධම්මතණ්හා න
දුක්ඛසමුදයො"ති

- 7 ස පු ධම්මතණ්හා ලොහො න දුක්ඛසමුදයෝති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු රූපතණ්හා ලොහො න දුක්ඛසමුදයෝති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 8 ස. පු ධම්මතණ්හා ලොහො න දුක්ඛසමුදයෝති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස අනු සද්දතණ්හා -පෙ- භක්ඛතණ්හා -පෙ- රසතණ්හා
-පෙ- ථොට්ඨබ්බතණ්හා ලොහො න දුක්ඛ
සමුදයෝති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 9 ස පු රූපතණ්හා ලොහො දුක්ඛසමුදයෝති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු ධම්මතණ්හා ලොහො දුක්ඛසමුදයෝති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 10 ස පු සද්දතණ්හා -පෙ- ථොට්ඨබ්බතණ්හා ලොහො
දුක්ඛසමුදයෝති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු ධම්මතණ්හා ලොහො දුක්ඛසමුදයෝති
ප. පටි. න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 6 ස පු ධම්මාමණාව දුඛසමුදය නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'ලොභය දුඛසමුදය'යි වදාරනලද නො? ධම්මාමණාව ලොභ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- අනු. ඔ. ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'ලොභය දුඛසමුදය'යි වදාරනලද වේ නම්, ධම්මාමණාත් ලොභ වේ නම්,
- අනු. පා භවත 'ධම්මාමණාව දුඛසමුදය නො වේ යැ'යි නො කියැවුණු මැ යැ
7. ස පු ධම්මාමණාව ලොභ වූයේ දුඛසමුදය නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. රූපමාමණා ලොභ වූයේ දුඛසමුදය නො වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ .
8. ස. පු. ධම්මාමණා ලොභ වූයේ දුඛසමුදය නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු. ශබ්දමාමණා ගන්ධමාමණා රස මාමණා සප්තචරිතමාමණා ලොභ වූයේ දුඛසමුදය නො වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ
- 9 ස පු රූපමාමණා ලොභ වූයේ දුඛසමුදය වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. ධම්මාමණා ලොභ වූයේ දුඛසමුදය වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ
- 10 ස. පු ශබ්දමාමණා සප්තචරිතමාමණා ලොභ වූයේ දුඛසමුදය වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. ධම්මාමණා ලොභ වූයේ දුඛසමුදය වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ ...

128 කථාවන්තරණං ධම්මකණ්ණා න දුක්ඛසමුදයොති කථා- [13. 10]

- 11 ස පු ධම්මකණ්ණා න දුක්ඛසමුදයො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.
ස අනු නනු වුතතං හභවතා "යං යං තණ්හා පොතො-
හපිකා¹ නන්දිරාග සහගතා තත්ත තත්තානිනන්දිනි
සෙය්සපිදං කාමකණ්ණා හවකණ්ණා පිභව-
තණ්ණා''ති² අතේථ සුභතතොනො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අං තෙන හි න වතතබ්බං "ධම්මකණ්ණා න දුක්ඛ-
සමුදයො''ති
- 12 ප පු න වතතබ්බං "ධම්මකණ්ණා න දුක්ඛසමුදයො''ති
ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
ප අනු නනු සා ධම්මකණ්ණා'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
අනු. ය හඤ්චි සා ධම්මකණ්ණා,
අනු. පා නො ට වත රෙ වතතබ්බෙ "ධම්මකණ්ණා
දුක්ඛසමුදයො'ති.³

ධම්මකණ්ණා න දුක්ඛසමුදයොති කථා නිට්ඨිතා

තෙරසමෝ වගෙහා නිට්ඨිතො

නසස උදදනං

කප්පටෙඨා කප්පං තිට්ඨෙය්ස, කප්පටෙඨා කුසලං විතතං න
පටිලභෙය්ස, අනන්තරාපසුතො පුග්ගලො සම්මතතනියංමං
ඔක්කමෙය්ස, තියතො තියංමං ඔක්කමති, නිවුතො නිවරණං
ජහති, සමුඛිභුතො සඤ්ඤාජනං ජහති, කොතනිකප්පති,
අසාතරාගො, ධම්මකණ්ණා අඛ්‍යාතො, ධම්මකණ්ණා න
දුක්ඛසමුදයො'ති

1 පොතො,භෙපිකා, ඔජ්ජං

2 න දුක්ඛසමුදයොති - ජෙසං, සිමු

3 දිසනිකාය - මහාසතිට්ඨානසුභත

කපාචසනුප්‍රකරණයෙහි ධම්මතණ්හා න දුක්ඛසමුදයොතිකපා- [13. 10] 129

- 11 ස පු ධම්මතණ්හා දුඛසමුදය නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු
“පුනභීවය කරනසුලු වූ අභිනංදන සංඛ්‍යාත
නන්දිරාගයෙන් යුක්ත වූ ඒ ඒ ආත්මභාවයෙහි
සතුවූ වන යම් තෘෂණාවක් ඇද්ද, ඔහු නම්
කාමතෘෂණා යැ භවතෘෂණා යැ විභවතෘෂණා යි”
වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය.
- ස ආ එකරුණින් ‘ධම්මතණ්හා දුඛසමුදය නො වේ
යැ’යි නො කියැයුතු යැ
- 12 ප පු ‘ධම්මතණ්හා දුඛසමුදය නො වේ යැ’යි නො
කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු හො ධම්මතණ්හා නො?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- අනු ය ඉදින් හො ධම්මතණ්හා වේ නම්,
- අනු පා භවත, ධම්මතණ්හා දුඛසමුදය වේ යැ’යි නො
කියැයුතු යැ

ධම්මතණ්හා න දුක්ඛසමුදයොතිකපා නිමි.

තෙලෙස් වන වග නිමිසේ යි

එහි උද්දානය

කපපට්ඨකපා යැ කුසලපටිලාභකපා යැ අනන්තරාපයුත්තකපා යැ
නිසංකස්ස නිසාමකපා යැ නිවුක්කපා යැ සමමුඛිභූතකපා යැ සමාපනො
අස්සාදෙනි කපා යැ අසාතරාගකපා යැ ධම්මතණ්හා අබ්‍යාකතාතිකපා යැ
ධම්මතණ්හා න දුක්ඛසමුදයොති කපා යි

චූද්දසමො වගෙහා.

14 1

කුසලාකුසල පටිසංදහනකථා.

1 ස පු	අකුසලමූලං පටිසංදහති කුසලමූලනති,
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	යා අකුසලස්ස උපපාදාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨි,
සාව ¹ කුසලස්ස උපපාදාය ආවට්ඨනා -පෙ-
පණ්ඨි'ති
ප පටි	න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
2 ස පු	අකුසලමූලං පටිසංදහති කුසලමූලා, න චතතබ්බං
යා අකුසලස්ස උපපාදාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨි,
සාව කුසලස්ස උපපාදාය ආවට්ඨනා -පෙ-
පණ්ඨි'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු.	කුසලං අනාවට්ඨනාස්ස ² උපපජ්ජති -පෙ-
අපණ්ඨිදහනාස්ස ³ උපපජ්ජති'ති
ප පටි	න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
ස අනු	කුසලං ආවට්ඨනාස්ස උපපජ්ජති -පෙ- පණ්ඨිද-
හනාස්ස උපපජ්ජති'ති.
ප පටිඤ්ඤා,	ආමනතා
අනු ඨ	හඤ්චී කුසලං ආවට්ඨනාස්ස උපපජ්ජති -පෙ-
පණ්ඨිදහනාස්ස උපපජ්ජති,
අනු. පා	නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ “අකුසලමූලං
පටිසංදහති කුසලමූල”නති.
3 ස පු	අකුසලමූලං පටිසංදහති කුසලමූලනති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු.	අකුසලං ⁴ අයොනිසො මනසිකරොතො
උපපජ්ජති'ති
ප. පටිඤ්ඤා.	ආමනතා

1 සා ව - සිමු

3 අනාවට්ඨනාස්ස - මජ්ඣ.

2 අපණ්ඨිදහනාස්ස - මජ්ඣ.

4. අකුසලමූලං - මජ්ඣ.

තුදුස්වනවග

14. 1

කුසලාකුසලපටිසංඥානකථා

[කුසලය අකුසලයට අනතුරු වැ හෝ අකුසලය කුසලයට අනතුරු වැ හෝ ඉපදීමක් නැති හෙයින් උතුන්ගේ අනෝගානා ප්‍රතිසංඛාන නොයෙදේ. එහෙත් 'එක් මැ වසතුයෙහි රජ්ජන විරජ්ජන වශයෙන් කුසලාකුසලයන්ගේ ප්‍රතිසංඛාන ඇති'යි මහා සංඝිකයන් සෙයින් ලබ්ධි ගන්තානු වෙද්ද ඔවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'කුසලාකුසල පටිසංඥානකථා' එයි]

1. ස පු අකුසලමූලය කුසලමූලය ප්‍රතිසංඛාන (එකිනෙක ගැලපීම) කෙරේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු. අකුසලයාගේ උත්පාදය පිණිස යම් ආවර්ජනා-යෙක් ප්‍රණීධියෙක් ඇද්ද, ඒ මැ කුසලයාගේ උත්පාදය පිණිස ආවර්ජනා ප්‍රණීධි වේ ද,
 - ප පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු අකුසලමූලය කුසලමූලය ප්‍රතිසංඛාන කෙරේ ද, අකුසලයාගේ උත්පාදය පිණිස යම් ආවර්ජනා . ප්‍රණීධි ඇද්ද, ඒ මැ කුසලයාගේ උත්පාදය පිණිස ආවර්ජනා ප්‍රණීධි වේ යයි නො කියැයුතු වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු. කුසලය ආවර්ජනා නො කරන්නහුට උපදනේ වේ ද, ප්‍රණීධි නො කරන්නහුට උපදනේ වේ ද?
 - ප. පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ
 - ස අනු. කුසලය ආවර්ජනා කරන්නහුට උපදනේ වේ ද? ප්‍රණීධි කරන්නහුට උපදනේ වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
 - අනු. එ ඉදින් කුසලය ආවර්ජනා කරන්නහුට උපදනේ වේ නම් ප්‍රණීධි කරන්නහුට උපදනේ වේ නම්,
 - අනු පා. භවන, 'අකුසලමූලය කුසලමූලය ප්‍රතිසංඛාන කෙරේ' යයි නො කියැයුතු මැ යැ
- 3 ස. පු අකුසලමූලය කුසලමූලය ප්‍රතිසංඛාන කෙරේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු. අකුසලය අයෝනිසොමනසිකාර කරන්නහුට උපදනේ වේ ද?
 - ප. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ.

- ස අනු කුසලං අයෝනියො මනසිකරොනො උපපජ්ඣති’ති
- ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු නනු කුසලං යෝනිසො මනසිකරොනො උපපජ්ඣති’ති
- ප. පටිඤ්ඤ ආමනනා
- අනු සං හඤ්චි කුසලං යෝනිසො මනසිකරොනො උපපජ්ඣති
- අනු පා නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ අකුසලමූලං පටිසංඥානි කුසලමූලනති
- 4 ස. පු අකුසලමූලං පටිසංඥානි කුසලමූලනති.
- ප. පටිඤ්ඤ ආමනනා
- ස අනු කාමසඤ්ඤාය අනන්තරං නෙකබ්බසඤ්ඤා උපපජ්ඣති, බ්‍යාපාදසඤ්ඤාය අනන්තරං අබ්‍යාපාදසඤ්ඤා උපපජ්ඣති, විහිංසාසඤ්ඤාය අනන්තරං අවිහිංසාසඤ්ඤා උපපජ්ඣති, බ්‍යාපාදස්ස අනන්තරං මෙතනා උපපජ්ඣති, අරතිස්ස අනන්තරං මුද්දිකා උපපජ්ඣති, පටිඝස්ස¹ අනන්තරං උපෙක්ඛා උපපජ්ඣති’ති
- ප. පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු කුසලමූලං පටිසංඥානි අකුසලමූලනති
- ප. පටිඤ්ඤ ආමනනා
- ස අනු. යා කුසලස්ස උපපාදාය ආචට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිති, සා’ව² අකුසලස්ස උපපාදාය ආචට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිති’ති
- ප. පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු කුසලමූලං පටිසංඥානි අකුසලමූලං, යා කුසලස්ස උපපාදාය ආචට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිති, සා’ව අකුසලස්ස උපපාදාය ආචට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිති’ති
- ප පටි ආමනනා
- ස අනු. අකුසලං අනාචට්ඨනාස්ස උපපජ්ඣති -පෙ- අපණ්ණිද්‍යනනාස්ස උපපජ්ඣති’ති
- ප පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

1 පටිඝාය - සිමු

2 සා ව - සිමු

- ස. අනු කුශලය අයෝනිසොමනසිකාර කරන්නහුට
උපදනේ වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස. අනු කුශලය යෝනිසොමනසිකාර කරන්නහුට
උපදනේ නො?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- අනු ස ඉදින් කුශලය යෝනිසොමනසිකාර කරන්නහුට
උපදනේ වේ නම්,
- අනු පා භවත, අකුශලමූලය කුශලමූලය ප්‍රතිසංඝාත
කෙරේ'යයි නො කියැවුනු මැ යැ.
- 4 ස පු අකුශලමූලය කුශලමූලය ප්‍රතිසංඝාත කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු කාමසංඤ්චට අනතුරු වැ නිෂ්කාමසංඤ්ච
උපදනේ වේ ද? ව්‍යාපාදසංඤ්චට අනතුරු වැ
අව්‍යාපාදසංඤ්ච උපදනේ වේ ද? විභිංසාසංඤ්චට
අනතුරුව අවිභිංසාසංඤ්ච උපදනේ වේ ද?
ඛ්‍යාපාදයට අනතුරු වැ මෛත්‍රිය උපදනේ වේ ද?
විභිංසාවට අනතුරු වැ කරුණාව උපදනේ වේ ද?
අරතියට අනතුරු වැ මුදිතාව උපදනේ වේ ද?
ප්‍රතිසංඝට අනතුරු වැ උපෙක්‍ෂාව උපදනේ වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස. පු කුශලමූලය අකුශලමූලය ප්‍රතිසංඝාත කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු කුශලොත්‍යාදය පිණිස යම් ආවනීනායෙක්
ප්‍රණීධියෙක් ඇද්ද, ඒ මැ අකුශලොත්‍යාදයට
ආවනීනායෙක් ප්‍රණීධියෙක් වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස. පු කුශලමූලය අකුශලමූලය ප්‍රතිසංඝාත කෙරේ,
කුශලොත්‍යාදය පිණිස යම් ආවනීනායෙක්
ප්‍රණීධියෙක් ඇද්ද, ඒ මැ අකුශලොත්‍යාදයට
ආවනීනාය ප්‍රණීධි වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු අකුශලය ආවනීන නො කරන්නහුට උපදනේ
වේ ද ප්‍රණීධාන නොකරන්නහුට උපදනේ
වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

- ස අනු නනු¹ අකුසලං ආවට්ඨනාසං උපපජ්ඣති -පෙ-
පණ්දගනාසං උපපජ්ඣති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනා
- අනු. ස් හඤ්චි අකුසලං ආවට්ඨනාසං උපපජ්ඣති -පෙ-
පණ්දගනාසං උපපජ්ඣති,
- අනු පා නො ව චත රෙ චතතඛේඛ, “කුසලමූලං පටිසංඥා-
හති අකුසලමූල”නති
- 7 ස පු කුසලමූලං පටිසංඥාහති අකුසලමූලනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනා
- ස අනු කුසලං යොතිසොමනසිකරොනො උපපජ්ඣති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනා
- ස අනු අකුසලං යොතිසොමනසිකරොනො උපපජ්ඣති
- ප පටි න හෙවං චතතඛේඛ -පෙ-
- ස අනු නනු අකුසලං අයොතිසො මනසිකරොනො
උපපජ්ඣති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනා
- අනු ස් හඤ්චි අකුසලාං අයොතිසොමනසිකරොනො
උපපජ්ඣති,
- අනු පා නො ව චත රෙ චතතඛේඛ කුසලමූලං පටි-
සංඥාහති අකුසලමූලනති
- 8 ස පු කුසලමූලං පටිසංඥාහති අකුසලමූලනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනා
- ස අනු නෙකඛම්මසඤ්ඤා අනන්තරං කාමසඤ්ඤා
උපපජ්ඣති, අබ්‍යාපාදසඤ්ඤා අනන්තරං
බ්‍යාපාදසඤ්ඤා උපපජ්ඣති, අවිහිංසාසඤ්ඤා
අනන්තරං විහිංසා සඤ්ඤා උපපජ්ඣති,
මේතඛාය අනන්තරං බ්‍යාපාදෙ උපපජ්ඣති, කරුණාය
අනන්තරං විහිංසා උපපජ්ඣති, මුද්දිකාය අනන්තරං
අරති උපපජ්ඣති, උපෙක්ඛාය අනන්තරං පටිසං
උපපජ්ඣති
- ප පටි න හෙවං චතතඛේඛ -පෙ-

- ස අනු අකුශලය ආචර්‍යා කරන්නහුට උපදනේ ප්‍රණීධි කරන්නහුට උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- අනු. ය ඉදින් අකුශලය ආචර්‍යා කරන්නහුට උපදනේ වේ නම් ප්‍රණීධි කරන්නහුට උපදනේ වේ නම්,
- අනු පා භවත, කුශලමූලය අකුශලමූල ප්‍රතිසංකීර්ණ කෙරේ, යයි නො කියැවුනු මැ යැ.
7. ස. පු කුශලමූලය අකුශලමූල ප්‍රතිසංකීර්ණ කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. අනු: කුශලය යොනිසොමනසිකාරයෙන් උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු අකුසලය යොනිසොමනසිකාරයෙන් උපදනේ වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ.
- ස අනු. අකුශලය අයොනිසොමනසිකාර කරන්නහුට උපදනේ නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- අනු ය ඉදින් අකුශලය අයොනිසොමනසිකාර කරන්නහුට උපදනේ වේ නම්,
- අනු පා භවත, කුශලමූලය අකුශලමූල ප්‍රතිසංකීර්ණ කෙරේයයි නො කියැවුනු මැ යැ.
- 8 ස පු කුශලමූලය අකුශලමූලය ප්‍රතිසංකීර්ණ කෙරේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු නිෂ්කාමසංඥාවට අනතුරු වැ කාමසංඥා උපදනේ වේ ද, අව්‍යාපාදසංඥාවට අනතුරු වැ ව්‍යාපාදසංඥා උපදනේ වේ ද, අවිභිංසාසංඥාවට අනතුරු වැ විභිංසාසංඥා උපදනේ වේ ද, මෛත්‍රියට අනතුරු වැ ව්‍යාපාදය උපදනේ වේ ද, කරුණාවට අනතුරු වැ විභිංසා උපදනේ වේ ද, මුද්ධාවට අනතුරු වැ අරති උපදනේ වේ ද, උපෙක්‍ෂාවට අනතුරු වැ ප්‍රතිෂය උපදනේ වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ .

9 ප පු. න වතනබ්බං අකුසලමූලං පටිසංදානං කුසලමූලං,
කුසලමූලං පටිසංදානං අකුසලමූලනං

ස පටිඤ්ඤා. අමනසා

ප අනු නනු යසම්ඤ්ඤාච චන්ද්‍රසම් රජ්ජති, තසම්ඤ්ඤාච
චන්ද්‍රසම් විරජ්ජති, යසම්ඤ්ඤාච චන්ද්‍රසම්
විරජ්ජති තසම්ඤ්ඤාච චන්ද්‍රසම් රජ්ජති¹

ස. පටිඤ්ඤා. අමනසා

අනු ය හඤ්චි යසම්ඤ්ඤාච චන්ද්‍රසම් විරජ්ජති
තසම්ඤ්ඤාච චන්ද්‍රසම් රජ්ජති,¹

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතනබ්බං “අකුසලමූලං පටි-
සංදානං කුසලමූලං, කුසලමූලං පටිසංදානං
අකුසලමූල”නං

කුසලාකුසලපටිසංදානකථා නිබ්බිතා.

- 9 ප පු 'අකුශලමූලය කුශලමූලය ප්‍රතිසංකාන කෙරෙහි, කුශලමූලය අකුශලමූලය ප්‍රතිසංකාන කෙරෙහි' යනු නො කියයුතු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු යම් මැ වස්තුවෙකැ ඇල්ලේ ද, එ මැ වස්තුවෙහි නො ඇලෙන්නේ, යම් මැ වස්තුවෙකැ නො ඇල්ලේ ද, එ මැ වස්තුවෙහි ඇලෙන්නේ නො?
- ස. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් යම් මැ වස්තුවෙකැ නො ඇලෙනුයේ එ මැ වස්තුවෙහි ඇල්ලේ නම්,
- අනු පා භවන එකරුණින් 'අකුශලමූලය කුශලමූලය ප්‍රතිසංකාන කෙරෙහි, කුශලමූලය අකුශලමූලය ප්‍රතිසංකාන කෙරෙහි' යනු කියැයුතු මැ යැ
- (මෙහි එක් මැ අරමුනෙහි රාගචිරාග උත්පතනිය දැක්විණ කුසලාකුසල අනන්තරතා නො වේ එහෙයින් අසාධකයි)

කුසලාකුසලපටිසංඥානකථා නිමි.

14 2

සලායනනුපපනතිකථා.

- 1 ස පු. සලායනනං අපුබ්බං අවර්ගං මාතුකුච්ඡයම්.
සණ්ඨානි'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු සබ්බඛගපච්චයා අභිනිජ්ඣයෝ¹ මාතුකුච්ඡයම්.
ඔක්කමති'ති.
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු උපපතොසියෙන විතොන වක්ඛායනනං
සණ්ඨානි ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු උපපතොසියෙන විතොන හත්ථා සණ්ඨානති,
පාදා සණ්ඨානති, සීසං සණ්ඨානති, කණ්ණො
සණ්ඨානති, නාසිකා සණ්ඨානති, මුඛං සණ්ඨානති,
දන්තා සණ්ඨානති'ති
- ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු: උපපතොසියෙන විතොන සොනායතනං -පෙ-
සොනායතනං -පෙ- ජීවහායතනං සණ්ඨානි'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු. උපපතොසියෙන විතොන හත්ථා සණ්ඨානති,
පාදා සණ්ඨානති, සීසං සණ්ඨානති, කණ්ණො
සණ්ඨානති, නාසිකා සණ්ඨානති, මුඛං සණ්ඨානති,
දන්තා සණ්ඨානති'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1. අභිනිජ්ඣයෝ - සබ්බසං.

4 ප පු. මාතුකුච්ඡගතස්ස පච්ඡා චක්ඛායතනා උපපජ්ජති'ති

ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා

ප අනු. මාතුකුච්ඡසමිං චක්ඛුපටිලාභාය කම්මං කරොති'ති

ස. පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

5 ප පු මාතුකුච්ඡගතස්ස පච්ඡා සොතායතනං -පෙ- සොතායතනං -පෙ- ජ්වහායතනං උපපජ්ජති'ති

ස පටිඤ්ඤා ආමනතා

ප අනු. මාතුකුච්ඡසමිං ජ්වහායතනපටිලාභාය කම්මං කරොති'ති

ස පටි. න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

6. ප පු. මාතුකුච්ඡගතස්ස පච්ඡා කෙසා ලොමා නබා දන්තා අට්ඨි උපපජ්ජන්ති'ති

ස පටිඤ්ඤා ආමනතා

ප. අනු මාතුකුච්ඡසමිං අට්ඨිපටිලාභාය කම්මං කරොති'ති

ස පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු න චතතබ්බං මාතුකුච්ඡගතස්ස පච්ඡා කෙසා ලොමා නබා දන්තා අට්ඨි උපපජ්ජන්ති'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස. අනු නනු චුතතං භගවතා.

“පඨමං කලලං හොති කලලා හොති අබ්බුදං
අබ්බුදා ජායතෙ පෙසී පෙසී නිබ්බතතති සනො
සනා පසාබා ජායන්ති කෙසා ලොමා නබා'පි ච

යඤ්චස්ස භුඤ්ජතෙ¹ මාතා අන්තං පානඤ්ච භොජනං
තෙන සො තත්ථ යාපෙති මාතුකුච්ඡගතො නරො'ති” ු
අතො'ව සුත්තනෙතො'ති

ප. පටිඤ්ඤා. ආමනතා

ස ආ. තෙන හි “මාතුකුච්ඡගතස්ස පච්ඡා කෙසා ලොමා
නබා දන්තා අට්ඨි උපපජ්ජන්ති”ති

සලායනනුපපතතිකථා නිවසිතා

1 භුඤ්ජති සිමු

෫ සංසුත්තනිකාය - සකකසංසුත්ත - ඉද්දකසුත්ත.

4. ප පු මාතෘකුක්‍ෂිගතයාහට පසු වැ වක්‍ෂරායනන උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු මාතෘකුක්‍ෂිගෙහි දී වක්‍ෂ්‍යප්‍රතිලාභ පිණිස කම් කරන්නේ වේ ද?
- ස පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ
5. ප. පු මාතෘකුක්‍ෂිගතයාහට පසු වැ ශ්‍රෝත්‍රායනන ස්‍රාණායනන . ජිහ්වායනන උපදනේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප අනු මාතෘකුක්‍ෂිගෙහි ජිහ්වායනනප්‍රතිලාභ පිණිස කම් කරන්නේ වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුණු යැ .
6. ප පු මාතෘකුක්‍ෂිගතයාහට පසු වැ කෙස් ලොම් නිය දත් ඇට උපදනේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප. අනු මාතෘකුක්‍ෂිගෙහි දී අස්ථිප්‍රතිලාභ පිණිස කම් කරන්නේ වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
7. ස පු 'මාතෘකුක්‍ෂිගතයාහට පසු වැ කෙස් ලොම් නිය දත් ඇට උපදනේ යැ'යි කියැවුණු නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු "පළමු වැ කලලරූපය වෙයි කලලරූපයෙන් අර්බුද වෙයි අර්බුදයෙන් පෙශ්‍ය උපදී පෙශ්‍යයෙන් ස්න වෙයි. ස්නයෙන් ප්‍රශාඛයෝ ද කෙස් ලොම් නිය ද උපදිත්
- ඔහුගේ මව ආහාරපාන සංඛ්‍යාත යම් මැ බොජුනක් බුදි ද, ඒ මාතෘකුක්‍ෂිගත සත්ත්වයා එයින් යැපේ" යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ප පු එසේ යැ
- ස. දා එකරුණින් 'මාතෘකුක්‍ෂිගතයාහට පසු වැ කෙස් ලොම් නිය දත් ඇට උපදනාහු වෙත්

14. 3

අනුනුරපව්වසෙන එං

1 ස. ප්‍ර චක්‍රවිකුණුණසහ අනන්තරා සොබාවිකුණුණ
උපපත්ති.

ප පටිඤ්ඤා අමනාපා

ස අනු යා වකඩුවිඳැදුණය්ස් උප්පාදුග ඇවට්ටනා - පෙ-
පණිබි, සා'ව සොතවිඳැදුණය්ස් උප්පාදුග
ඇවට්ටනා - පෙ- පණිබි'ති.

ප. පරි. න හෙවිං විත්තබේබි -පෙ-

2. ස පු වකඩුවිඤ්ඤාණසංයම අනන්තරං සොතවිඤ්ඤාණං උපපජ්ජති,¹ න වතතබ්බං ‘යං වකඩුවිඤ්ඤාණසංයම උප්පාද්ග ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිති, සාව’ සොතවිඤ්ඤාණසංයම උප්පාද්ග ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිති’

ප. පවිසදය ආමි න්තා

ස අනු **සෞඛ්‍ය විඥාප්තියේ අනාවලි වන සහ උපපාද්ති-පෙ-
 අපරිද්ධ නග සහ උපපාද්ති'ති**

ප පටි න හෙවං චන්ද්‍රාභේක -පෙ-

ස අනු **නවු සෞතවිඤ්ඤාණං ආවට්ඨනාස්ස උපපජ්ඣති**
-පෙ- පණීදහනාස්ස උපපජ්ඣති'

ဗ. ပဏိစ္ဆရိယ ဇာမိဘကား

අනු ෪ හඳුන්වනු ලබන සේවා ආවේණිකතාවය
උපායෝගී - පෙ - පරිදි ආවේණිකතාවය උපායෝගී,

අනු පා නො ව වන රෙ වනතබෙබ “වකඩුවිසූඤාණය”
අනන්තරා සොඛවිසූඤාණං උපපජ්ඣති”ති

1 දිවයින - සිංගා, TPS

14 3

අනන්තරපච්චයකථා

[නානාගිතාදියෙහි දී ඇති වන රූපදර්ශන ශබ්දශ්‍රවණාදීන්ගේ වහා සිදුවන පටිවච්ඡින දැක 'මේ විඤ්ඤායෝ' උනුනට අනන්තර වැ උපදිනි'යි උත්තරාපථකනිකායවාසීන් සෙසින් ලබති හත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'අනන්තරපච්චයකථා' එයි]

1 ස පු වක්‍ෂුර්විඤ්ඤායට අනතුරු වැ ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤාය උපදනේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු වක්‍ෂුර්විඤ්ඤායාගේ උත්පාදය පිණිස යම් ආවර්තායෙක් ප්‍රණීධියෙක් ඇද්ද, ඒ ආවර්තා ප්‍රණීධි මැ ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤායාගේ උත්පාදය පිණිස ආවර්තා ප්‍රණීධි වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ ..

2 ස පු (නොප මතයෙහි) වක්‍ෂුර්විඤ්ඤායට අනතුරු වැ ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤාය උපදනේ යැ වක්‍ෂුර්විඤ්ඤායාගේ උත්පාදය පිණිස යම් ආවර්තායෙක් ප්‍රණීධියෙක් ඇද්ද ඒ මැ ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤායාගේ උත්පාදය පිණිස ආවර්තා ප්‍රණීධි වෙති'යි නො කියැයුතු වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤාය ආවර්තා නො කරන්නහුට උපදනේ වේ ද? ප්‍රණීධි නොකරන්නහුට උපදනේ වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

ස අනු ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤාය ආවර්තා කරන්නහුට උපදනේ නො වේ ද? ප්‍රණීධි කරන්නහුට උපදනේ නො වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

අනු ය ඉදින් ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤාය ආවර්තා කරන්නහුට උපදනේ වේ නම්, ප්‍රණීධි කරන්නහුට උපදනේ වේ නම්,

අනු පා හවත, වක්‍ෂුර්විඤ්ඤායට අනතුරු වැ ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤාය උපදනේ යැ'යි නො කියැයුතු මැ යැ.

3. ස පු.

චක්‍ඛුචික්‍ඛුද්දණං අනන්තරං සොතචික්‍ඛුද්දණං උපපජ්ඣති

ප පටික්‍ඛුද්ද

ආමනතා

ස අනු

චක්‍ඛුචික්‍ඛුද්දණං රූපනිමිත්තං මනසිකරොතො උපපජ්ඣති

ප පටික්‍ඛුද්ද

ආමනතා

ස අනු

සොතචික්‍ඛුද්දණං රූපනිමිත්තං මනසිකරොතො උපපජ්ඣති

ප පටි

න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

4 ස පු

චක්‍ඛුචික්‍ඛුද්දණං රූපාරම්මණස්සෙඤ්ච න අස්සෙඤ්ච රම්මණනති

ප පටික්‍ඛුද්ද

ආමනතා

ස අනු

සොතචික්‍ඛුද්දණං රූපාරම්මණස්සෙඤ්ච න අස්සෙඤ්ච රම්මණනති

ප පටි

න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

5 ස පු

චක්‍ඛුඤ්ච පටිච්ච රූපෙ ච උපපජ්ඣති චක්‍ඛුචික්‍ඛුද්දණනති

ප. පටික්‍ඛුද්ද

ආමනතා

ස අනු

චක්‍ඛුඤ්ච පටිච්ච රූපෙ ච උපපජ්ඣති සොතචික්‍ඛුද්දණනති

ප පටි

න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

6 ස පු

චක්‍ඛුඤ්ච පටිච්ච රූපෙ ච උපපජ්ඣති සොතචික්‍ඛුද්දණනති

ප. පටික්‍ඛුද්ද

ආමනතා

ස අනු

“චක්‍ඛුඤ්ච පටිච්ච රූපෙ ච උපපජ්ඣති සොතචික්‍ඛුද්දණනති” අනෙථෙ සුත්තනෙතොති

ප පටි

නාසී.

ස අනු

“චක්‍ඛුඤ්ච පටිච්ච රූපෙ ච උපපජ්ඣති චක්‍ඛුචික්‍ඛුද්දණනති” අනෙථෙ සුත්තනෙතොති

ප පටික්‍ඛුද්ද

ආමනතා.

අනු ථ

හස්සෙථි “චක්‍ඛුඤ්ච පටිච්ච රූපෙ ච උපපජ්ඣති චක්‍ඛුචික්‍ඛුද්දණනති”නති අනෙථෙ සුත්තනෙතොති,

අනු පා

නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ “චක්‍ඛුඤ්ච පටිච්ච රූපෙ ච උපපජ්ඣති සොතචික්‍ඛුද්දණනති”නති

- 3 ස. පු වක්‍ෂුර්විඥනයට අනතුරු වූ ශ්‍රෝත්‍රවිඥනය උපදනේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ ය
- ස අනු වක්‍ෂුර්විඥනය රූපනිමිත්ත මෙනෙහි කරන්නා- හට උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ශ්‍රෝත්‍රවිඥනය රූපනිමිත්ත මෙනෙහි කරන්නාහට උපදනේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 4 ස. පු වක්‍ෂුර්විඥනය රූපාලම්භන මැ වේද, අනා- ලම්භන නොවන්නේ නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ශ්‍රෝත්‍රවිඥනය රූපාලම්භන මැ වේ ද, අනා- ලම්භන නො වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 5 ස. පු වක්‍ෂුසත් රූපාලම්භනයනුත් නිසා වක්‍ෂුර්විඥනය උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු වක්‍ෂුසත් රූපාලම්භනයනුත් නිසා ශ්‍රෝත්‍රවිඥනය උපදනේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 6 ස. පු වක්‍ෂුසත් රූපාලම්භනයනුත් නිසා වක්‍ෂුර්විඥනය උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු “වක්‍ෂුසත් රූපාලම්භනයනුත් නිසා ශ්‍රෝත්‍රවිඥනය උපදනේ වේ” යයි වදාල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ප. පටි නැති
- ස අනු “වක්‍ෂුසත් රූපාලම්භනයනුත් නිසා වක්‍ෂුර්විඥනය උපදනේ වේ” යයි වදාල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ඔ ඉදින් “වක්‍ෂුසත් රූපාලම්භනයනුත් නිසා වක්‍ෂුර්- විඥනය උපදනේ වේ” යයි වදාල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ වේ නම්,
- අනු පා හවත, ‘වක්‍ෂුසත් රූපාලම්භනයනුත් නිසා ශ්‍රෝත්- රිඥනය උපදනේ වේ’ යයි නො කියැයුතු මැ යැ

කළාවන්ද්‍රප්‍රකාරණං අනන්තරපච්චයකළාව- [14 3]

7 ස පු.

චක්ඛවිඤ්ඤාණස්ස අනන්තරං සොනවිඤ්ඤාණං උපපජ්ඣති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

තඤ්ඤා'ව චක්ඛවිඤ්ඤාණං නං සොනවිඤ්ඤාණනති

ප පටි

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු

සොනවිඤ්ඤාණස්ස අනන්තරං ඝානවිඤ්ඤාණං උපපජ්ඣති, ඝානවිඤ්ඤාණස්ස අනන්තරං ජ්වහා-විඤ්ඤාණං උපපජ්ඣති, ජ්වහාවිඤ්ඤාණස්ස අනන්තරං කායවිඤ්ඤාණං උපපජ්ඣති'ති

ප පටිඤ්ඤා:

ආමනතා

ස අනු

යං ජ්වහාවිඤ්ඤාණස්ස උපපාදාය ආවට්ටනා -පෙ- පඤ්ඤි ඝා'ව කායවිඤ්ඤාණස්ස උපපාදාය ආවට්ටනා -පෙ- පඤ්ඤි'ති

ප පටි

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

9. ස පු

ජ්වහාවිඤ්ඤාණස්ස අනන්තරං කායවිඤ්ඤාණං උපපජ්ඣති, න වතතබ්බෙ "යං ජ්වහාවිඤ්ඤාණස්ස උපපාදාය ආවට්ටනා -පෙ- පඤ්ඤි, ඝා'ව කාය-විඤ්ඤාණස්ස උපපාදාය ආවට්ටනා -පෙ- පඤ්ඤි'ති

ප පටිඤ්ඤා.

ආමනතා

ස අනු

කායවිඤ්ඤාණං අනාවට්ටනාස්ස උපපජ්ඣති -පෙ- අපඤ්ඤිදහනනස්ස උපපජ්ඣති'ති

ප. පටි

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස අනු

නනු කායවිඤ්ඤාණං ආවට්ටනාස්ස උපපජ්ඣති -පෙ- පඤ්ඤිදහනනස්ස උපපජ්ඣති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

අනු ය

හඤ්චි කායවිඤ්ඤාණං ආවට්ටනාස්ස උපපජ්ඣති, -පෙ- පඤ්ඤිදහනනස්ස උපපජ්ඣති,

අනු පා

නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ "ජ්වහාවිඤ්ඤාණස්ස අනන්තරං කායවිඤ්ඤාණං උපපජ්ඣති'ති

10 ස පු

ජ්වහාවිඤ්ඤාණස්ස අනන්තරං කායවිඤ්ඤාණං උපපජ්ඣති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

- 7 ස පු: චක්ඛුර්විඤ්ඤායං අනතුරු වා ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤායං උපදනේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
- ස. අනු: එ මැ චක්ඛුර්විඤ්ඤායං ඒ ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤා වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු ය.
- 8 ස පු: ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤායං අනතුරු වා ස්පර්ශවිඤ්ඤායං උපදනේ වේ ද? ස්පර්ශවිඤ්ඤායං අනතුරු වා ජිහ්වාවිඤ්ඤායං උපදනේ වේ ද? ජිහ්වාවිඤ්ඤායං අනතුරු වා කායවිඤ්ඤායං උපදනේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
- ස. අනු: ජිහ්වාවිඤ්ඤායාගේ උපාත්මං යම් ආවභීනා-
යෙක් ප්‍රණීධියෙක් ඇද්ද, ඒ මැ කායවිඤ්ඤා-
යාගේ උපාත්මං ආවභීනා ප්‍රණීධි වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු ය.
- 9 ස පු: ජිහ්වාවිඤ්ඤායං අනතුරු වා කායවිඤ්ඤායං උපදි,
ජිහ්වාවිඤ්ඤායාගේ උපාත්මං යම් ආවභීනා-
යෙක් ප්‍රණීධියෙක් ඇද්ද, ඒ මැ කායවිඤ්ඤා-
යාගේ උපාත්මං ආවභීනා ප්‍රණීධි වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
- ස. අනු: කායවිඤ්ඤායං ආවභීනා නො කරන්නහුට උපදනේ
වේ ද, ප්‍රණීධි නො කරන්නහුට උපදනේ
වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු ය.
- ස. අනු: කායවිඤ්ඤායං ආවභීනා කරන්නහුට උපදනේ
නො, ප්‍රණීධි කරන්නහුට උපදනේ නො?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
- අනු ය: ඉදින් කායවිඤ්ඤායං ආවභීනා කරන්නහුට
උපදනේ වේ නම් ප්‍රණීධි කරන්නහුට උපදනේ
වේ නම්,
- අනු පා: භවත, 'ජිහ්වාවිඤ්ඤායං අනතුරු වා කායවිඤ්ඤායං
උපදනේ' ය'යි නො කියැයුතු මැ යි.
- 10 ස පු: ජිහ්වාවිඤ්ඤායං අනතුරු වා කායවිඤ්ඤායං
උපදනේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.

කළාවිච්ඡාපකරණං අනන්තරපච්චයකළාව- [14 3]

ස අනු ජීවහාච්ඡාද්දාණං රසනිමිතතං මනසිකරොතො
උපපජ්ජති'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස අනු කායච්ඡාද්දාණං රසනිමිතතං මනසිකරොතො
උපපජ්ජති'ති

ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු. ජීවහාච්ඡාද්දාණං රසාරම්මණඤ්ඤා'ව න අඤ්ඤා-
රම්මණනති

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.

ස. අනු කායච්ඡාද්දාණං රසාරම්මණඤ්ඤා'ව න අඤ්ඤා-
රම්මණනති

ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

12 ස පු ජීවහඤ්ච පටිච්ච රසෙ ච උපපජ්ජති ජීවහා-
ච්ඡාද්දාණනති.

ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස අනු ජීවහඤ්ච පටිච්ච රසෙ ච උපපජ්ජති කායච්ඡාද්දා-
ණනති

ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

13 ස පු ජීවහඤ්ච පටිච්ච රසෙ ච උපපජ්ජති කාය-
ච්ඡාද්දාණනති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස අනු "ජීවහඤ්ච පටිච්ච රසෙ ච උපපජ්ජති කාය-
ච්ඡාද්දාණ"නති අනෙථ'ව සුතතනෙතා'ති

ප පටි නත්ති

ස අනු "ජීවහඤ්ච පටිච්ච රසෙ ච උපපජ්ජති ජීවහා-
ච්ඡාද්දාණ"නති අනෙථ'ව සුතතනෙතා'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

අනු ය භඤ්ච ජීවහඤ්ච පටිච්ච රසෙ ච උපපජ්ජති
ජීවහාච්ඡාද්දාණනති අනෙථ'ව සුතතනෙතා,¹

අනු පා තො ච වත රෙ වතතබ්බෙ "ජීවහඤ්ච පටිච්ච
රසෙ ච උපපජ්ජති කායච්ඡාද්දාණ"නති

1 සුතතනෙතා'ති - සිමු

- ස අනු ජිහ්වාච්ඡේදනය රසනිමිත්ත මෙනෙහි කරන්නාහට
උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු කායච්ඡේදනය රසනිමිත්ත මෙනෙහි කරන්නාහට
උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ නො කියැවුනු යැ
11. ස පු ජිහ්වාච්ඡේදනය රසාලම්භන මැ වේ ද, අනාලම්භන
නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කායච්ඡේදනය රසාලම්භන මැ වේ ද, අනාලම්භන
නො වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ .
12. ස පු ජිහ්වාත් රසාලම්භනයත් නිසා ජිහ්වාච්ඡේදනය
උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ජිහ්වාත් රසාලම්භනයත් නිසා කායච්ඡේදනය
උපදනේ වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 13 ස පු ජිහ්වාත් රසාලම්භනයත් නිසා කායච්ඡේදනය
උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු ජිහ්වාත් රසාලම්භනයත් නිසා කායච්ඡේදනය
උපදිති'යි වදාළ සූත්‍රානනයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ප පටි: නැත
- ස අනු ජිහ්වාත් රසාලම්භනයත් නිසා ජිහ්වාච්ඡේදනය
උපදිති'යි වදාළ සූත්‍රානනයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- අනු ඔ ඉදින් ජිහ්වාත් රසාලම්භනයත් නිසා ජිහ්වා-
ච්ඡේදනය උපදිති'යි වදාළ සූත්‍රානනයෙක් ඇත් නම්,
- අනු. පා භවත, 'ජිහ්වාත් රසාලම්භනයත් නිසා කාය-
ච්ඡේදනය උපදනේ වේ' යයි නො කියැවුනු මැ යැ

150

කපාවන්තූපසකරණං අනන්තරපච්චයකපං- [14 3]

14. ස පු

ජීවහාවිඤ්ඤාණස්ස අනන්තරං කායවිඤ්ඤාණං
උපපජ්ජති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

තඤ්ඤා'ව ජීවහාවිඤ්ඤාණං තං කාය-
විඤ්ඤාණෙන

ප. පටි:

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

15 ප පු

න වතතබ්බං පඤ්චවිඤ්ඤාණං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස
සමනන්තරං උපපජ්ජති'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප. අනු

නනු අභි කොචි නච්චති, ගායති, වාදෙති,
රූපඤ්ච පස්සති, සද්දඤ්ච සුණාති, ගනිඤ්ච
ඝායති, රසඤ්ච සායති, ථොට්ඨබ්බඤ්ච චුසති'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

අනු. ස

භඤ්චි අභි කොචි නච්චති, ගායති, වාදෙති,
රූපඤ්ච පස්සති, සද්දඤ්ච සුණාති, ගනිඤ්ච ඝායති
රසඤ්ච සායති, ථොට්ඨබ්බඤ්ච චුසති,

අනු පා

තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ “පඤ්චවිඤ්ඤාණං
අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස සමනන්තරං උපපජ්ජති”ති

අනන්තරපච්චයකපං නිට්ඨිතා

14 ස පු ජ්‍යොතිශ්‍යනයට අනතුරු වූ කාශ්‍යිශ්‍යනය
උපදෙස් වේ ද?

ප පරික්‍ෂාකෘතිය ඵෙස් යෑ
ස අනු. ඒ ජ්‍යොතිශ්‍යනය මෑ ඒ කාශ්‍යිශ්‍යනය වේ ද?
ප පරි ඵෙස් නො කියැවුණු යෑ

15 ප. පු 'පඤ්චිශ්‍යනයෝ උනුනට සමනන්තර වෑ
උපදික්'යි යනු නො කියැවුණු වේ ද?

ස පරික්‍ෂාකෘතිය ඵෙස් යෑ
ප. අනු නටන, ගයන, වයන, රූ ද දක්නා, හඬ ද අසන,
ගඳ ද අසන, රස ද ආස්වාද කරන, සප්‍රභව්‍යය ද
සංඝී කරන යමෙක් ඇත් නු?
ස පරික්‍ෂාකෘතිය ඵෙස් යෑ
අනු ය නටන, ගයන, වයන, රූ ද දක්නා, හඬ ද අසන,
ගන්ධය ද ආශ්‍රිත කරන, රසය ද ආස්වාද කරන
සප්‍රභව්‍යය ද සංඝී කරන යමෙක් ඇත් නම්,
අනු පා හවන, එකරුණින් පඤ්චිශ්‍යනයෝ උනුනට
අනතුරු වූ උපදෙසාහ'යි කියැවුණු මෑ යෑ
(මෙහි නවවනිභායනි ආදී වචන අරමුණු හමුවීමෙහි
ක්ෂණික පරිවර්තනය නිසා වන විශ්‍යනයන්ගේ
ව්‍යක්ෂිතභාවය මුත් ඔවුන්ගේ අනන්තර පව්‍ය
භාවය නො කියති එහෙයින් අසාධකයි.)

අනන්තරපව්‍යකළාව නිමි

14. 4

අරියරූපකථා.

- 1 ස පු අරියරූපං මහාභූතානං උපාදයා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අරියරූපං කුසලානි.
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු මහාභූතා කුසලා'ති
ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු මහාභූතා අබ්‍යාකතා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අරියරූපං අබ්‍යාකතානි
ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු අරියරූපං මහාභූතානං උපාදයා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අරියරූපං අනාසවං අසංයෝජනියං¹ අගන්තීයං²
අනොඝනීයං³ අයොගනීයං⁴ අනිවරණීයං අපරා-
මිට්ඨං අනුපාදනීයං අසංකිලෙසිකානි⁵
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු මහාභූතා අනාසවා -පෙ- අසංකිලෙසිකානි
ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
4. ස පු මහාභූතා සාසවා සංයෝජනියා -පෙ- සං-
කිලෙසිකා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අරියරූපං සාසවං සංයෝජනියං -පෙ-සංකිලෙසි-
කානි
ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ප පු න චතතබ්බං 'අරියරූපං මහාභූතානං උපාදයා'ති
ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප අනු නනු වුත්තං හගවතා. "යා කිඤ්චි භික්ඛුවෙ රූපං
චත්තාරි මහාභූතානි චතුත්තාඤ්ච මහාභූතානං
උපාදය රූප"නති අප්පෙව සුත්තනෙතො'ති.
ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප ආ. තෙන හි "අරියරූපං මහාභූතානං උපාදයා"ති⁴

අරියරූපකථා නිමසිතා.

1 අසංයෝජනියං - PTS

2 අගන්තීයං සිමු, මජ්ඣං, සෘ

3. අනොඝනීයං - සිමු, මජ්ඣං, සෘ

4. අයොගනීයං - සිමු, මජ්ඣං, සෘ

5 අසංකිලෙසිකානි - මජ්ඣං

a

14. 4

අරියරූපකථා.

[සමමාචාරා යැ සමමානමමනන යැ යන මේ අරියරූපය යි ගණන් නි. එ ද උපාදයරූප යයි උභ්‍යන්තපඨකභික්ඛායවාසීන් භෙසින් ලබති ගන්න-වුන්ගේ වාද විද්‍යාව ‘අරියරූපකථා’ එයි]

- 1 ස පු ආයතීරූපය මහාභුතයන්ගේ උපාදයරූප වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ආයතීරූප කුශල වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු මහාභුතයෝ කුශල වෙත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු මහාභුතයෝ අව්‍යාකෘත වෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු: ආයතීරූප අව්‍යාකෘත වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 3 ස පු ආයතීරූපය මහාභුතයන්ගේ උපාදයරූප වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ආයතීරූපය අනාසුව, අසංයෝජනීය, අග්‍රක්ෂීය, අනොඝනීය, අයොගනීය, අනිවරණීය, අපරා-මාෂට, අනුපාදනීය අසාංකෙලයික වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු මහාභුතයෝ අනාසුව අසාංකෙලයික වෙත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 4 ස පු: මහාභුතයෝ සාසුව සංයෝජනීය සාංකෙලයික වෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ආයතීරූපය සාසුව, සංයෝජනීය සාංකෙලයික වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 5 ප පු ‘ආයතීරූපය මහාභුතයන්ගේ උපාදයරූප වෙති’යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරනලද මැ නු “මහණෙනි, සතර මහාභුතයෝ යැ සතර මහාභුතයන්ගේ උපාදයරූපයෝ යැ’යි යම් මැ රූපයෙක් වේ” යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප ආ එකරුණින් ‘අරියරූපය මහාභුතයන්ගේ උපාදයරූප’ වෙයි (ආයතීරූපය අසිඬු හෙයින් අසාධකයි.)

අරියරූපකථා නිමි

14. 5.

අඤ්ඤා අනුසයොතිකථා.

- 1 ස පු අඤ්ඤා කාමරාගානුසයො අඤ්ඤා කාමරාග-
පරිසුට්ඨානනති.
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු අඤ්ඤා කාමරාගො අඤ්ඤා කාමරාගපරිසුට්ඨා-
නනති.
- ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු සො'ව කාමරාගො තං කාමරාගපරිසුට්ඨානනති.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස අනු. සො'ව කාමරාගානුසයො තං කාමරාගපරිසුට්ඨා-
නනති
- ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු අඤ්ඤා පටිඝානුසයො අඤ්ඤා පටිඝපරිසුට්ඨා-
නනති.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු අඤ්ඤා පටිඝං අඤ්ඤා පටිඝපරිසුට්ඨානනති
- ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු තඤ්ඤෙව පටිඝං තං පටිඝපරිසුට්ඨානනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස. අනු සො'ව පටිඝානුසයො තං පටිඝපරිසුට්ඨානනති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස පු: අඤ්ඤා මානානුසයො අඤ්ඤා මානපරිසුට්ඨා-
නනති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු. අඤ්ඤා මානො අඤ්ඤා මානපරිසුට්ඨානනති
- ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

14 5

අඤ්ඤා අනුසයෝතිකථා.

[යම් හෙයෙකින් පෘථග්ජනයා කුසලාව්‍යාකෘත විනයය පවත්නා කල්හි 'සානුග්‍යය'යි කියැවුනු වුව ද 'පයඤ්ඤා'යි නො කියැවුනු බැවින් 'අනුග්‍යය' නම් අනෙකෙක, පයඤ්ඤා නම් අනෙකෙකැ'යි අකිකතිකායවාසීන් සෙසින් ලබයි ගන්වවුන්ගේ වාද බිඳුනව 'අඤ්ඤා අනුසයෝතිකථා' එයි]

- 1 ස පු කාමරාගානුග්‍යය අනෙකෙක් වේ ද, කාමරාග-
පයඤ්ඤා අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. කාමරාග අනෙකෙක් වේ ද, කාමරාගපයඤ්ඤා අනෙකෙක් වේ ද? (පයඤ්ඤා නම් නැගිසිටීමයි)
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස. පු ඒ කාමරාගය මැ ඒ කාමරාගපයඤ්ඤාය වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. ඒ කාමරාගානුග්‍යය මැ ඒ කාමරාගපයඤ්ඤා වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
3. ස පු ප්‍රතිකානුග්‍යය, අනෙකෙක් වේ ද, ප්‍රතිකපයඤ්ඤා අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. ප්‍රතිකය අනෙකෙක් වේ ද, ප්‍රතිකපයඤ්ඤා අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු ඒ ප්‍රතිකය මැ ඒ ප්‍රතිකපයඤ්ඤා වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. ඒ ප්‍රතිකානුග්‍යය මැ ඒ ප්‍රතිකපයඤ්ඤා වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස පු මානානුග්‍යය අනෙකෙක් වේ ද, මානපයඤ්ඤා අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. මානය අනෙකෙක් වේ ද, මානපයඤ්ඤා අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ

- 6 ස. පු සෝ'ව මානෝ නං මානපරිසුට්ඨානනති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු සෝ'ව මානානුසයෝ නං මානපරිසුට්ඨානනති
ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 7 ස පු අඤ්ඤා දිට්ඨානුසයෝ අඤ්ඤාං දිට්ඨිපරිසුට්ඨා-
නනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අඤ්ඤා දිට්ඨි අඤ්ඤාං දිට්ඨිපරිසුට්ඨානනති
ප. පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස පු සා'ව දිට්ඨි නං දිට්ඨිපරිසුට්ඨානනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු සෝ'ව දිට්ඨානුසයෝ නං දිට්ඨිපරිසුට්ඨානනති
ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස පු අඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයෝ අඤ්ඤාං විචිකිච්ඡා-
පරිසුට්ඨානනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අඤ්ඤා විචිකිච්ඡා අඤ්ඤාං විචිකිච්ඡාපරිසුට්ඨානනති
ප පටි. න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
10. ස පු සා'ව විචිකිච්ඡා නං විචිකිච්ඡාපරිසුට්ඨානනති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු සෝ'ව විචිකිච්ඡානුසයෝ නං විචිකිච්ඡාපරි-
සුට්ඨානනති
ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 11 ස පු අඤ්ඤා භවරාගානුසයෝ අඤ්ඤාං භවරාග-
පරිසුට්ඨානනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අඤ්ඤා භවරාගෝ අඤ්ඤාං භවරාගපරිසුට්ඨා-
නනති
ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

- 6 ස පු. ඒ මානස ම, ඒ මානසය්‍යායාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ ය.
- ස. අනු. ඒ මානානුශය ම, ඒ මානසය්‍යායාන වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුණු ය.
7. ස පු දූෂි අනුශය අනෙකෙක් වේ ද? දූෂිපය්‍යායාන අනෙකෙක් වේ ද?
- පටිඤ්ඤා. එසේ ය.
- ස අනු. දූෂි අනෙකක් වේ ද? දූෂිපය්‍යායාන අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු ය.
- 8 ස පු ඒ දූෂි ම, ඒ දූෂිපය්‍යායාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා. එසේ ය.
- ස අනු ඒ දූෂි අනුශය ම, ඒ දූෂිපය්‍යායාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු ය. .
- 9 ස පු විචිකිත්තානුශය අනෙකෙක් වේ ද, විචිකිත්තා-පය්‍යායාන අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා. එසේ ය.
- ස. අනු විචිකිත්තා අනෙකක් වේ ද, විචිකිත්තාපය්‍යායාන අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු ය. .
10. ස. පු ඒ විචිකිත්තා ම, ඒ විචිකිත්තාපය්‍යායාන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය.
- ස. අනු. ඒ විචිකිත්තානුශය ම, ඒ විචිකිත්තාපය්‍යායාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු ය.
- 11 ස පු භවරාගානුශය අනෙකෙක් වේ ද, භවරාග-පය්‍යායාන අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා. එසේ ය.
- ස අනු භවරාගය අනෙකෙක් වේ ද, භවරාගපය්‍යායාන අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු ය.

- 12 ස පු. සෙව'ව භවරාගො තං භවරාගපරිසුට්ඨානනති.
ප පටිඤ්ඤා. ආමනතා.
ස අනු. සෙව'ව භවරාගානුසයො තං භවරාගපරිසුට්ඨා-
නනති
ප පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 13 ස පු. අකුසල අවිජ්ජානුසයො, අකුසල අවිජ්ජාපරි-
සුට්ඨානනති
ප පටිඤ්ඤා. ආමනතා.
ස. අනු. අකුසල අවිජ්ජා, අකුසල අවිජ්ජාපරිසුට්ඨානනති
ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
14. ස පු. සා'ව අවිජ්ජා තං අවිජ්ජාපරිසුට්ඨානනති
ප පටිඤ්ඤා. ආමනතා.
ස අනු. සෙව'ව අවිජ්ජානුසයො තං අවිජ්ජාපරිසුට්ඨා-
නනති
ප පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 15 ප පු. න වතතබ්බං අකුසල අනුසයො අකුසල
පරිසුට්ඨානනති
ස පටිඤ්ඤා. ආමනතා.
ප අනු. පුට්ඨජ්ජනො කුසලාබ්‍යාකතෙ විතෙත වතතමානෙ
සානුසයො'ති වතතබ්බො'ති
ස පටිඤ්ඤා. ආමනතා.
ප අනු. පරිසුට්ඨිතො'ති වතතබ්බො'ති.
ස. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ප. ආ. තෙන හි අකුසල අනුසයො, අකුසල පරිසුට්ඨා-
නනති
16. ප පු. කුසලාබ්‍යාකතෙ විතෙත වතතමානෙ සරාගො'ති
වතතබ්බො'ති
ස. පටිඤ්ඤා. ආමනතා.
ප. අනු. පරිසුට්ඨිතො'ති වතතබ්බො'ති
ස පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ප ආ. තෙන හි අකුසල රාගො, අකුසල පරිසුට්ඨානනති.

අකුසල අනුසයොතිකථා නිවර්තනා.

- 12 ස පු** ඒ භවරාග මැ ඒ භවරාගානුශය වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා** එසේ යැ
- ස අනු** ඒ භවරාගානුශය මැ ඒ භවරාගපයඤ්චාන වේ ද?
- ප පටි** එසේ නො කියැයුතු යැ ..
- 13 ස පු.** අවිද්‍යානුශය අනෙකෙක් වේ ද? අවිද්‍යාපයඤ්චාන අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස අනු:** අවිද්‍යා අනෙකක් වේ ද? අවිද්‍යාපයඤ්චාන අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටි:** එසේ නො කියැයුතු යැ . .
- 14 ස පු:** ඒ අවිද්‍යා මැ ඒ අවිද්‍යාපයඤ්චාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා** එසේ යැ
- ස අනු:** ඒ අවිද්‍යානුශය මැ ඒ අවිද්‍යාපයඤ්චාන වේ ද?
- ප පටි** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ
- 15 ප පු** ‘අනුශය අනෙකෙකැ, පයඤ්චාන අනෙකෙකැ’යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා** එසේ යැ
- ප අනු.** පෘථග්ජන කුශලාච්ඡාසාකෘත සිත පචත්තා කල්හි සානුශය වේ යැ’යි කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා** එසේ යැ
- ප අනු.** ‘පයඤ්චිත යැ’යි කියැයුතු වේ ද?
- ස පටි.** එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප ආ:** එ කරුණින් ‘අනුශය අනෙකෙකැ, පයඤ්චාන අනෙකෙකි.
- 16. ප. පු.** කුශලාච්ඡාසාකෘතචිත්තය පචත්තා කල්හි ‘සරාග’ යයි කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා** එසේ යැ.
- ප අනු** ‘පයඤ්චිත’යයි කියැයුතු වේ ද?
- ස පටි.** එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප ආ** එකරුණින් රාගය අනෙකෙකැ, පයඤ්චාන අනෙකෙකි
- (මෙයින් අප්‍රතින බැවින් සානුසයයි කියැයුතු බවද, නො උපත් හෙයින් පයඤ්චිත යයි නො කියැයුතු බවද දැක්වේ. අනුශය පයඤ්චානයන්ගේ අනුසංයෝග නො දැක්වේ එහෙයින් අසාධකයි)

අකෙසෙකු අනුසංයෝගි කථා නිමි.

14 6

පරිසුට්ඨානං විතතවිප්පසුත්තනනිකළා.

- 1 ස පු පරිසුට්ඨානං විතතවිප්පසුත්තනනි
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස අනු රූපං නිබ්බානං චක්ඛායතනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බා-
යතනනි
ප. පටි. න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
2 ස පු පරිසුට්ඨානං විතතවිප්පසුත්තනනි
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු නත්ති සරාගං විතතං, සද්දෙසං විතතං, සමොභං
විතතං -පෙ- අකුසලං විතතං, සංකිලිට්ඨං
විතතනනි
ප පටි. න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
ස අනු. නනු අත්ති සරාගං විතතං, සද්දෙසං විතතං,
සමොභං විතතං, -පෙ- අකුසලං විතතං සංකිලිට්ඨං
විතතනනි
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
අනු. ඨ භඤ්චි අත්ති සරාගං විතතං, සද්දෙසං විතතං,
සමොභං විතතං -පෙ- අකුසලං විතතං සංකිලිට්ඨං
විතතං,
අනු පා. නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ 'පරිසුට්ඨානං
විතතවිප්පසුත්තන'නනි

පරිසුට්ඨානං විතතවිප්පසුත්තනනිකළා නිවේශනා

පරිශ්‍රවයානං විතතවිපසසුතතනනි කථා.

[අනිත්‍යාදි විසින් මෙතෙහි කරනුවහමත් රාශාදිහු උපදික්කු'හි පයඤ්චානය විතතවිප්‍රසුකත යහි අනිකනිකායවාසීන් සෙසින් ලබති ගන්නවුන්ගේ වාද බිඳුනම 'පරිශ්‍රවයානං විතතවිපසසුතතනනි කථා' එසි]

1 ස. පු	පයඤ්චානය විතතවිප්‍රසුකත වේ ද?
ප. පටිඤ්ඤා	එසේ යැ
ස අනු	රූප යැ නිජාණ යැ චක්ඛුරායතන යැ සප්පට්ඨායතනය වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැයුතු යැ
2. ස පු	පයඤ්චානය විතතවිප්‍රසුකත වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ
ස අනු.	සරාග විතතයෙක් සද්දෙස විතතයෙක් සමොභ විතතයෙක් අකුශල විතතයෙක් සංකල්පිත විතතයෙක් නැද්ද?
ප. පටි	එසේ නො කියැයුතු යැ
ස අනු	සරාග විතතයෙක් සද්දෙස විතතයෙක් සමොභ විතතයෙක් අකුශල විතතයෙක් සංකල්පිත විතතයෙක් ඇත්තේ නො වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ
අනු ය	ඉදින් සරාග විතතයෙක් සද්දෙස විතතයෙක් සමොභ විතතයෙක් අකුශල විතතයෙක් සංකල්පිත විතතයෙක් ඇත් නම්,
අනු පා	භවත, 'පයඤ්චානය විතතවිප්‍රසුකත යැ'හි නො කියැයුතු මැ යැ

පරිශ්‍රවයානං විතතවිපසසුතතනනි කථා නිමි.

14 7

පරිසාපනනකථා.

- 1 ස. පු රුපරාගො රුපධාතු ඥානෙහි, රුපධාතු-පරිසාපනනා'ති
 - ප පටිඤ්ඤා ආමිනනා.
 - ස. අනු සමාපනෙනධිසො උපපනෙනධිසො දිට්ඨංඛිති-සුඛචිතාරො, සමාපනෙනධිසෙන චිතෙනන උපපනෙනධිසෙන චිතෙනන දිට්ඨංඛිතිසුඛ-චිතාරෙන චිතෙනන සහගතො සහජාතො සංසවෙස්සා සම්පසුතො එකුප්පාදො එකතිරොධො එකච්ඡුකො එකාරම්භො'ති
 - ප පටි න හෙවා චතතඛෙබ්බ -පෙ-
 - ස අනු නනු න සමාපනෙනධිසො න උපපනෙනධිසො න දිට්ඨංඛිතිසුඛචිතාරො, න සමාපනෙනධිසෙන චිතෙනන න උපපනෙනධිසෙන චිතෙනන න දිට්ඨංඛිතිසුඛචිතාරෙන චිතෙනන සහගතො සහජාතො සංසවෙස්සා සම්පසුතො එකුප්පාදො එකතිරොධො එකච්ඡුකො එකාරම්භො'ති
 - ප පටිඤ්ඤා ආමිනනා
 - අනු. ස් නඤ්චී න සමාපනෙනධිසො න උපපනෙනධිසො න දිට්ඨංඛිතිසුඛචිතාරො -පෙ- එකාරම්භො,
 - අනු පා ගො ච චත රෙ චතතඛෙබ්බ රුපරාගො රුපධාතු ඥානෙහි, රුපධාතු පරිසාපනනා'ති
- 2 ස පු රුපරාගො රුපධාතු ඥානෙහි, රුපධාතූපරිසා-පනනා'ති
 - ප පටිඤ්ඤා ආමිනනා
 - ස අනු සඤ්ජාගො සඤ්ඤාධාතු ඥානෙහි, සඤ්ඤාධා-පරිසාපනනා'ති
 - ප පටි න හෙවා චතතඛෙබ්බ -පෙ-

14 7

පරියාපන්නකථා.

[‘යම් හෙයෙකින් කාමරාගය කාමවිතක් සංවිධාන කාමධාතුව සහජාත වශයෙන් පුත්‍රඛදායේ කාමධාතුවසංසාරාදි වේද, එහෙයින් මෑ රූපාරූපරාගයෙන් රූපාරූපධාතුව පුත්‍රඛදායාහු රූපාරූපධාතුව සංසාරාදි වෙති’යි අනිකුසමමිනිසාසංඝායකයාසිත් සෙසින් ලබති ගන්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘පරියාපන්න කථා’ එයි.]

1 ස පු. රූපරාගය රූපධාතුවෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? රූපධාතුව සංසාරාදි වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු. සමාපනෙනසිය වූයේ උපපනෙනසිය වූයේ දිට්ඨංගමමසුඛවිහාර වූයේ, සමාපනෙනසිය විතතය හා උපපනෙනසිය විතතය හා දිට්ඨංගමමසුඛවිහාර විතතය හා සහගත වූයේ සහජාත වූයේ සංසාරාදි වූයේ සමප්‍රසුක්ක වූයේ එකොනපාද එකතිරොධි එකවස්සුක එකාලමඛන වූයේ වේ ද?

ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ

ස අනු. සමාපනෙනසිය නො වූයේ උපපනෙනසිය නො වූයේ දිට්ඨංගමමසුඛවිහාර නො වූයේ, සමාපනෙනසිය නො වන විතතය හා උපපනෙනසිය නො වන විතතය හා දිට්ඨංගමමසුඛවිහාර නො වන විතතය හා සහගත වූ සහජාත වූ සංසාරාදි වූ සමප්‍රසුක්ක වූ එකොනපාද වූ එකතිරොධි වූ එකවස්සුක වූ එකාලමඛන වූ සිවුනේ නො වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

අනු ය. ඉදින් සමාපනෙනසිය නො වූයේ උපපනෙනසිය නො වූයේ දිට්ඨංගමමසුඛවිහාර නො වූයේ එකාලමඛන නො වී නම්,

අනු පා. භවත, රූපරාගය රූපධාතුව අනුශය වශයෙන් ගන්නේ, රූපධාතුව සංසාරාදි වේ යයි නො කියැවුනු මැ යැ

2 ස පු. රූපරාගය රූපධාතුවෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? රූපධාතුව සංසාරාදි වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු. ශබ්දරාගය ශබ්දධාතුවෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? ශබ්දධාතුව සංසාරාදි වේ ද?

ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ

- 3 ස පු රූපරාගො රූපඛානුං අනුසෙති, රූපඛානුපරියාපනොති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු ගතිරාගො -පෙ- රසිරාගො -පෙ- ථොට්ඨබ්බ-
රාගො ථොට්ඨබ්බඛානුං අනුසෙති, ථොට්ඨබ්බඛානු
පරියාපනොති
- ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු සද්දරාගො සද්දඛානුං අනුසෙති, න චත්තබ්බං
සද්දඛානුපරියාපනොති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස අනු රූපරාගො රූපඛානුං අනුසෙති, න චත්තබ්බං
රූපඛානුපරියාපනොති
- ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු ගතිරාගො -පෙ- රසිරාගො -පෙ- ථොට්ඨබ්බ-
රාගො ථොට්ඨබ්බඛානුං අනුසෙති, න චත්තබ්බං
ථොට්ඨබ්බඛානුපරියාපනොති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු රූපරාගො රූපඛානුං අනුසෙති, න චත්තබ්බං
රූපඛානුපරියාපනොති
- ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු අරූපරාගො අරූපඛානුං අනුසෙති, අරූපඛානු
පරියාපනොති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස අනු සමාපනෙනසිංහො උපපනෙනසිංහො දිට්ඨධම්ම-
සුඛවිහාරො, සමාපනෙනසිංහෙන විතෙතන උප-
පනෙනසිංහෙන විතෙතන දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරෙන
විතෙතන සහගතො සහජාතො සංසංඛො
සමපසුතො එකුප්පාදො එකතිරොධො එක-
වස්ථුකො එකාරම්මණොති
- ප. පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- 3 ස පු රූපරාගය රූපබාහුයෙහි අනුගය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද, රූපබාහු පයඝීපන්න වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
- ස අනු ගකිරාගය රසරාගය සප්පව්‍යව්‍යරාගය සප්පව්‍යව්‍යරාහුයෙහි අනුගය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද, සප්පව්‍යව්‍යරාහු පයඝීපන්න වේ ද?
- ප පටි ඵසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු ශබ්දරාගය ශබ්දබාහුයෙහි අනුගය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද, ශබ්දබාහුපයඝීපන්න වේ සහි නො කියැවුනු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ.
- ස. අනු. රූපරාගය රූපබාහුයෙහි අනුගය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද, රූපබාහු පයඝීපන්න වේ යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ප පටි ඵසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස පු ගකිරාගය රසරාගය සප්පව්‍යව්‍යරාගය සප්පව්‍යව්‍යරාහුයෙහි අනුගය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද, සප්පව්‍යව්‍යරාහු පයඝීපන්න වේ යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ ය
- ස අනු රූපරාගය රූපබාහුයෙහි අනුගය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද, රූපබාහු පයඝීපන්න වේ යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස පු අරූපරාගය අරූපබාහුයෙහි අනුගය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද, අරූපබාහුපයඝීපන්න වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
- ස අනු සමාපන්නෙසිය වුයේ උපපන්නෙසිය වුයේ දූථ-
බමිසුබවිහාර වුයේ, සමාපන්නෙසිය විතනය හා
උපපන්නෙසියවිතනය හා දූථබමිසුබවිහාර-
විතනය හා සහගත සහජාන සංසාරි සම්ප්‍රසන්න
එකොත්පාද එකතිරොධ එකවස්තුක එකාලමිත
වේ ද?
- ප පටි ඵසේ නො කියැවුනු යැ

- ස අනු නනු න සමාපනෙනසියො න උපපනෙනසියො
න දිට්ඨධම්මසුඛිථායො, න සමාපනෙනසියෙන
විනෝන සහගතො -පෙ- එකාරම්මණො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- අනු ය හඤ්චි න සමාපනෙනසියො න උපපනෙනසියො
-පෙ- එකාරම්මණො,
- අනු පා නො ච වත රෙ වතනබ්බෙ "අරුපරාගො අරුප-
ධාතුං අනුසෙති, අරුපධාතූපරියාපනො"ති
7. ස පු අරුපරාගො අරුපධාතුං අනුසෙති, අරුපධාතු
පරියාපනො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස. අනු සද්දරාගො සද්දධාතුං අනුසෙති, සද්දධාතු
පරියාපනො'ති
- ප පටි. න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
8. ස පු අරුපරාගො අරුපධාතුං අනුසෙති, අරුපධාතු
පරියාපනො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස. අනු ගඤ්චරාගො -පෙ- රසරාගො -පෙ- ථොට්ඨබ්බ
රාගො ථොට්ඨබ්බධාතුං අනුසෙති, ථොට්ඨබ්බධාතු
පරියාපනො'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස පු සද්දරාගො සද්දධාතුං අනුසෙති, න වතනබ්බො
සද්දධාතූපරියාපනො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු අරුපරාගො අරුපධාතුං අනුසෙති, න වතනබ්බො
අරුපධාතූපරියාපනො'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බො -පෙ-
- 10 ස පු ගඤ්චරාගො -පෙ- රසරාගො¹ -පෙ- ථොට්ඨබ්බ
රාගො ථොට්ඨබ්බධාතුං අනුසෙති, න වතනබ්බො
ථොට්ඨබ්බධාතූපරියාපනො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

1 ගඤ්චරාගො -පෙ- රසරාගො - PTS උංක.

- ස අනු සමාපනෙනසිය නො වූයේ උපපනෙනසිය නො වූයේ දූෂටධම්මසුඛචිභාර නො වූයේ, සමාපනෙනසිය නො වූ සිත හා එකාලමඛන නො?
- ප පටිඤ්ඤ, එසේ ය
- අනු. ය ඉදින් සමාපනෙනසිය නො වූයේ උපපනෙනසිය නො වූයේ එකාලමඛන වේ නම්,
- අනු. පා භවත, “අරුපරාගය අරුපධාතූයෙහි අනුග්‍රහ වශයෙන් පවත්නේ යයි ද, අරුපධාතූපයඝ්ඤාපන්න වේ” යයි ද නො කියැවුණු මැ යි
- 7 ස පු අරුපරාගය අරුපධාතූයෙහි අනුග්‍රහ වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? අරුපධාතූ පයඝ්ඤාපන්න වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ, එසේ යැ
- ස අනු ශබ්දරාගය ශබ්දධාතූයෙහි අනුග්‍රහ වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? ශබ්දධාතූපයඝ්ඤාපන්න වේ ද?
- ප. ටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 8 ස පු අරුපරාගය අරුපධාතූයෙහි අනුග්‍රහ වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? අරුපධාතූ පයඝ්ඤාපන්න වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ, එසේ යැ
- ස අනු ගකුරාගය රසරාගය සප්‍රභව්‍යරාගය සප්‍රභව්‍යධාතූයෙහි අනුග්‍රහ වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? සප්‍රභව්‍යධාතූපයඝ්ඤාපන්න වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 9 ස පු ශබ්දරාගය ශබ්දධාතූයෙහි අනුග්‍රහ වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? ශබ්දධාතූපයඝ්ඤාපන්න වේ යයි නො කියැවුණු වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ, එසේ යැ
- ස අනු අරුපරාගය අරුපධාතූයෙහි අනුග්‍රහ වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? අරුපධාතූපයඝ්ඤාපන්න වේ යැ යි නො කියැවුණු වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 10 ස පු ගකුරාගය රසරාගය සප්‍රභව්‍යරාගය සප්‍රභව්‍යධාතූයෙහි අනුග්‍රහ වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? සප්‍රභව්‍යධාතූපයඝ්ඤාපන්න වේ යයි නො කියැවුණු වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ, එසේ යැ

ස අනු. අරුපරාගො අරුපධානං අනුසෙති, න වත්තබ්බං
අරුපධානපරියාපනොති

ප පටි න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

11 ප පු න වත්තබ්බං රුපරාගො රුපධානං අනුසෙති,
රුපධානපරියාපනොති, අරුපරාගො අරුපධානං
අනුසෙති, අරුපධාන පරියාපනොති

ස පටිඤ්ඤා අමනනා

ප අනු නනු කාමරාගො කාමධානං අනුසෙති, කාමධාන
පරියාපනොති

ස පටිඤ්ඤා අමනනා

අනු ය භඤ්චි කාමරාගො කාමධානං අනුසෙති, කාමධාන
පරියාපනොති,

අනු. පා තෙන වත රෙ වත්තබ්බං “රුපරාගො රුපධානං
අනුසෙති, රුපධානපරියාපනොති, අරුපරාගො
අරුපධානං අනුසෙති, අරුපධානපරියාපනොති

පරියාපනනකථා නිව්ඤානා

ස අනු රුපරාගය අරුපබාතුයෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? අරුපබාතුපයසීපනන වේ යයි නො කියැවුනු වේ ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ . .

11 ප. පු. රුපරාගය රුපබාතුයෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ යයි ද, රුපබාතුපයසීපනන වේ යයි ද, අරුපරාගය අරුපබාතුයෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ යයි ද, අරුපබාතුපයසීපනන වේ යයි ද නො කියැවුනු වේ ද?

ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ප. අනු. කාමරාගය කාමබාතුයෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ කාමබාතුපයසීපනන නො?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ

අනු ය. ඉදින් කාමරාගය කාමබාතුයෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ කාමබාතුපයසීපනන වී නම්,

අනු පා භවත, එකරුඤින් 'රුපරාගය රුපබාතුයෙහි අනුශය වශයෙන් පවතී යයි ද, රුපබාතුපයසීපනන යයි ද, අරුපරාගය අරුපබාතුයෙහි අනුශය වශයෙන් පවතී යයි ද, අරුපබාතුපයසීපනන යයි ද කියැවුනු මැ යැ.

පරිශාපනනකථා නිමි

14 8

අබ්‍යාකතකථා

- 1 ස පු දිට්ඨිගතං අබ්‍යාකතනනි,
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු විපාකාබ්‍යාකතං නිරියාබ්‍යාකතං රූපං නිබ්බානං
චක්ඛායතනං -පෙ- ථොට්ඨබ්බායතනනනි.
ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු දිට්ඨිගතං අබ්‍යාකතනනි,
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දිට්ඨිගතසම්පයුතතා ඵසෙසා අබ්‍යාකතො'ති
ප පටි, න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු දිට්ඨිගතං අබ්‍යාකතනනි,
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු: දිට්ඨිගතසම්පයුතතා වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ-
වෙනනා -පෙ- විතතං අබ්‍යාකතනනි
ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු දිට්ඨිගතසම්පයුතතා ඵසෙසා අකුසලො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දිට්ඨිගතං අකුසලනනි
ප, පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස, පු දිට්ඨිගතසම්පයුතතා වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ-
වෙනනා -පෙ- විතතං අකුසලනනි
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දිට්ඨිගතං අකුසලනනි
ප, පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

14 8

අව්‍යාකතකපා.

[විපාක ක්‍රියා රූප නිවේණිය යන චතුර්විධ අව්‍යාකතය අවිපාක බැවින් 'අව්‍යාකත' යයි වදානලද යැ. "සංස්කෘතො ලොකොති ධ්වො චෛෂ අව්‍යාකතමෙතං" ආදී තන්ත්‍රී ශාස්ත්‍රවාදී භාවයෙන් නො වදාල බැවින් අව්‍යාකත නම් වෙයි මේ හෙය යනා ගෙන පළමු අව්‍යාකතය මෙන් මැ දෘෂ්ටිගතය 'අව්‍යාකත' යයි අනික උත්තරාපථක නිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්ධි ගනුවන්ගේ වාද බිඳුනට 'අව්‍යාකතකපා' එයි]

1. ස පු දෘෂ්ටිගතය අව්‍යාකත වේ ද?
 - ප පරික්කුණු එසේ යැ
 - ස අනු විපාකාව්‍යාකත වේ ද? ක්‍රියාව්‍යාකත වේ ද? රූප වේ ද? නිවේණිය වේ ද? චක්‍ෂුරායතන වේ ද? . සප්තව්‍යායතන වේ ද?
 - ප පරි එසේ නො කියැවුණු යැ .
- 2 ස. පු දෘෂ්ටිගතය අව්‍යාකත වේ ද?
 - ප පරික්කුණු එසේ යැ
 - ස. අනු දෘෂ්ටිගතසම්ප්‍රසූතත වූ සංගීය අව්‍යාකත වේ ද?
 - ප පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ
- 3 ස පු දෘෂ්ටිගතය අව්‍යාකත වේ ද?
 - ප පරික්කුණු එසේ යැ.
 - ස අනු දෘෂ්ටිගතසම්ප්‍රසූතත වෙදනා සංගී . වේතනා විත්තය අව්‍යාකත වේ ද?
 - ප. පරි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 4 ස පු දෘෂ්ටිගතසම්ප්‍රසූතත සංගීය අකුල වේ ද?
 - ප පරික්කුණු එසේ යැ
 - ස. අනු දෘෂ්ටිගතය අකුල වේ ද?
 - ප පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ .
- 5 ස. පු දෘෂ්ටිගතසම්ප්‍රසූතත වෙදනා සංගී . වේතනා . විත්තය අකුල වේ ද?
 - ප පරික්කුණු එසේ යැ
 - ස අනු. දෘෂ්ටිගතය අකුල වේ ද?
 - ප. පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ

- 6 ස පු දිට්ඨිගතං අඛ්‍යාකතනනි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස. අනු අඵලං අපිපාකනනි.
 ප පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු නනු සඵලං සපිපාකනනි
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 අනු ඔ හඤ්චි සඵලං සපිපාකං,
 අනු පා නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ “දිට්ඨිගතං
 අඛ්‍යාකත”නනි
- 7 ස පු දිට්ඨිගතං අඛ්‍යාකතනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු නනු ඕච්ඡාදිට්ඨිපරමානි වජ්ජානි,¹ වුත්තානි
 භගවතා’නි,
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 අනු ඔ හඤ්චි “ඕච්ඡාදිට්ඨිපරමානි වජ්ජානි ¹ වුත්තානි
 භගවතා,
 අනු පා නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ. දිට්ඨිගතං
 අඛ්‍යාකතනනි
- 8 ස පු දිට්ඨිගතං අඛ්‍යාකතනනි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස. අනු නනු වුත්තං භගවතා “ඕච්ඡාදිට්ඨි බො වච්ඡ,
 අකුසලං² -පෙ- සම්මාදිට්ඨි කුසලං³ නනි a අනෙවං
 සුත්තනන්තො’නි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස. ආ තෙන හි න වතතබ්බං “දිට්ඨිගතං අඛ්‍යාකත”නනි
- 9 ස පු දිට්ඨිගතං අඛ්‍යාකතනනි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

1 පරමානි ඕහාතාවජ්ජානි - ඕජ්ජං.

2 අකුසලං - සිත්, චේතසං.

3 කුසලං - සිත්, චේතසං.

a ලේඛිමනිකාය - ඕහාදිට්ඨි ග. වතසුත්තං

6 ස පු දූෂටිගතය අව්‍යාකාන වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු අඵල අවිපාක වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

ස අනු සඵල සවිපාක නො?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

අනු ධ. ඉදින් සඵල සවිපාක වී නම්,

අනු පා භවත, 'දූෂටිගතය අව්‍යාකාන වේ ය'යි නො කියැවුනු මැ යැ

7 ස පු දූෂටිගතය අව්‍යාකාන වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'වද්‍යයෝ මිථ්‍යාදූෂටිය පරම කොට ඇත්තාහ'යි වදාරනලද නො?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

අනු ධ ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'වද්‍යයෝ මිථ්‍යාදූෂටිය පරම කොට ඇත්තාහ'යි වදාරනලද වී නම්,

අනු පා භවත, දූෂටිගතය අව්‍යාකාන වේ ය'යි නො කියැවුනු මැ යැ

8. ස පු දූෂටිගතය අව්‍යාකාන වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු "වච්ඡය, මිථ්‍යාදූෂටි අකුශල වෙයි සම්මන්දූෂටි කුශල වේ" යයි වදාල සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අා එකරුණින් 'දූෂටිගතය අව්‍යාකාන වේ ය'යි නො කියැවුනු යැ

9 ප පු දූෂටිගතය අව්‍යාකාන වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

- ස අනු. නනු වුතතං භගවතා “මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස බො අහං පුණ්ණ ද්විතතං ගතීතං අඤ්ඤාතරං ගතීං චදුමි තීරයං වා තීරව්ඡානසොනීං වා”ති^a අප්‍රේව සුතතනොතා’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ආ තෙන හි න වත්තබ්බං දිට්ඨිගතං අබ්‍යාකතනති.
- 10 ප. පු න වත්තබ්බං “දිට්ඨිගතං අබ්‍යාකත”නති.
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු නනු වුතතං භගවතා “සස්සතො ලොකො’ති බො චච්ඡ, අබ්‍යාකතමෙනං අසස්සතො ලොකො’ති බො චච්ඡ, අබ්‍යාකතමෙනං. අනතවා ලොකො’ති බො චච්ඡ, අබ්‍යාකතමෙනං අනනත-වා ලොකො’ති බො චච්ඡ, -පෙ- තං ජ්වං තං සරීරනති බො චච්ඡ -පෙ- අඤ්ඤං ජ්වං අඤ්ඤං සරීරනති බො චච්ඡ -පෙ- හොති තථාගතො පරමමරණා’ති බො චච්ඡ -පෙ- න හොති තථාගතො පරමමරණා’ති බො චච්ඡ -පෙ- හොති ච න ච හොති තථාගතො පරමමරණා’ති බො චච්ඡ -පෙ- නෙව හොති න න හොති තථාගතො පරමමරණා’ති බො චච්ඡ, අබ්‍යා-කතමෙත”ති^b අප්‍රේව සුතතනොතා’ති.
- ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප ආ තෙන හි “දිට්ඨිගතං අබ්‍යාකත”නති
- 11 ස පු දිට්ඨිගතං අබ්‍යාකතනති.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු නනු වුතතං භගවතා “මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස හික්ඛවෙ පුරිසපුග්ගලස්ස යඤ්ඤව කායකමමං යථාදිට්ඨි සමත්තං සමාදින්නං, යඤ්ඤ චචිකමමං -පෙ- යඤ්ඤ මනොකමමං -පෙ- යා ච චේතනා, යා ච පඤ්ඤා, යො ච පඤ්ඤි, යෙ ච සංඛාරා, සංඛාරෙ තෙ ඛම්මා අනිට්ඨාය අකන්නාය අමනාපාය අනිතාය දුක්ඛාය සංවත්තනති”ති^c අප්‍රේව සුතතනොතා’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස පා තෙන හි න වත්තබ්බං “දිට්ඨිගතං අබ්‍යාකත”නති

අබ්‍යාකතකථා නිවසිතා

a මජ්ඣිමනිකාය - කුසාලුරවතීයසුත්ත

b සංසුත්තනිකාය - අබ්‍යාකතසංසුත්ත-මොග්ගලානසුත්තං සමන්තාපරිනිබ්බං

c එකකඤ්ඤානර - එකබ්බමිපාළි - දුඨිඤ්ඤා - 8 සුත්ත

- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු
“පුණ්ණය, මම මිථ්‍යාදූෂිතයාහට දෙගනින්
අනුරින් එක්තරා ගතියක් කියමි නිරය හෝ යැ
නිරිසන්යොන හෝ යැ”යි වදල සුත්‍රානනයෙක්
ඇත්තේ මැ නු?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ආ එකරුණින් ‘දූෂිතතය අව්‍යාකෘත වෙ’යි නො
කියැයුතු යැ
- 10 ප පු ‘දූෂිතතය අව්‍යාකෘත වෙ’යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු.
“වච්ඡය, ‘ලොකය ශාඛවන යැ’ යන තෙල කරුණ
මා විසින් අව්‍යාකෘත යැ වච්ඡය, ‘ලොකය
අශාඛවන යැ’ යන තෙල කරුණ මා විසින්
අව්‍යාකෘත යැ වච්ඡය ‘ලොකය අනන්තවත් යැ’
යන තෙල කරුණ මා විසින් අව්‍යාකෘතයැ වච්ඡය
‘ලොකය අනන්තවත් යැ’ ... වච්ඡය ‘එ මැ ජීව යැ
එ මැ ශරීර යැ’ වච්ඡය, ‘ජීව අනෙකෙකැ,
ශරීර අනෙකෙකි’ වච්ඡය, සත්ත්වයා මරණින්
මතු වෙයි’ වච්ඡය, ‘සත්ත්වයා මරණින් මතු
නො වෙයි’ වච්ඡය, ‘සත්ත්වයා මරණින් මතු
වන්නේ නො ද වන්නේ වෙයි’ වච්ඡය
සත්ත්වයා මරණින් මතු නො මැ වෙයි, නො
වන්නේ නො වෙයි’ යන තෙල කරුණ මා විසින්
අව්‍යාකෘත යැ”යි වදල සුත්‍රානනයෙක්
ඇත්තේ මැ නු?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප. ආ එකරුණින් දූෂිතතය අව්‍යාකෘත වෙයි.
- 11 ස පු දූෂිතතය අව්‍යාකෘත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු
“මහණෙනි, මිථ්‍යාදූෂිත පුරුෂපුද්ගල විසින් ලබයි
ඇති සැටියෙන් සමානත සමාදිනත යම් මැ
කායකමියකුත් යම් මැ වාක්කමියකුත් යම් මැ
මනාකමියකුත් යම් මැ වෙතනාවකුත්, යම් මැ
ප්‍රාචිනාවකුත්, යම් මැ ප්‍රණීධියෙකුත්, යම් මැ
සංයකාර කෙනෙකුත් ඇද්ද, එ හැම ධර්මයෝ
අනිෂ්ට පිණිස අකානත පිණිස අමනාප පිණිස
අභිත පිණිස දුක් පිණිස පවතින්” යයි වදල
සුත්‍රානනයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස පා එකරුණින් ‘දූෂිතතය අව්‍යාකෘත වෙ’යි නො
කියැයුතු යැ

14 9

අපරියාපනනකථා.

1. ස පු දිවසිගතං අපරියාපනන'නති
 - ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 - ස. අනු. මග්ගො, ඵලං, නිබ්බානං, සොනාපනතිමග්ගො, සොනාපනතිඵලං, සකදගාමිමග්ගො, සකදගාමි-ඵලං, අනාගාමිමග්ගො, අනාගාමිඵලං, අරහත්තමග්ගො, අරහත්තඵලං, සතිපට්ඨානං, සම්මප්ප-බානං ඉද්ධිපාදො, ඉන්ද්‍රියං, බලං, බොජ්ඣංගිනො'ති
 - ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බො -පෙ-
2. ප පු න වත්තබ්බං දිවසිගතං අපරියාපනනනති
 - ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
 - ප. අනු. 'පුට්ඨජ්ඣො කාමෙසු විතරාගො'ති වත්තබ්බො'ති
 - ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 - ප අනු. 'විගතදිවසියො'ති වත්තබ්බො'ති
 - ස පටි න හෙවං වත්තබ්බො -පෙ-
 - ප පා තෙන හි දිවසිගතං අපරියාපනනනති

අපරියාපනනකථා නිවසිතා

වුද්දසමො වග්ගො

කසුප්පානං

අකුසලමූලං පටිසන්දහති කුසලමූලං
 කුසලමූලං පටිසන්දහති අකුසලමූලං
 සලායතනං ඡ විඤ්ඤාණකායා
 අරියරූපා මහාභූතානුපාදා
 සෙව්වානුසයො නං පරිසුට්ඨානං
 යථාබාහු තඤ්ඤෙඤුවනුසෙති
 දිවසිගතං අබ්‍යාකතමපරියාපනනනති

14 9.

අපරිසාපනනකථා.

[යම් කෙසෙකින් පෘථග්ජන පුද්ගල 'කාමයෙහි විතරාගය'යි කියැවුණු වේ ද, 'විගතදූෂිතය'යි නො කියැවුණු වේ ද, එසෙයින් 'දූෂිත අපරිසාපනන යැ'යි පුළුල්ලෙහිකායවෘත්තියෙන් සෙයින් ලබන ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'අපරිසාපනනකථා' එයි]

- 1 ස. පු: දූෂිතතය අපරිසාපනන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ස. අනු: මාගී වේ ද? ඵල වේ ද? නිජ්‍යාණ වේ ද? ශ්‍රොතෘ-පතනිමාගී වේ ද? ශ්‍රොතෘපතනිඵල වේ ද? සකාද්ගාමිමාගී වේ ද? සකාද්ගාමිඵල වේ ද? අනාගාමිමාගී වේ ද? අනාගාමිඵල වේ ද? අභිනතමාගී වේ ද? අභිනතඵල වේ ද? සමාතිප්‍රසංග වේ ද? සමසක්ප්‍රධාන වේ ද? සාද්ධිපාද වේ ද? ඉන්ද්‍රිය වේ ද? බල වේ ද? බොධ්‍යබ්‍ය වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
2. ප පු: 'දූෂිතතය අපරිසාපනන වේය'යි නො කියැවුණු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ප. අනු. පෘථග්ජන පුද්ගල 'කාමයෙහි විතරාගය'යි කියැවුණු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: 'විගතදූෂිතය'යි කියැවුණු වේ ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ
- ප. ප: එකරුණින් 'දූෂිතතය අපරිසාපනන වෙයි

අපරිසාපනනකථා නිමි

නුදස්වන වග යි

එහි උද්දාය:

කුසලාකුසලපටිසංදායනකථා යැ සිලායනත්‍රස්සකථා යැ අතනතර-පච්චයකථා යැ අරියරූපකථා යැ අඤ්ඤා අනුසයොති කථා යැ පරිසුට්ඨානං විතනවිපසුත්තනති කථා යැ පරිසාපනනකථා යැ අබ්‍යාකාය කථා යැ අපරිසාපනනකථා යි

පණ්ණරස්මො වගෙහා.

15 1

පට්ටසකථා.

- 1 ස පු පට්ටසකා වචනිකා'නි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස. අනු නනු චිමංසා හෙතු, සො ච අධිපති'නි
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස. සං හඤ්ඤි චිමංසා හෙතු, සො ච අධිපති,
 ස. පා තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ "හෙතුපට්ටසෙන
 පට්ටසො, අධිපතිපට්ටසෙන පට්ටසො"ති.
2. ස. අනු: නනු ඡන්දාධිපති සහජාතානං ධම්මානං අධිපති'නි
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස. සං හඤ්ඤි ඡන්දාධිපති සහජාතානං ධම්මානං අධිපති,
 ස. පා තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ "අධිපතිපට්ටසෙන
 පට්ටසො, සහජාතපට්ටසෙන පට්ටසො"ති
3. ස. අනු. නනු විජ්ජාධිපති සහජාතානං ධම්මානං අධිපති'නි
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස. සං හඤ්ඤි විජ්ජාධිපති සහජාතානං ධම්මානං අධිපති,
 ස. පා තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ "අධිපතිපට්ටසෙන
 පට්ටසො, සහජාතපට්ටසෙන පට්ටසො"ති.

පසළොස්වන වග

16 1

පච්චයකථා.

[යම් ධර්මයෙක් හෙතු ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ නම්, ඒ ධර්මය යම් ධර්ම කෙනකුත්තට හෙතුප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ ද, ඒ ධර්මයනට මැ යම් හෙයෙකින් ආලම්බන අනන්තර සමන්තකර ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය නො වේ ද, යම් ධර්මයෙක් ආලම්බන ප්‍රත්‍යයයෙන් කෝ ප්‍රත්‍යය වේ නම්, ඒ ධර්මය යම් හෙයෙකින් ඔවුනට මැ අනන්තර සමන්තකර ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය නො වේ ද, එහෙයින් 'ප්‍රත්‍යය භාවය ව්‍යවස්ථාවන් (නිසමයන් අනුව) වේ' යයි මහාසංඛිකනිකායවාසීන් සෙයින් ලබ්ධි භන්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'පච්චයකථා' එයි]

- 1 ස පු ප්‍රත්‍යයභාවය ව්‍යවස්ථිත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
- ස අනු චිම්බා හෙතු නො, එ ද අධිපති නො?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
- ස ය. ඉදින් චිම්බා හෙතු වේ නම්, එ ද අධිපති වේ නම්,
- ස පා භවත එකරුණින් "හෙතුප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ යයි ද, අධිපති ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ" යයි ද කියැවුණු යැ
- 2 ස අනු ඡන්ද්‍රාධිපති ධර්මය සහජාතධර්මයනට අධිපති වන්නේ නො?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
- ස ය ඉදින් ඡන්ද්‍රාධිපති ධර්මය සහජාත ධර්මයනට අධිපති වේ නම්,
- ස පා භවත එකරුණින් 'අධිපතිප්‍රත්‍යයෙන් ප්‍රත්‍යය වෙයි, සහජාත ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වෙයි' යනු කියැවුණු යැ
3. ස අනු විශ්වාධිපති ධර්මය සහජාතධර්මයනට අධිපති වන්නේ නො?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
- ස ය ඉදින් විශ්වාධිපතිධර්මය සහජාතධර්මයනට අධිපති වේ නම්,
- ස පා භවත එකරුණින් අධිපතිප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වූයේ සහජාතප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වෙයි' යනු කියැවුණු මැ යැ

- 4 ස අනු. නනු විරියාබ්පති සහජානානං ධම්මානං අබ්පති,
තං ච ඉන්ද්‍රියනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ය හඤ්චි විරියාබ්පති සහජානානං ධම්මානං අබ්පති
තං ච ඉන්ද්‍රියං,
- ස පා තෙන වත රෙ වතතඛෙබ්බ “අබ්පතිපච්චයෙන
පච්චයො, ඉන්ද්‍රියපච්චයෙන පච්චයො”ති
5. ස අනු නනු විරියාබ්පති සහජානානං ධම්මානං අබ්පති,
තං ච මග්ගඛනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ය. හඤ්චි විරියාබ්පති සහජානානං ධම්මානං අබ්පති,
තඤ්ච මග්ගඛනං,
- ස පා තෙන වත රෙ වතතඛෙබ්බ “අබ්පතිපච්චයෙන
පච්චයො, මග්ගපච්චයෙන පච්චයො” ති
6. ස. අනු නනු විතතාබ්පති සහජානානං ධම්මානං
අබ්පති’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ය හඤ්චි විතතාබ්පති සහජානානං ධම්මානං අබ්පති,
ස. පා තෙන වත රෙ වතතඛෙබ්බ “අබ්පතිපච්චයෙන
පච්චයො, සහජානපච්චයෙන පච්චයො”ති
7. ස. අනු. නනු විතතාබ්පති සහජානානං ධම්මානං අබ්පති,
සො ච ආභාරො’ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. ය හඤ්චි විතතාබ්පති සහජානානං ධම්මානං අබ්පති,
සො ච ආභාරො,
- ස පා තෙන වත රෙ ඛතතඛෙබ්බ “අබ්පතිපච්චයෙන
පච්චයො, ආභාරපච්චයෙන පච්චයො”ති
8. ස අනු නනු විතතාබ්පති සහජානානං ධම්මානං අබ්පති,
තඤ්ච ඉන්ද්‍රියනති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. ය හඤ්චි විතතාබ්පති සහජානානං ධම්මානං
අබ්පති, තං ච ඉන්ද්‍රියං,
- ස. අනු තෙන වත රෙ වතතඛෙබ්බ “අබ්පතිපච්චයෙන
පච්චයො, ඉන්ද්‍රියපච්චයෙන පච්චයො”ති

- 4 ස අනු විශ්වාබ්පතිධම්ම සහජාතධම්මයනට අබ්පති වෙයි,
එ ද ඉන්ද්‍රිය වන්නේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් විශ්වාබ්පතිධම්ම සහජාතධම්මයනට අබ්පති
වන්නේ එ ද ඉන්ද්‍රිය වේ නම්,
- ස. පා භවත එකරුණින් 'අබ්පතිප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය
වූයේ ඉන්ද්‍රියප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි කියැවුණු
මැ යැ
- 5 ස අනු විශ්වාබ්පතිධම්ම සහජාතධම්මයනට අබ්පති වෙයි,
එ ද මාගීඛත වන්නේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් විශ්වාබ්පතිධම්ම සහජාතධම්මයනට අබ්පති
වන්නේ එ ද මාගීඛත වේ නම්,
- ස. පා භවත, එකරුණින් 'අබ්පතිප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය
වූයේ මාගීප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි කියැවුණු
මැ යැ
- 6 ස අනු විතතාබ්පතිධම්ම සහජාතධම්මයනට අබ්පති
වන්නේ නො?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් විතතාබ්පතිධම්ම සහජාතධම්මයනට අබ්පති
වේ නම්,
- ස. පා භවත එකරුණින් 'අබ්පතිප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය
වූයේ සහජාතප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි
කියැවුණු මැ යැ
- 7 ස අනු විතතාබ්පතිධම්ම සහජාතධම්මයනට අබ්පති වෙයි
එ ද ආහාර වන්නේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් විතතාබ්පතිධම්ම සහජාතධම්මයනට අබ්පති,
වන්නේ එ ද ආහාර වේ නම්,
- ස. පා භවත එකරුණින් 'අබ්පතිප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය
වූයේ ආහාර ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි
කියැවුණු මැ යැ,
- 8 ස අනු විතතාබ්පතිධම්ම සහජාතධම්මයනට අබ්පති වෙයි
එ ද ඉන්ද්‍රිය වන්නේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් විතතාබ්පති ධම්ම සහජාතධම්මයනට
අබ්පති වන්නේ එ ද ඉන්ද්‍රිය වේ නම්,
- ස. පා භවත එකරුණින් 'අබ්පති ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය
වූයේ ඉන්ද්‍රියප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි කියැවුණු
මැ යැ,

- 9 ස. අනු චිමංසාධිපති සහජාතානං ධම්මානං අභිපති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස ය හඤ්චි චිමංසාධිපති සහජාතානං ධම්මානං අභිපති,
ස පා තෙන වත රෙ වතනඛෙඛ "අභිපතිපච්චයෙන
පච්චයො, සහජාතපච්චයෙන පච්චයො"ති
10. ස අනු නනු චිමංසාධිපති සහජාතානං ධම්මානං අභිපති,
නං ච ඉන්ද්‍රියනති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. ය හඤ්චි චිමංසාධිපති සහජාතානං ධම්මානං අභිපති,
නං ච ඉන්ද්‍රියං,
ස. පා තෙන වත රෙ වතනඛෙඛ "අභිපතිපච්චයෙන
පච්චයො, ඉන්ද්‍රියපච්චයෙන පච්චයො"ති
- 11 ස. අනු නනු චිමංසාධිපති සහජාතානං ධම්මානං අභිපති,
නං ච මග්ගඛනති.
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස. ය හඤ්චි චිමංසාධිපති සහජාතානං ධම්මානං අභිපති,
නං ච මග්ගඛනං,
ස. පා තෙන වත රෙ වතනඛෙඛ "අභිපතිපච්චයෙන
පච්චයො, මග්ගපච්චයෙන පච්චයො"ති.
12. ස. අනු නනු අරියං ධම්මං ගරුං කතා උපපජ්ජති
පච්චවේකඛණා, නං වාරමමණනති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස. ය හඤ්චි අරියං ධම්මං ගරුං කතා උපපජ්ජති
පච්චවේකඛණා, නං වාරමමණං,
ස. පා තෙන වත රෙ වතනඛෙඛ "අභිපතිපච්චයෙන
පච්චයො, ආරමමණපච්චයෙන පච්චයො"ති
13. ස. අනු නනු පුරිමා පුරිමා කුසලා ධම්මා පච්ඡමානං
පච්ඡමානං කුසලානං ධම්මානං අනන්තරපච්ච-
යෙන පච්චයො, සා ච ආසෙවනා'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.

- 9 ස අනු** විමංසාඛිපති ධම්ම සහජාතධම්මයනට අඛිපති වන්නේ නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා** එසේ යැ
- ස ය** ඉදින් විමංසාඛිපති ධම්ම සහජාතධම්මයනට අඛිපති වේ නම්,
- ස පා** භවත එකරුණින් 'අඛිපතිප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වූයේ සහජාතප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි කියැයුතු මැ යැ
- 10 ස අනු** විමංසාඛිපති ධම්ම සහජාතධම්මයනට අඛිපති වූයේ එ ද ඉන්ද්‍රිය වන්නේ නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා** එසේ යැ
- ස ය** ඉදින් විමංසාඛිපති ධම්ම සහජාතධම්මයනට අඛිපති වූ යේ එ ද ඉන්ද්‍රිය වේ නම්,
- ස පා** භවත එකරුණින් 'අඛිපතිප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වූයේ ඉන්ද්‍රිය ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි කියැයුතු මැ යැ
- 11 ස අනු** විමංසාඛිපති ධම්ම සහජාතධම්මයනට අඛිපති වූයේ එ ද මාභීඛග වන්නේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා** එසේ යැ
- ස ය:** ඉදින් විමංසාඛිපති ධම්ම සහජාතධම්මයනට අඛිපති වූයේ එ ද මාභීඛග වේ නම්,
- ස පා** භවත එකරුණින් 'අඛිපතිප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වූයේ මාභීප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි කියැයුතු මැ යැ
- 12 ස. අනු** ආයාඝිධම්ම ගරුකොට ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂණා උපදනේ නො? එ ද අරමුණු නො?
- ප පටිඤ්ඤා** එසේ යැ
- ස ය** ඉදින් ආයාඝිධම්ම ගරු කොට ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂණා උපදනේ වේ නම්, එ ද අරමුණු වේ නම්,
- ස පා** භවත එකරුණින් 'අඛිපතිප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වූයේ ආලම්බනප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි කියැයුතු මැ යැ
- 13 ස අනු** පුරිම පුරිම කුශලධම්මයෝ පශ්චිම පශ්චිම කුශල ධම්මයනට අනන්තරප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය නො? එ ද ආසෙවනා නො?
- ප. පටිඤ්ඤා** එසේ යැ.

- ස ඨ හඤ්චි පුරිමා පුරිමා කුසලා ධම්මා පච්ඡිමානං
පච්ඡිමානං කුසලානං ධම්මානං අනන්තරපච්ච-
යෙන පච්චයො, සා ච ආසෙවනා
- ස. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ “අනන්තරපච්චයෙන
පච්චයො ආසෙවනපච්චයෙන පච්චයො”ති
- 14 ස පු.** නනු පුරිමා පුරිමා අකුසලා ධම්මා පච්ඡිමානං
පච්ඡිමානං අකුසලානං ධම්මානං අනන්තර-
පච්චයෙන පච්චයො, සා ච ආසෙවනා’ති
- ප පටි ආමන්තා
- ස ඨ: හඤ්චි පුරිමා පුරිමා අකුසලා ධම්මා පච්ඡිමානං
පච්ඡිමානං අකුසලානං ධම්මානං අනන්තර-
පච්චයෙන පච්චයො, සා ච ආසෙවනා,
- ස පා තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ “අනන්තරපච්චයෙන
පච්චයො, ආසෙවනපච්චයෙන පච්චයො”ති
- 15 ස. පු** නනු පුරිමා පුරිමා කිරියාඛ්‍යාකතා ධම්මා
පච්ඡිමානං පච්ඡිමානං කිරියාඛ්‍යාකතානං
ධම්මානං අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, සා ච
ආසෙවනා’ති
- ප. පටිඤ්ඤ ආමන්තා.
- ස ඨ හඤ්චි පුරිමා පුරිමා කිරියාඛ්‍යාකතා ධම්මා
පච්ඡිමානං පච්ඡිමානං කිරියාඛ්‍යාකතානං
ධම්මානං අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, සා ච
ආසෙවනා,
- ස පා තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ “අනන්තරපච්චයෙන
පච්චයො, ආසෙවනපච්චයෙන පච්චයො”ති.
- 16 ප පු** න වත්තබ්බං පච්චයනා වච්ඡිතා’ති
- ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ප අනු හෙනුපච්චයෙන පච්චයො හොති, ආරම්භණ-
පච්චයෙන පච්චයො හොති, අනන්තරපච්චයෙන
පච්චයො හොති, සමනන්තරපච්චයෙන පච්චයො
හොති’ති.
- ස පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පා තෙන හි¹ පච්චයනා වච්ඡිතා’ති

පච්චයකථා² නිවසිතා

1 තෙන හි න වත්තබ්බං - සිලී, සා,

2 පච්චයකථා - මජ්ඣිම, සා,

- ස ය ඉදින් පුරිම පුරිම කුශලධර්මයෝ පශ්චිම පශ්චිම කුශලධර්මයනට අනන්තරප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වෙත් නම්, එ ද ආසෙවනා වේ නම්,
- ස පා භවත එකරුණීන් 'අනන්තරප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වූයේ ආසෙවනා ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි කියැයුතු මැ යැ
- 14 ස පු පුරිම පුරිම අකුශල ධර්මයෝ පශ්චිම පශ්චිම අකුශල ධර්මයනට අනන්තරප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය නො? එ ද ආසෙවනා නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් පුරිම පුරිම අකුශල ධර්මයෝ පශ්චිම පශ්චිම අකුශල ධර්මයනට අනන්තරප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය නම්, ආසෙවනා ද වේ නම්,
- ස පා භවත එකරුණීන් 'අනන්තරප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වූයේ, ආසෙවනා ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වූයේ යයි කියැයුතු මැ යැ
- 15 ස පු පුරිම පුරිම ක්‍රියාව්‍යාකෘතධර්මයෝ පශ්චිම පශ්චිම ක්‍රියාව්‍යාකෘත ධර්මයනට අනන්තරප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය නො? එ ද ආසෙවනා නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් පුරිම පුරිම ක්‍රියාව්‍යාකෘත ධර්මයෝ පශ්චිම පශ්චිම ක්‍රියාව්‍යාකෘතධර්මයනට අනන්තර ප්‍රත්‍යය-යෙන් ප්‍රත්‍යය නම්, එ ද ආසෙවනා නම්,
- ස පා භවත එකරුණීන් 'අනන්තරප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වූයේ, ආසෙවනා ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි කියැයුතු මැ යැ
- 16 ප පු 'ප්‍රත්‍යයතාව ව්‍යවස්ථාවත්' යයි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප. අනු හෙතු ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වන්නේ, අලම්බන-ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වන්නේ, අනන්තරප්‍රත්‍යය-යෙන් ප්‍රත්‍යය වන්නේ, සම්පන්නතරප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වන්නේ වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප පා එකරුණීන් ප්‍රත්‍යයතාව ව්‍යවස්ථාවත් (නිශ්චයන් අනුගත) වේ

15 2

අඤ්ඤාමඤ්ඤාපච්චයකථා.

1 ස පු

අවිජ්ජාපච්චයාපි සංඛාරා, න වතතඛිං
 ‘සංඛාරපච්චයාපි අවිජ්ජා’ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු

නනු අවිජ්ජා සංඛාරෙත සහජාතා’ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. ථ

හඤ්චි අවිජ්ජා සංඛාරෙත සහජාතා,

ස. පා

තෙන චත රෙ වතතඛිං “අවිජ්ජාපච්චයාපි
 සංඛාරා, සංඛාරපච්චයාපි අවිජ්ජා”ති

2 ස පු

තණ්හාපච්චයා උපාදානං, න වතතඛිං උපාදාන
 පච්චයාපි තණ්හා’ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස. අනු

නනු තණ්හා උපාදානෙන සහජාතා’ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. ථ

හඤ්චි තණ්හා උපාදානෙන සහජාතා,

ස. පා

තෙන චත රෙ වතතඛිං “තණ්හාපච්චයාපි
 උපාදානං, උපාදානපච්චයාපි තණ්හා”ති

15. 2

අඤ්ඤමඤ්ඤපච්චයකථා.

[යමකුගේ සමයෙහි ‘අවිද්‍යාප්‍රත්‍යයෙන් සංඝකාරයෝ වෙති’ යන මෙතෙක් මැ ඇද්ද, ‘සංඝකාරප්‍රත්‍යයයෙහි අවිද්‍යා ඇත’ යනු නැද්ද, ඔහු අවිද්‍යාව සංඝකාරයන්ට ප්‍රත්‍යය වෙයි, වැළින් සංඝකාරයෝ අවිද්‍යාවට ප්‍රත්‍යය නො වෙති’යි මහාසාඛිකනිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්ධිගන්තාහු වෙන් ද, ඔවුන් සදහා අවිද්‍යාව සංඝකාරාදීන්ට අන්‍යාන්‍යප්‍රත්‍යයනායෙන් ප්‍රත්‍යය වන බව දක්වන්නට ‘අඤ්ඤමඤ්ඤපච්චයකථා’ එයි]

1 ස පු අවිද්‍යාප්‍රත්‍යයයෙහිද සංඝකාරයෝ වෙති
සංඝකාරයන් ප්‍රත්‍යය කොට ද අවිද්‍යා ඇතියි
නො කියැවුනු වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස අනු අවිද්‍යා සංඝකාරයන් හා සහජාත නො වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස ඔ ඉදින් අවිද්‍යා සංඝකාර හා සහජාත වේ නම්,

ස පා භවත, එකරුණින් අවිද්‍යා ප්‍රත්‍යය කොට ඇති
සංඝකාරයෝ ඇත, සංඝකාර ප්‍රත්‍යය කොට ගත්
අවිද්‍යා ඇතියි’ කියැවුනු මැ යැ

2 ස පු තෘෂ්ණාප්‍රත්‍යයෙහිද උපාදාන වෙයි, උපාදාන-
ප්‍රත්‍යයෙහිද තෘෂ්ණා වේ යයි නො කියැවුනු
වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු තෘෂ්ණාව උපාදානය හා සහජාත නො?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස ඔ ඉදින් තෘෂ්ණාව උපාදානය හා සහජාත වේ නම්,

ස පා භවත එකරුණින් ‘තෘෂ්ණා ප්‍රත්‍යයෙහිද උපාදාන
වෙයි, උපාදානප්‍රත්‍යයෙහිද තෘෂ්ණා වේ’ යයි
කියැවුනු මැ යැ

3 ප. පු

“ජරාමරණපච්චයා භික්ඛවෙ, ජායී, ජායීපච්චයා භවො”ති අනෙව සුභතනෙතා’ති

ස පටි

නජී

ප. නිග

තෙන භි “අවිජ්ජාපච්චයාපි සඤ්ඤා, න වතතඤ්ඤං, සඤ්ඤාපච්චයාපි අවිජ්ජා’ති තණ්හාපච්චයාපි උපාදානං, න වතතඤ්ඤං උපාදානපච්චයාපි තණ්හා’ති

4. ස. පු:

“විඤ්ඤාණපච්චයා භික්ඛවෙ නාමරූපං, නාමරූප-පච්චයාපි විඤ්ඤාණ”නති^a අනෙව සුභතනෙතා’ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස නිග

තෙන භි අවිජ්ජාපච්චයාපි සඤ්ඤා, සඤ්ඤා-පච්චයාපි අවිජ්ජා, තණ්හාපච්චයාපි උපාදානං උපාදානපච්චයාපි තණ්හා’ති

අඤ්ඤාමඤ්ඤාපච්චයකථා නිවේශනා.

^a දිග්ඤාය-ඉතාදිගා සුභතා

8 ප පු ‘මහණෙනි, ජරාමරණප්‍රත්‍යයෙන් ජාති වෙයි, ජාතිප්‍රත්‍යයෙන් භව චේ’යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?

ස පටි නැත.

ප නිග එකරුණින් “අවිද්‍යාප්‍රත්‍යයෙහිද සංසකාරයෝ වෙති. සංසකාරප්‍රත්‍යයෙහිද අවිද්‍යා චේ’යයි නො කියැවුණු යැ තෘෂණා ප්‍රත්‍යයෙහිද උපාදාන වෙයි, උපාදාන ප්‍රත්‍යයෙහිද තෘෂණා චේ’ යයි නො කියැවුණු යැ

4. ස. පු. “මහණෙනි, විඤ්ඤාප්‍රත්‍යයෙන් නාමරූප වෙයි, නාමරූපප්‍රත්‍යයෙහිද විඤ්ඤා චේ’යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග. එකරුණින් අවිද්‍යාප්‍රත්‍යයෙහිද සංසකාරයෝ වෙති. සංසකාර ප්‍රත්‍යයෙහිද අවිද්‍යා වෙයි. තෘෂණාප්‍රත්‍ය-
යෙහිද උපාදාන වෙයි. උපාදානප්‍රත්‍යයෙහිද තෘෂණා වෙයි

අඤ්ඤාමඤ්ඤාපච්චයකථා නිමි.

16 ද

අධ්‍යායන

- 1 ස පු අධ්‍යායන පරිනිප්පතො'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා,
 ස අනු රූපනති.
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
 ස අනු චෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංකාරා -පෙ-
 විඤ්ඤාණනති
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
- 2 ස පු අතිතො අධ්‍යායන පරිනිප්පතො'ති,
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා,
 ස අනු රූපනති
 ප, පටි න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
 ස අනු චෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංකාරා -පෙ-
 විඤ්ඤාණනති
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
- 3 ස පු අනාගතො අධ්‍යායන පරිනිප්පතො'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා,
 ස අනු රූපනති
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
 ස අනු චෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංකාරා -පෙ-
 විඤ්ඤාණනති
 ප, පටි න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
- 4 ස පු පච්චුප්පතො අධ්‍යායන පරිනිප්පතො'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා,
 ස අනු රූපනති.
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
 ස අනු චෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංකාරා -පෙ-
 විඤ්ඤාණනති
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-

15 3

අද්ධාකථා

[“නිශ්ශ්මානි නිකම්බෙ කථාවසුනි” යන සුත්‍රපාද වරදවා ගෙන ‘පරිනිෂපනන වූ අබ්බ සම්මාන කාලයෙන් ඇතැ’යි ලබ්බ ගන්තාහු ඇත කාලප්‍රඥපතිමාත්‍රය මිස ‘අද්ධා’ නම් කිසි පරිනිෂපනනාථයෙන් නැත, රූපාදි සකකියෝ මැ පරිනිෂපනනයක්’යි දක්වන්නට ‘අද්ධාකථා’ එයි]

- 1 ස පු කාලය පරිනිෂපනන (හෙතුපත්‍රයෙන් උපන්නේ) වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු වෙදනා සංඤ සංස්කාර විඤ්ඤාන වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
2. ස. පු අනිතකාලය පරිනිෂපනන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ .
- ස අනු වෙදනා සංඤ . සංස්කාර . විඤ්ඤාන වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
3. ස. පු අනාගතකාලය පරිනිෂපනන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු වෙදනා සංඤ සංස්කාර විඤ්ඤාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ .
4. ස. පු වර්තමානකාලය පරිනිෂපනන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු වෙදනා සංඤ සංස්කාර විඤ්ඤාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ ..

- 5 ස පු අතීතා රූපා වෙදනා සිඤ්ඤා සංඛාරා විඤ්ඤාණං
අතීතො අද්ධා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු. අතීතා පඤ්චොධාති
- ප පටි න හෙවං චතතඛේඛි -පෙ-
- 6 ස පු අනාගතා රූපා වෙදනා සිඤ්ඤා සංඛාරා
විඤ්ඤාණං අනාගතො අද්ධාති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු. අනාගතා පඤ්චොධා'ති
- ප පටි. න හෙවං චතතඛේඛි -පෙ-
- 7 ස. පු. පච්චුප්පනතා රූපා වෙදනා සිඤ්ඤා සංඛාරා
විඤ්ඤාණං පච්චුප්පනො අද්ධා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස අනු. පච්චුප්පනතා පඤ්චොධා'ති.
- ප පටි. න හෙවං චතතඛේඛි -පෙ-
- 8 ස පු අතීතා පඤ්චකකඛිනි අතීතො අද්ධා, අනාගතා
පඤ්චකකඛිනි අනාගතො අද්ධා, පච්චුප්පනතා
පඤ්චකකඛිනි පච්චුප්පනො අද්ධාති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු. පණණිරසද්ධා'ති.
- ප පටි න හෙවං චතතඛේඛි -පෙ-
- 9 ස. පු අතීතාති ආදසායකතාති අතීතො අද්ධා,
අනාගතාති ආදසායකතාති අනාගතො අද්ධා,
පච්චුප්පනතාති ආදසායකතාති පච්චුප්පනො
අද්ධා'ති.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස අනු. ඡතතිංස අද්ධා'ති
- ප පටි න හෙවං චතතඛේඛි -පෙ-
- 10 ස පු අතීතා අට්ඨාරස ඛාතුසො අතීතො අද්ධා,
අනාගතා අට්ඨාරස ඛාතුසො අනාගතො අද්ධා,
පච්චුප්පනතා අට්ඨාරස ඛාතුසො පච්චුප්පනො
අද්ධා'ති.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු. චතුපඤ්ඤාසද්ධාති.
- ප. පටි. න හෙවං චතතඛේඛි -පෙ-

5. ස පු. අනිත වූ රූප වෙදනා සංඥා සංස්කාර විඤ්ඤාන යන මේ අනිතකාලය වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ස. අනු. අනිතයෝ පඤ්ඤාවිධ වෙන් ද?
- ප. පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ.
- 6 ස පු. අනාගත වූ රූප වෙදනා සංඥා සංස්කාර විඤ්ඤාන යන මේ අනාගතකාලය වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ස. අනු. අනාගතයෝ පඤ්ඤාවිධ වෙන් ද?
- ප. පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ .
- 7 ස පු. ප්‍රත්‍යුත්තරන රූප වෙදනා සංඥා සංස්කාර විඤ්ඤාන යන මේ ප්‍රත්‍යුත්තරනකාලය වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ස. අනු. ප්‍රත්‍යුත්තරනයෝ පඤ්ඤාවිධ වෙන් ද?
- ප. පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ.
- 8 ස පු. අනිතපඤ්ඤාසකකි අනිතකාලය වේ ද? අනාගත පඤ්ඤාසකකි අනාගතකාලය වේ ද? ප්‍රත්‍යුත්තරන පඤ්ඤාසකකි ප්‍රත්‍යුත්තරනකාලය වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ස. අනු. පසළොස් කාලයෙක් ඇද්ද?
- ප. පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ .
9. ස පු. අනිත ආදශායතන අනිතකාලය වේ ද? අනාගත ආදශායතන අනාගතකාලය වේ ද? ප්‍රත්‍යුත්තරන ආදශායතන ප්‍රත්‍යුත්තරනකාලය වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ස. අනු. සතිස් කාලයෙක් ඇද්ද?
- ප. පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ.
- 10 ස. පු. අනිත අප්‍රාදශමානු අනිතකාලය වේ ද? අනාගත අප්‍රාදශමානු අනාගතකාලය වේ ද? ප්‍රත්‍යුත්තරන අප්‍රාදශමානු ප්‍රත්‍යුත්තරන කාලය වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ස. අනු. සිදුපනස් කාලයෙක් වේ ද?
- ප. පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ ..

11 ස පු

අතීතාති බාවිසතිජ්ජියාති අතීතො අද්ධා,
අනාගතාති බාවිසතිජ්ජියාති අනාගතො අද්ධා,
පච්චුප්පනනාති බාවිසතිජ්ජියාති පච්චුප්පනෙනා
අද්ධා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු

ජසට්ඨි අද්ධාති

ප. පටි

න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

12 ප පු:

න චතතබ්බං අද්ධා පරිනිප්ප්පනො'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

නනු වුත්තං භගවතා “තිණ්මාති භික්ඛවෙ
කථාවැළුති කතමාති තිණ්. අතීතා වා භික්ඛවෙ,
අද්ධානං ආරබ්භ කථා කපේය්ස් එවං අභොසි
අතීතමද්ධානනා¹. අනාගතං වා භික්ඛවෙ,
අද්ධානං ආරබ්භ කථා කපේය්ස් එවං භවිස්සති
අනාගතමද්ධානනා². එතරඤ්ඤි වා භික්ඛවෙ,
පච්චුප්පනං අද්ධානං ආරබ්භ කථා කපේය්ස්
එවං භොති එතරඤ්ඤි පච්චුප්පනනනාති ඉමාති
බො භික්ඛවෙ, තිණ් කථාවැළුති”ති^a. අනෙව
සුත්තනෙනො'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප පා

තෙන හි අද්ධා පරිනිප්ප්පනො'ති

අද්ධාකථා නිවේසනා.

1 අතීතං අද්ධානනාති - සිමු, PTS

2. අනාගතං අද්ධානනාති - සිමු, PTS

a භික්ඛතුත්තර - ඔකාවග්ග.

11 ස පු අතීත වූ දෙවිසි ඉන්ද්‍රිය අතීතකාලය වේ ද?
අනාගත දෙවිසි ඉන්ද්‍රිය අනාගතකාලය වේ ද?
ප්‍රත්‍යක්‍ෂපාතන දෙවිසි ඉන්ද්‍රිය ප්‍රත්‍යක්‍ෂපාතනකාලය
වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ස අනු සසැට කාලයෙක් වේ ද?
ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

12 ප පු ‘කාලය පරිනිෂ්පාතන වෙති’යි නො කියැයුතු වේ ද?

ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු’
“මහණෙනි, මේ කථාවසතුහු තිදෙනෙක් වෙති
කවර තිදෙනෙකැ යත් මහණෙනි, අතීතකාලය
හෝ ඇරැබ ‘අතීතකාලය මෙසේ වී’යයි කථා
කරන්නේ යැ මහණෙනි, අනාගතකාලය හෝ
ඇරැබ ‘අනාගතකාලය මෙසේ වන්නේ යැ’යි කථා
කරන්නේ යැ මහණෙනි, දෑත් ප්‍රත්‍යක්‍ෂපාතන
කාලය හෝ ඇරැබ ‘දෑත් ප්‍රත්‍යක්‍ෂපාතනකාලය
මෙසේ වේ’යයි කථා කරන්නේ යැ මහණෙනි,
මොහු තුන් කථාවසතුහු වෙති”යි වදාළ සුත්‍රානත-
යෙක් ඇත්තේ මැ නු’

ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ප පා එකරැඹිත් කාලය පරිනිෂ්පාතන වෙයි

අද්ධාකථා නිමි

බණ-ලය-මුහුත්තකපා

- 1 ස. පු බණො පරිනිප්පනො-පෙ- ලයො පරිනිප්පනො-
-පෙ- මුහුත්තං පරිනිප්පන්නනි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු රූපනති
- ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- ස. අනු වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංඛාරා -පෙ-
විඤ්ඤාණනති
- ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 2 ප පු න වත්තබ්බං මුහුත්තං පරිනිප්පන්නනි
- ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු. නනු වුත්තං හගවතා “තිණ්මානි භික්ඛවෙ,
කපාච්ඡුනි කතමානි තිණි අනිතං වා භික්ඛවෙ,
අඬානං ආරබ්භ කපං කපේය්‍ය ඵලං අහොසි
අනිතමඬානනති අනාගතං වා භික්ඛවෙ අඬානං
ආරබ්භ කපං කපේය්‍ය ඵලං හවිසසති අනාගත-
මඬානනති ඵතරහි වා පච්චුප්පන්නං අඬානං
ආරබ්භ කපං කපේය්‍ය ඵලං හොති ඵතරහි
පච්චුප්පන්නනති ඉමානි බො භික්ඛවෙ, තිණි
කපාච්ඡුනි ’තිඤ්ඤා අනෙච සුත්තනො’ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප පා තෙන හි මුහුත්තං පරිනිප්පන්නනි

බණ-ලය-මුහුත්තකපා නිවසිතා

15 4

බණ-ලය-මුහුණකපා.

[මෙහි ද නිදහස අදා කපායෙහි මෙහි]

- 1 ස පු කණකාලය පරිනිප්පනන වේ ද ලය කාලය
පරිනිප්පනන වේ ද මුහුණිකාලය පරිනිප්පනන
වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු වෙදනා සංඥා සංසාරාද විඤ්ඤා වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2 ප පු 'මුහුණිකාලය පරිනිප්පනන යැ'යි නො කියැවුණු
වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු
"මහණෙනි, මේ කපාචසතුප්‍ර තුන් දෙනෙක් වෙති
කවර තුන් දෙනෙකැ යත් මහණෙනි, 'අනිත-
කාලය මෙසේ වී යැ'යි අනිතකාලය අරභයා හෝ
කපා කරන්නේ යැ මහණෙනි, 'අනාගතකාලය
මෙසේ වන්නේ යැ'යි අනාගතකාලය අරභයා
හෝ කපා කරන්නේ යැ මහණෙනි, 'දූන්
ප්‍රත්‍යක්‍ෂප්‍රත්‍යක්‍ෂය මෙසේ වේ' යයි දූන් ප්‍රත්‍යක්‍ෂප්‍රත්‍යක්‍ෂ
කාලය අරභයා හෝ කපා කරන්නේ යැ
මහණෙනි, මේ කපාචසතුප්‍ර තුන් දෙනෙක් ඇති"යි
වදාළ සුත්‍රානුකූලයක් ඇත්තේ මැ නු"
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප පා එකරුණින් මුහුණිකාලය පරිනිප්පනන වෙයි

15. 5.

ආසවකපා

- 1 ස පු. චිත්තාරො ආසවා අනාසවා'ති
- ස. පච්චි. ආවුනා
- ස අනු. මග්ගො -පෙ- ඵලං -පෙ- තිබ්බානං -පෙ- සොනාපනතිමග්ගො -පෙ- සොනාපනතිඵලං -පෙ- බොජ්ඣබ්බො'ති.
- ප පච්චි. න හෙවා චිත්තබ්බො -පෙ-
- 2 ප පු. න චිත්තබ්බො: චිත්තාරො ආසවා අනාසවා'ති.
- ස. පච්ඤ්ඤා ආවුනා
- ප. අනු. අත්ඤ්ඤාව ආසවා යෙති ආසවෙති තෙ ආසවා සාසවා නොනති'ති.
- ස. පච්චි. න හෙවා චිත්තබ්බො -පෙ-
- ප. තිග්ග ධෙතං හි චිත්තාරො ආසවා අනාසවා'ති.

ආසවකපා නිවසිතා.

15 5

ආසවකථා.

[යම් හෙයෙකින් චතුරාසුවයන් සාසුව කළ හෙන චතුරාසුවයන්ට වැඩි අන්‍ය ආසුව කෙනෙක් නැද්ද, එහෙයින් 'චතුරාසුවයෝ අන්‍යාසුවයහ'යි හෙතුවාද නිකායවාසීන් සෙයින් ලබ්ධි ගන්තවුනහේ වාද බිඳුනට 'ආසවකථා' එයි]

- 1 ස පු චතුරාසුවයෝ අන්‍යාසුව වෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු මාගීය ඵලය නිජ්‍යාණය ශ්‍රොතාපත්ති-
මාගීය ශ්‍රොතාපත්තිඵලය බොධිඛතය වේ ද?
- (එ කල්හි ඒ අන්‍යාසුවයන් මාගීඵලාදිය වැනි විශයතුයයි චෝදනා පිණිස අසන ලදී)
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ප පු 'චතුරාසුවයෝ අන්‍යාසුවයහ'යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු යම් ආසුව කෙනකුත් කරණ කොට ඒ ආසුවයෝ සාසුව වෙත් ද, එබඳු වූ අන්‍ය ආසුවයෝත් ඇද්ද?
- ස පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප. තිග එකරුණින් චතුරාසුවයෝ අන්‍යාසුව වෙති

ආසවකථා නිමි

15 6

ජරාමරණකපා.

1. ස පු ලොකුතතරානං ධම්මානං ජරාමරණං
ලොකුතතරනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස. අනු මග්ගො ඵලං නිබ්බානං සොභාපතතිමග්ගො -පෙ-
සොභාපතතිඵලං -පෙ- බොජ්ඣංගිභිග්ගා'ති
- ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු සොභාපතතිමග්ගස්ස ජරාමරණං සොභාපතති-
මග්ගො'ති.
- ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු සොභාපතතිමග්ගස්ස ජරාමරණං සොභාපතති-
මග්ගොති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු සොභාපතතිඵලස්ස ජරාමරණං සොභාපතති-
ඵලනති
- ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු සකදගාමිමග්ගස්ස -පෙ- සකදගාමිඵලස්ස -පෙ-
අනාගාමිමග්ගස්ස -පෙ අනාගාමිඵලස්ස පෙ-
අරහත්තමග්ගස්ස ජරාමරණං අරහත්තමග්ගො'ති
- ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

15 6

ජරාමරණකථා.

[ජරාමරණ නම් අපරිනිෂ්පනන බැවින් ලෝකික යැ හෝ ලෝකොත්තර යැ හෝ කියැවුනු නො වෙයි “ලෝකියා ධම්මා, ලෝකුත්තරා ධම්මා” යන දුකයෙහි ද ජරාමරණ ලෝකීය පදයෙහි හෝ ලෝකුත්තර පදයෙහි හෝ නො දක්වන ලදි එහි මේ ලක්ෂණ නො හෙන ලෝකොත්තර ධර්මයන්ගේ ජරාමරණ ලෝකොත්තර යයි මහා සාදිකිකයන් සෙසින් ලබති ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනව ‘ජරාමරණකථා’ එයි]

1 ස පු ලෝකොත්තරධර්මයන්ගේ ජරාමරණ ලෝකොත්තර වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු මාග්ගි, ඵල, නිජාණ, ශ්‍රොතෘපතතිමාග්ගි ශ්‍රොතෘ-
පතතිඵල බොධ්‍යවිත වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

ස අනු ශ්‍රොතෘපතතිමාග්ගියාගේ ජරාමරණ ශ්‍රොතෘපතති
මාග්ගි වේ ද?

ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ

2 ස පු ශ්‍රොතෘපතතිමාග්ගියාගේ ජරාමරණ ශ්‍රොතෘපතති
මාග්ගි වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු ශ්‍රොතෘපතතිඵලයාගේ ජරාමරණ ශ්‍රොතෘපතතිඵල
වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

ස අනු සකාදගාමිමාග්ගියාගේ සකාදගාමිඵලයාගේ
අනාගාමිමාග්ගියාගේ අනාගාමිඵලයාගේ ..
අභිත්තිමාග්ගියාගේ ජරාමරණ අභිත්තිමාග්ගි
වේ ද?

ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ .

- 3 ස පු අරහත්තමග්ගස්ස ජරාමරණං අරහත්තමග්ගො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස. අනු අරහත්තඵලස්ස ජරාමරණං අරහත්තඵලනති
- ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු සතිපට්ඨානානං -පෙ- සම්මප්පධානානං -පෙ-
ඉද්ධිපාදානං -පෙ- ඉන්ද්‍රියානං -පෙ- ඛ්‍යානං -පෙ-
බ්බොජ්ඣ්ඣිග්ගානං ජරාමරණං බ්බොජ්ඣ්ඣිග්ගො'ති
- ප. පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ප පු න වත්තබ්බං ලොකුත්තරානං ධම්මානං ජරා-
මරණං ලොකුත්තරන්ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ප. අනු ලොකීයන්ති
- ස පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප පා තෙන හි ලොකුත්තරන්ති

ජරාමරණකථා නිවේශනා

- 3 ස පු අභිතඤ්ඤාමාග්ගිකාගේ ජරාමරණ අභිතඤ්ඤාමාග්ගී වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අභිතඤ්ඤාමාග්ගිකාගේ ජරාමරණ අභිතඤ්ඤාමාග්ගී වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස. අනු. සමානිප්‍රසංගයන්ගේ සමානිප්‍රසංගයන්ගේ සාද්ධිපාදයන්ගේ . ඉන්ද්‍රියයන්ගේ බල-
යන්ගේ බොධිමයයන්ගේ ජරාමරණ බොධිමය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ප පු ලොකොත්තර ධර්මයන්ගේ ජරාමරණ ලොකො-
ත්තර යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ප අනු ලොකික වේ ද?
- ස පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- ප පා එකරුණිත් ලොකොත්තර වේ.

ජරාමරණකථා නිමි.

සංකල්පවේදයකථාව.

:

1. ස පු සංකල්පවේදයකථාවේ රෝගසමාපත්ති ලෝකානුකූලත්වය
 ප පරිකල්පය ආමන්තය
 ස අනු මග්ගය - පෙ - , ඵලං - පෙ - නිබ්බානං - පෙ - සොඛා -
 පත්තිමග්ගය - පෙ - සොඛාපත්තිඵලං - පෙ -
 බොජ්ඣංගියා'ති
 ප. පටි න ගෙවං වත්තබ්බං - පෙ -
- 2 ප පු න වත්තබ්බං සංකල්පවේදයකථාවේ රෝගසමාපත්ති
 ලෝකානුකූලත්වය
 ස පරිකල්පය ආමන්තය
 ප අනු ලෝකියා'ති
 ස පටි න ගෙවං වත්තබ්බං - පෙ -
 ප පා තෙන හි ලෝකානුකූලත්වය

සංකල්පවේදයකථාව නිමිත්තය

16 7

සංඥාදේශිතකථා.

[සංඥාදේශිත නිරෝධසමාපත්ති නම් කිසි (භාව) ධර්මයෙක් නො වෙයි ඒ සතර අරූපසංකතියන්ගේ නිරෝධ යි එ හෙයින් ඒ ලෝකික හෝ ලෝකොත්තර හෝ නො වෙයි යම් හෙයෙකින් ලෝකික නො වේ ද, එහෙයින් ලෝකොත්තර වෙතියි හෙතුවාදනිකායවාසීන් සෙයින් ලබති ගන්වවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'සංඥාදේශිතකථා' එයි]

1 ස පු	සංඥාදේශිතනිරෝධසමාපත්ති ලෝකොත්තර වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ
ස අනු	මාගී එල නිව්වාණ ප්‍රොතාපත්තිමාගී .. ප්‍රොතාපත්තිඑල බොධාසිත වේ ද?
ප. පටි	එසේ නො කියැවුතු යැ
2 ප පු	සංඥාදේශිතනිරෝධසමාපත්ති ලෝකොත්තර වෙතියි නො කියැවුතු වේ ද?
ස. පටිඤ්ඤා	එසේ යැ
ප අනු	ලෝකික වේ ද?
ස පටි	එසේ නො කියැවුතු යැ
ප පා	එකරුණින් ලෝකොත්තර වෙයි

සංඥාදේශිතකථා නිමි

15. 8

දුතියසංඝදායවෙදසිනකථා

1. ස පු සංඝදායවෙදසිනනිරෝධසමාපතති ලොකියා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු රූපනති.
- ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු වෙදනා -පෙ- සංඝදාය -පෙ- සංඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණනති
- ප. පටි. න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු කාමාවචරාති
- ප. පටි. න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු. රූපාවචරා'ති
- ප පටි. න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු. අරූපාවචරා'ති
- ප පටි. න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ප පු න චතතබ්බං සංඝදායවෙදසිනනිරෝධසමාපතති ලොකියා'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු ලොකුත්තරා'ති
- ස පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- ප පා නෙන භි ලොකියා'ති

දුතියසංඝදායවෙදසිනකථා නිමසිතා

15 8

දුතියසඤ්ඤාවෙදසිතකථා

1 ස. පු	සංඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමාපනති ලෞකික වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ
ස අනු	රූප වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැහුනු යැ
ස. අනු	වේදනා සංඤා සංඝකාර විඤ්ඤා වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැහුනු යැ
ස. අනු	කාමාවචර වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැහුනු යැ
ස අනු	රූපාවචර වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැහුනු යැ
ස. අනු	අරූපාවචර වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැහුනු යැ
2 ප පු	‘සංඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමාපනති ලෞකික වෙති’යි නො කියැහුනු වේ ද?
ස. පටිඤ්ඤා	එසේ යැ
ප අනු	ලොකොත්තර ටි ද?
ස. පටිඤ්ඤා	එසේ නොකියැහුනු යැ
ප ප	එකරුණිත් ලෞකික වෙයි

දුතියසඤ්ඤාවෙදසිතකථා නිව්.

15 9

නතිසසකුසුචෙදසිනකපා

- 1 ස පු:** සකුසුචෙදසිනතිරොධං සමාපනො¹ කාලං කරෙය්‍යාති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු අනි සකුසුචෙදසිනතිරොධං සමාපනායා¹ මාරණනායො² එසො, මාරණනායා³ චෙදනා, මාරණනායා සකුසු, මාරණනායා චෙනනා, මාරණනායං විතනනාති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බ -පෙ-
- 2 ස. පු** නනි සකුසුචෙදසිනතිරොධං සමාපනායා¹ මාරණනායො² එසො, මාරණනායා චෙදනා, මාරණනායා සකුසු, මාරණනායා චෙනනා, මාරණනායං³ විතනනාති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස ය. හඤ්චි නනි සකුසුචෙදසිනතිරොධං සමාපනායා මාරණනායො එසො, මාරණනායා චෙදනා, මාරණනායා සකුසු, මාරණනායා චෙනනා, මාරණනායං විතනා,
- ස පා නො ව වත රෙ වතනබ්බ 'සකුසු චෙදසින- තිරොධං සමාපනො කාලං කරෙය්‍යා'ති
- 3 ස පු** සකුසුචෙදසිනතිරොධං සමාපනො කාලං කරෙය්‍යා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු අනි සකුසුචෙදසිනතිරොධං සමාපනායා එසො චෙදනා සකුසු චෙනනා විතනනාති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බ -පෙ-
- 4 ස පු** නනි සකුසුචෙදසිනතිරොධං සමාපනායා එසො චෙදනා සකුසු චෙනනා විතනනාති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු අථස්සකස්ස කාලනිරියා¹ ආචෙදකස්ස භාලනිරියා -පෙ- අවිතතකස්ස භාලනිරියා'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බ -පෙ

1 නිජරාධසමාපනායා - PTS

2 මාරණනායො - ඩුට්‍ර, PTS

3 මාරණනායො - ඩුට්‍ර, PTS

4 කාලං නිරියා - මජ්ඣ, PTS

15 9

තනියසඤ්ඤාවෙදයිතකථා

[‘අසුචලා මැරෙනපියවි ඇත්තේ යැ අසුචලා නො මැරෙනපියවි ඇත්තේ යැ’යි මරණධම්මායෙහි නියමයක් නැති හෙයින් සංඥාවෙද-
යිතනිරෝධයට සමවන්නේ ද කලුරිය කරන්නේ යැ’යි රාජගිරිකයන්
සෙසින් ලබ්ධි ගන්තවුන්ගේ වාද විද්‍යාව ‘තනියසඤ්ඤාවෙදයිත-
කථා’ එසි]

- 1 ස පු සංඥාවෙදයිතනිරෝධයට සමවන්නේ කලුරිය කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සංඥාවෙදයිතනිරෝධයට සමවන්නහුට මාරණානතිකස්සඪී, මාරණානතික වෙදනා, මාරණානතික සංඥා, මාරණානතිකචේතනා, මාරණානතිකචිත්ත ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු සංඥාවෙදයිතනිරෝධයට සමවන්නහුට මාරණානතික ස්සඪී, මාරණානතික වෙදනා, මාරණානතික සංඥා මාරණානතික චේතනා, මාරණානතික චිත්ත නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් සංඥාවෙදයිතනිරෝධයට සමවන්නහුට මාරණානතිකස්සඪී, මාරණානතික වෙදනා, මාරණානතික සංඥා, මාරණානතික චේතනා, මාරණානතික චිත්ත නැත් නම්,
- ස පා භවත, “සංඥාවෙදයිතනිරෝධයට සමවන්නේ කලුරිය කරන්නේ වේ” යයි නො කියැයුතු මැ යැ
- 3 ස පු සංඥාවෙදයිතනිරෝධයට සමවන්නේ කලුරිය කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සංඥාවෙදයිතනිරෝධයට සමවන්නහුට ස්සඪී, වෙදනා, සංඥා, චේතනා, චිත්ත ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 4 ස පු සංඥාවෙදයිතනිරෝධයට සමවන්නහුට ස්සඪී, වෙදනා, සංඥා, චේතනා, චිත්ත නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ස අනු ස්සඪී නොකරනුවහට කාලක්‍රියා වේ ද, අවේදකයාහට කාලක්‍රියා වේ ද, අචිත්තකයා-හට කාලක්‍රියා වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

- ස අනු. නනු සඵසසකස්ස කාලකිරියා -පෙ- සචිත්තකස්ස කාලකිරියා'ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස ථ: හඤ්චි සඵසසකස්ස කාලකිරියා-පෙ- සචිත්තකස්ස කාලකිරියා,
- ස පා නො ව වන රෙ වත්තබ්බෙ "සඤ්ඤවෙදසිතනි-රොධං සමාපනොතා කාලං කරෙය්‍ය"ති
- 6 ස පු: සඤ්ඤවෙදසිතනිරොධං සමාපනොතා කාලං කරෙය්‍යා'ති
- ප. පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස අනු සඤ්ඤවෙදසිතනිරොධං සමාපනාස්ස කායෙ විසං කමෙය්‍ය, සන්ථං කමෙය්‍ය, අග්නි¹ කමෙය්‍යා'ති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු සඤ්ඤවෙදසිතනිරොධං සමාපනාස්ස කායෙ විසං කමෙය්‍ය, සන්ථං කමෙය්‍ය, අග්නි¹ කමෙය්‍යා'ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස ථ හඤ්චි සඤ්ඤවෙදසිතනිරොධං සමාපනාස්ස කායෙ විසං කමෙය්‍ය, සන්ථං කමෙය්‍ය, අග්නි කමෙය්‍ය,
- ස පා. නො ව වන රෙ² වත්තබ්බෙ "සඤ්ඤවෙදසිතනිරොධං සමාපනොතා කාලං කරෙය්‍යා"ති
7. ස. පු සඤ්ඤවෙදසිතනිරොධං සමාපනොතා කාලං කරෙය්‍යා'ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස අනු සංඤ්ඤවෙදසිතනිරොධං සමාපනාස්ස කායෙ විසං කමෙය්‍ය, සන්ථං කමෙය්‍ය, අග්නි¹ කමෙය්‍යා'ති,
- ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස අනු න නිරොධං සමාපනොතා'ති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 8 ප පු සඤ්ඤවෙදසිතනිරොධං සමාපනොතා න කාලං කරෙය්‍යා'ති
- ස. පටිඤ්ඤ ආමනතා

1 අග්නිං - ඩුඤ්ඤ

2 නො වන රෙ - ඌයා

- ස අනු. සසපඨිකයාහට කාලක්‍රියා නො, සචිතතකයා-
හට කාලක්‍රියා නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් සසපඨිකයාහට කාලක්‍රියා වේ නම්
සචිතතකයාහට කාලක්‍රියා වේ නම්,
- ස.පා භවත “සංඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධයට සමවන්නේ
කලුරිය කරන්නේ වේ” යයි නො කියැයුතු මැ යැ
- 5 ස පු. සංඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධයට සමවන්නේ කලුරිය
කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සංඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධයට සමවන්නහුගේ කයෙහි
විෂ වදනේ වේ ද? ශස්ත්‍ර වදනේ වේ ද? අගති
වදනේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 6 ස. පු. සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමවත් සමවන්නුගේ
කයෙහි විෂ වදනේ වේ ද? ශස්ත්‍ර වදනේ වේ ද?
ගිති වදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමවත් සමවන්න-
හුගේ කයෙහි විෂ වදනේ වේ නම්, ශස්ත්‍ර වදනේ
වේ නම්, ගිති වදනේ වේ නම්,
- ස පා භවත, ‘සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමවත් සමවන්නේ
කලුරිය කරන්නේ යැ’ යනු නො කියැයුතු මැ යැ
- 7 ස පු. සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමවත් සමවන්නේ කලු-
රිය කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමවත් සමවන්නහුගේ
කයෙහි විෂ වදනේ වේ ද? ශස්ත්‍ර වදනේ වේ ද?
ගිති වදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු හේ නිරෝධසමවත් සම වන්නේ නො වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 8 ප පු. සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමවත් සමවන්නේ කලු-
රිය නො කරන්නේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ප අනු අඤ්ඤා නිශ්චයො යෙන නිශ්චයෙන නිශ්චයො
සඤ්ඤවෙදසිතනිරෝධං සමාපනො න කාලංකරෙය්‍යා'ති.

ස පථි: නඤ්ඤා

ප ය භඤ්ඤා නඤ්ඤා නිශ්චයො යෙන නිශ්චයෙන
නිශ්චයො සඤ්ඤවෙදසිතනිරෝධං සමාපනො
න කාලංකරෙය්‍යා,¹

ප පා: නො ච වත රෙ² වතනබ්බෙ "සඤ්ඤවෙදසිත
නිරෝධං සමාපනො න කාලංකරෙය්‍යා'ති

9 ස. පු වනබ්බවිඤ්ඤාණසමඛිති න කාලංකරෙය්‍යා'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.

ස අනු අඤ්ඤා නිශ්චයො යෙන නිශ්චයෙන නිශ්චයො
වනබ්බවිඤ්ඤාණසමඛිති න කාලංකරෙය්‍යා'ති

ප. පථි: නඤ්ඤා

ස ය. භඤ්ඤා නඤ්ඤා නිශ්චයො යෙන නිශ්චයෙන
නිශ්චයො වනබ්බවිඤ්ඤාණසමඛිති න කාලංකරෙය්‍යා,

ස පා: නො ච වත රෙ වතනබ්බෙ "වනබ්බවිඤ්ඤාණසමඛිති
න කාලංකරෙය්‍යා'ති,

නභිගසඤ්ඤවෙදසිතකථා නිවසිතා

1 කාලංකරෙය්‍යා - සිවු

2 නො වත රෙ - සනා.

- ප අනු යම් නිශාමයෙකින් නිසත වැ ‘සංඝඤ්ඤාවෙදසිත නිරෝධ සමචන් සමචන්තේ කල්ලරිය නො කරන්නේ යැ’ යන ඒ නිශාමයෙක් ඇද්ද?
- ස පථි නැත
- ප ඔ ඉදින් යම් නිශාමයෙකින් නිසත වැ ‘සංඝඤ්ඤාවෙදසිත නිරෝධ සමචන් සමචන්තේ කල්ලරිය නො කරන්නේ යැ’ යන ඒ නිශාමයෙක් නැත් නම්,
- ප පා. භවත, ‘සංඝඤ්ඤාවෙදසිත නිරෝධ සමචන් සමචන්තේ කල්ලරිය නො කරන්නේ යැ’ යනු නො කියැයුතු මැ යැ
- 9 ස පු චක්ඛුර්විඤ්ඤාසමඛිති පුද්ගල කල්ලරිය නො කරන්නේ වේ ද?
- ප පථිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ස අනු යම් නිශාමයෙකින් නිසත වැ ‘චක්ඛුර්විඤ්ඤාසමඛිති පුද්ගල කල්ලරිය නො කරන්නේ යැ’ යන ඒ නිශාමයෙක් ඇද්ද?
- ප. පථි. නැත
- ස. ඔ ඉදින් යම් නිශාමයෙකින් නිසත වැ ‘චක්ඛුර්විඤ්ඤාසමඛිති පුද්ගල කල්ලරිය නො කරන්නේ යැ’ යන ඒ නිශාමය නැත් නම්,
- ස. පා. භවත, ‘චක්ඛුර්විඤ්ඤාසමඛිති පුද්ගල කල්ලරිය නො කරන්නේ යැ’ යනු නො කියැයුතු මැ යැ

නිකායසංඝඤ්ඤාවෙදසිතකථා හිමි

15 10

අසඤ්ඤසත්තුපිකකථා

- 1 ස පු සඤ්ඤවෙදසිත්තනිරෝධසමාපත්ති අසඤ්ඤසත්තු-
පිකා'ති.
- ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
- ස. අනු. අනුචි සඤ්ඤවෙදසිත්තනිරෝධං සමාපන්නස්ස
අලොභො කුසලමූලං, අද්දෙසො කුසලමූලං,
අමොහො කුසලමූලං, සඤ්ඤා විරියං සති සමාධි
පඤ්ඤා'ති
- ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු නනුචි සඤ්ඤවෙදසිත්තනිරෝධං සමාපන්නස්ස
අලොභො කුසලමූලං, අද්දෙසො කුසලමූලං,
අමොහො කුසලමූලං සඤ්ඤා -පෙ- පඤ්ඤා'ති.
- ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
- ස ථ භඤ්චි නනුචි සඤ්ඤවෙදසිත්තනිරෝධං සමා-
පන්නස්ස අලොභො කුසලමූලං, අද්දෙසො කුසල-
මූලං, අමොහො කුසලමූලං, සඤ්ඤා විරියං සති
සමාධි පඤ්ඤා,
- ස. පා නො ව වත්ත රෙ වත්තබ්බෙ 'සඤ්ඤවෙදසිත්ත-
නිරෝධසමාපත්ති අසඤ්ඤසත්තුපිකා'ති
- 3 ස පු සඤ්ඤවෙදසිත්තනිරෝධසමාපත්ති අසඤ්ඤසත්තුපි-
කා'ති
- ප. පටිඤ්ඤ ආමනනා
- ස අනු අනුචි සඤ්ඤවෙදසිත්තනිරෝධං සමාපන්නස්ස
ඵසෙසා වෙදනා සඤ්ඤා වේතනා විත්තනනි.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

15. 10

අසඤ්ඤාසත්‍යපිකාකථා

[සඤ්ඤාවිරාග වශයෙන් පැවැති භාවනාව අසඤ්ඤාසමාපන්නී ද, වෙසී, නිරෝධසමාපන්නී ද වෙසී, සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමාපන්නී ද, වෙසී මෙසේ සඤ්ඤාවෙදසිත නිරෝධසමාපන්නීහු, ලොකික-ලොකොත්තර වශයෙන් දෙදෙනෙකු එහි ලොකික වූවා පෘථග්ජනතා පිළිබඳ වැ 'අසඤ්ඤාසත්‍යපිකා' නම් වෙසී ලොකොත්තර වූවා ආයතීයත්ව වෙසී එ ද 'නාසඤ්ඤාසත්‍යපිකා වෙසී මේ විභාගය නො කොට නිද්විශෙෂයෙන් සඤ්ඤාවෙදසිත නිරෝධසමාපන්නීය 'අසඤ්ඤාසත්‍යපිකා' නමුසි හෙතුවාදනිකාය වාසින් සෙසින් ලබා ගන්නවුන්ගේ වාද බිඳහට 'අසඤ්ඤාසත්‍යපිකා කථා' එසි]

1 ස පු සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමාපන්නීය අසඤ්ඤාසත්‍යපිකා (අසංඥාසතෙත්ථාතපත්ති පිණිස) වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමවත් සමවන්නහුට අලොභකුසලමූලය, අද්‍යෙසකුසලමූලය, අමොහකුසලමූලය, ශ්‍රද්ධා විශ්ඤාන සමාධි ප්‍රඥ ඇද්ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

2 ස පු සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමවත් සමවන්නහුට අලොභකුසලමූලය අද්‍යෙසකුසලමූලය අමොහකුසලමූලය ශ්‍රද්ධා ප්‍රඥ නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.

ස ය ඉදින් සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමවත් සමවන්නහුට අලොභකුසලමූලය අද්‍යෙසකුසලමූලය අමොහකුසලමූලය ශ්‍රද්ධා විශ්ඤාන සමාධි ප්‍රඥ නැත් නම්,

ස පා භවත, 'සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමාපන්නීය අසඤ්ඤාසත්‍යපිකා යැ' යනු නො කියැවුණු මැ යැ,

3 ස. පු සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමාපන්නීය අසඤ්ඤාසත්‍යපිකා වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමවත් සමවන්නහුට සාගි වෙදනා සංඥා වේතනා විතත ඇද්ද?

ප පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ ...

- 4 ස පු නඤ්ඤි සඤ්ඤවෙදසිතනිරෝධං සමාපන්නස්ස ඵසෙසා වෙදනා සඤ්ඤා වෙනනා විත්තනනි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.
- ස අනු අඵස්සකස්ස මග්ගභාවනා -පෙ- අවිත්තකස්ස මග්ගභාවනා'ති
- ප පටි. න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: නනු සඵස්සකස්ස මග්ගභාවනා -පෙ- සවිත්තකස්ස මග්ගභාවනා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස. ය හඤ්චි සඵස්සකස්ස මග්ගභාවනා -පෙ- සවිත්තකස්ස මග්ගභාවනා,
- ස පා නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ සඤ්ඤවෙදසිතනිරෝධං සමාපන්නි අසඤ්ඤසත්තුපිකා'ති
- ස. පු සඤ්ඤවෙදසිතනිරෝධසමාපන්නි අසඤ්ඤසත්තුපිකා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු යෙ කෙටි සඤ්ඤවෙදසිතනිරෝධං සමාපන්නි, සබ්බෙ තෙ අසඤ්ඤසත්තුපිකා'ති
- ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 6 ප. පු න වත්තබ්බං සඤ්ඤවෙදසිතනිරෝධසමාපන්නි අසඤ්ඤසත්තුපිකා'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප. අනු. නනු ඉධාපි අසඤ්ඤ නත්තාපි අසඤ්ඤ'ති
- ස. පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප ය හඤ්චි ඉධාපි අසඤ්ඤ නත්තාපි අසඤ්ඤ,
- ප පා තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "සඤ්ඤවෙදසිතනිරෝධසමාපන්නි අසඤ්ඤසත්තුපිකා"ති

අසඤ්ඤසත්තුපිකකථා නිමිතිතා.

- 4 ස පු සඤ්ඤවෙදසිත්තිරොධසමචන් සමචන්නහුට සපඨී වෙදනා සංඥ වෙනනා විතත නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු සපඨී නො කරනුවහට මාගීභාවනා අවිතතක- යාහට මාගීභාවනා වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස අනු සසපඨීකයාහට මාගීභාවනා සවිතතකයාහට මාගීභාවනා වෙයි නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් සසපඨීකයාහට මාගීභාවනා වේ නම් සවිතතකයාහට මාගීභාවනා වේ නම්,
- ස පා භවත, 'සඤ්ඤවෙදසිත්තිරොධසමාපතති අසඤ්ඤ සත්තුපිකා යැ' යනු නො කියැයුතු මැ යැ
- 5 ස පු සඤ්ඤවෙදසිත්තිරොධසමාපතති අසඤ්ඤසත්තු- පිකා වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු: යම් කිසි කෙනෙක් සඤ්ඤවෙදසිත්තිරොධසමචන් සමචදනාහු වෙත් නම්, ඔහු හැම අසඤ්ඤසත්තුපිකා නම් වෙත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ .
- 6 ප පු සඤ්ඤවෙදසිත්තිරොධසමචන් 'අසඤ්ඤසත්තු- පිකා'යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප අනු මෙහිදු අසංඥී නො? එහිදු අසංඥී නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ය ඉදින් මෙහිත් අසංඥී වේ නම්, එහිත් අසංඥී වේ නම්,
- ප පා භවත, එකරුණින් 'සඤ්ඤවෙදසිත්තිරොධසමා- පතති අසඤ්ඤසත්තුපිකා යැ'යි කියැයුතු මැ යැ

15 11

කමමුපවයකථා.

1 ස පු

අඤ්ඤං කමමං, අඤ්ඤා කමමුපවයො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනනා,

ස අනු

අඤ්ඤා එකො, අඤ්ඤා එකසුපවයො, අඤ්ඤා
 වේදනා, අඤ්ඤා වේදනුපවයො, අඤ්ඤා සඤ්ඤා,
 අඤ්ඤා සඤ්ඤාපවයො, අඤ්ඤා වේදනා, අඤ්ඤා
 වේදනුපවයො, අඤ්ඤා විතතං, අඤ්ඤා විතතු-
 පවයො, අඤ්ඤා සංඛා, අඤ්ඤා සංඛුපවයො,
 අඤ්ඤා චිරියං, අඤ්ඤා චිරියුපවයො, අඤ්ඤා සති,
 අඤ්ඤා සතුපවයො, අඤ්ඤා සමාධි, අඤ්ඤා
 සමාධිපවයො, අඤ්ඤා පඤ්ඤා, අඤ්ඤා
 පඤ්ඤාපවයො, අඤ්ඤා රාගො, අඤ්ඤා රාගු-
 පවයො -පෙ- අඤ්ඤං අනොත්තප්පං, අඤ්ඤා
 අනොත්තප්පපවයො'ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

2 ස පු

අඤ්ඤං කමමං, අඤ්ඤා කමමුපවයො'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනනා,

ස. අනු

කමමුපවයො කමෙමන සහජානො'ති

ප. පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

3 ස පු

කමමුපවයො කමෙමන සහජානො'ති.

ප පටිඤ්ඤා

ආමනනා.

ස. අනු

කුසලොත කමෙමන සහජානො කමමුපවයො
 කුසලො'ති.

ප පටි.

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

15 11.

කමමුපවකථා.

[කමෝපවය වනාහි කමිසයන් අතර වූ විනවිප්‍රසන්න වූ අව්‍යාකෘත අනාලම්බන වූ එකෙකැති අකික සමමිතිය නිකායවාසීන් සෙසින් බිබි ගන්නවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'කමමුපවය කථා' එබී]

1 ස පු කමය අනෙකෙක් වේ ද, කමෝපවය අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.

ස අනු ස්පශ්‍යය අනෙකෙක් වේ ද, ස්පශ්‍යෝපවය අනෙකෙක් වේ ද, වෙදනා අනෙකෙක් වේ ද, වෙදනෝපවය අනෙකෙක් වේ ද, සංඥා අනෙකෙක් වේ ද, සංඥෝපවය අනෙකෙක් වේ ද, වේදනා අනෙකෙක් වේ ද, වේදනෝපවය අනෙකෙක් වේ ද, විතතය අනෙකෙක් වේ ද, විතතෝපවය අනෙකෙක් වේ ද, ශ්‍රද්ධා අනෙකෙක් වේ ද, ශ්‍රද්ධෝපවය අනෙකෙක් වේ ද, විශ්ඤාන අනෙකෙක් වේ ද, විශ්ඤානෝපවය අනෙකෙක් වේ ද, සමාධි අනෙකෙක් වේ ද, සමාධිඋපවය අනෙකෙක් වේ ද, ප්‍රඥා අනෙකෙක් වේ ද, ප්‍රඥෝපවය අනෙකෙක් වේ ද, රාගය අනෙකෙක් වේ ද, රාගෝපවය අනෙකෙක් වේ ද, අනෝතතප්පය අනෙකෙක් වේ ද, අනෝතතප්පඋපවය අනෙකෙක් වේ ද?

ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ

2. ස. පු කමය අනෙකෙක් වේ ද, කමෝපවය අනෙකෙක් වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.

ස අනු කමෝපවය කමය හා සහජාත වේ ද,

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

3 ස පු කමෝපවය කමය හා සහජාත වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු කුශලකමය හා සහජාත වූ කමෝපවය කුශල වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

- 4 ස පු. කුසලෙන කමෙමන සහජානො කමිටුවලියො කුසලොති.
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු සුඛාය වෙදනාය සම්පසුත්තෙන කමෙමන සහ-ජානො කමිටුවලියො සුඛාය වෙදනාය සම්ප-සුත්තොති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු දුක්ඛාය වෙදනාය -පෙ- අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය සම්පසුත්තෙන කමෙමන සහජානො කමිටුවලියො අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය සම්පසුත්තොති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස පු. කමිටුවලියො කමෙමන සහජානොති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අකුසලෙන කමෙමන සහජානො කමිටුවලියො අකුසලොති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ස පු. අකුසලෙන කමෙමන සහජානො කමිටුවලියො අකුසලොති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු සුඛාය වෙදනාය සම්පසුත්තෙන කමෙමන සහ-ජානො කමිටුවලියො සුඛාය වෙදනාය සම්ප-සුත්තොති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු දුක්ඛාය වෙදනාය -පෙ- අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය සම්පසුත්තෙන කමෙමන සහජානො කමිටුවලියො අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය සම්පසුත්තොති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
7 ස පු. කමිං විතෙතන සහජානො, කමිං සාරම්මණොති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු කමිටුවලියො විතෙතන සහජානො, කමිටුවලියො සාරම්මණොති
ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
8 ස පු. කමිටුවලියො විතෙතන සහජානො, කමිටුවලියො අනාරම්මණොති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.

- 4 ස. ප්‍ර කුශලකමිය හා සහජාත වූ කමෝපවය කුශල වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ (විතතසම්ප්‍රසන්නතා සදහා පිළින යි)
- ස අනු: සුඛවේදනාසම්ප්‍රසන්නකමිය හා සහජාත වූ කමෝපවය සුඛවේදනාව හා සම්ප්‍රසන්න වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස අනු: දුඃඛවේදනාසම්ප්‍රසන්න අද්‍රැබාසුඛවේදනා සම්ප්‍රසන්න කමිය හා සහජාත වූ කමෝපවය අද්‍රැබාසුඛවේදනාව හා සම්ප්‍රසන්න වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 5 ස ප්‍ර කමෝපවය කමිය හා සහජාත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු: අකුශලකමියා හා සහජාත වූ කමෝපවය අකුශල වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ
6. ස ප්‍ර අකුශලකමියා හා සහජාත වූ කමෝපවය අකුශල වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සුඛවේදනාසම්ප්‍රසන්න කමිය හා සහජාත වූ කමෝපවය සුඛවේදනාව හා සම්ප්‍රසන්න වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස අනු දුඃඛවේදනාසම්ප්‍රසන්න අද්‍රැබාසුඛවේදනා-සම්ප්‍රසන්නකමිය හා සහජාත වූ කමෝපවය අද්‍රැබාසුඛවේදනාව හා සම්ප්‍රසන්න වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 7 ස ප්‍ර කමිය විතතය හා සහජාත වෙයි කමිය සාලම්බන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කමෝපවය විතතය හා සහජාත වෙයි කමෝපවය සාලම්බන වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ .
- 8 ස. ප්‍ර කමෝපවය විතතය හා සහජාත වෙයි කමෝපවය අනාලම්බන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ

- ස අනු. කමමං විතෙතන සහජාතං, කමමං අනාරමං
ණනති
- ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස. පු. කමමං විතෙතන සහජාතං, විතතං භිජ්ජමානං
කමමං භිජ්ජති'ති
- ප. පටිඤ්ඤ. ආමන්තා.
- ස අනු. කමුච්චයො විතෙතන සහජාතො, විතතං
භිජ්ජමානං කමුච්චයො භිජ්ජති'ති
- ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 10 ස පු. කමුච්චයො විතෙතන සහජාතො, විතතං
භිජ්ජමානං කමුච්චයො න භිජ්ජති,
- ප. පටිඤ්ඤ. ආමන්තා.
- ස අනු. කමමං විතෙතන සහජාතං, විතතං භිජ්ජමානං
කමමං න භිජ්ජති'ති
- ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 11 ස පු. කමමම් කමුච්චයො'ති
- ප. පටි. ආමන්තා,
- ස අනු. නඤ්ඤෙව කමමං සො කමුච්චයො'ති
- ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 12 ස පු. කමමම් කමුච්චයො, කමුච්චයතො ටිපාකො
තිබ්බත්තති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ. ආමන්තා.
- ස. අනු. නඤ්ඤෙව කමමං, සො කමුච්චයො, සො
කමමට්ඨපාකො'ති
- ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 13 ස. පු. කමමම් කමුච්චයො, කමුච්චයතො ටිපාකො
තිබ්බත්තති, ටිපාකො සාරමමරො'ති.
- ප පටිඤ්ඤ. ආමන්තා
- ස. අනු. කමුච්චයො සාරමමරො'ති
- ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස අනු කමිය විතනය හා සහජාත වෙයි, කමිය
අනාලම්භන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 9 ස පු කමිය විතනය හා සහජාත වෙයි, විතනය
බිදෙනේන් යැ, කමිය බිදේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු කමොපවය විතනය හා සහජාත වෙයි, විතනය
හිදුමාන යැ, කමොපවය බිදේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 10 ස පු කමොපවය විතනය හා සහජාත වෙයි විතනය
හිදුමාන යැ, එකල කමොපවය නො බිදේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු කමිය විතනය හා සහජාත වෙයි, විතනය හිදුමාන
කල්හි කමිය නො බිදේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ .
- 11 ස. පු කමිය ඇති කල කමොපවය වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ඒ කමිය මැ ඒ කමොපවය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 12 ස. පු කමිය පිහිටි කල කමොපවය වෙයි, කමොපව-
යෙන් විපාකය උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ඒ කමිය මැ ඒ කමොපවය වූයේ ඒ කමිවිපාකය
වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
13. ස. පු කමිය ඇති කල කමොපවය වෙයි, කමොපව-
යෙන් විපාකය උපදි විපාකය සාලම්භන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු කමොපවය සාලම්භන වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ ..

14 ස පු

කම්මුප්පවයො අනාරම්මණො'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

විපාකො අනාරම්මණො'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

16 ස පු

අඤ්ඤං කම්මං, අඤ්ඤං කම්මුප්පවයො'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා,

ස අනු

නනු වුත්තං ගගවතා “ඉධ පුණ්ණ, එකච්චො සබ්බාපජ්ඣමපි අබ්බාපජ්ඣමපි කායසබ්බාරං අභි- සබ්බරොති, සබ්බාපජ්ඣමපි අබ්බාපජ්ඣමපි වජ්ජසබ්බාරං -පෙ මනොසබ්බාරං අභිසබ්බරොති සො සබ්බාපජ්ඣමපි අබ්බාපජ්ඣමපි කායසබ්බාරං අභිසබ්බරිත්වා සබ්බාපජ්ඣමපි අබ්බාපජ්ඣමපි වජ්ජ- සබ්බාරං -පෙ- මනොසබ්බාරං අභිසබ්බරිත්වා සබ්බාපජ්ඣමපි අබ්බාපජ්ඣමපි ලොකං උපපජ්ජති තමෙනං සබ්බාපජ්ඣමපි අබ්බාපජ්ඣමපි ලොකං උපපන්නං සමානං සබ්බාපජ්ඣමපි අබ්බාපජ්ඣමපි එස්සා චුසනති සො සබ්බාපජ්ඣමපි අබ්බාප- ජ්ඣමපි එස්සෙති චුට්ඨො සමානො සබ්බාපජ්ඣමපි අබ්බාපජ්ඣමපි වෙදනං වෙදෙති වොඤ්ඤානුසං- දුක්ඛං, සෙය්‍යථාපි මනුස්සා එකච්චො ච දෙවො එච්චො ච විනිපාතිකා ඉති බො පුණ්ණ, භූතා භූතස්ස උපපත්ති¹ හොති යං කරොති තෙන උපපජ්ජති. උපපන්නමෙනං එස්සා චුසනති. එව- මපහං පුණ්ණ, කම්මදායාදු සත්තා'ති වදාමි”ති,² අපොච්ච සුත්තනෙනා

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස පා

තෙන හි න වත්තබ්බං “අඤ්ඤං කම්මං අඤ්ඤං කම්මුප්පවයො”ති,

කම්මුප්පවයො නිවසිතා

පණ්ණරසමො වගෙතා

තස්සද්දානං

“පච්චයතා වච්ඡන්තා පටිච්චකම්මප්පදො අද්ධා ච බණො ලයො මුහුත්තා වත්තාරො ආසවා අනාසවා ලොකුත්තරානං ධම්මානං ජරාවරණං, ලොකුත්තරා සඤ්ඤාවෙදසිත්තනිරෝධසමාපතති, ලොකීයා සඤ්ඤාවෙදසිත්තනිරෝධසමාපතති, සඤ්ඤාවෙදසිත්තනිරෝධා සමාපන්නො ඩාලං කරෙය්‍ය, සෙවච මග්ගො අසඤ්ඤාසහතුප්පත්තියා, අඤ්ඤං කම්මං අඤ්ඤං කම්මුප්පවයො”ති

තතිස්සා පරාජායමනා

1. උප්පත්ති - සිද්ධි,

2. චෙත්සිතිතාය - චෙත්සිපණ්ණස - කුසලාරම්භසුත්ත

- 14 ස පු කමොපවය අනාලම්භන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු විපාකය අනාලම්භන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 15 ස පු කමීය අනෙකෙක් වේ ද, කමොපවය අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු
 “පුණ්ණය, මෙ සත්තෙහි කිසි මහණෙක් සදුභි
 වූත් අදුභි වූත් කායසංසකාර අභිසංසකරණ
 කෙරෙයි සදුභි වූත් අදුභි වූත් වාක් සංසකාර
 මහසංසකාර අභිසංසකරණ කෙරෙයි හේ සදුභි
 වූත් අදුභි වූත් කායසංසකාර අභිසංසකරණ
 කොට සදුභි වූත් අදුභි වූත් වාක් සංසකාර
 මහසංසකාර අභිසංසකරණ කොට සදුභි වූ
 හෝ අදුභි වූ හෝ ලොකයට පැමිණෙයි
 සදුභි වූ හෝ අදුභි වූ හෝ ලොකයට පැමිණී
 තුලන් සදුභි වූ ද අදුභි වූ ද සපඨියෝ පහසින්
 හේ සදුභි වූ හෝ අදුභි වූ හෝ සපඨියෝ
 පහස්නා ලද්දේ සදුභි වූ හෝ අදුභි වූ හෝ
 ව්‍යවකිණී සුඛදුඛ ඇති වෙදනා විදි මනුෂ්‍යයන්
 ඇතැම් දෙවියන් ඇතැම් විනිපාතිකයන් සෙයිති.
 පුණ්ණය වෙසේ භූතයෙන් භූතයක් හුණේ උපපත්ති
 වෙයි යමක් කෙරේ ද එයින් උපපත්ති වෙයි
 සපඨියෝ උපපන්න වූ තුලන් සපඨි කෙරෙන්
 පුණ්ණය, මම මෙසෙයිනුදු ‘සත්තියෝ කමී-
 දයාදයහ’යි කියමි”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක්
 ඇත්තේ මැ නු”
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස පා එකරුණින් කමීය අනෙකෙකැ, කමොපවය
 අනෙකෙකැ’යි නො කියැයුතු යැ

කමමුපවය කථා නිමි

පසළොස්වන වග

මිහි උද්භය

පව්වයකථා යැ, අඤ්ඤාමඤ්ඤාපච්චිකථා යැ, අධ්‍යාකථා යැ, බන් උස
 මුහුත්තකථා යැ, ආනවකථා යැ, ජරාමරණකථා යැ, සිඤ්ඤාවෙදයිතකථා යැ,
 දුකිසිඤ්ඤාවෙදයිත කථා යැ, තතියසිඤ්ඤාවෙදයිත කථා යැ, අසඤ්ඤා-
 සහතුපික කථා යැ කමමුපවයකථා යි.

තුනමැති පනස යි

සොළසමො වගෙහා.

16. 1

නිගගහකථා.

- 1 ස පු පරො පරසස විතතං නිගගණභාති'ති
 - ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 - ස අනු පරො පරසස විතතං මා රජ්ජ, මා දුස්සි, මා මුසති මා කිලිසසි'ති නිගගණභාති'ති
 - ප පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු' පරො පරසස විතතං නිගගණභාති'ති
 - ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 - ස අනු පරො පරසස උප්පනො ඵසෙසා මා නිරුජ්ඣි'ති නිගගණභාති'ති
 - ප පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
 - ස අනු පරො පරසස උප්පනො වෙදනා -පෙ- උප්පනො සඤ්ඤා -පෙ- උප්පනො වේදනා -පෙ- උප්පනො විතතං -පෙ- උප්පනො සද්ධා -පෙ- උප්පනො විරිතං -පෙ- උප්පනො සති -පෙ- උප්පනො සමාධි -පෙ- උප්පනො පඤ්ඤා මා නිරුජ්ඣි'ති නිගගණභාති'ති
 - ප පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු පරො පරසස විතතං නිගගණභාති'ති
 - ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 - ස අනු පරො පරසස අත්ථාය රාගං පජ්ඣති'ති -පෙ- දෝසං පජ්ඣති -පෙ- අනොතනපපං පජ්ඣති'ති
 - ප පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු පරො පරසස විතතං නිගගණභාති'ති
 - ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 - ස අනු පරො පරසස අත්ථාය මග්ගං භාවෙති -පෙ- සතිපට්ඨානං භාවෙති -පෙ- බ්බොජ්ඣංගං භාවෙති'ති
 - ප පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

සොළොස්වනවග.

16. 1

නිගහන කපා.

[‘ලොකයෙහි බලප්‍රාප්ත වූ ද වර්තමාන වූ ද යම් කෙනෙක් ඇද්ද, ඉදින් ඔහු පරාගේ සිත වසන කොට නිගන්වනු හෙවත් සංකලනයෙන් වළඟන්නට නො හැකි වෙත් නම්, උන්ගේ කිනම් බලප්‍රාප්තියක් ද? කවර වර්තමානයක් ද? එකානන්තයෙන් ඔහු බලප්‍රාප්තියෙකුත් වර්තමාන-යෙකුත් මෙරමාගේ සිත වසන කොට සංකලනයෙන් වළඟනි’යි මහා-සංඝිකානිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්ධි ගන්නවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘නිගහන කපා’ එයි]

- 1 ස. පු අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්නේ (වසන කරන්නේ) වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු: අනෙකෙක් අනෙකකුගේ ‘සිත නො ඇලේවයි දුෂ්‍ය නො වේවයි මූලා නො වේවයි කිලීටි නො වේවයි’ මෙසේ නිගන්නේ වේ ද?
 - ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු. අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්නේ වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු අනෙකෙක් අනෙකකුට උපන් සපයිය ‘නගමක් නිරුඳි වේවයි’ මෙසේ නිගන්නේ වේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
 - ස. අනු. අනෙකෙක් අනෙකකුට උපන් වෙදනා උපන් සංඤ්ඤා උපන් චේතනා උපන් සිත උපන් ශ්‍රැතියා උපන් චියාසී උපන් සමානි උපන් සමාසි උපන් ප්‍රඤ්ඤා ‘නගමක් නිරුඳි වේවයි’ මෙසේ නිගන්නේ වේ ද?
 - ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
3. ස. පු අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්නේ වේ ද?
 - ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
 - ස අනු අනෙකෙක් අනෙකකු සදහා රාගය ප්‍රභාණ කෙරේ ද දෝෂය ප්‍රභාණ කෙරේ ද? අතපත්‍රපා ප්‍රභාණ කෙරේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්නේ වේ ද?
 - ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස. අනු අනෙකෙක් අනෙකකුගේ අසි පිඤ්ඤා මාගිය හවා ද? සිව්වත් හවා ද? බොධිසම්බ හවා ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

- 5 ස පු පරො පරසස විතතං නිගගණහානි'ති
ප පටිඤ්ඤ ආමනතා.
ස. අනු පරො පරසස අප්පාය දුක්ඛං පටිජානාති, සමුදයං
පජහති, නිරෝධං සම්මකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති
ප පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -ප-
- 6 ස පු පරො පරසස විතතං නිගගණහානි'ති
ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
ස අනු අඤ්ඤ අඤ්ඤසස කාරකො, පරං කතං සුඛං
දුක්ඛං, අඤ්ඤ කරොති, අඤ්ඤ පටිසං-
වෙදෙති'ති
ප පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -ප-
- 7 ස පු පරො පරසස විතතං නිගගණහානි'ති
ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
ස අනු නනු වුතතං භගවතා
“අතතනා'ව කතං පාපං
අතතනා සංඛිතිලිසසති.
අතතනා අකතං පාපං
අතතනා'ව විසුජ්ඣති
සුද්ධි අසුද්ධි පච්චතතං
නාඤ්ඤ අඤ්ඤං විසොධගෙ”ති^a
අපේව සුතතනො'ති
ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
ස පා තෙන හි න වතතබ්බෙ “පරො පරසස විතතං
නිගගණහානි'ති
8 ප පු න වතතබ්බෙ පරො පරසස විතතං නිගගණහානි'ති
ස පටිඤ්ඤ ආමනතා
ප. අනු නනු අනි බලපපතතා, අනි වසිභුතා'ති
ස පටිඤ්ඤ ආමනතා
ප ං හඤ්චි අනි බලපපතතා, අනි වසිභුතා
ප පා තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ “පරො පරසස විතතං
නිගගණහානි'ති

නිගගහකථා නිමිතා

- 5 ස ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්වේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අනෙකෙක් අනෙකකුගේ අධීය පිණිස දූෂිත පරිඤ්ඤ කෙරේ ද? සමුදය දුරු කෙරේ ද? නිරෝධය සාක්ෂාත් කෙරේ ද? මාගීය භවා ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 6 ස. ප්‍ර: අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්වේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු: අනෙකෙක් අනෙකකුට කාරක වේ ද? සුඛදුඛ පරිකාන වේ ද? අනෙකෙක් කෙරේ ද? අනෙකෙක් විද්‍රවේ වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 7 ස ප්‍ර: අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්වේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු “තමා විසින් කළ පාපය තමා කෙලෙසන්නේ යැ තමා විසින් නො කළ පාපය තමා මැ ශුඬි කරන්නේ යැ ශුඬි අශුඬි දෙක තමා කෙරෙහි වෙයි අනෙකෙක් අනෙකකු විශුඬි නො කරන්නේ යැ”යි වදාළ සුත්‍රානන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස පා එකරුණින් ‘අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්වේ යැ’ යනු නො කියැයුතු මැ යැ
- 8 ප ප්‍ර ‘අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්වේ යැ’ යනු නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු බලප්‍රාප්තයෝ ඇත්තාහු නො? වග්ගිහයෝ ඇත්තාහු නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ධ ඉදින් බලප්‍රාප්තයෝ ඇත්තාහු නම්, වග්ගිහයෝ ඇත්තාහු නම්,
- ප පා භවත එකරුණින් ‘අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්වේ යැ’ යනු කියැයුතු මැ යැ.

නිගහනකථා නිමි.

පගගග කප්පා.

- 1 ස. පු පරො පරසං චිත්තං පග්ගන්තාති'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස. අනු. පරො පරසං චිත්තං මා රජ්ජි, මා දුස්සි, මා
 මුග්ගි, මා කිලිසසී'ති පග්ගන්තාති'ති
 ප පටි න හෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු පරො පරසං චිත්තං පග්ගන්තාති'ති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස. අනු. පරො පරසං අලොභං කුසලමූලං ජනෙති,
 අද්දෙසං කුසලමූලං ජනෙති, අමොහං කුසල-
 මූලං ජනෙති, සඤ්ඤා ජනෙති, විරියං ජනෙති, සත්තං
 ජනෙති, සමාධිං ජනෙති, පඤ්ඤා ජනෙති'ති
 ප පටි න හෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-
3. ස. පු පරො පරසං චිත්තං පග්ගන්තාති'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස. අනු. පරො පරසං උප්පන්නා ඵස්සං මා නිරුජ්ඣි'ති
 පග්ගන්තාති'ති
 ප පටි න හෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු. පරො පරසං උප්පන්නා වෙදනා -පෙ- උප්පන්නා
 සඤ්ඤා -පෙ- උප්පන්නා වෙදනා -පෙ-
 උප්පන්නා චිත්තං -පෙ- උප්පන්නා සඤ්ඤා -පෙ-
 උප්පන්නා විරියං -පෙ- උප්පන්නා සත්තං -පෙ-
 උප්පන්නා සමාධිං -පෙ- උප්පන්නා පඤ්ඤා මා
 නිරුජ්ඣි'ති පග්ගන්තාති'ති
 ප පටි න හෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස. පු පරො පරසං චිත්තං පග්ගන්තාති'ති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස. අනු. පරො පරසං අත්තං රාගං පජ්ඣති, ද්වේශං
 පජ්ඣති, මොහං පජ්ඣති -පෙ- අනොත්තප්පා
 පජ්ඣති'ති
 ප පටි න හෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

16 2

පගහකථා

[මෙහි නිදානය ද නිගහකථායෙහි මෙහි]

- 1 ස ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ (පාලනය) කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත 'නොආලේච්ඡි සි දුෂ්‍ය නොවේච්ඡි සි මුලා නො වේච්ඡි සි කිලිටි නො වේච්ඡි ප්‍රග්‍රහ කරන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
2. ස ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කෙරේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අනෙකෙක් අනෙකකුගේ අලොභකුසිලමූලය උපදවා ද, අදෙස කුසලමූලය උපදවා ද, අමොහ-කුසලමූලය උපදවා ද, ශ්‍රද්ධා උපදවා ද, විශ්ඤාන උපදවා ද, සමාති උපදවා ද, සමාධි උපදවා ද, ප්‍රඥ උපදවා ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ
- 3 ස ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අනෙකෙක් අනෙකකුට 'උපන් සපගිස 'නහමක් නිරුඳ්ධි වේච්ඡි' ප්‍රග්‍රහ කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස. අනු අනෙකෙක් අනෙකකුට 'උපන් වේදනා උපන් සංඤ උපන් චේතනා උපන් චිත්තය උපන් ශ්‍රද්ධාව උපන් විශ්ඤාන උපන් සමාතිස උපන් සමාධි උපන් ප්‍රඥ නහමක් නිරුඳ්ධි වේච්ඡි' ප්‍රග්‍රහ කරන්නේ (වළඟන්නේ) වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 4 ස ප්‍ර: අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අනෙකෙක් අනෙකකුට අධි පිණිස රාගස භාරපියා ද භෝජ්‍ය භාරපියා ද, මොහස භාර-පියා ද, අනපත්ත භාරපියා ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

- 5 ස පු පරො පරස්ස චිත්තං පග්ගණ්හාති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු පරො පරස්ස අත්ථාය මග්ගං භාවෙති -පෙ-
සතිපට්ඨානං භාවෙති -පෙ- බොජ්ඣංගිකා
භාවෙති'ති
ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 6 ස පු පරො පරස්ස චිත්තං පග්ගර්හාති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු පරො පරස්ස අත්ථාය දුක්ඛං පටිජානාති -පෙ-
මග්ගං භාවෙති'ති
ප. පටි න ගෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 7 ස පු පරො පරස්ස චිත්තං පග්ගණ්හාති'ති.
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු අඤ්ඤා අඤ්ඤස්ස කාරකො, පරං කතං සුඛං
දුක්ඛං, අඤ්ඤා කාරොති, අඤ්ඤා පටිසං-
වෙදෙති'ති
ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 8 ස පු පරො පරස්ස චිත්තං පග්ගණ්හාති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු නත්ත චිත්තං භගවතා,
“අත්තනාව කතං පාපං -පෙ- නාඤ්ඤා අඤ්ඤාං
විසොධස්සෙ”ති, අත්ථෙව සුත්තනන්තාති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස පා තෙන හි න වත්තබ්බං පරො පරස්ස චිත්තං
පග්ගණ්හාති'ති
- 9 ප පු න වත්තබ්බං පරො පරස්ස චිත්තං පග්ගණ්හා-
ති'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
ප අනු නත්ත අත්ථි බලපපත්තා අත්ථි වසීභුතා'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ප ය භාද්දි අත්ථි බලපපත්තා අත්ථි වසීභුතා,
ප පා තෙන වත රෙ වත්තබ්බං “පරො පරස්ස
චිත්තං පග්ගණ්හා”ති

පග්ගහකථා නිට්ඨිතා

- 5 ස. ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කෙරේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය.
 ස. අනු: අනෙකෙක් අනෙකකුගේ අසී පිණිස මාගීය වඩා ද. සතිපට්ඨාන වඩා ද. බොධිසම්ම වඩා ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුතු ය.
- 6 ස. ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කෙරේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය.
 ස. අනු අනෙකෙක් අනෙකකුගේ අසී පිණිස දුෂ්ඨය පරිඤ්ඤා කෙරේ ද, මාගීභාවනා කෙරේ ද?
 ප. පටි. එසේ නො කියැවුතු ය.
7. ස. ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කරන්නේ වේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය.
 ස. අනු අනෙකෙක් අනෙකකුට කාරක වේ ද? සුඛදුෂ්ඨ පරික්‍ෂාන වේ ද? අනෙකෙක් කරන්නේ වේ ද? අනෙකෙක් විදුනේ වේ ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු ය.
- 8 ස. ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කරන්නේ වේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය.
 ස. අනු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු නමා මැ කළ පාපය අනෙකෙක් අනෙකකු විශුද්ධි නො කෙරේ'' යයි වදාළ සුත්‍රානුසාරයක් ඇත්තේ මැ නු
 ප. පටිඤ්ඤා. එසේ ය.
 ස. පා. එකරුණින් ''අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කෙරේ'' යයි නො කියැවුතු ය.
9. ප. ප්‍ර. අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කෙරේ යයි නො කියැවුතු වේ ද?
 ස. පටිඤ්ඤා. එසේ ය.
 ප. අනු. බලප්‍රාප්තයෝ ඇත්තාහු නො? වර්ණනායෝ ඇත්තාහු නො?
 ස. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
 ප. ස. ඉදින් බලප්‍රාප්තයෝ ඇත්තාහු නම්, වර්ණනායෝ ඇත්තාහු නම්,
 ප. පා. භවත එකරුණින් ''අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කෙරේ'' යයි කියැවුතු මැ ය.

පශ්‍යහකථා නිමි.

16. 3

සුඛානුපපදන කථා

- 1 ස පු පරො පරස්ස සුඛං අනුපපදෙති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස පු පරො පරස්ස දුක්ඛං අනුපපදෙති'ති
ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු පරො පරස්ස දුක්ඛං අනුපපදෙති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු. පරො පරස්ස සුඛං අනුපපදෙති'ති
ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස. පු පරො පරස්ස සුඛං අනුපපදෙති'ති.
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු පරො පරස්ස අත්තනො, සුඛං අනුපපදෙති,
අඤ්ඤාසං සුඛං අනුපපදෙති, තස්ස සුඛං
අනුපපදෙති'ති
ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස පු පරො පරස්ස නෙවත්තනො, න අඤ්ඤාසං,
න තස්ස සුඛං අනුපපදෙති'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස ය භඤ්චී පරො පරස්ස නෙවත්තනො, න
අඤ්ඤාසං, න තස්ස සුඛං අනුපපදෙති,
ස පා නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ "පරො පරස්ස සුඛං
අනුපපදෙති'ති
- 5 ස පු පරො පරස්ස සුඛං අනුපපදෙති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අඤ්ඤා අඤ්ඤාසං කාරකො, පරං කතං සුඛං
දුක්ඛං, අඤ්ඤා කරොති, අඤ්ඤා පටිසං-
වෙදෙති'ති
ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

16. 3

සුඛානුපපාදන කථා.

[‘එකකු අනෙකක්හට සුඛය දියහෙන්නේ යැයි ලබිමින් හෙතුවාදින්ගේ මාද බිඳුනට ‘සුඛානුපපාදනකථා’ එසි]

- 1 ස පු අනෙකෙක් අනෙකක්හට සුව දෙන්නේ වේ ද?
ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු අනෙකෙක් අනෙකක්හට දුක් දෙන්නේ වේ ද?
ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2 ස පු අනෙකෙක් අනෙකක්හට දුක් දෙන්නේ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අනෙකෙක් අනෙකක්හට සුව දෙන්නේ වේ ද?
ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 3 ස පු අනෙකෙක් අනෙකක්හට සුව දෙන්නේ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අනෙකෙක් අනෙකක්හට නමාගේ සුව දෙන්නේ වේ ද, අනුන්ගේ සුව දෙන්නේ වේ ද, ඔහු මැ ගේ සුව දෙන්නේ වේ ද?
ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
4. ස පු අනෙකක්හට නමාගේ සුඛය නො මැ දෙන්නේ වේ ද, අන්‍යයන්ගේ සුඛය නො මැ දෙන්නේ වේ ද, ඔහු මැ ගේ සුඛය නො මැ දෙන්නේ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් අනෙකෙක් අනෙකක්හට නමාගේ සුඛය නො මැ දෙන්නේ වේ නම්, අන්‍යයන්ගේ සුඛය නො මැ දෙන්නේ වේ නම්, ඔහු මැ ගේ සුඛය නො මැ දෙන්නේ වේ නම්,
- ස. පා හවත ‘අනෙකෙක් අනෙකක්හට සුඛය දෙන්නේ වේ’ යයි නො කියැවුණු මැ යැ
- 5 ස. පු අනෙකෙක් අනෙකක්හට සුඛය දෙන්නේ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. අනෙකෙක් අනෙකක්හට කාරක වේ ද, පුබ්බුඛ පරිකාත වේ ද, අනෙකෙක් කෙරේ ද, අනෙකෙක් විදුනේ වේ ද?
ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

- 6 ප පු: න වතතබ්බං පරො පරස්ස සුඛං අනුප්පදෙතී'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
ප අනු නනු ආයස්මා උද්භි එතදවොච.
- “බහුන්තං¹ වත නො භගවා දුක්ඛධම්මානං
අපහන්තා, බහුන්තං වත නො භගවා සුඛධම්මානං
උපහන්තා, බහුන්තං¹ වත නො භගවා අකුසලානං
ධම්මානං අපහන්තා, බහුන්තං¹ වත නො භගවා
කුසලානං ධම්මානං උපහන්තා”ති a අනෙව
සුත්තනෙතො'ති.
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
ප පා. තෙන හි “පරො පරස්ස සුඛං අනුප්පදෙතී'ති

සුඛානුප්පදනකථා නිමිතා

1 බහුන්තං - සිමු, මජ්ඣං.

a. මජ්ඣිමනිකාය - උවුතිකායායම සුත්තං.

- 6 ප පු “අනෙකෙක් අනෙකක්හට සුඛය දෙන්නේ වේ”
යයි නො කියායුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු ආයුෂමත් උද්ධි තෙරණුවෝ තෙල වදාලාහු නො
“භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපගේ බොහෝ වූ දුඃඛ-
ධම්මයන් බැහැර කරනසේක් මැ යැ භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ අපට බොහෝ වූ සුඛධම්මයන් එළවන
සේක් මැ යැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපගේ
බොහෝ වූ අකුශලධම්මයන් බැහැර කරන සේක්
මැ යැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපට බොහෝ
කුශලධම්මයන් එළවන සේක් මැ යැ” යි වදාල
සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප පා එකරුණීන් ‘අනෙකෙක් අනෙකක්හට සුඛය
දෙන්නේ වේ

සුඛානුප්පදාන කථා නිමි.

16 4

අධ්‍යයනමාසිකාර කථා.

[“සබ්බෙ සංසාරා අනිච්ඡා” ආදී චෛත්‍ය නිසා නයමනස්කාර හැර පාරමිත මාසිකාර පමණක් හෙය “මෙතෙහි කැනුණේ හැම සංස්කාරයන් එකම මෙතෙහි කෙරේ” යයි පූජ්‍යසෙලිය පරපරාමෙයයන් සෙසින් ලබි ගන්නාවූන්ගේ වාද බිඳහම “අධ්‍යයනමාසිකාර කථා” එබි]

1 ස පු.

බැස ගෙන (හාත්පයින් - සමුදුණියෙන් ගෙන) මෙතෙහි කරන්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා.

එසේ යැ

ස. අනු.

එ සිතිය එ සිත දැනගන්නේ වේ ද?

ප පටි.

එසේ නො කියැවුණු යැ .

2 ස පු

එ සිතිය එ සිත දැනගන්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා.

එසේ යැ

ස. අනු.

එ සිතිය එ සිත ‘සිතා’යි දැනගන්නේ වේ ද?

ප පටි.

එසේ නො කියැවුණු යැ .

3. ස. පු

එ සිතිය එ සිත දැනගන්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා

එසේ යැ

ස. අනු

එ සිත එ සිතට අරමුණු වේ ද?

ප පටි.

එසේ නො කියැවුණු යැ

4. ස. පු

එ සිත එ සිතට අරමුණු වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා

එසේ යැ

ස. අනු

ඒ සංශ්‍යයෙන් ඒ සංශ්‍ය සංශ්‍ය කෙරේ ද? ඒ වේදනායෙන් ඒ සංශ්‍යයෙන් ඒ වේදනායෙන් ඒ විභායෙන් ඒ විභායෙන් ඒ විචාරයෙන් ඒ ප්‍රතිභයෙන් ඒ සමාහිතයෙන් ඒ ප්‍රඥයෙන් ඒ ප්‍රඥාව දැනගන්නේ වේ ද?

ප පටි

එසේ නො කියැවුණු යැ

ස. අනු

අනිත්ත ‘අනිත්ත’ යැයි මෙතෙහි කරන්නේ අනාගතය ‘අනාගත’ යැයි මෙතෙහි කරන්නේ වේ ද?

ප පටි

එසේ නො කියැවුණු යැ

5 ස පු

අනිත්ත ‘අනිත්ත’ යැයි මෙතෙහි කරන්නේ අනාගතය ‘අනාගත’ යැයි මෙතෙහි කරන්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා

එසේ යැ

- ස. අනු ද්විතනං එස්සානං -පෙ- ද්විතනං විතතානං සමොධානං භොතිති
- ප. පටි න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු අතීතං අතීතනති මනසිකරොනො පච්චුප්පනං පච්චුප්පනනති මනසිකරොතිති
- ප. පටි න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස. පු අතීතං අතීතනති මනසිකරොනො පච්චුප්පනං පච්චුප්පනති මනසිකරොතිති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු ද්විතනං එස්සානං -පෙ- ද්විතනං විතතානං සමොධානං භොතිති
- ප. පටි න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු අතීතං අතීතනති මනසිකරොනො අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොති, පච්චුප්පනං පච්චුප්පනනති මනසිකරොතිති
- ප. පටි න භෙවං චත්තබ්බෙ පෙ-
- 7 ස. පු අතීතං අතීතනති මනසිකරොනො අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොති, පච්චුප්පනං පච්චුප්පනනති මනසිකරොතිති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු තිණ්ණං එස්සානං -පෙ- තිණ්ණං විතතානං සමොධානං භොතිති
- ප. පටි න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොනො අතීතං අතීතනති මනසිකරොතිති
- ප. පටි න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස. පු අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොනො අතීතං අතීතනති මනසිකරොතිති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු ද්විතනං එස්සානං -පෙ- ද්විතනං විතතානං සමොධානං භොතිති
- ප. පටි න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු. සංගීයන් දෙදෙනකුන්ගේ . විත්තයන් දෙදෙන-
කුන්ගේ සමවධාන වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස. අනු. අතීතය 'අතීත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ
ප්‍රත්‍යුත්පන්නය 'ප්‍රත්‍යුත්පන්න යැ'යි මෙහෙති
කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස. ප්‍ර. අතීතය 'අතීත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ
ප්‍රත්‍යුත්පන්නය 'ප්‍රත්‍යුත්පන්න යැ'යි මෙහෙති
කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
- ස. අනු. සංගීයන් දෙදෙනකුන්ගේ විත්තයන් දෙදෙන-
කුන්ගේ සමවධාන වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස. අනු. අතීතය 'අතීත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ අනා-
ගතය 'අනාගත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ වේ ද?
ප්‍රත්‍යුත්පන්නය 'ප්‍රත්‍යුත්පන්න යැ'යි මෙහෙති
කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
7. ස. ප්‍ර. අතීතය 'අතීත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ අනා-
ගතය 'අනාගත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ වේ ද?
ප්‍රත්‍යුත්පන්නය 'ප්‍රත්‍යුත්පන්න යැ'යි මෙහෙති
කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
- ස. අනු. සංගීයන් තිදෙනකුන්ගේ විත්තයන් තිදෙන-
කුන්ගේ සමවධාන වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස. අනු. අනාගතය 'අනාගත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ
අතීතය 'අතීත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
8. ස. ප්‍ර. අනාගතය 'අනාගත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ
අතීතය 'අතීත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
- ස. අනු. සංගීයන් දෙදෙනකුන්ගේ විත්තයන් දෙදෙන-
කුන්ගේ සමවධාන වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ

- ස අනු අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොනො
පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නනති මනසිකරොතිති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස, පු අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොනො
පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නනති මනසිකරොතිති
- ප පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ස අනු ද්විත්තං ඵසස්සානං -පෙ- ද්විත්තං විත්තානං
සමොධානං භොතිති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොනො
අතිතං අතිතනති මනසිකරොති, පච්චුප්පන්නං
පච්චුප්පන්නනති මනසිකරොතිති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 10 ස පු අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොනො අතිතං
අතිතනති මනසිකරොති, පච්චුප්පන්නං පච්චුප්ප-
න්නනති මනසිකරොතිති
- ප, පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ස. අනු තිණ්ණං ඵසස්සානං -පෙ- තිණ්ණං විත්තානං
සමොධානං භොතිති
- ප, පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නනති මනසිකරොනො
අතිතං අතිතනති මනසිකරොතිති
- ප, පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 11 ස පු පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නනති මනසිකරොනො
අතිතං අතිතනති මනසිකරොතිති
- ප පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ස අනු ද්විත්තං ඵසස්සානං -පෙ- ද්විත්තං විත්තානං
සමොධානං භොතිති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු පච්චුප්පන්නං පච්චුප්පන්නනති මනසිකරොනො
අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොතිති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස අනු අනාගතය 'අනාගත යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂය 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂය යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 9 ස ප්‍ර අනාගතය 'අනාගත යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂය 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂය යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු සංගීයන් දෙදෙනකුන්ගේ චිත්තයන් දෙදෙනකුන්ගේ සම්මතය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු අනාගතය 'අනාගත යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ අතීතය 'අතීත යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ වේ ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂය 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂය යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 10 ස ප්‍ර අනාගතය 'අනාගත යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ අතීතය 'අතීත යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ වේ ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂය 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂය යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සංගීයන් තිදෙනකුන්ගේ චිත්තයන් තිදෙනකුන්ගේ සම්මතය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු ප්‍රත්‍යක්‍ෂය 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂය යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ අතීතය 'අතීත යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 11 ස ප්‍ර ප්‍රත්‍යක්‍ෂය 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂය යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ අතීතය 'අතීත යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සංගීයන් දෙදෙනකුන්ගේ චිත්තයන් දෙදෙනකුන්ගේ සම්මතය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු ප්‍රත්‍යක්‍ෂය 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂය යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ අනාගතය 'අනාගත යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

12. ස. පු.

පච්චුප්පනතං පච්චුප්පනනනි මනසිකරොතො
අනාගතං අනාගතනනි මනසිකරොතිති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු.

ද්විතීයං එසසානං -පෙ- ද්විතීයං විතතානං
සමොඛානං භොතිති

ප. පටි.

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

13. ස. පු.

පච්චුප්පනතං පච්චුප්පනනනි මනසිකරොතො
අනිතං අනිතනනි මනසිකරොති, අනාගතං
අනාගතනනි මනසිකරොති'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු.

තිණ්ණං එසසානං පෙ තිණ්ණං විතතානං
සමොඛානං භොතිති

ප. පටි.

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

14. ප. පු.

න වතනබ්බං "අභිග්ගමනසිකරොති'ති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප. අනු

නනු වුතං නගවතා

"සබ්බෙ සඛාරා අනිච්ඡාති යද පඤ්ඤාය පසාති
අද නිබ්බිදාති දුකෙති එස මග්ගො විසුද්ධියාසබ්බෙ සඛාරා දුකතාති යද පඤ්ඤාය පසාති
අද නිබ්බිදාති දුකෙති එස මග්ගො විසුද්ධියා,සබ්බෙ ධම්මා අනත්තාති යද පඤ්ඤාය පසාති
අද නිබ්බිදාති දුකෙති එස මග්ගො විසුද්ධියා"ති,^a
අපොච්ඡ සුත්තනොනොති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප. පා

තෙන හි 'අභිග්ගමන මනසිකරොති'ති

අභිග්ගමනසිකාරකපා නිබ්බිතා

12 ස ප්‍ර ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්‍යය 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්‍යය' යැයි මෙතෙහි කරන්නේ අනාගතය 'අනාගත' යැයි මෙතෙහි කරන්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු සංගීයන් දෙදෙනකුන්ගේ . චිත්තයන් දෙදෙනකුන්ගේ සම්මතය වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

13 ස ප්‍ර ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්‍යය 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්‍යය' යැයි මෙතෙහි කරන්නේ අතීතය 'අතීත' යැයි මෙතෙහි කරන්නේ වේ ද? අනාගතය 'අනාගත' යැයි මෙතෙහි කරන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු සංගීයන් තිදෙනකුන්ගේ . චිත්තයන් තිදෙනකුන්ගේ සම්මතය වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ ...

14 ප ප්‍ර 'බ්‍රහ්මයෙහි මෙතෙහි කෙරෙන්න' නො කියැවුණු වේ ද?

ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විදාරනලද මැ නු: "යම් කලෙකැ 'හැම සංසාරයෝ' අතිත්‍යයය'යි නුවණින් දක්නේ වේ ද, යළි දුක්ඛි කලකිරේ ද, තෙල විශුද්ධියට මැහී වෙයි.

යම් කලෙකැ 'හැම සංසාරයෝ' අතිත්‍යයය'යි නුවණින් දක්නේ වේ ද, යළි දුක්ඛි කලකිරේ ද, තෙල විශුද්ධියට මැහී වෙයි.

යම් කලෙකැ 'හැම ධම්මෝ' අතිත්‍යයය'යි නුවණින් දක්නේ වේ ද, යළි දුක්ඛි කලකිරේ ද, තෙල විශුද්ධියට මැහී වෙයි, වදාළ සුත්‍රානුකූලයක් ඇත්තේ මැ නු

ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.

ප පා එ කරුණින් 'බ්‍රහ්මයෙහි මෙතෙහි කරන්නේ වේ

16 5

රූප ගෙවුනි කථා.

- 1 ස පු රූප ගෙවුනි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු. අලොභො ගෙවුනි
- ප පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු අද්දෙසො ගෙවු -පෙ- අමොභො ගෙවු -පෙ-
ලොභො ගෙවු -පෙ- ද්දෙසො ගෙවු -පෙ-
මොභො ගෙවුනි
- ප පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු රූප ගෙවුනි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු. සාරම්මණො, අනි නස්ස ආවට්ඨනා¹ -පෙ- පණ්ණිති.
- ප. පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු නනු අනාරම්මණො, නනි නස්ස ආවට්ඨනා¹ -පෙ-
පණ්ණිති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ස භඤ්චි අනාරම්මණො, නනි නස්ස ආවට්ඨනා¹ -පෙ-
පණ්ණිති,
- ස පා නො ච චත රෙ වතතබ්බෙ. “රූප ගෙවුනි”
3. ස. පු අලොභො ගෙවු සාරම්මණො, අනි නස්ස
ආවට්ඨනා¹ -පෙ- පණ්ණිති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු. රූප ගෙවු සාරම්මණො, අනි නස්ස ආවට්ඨනා¹
-පෙ- පණ්ණිති
- ප පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1 ආවට්ඨනා - ශා

රූපං හෙතුවකි කථා.

[‘හෙතු’ යනු කුසලමූලාදී හෙතුවවත් කිසි යම් ප්‍රත්‍යයවත් නමෙකි. මේ වෙනස නො ගෙන “විතතාපරා මහා කුතා හෙතු” යන වචන මාත්‍රය නිසා අවිශේෂයෙන් ‘රූපය හෙතු’ යයි උත්තරාපදාකයන් සසඳිත් ලබති හේතුවන්නේ වාද බිඳිනට ‘රූපං හෙතුවකි කථා’ එකි]

- 1 ස පු රූපය හෙතු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අලෝභ හෙතු වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු අද්‍යෙය්‍යහෙතු වේ ද? අමෝහහෙතු ලෝභ-
හෙතු ද්‍යෙය්‍යහෙතු මෝහහෙතු වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු රූපය හෙතු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සාලමඛන වේ ද? එයට ආවහිතා ප්‍රණීධි
ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු අනාලමඛන නො? එයට ආවහිතා ප්‍රණීධි
නැත් නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ස ඉදින් අනාලමඛන වේ නම්, එයට ආවහිතා
ප්‍රණීධි නැත් නම්,
- ස පා හවත ‘රූපය හෙතු වේ’ යයි නො කියැවුනු මැ යැ
- 3 ස පු. අලෝභහෙතු සාලමඛන වේ ද? එයට ආවහිතා
ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු (තොප මතයෙහි) රූපහෙතු සාලමඛන වේ
එයට ආවහිතා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

4 ස පු

අද්දෙසො හෙතු -පෙ- අමොහො හෙතු -පෙ-
ලොහො හෙතු -පෙ- ද්දෙසො හෙතු -පෙ-
මොහො හෙතු සාරම්මණො, අනි නසා
ආවට්ඨනා¹ -පෙ- පණ්ණිඨි'ති

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා

ස. අනු:

රූපං හෙතු සාරම්මණං, අනි නසා ආවට්ඨනා
-පෙ- පණ්ණිඨි'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස පු

රූපං හෙතු අනාරම්මණො,² නනි නසා
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අලොහො හෙතු අනාරම්මණො, නනි නසා
ආවට්ඨනා¹, -පෙ- පණ්ණිඨි'ති

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු:

රූපං හෙතු අනාරම්මණො, නනි නසා
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අද්දෙසො හෙතු -පෙ- අමොහො හෙතු -පෙ-
ලොහො හෙතු -පෙ- ද්දෙසො හෙතු -පෙ-
මොහො හෙතු අනාරම්මණො, නනි නසා
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7. ප. පු

න වත්තබ්බං රූපං හෙතුනි.

ස. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා

ප. අනු:

නනු මහාභුතා උපාදරූපානං³ උපාදය හෙතුනි

ස. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා

ප. ස

භඤ්චි මහාභුතා උපාදරූපානං උපාදය හෙතු,

ප. පා

තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'රූපං හෙතු'ති

රූපං හෙතුනිකථා නිවර්තනා

1 ආවට්ඨනා-සා

2 සාරම්මණං - PTS.

3 උපාදය රූපානං

- 4 ස පු අදෙසිහෙතු අමොහහෙතු ලොහහෙතු .
දෙසිහෙතු මොහහෙතු සාලමින වේ ද? එයට
ආවතීනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු රූපහෙතු සාලමින වේ ද? එයට ආවතීනා .
ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- 5 ස. පු රූපහෙතු අනාලමින වේ ද, එයට ආවතීනා
ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අලොහහෙතු අනාලමින වේ ද, එයට ආවතීනා
ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- 6 ස. පු රූපහෙතු අනාලමින වේ ද, එයට ආවතීනා
ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අදෙසිහෙතු අමොහහෙතු ලොහහෙතු
දෙසිහෙතු මොහහෙතු අනාලමින වේ ද?
එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- 7 ප පු 'රූපය හෙතු' වේ' යයි නො කියැවුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප. අනු මහාභුතයෝ, උපාද්‍යරූපයනට උපාද්‍යහෙතු නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ය ඉදින් මහාභුතයෝ උපාද්‍යරූපයනට උපාද්‍ය-
හෙතු වෙත් නම්,
- ප. පා භවත එකරුණින් 'රූපය හෙතු වේ' යයි
කියැවුතු මැ යැ

16. 6

රූප සහෙතුකනිකාව.

- 1 ස පු. රූප සහෙතුකනි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස අනු අලොභපෙතුනාහි
 ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු අද්දෙසහෙතුනාහි -පෙ- අමොහහෙතුනාහි -පෙ-
 ලොභහෙතුනාහි -පෙ- දෙසහෙතුනාහි පෙ-
 මොහහෙතුනාහි
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 2 ස පු රූප සහෙතුකනි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු සාරම්මණං, අත්ථි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ පණ්ඩිති
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු නනු අනාරම්මණ, නත්ථි තස්ස ආවට්ඨනා පෙ-
 පණ්ඩිති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස ය හඤ්චි අනාරම්මණ, නත්ථි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ-
 පණ්ඩිති,
 ස පා නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ “රූප සහෙතුක”නි
 3. ස පු අලොභො සහෙතුකො සාරම්මණො, අත්ථි තස්ස
 ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු රූප සහෙතුකා සාරම්මණං, අත්ථි තස්ස ආවට්ඨනා
 -පෙ- පණ්ඩිති
 ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 4 ස. පු අද්දෙසො සහෙතුකො -පෙ- අමොහො -පෙ-
 සඤ්ඤා පෙ- විජ්ජා -පෙ- සති -පෙ- සමාධි පෙ-
 පඤ්ඤා -පෙ- ලොභො -පෙ- දෙසො -පෙ-
 මොහො -පෙ- මානො පෙ- දිට්ඨි -පෙ- චිත්ති-
 ක්ච්ඡා -පෙ- පිනං පෙ- උද්ධවං -පෙ-
 අභිරිකං පෙ- අනොත්තරං සහෙතුකා සාරම්ම-
 ණ, අත්ථි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා

16 6.

රූපං සහෙතුකනනි කථා.

[මෙහි නිදානය ද 'රූපං සහෙතුකනි' කථායෙහි කී පරිදි දත යුතු]

- 1 ස පු රූපය සහෙතුක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අලොභසහෙතුයෙන් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු අද්දෙසසහෙතුයෙන් අමොහසහෙතුයෙන් ලොභ
සහෙතුයෙන් ද්දෙසසහෙතුයෙන් . මොහසහෙතු-
යෙන් වේ ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු රූපය සහෙතුක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ස අනු සාලම්බන වේ ද? එයට ආවභිනා .. ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු: අනාලම්බන නො? එයට ආවභිනා . ප්‍රණීධි
නැත් නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය: ඉදින් අනාලම්බන වේ නම්, එයට ආවභිනා ...
ප්‍රණීධි නැත් නම්,
- ස පා. භවත, 'රූපය සහෙතුක වෙති' නො කියැවුනු
මැ යැ
- 3 ස පු අලොභය සහෙතුක සාලම්බන වේ ද? එයට
ආවභිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය සහෙතුක සාලම්බන වේ ද? එයට ආවභිනා
ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු අද්දෙසය සහෙතුක වේ ද? අමොහය
ශ්‍රද්ධාව විශ්වාස සමාධි සමාධි ප්‍රඥාව .
ලොභය දෝෂය මොහය . මානස
දූෂිත විචිත්තයාව සායානස මාධිතසය
අශ්‍රිතය අනපනුපාව සහෙතුක සාලම්බන
වේ ද? එයට ආවභිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.

- ස. අනු. රූපං සහෙතුකං කර්මවිණං, අනු නසා ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති.
- ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 5 ස. පු රූපං සහෙතුකං අනාරම්භණං, නනි නසා ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති
- ප. පටිඤ්ඤා. ආමනනා.
- ස. අනු. අප්‍රොනො සහෙතුකො අනාරම්භණො, නනි නසා ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති.
- ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 6 ස. පු රූපං සහෙතුකං අනාරම්භණං, නනි නසා ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති
- ප. පටිඤ්ඤා. ආමනනා.
- ස. අනු. අද්දෙසො සහෙතුකො -පෙ- අනොගග්ගප්පං සහෙතුකං අනාරම්භණං, නනි නසා ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති.
- ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 7 ප. පු න වත්තබ්බං රූපං සහෙතුක'නනි
- ස. පටිඤ්ඤා. ආමනනා.
- ප. අනු. නනු රූපං සප්පච්චයනනි
- ස. පටිඤ්ඤා. ආමනනා.
- ප. ස. හස්සෙ රූපං සප්පච්චයං,
- ප. පා. තෙන වත රෙ වත්තබ්බං "රූපං සහෙතුක"නනි

රූපං සහෙතුකනනිකපා නිවේශනා.

- ස. අනු රූපය සහෙතුක සාලමිඛන වේ ද? එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 6 ස පු රූපය සහෙතුක අනාලමිඛන වේ ද, එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අලොභය සහෙතුක අනාලමිඛණ වේ ද, එයට ආවතීනා . ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 6 ස. පු. රූපය සහෙතුක අනාලමිඛන වූයේ, එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි නැත්තේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අද්වේෂය සහෙතුක අනපත්‍රපාව සහෙතුක අනාලමිඛන වූයේ, එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි නැත්තේ වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 7 ප. පු. 'රූපය සහෙතුක වෙතී' නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ,
- ප අනු රූපය සප්තකය නො?
- ස පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
- ප ස ඉදින් රූපය සප්තකය වේ නම්,
- ප පා භවන, එකරුණින් රූපය 'සහෙතුක වෙතී' කියැයුතු මැ යැ

රූපං සහෙතුකනනි කථා නිමි

රූපං කුසලාකුසලනිකථා.

- 1 ස පු රූපං කුසලනි
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු සාරම්මණං, අනභි තස්ස ආවට්ඨනා¹ -පෙ-පණ්ඩිති.
- ප. පටි. න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු. නනු අනාරම්මණං, නභි තස්ස ආවට්ඨනා¹ -පෙ-පණ්ඩිති,
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. ය. භඤ්චි අනාරම්මණං, නභි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ-පණ්ඩි,
- ස. පා නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ රූපං කුසල'නි
- 2 ස පු අලොභො කුසලො සාරම්මණො, අනභි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති
- ප. පටිඤ්ඤා. ආමනතා
- ස. අනු රූපං කුසලං සාරම්මණං, අනභි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති
- ප. පටි. න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු අද්දෙසො කුසලො -පෙ- අමොහො කුසලො -පෙ- සඤ්ඤා කුසලො -පෙ- විරිතං -පෙ- සති -පෙ- සමාධි -පෙ- පඤ්ඤා කුසලො සාරම්මණො, අනභි තාය² ආවට්ඨනා -පෙ පණ්ඩිති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු රූපං කුසලං සාරම්මණං, අනභි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති.
- ප. පටි. න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1. ආමජ්ජකා - සො

2 තස්ස - සිවු. PTS

16 7

රූපං කුසලාකුසලානි කපා.

[“කායකම්මං චිච්ඡිකම්මං කුසලං අකුසලං- කායකම් චාත්තම් කුසලන් අකුසලන් චෙසි” යන චචන නිසා ‘කායචාත්තම් සබ්බාන කායච්ඤාති චාත්ච්ඤාති රූප කුසලන් අකුසලන් චෙති’ මහිශාසක සම්මතිය නිසායචාසිත් සෙසින් ලබති ගන්තමුන්ගේ වාද විද්‍යාව ‘රූපං කුසලාකුසලානි කපා’ එයි]

- 1 ස පු රූපය කුසල වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තා .. ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ .
- ස අනු අනාලම්බන නො? එයට ආවර්තා . ප්‍රණීධි නැත් නො?
- ප පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ස ස ඉදින් අනාලම්බන වී නම්, එයට ආවර්තා . ප්‍රණීධි නැත් නම්,
- ස. පා: හවත, ‘රූපය කුසල වෙති’ නො කියැවුණු මැ යැ
- 2 ස පු අලෝභය කුසල සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය කුසල සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ
- 3 ස. පු අද්වේෂය කුසල . අමෝහය කුසල ශ්‍රද්ධාව කුසල . විශ්ඤාන - භව්‍යානිත - සමාධි - ප්‍රඥාව කුසල සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය කුසල සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

- 4 ස පු රූප කුසලං අනාරම්භණං, නත්ති තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිකිති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු අලොභො කුසලො අනාරම්භණො, නත්ති තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිකිති
- ප පටි න හෙවං චිත්තනබ්බං -පෙ-
- 5 ස පු රූප කුසලං අනාරම්භණං, නත්ති තස්ස ආවට්ඨනා¹ -පෙ- පණ්ණිකිති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු අද්දෙසො කුසලො -පෙ- පඤ්ඤා කුසලා උතා- රම්භණං, නත්ති තාය² ආවට්ඨනා¹ -පෙ- පණ්ණිකිති
- ප පටි න හෙවං චිත්තනබ්බං -පෙ-
- 6 ස පු රූපං අකුසලනි.
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු සාරම්භණං, අත්ති තස්ස ආවට්ඨනා¹ -පෙ- පණ්ණිකිති
- ප පටි න හෙවං චිත්තනබ්බං -පෙ-
- ස අනු නනු අනාරම්භණං, නත්ති තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිකිති.
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ස භඤ්චි අනාරම්භණං, නත්ති තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිකිති,
- ස පා නො ච චත රෙ චිත්තනබ්බං “රූපං අකුසල”නි.
- 7 ස පු ලොභො අකුසලො සාරම්භණො, අත්ති තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිකිති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස අනු රූපං අකුසලං සාරම්භණං, අත්ති තස්ස ආවට්ඨනා¹ -පෙ- පණ්ණිකිති.
- ප. පටි න හෙවං චිත්තනබ්බං -පෙ-

1 ආවට්ඨනා - සා

2. තස්ස - සිමු PTS

4 ස පු රූපය කුසල අනාලම්භන වේ ද? එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු අලෝභය කුසල අනාලම්භන වේ ද? එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැද්ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

5 ස පු: රූපය කුසල අනාලම්භන වේද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු අද්වේෂය කුසල ප්‍රඥා කුසල අනාලම්භන වේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැද්ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

6 ස පු රූපය අකුසල වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.

ස අනු සාලම්භන වේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ නො කියැවුනු යැ

ස අනු අනාලම්භන නො, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැත් නො?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. ස ඉදින් අනාලම්භන වී නම්, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැත් නම්,

ස පා භවත, 'රූපය අකුසල වෙති' නො කියැවුනු මැ යැ

7 ස පු ලෝභය අකුසල සාලම්භන වේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි, ඇද්ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු රූපය අකුසල සාලම්භන වේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?

ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ

8 ස පු දෙසො අකුසලො -පෙ- මොහො -පෙ- මානො -පෙ- අනොත්තපං අකුසලං සාරම්මණං, දාසි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිධිති.

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස. අනු රූපං අකුසලං සාරම්මණං, දාසි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිධිති

ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

9 ස. පු රූපං අකුසලං අනාරම්මණං, නාසි තස්ස අවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිධිති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස. අනු ලොහො අකුසලො අනාරම්මණො, නාසි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිධිති

ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

10. ස පු රූපං අකුසලං අනාරම්මණං, නාසි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිධිති

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස අනු දෙසො -පෙ- මොහො -පෙ- අනොත්තපං අකුසලං අනාරම්මණං, නාසි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිධිති

ප. පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

11 ප පු න චත්තබ්බං රූපං කුසලම්පි අකුසලම්පිති

ස. පටිඤ්ඤා ආමනනා.

ප. අනු නානු කායකම්මං චජිකම්මං කුසලම්පි අකුසලම්පිති

ස පටිඤ්ඤා ආමනනා

ප ඨ හඤ්චි කායකම්මං චජිකම්මං කුසලම්පි අකුසලම්පි

ප. පා තෙන චත රෙ 'චත්තබ්බෙ රූපං කුසලම්පි අකුසලම්පිති

රූපං කුසලාකුසලන්තිකථා නිබ්බූතා

- 8 ස පු ඥාතය අකුසලය මොහය මානස
අනපත්තපාච අකුසල, සාලමින වේ ද, එයට
ආවතීනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය අකුසල, සාලමින වේ ද, එයට ආවතීනා
ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 9 ස පු රූපය අකුසල, අනාලමින වේ ද, එයට
ආවතීනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු ලොභය අකුසල, අනාලමින වේ ද, එයට
ආවතීනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 10 ස පු රූපය අකුසල, අනාලමින වේ ද? එයට ආවතීනා
ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ඥාතය මොහය අනපත්තපාච අකුසල,
අනාලමින වේ ද? එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි
නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 11 ප. පු 'රූපය කුසලත් අකුසලත් වෙති' නො කියැවුනු
වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු කායකමි වාක්කමි කුසලත් අකුසලත් වෙයි නො?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප ය ඉදින් කායකමි වාක්කමි කුසලත් අකුසලත්
වි නමි,
- ප පා භවත, එකරුණින් 'රූපය කුසලත් අකුසලත්
වෙති' කියැවුනු මැ යැ

රූපං විපාකොති කථා.

- 1 ස පු රූපං විපාකොති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු රූපං සුඛවේදනීයං, දුක්ඛවේදනීයං, අදුක්ඛ-
මසුඛවේදනීයං, සුඛාය වේදනාය සම්පයුතතං,
දුක්ඛාය වේදනාය සම්පයුතතං, අදුක්ඛමසුඛාය
වේදනාය සම්පයුතතං, එසෙසාන සම්පයුතතං,
-පෙ- විනේයන සම්පයුතතං සාරම්මණං අනි
තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨිති
- ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ පෙ-
- ස අනු නනු න සුඛවේදනීයං -පෙ- න දුක්ඛවේදනීයං
-පෙ- අනාරම්මණං, නනි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ-
පණ්ණිඨිති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ඨ හඤ්ඤි න සුඛවේදනීයං -පෙ- න දුක්ඛවේදනීයං
-පෙ- අනාරම්මණං, නනි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ-
පණ්ණිඨි,
- ස පා නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ “රූපං විපාකො”ති
- 2 ස පු එසෙසා විපාකො, එසෙසා සුඛවේදනීයො -පෙ-
දුක්ඛවේදනීයො පෙ- සාරම්මණො, නනි තස්ස
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨිති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු රූපං විපාකො, රූපං සුඛවේදනීයං -පෙ- දුක්ඛ
වේදනීයං පෙ- සාරම්මණං, අනි තස්ස ආවට්ඨනා
-පෙ- පණ්ණිඨිති
- ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු රූපං විපාකො, රූපං න සුඛවේදනීයං -පෙ- න
දුක්ඛවේදනීයං -පෙ- අනාරම්මණං, නනි තස්ස
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨිති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

16 8

රූපං විපාකොති කථා.

[කම්මය කළ බැවින් උපන් විත්තවෛකසිකයන් සෙසින් කම්මය කළ බැවින් උපන් රූපය ද විපාක වෙති'යි අනික සම්මිනිය නිකාය වාසින් සෙසින් ලබති ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'රූපං විපාකොති කථා' එයි]

1 ස පු	රූපය විපාක වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	රූපය සුඛවේදනීය, දුඛවේදනීය, අදුඃඛාසුඛවේදනීය, සුඛවේදනා සම්ප්‍රසුක්ක, දුඃඛවේදනා සම්ප්‍රසුක්ක, අදුඃඛාසුඛවේදනා සම්ප්‍රසුක්ක, සංඝී-සම්ප්‍රසුක්ක විත්තසම්ප්‍රසුක්ක සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුණු යැ
ස අනු	සුඛවේදනීය නො වූයේ දුඃඛවේදනීය නො වූයේ අනාලම්බන වූයේ නො? එයට ආවර්තනා ප්‍රණීධි නැත් නො?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ.
ස ය	ඉදින් සුඛවේදනීය නො වී නම්, දුඃඛවේදනීය නො වී නම් අනාලම්බන වී නම්, එයට ආවර්තනා ප්‍රණීධි නැත් නම්,
ස පා	භවත, 'රූපය විපාක වෙති' නො කියැවුණු මැ යැ
2 ස පු	සංගීය විපාක වෙයි සංගීය සුඛවේදනීය දුඃඛවේදනීය සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	(නොප මතයෙහි) රූපය විපාක වෙයි රූපය සුඛවේදනීය දුඃඛවේදනීය සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුණු යැ
3 ස පු	(නොප මතයෙහි) රූපය විපාක වෙයි රූපය සුඛවේදනීය නො වූයේ දුඃඛවේදනීය නො වූයේ අනාලම්බන වූයේ වේ ද? එයට ආවර්තනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ

- ස අනු එසො විපාකො, එසො න සුඛවේදනියො -පෙ-
න දුකඛවේදනියො -පෙ- අනාරම්මණො, නන්ති
තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පඤ්ඤිති
- ප පටි: න භෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
4. ප පු. න වත්තබ්බං 'රූපං විපාකො'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප අනු. නත්තු කම්මස්ස කතතතා උප්පන්නා විතතවේතසිකා
ධම්මා විපාකොති.
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප ණ. භඤ්ඤි කම්මස්ස කතතතා උප්පන්නා විතතවේත-
සිකා ධම්මා විපාකො,
- ප පා. තෙන වත රෙ වත්තබ්බං "කම්මස්ස කතතතා
උප්පන්නං රූපං විපාකො"ති

රූපං විපාකොති කථා නිවේශනා

- ස අනු සප්තීය විපාක වෙති. සප්තීය සුඛවේදනීය නො
වූයේ දුඃඛවේදනීය නොවූයේ අනාලම්භ
වූයේ චේ ද? එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ප පු 'රූපය විපාක වෙති' නො කියැවුනු චේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු කමය කළ බැවින් උපත් විතතවෛතසික ධම්මෝ
විපාක නො?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප ං ඉදින් කමය කළ බැවින් උපත් විතතවෛතසික
ධම්ම විපාක වී නම්,
- ආ ප පා භවත, එකරුණින් 'කමය කළ බැවින් උපත්
රූපය විපාක වෙති' කියැවුනු මැ යැ

රූපං විපාකොති කථා නිමි.

රූපං රූපාවචරාරූපාවචරනනි කථා.

- 1 ස. පු. අනි රූපං රූපාවචරනනි
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු සමාපගෙනයිසං උපපගෙනයිසං දිට්ඨධම්මසුඛ
චිතාරං සමාපගෙනයිසෙන චිතෙනන උප-
පගෙනයිසෙන චිතෙනන දිට්ඨධම්මසුඛචිතාරෙන
චිතෙනන සහගතං සහජාතං සංඝට්ඨං සම්පසුත්තං
එකුප්පාදං එකභිරෝධං එකචන්ද්‍රකං එකාරම්මි-
ණනති
ප පටි න ගෙවං වහනකෙබ්බි -පෙ-
ස අනු. නනු න සමාපගෙනයිසං න උපපගෙනයිසං න
දිට්ඨධම්මසුඛචිතාරං න සමාපගෙනයිසෙන
චිතෙනන න උපපගෙනයිසෙන චිතෙනන න
දිට්ඨධම්මසුඛචිතාරෙන චිතෙනන සහගතං සහ-
ජාතං සංඝට්ඨං සම්පසුත්තං එකුප්පාදං එකභිරෝ-
ධං එකචන්ද්‍රකං එකාරම්මිණනති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස. ස නඤ්චි න සමාපගෙනයිසං න උපපගෙනයිසං න
දිට්ඨධම්මසුඛචිතාරං න සමාපගෙනයිසෙන
චිතෙනන -පෙ- එකාරම්මිණා,
ස පා කොච චිත රෙ වහනකෙබ්බි “අනි රූපං රූපාව-
චර”නති.
2. ස පු අනි රූපං අරූපාවචරනනි.
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස. අනු සමාපගෙනයිසං උපපගෙනයිසං දිට්ඨධම්මසුඛ-
චිතාරං සමාපගෙනයිසෙන චිතෙනන උපපගෙන-
යිසෙන චිතෙනන දිට්ඨධම්මසුඛචිතාරෙන චිතෙනන
සහගතං සහජාතං සංඝට්ඨං සම්පසුත්තං
එකුප්පාදං එකභිරෝධං එකචන්ද්‍රකං එකාරම්මි-
ණනති
ප පටි. න ගෙවං වහනකෙබ්බි -පෙ-

රූපං රූපාවචරාරූපාවචරනනි කපා.

[“කාමාවචර කමීය කළ බැවින් රූපය කාමාවචර වෙයි. එසෙසින් රූපාවචර අරූපාවචර කමී කළ බැවින් රූපය රූපාවචර අරූපාවචර විශස්‍රතු යයි අකිකනිකායමාසීන් සෙසින් ලබති හන්තිවුන්ගේ වාද බිඳුනව ‘රූපං රූපාවචරාරූපාවචරනනි කපා’ එයි]

1 ස පු	රූපය රූපාවචර වූයේ ඇද්ද?
ප. පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	සමාපනෙනසිය (කුසල විපාක ක්‍රියා) සිත, උප-පනෙනසිය (ප්‍රතිසන්ධි) සිත, දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර සිත, සමාපනෙනසිය සිත හා, උපපනෙනසිය සිත හා, දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර සිත හා සමග සහගත වූයේ සහජාත වූයේ සංසාරය වූයේ සම්ප්‍රසුක්ත වූයේ එකොනපාද වූයේ එකතිරොධි වූයේ එකවස්තුක වූයේ එකාලමින වූයේ වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැයුතු යැ
ස අනු	සමාපනෙනසිය නො වූ සිත උපපනෙනසිය නො වූ සිත දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර නො වූ සිත සමාපනෙනසිය නො වූ සිත හා උපපනෙනසිය නො වූ සිත හා දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර නො වූ සිත හා සමග සහගත සහජාත සංසාරය සම්ප්‍රසුක්ත එකොනපාද එකතිරොධි එකවස්තුක එකාලමින නො?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස. ය	ඉදින් සමාපනෙනසිය නො වූ උපපනෙනසිය නො වූ දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර නො වූ සිත සමාපනෙනසිය නො වූ සිත හා සමග එකාලමින වේ නම්,
ස පා	හවත, ‘රූපාවචර රූපයෙක් ඇතැ’යි නො කියැයුතු මැ යැ
2 ස පු:	රූපය අරූපාවචර වූයේ ඇද්ද?
ප. පටිඤ්ඤ	එසේ යැ.
ස අනු	සමාපනෙනසිය උපපනෙනසිය දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර සිත සමාපනෙනසිය උපපනෙනසිය දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර සිත හා සමග සහගත සහජාත සංසාරය සම්ප්‍රසුක්ත එකොනපාද එකතිරොධි එකවස්තුක එකාලමින වේ ද?
ප පටි	එසේ නොකියැයුතු යැ

- ස අනු නනු න සමාපතෙනසියං න උපපතෙනසියං න
දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරං න සමාපතෙනසියෙන
විතෙතන -පෙ- එකාරමමණනි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ය භඤ්චි න සමාපතෙනසියං න උපපතෙනසියං
-පෙ- එකවැළුකං එකාරමමණං
- ස. පා නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ “අඤ්ච රූපං
අරූපාවචර”නි
- 8 ප පු න වතනබ්බෙ ‘අඤ්ච රූපං රූපාවචරං, අඤ්ච රූපං
අරූපාවචරනි
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු නනු කාමාවචරකම්මස්ස කතතතා රූපං කාමා
වචරනි
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ප ය භඤ්චි කාමාවචරකම්මස්ස කතතතා රූපං
කාමාවචර ,
- ප. පා තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ “රූපාවචරකම්මස්ස
කතතතා රූපං රූපාවචරං, අරූපාවචරකම්මස්ස
කතතතා රූපං අරූපාවචරනි

රූපං රූපාවචරාරූපාවචරනකථා නිවේනා

ස අනු	සමාපනෙනසිය නො වූ උපපනෙනසිය නො වූ දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර නො වූ සිත සමාපනෙනසිය නො වූ සිත හා සමග එකාලමින වූයේ නො?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ.
ස ය	ඉදින් සමාපනෙනසිය නො වූ උපපනෙනසිය නො වූ එකචසනුක එකාලමින වේ නම්,
ස පා	හවත 'අරූපාවචර රූපයෙක් ඇතැ'යි නො කියැයුතු මැ යැ.
ඪ ප පු	'රූපාවචර රූපයෙක් ඇත, අරූපාවචර රූපයෙක් ඇතැ'යි නො කියැයුතු වේ ද?
ස පටිඤ්ඤා	එසේ යැ.
ප අනු	කාමාවචර කමිය කළ බැවින් (උපත්) රූපය කාමාවචර නො?
ස පටිඤ්ඤා	එසේ යැ.
ප ය	ඉදින් කාමාවචර කමිය කළ බැවින් (උපත්) රූපය කාමාවචර වී නම්,
ප පා	හවත, එකරුණින් "රූපාවචර කමිය කළ බැවින් උපත් රූපය රූපාවචර යැ, අරූපාවචර කමිය කළ බැවින් උපත් රූපය අරූපාවචර යැ'යි කියැයුතු මැ යැ.

රූපං රූපාවචරාරූපාවචරනති කපා නිමි

රූපරාගො රූපධාතුපරිශාපනො අරූපරාගො අරූපධාතුපරිශාපනොති කථා.

1 ස පු	රූපරාගො රූපධාතුපරිශාපනො'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස. අනු	සමාපතෙනසියො උපපතෙනසියො දිට්ඨධම්මසුඛ-
ට්ඨාරො සමාපතෙනසියෙන චිත්තෙන උපපතෙන-
සියෙන චිත්තෙන දිට්ඨධම්මසුඛට්ඨාරෙන
චිත්තෙන සහගතො සහජාතො සංඝට්ඨො
සම්පයුතො එකුප්පාදො එකනිරොධො එකවැළු-
කො එකාරම්මණො'ති
ප පටි.	න භෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු	නනු න සමාපතෙනසියො න උපපතෙනසියො
න දිට්ඨධම්මසුඛට්ඨාරො, න සමාපතෙනසියෙන
චිත්තෙන -පෙ- එකවැළුකො එකාරම්මණො'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස ඨ	හඤ්චි න සමාපතෙනසියො න උපපතෙනසියො
න දිට්ඨධම්මසුඛට්ඨාරො, න සමාපතෙනසියෙන
-පෙ- එකවැළුකො එකාරම්මණො,
ස පා	නො ච චිත රෙ චිත්තබ්බෙ “රූපරාගො රූපධාතු-
පරිශාපනො”ති
2 ස පු	රූපරාගො රූපධාතුපරිශාපනො'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	සද්දරාගො සද්දධාතුපරිශාපනො'ති
ප පටි	න භෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-
3 ස පු	රූපරාගො රූපධාතුපරිශාපනො'ති
ප පටිඤ්ඤා.	ආමනතා
ස අනු.	ගඤ්ඤාරාගො -පෙ- රසරාගො -පෙ- ථොට්ඨබ්බ-
රාගො ථොට්ඨබ්බධාතුපරිශාපනො'ති
ප. පටි.	න භෙවං චිත්තබ්බෙ පෙ-

16 10

රූපරාගො රූපධාතූපරිසාපනො අරූපරාගො අරූපධාතූපරිසාපනොති කථා.

[කාමරාගය කාමධාතූපරිසාපනං හෙයින් රූපරාගො අරූපරාගං ද
රූපාරූපධාතූ පරිසාපනං විසයානු යසි අනිකුණිකායවාසින් හෙයින්
ලබ්බි ගතුවන්ගේ වාද භික්ෂුව 'රූපරාගො රූපධාතූපරිසාපනො
අරූපරාගො අරූපධාතූපරිසාපනොති කථා එති]

1 ස පු	රූපරාගය රූපධාතූපරිසාපනං වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ
ස අනු	සමාපනෙනසිය උපපනෙනසිය දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර සිත සමාපනෙනසිය උපපනෙනසිය දිට්ඨධම්මසුඛ-
විහාර සිත හා සමග සහගත සහජාත සංසාරෙ
සම්ප්‍රසූතන එකොත්තාද එකනිරෝධ එකවස්සුක
එකාලමිත වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුණු යැ
ස අනු	සමාපනෙනසිය නො වූ උපපනෙනසිය නො වූ
දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර නො වූ සිත සමාපනෙනසිය
නො වූ සිත හා සමග එකවස්සුක එකාලමිත
වෙයි නො?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ
ස ස	ඉදින් සමාපනෙනසිය නො වූ උපපනෙනසිය
නො වූ දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර නො වූ සිත සමා-
පනෙනසිය නො වූ සිත හා සමග එකවස්සුක
එකාලමිත වේ නම්,
ස පා	හවත, "රූපරාගය රූපධාතූපරිසාපනං වෙති"
නො කියැවුණු මැ යැ.
2 ස පු	රූපරාගය රූපධාතූපරිසාපනං වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ
ස අනු	භවදරාගය භවදධාතූපරිසාපනං වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුණු යැ
3 ස පු	රූපරාගය රූපධාතූපරිසාපනං වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ
ස අනු	භවදරාගය රසරාගය සප්තව්‍යවහරාගය
සප්තව්‍යවහරධාතූපරිසාපනං වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුණු යැ

කපාච්ඡාපකරණං රූපරාගො රූපධාතුපරිඥාපනෙනා
අරූපරාගො අරූපධාතුපරිඥාපනෙනාති කපා- 16 10]

- 4 ස. පු සඤ්ජරාගො න චත්තබ්බං සඤ්ඛාතුපරිඥාපනෙනා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු රූපරාගො න චත්තබ්බං රූපධාතුපරිඥා-
පනෙනා'ති
ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ පෙ-

- 5 ස. පු ගඤ්ජරාගො -පෙ- රසරාගො -පෙ- ථොට්ඨබ්බි-
රාගො න චත්තබ්බං ථොට්ඨබ්බධාතුපරිඥා-
පනෙනා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු රූපරාගො න චත්තබ්බං රූපධාතු පරිඥාපනෙනා'ති
ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- 6 ස. පු අරූපරාගො අරූපධාතුපරිඥාපනෙනාති.
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු අරූපරාගො න චත්තබ්බං අරූපධාතුපරිඥා-
පනෙනා'ති
ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- 7 ස. පු අරූපරාගො අරූපධාතුපරිඥාපනෙනා'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු සමාපනෙනසියො උපපනෙනසියො දිට්ඨධම්ම-
සුඛවිහාරො සමාපනෙනසියෙන විභේදන
උපපනෙනසියෙන විභේදන දිට්ඨධම්මසුඛ-
විහාරෙන විභේදන සහගතො සහජාතො
සංසට්ඨො සම්පසුතො එකුප්පාදෙ එකනිරෝධො
එකච්ඡාකො එකාරම්මණො'ති
ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු නහු න සමාපනෙනසියො න උපපනෙනසියො
න දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරො න සමාපනෙනසි-
යෙන විභේදන -පෙ- එකච්ඡාකො එකාරම්ම-
ණො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා

4 ස ප්‍ර **ශබ්දරාගය ‘ශබ්දබාහුපසනිෂන්ත වෙති’ නො**
 කියැවුණු ලේ ද,

ප පරිඤ්ඤා එතෙ ඥ.

ස අනු 'රූපරාගය රූපධ්‍යානුපයනීපකත වෙති' නො
කියායුතු වේ ද?

ප. පටි එසේ හෝ කිසිදු සා

ඊ ස ප්‍ර ගනුරාගය රසරාගය ‘සුමවිසරාගය
සුමවිසරාගය බැහැ පතපත වෙති’ නො කියැවුණු
වේ ද?

පි පරික්ෂකයා එසේ යැ

ස අනු 'රූපරාගය රූපධ්‍යාතුපසංඝාතන වෙති' නො
කියැවුණු වේ ද?

ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ

6 ස ප්‍ර **අරුපරාගය අරුපබානුපයනිපනන වේ ද?**

ප. පරිඥාපදා එමත් යි

ස අනු 'අරුපරාගය අරුපඛාතූපයසීමනන වෙනි' නො
කියැයුනු වේ ද?

ප. පටි. එසේ හො කියැවුණු යැ

7 ස ප්‍ර අරුපරාගය අරුපටිභූතසංකීර්ණය වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එහෙය යි

ස අනු සමාපතොසිය උපපතොසිය දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර සිත සමාපතොසිය සිත භා සමග උපපතොසිය සිත භා සමග දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර සිත භා සමග සුභගත සුභරාග සංඝාථ සම්ප්‍රයුක්ත ඵකොතපාද ඵසුනිරොධ ඵනට්ඨාන ඵකාලමිත මේ ද?

ප. ෭වි. එසේ නො කිියැවුනු යැ

ස අනු සමාජතෙතයික නො වූ උපපතෙතයික නො වූ දිවයිනවලට සුබවිහාර නො වූ පිත සමාජතනයික නො වූ දින හා සමග එකවස්කුක උනාලමක වේ ෪'

೧ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು

- ස ස හඤ්චි න සමාපනෙනසිසො න උපපනෙනසිසො
න දිට්ඨමුත්ථුබ්බිහාරො න සමාපනෙනසිසෙන
විතෙන න උපපනෙනසිසෙන විතෙන න
දිට්ඨමුත්ථුබ්බිහාරෙන විතෙන සහගතො
සහජාතො සාසවෙධා සම්පසුගතො එකුප්පාදො
එකතිරොධො එකමුත්ථුකො එකාරම්මණො,
- ස පා නො ච චිත රෙ චිත්තබ්බි “අරූපරාගො අරූප-
ධාතු පරිසාපනො”ති.
8. ස පු අරූපරාගො අරූපධාතුපරිසාපනො’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු සඤ්ජාගො සඤ්ඤාධාතු පරිසාපනො’ති
- ප පටි න හෙවං චිත්තබ්බි -පෙ-
- 9 ස. පු අරූපරාගො අරූපධාතුපරිසාපනො’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස. අනු: ගඤ්ජාගො -පෙ- රසරාගො -පෙ- ථොට්ඨබ්බි-
රාගො ථොට්ඨබ්බිධාතු පරිසාපනො’ති
- ප පටි න හෙවං චිත්තබ්බි -පෙ-
- 10 ස පු සඤ්ජාගො න චිත්තබ්බි සඤ්ඤාධාතුපරිසා-
පනො’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා
- ස අනු අරූපරාගො න චිත්තබ්බි අරූපධාතුපරිසා-
පනො’ති
- ප පටි න හෙවං චිත්තබ්බි -පෙ-
- 11 ස පු ගඤ්ජාගො -පෙ- රසරාගො -පෙ- ථොට්ඨබ්බි-
රාගො න චිත්තබ්බි ථොට්ඨබ්බිධාතුපරිසා-
පනො’ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු අරූපරාගො න චිත්තබ්බි අරූපධාතු පරිසා-
පනො’ති
- ප පටි න හෙවං චිත්තබ්බි -පෙ-

- ස ය ඉදින් සමාපනෙනසිය නො වූ උපපනෙනසිය නො වූ දිට්ඨබ්බසුඛවිහාර නො වූ සිත සමාපනෙනසිය නො වූ සිත හා සමග උපපනෙනසිය නො වූ සිත හා සමග දිට්ඨබ්බසුඛවිහාර නො වූ සිත හා සමග සහගත සහජාත සංසාරෙ සමුප්පන්න එකොනපාද එකතිරොධ එකවසතුක එකාලමඛන වේ නම්,
- ස පා හවත, 'අරූපරාගය අරූපධාතූපයීයාපනන වෙති' නො කියැයුතු මැ යැ
- 8 ස පු අරූපරාගය අරූපධාතූපයීයාපනන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ශබ්දරාගය ශබ්දධාතූපයීයාපනන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 9 ස පු අරූපරාගය අරූපධාතූපයීයාපනන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ගඤ්ඤාගය රසරාගය සප්පච්චාරාගය සප්පච්චාරාධාතූ පයීයාපනන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 10 ස පු "ශබ්දරාගය ශබ්දධාතූපයීයාපනන වෙති' නො කියැයුතු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු අරූපරාගය 'අරූපධාතූපයීයාපනන වෙති' නො කියැයුතු වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 11 ස. පු 'ගඤ්ඤාගය රසරාගය සප්පච්චාරාගය සප්පච්චාරාධාතූ පයීයාපනන වෙති' නො කියැයුතු වේ ද?
- ප පටි එසේ යැ
- ස අනු අරූපරාගය අරූපධාතූපයීයාපනන වෙති' නො කියැයුතු වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

කථාවිච්ඡිප්පකරණං රූපරාගො රූපධාතුපරියාපනො
අරූපරාගො අරූපධාතුපරියාපනොති කථා- [16 10]

13. ප පු න වතනබ්බං රූපරාගො රූපධාතුපරියා-
පනො, අරූපරාගො අරූපධාතුපරියා-
පනො'ති
- හ. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ප. ද හු: නහු කාමරාගො කාමධාතුපරියාපනො'ති
- ඤ. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප ඨ හඤ්චි කාමරාගො කාමධාතුපරියාපනො,
- ප පා ඉන චත රෙ වතනබ්බෙ "රූපරාගො රූපධාතු-
පරියාපනො, අරූපරාගො අරූපධාතුපරියා-
පනො'ති.

රූපරාගො රූපධාතුපරියාපනො
අරූපරාගො අරූපධාතුපරියාපනොති කථා
නිබ්බිතං

සොලසමො වග්ගො නිබ්බිතො

තස්ස උද්දානං:

"විනතනිග්ගො විනතපග්ගො
සුඛානුප්පදානං අධිග්ගාමනසිකාරො
රූපං ගෙඤ්ඤා රූපං සහෙතුකං
රූපං කුසලමපි, අකුසලමපි
රූපං පිපාකො අභි රූපං
රූපාච්චරං, අභි රූපං අරූපාච්චරං
සබ්බෙ නිලෙසා කාමධාතු පරියාපනො'ති

- 12 ප ප්‍ර. 'රුපරාගෙ රූපධාතූපසංපන්න ඥා, අරූප-
 රාගෙ අරූපධාතූ පසංපන්න ඥා'යි යො
 කියායුතු වේද?
- ස. පටිඤ්ඤ. එසේ ඥා
- ප. අනු කාමරාගෙ කාමධාතූ පසංපන්න යො?
- ස. පටිඤ්ඤ. එසේ ඥා
- ප. ඨ ඉදින් කාමරාගෙ කාමධාතූපසංපන්න වී නම්,
 ප. පා. භවත, එකරුණින් 'රුපරාගෙ රූපධාතූපසං-
 පන්න ඥා, අරූපරාගෙ අරූපධාතූපසංපන්න
 ඥා'යි කියායුතු මැ ඥා

රුපරාගො රූපධාතූපරිසාපනො
 අරූපරාගො අරූපධාතූපරිසාපනොති
 කථා නිමි

සොළොස්වන වග නිමි

එහි උද්දායනං

විත්තනිග්ගහකථා ඥා විත්තපග්ගහ කථා ඥා පුබාහුපපදාන කථා ඥා
 අධිගස්සවනසිකාර කථා ඥා රූපංගෙතුති කථා ඥා රූපා සග්ගෙතුසානත්
 කථා ඥා රූපං කුසලාකුසලනති කථා ඥා රූපං විපාකොති කථා ඥා රූපං
 රූපාවචර අරූපාවචරනති කථා ඥා රුපරාගො රූපධාතූපරිසාපනො
 රුපරාගො අරූපධාතූ පරිසාපනොති කථා ඥා

සත්තරසමො වගෙහා.

17 1

අනි අරහතො පුඤ්ඤපචයොති කථා.

- 1 ස පු අනි අරහතො පුඤ්ඤපචයො'ති
 ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
 ස අනු අනි අරහතො අපුඤ්ඤපචයො'ති
 ප පටි න හෙට්ඨං චත්තබ්බෙ - පෙ -
- 2 ස පු නනි අරහතො අපුඤ්ඤපචයො'ති
 ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
 ස අනු නනි අරහතො පුඤ්ඤපචයො'ති
 ප පටි න හෙට්ඨං චත්තබ්බෙ - පෙ -
- 3 ස පු: අනි අරහතො පුඤ්ඤපචයො'ති
 ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
 ස. අනු අරහ පුඤ්ඤභිසංඝාරං අභිසංඝාරොති, ආනෙ-
 ඤ්ඤාභිසංඝාරං අනිසංඝාරොති, ගතිසංවත්තනිකං
 කම්මං කරොති, භවසංවත්තනිකා¹ කම්මං
 කරොති, ඉස්සරියසංවත්තනිකං කම්මං කරොති,
 අධිපච්ච² සංවත්තනිකා කම්මං කරොති, මහා-
 භොගසංවත්තනිකං කම්මං කරොති, මහාපරිවාර-
 සංවත්තනිකං කම්මං කරොති, දෙවසොහග්ග-
 සංවත්තනිකං කම්මං කරොති, මුත්තසොහග්ග-
 සංවත්තනිකං කම්මං කරොති'ති
 ප පටි න හෙට්ඨං චත්තබ්බෙ - පෙ -
- 4 ස පු අනි අරහතො පුඤ්ඤපචයො'ති
 ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
 ස අනු අරහ ආට්ඨනාතිති
 ප පටි න හෙට්ඨං චත්තබ්බෙ පෙ -
 ස අනු අරහ අපචනාති'ති
 ප පටි න හෙට්ඨං චත්තබ්බෙ පෙ -

1 සංවත්තනිකං - චරිත, ආචාර

2 අධිපච්ච - බලපෑම

සත්තරසමො වගෙහා

17 1

අත් අරහතො පුඤ්ඤපචයොති කථා.

[රහතුන්ගේ දුනාසංවිහංග වෙහිසව්‍යාධි කම් දැක 'රහත්හට පුණ්ණාපචය ඇතැ'යි වරදවා ගෙන අකිකතිකාය වාසින් සෙසින් ලබි ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'අත් අරහතො පුඤ්ඤපචයොති' කථා එබි]

1 ස ප්‍ර	රහත්හට පුණ්ණාපචය (කුසල් රැස්වීමෙන්) ඇද්ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	රහත්හට අපුණ්ණාපචය ඇද්ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
2 ස ප්‍ර	රහත්හට අපුණ්ණාපචය නැද්ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	රහත්හට පුණ්ණාපචය නැද්ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
3 ස ප්‍ර	රහත්හට පුණ්ණාපචය ඇද්ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	රහතුන් වහන්සේ පුණ්ණානිසංසකාර කෙරෙන් දැ
ආනෙඤ්ජානිසංසකාර කෙරෙන් ද, ගනිසංවර්ත-
නික කම් කෙරෙන් ද, භවසංවර්තනික කම්
කෙරෙන් ද, ඵෙඤ්ජානිසංවර්තනික කම් කෙරෙන්
ද, ආබිපත්තානිසංවර්තනික කම් කෙරෙන් ද, මහා-
භොගසංවර්තනික කම් කෙරෙන් ද, මහාපරිවාර-
සංවර්තනික කම් කෙරෙන් ද, දිව්‍යසෞභාග්‍ය-
සංවර්තනික කම් කෙරෙන් ද, මිනුප්‍රසංඝායාග්‍ය-
සංවර්තනික කම් කෙරෙන් ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
4 ස ප්‍ර	රහත්හට පුණ්ණාපචය ඇද්ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	රහත් ආවිනා (රැස් කිරීම) කෙරේ ද?
ප. පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
ස අනු	රහත් අපවිනා (රැස් නො කිරීම) කෙරේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ

- ස අනු අරහා පජ්ඣතිති පෙ- අරහා උපාදිසතිති -පෙ-
අරහා විසිනෙතිති -පෙ- අරහා උසසිනෙතිති -පෙ-
අරහා විට්ඨපෙතිති -පෙ- අරහා සංක්ඛපෙතිති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ පෙ-
- ස අනු නනු අරහා නෙවාචිනාති න අපචිනාති, අපචිතිකා,
සීතො'ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ස ධ හඤ්චි අරහා නෙවාචිනාති නාපචිනාති, අපචිතිකා,
සීතො
- ස පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "අත්ථි අරහතො
පුඤ්ඤපචයො"ති
- ස අනු නනු අරහා නෙව පජ්ඣති, න උපාදිසති, පජ්ඣිකා,
සීතො නෙව විසිනෙති, න උසසිනෙති, විසිනෙකා,
සීතො නෙව විට්ඨපෙති, න සංක්ඛපෙති, විට්ඨපෙකා,
සීතො'ති.
- ප පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ස ධ. හඤ්චි අරහා නෙව විට්ඨපෙති, න සංක්ඛපෙති,
විට්ඨපෙකා, සීතො,
- ස පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "අත්ථි අරහතො
පුඤ්ඤපචයො"ති
- ඓ ප පු නත්ථි අරහතො පුඤ්ඤපචයොති
- ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ප අනු අරහා දුනං දදෙය්‍යාති
- ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ප ධ හඤ්චි අරහා දුනං දදෙය්‍ය,
- ප පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "නත්ථි අරහතො
පුඤ්ඤපචයො"ති
- ප අනු අරහා චීවරං දදෙය්‍ය -පෙ- පිණ්ඩපාතං දදෙය්‍ය
-පෙ- සෙනාසනං දදෙය්‍ය -පෙ- ගිලානපච්චය
හෙසස්පරිකාරං දදෙය්‍ය-පෙ-බාදතිසං දදෙය්‍ය
-පෙ- භොජනීයං දදෙය්‍ය -පෙ- චෙතිසං ව්‍යෙය්‍ය
-පෙ- චෙතිසෙ මාලං ආරොපෙය්‍ය -පෙ- ගන්ධං
ආරොපෙය්‍ය -පෙ- විලෙපනං ආරොපෙය්‍ය -පෙ-
චෙතිසං අභිදකම්මං කරෙය්‍යාති.
- ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා.
- ප. ධ හඤ්චි අරහා චෙතිසං අභිදකම්මං කරෙය්‍ය,
- ප. පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "නත්ථි අරහතො
පුඤ්ඤපචයො"ති
- අත්ථි අරහතො පුඤ්ඤපචයොති කථා නිවසිතා

- ස අනු රහත් ප්‍රභාණ කෙරේ ද? රහත් උපාදාන කෙරේ ද? රහත් (මාන විසින්) අවකෂී කෙරේ ද? රහත් උතකෂී කෙරේ ද? රහත් (කෙලශාග්නිය) නිවන්නේ වේ ද? රහත් (කෙලශාග්නිය) දල්වන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු රහත් ආවිනන නො කරනුයේ අපවිනන නො කරනුයේ අපවිනන කොට සිටියේ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ණ ඉදින් රහත් ආවිනන නො කරනුයේ අපවිනන නො කරනුයේ අපවිනන කොට සිටියේ වී නම්,
- ස පා භවත, 'රහත්භට පුණ්ණාපචය ඇතැ'යි නො කියැවුනු මැ යැ
- ස අනු රහත් ප්‍රභාණ නො කරනුයේ, උපාදාන නො කරනුයේ, ප්‍රභාණ කොට සිටියේ, අවකෂී නො කරනුයේ, උතකෂී නො කරනුයේ, අවකෂී (මානප්‍රභාණ) කොට සිටියේ, (කෙලශාග්නිය) නො නිවනුයේ නො දල්වනුයේ, නිවා සිටියේ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් රහත් (කෙලශාග්නිය) නො නිවා නම්, නො දල්වා නම්, නිවා සිටියේ වී නම්,
- ස පා භවත, 'රහත්භට පුණ්ණාපචය ඇතැ'යි නො කියැවුනු මැ යැ
- 8 ප පු රහත්භට පුණ්ණාපචය නැද්ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු රහත් දන් දෙන්නේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ය ඉදින් රහත් දන් දෙන්නේ වී නම්,
- ප පා භවත, 'රහත්භට පුණ්ණාපචය නැතැ'යි නො කියැවුනු මැ යැ
- ප අනු රහත් සිවුරු දෙන්නේ වේ ද? පිඩුවා දෙන්නේ වේ ද? සෙනසුන් දෙන්නේ වේ ද? ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර දෙන්නේ වේ ද? බාදු දෙන්නේ වේ ද? භොජ්‍ය දෙන්නේ වේ ද? පාන් දෙනුයේ වේ ද? සැ වැන්නේ වේ ද? සැයෙහි මල් නත - නුයේ වේ ද? සුවද නතනුයේ වේ ද? විලෝවන් නතනුයේ වේ ද? සැ පැදකුණු කරනුයේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ය ඉදින් රහත් සැය පැදකුණු කරනුයේ වී නම්,
- ප පා භවත, 'රහත්භට පුණ්ණාපචය නැතැ'යි නො කියැවුනු මැ යැ

17 2

නනී අරහතො අකාලමච්චුති කපා.

- 1 ස පු නනී අරහතො අකාලමච්චුති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස. අනු නනී අරහනනසානකො'ති
ප පටි න හෙවං චතතඛේඛ -පෙ-
- 2 ස පු නනී අරහතො අකාලමච්චුති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු යො අරහනතං ජිවිතා වොරොපෙති, සති
ජිවිතෙ ජිවිතාවසෙසෙ ජිවිතා වොරොපෙති,
අසති ජිවිතෙ ජිවිතාවසෙසෙ ජිවිතා
වොරොපෙතිති
ප පටිඤ්ඤා සති ජිවිතෙ ජිවිතාවසෙසෙ ජිවිතා වොරොපෙතිති
ස ය හඤ්චි සති ජිවිතෙ ජිවිතාවසෙසෙ ජිවිතා
වොරොපෙති,
ස පා නො ච චත රෙ චතතඛේඛ "නනී අරහතො
අකාලමච්චුති"
ස. අනු අසති ජිවිතෙ ජිවිතාවසෙසෙ ජිවිතා
වොරොපෙති, නනී අරහනනසානකො'ති
ප. පටි න හෙවං චතතඛේඛ -පෙ-
3. ස පු නනී අරහතො අකාලමච්චුති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අරතො කායෙ විසං න කමෙය්‍ය, සන්ධං න
කමෙය්‍ය, අග්භිං¹ න කමෙය්‍යාති
ප පටි න හෙවං චතතඛේඛ -පෙ-

1 අග්භි-ච්ඡසං,

නන්දී අරහතො අකාලමච්චුති කථා

[“නාහං භික්ඛවෙ සංඝෙවුතතිකානං කමමානං කතානං උපවිතානං විපාකං අප්පට්ඨංවෙදිකාං බ්‍යානනිභාවං වදාමිති මහණෙනි, කල රූප් කල සංඝෙවුතතිකා කම්මන්තේ විපාක නො විදා විශතානනාවය මම නො කියමි”යි වදාල සුත්‍රාපි නුනුචන්ත් ගෙන රහන්හු නම් හැම කම්මිපාක විදලා මැ පිරිනිවිසසුතු වෙති එසින් රහන්හට අකල්මරණ නැතැ”යි රාජගිරික සිද්ධාර්ථස්ස නිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්ධි ගන්තවුන්තේ වාද බිදුනට “නන්දී අරහතො අකාලමච්චුති කථා” එසි]

- 1 ස පු රහන්හට අකල්මරණ නැද්දැ
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු අරහනනාසාතක නැද්දැ
 - ප පටි එසේ නො කියැසුතු යැ
- 2 ස පු රහන්හට අකල්මරණ නැද්දැ
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු යමෙක් රහතුන් වහන්සේ දිවියෙන් ගලවනුයේ වේ නම්, ජිවිතය ඇති කල්හි ජිවිතශෙෂය ඇති කල්හි දිවියෙන් ගලවනු වේ ද? ජිවිතය නැති කල්හි ජිවිතශෙෂය නැති කල්හි දිවියෙන් ගලවනු වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා ජිවිතය ඇති කල්හි ජිවිතශෙෂය ඇති කල්හි දිවියෙන් ගලවනුයේ වෙයි
 - ස ය ඉදින් ජිවිතය ඇති කල්හි ජිවිතශෙෂය ඇති කල්හි දිවියෙන් ගලවනුයේ වී නම්,
 - ස පා භවත, ‘රහන්හට අකල්මරණ නැතැ’යි නො කියැසුතු මැ යැ
 - ස අනු ජිවිතය ජිවිතාවශෙෂය නැති කල්හි දිවියෙන් ගලවනුයේ වේ ද? අරහනනාසාතක නැද්දැ
 - ප පටි එසේ නො කියැසුතු මැ යැ
- 3 ස පු රහන්හට අකල්මරණ නැද්දැ
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු රහතුන්ගේ කයෙහි විප නො වදනේ ද? ඉක්කු නො වදනේ ද? යිති නො වදනේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැසුතු යැ

- ස. අනු නු අර්ථකතෝ කාලෙ විසං කමෙය්, සන්තං
කමෙය්, අග්ගිං කමෙය්හි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ස භග්ගි අර්ථකතෝ කාලෙ විසං කමෙය්, සන්තං
කමෙය්, අග්ගිං කමෙය්,
- ස පා නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ “නන්ති අර්ථකතෝ
අකාලමවුණි”හි
- 4 ස පු අර්ථකතෝ කාලෙ විසං න කමෙය්, සන්තං
න කමෙය්, අග්ගිං න කමෙය්හි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු නන්ති අර්ථකතෝකතෝහි
- ප පටි න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ප පු අන්ති අර්ථකතෝ අකාලමවුණි
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු නනු චුතතං භගවතා “නාහං භික්ඛවෙ,
සංඝොදානනිකානං කම්මානා කතානං උපචිතානා
අප්පට්ඨංවෙදිනා¹ බ්‍යන්තිනාමං වදාමි, තද්ධු බො
දිට්ඨං වා ධම්මෙ² උපපජ්ජෙ වා³ අපරෙ වා
පට්ඨායෙ’ හි⁴ අනෙව සුත්තනෙතාහි
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප පා තෙන හි “නන්ති අර්ථකතෝ අකාලමවුණි” හි

නන්ති අර්ථකතෝ අකාලමවුණි කථා නිවේදනා

1 අප්පට්ඨංවෙදිනා - උ නි

2 දිට්ඨං ධම්මෙ - සිත්, අර්ථය, සං, PTS

3 උපපජ්ජෙ - උප්ප. උපපජ්ජනා - P I

4 අනෙව සුත්තනෙතා - කප්පක. සුත්තනෙතා

- ස අනු. රහතුන්ගේ කයෙහි විෂ වදනේ ශක්‍ය වදනේ ගිහි වදනේ නො?
- ප. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
- ස ධ ඉදින් රහතුන්ගේ කයෙහි විෂ වදනේ ශක්‍ය වදනේ ගිහි වදනේ වී නම්,
- ස පා භවක, රහත්භට අකල්මරණ නැතැ'යි නො කියැවුතු මැ යැ.
4. ස පු රහතුන්ගේ කයෙහි විෂ නො වදනේ ද? ශක්‍ය නො වදනේ ද? ගිහි නො වදනේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු: අරහත්තඝාතක නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- 5 ප පු රහත්භට අකල්මරණ ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප. අනු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු
 “මහණෙනි, කරන ලද රුස් කරන ලද සඤ්චිකතින කම්මයන්ගේ විපාක නො විඳි විගතාප්‍රාප්ත වශ මම නො කියමි. එ ද දුෂට්ඨමයෙහි හෝ උපපද්‍යයෙහි හෝ අපරපයඝායෙහි හෝ ඡේ”යයි වදාල සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු”
- ස පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
- ප පා එකරුණින් ‘රහත්භට අකල්මරණ නැත

නන්‍ය අරහතො අකාලමවුති කථා නිමි

සබ්බමිදං කම්මනොති කථා.

- 1 ස පු සබ්බමිදං.¹ කම්මනොති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු කම්මමපි කම්මනොති
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු සබ්බමිදං කම්ම නොති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු සබ්බමිදං පුබ්බෙකතභෙතුති
 ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස. පු. සබ්බමිදං ¹ කම්මනොති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු සබ්බමිදං කම්මවිපාකනොති
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු සබ්බමිදං ¹ කම්මවිපාකනොති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු කම්මවිපාකෙන පාණං හනෙය්‍යති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස පු පාණාතිපාතො සඵලොති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු කම්මවිපාකො සඵලොති
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස පු. කම්මවිපාකො අඵලොති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු පාණාතිපාතො අඵලොති
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

17 3

සබ්බමිදං කම්මතොති කථා.

[“කම්මුතා චතනති ලොකො - ලොකං කම්මි තෙතුවන් වැටෙයි” යන සූත්‍ර නිසා මෙ හැම කම්මවති කෙලෙසවති විපාකවති කම්ම හෙයින් මැ වේ’ යයි රාජගිහික සිද්ධාන්තීක නිකායවාසීන් සෙයින් ලබ්ධි ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘සබ්බමිදං කම්මතොති කථා’ එයි.]

- 1 ස පු මෙ හැම කම්ම හෙයින් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කම්මයන් කම්ම හෙයින් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු මෙ හැම කම්ම හෙයින් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු මෙ හැම පුම්මාකාතභෙදායෙන් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 3 ස පු මෙ හැම කම්ම හෙයින් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු මෙ හැම කම්මවිපාකයෙන් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 4 ස පු මෙ හැම කම්මවිපාක හෙයින් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කම්මවිපාකයෙන ප්‍රාණසාත කරන්නේවේ ද?
- ප පටි එසේ යැ
- ස පු ප්‍රාණසාතය සඵල වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කම්මවිපාක සඵල වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස පු කම්මවිපාක අඵල වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රාණසාත අඵල වේ ද?
- ප පටි එසේ නොකියැයුතු යැ

5 ස පුච්ඡ,

කම්මවිපාකොන අදින්නං ආදියෙය්‍ය -පෙ- මුසා
භණ්ණෙය්‍ය -පෙ- පිසුනං භණ්ණෙය්‍ය -පෙ- ඵරුසං
භණ්ණෙය්‍ය -පෙ- සම්ඵං පලපෙය්‍ය¹ -පෙ- සකිං
ඡ්ඤෙය්‍ය -පෙ- නිලොපං භරෙය්‍ය -පෙ-
ඵකාගාරිකං කරෙය්‍ය -පෙ- පරිපඤ්ඤා
කිට්ඨෙය්‍ය -පෙ- පරදුරං ගච්ඡෙය්‍ය -පෙ- ගාම-
සානකං² කරෙය්‍ය -පෙ- නිගමසානකං³ කරෙය්‍ය
-පෙ- කම්මවිපාකොන දුනං දදෙය්‍ය -පෙ-
ට්ඨරං දදෙය්‍ය -පෙ- පිණ්ඩපානං දදෙය්‍ය -පෙ-
සෙනාසනං දදෙය්‍ය -පෙ- ගිලානපච්චය භෙසජ්ජ
පරිකකාරං දදෙය්‍යාති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු

ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකකාරො සඵලොති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

කම්මවිපාකො සඵලොති.

ප භට්ඨ

න භෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

8 ස පු.

කම්මවිපාකො අඵලොති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකකාරො අඵලොති

ප පට්ඨ

න භෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

9 ප. පු

න වත්තබ්බං 'සබ්බමිදං කම්මතො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

නනු චුත්තං භගවතා:

“කම්මනා වත්තති ලොකො
කම්මනා වත්තති පජා,
කම්මතිබ්බනා සයනා
රථසසාණීව යායතො.¹
කම්මෙන කිත්තිං ලභතෙ පසංසං
කම්මෙන ජාතිං ච වධං ච බ්බා,
තං කම්මනානාකරණං විදිතා
කස්මා වදෙ නත්ති කම්මතති ලොකොති”ති²
අත්ථෙව සුත්තතොති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප. පා

තෙන හි “සබ්බමිදං කම්මතො”ති

සබ්බමිදං කම්මතොති කථා තිට්ඨතා

1 සම්මප්පලපෙය්‍ය - PTS 2 ගාමසානං - PTS 3 නිගමසානං - PTS
: චෙකිත්තිකාය, සුත්තනිපාත - චිත්තවිමුක්ති.

5 ස. පු

කමිවිපාක හෙතින් අභිනාදන් කරන්නේ වේ ද
 මුසවා බණන්නේ වේ ද? පෙහෙසුන්බස්
 බණන්නේ වේ ද? පරොස්බස් බණන්නේ වේ ද?
 පලප්බස් බණන්නේ වේ ද? ගායකයී බිඳුනේ
 වේ ද? ගම් වොලොසනානේ වේ ද? එකා-
 ගාරික කමි කරන්නේ වේ ද? කඩපලාසොරකම්
 කරන්නේ වේ ද? විරමුසොරකම් කරන්නේ
 වේ ද? ගම් නසනුයේ වේ ද? නසම්ගම්
 නසනුයේ වේ ද? කමිවිපාක හෙතින් දන්
 දෙන්නේ වේ ද? .. සිවුරු දෙන්නේ වේ ද?
 පිඩුවා දෙන්නේ වේ ද? .. සෙසුසුන් දෙන්නේ
 වේ ද? බිලන්පස බෙහෙසත් පිරිකර දෙන්නේ
 වේ ද?

ප පරික්කුණු

එසේ යැ

ස. අනු:

බිලන්පසබෙහෙත්පිරිකර (දිම්) සඵල වේ ද?

ප පරි:

එසේ යැ.

ස. අනු:

කමිවිපාක සඵල වේ ද?

ප පරි:

එසේ නො කියැවුණු යැ

6. ස. පු:

කමිවිපාක අඵල වේ ද?

ප පරික්කුණු

එසේ යැ

ස. අනු

බිලන්පසබෙහෙත්පිරිකර අඵල වේ ද?

ප පු:

එසේ නො කියැවුණු යැ

9 ප. පු.

‘මෙ හැම කට හෙතින් වෙති’ නො කියැවුණු වේ ද?

ස. පරික්කුණු

එසේ යැ.

ස. අනු

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරාලද මැ යු

“ලොකය කමි හෙතුච්ඡන් පච්ඡි, ප්‍රජාව කමි
 හෙතුච්ඡන් පච්ඡි යන්තා වූ රජයාගේ අතුර
 සෙසින් සහතිසෙත් කමිතිබ්බිත කොට අත

කමි හෙතුච්ඡන් කිරිතිප්‍රසාසා ලබයි කමි
 හෙතුච්ඡන් ධනභානි ද වඩබ්බිත ද වෙයි එ
 කමිනානානිය දුන කුමක් හෙසින් ලොකයා
 ‘කමය නැතැ’යි කියන්නේ වෙදැ’යි වදල
 සුත්‍රාන්තසෙත් පැත්තේ මැ යු

ස. පරි

එසේ යැ

ප. පු

එ කරුණින් ‘මෙ හැම කමි හෙතුච්ඡන් වෙ’

සබ්බමිදා කව්වතොති කථා නිව්

17 4

ඉන්ද්‍රියබද්ධකථා

- 1 ස පු . ඉන්ද්‍රියබද්ධකථා දුකකනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු ඉන්ද්‍රියබද්ධකථා අනිච්ඡා සංකතං පටිච්ච-
සම්ප්පාදනං ඛයධම්මං වයධම්මං විරාගධම්මං
නිරෝධධම්මං විපරිනාමධම්මනති
- ප පටි න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු නානු අනිඤ්ඤා අනිච්ඡා සංකතං පටිච්ච-
සම්ප්පාදනං ඛයධම්මං වයධම්මං විරාගධම්මං
නිරෝධධම්මං විපරිනාමධම්මනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ය භාද්දි අනිඤ්ඤා අනිච්ඡා සංකතං පටිච්ච-
සම්ප්පාදනං ඛයධම්මං වයධම්මං විරාගධම්මං
නිරෝධධම්මං විපරිනාමධම්මං,
- ස පා නො ව වන රෙ වහනබ්බෙ “ඉන්ද්‍රියබද්ධකථා
දුකක”නති
- 2 ස පු අනිඤ්ඤා අනිච්ඡා සංකතං පටිච්චසම්ප්පාදනං
ඛයධම්මං වයධම්මං විරාගධම්මං නිරෝධධම්මං
විපරිනාමධම්මං, නඤ්ඤා න දුකකනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු ඉන්ද්‍රියබද්ධා අනිච්ඡා සංකතං -පෙ- විපරිනාමධම්මං
නඤ්ඤා න දුකකනති
- ප පටි න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-

17. 4

ඉන්ද්‍රියබද්ධකථා

[‘දූෂ්‍ය ඉන්ද්‍රියබද්ධ යැ අනිත්‍රියබද්ධයැයි ද්විවිධ සි ඉන්ද්‍රියබද්ධය දුකට වස්තු බැවින් දූෂ්‍ය වෙයි අනිත්‍රියබද්ධය උදයව්‍යයප්‍රතිපිබ්‍යාපි-
යෙන් ‘යමෙක් අනිත්‍ය වී නම් ඒ දුකැයි’ යයිගෘහිත බැවින් දූෂ්‍ය වෙයි. මේ
වෙනස නො ගෙන ‘යම් දූෂ්‍යක්හුගේ පටිඤ්ඤ පිණිස භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ කෙරෙහි ඔක්මවයයි වාස කෙරෙන්නේ නම්, ඒ ඉන්ද්‍රියබද්ධය මැ
දූෂ්‍ය වෙයි. අනෙකක් දූෂ්‍ය නො වේ’ යයි හෙතුවාදින් සෙසින් ලබයි
ගන්නවුන්ගේ වාද බිඳහට ‘ඉන්ද්‍රියබද්ධකථා’ එයි]

- 1 ස පු ඉන්ද්‍රියබද්ධය මැ දූෂ්‍ය වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස අනු. ඉන්ද්‍රියබද්ධය මැ අනිත්‍ය සංස්කෘත ප්‍රතිත්‍ය-
සම්ප්‍රතිපත්ත වේ ද? ඝෛරසවභාව ව්‍යයසවභාව
විරාගසවභාව නිරෝධසවභාව විපරිණාමසවභාව
ඇත්තේ වේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
 - ස අනු අනිත්‍රියබද්ධය අනිත්‍ය සංස්කෘත ප්‍රතිත්‍ය-
සම්ප්‍රතිපත්ත නො? ඝෛරසවභාව ව්‍යයසවභාව
විරාගසවභාව නිරෝධසවභාව විපරිණාමසවභාව
ඇත්තේ නො?
 - ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
 - ස ය ඉදින් අනිත්‍රියබද්ධය අනිත්‍ය සංස්කෘත ප්‍රතිත්‍ය-
සම්ප්‍රතිපත්ත වී නම්, ඝෛරසවභාව ව්‍යයසවභාව
විරාගසවභාව නිරෝධසවභාව විපරිණාමසවභාව
ඇත්තේ වී නම්,
 - ස පා හවත, ‘ඉන්ද්‍රියබද්ධය මැ දූෂ්‍ය වෙයි’ නො
කියැවුනු මැ යැ
- 2 ස. පු අනිත්‍රියබද්ධය අනිත්‍ය සංස්කෘත ප්‍රතිත්‍ය-
සම්ප්‍රතිපත්ත වේ ද? ඝෛරසවභාව ව්‍යයසවභාව
විරාගසවභාව නිරෝධසවභාව විපරිණාමසවභාව
ඇත්තේ වේ ද? එ ද දූෂ්‍ය නො වන්නේ වේ ද?
 - ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස. අනු ඉන්ද්‍රියබද්ධය අනිත්‍ය සංස්කෘත විපරිණාම-
සවභාව ඇත්තේ වේද? එ ද දූෂ්‍ය යො වන්නේ
වේද?
 - ප. පටිඤ්ඤ එසේ නො කියැවුනු යැ

8. ස. පු ඉන්ද්‍රියබද්ධිං අනිච්චං සංඛිතං -පෙ- විපරිනාමධම්මං,
තඤ්ඤා දුක්ඛනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු අනින්ද්‍රියබද්ධිං අනිච්චං සංඛිතං -පෙ- විපරිනාමං -
ධම්මං, තඤ්ඤා දුක්ඛනති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු ඉන්ද්‍රියබද්ධිඤ්ඤාදව දුක්ඛනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු නානු “යදනිච්චං තං දුක්ඛං” වුත්තං භගවතා,
අනින්ද්‍රියබද්ධිං අනිච්චනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. ස හඤ්චි “යදනිච්චං තං දුක්ඛං” වුත්තං භගවතා,
අනින්ද්‍රියබද්ධිං අනිච්චං,
- ස පා නො ව වත රෙ වග්ගබ්බෙ ඉන්ද්‍රියබද්ධිඤ්ඤාදව
දුක්ඛනති.
6. ප. පු න වත්තබ්බං ඉන්ද්‍රියබද්ධිඤ්ඤාදව දුක්ඛනති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ප. අනු යථා ඉන්ද්‍රියබද්ධියා දුක්ඛයා පටිඤ්ඤාය භගවති
බ්‍රහ්මචරියං වුස්සති, එවමෙවං අනින්ද්‍රියබද්ධියා
දුක්ඛයා පටිඤ්ඤාය භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සති’ති
- ස. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප අනු යථා ඉන්ද්‍රියබද්ධිං දුක්ඛං පටිඤ්ඤාතං න පුන
උපපජ්ජති, එවමෙවං අනින්ද්‍රියබද්ධිං දුක්ඛං
පටිඤ්ඤාතං න පුන උපපජ්ජති
- ස පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප පා තෙන හි “ඉන්ද්‍රියබද්ධිඤ්ඤාදව දුක්ඛ”නති

- 3 ස පු ඉන්ද්‍රියබද්ධය අනිත්‍ය සංස්කෘත විපරිණාම-
සවභාව ඇත්තේ වේ ද, එ ද දුඃඛ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අනිත්‍රියබද්ධය අනිත්‍ය සංස්කෘත විපරිණාම-
සවභාව ඇත්තේ වේ ද, එ ද දුඃඛ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු ඉන්ද්‍රියබද්ධය මැ දුඃඛ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් “යමෙක් අනිත්‍ය
වේ නම් ඒ දුකැ”යි වදාළ පරිදි අනිත්‍රියබද්ධය
අනිත්‍ය නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් “යමෙක් අනිත්‍ය වේ නම් ඒ දුකැ”යි
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාළ පරිදි අනිත්‍රිය-
බද්ධය අනිත්‍ය වී නම්,
- ස පා භවත, ‘ඉන්ද්‍රියබද්ධය මැ දුකැ’යි නො කියැවුනු
මැ යැ
- 5 ප පු ‘ඉන්ද්‍රියබද්ධය මැ දුකැ’යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු යමිසේ ඉන්ද්‍රියබද්ධදුඃඛයාගේ පරිඥ පිණිස
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි බ්‍රහ්මචයඝීවාස
කරන්නේ වේ ද, එපරිදි මැ අනිත්‍රියබද්ධ
දුඃඛයාගේ පරිඥ පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
කෙරෙහි බ්‍රහ්මචයඝීවාස කරන්නේ වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ප අනු යමිසේ ඉන්ද්‍රියබද්ධදුඃඛය පරිඥ කරනලද්දේ
වට්ඨාලා නුපදනේ වේ ද, එපරිදි මැ අනිත්‍රියබද්ධ-
දුඃඛය පරිඥ කරනලද්දේ වට්ඨාලා නුපදනේ වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ප පා එකරුණින් ‘ඉන්ද්‍රියබද්ධය මැ’ දුඃඛ වෙයි

17 5

සංපෙකා අරියමග්ගනි කථා.

- 1 ස පු සංපෙකා අරියමග්ගං අවසෙසා සකිංඤ්ඤා දුකඤ්ඤා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු දුකඤ්ඤාදියොපි දුකඤ්ඤා'ති
 ප පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු දුකඤ්ඤාදියොපි දුකඤ්ඤා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු තිණේව අරියසංවිතා'ති.
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු තිණේව අරියසංවිතා'ති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු නනු චත්තාරි අරියසංවිතා'ති චුත්තා'ති හගචතා
 "දුකඤ්ඤා දුකඤ්ඤාදියො දුකඤ්ඤාදියො දුකඤ්ඤා
 නිරෝධගාමිනී පටිපදා"ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස ස හඤ්ඤා චත්තාරි අරියසංවිතා'ති චුත්තා'ති හගචතා
 දුකඤ්ඤා දුකඤ්ඤාදියො දුකඤ්ඤාදියො දුකඤ්ඤා
 නිරෝධගාමිනී පටිපදා,
 ස පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "තිණේව අරිය-
 සංවිතා'ති
- 4 ස. පු දුකඤ්ඤාදියොපි දුකඤ්ඤා'ති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස පු කේනවේදනා'ති
 ප පි අනිවේදනා'ති
 ස. අනු අරියමග්ගනි අනිවේදනා'ති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු අරියමග්ගනි දුකඤ්ඤා'ති.
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 6 ස පු අරියමග්ගො අනිච්චො, සො ච න දුක්ඛොති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු දුක්ඛසමුදයො අනිච්චො, සො ච න දුක්ඛො,ගි
 ප පටි න භෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු දුක්ඛසමුදයො අනිච්චො, සො ච දුක්ඛො'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස. අන අරියමග්ගො අනිච්චො, සො ච දුක්ඛො'ති
 ප පටි න භෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-
- 7 ප. පු න වහතබ්බං යපෙඤා අරියමග්ගං අවසෙසා
 සඤ්චාරා දුක්ඛො'ති
 ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ප අනු නනු සා දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදාති
 ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ප ය භඤ්චි සා දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා,
 ප පා තෙන වත රෙ වහතබ්බෙ “යපෙඤා අරියමග්ගං
 අවසෙසා සඤ්චාරා දුක්ඛො”ති

යපෙඤා අරියමග්ගනනි කථා නිවසිතා

- 5 ස පු ආයතිමාගිය අනිත්‍ය වේ ද, එ ද දුඃඛ යො වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
ස අනු දුඃඛසමුදය අනිත්‍ය වේ ද, එ ද දුඃඛ යො වේ ද?
ප පටි ඵසේ නො කියැයුතු යැ
- 6 ස පු දුඃඛසමුදය අනිත්‍ය වේ ද, එ ද දුඃඛ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ.
ස අනු ආයතිමාගිය අනිත්‍ය වේ ද, එ ද දුඃඛ වේ ද?
ප පටි ඵසේ නො කියැයුතු යැ
- 7 ප පු 'ආයතිමාගිය නබා අවශෙෂ සංස්කාරයෝ දුඃඛයහ'යි නො කියැයුතු වේ ද?
ස පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
ප. අනු. එ දුඃඛනිරෝධභූමිනිප්‍රතිපදා යො'
ස පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
ප ය ඉදින් ඵ දුඃඛනිරෝධභූමිනිප්‍රතිපදා වූ නම්,
ප පා භවත, එකරුණින් 'ආයතිමාගිය නබා අවශෙෂ සංස්කාරයෝ දුඃඛයහ'යි කියැයුතු මැ යැ

ඵපෙත්වා අරිසමිත්‍යානති කථා නිමි

න චතතබ්බං සඛෙසා දකඛිණං පතිගණනානිති කථා.

- 1 ස පු න චතතබ්බං සඛෙසා දකඛිණං පතිගණනානිති 1
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු නනු සඛෙසා ආහුනෙය්‍යො පාහුනෙය්‍යො
දකඛිණෙය්‍යො අඤ්ජලිකරණීයො අනුපතරං
පුඤ්ඤකෙඛතතං ලොකස්සා'ත්
ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප ය හඤ්චි සඛෙසා ආහුනෙය්‍යො පාහුනෙය්‍යො
දකඛිණෙය්‍යො අඤ්ජලිකරණීයො අනුපතරං
පුඤ්ඤකෙඛතතං ලොකස්සා,
ප පා තෙන චත රෙ චතතබ්බෙ 'සඛෙසා දකඛිණං
පතිගණනානිති'1.
2. ස පු න චතතබ්බං 'සඛෙසා දකඛිණං පතිගණනානිති'
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු නනු චතතාරො පුරිසයුගා අට්ඨපුරිසපුගගලො
දකඛිණෙය්‍යො වුතතා භගවතාති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස ය හඤ්චි චතතාරො පුරිසයුගා අට්ඨපුරිසපුගගලො
දකඛිණෙය්‍යො වුතතා භගවතා
ස පා තෙන චත රෙ චතතබ්බෙ "සඛෙසා දකඛිණං
පතිගණනානිති"1
- 3 ස පු න චතතබ්බං 'සඛෙසා දකඛිණං පතිගණනානිති'
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු නනු අනි කෙටි සඛසස්ස දානං දෙනානිති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස ය හඤ්චි අනි කෙටි සඛසස්ස දකඛිණං දෙනානි,
ස. පා තෙන චත රෙ චතතබ්බෙ "සඛෙසා දකඛිණං
පතිගණනානිති"

1 ටට්ඨගණනානිති - සිවු, මිජ්ඣ, ස්‍යා ටට්ඨගණනානිති - PTS

න ව්‍යාකෘති සංකීර්ණ දක්වණ පතිගණනා නිටා.

[පරමාප විසින් මාගිඵල මෑ සංකීර්ණ වෙයි මාගිඵලයෙන් අන්‍ය සංකීර්ණ නම් කිසිවෙක් නැත. මාගිඵලයෝ කිසිවක් නො පිළිගනිති. එහෙයින් සංකීර්ණ දක්වණ පිළිගනිති නො කියැවුණු යැයි මහා-පුණ්‍යවාදීන් සෙසින් ලබති ගනුවන්ගේ වාද බිඳුනට 'න ව්‍යාකෘති සංකීර්ණ දක්වණ පතිගණනා නිටා' එයි]

- 1 ස පු 'සංකීර්ණ දක්වණ පිළිගනිති' නො කියැවුණු වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු සංකීර්ණ දුර සිට ගෙනවුත් ප්‍රදානට නිසි, ආදර බහුමාන පුළුන් වැ ප්‍රදානට නිසි, දක්වණවට (කම්-පල අදහා දෙන දානට) නිසි, ඇදිලි බදානට නිසි වූයේ ලොවට අනුගතර පුණ්‍යසේෂත්‍ව නො?
- ප. පරිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. ධ ඉදින් සංකීර්ණ ආහුනනට නිසි, පාහුනනට නිසි, දක්වණවට නිසි, අසුද්‍රව්‍යකරණයට නිසි වූයේ ලොවට අනුගතර පින්කෙත් වී නම්,
- ස. පා භවත, එකරුණින් 'සංකීර්ණ දක්වණ පිළිගනිති' කියැවුණු මැ යැ
- 2 ස පු 'සංකීර්ණ දක්වණ පිළිගනිති' නො කියැවුණු වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සතර පුරුෂසුග වූ ලභිපුරුෂපුද්ගලයෝ දක්වණගීයහ'යි වදාරන-ලද නො?
- ප. පරිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. ධ ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'සතර පුරුෂසුග වූ ලභිපුරුෂපුද්ගලයෝ දක්වණගීයහ'යි වදාරනලද නම්,
- ස. පා භවත, එකරුණින් සංකීර්ණ දක්වණ පිළිගනිති කියැවුණු මැ වෙයි.
- 3 ස පු 'සංකීර්ණ දක්වණ පිළිගනිති' යි නො කියැවුණු වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු සංකීර්ණව දන්දෙන කිසි කෙනෙක් ඇත් නො?
- ප. පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. ධ ඉදින් කිසි කෙනෙක් සංකීර්ණව දන් දෙන්නා වූ ඇත් නම්,
- ස. පා භවත, එකරුණින් සංකීර්ණ දක්වණ පිළිගනිති කියැවුණු.

298 කථාවන්තුවසකරණං න වතතබ්බං සඛෙසා දඤ්ඤාං පතිගණනාතිති[17.6]

ස අනු නනු අපි කෙච්ඡි සඤ්ඤාං චිචරං දෙනති -පෙ-
 පිණ්ඩපාතං දෙනති -පෙ- සෙනාසනං
 දෙනති -පෙ- ගිලානපච්චස්සෙසජ්ජපට්ඨකාරං
 දෙනති -පෙ- බාදනිසං දෙනති -පෙ- කොජනිසං
 දෙනති -පෙ- පානිසං දෙනති'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස. ය හඤ්චි අපි කෙච්ඡි සඤ්ඤාං පානිසං දෙනති,

ස පා තෙන චත රෙ වතතබ්බං “සඛෙසා දඤ්ඤාං
 පතිගණනාති”ති

4 ස පු න වතතබ්බං සඛෙසා දඤ්ඤාං පතිගණනාතිති

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස අනු නනු වුතතං පභවතා.
 “ආනුතිං¹ ජාතවෙදොව
 මහාමෙහංව මෙදිති².
 සඛෙසා සමාධිසම්පන්නො
 පතිගණනාති දඤ්ඤා”නති

අනෙවං සුත්තනොති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස පා තෙන හි “සඛෙසා දඤ්ඤාං පතිගණනාති”ති

5 ප පු: සඛෙසා දඤ්ඤාං පතිගණනාතිති

ස පටිඤ්ඤා ආමනනා

ප අනු. මග්ගො පටිගණනාති, එලා පටිගණනාතිති

ස. පටි න ගෙවං වතතබ්බං -පෙ-

න වතතබ්බං සඛෙසා දඤ්ඤාං පතිගණනාතිති කථා නිමිසිතා.

1 ආනුති - ඩුච්ඡි, සහ PTS.

2 මෙදිති - මුද්දා, සහ

- ස අනු සංකීර්ණයට විවර දෙන්නාහු පිණිස පාන දෙන්නාහු ගෘහස්ථ දෙන්නාහු ග්‍රාම-ප්‍රත්‍යයාගේ ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිච්ඡාර දෙන්නාහු බාදනීය දෙන්නාහු භෞතික දෙන්නාහු පානීය දෙන්නාහු ඇත් නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් සංකීර්ණයට පැත් දෙන කිසි කෙනෙක් ඇත් නම්,
- ස. පා භවත, එකරුණින් සංකීර්ණ දක්ෂිණ පිළිගත්තේ යයි කියැවුණු
4. ස පු 'සංකීර්ණ දක්ෂිණ පිළිගන්න'යි නො කියැවුණු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද නො
- “අභිනිස ආහුතිය (පිළිගන්නා) සෙයින්, පාච්චිය මහාමෙඝය (පිළිගන්නා) සෙයින් සමාධිසම්පන්න සංකීර්ණ දක්ෂිණ පිළිගන්න”යි
- වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. පා එකරුණින් සංකීර්ණ දක්ෂිණ පිළිගත්තේ වේ
5. ස පු සංකීර්ණ දක්ෂිණ පිළිගත්තේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු මාගීය පිළිගත්තේ වේ ද, එලය පිළිගත්තේ වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

න ව්‍යවකල්ප සංකීර්ණ දක්ෂිණ පතිගණනාව කථා නිව්.

17. 7.

න චත්තබ්බං සංඛේසා දකඛිණං විසොධෙති කථා.

- 1 ස. පු. න චත්තබ්බං සංඛේසා දකඛිණං විසොධෙති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස අනු. නනු සංඛේසා ආහුනෙය්‍යා පාහුනෙය්‍යා
 දකඛිණෙය්‍යා අඤ්ඤාලිකරණීයො අනුත්තරා
 පුඤ්ඤාකෙතිත්තං ලොකස්සාති
 ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස. ඔ හඤ්චි සංඛේසා ආහුනෙය්‍යා -පෙ- අනුත්තරා
 පුඤ්ඤාකෙතිත්තං ලොකස්ස,
 ස පා. තෙන චත රෙ චත්තබ්බෙ “සංඛේසා දකඛිණං
 විසොධෙති”ති
- 2 ස. පු. න චත්තබ්බං සංඛේසා දකඛිණං විසොධෙති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස. අනු. නනු චත්තාරො පුරිසසුභා අච්ඡාපුරිසසුභාලා
 දකඛිණෙය්‍යා වුත්තා භගවතාති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස ඔ හඤ්චි චත්තාරො පුරිසසුභා අච්ඡාපුරිසසුභාලා
 දකඛිණෙය්‍යා වුත්තා භගවතා,
 ස පා. තෙන චත රෙ චත්තබ්බෙ “සංඛේසා දකඛිණං
 විසොධෙති”ති.
- 3 ස. පු. න චත්තබ්බං සංඛේසා දකඛිණං විසොධෙති’ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

න ව්‍යාකෘතිය සංකීර්ණ දක්ෂිණ විසොධෙතිති කථා

[මාගිපල මෑ සංකීර්ණ නම් වෙයි. මාගිපලයෝ දක්ෂිණ විශුද්ධ කරන්නට නො හැකි වෙති එකරුණින් “සංකීර්ණ දක්ෂිණ විශුද්ධ කෙරෙති නො කියැවුණු යැ”යි වෛතුල්‍යවාදීන් සෙසින් ලබා ගන්නාවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘න ව්‍යාකෘතිය සංකීර්ණ දක්ෂිණ විසොධෙතිති කථා’ එයි]

1. ස පු ‘සංකීර්ණ දක්ෂිණ විශුද්ධ කෙරෙති’ නො කියැවුණු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු සංකීර්ණ ආහුනනයට නිසි, පාහුනනයට නිසි, දක්ෂිණාවට නිසි, ඇදිලි බැඳ වදනට නිසි වූයේ ලොවට අනුතතර පුණ්‍යකෛමය නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් සංකීර්ණ ආහුනනයට නිසි ලොවට අනුතතර පුණ්‍යකෛමය වී නම්,
- ස පා භවත, එකරුණින් ‘සංකීර්ණ දක්ෂිණ විශුද්ධ කෙරෙති’ කියැවුණු මෑ යි.

- 2 ස පු ‘සංකීර්ණ දක්ෂිණ විශුද්ධ කෙරෙති’ නො කියැවුණු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු ‘සතර පුරුෂස්‍රවණ වූ අපට ආර්යප්‍රභාලයෝ දක්ෂිණාභියහ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් සතර පුරුෂස්‍රවණ වූ අපට ආර්යප්‍රභාලයෝ දක්ෂිණාභියහ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද වී නම්,
- ස පා භවත, එකරුණින් ‘සංකීර්ණ දක්ෂිණ විශුද්ධ කෙරෙති’ කියැවුණු මෑ යි.

- 3 ස පු ‘සංකීර්ණ දක්ෂිණ විශුද්ධ කෙරෙති’ නො කියැවුණු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

302 කථාවන්තරණං න වතනබ්බං සඛෙසා දකඛිණං විසොධෙති [177]

ස. අනු	නනු අනච්ඡි කෙච්ඡි සඛෙසස්ස දුතං දඬා දකඛිණං ආරාධෙතති'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස ඨ	භඤ්චි 'අනච්ඡි කෙච්ඡි සඛෙසස්ස දුතං දඬා දකඛිණං ආරාධෙතති,
ස පා	තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ "සඛෙසා දකඛිණං විසොධෙති"ති
ස අනු	නනු අනච්ඡි කෙච්ඡි සඛෙසස්ස විවරං දඬා -පෙ- පිණ්ඩපානං දඬා -පෙ- සෙනාසනයං දඬා -පෙ- ගිලානපච්චයහෙසජ්ජපරිකාරං දඬා -පෙ- බාදනීයං දඬා -පෙ- භොජනීයං දඬා -පෙ- පානීයං දඬා දකඛිණං ආරාධෙතතීති.
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස ඨ	භඤ්චි අනච්ඡි කෙච්ඡි සඛෙසස්ස පානීයං දඬා දකඛිණං ආරාධෙතති,
ස. පා	තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ "සඛෙසා දකඛිණං විසොධෙති"ති
4 ප පු	සඛෙසා දකඛිණං විසොධෙතිති
ස පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ප අනු	මග්ගො විසොධෙති, ඵලං විසොධෙතිති
ස පටි	න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

න වතනබ්බං සඛෙසා දකඛිණං විසොධෙතිති කථා නිවර්තනා

- ස අනු සභනට දන් දී දක්ෂිණාඵල සපයන කිසි කෙනෙක් ඇත් නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ඨ ඉදින් සභනට දන් දී දක්ෂිණාඵල සපයන කිසි කෙනෙක් ඇත් නම්,
- ස පා භවත, එකරුණින් 'සංකයා දක්ෂිණාඵලදායක කෙරෙහි'යි කියැවුණු මැ යැ
- ස අනු සභනට සිවුරු දී .. පිඬුවා දී . සෙනසුන් දී . ගිලන්පසබෙහෙත්පිරිකර දී ... කැවිලි දී .. බොජුන් දී . පැත් දී දක්ෂිණාඵල සපයන කිසි කෙනෙක් ඇත් නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ඨ ඉදින් සභනට පානිය දී දක්ෂිණාඵල සපයන කිසි කෙනෙක් ඇත් නම්,
- ස පා භවත, එකරුණින් 'සංකයා දක්ෂිණා ඵලදායක කෙරෙහි' කියැවුණු මැ යැ
- 4 ප පු සංකයා දක්ෂිණා ඵලදායක කරන්නේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු මාගිය ඵලදායක කරන්නේ වේ ද, ඵලය ඵලදායක කරන්නේ වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

න ව්‍යාකර්ම සංකීර්ණ දක්ෂිණ විසූර්වක කථා නිමි

න වතනබ්බං සබ්බෙසා භුඤ්ජනීති කථා.

- 1 ස පු න වතනබ්බං ‘සබ්බෙසා භුඤ්ජනී, පිච්ඡි, බාදනී, සායනී’ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු නනු අභි කෙච්ඡි සබ්බසහත්තානි කරොනනී, උද්දෙසසහත්තානි කරොනනී, යාගුපානානි කරොනනී’ති,
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.
- ස ය භඤ්චි අභි කෙච්ඡි සබ්බසහත්තානි කරොනනී, උද්දෙසසහත්තානි කරොනනී, යාගුපානානි කරොනනී,
- ස පා තෙන වත රෙ වතනබ්බං ‘සබ්බෙසා භුඤ්ජනී, පිච්ඡි, බාදනී, සායනී’ති
- 2 ස පු න වතනබ්බං ‘සබ්බෙසා භුඤ්ජනී, පිච්ඡි බාදනී, සායනී’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු නනු චුත්තං භගවතා “ගණභොජනං පරමපර-භොජනං අතිරිත්තභොජනං අනතිරිත්ත-භොජන”නනි.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස ය භඤ්චි චුත්තං භගවතා ගණභොජනං පරමපර-භොජනං අතිරිත්තභොජනං අනතිරිත්තභොජනං,
- ස පා තෙන වත රෙ වතනබ්බං ‘සබ්බෙසා භුඤ්ජනී, පිච්ඡි, බාදනී, සායනී’ති
- 3 ස. පු න වතනබ්බං ‘සබ්බෙසා භුඤ්ජනී, පිච්ඡි බාදනී සායනී’ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා

න ව්‍යාකර්මං සංඝෙසා භුඤ්ජනීති කපා.

[මාගීඵලයෝ මෑ සංඝ නම් චෙති මාගීඵලයෝ කිසිවක් නො වලඳති. එසින් “සංඝසා භොජන පාන බාදන සායන කෙරෙති” නො කියැයුතු යැ”යි ටෙවතුලාවාදින් සෙසින් ලබති ගන්නවුන්ගේ වාද බිඳුනව ‘න ව්‍යාකර්මං සංඝෙසා භුඤ්ජනීති කපා’ එසි]

1 ස පු සංඝ නෙම භොජන පාන බාදන සායන කෙරෙති’ යනු නො කියැයුතු වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු සභබ්බන් කරන උදෙස්බන් කරන යාගුපාන (නුඵකැන් බීම) කරන කිසි කෙනෙක් ඇත් නො?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස ය ඉදින් සභබ්බන් කරන උදෙස්බන් කරන යාගුපාන කරන කිසි කෙනෙක් ඇත් නම්,

ස පා භවත, එකරුණින් ‘සංඝසා භොජන පාන බාදන සායන කෙරෙති’ කියැයුතු මැ යි

2. ස පු ‘සංඝසා භොජන පාන බාදන සායන කෙරෙති’ නො කියැයුතු වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් “ගණ්භොජන යැ පරමපරභොජන යැ අතිරික්තභොජන යැ අනති-රික්තභොජන යැ” යනු වදාරනලද නො?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස ය ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් “ගණ්භොජන යැ පරමපරභොජන යැ අතිරික්තභොජන යැ අනතිරික්තභොජන යැ” යනු වදාරනලද මි නම්,

ස පා භවත, එකරුණින් “සංඝසා භොජන පාන බාදන සායන කෙරෙති” කියැයුතු මැ යි

3 ස පු ‘සංඝසා භොජන පාන බාදන සායන කෙරෙති’ නො කියැයුතු ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

- ස අනු නනු අට්ඨපානාති වුත්තාති භගවතා 'අබ්බපානං ජබ්බපානං චෝවපානං මොවපානං මධ්වපානං මුද්දිකපානං සාලකපානං ථාරුසකපානං.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස යං භඤ්චි අට්ඨපානාති වුත්තාති භගවතා 'අබ්බපානං ජබ්බපානං චෝවපානං මොවපානං මධ්වපානං මුද්දිකපානං සාලකපානං ථාරුසකපානං,
- ස පා තෙන වත රෙ ව්‍යාකර්මෙ 'සංඝො භුඤ්ජති පිට්ඨි බාදති සායති'ති
4. ප පු සංඝො භුඤ්ජති පිට්ඨි බාදති සායති'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු මග්ගො භුඤ්ජති පිට්ඨි බාදති සායති, එලං භුඤ්ජති පිට්ඨි බාදති සායති'ති
- ස පටි න හෙවං ව්‍යාකර්මෙ -පෙ-

න ව්‍යාකර්මං සංඝො භුඤ්ජතිති කථා නිබ්බතා.

- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් (සතුන් උදෙසා) අභිපත්‍ර යැ දමිපත්‍ර යැ ඇටකෙසෙල්පත්‍ර යැ මස්කෙසෙල්පත්‍ර යැ දූමිදිරසපත්‍ර යැ මිදිරසපත්‍ර යැ උපුල්පත්‍ර යැ බොරඑදමුත්‍රපත්‍ර යැ යන අපට-පානගෝ වදාරනලද්දහු ගො?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ධ ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් (සතුන්-උදෙසා) අභිපත්‍ර යැ දමිපත්‍ර යැ ඇටකෙසෙල්පත්‍ර යැ මස්කෙසෙල්පත්‍ර යැ දූමිදිරසපත්‍ර යැ මිදිරසපත්‍ර යැ උපුල්පත්‍ර යැ බොරඑදමුත්‍රපත්‍ර යැ යන අපටපානගෝ වදාරනලද්දහු වී නම්,
- ස පා. භවත, එකරුණින් 'සංඛේසා භොජන පාන බාදන සායන කෙරෙති' කියැයුතු මැ හි
- 4 ප ථු 'සංඛේසා භොජන පාන බාදන සායන කරන්නේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු මාග්ගි භොජන පාන බාදන සායන කෙරේ ද? එලෙස භොජන පාන බාදන සායන කෙරේ ද?
- ස. පටි. එසේ හො කියැයුතු යැ

න වහනබබ්බං සංඛේසා භුක්ඛන්ති කථා නිමි

17. 9.

න වතනබ්බං සඛ්ඤ්ඤා දිනනං මහපථලං කථා.

1. ස. පු න වතනබ්බං “සඛ්ඤ්ඤා දිනනං මහපථල”නති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස. අනු. නනු සඛ්ඤ්ඤා ආනුකූලයො පානුකූලයො දකිකිණියො අඤ්ඤාලිකරණියො අනුතරං පුඤ්ඤකෙට්ඨනං ලොකස්සා’ති.
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස. ය. හඤ්චි සඛ්ඤ්ඤා ආනුකූලයො -පෙ- අනුතරං පුඤ්ඤකෙට්ඨනං ලොකස්ස,
 ස. පා. තෙන වත රෙ වතනබ්බං “සඛ්ඤ්ඤා දිනනං මහපථල”නති
2. ස. පු න වතනබ්බං ‘සඛ්ඤ්ඤා දිනනං මහපථල’නති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස. අනු. නනු වතනාරො පුරිසසුභා අට්ඨපුරිසසුභලා දකිකිණියො වුතනා හගවතා’ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස. ය. හඤ්චි වතනාරො පුරිසසුභා අට්ඨපුරිසසුභලා දකිකිණියො වුතනා හගවතා,
 ස. පා. තෙන වත රෙ වතනබ්බං “සඛ්ඤ්ඤා දිනනං මහපථල”නති
3. ස. පු න වතනබ්බං ‘සඛ්ඤ්ඤා දිනනං මහපථල’නති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස. අනු. නනු වුතනං හගවතා “සඛ්ඤ්ඤා ගොභට්ඨ, දෙභි, සඛ්ඤ්ඤා තෙ දිනො අභඤ්ඤව පුජිතො ගට්ඨස්සා, සඛ්ඤ්ඤා වා”ති^a අනෙව සුතනොකා’ති.
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස. පා. තෙන හි සඛ්ඤ්ඤා දිනනං මහපථල’නති

17. 9.

න ව්‍යතඛබ්බං සංඝස්ස දින්නං මහපථලනති කථා.

[“මාගීඵලයෝ මෑ සංඝ නම් වෙති. මාගීඵලයනට කිසිවක් දිය නො හැක්ක. පිළිගන්නට ද නො හැක්ක. ඉන් කිසි උපකාරයෙන් මාගීඵලයනට නැත. එසින් මාගීඵලයනට දුන් දෑය මහත්ඵල වෙති’ නො කියැවුණු යැ”යි වෛතුලාවාදීන් සෙසින් ලබ්ධි ගත්තුවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘න ව්‍යතඛබ්බං සංඝස්ස දින්නං මහපථලනති කථා’ එසි.]

1. ස පු “සභනට දුන් දෑය මහත්ඵල වෙති’ නො කියැවුණු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සංඝස්සා ආහුනනයට නිසි, පාහුනනයට නිසි, දක්ඛණ්ණවට නිසි, අඤ්ජලිකරණයට නිසි වූයේ ලොවට අනුතතර පුණ්‍යසෛත්‍ර නො?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස ය ඉදින් සංඝස්සා ආහුනනයට නිසි ලොවට අනුතතර පුණ්‍යසෛත්‍ර පි නම්,
- ස පා භවත, එකරුණින් සභනට දුන් දෑය මහත්ඵල වේ මෑ යැ
2. ස පු ‘සභනට දුන් දෑය මහත්ඵල වෙති’ නො කියැවුණු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු ‘සතර පුරුෂස්‍රග වූ අපට ආයතීපුද්ගලයෝ දක්ඛණ්ණාසියහ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස ය. ඉදින් ‘සතර පුරුෂස්‍රග වූ අපට ආයතීපුද්ගලයෝ දක්ඛණ්ණාසියහ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද වේ නම්,
- ස පා භවත, එකරුණින් ‘සභනට දුන් දෑය මහත්ඵල වෙති’ කියැවුණු මෑ යි.
3. ස පු. ‘සභනට දුන් දෑය මහත්ඵල වෙති’ නො කියැවුණු වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මෑ නු: “ගොතමිය, සභනට දෙව, තොප විසින් සතුන් කෙරෙහි දුන් කල්හි මම ද ප්‍රදානලදයෙමි වෙමි. සංඝස්සා ද ප්‍රදානලද වේ”යයි වදල යුත්‍රානතසෙක් ඇත්තේ මෑ නු?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස පා. එකරුණින් සභනට දුන් දෑය මහත්ඵල වෙයි

310 කථාවක්ෂ්‍යපසකරණ න මහනබ්බා සංඝසංදිනං මහපාලනං- [179]

4 ස පු න මහනබ්බා සංඝසංදිනං මහපාලනං
ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු. නනු සංකකා දෙවානම්බෙය්‍ය මහවනනා
එතද්ධොච්චි

“සජ්ජානානං¹ මනුස්සානං
පුඤ්ඤපෙබ්බානං² පාණිනං
කරොතං ඔපබ්බිකං³ පුඤ්ඤං
කරු ඤිනං මහපාලනං

මානාරො ම පටිපනනා
මානාරො ම ඵලෙ භිතා
එස සංඝො උජ්ඣුතො
පඤ්ඤාසිලසමානිතො

සජ්ජානානං¹ මනුස්සානං
පුඤ්ඤපෙබ්බානං² පාණිනං
කරොතං ඔපබ්බිකං³ පුඤ්ඤං
සංඝො ඤිනං මහපාලනං⁴

එතො හි සංඝො විජුලො මහග්ගතො
එසප්පමෙසො උද්ධිම සාගරො
එතෙ හි සෙට්ඨා නරවර සාවකා
පහඞ්කරා ධම්මමුදිරසනං⁵

තෙසං සුද්දිනං සුභුතං සුසිට්ඨං
යෙ සංඝොඤ්ඤාසං දදන්ති දානං
සා දදන්ති ඤා සංඝගතො පඤ්ඤාසං
මහපාලා ලොකවිදුහං⁶ වණ්ණිකා

එතාදිසං යඤ්ඤාමනුස්සරනනා
යෙ වෙදජාතා විහරන්ති ලොකක
විනෙය්‍ය මච්ඡෙරමලං සමුලං⁷
අතිඤ්ඤා සංගමුපෙතති යානං⁸ නති

අපෝච සුගතනෙතාති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස පා. තෙන හි සංඝසංදිනං මහපාලනං

න මහනබ්බා සංඝසංදිනං මහපාලනං කථා නිබ්බානා

1 සජ්ජානං - සිත්, චිත්තං.

2 පුඤ්ඤපෙබ්බානං-සිත්,

3. ඔපබ්බිකං - සිත්

4 සිට්ඨ, උදිරසනං - සිත්

5 ඵල කවිදුහා - සිත්,

6 සමුලං - PTS

7 සංගමුපෙතති - යානා සංගමන

4 ස පු ‘සහනට දුන් දෑ මහත්ථල වෙති’ නො කියැ-
වුණු වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු සක්දෙවරජ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කියේ
නො ?

“යාග කරන මිනිසුන් විසින්, පින් ලබනු
කැමැති ප්‍රාණීන් විසින්, උපබිසමපත් පිණිස පින්
කරනුවන් විසින් කොභි දෙනලද්ද මහත්ථල
වේ ද? යි

මහට පිළිපත්නාහු සතර දෙනෙක, එලයෙහි
සිටියාහු සතර දෙනෙක, තෙල සංඝ තෙම,
සෘජු වූයේ ප්‍රඥශීල දෙකින් සමාතිත වෙයි

යාග කරන මිනිසුන් විසින්, පින් කැමැති
ප්‍රාණීන් විසින්, උපබි සමපත් පිණිස පවත්නා
පින් කරනුවන් විසින් සතුන් කෙරෙහි දුන් දෑ
මහත්ථල වෙයි

තෙල සංඝ තෙමේ විපුල වූයේ මහභූත වූයේ
වෙයි තෙල සංඝ තෙමේ උදග්‍රි සංඝායන
සාගරය සෙයින් අප්‍රමේය වෙයි නාරවීර ශ්‍රාවක
වූ ලොව නැණින් එළි කරන තෙල ශ්‍රේණි සහසු
දහම් වදාරති

යම් කෙනෙක් සතුන් උදෙසා දන් දෙත් ද,
ඔවුන් විසින් මොනොවට දෙන ලදී, මොනොවට
පුදන ලදී, මොනොවට යාග කරන ලදී
සංඝගත වැ පිහිටි ඒ දක්‍ෂිණාව මහත්ථල යයි
බුදුන් විසින් වර්ණනා කරන ලදී.

මේ බදු යාග සිහි කරන යම් කෙනෙක්
උපන් තුළට ඇති වැ ලොකයෙහි වාස කෙරෙත් ද,
ඔහු මසුරුවල සමුල කොට උදුරාපියා අතිරික්ත වැ
සටහන්වීමට පැමිණෙති” යි වදල සුත්‍රාන්තයෙක්
ඇත්තේ මැ නො?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. පා එකරුණින් සහනට දුන් දෑ මහත්ථල වෙයි

17. 10.

න වතනබ්බං බුද්ධස්ස දින්නං මහපථලනි කථා.

1. ස පු. න වතනබ්බං බුද්ධස්ස දින්නං මහපථලනි
 ප පටිඤ්ඤා. ආමනනා
 ස අනු. නනු භගවා ද්විපදනං¹. අග්ගො, ද්විපදනං
 සෙට්ඨො, ද්විපදනං පමොකෙඛො, ද්විපදනං
 උත්තමො, ද්විපදනං පචරො, අසමො අසමසමො
 අප්පට්ඨමො අප්පට්ඨාගො අප්පට්ඨග්ගලො'ති.
 ප පටිඤ්ඤා. ආමනනා
 ස ඨ. හඤ්චි භගවා ද්විපදනං¹ අග්ගො, ද්විපදනං
 සෙට්ඨො, ද්විපදනං පමොකෙඛො, ද්විපදනං
 උත්තමො, ද්විපදනං පචරො, අසමො අසමසමො
 අප්පට්ඨමො අප්පට්ඨාගො අප්පට්ඨග්ගලො,
 ස. පා. තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ "බුද්ධස්ස දින්නං
 මහපථල"නි

2. ස පු. න වතනබ්බං බුද්ධස්ස දින්නං මහපථලනි
 ප පටිඤ්ඤා. ආමනනා
 ස. අනු. අනු කොචි² බුද්ධො සමසමො සිලෙහ සමාධිනා
 පඤ්ඤායා'ති
 ප ටි. නනු.
 ස. ඨ. හඤ්චි නනු කොචි² බුද්ධො සමසමො සිලෙහ
 සමාධිනා පඤ්ඤාය,
 ස පා. තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ "බුද්ධස්ස දින්නං
 මහපථල"නි.

1 දිපදනං - PTS ප අ,

2 කචි - සිඤ්, PTS

314 කපාවැන්දුපසකරණං න චන්තබ්බං බ්‍රහ්මසාදිනනං මහපථලනි-[17 10]

ඪ ස පු න චන්තබ්බං 'බ්‍රහ්මසාදිනනං මහපථල'නි

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.

ස අඤ්ඤා. නානු වුත්තං යගචිතා

“නසිමසමිං ලොකෙ පරසමං චා පන 1
බ්‍රහ්මෙහ සෙට්ඨා ච සමො ච විජ්ජති
යමොසොඤ්ඤානං අග්ගතං ගතො
පුඤ්ඤාචිකායං විපුලථලෙසින”නති
අනෙච සුතතනොනායි

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස පා තෙන ඤි “බ්‍රහ්මසාදිනනං මහපථල”නති

න චන්තබ්බං බ්‍රහ්මසාදිනනං මහපථලනි නාමා නිබ්බිතා.

ථි ස පු ‘බුද්ධං උන් දෑය මහත්ථල වෙනි’ යො නිසායුතු
වේ ද’

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු භංගාවතූන් වහන්සේ විසින් වදාරනුද නො
“විපුලථල ඉලියත පුණ්‍යාභිමි ජනයනට සම්
සථිඤ කෙනෙක් අනපානප්‍රතිග්‍රහණයට අති
වුවෝ ප්‍රතිග්‍රාහකයන් අතුරෙහි අග්‍රභාවයට ගියෝ
ද, මෙලොව විවිධි තදන්‍යලොකයෙක වේවයි ඒ
සථිඤයනට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ කෙනෙක් හෝ ඔබට
සම් කෙනෙක් හෝ නැතැ’යි වදාළ සුත්‍රානුකයෙක්
ඇත්තේ මැ නො’

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස පා එකරුණින් බුද්ධං උන් දෑය මහත්ථල වේ

න චක්කබ්බං බුද්ධිස්ස දින්නං මහපථලනති කපා
නම්

17 11.

දකිණි විසුද්ධි කථා.

- 1 ස පු දයකතො'ව දනං විසුජ්ඣති, නො පටිග්ගාභක-
තො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස අනු නානු අපච්ඡි කෙවි පටිග්ගාභකා ආනුනෙය්‍යා
පානුනෙය්‍යා දකිණිණෙය්‍යා අඤ්ජලිකරණීයා
අනුතතරං පුඤ්ඤකෙඛිතතං ලොකස්සාති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස ධ භද්දා අපච්ඡි කෙවි පටිග්ගාභකා ආනුනෙය්‍යා
පානුනෙය්‍යා දකිණිණෙය්‍යා අඤ්ජලිකරණීයා
අනුතතරං පුඤ්ඤකෙඛිතතං ලොකස්ස,
- ස පා නො ච චත රෙ චතතඛෙඛි "දයකතො'ව දනං
විසුජ්ඣති, නො පටිග්ගාභකතො'ති
- 2 ස පු දයකතො'ව දනං විසුජ්ඣති නො පටිග්ගාභක-
තො'ති.
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
- ස අනු නානු චතතාරො පුරිසග්ගා අට්ඨපුරිසප්පගලො
දකිණිණෙය්‍යා චුතතා භගවතා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස ධ භද්දා චතතාරො පුරිසග්ගා අට්ඨපුරිසප්පගලො
දකිණිණෙය්‍යා චුතතා භගවතා,
- ස පා නො ච චත රෙ චතතඛෙඛි "දයකතො'ව දනං
විසුජ්ඣති, නො පටිග්ගාභකතො'ති

17 11.

දක්‍ෂිණාවිසුද්ධි කථා

[“ඉදින් ප්‍රතිශ්‍රාහක කෙරෙන් දක්‍ෂිණාවිසුද්ධි වේ නම්, වහන්සල වේ නම්, ‘දයකයා විසින් දන් දෙන ලද යැ, ප්‍රතිශ්‍රාහකයා විසින් එල නිසයන ලද’යි අනෙකෙක් අනෙකක් හුගේ දනළු නිසයනු වන්නේ යැ සුඛදුඛ පරිත්‍යාග බවට පැමිණෙන්නේ යැ. අනෙකෙක් කම් කරන්නේ යැ අනෙකෙක් විපාක විද්‍යෙන් යි එහෙයින් දයකයා කෙරෙන් මැ දනය විසුද්ධ වෙයි. ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් විසුද්ධ නො වේ” යයි උත්තරාපේකයන් සෙසින් ලබයි ගන්නාවුන්ගේ වංඳ බිඳුනට ‘දක්‍ෂිණාවිසුද්ධිකථා’ එයි.]

1 ස පු දනය දයකයා කෙරෙන් මැ විසුද්ධි වේ ද? ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් විසුද්ධි නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ.

ස අනු ආනුනනයට නිසි, පානුනනයට නිසි, දක්‍ෂිණාවට නිසි, අඤ්ඤාචාරණයට නිසි, ලොවට අනුතතර-පුණ්‍යකෛත්‍ර වූ කිසි ප්‍රතිශ්‍රාහකයෙක් ඇත් නො?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.

ස ය ඉදින් ආනුනනයට නිසි පානුනනයට නිසි දක්‍ෂිණාවට නිසි අඤ්ඤාචාරණයට නිසි ලොවට අනුතතරපුණ්‍යකෛත්‍ර වූ කිසි ප්‍රතිශ්‍රාහකයෙක් ඇත් නම්,

ස. පා භවත, “දයකයා කෙරෙන් මැ දනය විසුද්ධි වෙයි ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් විසුද්ධි නො වෙයි” යනු නො කියැවුනු මැ යැ

2. ස පු දයකයා කෙරෙන් මැ දනය විසුද්ධි වේ ද? ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් විසුද්ධි නො වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු ‘සතර පුරුෂස්‍රව වූ අවිච්ඡේදිනිප්පදාලයෝ දක්‍ෂිණාවට නික්මගියහ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද නො?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස. ය ඉදින් ‘සතර පුරුෂස්‍රව වූ අවිච්ඡේදිනිප්පදාලයෝ දක්‍ෂිණාවට නික්මගියහ’යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරන ලද වි-නම්,

ස. පා භවත, “දයකයා කෙරෙන් මැ දනය විසුද්ධි වෙයි, ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් විසුද්ධි නො වේ” යයි නො කියැවුනු මැ යැ

කථාවන්ත්‍රපසකරණං දකඛිණං විසුද්ධිකථා- [17 11]

3 ස පු

දුශකතො'ව දුනං විසුජ්ඣති, නො පටිග්ගාහක-
තො'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස. අනු

නානු අපි කෙවි සොතාපනෙන දුනං දඬා
දකඛිණං ආරාධෙනති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස ඨ

හඤ්චි අපි කෙවි සොතාපනෙන දුනං දඬා
දකඛිණං ආරාධෙනති,

ස පා

නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ “දුශකතො'ව දුනං
විසුජ්ඣති, නො පටිග්ගාහකතො'ති

ස අනු

නානු අපි කෙවි සකදුගාමිසස -පෙ- අනා-
ගාමිසස -පෙ- අරහතො දුනං දඬා දකඛිණං
ආරාධෙනති'ති.

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස ඨ

හඤ්චි අපි කෙවි අරහතො දුනං දඬා දකඛිණං
ආරාධෙනති,

ස පා

නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ “දුශකතො'ව දුනං
විසුජ්ඣති නො පටිග්ගාහකතො'ති

4 ප පු

පටිග්ගාහකතො දුනං විසුජ්ඣතිති

ස පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ප අනු

අඤ්ඤ අඤ්ඤාසා කාරකො, පරකතං සුබද්ධකං,
අඤ්ඤ කරොති, අඤ්ඤ පටිසංවෙදෙතිති

ස පටි

න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස පු

දුශකතො'ව දුනං විසුජ්ඣති, නො පටිග්ගාහක-
තො'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා,

- 3 ස පු දයකයා කෙරෙන් මැ දනය විශුද්ධ වේ ද?
ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් විශුද්ධ නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු සොවන් පුගුල් කෙරෙහි දන් දී දක්ෂිණා සපයන
(අලපමාත්‍ර දක්ෂිණායෙන්) මහත්ඵල උපයන කිසි
කෙනෙක් ඇත් නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් සොවන් පුගුල් කෙරෙහි දන් දී දක්ෂිණා
සපයන කිසි කෙනෙක් ඇත් නම්,
- ස පා හවන, “දයකයා කෙරෙන් මැ දනය විශුද්ධ වෙයි,
ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් භගුද්ධ නො වෙයි” යනු
නො කියැවුණු මැ යැ
- ස අනු සෙදගමිහට අනගමිහට රහත්හට දන් දී
දක්ෂිණා සපයන කිසි කෙනෙක් ඇත් නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් රහත්හට දන් දී දක්ෂිණා සපයන කිසි
කෙනෙක් ඇත් නම්,
- ස පා හවන, “දයකයා කෙරෙන් මැ දනය විශුද්ධ
වෙයි ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් විශුද්ධ නො වෙයි”
යනු නො කියැවුණු මැ යැ

4. ප පු ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් දනය විශුද්ධ වේ ද?

ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ප අනු. අනෙකෙක් අනෙකක්හට භාරක වෙ ද? සුඛදුඛ
පරික්ෂා වේ ද? අනෙකෙක් කරනුයේ අනෙකෙක්
විදුනේ වේ ද?

ස පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

ස පු දයකයා කෙරෙන් මැ දනය විශුද්ධ වේ ද?
ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් විශුද්ධ නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු

නනු වුතතං හගවතා “වතස්සො බො ඉමා ආනන්ද, දකඛිණං විසුද්ධියො, කතමා වතස්සො අත්ථානන්ද, දකඛිණං දයකතො විසුජ්ඣති නො පටිග්ගාහකතො. අත්ථානන්ද දකඛිණං පටිග්ගා- හකතො විසුජ්ඣති නො දයකතො. අත්ථානන්ද දකඛිණං දයකතො චෙව විසුජ්ඣති පටිග්ගකතො ච. අත්ථානන්ද දකඛිණං නෙව දයකතො විසුජ්ඣති නො පටිග්ගාහකතො ඉමා බො ආනන්ද, වතස්සො දකඛිණං විසුද්ධියො”ති. අත්ථෙව සුභතනෙතොති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස පා

තෙන හි න වතතබ්බං “දයකතො”ව දනං විසුජ්ඣති නො පටිග්ගාහකතො”ති

දකඛිණං විසුද්ධිකථා නිමිතා.

සත්තරස්මො වගෙහා නිමිතො.

තක්කද්දනං :

“අත්ථි අරහතො පුඤ්ඤපචයො, නත්ථි අරහතො අකාලමච්චු, සබ්බමිදං කම්මතො, ඉන්ද්‍රියබ්බාදිඤ්ඤාච දුක්ඛං, ථපෙත්ථාරියමග්ගං අවසෙසා සංකාරා දුක්ඛා, සංඛේසා දකඛිණං පතිගණනාති, සංඛේසා දකඛිණං විසොධෙති, සංඛේසා භුඤ්ජති පිචති බාදති සායති, සංඛේසං දින්නං මහපථො, න වතතබ්බං බුද්ධියං දින්නං මහපථො, අත්ථිදනං විසුද්ධියං”ති,

ස අනු

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො. “ආනන්දය, මේ දක්‍ෂිණාවිසුද්ධි සතර දෙනෙක කවර සතර දෙනෙක යත්. ආනන්දය, දයකයා කෙරෙන් විශුද්ධ වන ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙන් විශුද්ධ නො වන දක්‍ෂිණායෙක් ඇත. ආනන්දය, ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙන් විශුද්ධ වන දයකයා කෙරෙන් විශුද්ධ නො වන දක්‍ෂිණායෙක් ඇත. ආනන්දය, දයකයා කෙරෙහුදු ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙහුදු විශුද්ධ වන දක්‍ෂිණායෙක් ඇත. ආනන්දය, දයකයා කෙරෙහුදු විශුද්ධ නො වන ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙහුදු විශුද්ධ නො වන දක්‍ෂිණායෙක් ඇති ආනන්දය, මොහු සතර දක්‍ෂිණාවිසුද්ධි වෙති”යි වදල සුත්‍රානායෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප පරික්කු

එසේ යැ

ස පා

එකරුණින් “දයකයා කෙරෙන් මැ දනස විශුද්ධ වෙයි, ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙන් විශුද්ධ නො වෙයි” යනු නො කියැවුනු මැ යැ

දක්‍ෂිණාවිසුද්ධිකථා නිව්

සතලොස් වැනි වග නිව්

එහි උද්දාය

අපි අරහතො සුඤ්ඤපචයොති කථා යැ, නන්ති අරහතො අකාලපච්චිති කථා යැ, සබ්බමිදං කම්මතොති කථා යැ, ඉන්ද්‍රියබ්බිකථා යැ, යපෙධා අරියමග්ගනති කථා යැ, න වත්තබ්බං සබ්බෙසා දක්‍ෂිණා පනිගණ්ඨාතිති කථා යැ, න වත්තබ්බං සබ්බෙසා දක්‍ෂිණා විසොධෙතිති කථා යැ, න වත්තබ්බං සබ්බෙසා භුක්ඛ්ඨිති කථා යැ, න වත්තබ්බං සබ්බසා දින්නා මහපච්චනති කථා යැ, න වත්තබ්බං බුද්ධසා දින්නා මහපච්චනති කථා යැ, දක්‍ෂිණාවිසුද්ධිකථා යි

අට්ඨාඨරසමො වගෙහා.

18 1

මනුස්සලොක කථා.

- 1 ස පු න වතතබ්බං බුද්ධො භගවා මනුස්සලොකෙ අට්ඨාසී'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු නනු අනු බුද්ධවුද්ධාති වෙතිසාති ආරාමවිහාර-
ගාමනිගමනගරාති රට්ඨාති ජනපදාති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ය භස්සව් අනු බුද්ධවුද්ධාති වෙතිසාති ආරාමවිහාර-
ගාමනිගමනගරාති රට්ඨාති ජනපදාති,
- ස පා තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ "බුද්ධො භගවා මනුස්සලොකෙ අට්ඨාසී"ති
- 2 ස පු න වතතබ්බං "බුද්ධො භගවා මනුස්සලොකෙ අට්ඨාසී"ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු නනු භගවා ප්‍රමුඛිනියා ජාතො, බොධියා මුලෙ අභිසම්බුද්ධො, බාරාණසියං භගවතා ධම්මවක්කං පවතතිතං, වාපාලෙ චෙතියෙ ආයුසංකාරො ඔස්සට්ඨො, කුසිනාරායං භගවා පරිනිබ්බතො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ය භස්සව් භගවා ප්‍රමුඛිනියා ජාතො -පෙ-කුසිනාරායං භගවා පරිනිබ්බතො,
- ස පා තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ "බුද්ධො භගවා මනුස්ස-
ලොකෙ අට්ඨාසී"ති
- 3 ස පු න වතතබ්බං "බුද්ධො භගවා මනුස්සලොකෙ අට්ඨාසී"ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

අජටාදග වගීය.

18 1

මනුස්සලොක කථා.

[වෛතුලාවාදිහු අප බුදුහු තුසී දෙමලොව උපන්නාහු එහි මෑ වසන්නාහු වන් මුන් මිනිස්ලොවට නො එන්නාහ'යි ද, නිද්මිතරූප- මාත්‍රය මෙලොව දක්වන්නාහ'යි ද ලබ්බි ගත්ත උන්ගේ මාද බිදුනට 'මනුස්සලොකකථා' එයි.]

1 ස පු	'භාග්‍යවත් බුදුරජහු මිනිස්ලොව සිටියහ'යි නො කියැයුතු වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස. අනු	බුදුන් වුසු වෛතසයෝ ආරාම විහාර ග්‍රාමනිගම- නගරයෝ රාජ්‍යයෝ ජනපදයෝ ඇත්තාහු නො වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස ං	ඉදින් බුදුන් වුසු වෛතස ආරාම විහාර ග්‍රාම නිගම නගර රාජ්‍ය ජනපද ඇත් නම්,
ස පා	භවත, එකරුණින් 'භාග්‍යවත් බුදුහු මිනිස්ලොව සිටියහ'යි කියැයුතු මැ යැ
2 ස පු	භාග්‍යවත් බුදුහු මිනිස්ලොව සිටියහ'යි නො කියැයුතු වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ.
ස අනු	බුදුහු ලුමබ්බි සල්වෙනෙහි උපන්නාහු නො වේ ද? බොධිමුලයෙහි අභිසම්බුද්ධ වූවාහු නො වේ ද, බරණැස දී බුදුන් විසින් දමසක් පවත්- වන ලද නො වේ ද, මාපාල වෛතසයෙහි ද ආයුසංඝකාර හරනලද නො වේ ද, බුදුහු කුසිනාරායෙහි දී පිරිනිවිසාහු නො වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස ය	ඉදින් බුදුහු ලුමබ්බියෙහි උපන්නාහු නෑ බුදුහු කුසිනාරායෙහි පිරිනිවිසාහු නම්,
ස පා	භවත, එකරුණින් 'භාග්‍යවත් බුදුහු මිනිස්ලොව සිටියහ'යි කියැයුතු මැ යැ
3 ස පු	'භාග්‍යවත් බුදුහු මිනිස්ලොව සිටියහ'යි නො කියැයුතු වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ

- ස. අනු. නු චුතතං භගවතා “එකමිදුහං භික්ඛවෙ සමයං උක්ඛංඛොයං විහරාමි සුභගවනෙ සාල-රාජමුලෙ”ති^a “එකමිදුහං භික්ඛවෙ සමයං උරුචෙලායං විහරාමි අජපාලෙ නිග්‍රොධෙ පඨ-මානිසම්බුද්ධො”ති^b “එකමිදුහං භික්ඛවෙ සමයං රාජගහෙ විහරාමි වෙථවනෙ කලඤ්ඤානිවා-පෙ”ති. “එකමිදුහං භික්ඛවෙ සමයං ඝාටකීයං විහරාමි ජෙනවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ”ති “එකමිදුහං භික්ඛවෙ සමයං වෙසාලියං විහරාමි මහාවනෙ කුටාගාරසාලාය”න්ති අනෙව සුභගතො”ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස පා යෙන හි බුද්ධො භගවා මනුෂ්‍යලෝකෙ අට්ඨාසී’ති
- 4 ප පු භගවා මනුෂ්‍යලෝකෙ අට්ඨාසී’ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු නු භගවා ලොකෙ ජාතො ලොකෙ සංවිද්ධො¹ ලොකං අභිභුය්‍ය විහරති අනුපලිභොතො ලොකෙ-නා’ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප ධ හඤ්චි භගවා ලොකෙ ජාතො ලොකෙ සංවිද්ධො¹ ලොකං අභිභුය්‍ය විහරති අනුපලිභොතො ලොකෙන,
- ප පා නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ “බුද්ධො භගවා මනුෂ්‍යලෝකෙ අට්ඨාසී”ති

මනුෂ්‍යලෝක කථා නිදේශා

^a දිසනිකාය ඡන්දාවලක - මහාපදකසුත්ත

^b අභිභුක්තර උරුචෙලවක - පසම උරුචෙලසුත්ත

1 සමුද්දෙය්‍ය - සිමු

- ස අනු “මහණෙනි, මම එක් කලෙක උකකටියා නුවර සුභගවනයෙහි සාලරාජමූලයෙහි වාස කෙරෙමි”යි කියා ද “මහණෙනි, මම එක් කලෙක අති-සමුද්ධි වෑ පලමු කොට උරුවෙල් දනවියෙහි අජපල් නුගරක් මූල වාස කෙරෙමි”යි කියා ද, “මහණෙනි, මම එක් කලෙක රජගහ නුවර වෙළඳවනයෙහි කලාදක නිවාප නම් ආරාමයෙහි වාස කෙරෙමි”යි කියා ද, “මහණෙනි, මම එක් කලෙක සාවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේවළු සිටුහුගේ අරමිහි වාස කෙරෙමි”යි කියා ද, “මහණෙනි, මම එක් කලෙක විසාලා මහනුවර මහාවනයෙහි කුටාගාරශාලායෙහි වාස කෙරෙමි”යි කියා ද බුදුන් විසින් වදාරනලද සුත්‍රාන්ත අත මැනු”
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස පා එකරුණින් ‘භාග්‍යවත් බුදුහු මිනිස්ලොව සිටිය-හ’යි
- 4 ප පු භාග්‍යවත් බුදුහු මිනිස්ලොව සිටියාහු වේ ද’
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු බුදුහු ලොකයෙහි ජාත වෑ, ලොකයෙහි සංවර්ධිත වෑ, ලොකය අභිභවා, ලොකය හා අනුපලිඤා වෑ, වාස කරන්නාහු නො වේ ද’
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ධ ඉදින් බුදුහු ලොකයෙහි ජාත වෑ, ලොකයෙහි සංවර්ධිත වෑ, ලොකය අභිභවා, ලොකය හා අනු-පලිඤා වෑ, වාස කරන්නාහු වේ නම්,
- ප පා භවත, ‘භාග්‍යවත් බුදුහු මිනිස්ලොව සිටියහ’යි නො කියැයුනු මැ වෙයි

ධම්මදෙසනා කථා.

- 1 ස පු න වතතබ්බං “බුද්ධෙන භගවතා ධම්මො දෙසිතො”ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස පු කෙන දෙසිතො’ති
- ප ටි අභිනිමිතෙන දෙසිතො’ති
- ස අනු අභිනිමිතො ජිනො සන්ථා සම්මාසම්බුද්ධො සබ්බඤ්ඤා සබ්බදස්සාථි ධම්මස්සාථි ධම්මපටිසරණො’ති
- ප පටි න භෙවං වතතබ්බං -පෙ-
2. ස පු න වතතබ්බං “බුද්ධෙන භගවතා ධම්මො දෙසිතො”ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස පු කෙන දෙසිතො’ති.
- ප ටි ආයස්මා ආනන්දෙන දෙසිතො’ති
- ස අනු ආයස්මා ආනන්දො ජිනො සන්ථා සම්මාසම්බුද්ධො සබ්බඤ්ඤා සබ්බදස්සාථි ධම්මස්සාථි ධම්මපටිසරණො’ති
- ප පටි න භෙවං වතතබ්බං -පෙ--
- 3 ස පු න වතතබ්බං “බුද්ධෙන භගවතා ධම්මො දෙසිතො”ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස අනු නනු චිත්තං භගවතා “සබ්බිකෙනන”පි ඛො අහං සාරපුත්ත ධම්මං දෙසෙය්‍යං, විජාරෙන’පි ඛො අහං සාරපුත්ත ධම්මං දෙසෙය්‍යං, සංඛිත්තවිජාරෙන’පි ඛො අහං සාරපුත්ත ධම්මං දෙසෙය්‍යං අඤ්ඤානාරො ව දුලලාහා”ති¹ අනෙ’ව සුත්තකෙනො’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස පා තෙන හි “බුද්ධෙන භගවතා ධම්මො දෙසිතො”ති

¹ නිකායානකර - දෙවදුතවග්ග

18 2

ධම්මදෙසනා කථා.

[“භුසිපුර වැඩවංශ කරන භාග්‍යවත් බුදුහු දහම් දෙසන පිණිස නිර්මිත බුදුන් විනිශ්චලාවම ඵලසේක ආයුෂමත් අනඳ තෙරණුවන් විසින් බබයේ දහම් සිළිගෙන විනිශ්චලාව දෙසනලදි භාග්‍යවත් බුදුන් විසින් දහම් දෙසනලද නො වේ”යයි වෛතුල්‍යවාදීන් සෙසින් ලබි ගත්තවුන්ගේ වාද විද්‍යවම ‘ධම්මදෙසනාකථා’ එයි]

- 1 ස පු ‘භාග්‍යවත් බුදුන් විසින් දහම් දෙසනලද්ද’යි නො කියැයුතු වේ ද’
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස පු කවරක්හු විසින් දෙසනලද වේ ද’
 - ප වි: නිර්මිත බුදුන් විසින් දෙසනලද වෙයි
 - ස අනු නිර්මිත බුදුහු ජන, ශාඤ්ඤා, සමාස්සමුද්ධා, සමාදා, සමාදර්ශි, ධම්මානුමුඛ, ධම්මප්‍රතිසරණ වේ ද’
 - ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු භාග්‍යවත් බුදුන් විසින් දහම් දෙසනලද්ද’යි නො කියැයුතු වේ ද’
 - ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස පු කවරක්හු විසින් දෙසන වේ ද’
 - ප වි ආයුෂමත් අනඳ තෙරුන් විසින් දෙසන වෙයි
 - ස අනු ආයුෂමත් අනඳ තෙරණුවෝ ජන, ශාඤ්ඤා, සමාස්සමුද්ධා, සමාදා, සමාදර්ශි, ධම්මානුමුඛ, ධම්මප්‍රතිසරණ වේ ද’
 - ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 3 ස පු ‘භාග්‍යවත් බුදුන් විසින් ධර්ම දෙශන යැ’යි නො කියැයුතු වේ ද’
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස අනු භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද මැනෝ “ආර්‍යපුත්‍රය, මම් සැකෙවිනිදු දහම් දෙසනනෙමි, ආර්‍යපුත්‍රය, මම් විහරිනුදු දහම් දෙසනනෙමි, ආර්‍යපුත්‍රය, මම් සකෙවිතිකරනුදු දහම් දෙසනනෙමි එනෙකුදු- වුවත් වටහනුවෝ දුර්ගතය”යි වදාළ දුට්‍රාත්ත- සෙක් ඇත්තෝ මැනෝ
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස පා එකරු සිය ‘භාග්‍යවත් බුදුන් විසින් ධර්ම දෙශන වෙයි

1 ස පු

න වතනබ්බං “බුද්ධො භගවතා ධම්මො දෙසිතො”ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

නනු වුභතං භගවතා “අභිඤ්ඤායාහං භික්ඛවෙ ධම්මො දෙසෙමි නො අනභිඤ්ඤාය සනිදුනාහං භික්ඛවෙ ධම්මො දෙසෙමි නො අනිදුනං සප්පට්ඨාරියාහං භික්ඛවෙ ධම්මො දෙසෙමි නො අප්පට්ඨාරියං තස්ස¹ මය්හං භික්ඛවෙ අභිඤ්ඤාය ධම්මො දෙසයතො නො අනභිඤ්ඤාය සනිදුනං ධම්මො දෙසයතො නො අනිදුනං සප්පට්ඨාරියං ධම්මො දෙසයතො නො අප්පට්ඨාරියං, කරණීයො ඔවාදො, කරණීයා අනුසාසනී අලංකාර පන වො භික්ඛවෙ භූට්ඨියා, අලං අත්තමනතාය, අලං සොමනස්සාය, ‘සමමාසවුද්ධො භගවා, සවාකතො² ධම්මො, සුපට්ඨනො³ සබ්බො”ති ඉමස්මිංකුල පන වෙය්‍යාකාරණසම්මං භඤ්ඤාමානෙ දහසහස්සි-ලොභධාතූ අකමපිත්ථා’ති⁴ a අතොව සුත්ත-නොනා’ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස පා

කෙන හි “බුද්ධො භගවතා ධම්මො දෙසිතො”ති

ධම්මදෙසනාකථා නිමසිතා

1 සඤ්ඤාසං - සිමු PTS

2 සවාඛතො - සිමු

3 සුපට්ඨනො - සිමු, මජ්ඣං

4 නිකම්භාකාර - භරණවුමක

4. ස පු ‘භාග්‍යවත් බුදුන් විසින් ධම්ම දෙසින වෙත්’
නො කියැයුතු වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නො

“මහණෙනි, මම අභිඤ්ඤ පිණිස දහම් දෙසම්
අනභිඤ්ඤ පිණිස නො දෙසම් මහණෙනි, මම
නිදාන සහිත කොට දහම් දෙසම් නිදාන රහිත
කොට නො දෙසම් මහණෙනි, මම නෙෙෙෙෙෙෙෙෙෙෙෙ-
ණික කොට දහම් දෙසම් අනෙෙෙෙෙෙෙෙෙෙෙෙ-
දහම් නො දෙසම් මහණෙනි, අනභිඤ්ඤ පිණිස
නො වැ අභිඤ්ඤ දහම් දෙසන, අනිදාන කොට
නො වැ සනිදාන කොට දහම් දෙසන, අනෙෙෙෙෙෙෙෙ-
ණික කොට නො වැ නෙෙෙෙෙෙෙෙෙෙෙෙ-
දෙසන මා විසින් අවවාද කටයුතු වෙයි අනුගා-
සනා කටයුතු වෙයි තවද මහණෙනි, තොපටත්
‘බුදුහු සමසක්සලබ්බාසන, ධම්ම සමාධිතා යැ,
සමසයා සුප්‍රතිපත්තා යැ’යි භූමට්ඨට නිස්සැ සිය
මනවඩනට නිස්සැ. සොමිනසට නිස්සැ ථෙ
වෙෙෙෙෙෙෙෙෙෙෙෙ ඛණ්ණුලබ්‍භ කල්හි දශසහස්‍රලොක-
බාහුව වෙවුලී” යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ
මැ නො?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස පා එකරුණින් ‘භාග්‍යවත් බුදුන් විසින් දහම්
දෙසනලද වෙයි

ධම්මදෙශනා කථා නිමි

කරුණා කථා.

- 1 ස පු. නත්ති “බුද්ධියා හගවතො කරුණා”ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.
ස අනු නත්ති “බුද්ධියා හගවතො මෙතන”ති
ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු නත්ති “බුද්ධියා හගවතො කරුණා”ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු නත්ති බුද්ධියා හගවතො මුද්දිනා -පෙ-
උපෙකකා’ති.
ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
3. ස පු අත්ති බුද්ධියා හගවතො මෙතනා’ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු අත්ති බුද්ධියා හගවතො කරුණා’ති
ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු අත්ති බුද්ධියා හගවතො මුද්දිනා -පෙ- උපෙකකා’ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු අත්ති බුද්ධියා හගවතො කරුණා’ති
ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු නත්ති බුද්ධියා හගවතො කරුණා’ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු “හගවා අකාරුණිකො’ති
ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
ස අනු නත්ති හගවා කරුණිකො ලොකතිකො ලොකානු-
කම්පකො ලොකස්ථිරො’ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා

18 3

කරුණා කථා.

[“ප්‍රිය වසතුන්ගේ විසන්ති සරානපුද්ගලයන්ගේ රාග වශයෙන් කරුණාසුනිරූපක ප්‍රමාණව දැක රාගය මැ කරුණා නම් වෙයි එ ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නැත එසින් භාග්‍යවත් බුදුන්ට කරුණා නැතැ”යි උත්තරාපේකයන් සෙසින් ලබවි ගන්වවුන් ගේ වාද බිඳුනට ‘කරුණාකථා’ එයි]

- 1 ස පු භාග්‍යවත් බුදුන්ට ‘කරුණා’ නැද්ද්
ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ස අනු භාග්‍යවත් බුදුන්ට ‘මෛත්‍රී’ නැද්ද්
ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු භාග්‍යවත් බුදුන්ට ‘කරුණා’ නැද්ද්
ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ස අනු භාග්‍යවත් බුදුන්ට ‘මාදුතා උපෙක්‍ෂා’ නැද්ද්
ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 3 ස පු භාග්‍යවත් බුදුන්ට ‘මෛත්‍රී’ ඇද්ද්
ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ස අනු භාග්‍යවත් බුදුන්ට ‘කරුණා’ ඇද්ද්
ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 4 ස පු භාග්‍යවත් බුදුන්ට ‘මාදුතා උපෙක්‍ෂා’ ඇද්ද්
ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ස අනු භාග්‍යවත් බුදුන්ට ‘කරුණා’ ඇද්ද්
ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 5 ස පු භාග්‍යවත් බුදුන්ට ‘කරුණා’ නැද්ද්
ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ස අනු භාග්‍යවත්හු අකාරුණික වෙත් ද්
ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
ස අනු භාග්‍යවත්හු කාරුණික වුවාට ලොවට හිත වුවාට ලොවට අනුකම්පා දැක්කාහු ලොවට වැඩ කරන්නාහු නො
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

- ස ධ හඤ්චි භගවා කාරුණිකො ලොකගිතො ලොකානු-
කම්පකො ලොකත්ථරො,
- ස පා නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ 'නඤ්චි බුද්ධස්ස භගවතො
කරුණා'ති
- 6 ස පු නඤ්චි බුද්ධස්ස භගවතො කරුණා'ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
- ස අනු නඤ්චි භගවා මහාකරුණාසමාපතනිං සමාපජ්ජි'ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
- ස ධ: හඤ්චි භගවා මහාකරුණාසමාපතනිං සමාපජ්ජි,
ස පා නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ, 'නඤ්චි බුද්ධස්ස
භගවතො කරුණා'ති
- 7 ප. පු: අඤ්චි බුද්ධස්ස භගවතො කරුණා'ති
- ස පටිඤ්ඤ: ආමනනා
- ප. අනු' භගවා සරාගො'ති
- ස පටි න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- ප පා: තෙන හි 'නඤ්චි බුද්ධස්ස භගවතො කරුණා'ති

කරුණා කථා නිවේශනා.

- ස ය. ඉදින් භාග්‍යවත්තු කරුණික වුවාහු ලොවට හිත වුවාහු ලොවට අනුකම්පා ආත්මාහු ලොවට වැඩ කරන්නාහු නම්,
- ස පා හවත, 'භාග්‍යවත් බුදුන්ට කරුණා නැතැ'යි කො කියැවුතු මැ යැ
- 6 ස පු භාග්‍යවත් බුදුන්ට 'කරුණා' නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු: භාග්‍යවත්තු මහකුලුණු සමවත් සමවත්තු නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස ය ඉදින් භාග්‍යවත්තු මහකුලුණු සමවත් සමවත්තු නම්,
- ස පා හවත, භාග්‍යවත් බුදුන්ට කරුණා නැතැ'යි කො කියැවුතු මැ යැ
- 7 ප පු භාග්‍යවත් බුදුන්ට කරුණා ඇද්ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු බුදුහු සරාග වෙත් ද?
- ස පටි එසේ කො කියැවුතු යැ
- ප පා එකරුණින් 'භාග්‍යවත් බුදුන්ට කරුණා නැති'

කරුණා කථා නිමි.

ගනිජානකථා.

- 1 ස. පු බුඬියා හගවතො උච්චාරපසාඨො අනිච්ඡ
අඤ්ඤා ගනිජානෙ අධිගණනාති'ති 1
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු හගවා ගඤ්ඤොජ'ති
ප පටි න හෙව. වතතබ්බ -පෙ-
ස අනු නනු හගවා ඔදනකුමමාසං භුඤ්ජති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස ය හඤ්චි හගවා ඔදනකුමමාසං භුඤ්ජති,
ස පා නො ව වත රෙ වතතබ්බ "බුඬියා හගවතො
උච්චාරපසාඨො අනිච්ඡ අඤ්ඤා ගනිජානෙ
අධිගණනාති'ති
- 2 ස පු බුඬියා හගවතො උච්චාරපසාඨො අනිච්ඡ
අඤ්ඤා ගනිජානෙ අධිගණනාති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අත්ති කෙච්ඡි බුඬියා හගවතො උච්චාරපසාඨො
නභායනති 2 විලිඞ්ඨෙපනති 3 උච්චාරදෙනති 4
පෙළාය පටිසාමෙනති. කරණකාය නිකඛිපෙනති 5
ආපරෙණ පසාරෙනති 6 තෙන ව ගනෙන ගනි-
කරණියං කරොනති'ති
ප පටි න හෙව. වතතබ්බ -පෙ-

ගනිජාන කථා නිවසිතා.

1 අධිගණනාති - මජ්ඣ.,
2. නභායනති - මජ්ඣ.,
3 විලිඞ්ඨෙපනති - මජ්ඣ.,
4 උච්චාරදෙනති - සිඤ්ඤා, PIS
5 නිකඛිපෙනති - මජ්ඣ.,
6 පසාරෙනති - සිඤ්ඤා

18 4

ගනිජාත කථා.

[භාග්‍යවත් බුදුන් කෙරෙහි නුනුවණින් ගත් ප්‍රෙම වශයෙන් භාග්‍යවතුන්ගේ මලමු අන්‍ය ගනිජාතයන්ට වඩා සුගතිතර යයි අනික උත්තරපඨකනිකායවාසීන් සෙසින් ලබා ගන්නාවුන්ගේ වාද බිඳහර 'ගනිජාතකථා' එයි]

1 ස පු භාග්‍යවත් බුදුන්ගේ මලමු අනිකයින් අන්‍ය ගනි-
ජාතයන් මැඩගෙන සිටුවන් වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුවදදාය මැ වළඳනසේක්
වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බත් කොමු වළඳනසේක්
නො ?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස ය ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බත් කොමු වළඳන
සේක් නම්,

ස පා භවත, 'භාග්‍යවත් බුදුන්ගේ මලමු අනිකයින්
අන්‍ය ගනිජාතයන් මැඩගෙන සිටුවන් වේ' යයි
නො කියැවුතු මැ යැ

2 ස පු භාග්‍යවත් බුදුන්ගේ මලමු අනිකයින් අන්‍ය ගනි-
ජාතයන් මැඩගෙන සිටුවන් වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවත් බුදුන්ගේ මලමු දානානස කරන, විදුලි
වුන් කොට ගන්නා, උච්ඡාදන කරන, මඤ්ඤාසායෙහි
ගොපනස කරන, කරවුයෙහි බහාලන, අවන්හල්හි
සුවද දෑසේ එළවා හබන නිසි කෙනෙක් ඇද්ද,
එ ගදිනුදු ගදකරණි කෙරෙත් ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ

18 5

එකමග්ග කථා

- 1 ස පු එකෙන අරියමග්ගෙන වතහාරි සාමඤ්ඤඵලානි සච්ඡිකරොති'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු චතුන්නං එසසානං -පෙ- චතුන්නං සඤ්ඤානං සමොධායං ගොති'ති
- ප පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2. ස පු එකෙන අරියමග්ගෙන වතහාරි සාමඤ්ඤඵලානි සච්ඡිකරොති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු සොතාපනතිමග්ගෙනාති 1
- ප පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු සකද්දගාමි -පෙ- අනාගාමිමග්ගෙනාති.
- ප පටි. න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු කතමෙන මග්ගෙනාති
- ප ටි අරහත්තමග්ගෙනා'ති
- ස අනු අරහත්තමග්ගෙන සක්කායදිට්ඨිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං ජහති'ති.
- ප. පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු අරහත්තමග්ගෙන සක්කායදිට්ඨිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං ජහති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු නනු තිණ්ණං සඤ්ඤාජනානං පභානං සොතා- පනතිඵලං වුත්තං භගවතා'ති
- ප පටි ආමනතා
- ස ඨ භඤ්චි තිණ්ණං සඤ්ඤාජනානං පභානං සොතා- පනතිඵලං වුත්තං භගවතා,
- ස පා නො ව වග රෙ වතතබ්බෙ අරහත්තමග්ගෙන සක්කායදිට්ඨිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං ජහති'ති

18 5

එකමග කථා

[“බුදුරදහු සෝඛන් වැ සෙදගැමි මහත් සෙදගැමි වැ අනගැමි මහත් අනගැමි වැ රහත්මහත් පසක් කලහ එක් මැ රහත්මහත් සතර ඵලයන් පසක් කලහ”යි බුදුන් කෙරෙහි නුනුවණින් කල ප්‍රම වශයෙන් අකික උත්තරාපථක නිකායවාසීන් සෙසින් ලබසි ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘එකමගකථා’ එසි]

- 1 ස පු එක් ආයතීමාහියෙන් සතර ශ්‍රාමණ්‍යඵලයන් පසක් කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු සපයියන් සතර දෙනකුන්ගේ සංඥවන් සතර දෙනකුන්ගේ සමවධාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු එක් අරිමගින් සතර ශ්‍රාමණ්‍යඵලයන් පසක් කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු සොවන් මගින් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැ යුතු යැ
- ස අනු සෙදගැමි අනගැමිමගින් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස පු කවර මනෙකින් (පසක් කරන්නේ) වේ ද?
- ප ටි රහත්මගින්
- ස අනු රහත්මගින් සත්කායදූපට්ඨ විචිකිත්සාව ශීල-
ව්‍රතපරාමගිස දුරු කරන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 3 ස පු රහත්මගින් සත්කායදූපට්ඨ විචිකිත්සාව ශීල-
ව්‍රතපරාමගිස දුරු කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ‘තුන් සංසෝජනයන්ගේ ප්‍රභාණය සොවන්ඵල
යැ’යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය -දිත් ‘තුන් සංසෝජනයන්ගේ ප්‍රභාණය සොවන්-
ඵල වෙති’ භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද ම නම්,
- ස පා නමහ, ‘රහත්මගින් සත්කායදූපට්ඨ විචිකිත්සාව
ශීලව්‍රතපරාමගිස දුරු කෙරෙහි’ නො කියැයුතු
වැ යැ

4 ක පු

අරගතමයෙහි ඔලාරිකා කාමරාග, ඔලාරිකා
බ්‍යාපාදා ජනති'යි

ප පටි:

න හෙවිං ව්‍යාකර්මි -පෙ-

ක පු

අරගතමයෙහි ඔලාරිකා කාමරාග, ඔලාරිකා
බ්‍යාපාදා ජනති'යි

ප පටිකුණු

ආමිනකා

ක අනු

නනු කාමරාගබ්‍යාපාදාග, තනුනාටි සකදනාටි-
පලා වුනක හෙවිනා'යි

ප පටිකුණු

ආමිනකා

ක ක

හඤ්චි කාමරාගබ්‍යාපාදාග, තනුනාටි සකදනාටි
පලා වුනක හෙවිනා,

ක පා.

හො ම වග. රෙ ව්‍යාකර්මි 'අරගතමයෙහි
ඔලාරිකා කාමරාග, ඔලාරිකා බ්‍යාපාදා ජනති'යි

5 ක පු

අරගතමයෙහි අඤ්ඤානගතා කාමරාග අඤ්ඤා-
නගතා බ්‍යාපාදා ජනති'යි

ප පටි

න හෙවිං ව්‍යාකර්මි -පෙ-

ක අනු

අරගතමයෙහි අඤ්ඤානගතා කාමරාග අඤ්ඤා-
නගතා බ්‍යාපාදා ජනති'යි.

ප. පටිකුණු.

ආමිනකා

ක අනු.

නනු කාමරාගබ්‍යාපාදාග අනවසේකප්පනාග,
අනාගාමිපලා වුනක හෙවිනා'යි

ප. පටිකුණු.

ආමිනකා

ක ක

හඤ්චි කාමරාගබ්‍යාපාදාග අනවසේකප්පනාග,
අනාගාමිපලා වුනක හෙවිනා,

ක පා

හො ම වග රෙ ව්‍යාකර්මි අරගතමයෙහි
අඤ්ඤානගතා කාමරාග අඤ්ඤානගතා බ්‍යාපාදා
ජනති'යි

- 4 ස පු රහත්මහින් ඔදුරික කාමරාග ඔදුරික ව්‍යාපාද හැරවියන්නේ වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස. පු රහත්මහින් ඔදුරික කාමරාග ඔදුරික ව්‍යාපාද හැරවියා ද?
- ප පටිකුසු එසේ යැ
- ස අනු 'කාමරාගව්‍යාපාදයන්ගේ තුනු බව සෙදගැමිඵල යැ'යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරන ලද නො'
- ප පටිකුසු එසේ යැ
- ස ය ඉදින් කාමරාගව්‍යාපාදයන්ගේ තුනුභාවය සෙද-ගැමිඵලය'යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද වී නම්,
- ස පා භවත, "රහත්මහින් ඔදුරික කාමරාගය ඔදුරික ව්‍යාපාදය හැරවියති" නො කියැවුණු මැ යැ

- 5 ස පු රහත්මහින් අණුසහගත කාමරාගය අණුසහගත ව්‍යාපාදය හැරවියන්නේ වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු රහත් මහින් අණුසහගත කාමරාගය අණුසහගත ව්‍යාපාදය හැරවියන්නේ වේ ද?
- ප. පටි. එසේ යැ
- ස අනු 'කාමරාගව්‍යාපාදයන්ගේ නිරවශේෂප්‍රභාණය අනගැමිඵල යැ'යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරන ලද නො'
- ප පටිකුසු එසේ යැ
- ස ය ඉදින් 'කාමරාගව්‍යාපාදයන්ගේ නිරවශේෂ ප්‍රභාණය අනගැමිඵල යැ'යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද වී නම්,
- ස පා භවත, "රහත්මහින් අණුසහගත කාමරාගය අණු-සහගත ව්‍යාපාදය හැරවියති" නො කියැවුණු මැ යැ

6 ප. පු

න චත්තබ්බිං එකෙන අරියමග්ගෙන චත්තාරි
සාමඤ්ඤඵලානි සච්ඡිකරොති'ති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ප අනු

භගවතා සොතාපනතිමග්ගො භාවිතො'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ප අනු:

භගවා සොතාපනො'ති

ස පටි

න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

ප අනු

භගවතා සකද්දගාමී -පෙ- අනාගාමීමග්ගො
භාවිතො'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ප. අනු

භගවා අනාගාමී'ති.

ස. පටි

න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

7 ස. පු

භගවා එකෙන අරියමග්ගෙන චත්තාරි
සාමඤ්ඤඵලානි සච්ඡිකරොති, සාවකා චතුරි
අරියමග්ගෙහි චත්තාරිසාමඤ්ඤඵලානි සච්ඡි-
කරොන්ති'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ස අනු

සාවකා බුද්ධස්ස භගවතො අද්දිට්ඨං දකඛන්ති¹
අනාගිගතං අබ්බිච්ඡන්ති, අසච්ඡිකතං සච්ඡි-
කරොන්ති'ති

ප පටි

න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

එකමග්ග කථා නිමිත්තා

- 6 ප පු 'එක් ආයතීමාගීයෙකින් සතර ශ්‍රාමණ්‍යඵලයන් ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරෙති' නො කියැවුනු වේ ද'
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සොවන් මග භාවිත වේ ද'
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප අනු භාග්‍යවන්හු ශ්‍රොතෘපක්‍ෂ වෙත් ද'
- ස, පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ප, අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සෙදගැමීමග . අනගැමීමග භාවිත වේ ද'
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප අනු භාග්‍යවන්හු අනගැමි වෙත් ද'
- ස, පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 7 ස පු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක් ආයතීමාගීයෙකින් සතර ශ්‍රාමණ්‍යඵලයන් ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කරන්නාහු වෙත් ද, ශ්‍රාවකයෝ සතරමාගීයෙන් සතර ශ්‍රාමණ්‍යඵලයන් ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කරන්නාහු වෙත් ද'
- ප පටිඤ්ඤ එසේයැ
- ස අනු. ශ්‍රාවකයෝ භාග්‍යවන් බුද්ධන් නො දක්නාලද්ද දක්නාහු වෙත් ද, අනභිගතය අභිගම කරන්නාහු වෙත් ද, අසංක්‍ෂාන්තකාතය සංක්‍ෂාන්ත කරන්නාහු වෙත් ද'
- ප, පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

කෘතසංකතති කථා.

- 1 ස පු කෘතා කෘතං සංකමතිති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු පඨමා කෘතා තතියං කෘතං සංකමතිති
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු කෘතා කෘතං සංකමතිති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු දුතියා කෘතා චතුර්ථා කෘතං සංකමතිති
 ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු පඨමා කෘතා දුතියං කෘතං සංකමතිති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු යා පඨමස්ස කෘතස්ස උපපාදය ආවට්ඨනා -පෙ-
 පණ්ඨි, සා'ව දුතියස්ස කෘතස්ස උපපාදය
 ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු පඨමා කෘතා දුතියං කෘතං සංකමති,¹ න
 වත්තබ්බං “යා පඨමස්ස කෘතස්ස උපපාදය
 ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨි, සා'ව දුතියස්ස කෘතස්ස
 උපපාදය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු දුතියං කෘතං අනාවට්ඨනාස්ස උපපජ්ජති-පෙ-
 අපපණ්ඨිදහනාස්ස උපපජ්ජති.
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1 සංකමතිති - සිද්ධි, ආනා

කානසංකතනි කථා

[‘ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු විවිච්චව කාමෙහි පඨමං කානං උප-
සමපජ්ජ විහරති, විතක්ක විචාරානං වූපසමා දුතියං කානං තතියං
කානං චතුත්ථං කානං උපසමපජ්ජ විහරති’ යන මේ පිළිවෙළ දෙසනා
නිසා ඒ ඒ ධ්‍යානයන්ගේ උපචාරප්‍රාප්ති රහිත වූ මෑ ධ්‍යානයෙන් ධ්‍යානයට
පැන යන”යි මහිශාසකයන් හා සමහර අනිකුත්තියයෝ සිත් සෙසින්
ලබ්ධි ගන්නාවූන්ගේ වාද බිඳනව ‘කානසංකතනිකථා’ එහි]

- 1 ස. පු ධ්‍යානයෙන් ධ්‍යානයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද?
 ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 ස අනු ප්‍රථමධ්‍යානයෙන් තෘතීයධ්‍යානයට සංක්‍රමණ
 කරන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2 ස. පු ධ්‍යානයෙන් ධ්‍යානයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද,
 ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 ස අනු ද්විතීයධ්‍යානයෙන් චතුර්ධ්‍යානයට සංක්‍රමණ
 කරන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 3 ස. පු ප්‍රථමධ්‍යානයෙන් ද්විතීයධ්‍යානයට සංක්‍රමණ
 කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 ස අනු ප්‍රථමධ්‍යානය උපදනා පිණිස යම් ආවර්තනයක්
 ප්‍රණීධියක් ඇද්ද, එ මැ ද්විතීයධ්‍යානය උපදනා
 පිණිස ආවර්තා ප්‍රණීධි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ නො කියැවුණු යැ
- 4 ස. පු ප්‍රථමධ්‍යානයෙන් ද්විතීයධ්‍යානයට සංක්‍රමණ
 කරන්නේ වේ ද, ප්‍රථමධ්‍යානය උපදනා පිණිස
 යම් ආවර්තනයක් ප්‍රණීධියක් ඇද්ද, එ මැ
 ද්විතීයධ්‍යානය උපදනා පිණිස ආවර්තා
 ප්‍රණීධි වෙති”යි නො නො කියැවුණු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 ස අනු ද්විතීයධ්‍යානය ආවර්තා නො කරන්නාහුට
 උපදනේ වේ ද, ප්‍රණීධි නො කරන්නාහුට
 උපදනේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

කථාවන්ත්‍රප්‍රකරණං ක්‍රියාසම්බන්ධානි කථා- [18. 6]

ස අනු නනු දුතියං ක්‍රියානං ආවට්ඨනාසං උපපජ්ඣති
-පෙ- පණ්ණිදහනාසං උපපජ්ඣති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.

ස ස් භඤ්චී දුතියං ක්‍රියානං ආවට්ඨනාසං උපපජ්ඣති
-පෙ- පණ්ණිදහනාසං උපපජ්ඣති,

ස පා. නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ “පඨමා ක්‍රියා දුතියං
ක්‍රියානං සම්බන්ධිති”ති

5. ස පු පඨමා ක්‍රියානං දුතියං ක්‍රියානං සම්බන්ධිති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස අනු. පඨමං ක්‍රියානං කාමෙ ආදීනවතො මනසි-
කරොතො උපපජ්ඣති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස. අනු දුතියං ක්‍රියානං කාමෙ ආදීනවතො මනසිකරොතො
උපපජ්ඣති

ප. පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

6. ස පු පඨමං ක්‍රියානං සම්බන්ධානං සම්මාර්ගිනි

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස අනු දුතියං ක්‍රියානං සම්බන්ධානං සම්මාර්ගිනි

ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස අනු පඨමා ක්‍රියානං දුතියං ක්‍රියානං සම්බන්ධිති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස. අනු තඤ්ඤාව පඨමං ක්‍රියානං තං දුතියං ක්‍රියානන්ති.

ප. පටි. න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

7. ස පු දුතියං ක්‍රියානං තතියං ක්‍රියානං සම්බන්ධිති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස අනු. යං දුතියස්ස ක්‍රියානස්ස උප්පාදාය ආවට්ඨනා¹ -පෙ-
පණ්ණි, සා’ව තතියස්ස ක්‍රියානස්ස උප්පාදාය
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිති.

ප. පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1 ආවට්ඨනා - ස්‍යා

- ස. අනු ද්විතීයධ්‍යානය ආවර්තා කරන්නාහට උපදනේ නො; ප්‍රණීධි කරන්නාහට උපදනේ නො.
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය.
- ස. ථ ඉදින් ද්විතීය ධ්‍යානය ආවර්තා කරන්නාහට උපදනේ වේ නම් ප්‍රණීධි කරන්නාහට උපදනේ වේ නම්,
- ස. පා හවත, “ප්‍රථමධ්‍යානයෙන් ද්විතීයධ්‍යානයට සංක්‍රමණ කෙරෙති” නො කියැවුණු මැ ය.
- 5 ස. පා ප්‍රථමධ්‍යානයෙන් ද්විතීයධ්‍යානයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය.
- ස. අනු ප්‍රථමධ්‍යානය කාමයන් ආදීනව විසින් මෙතෙහි කරන්නාහට උපදනේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය.
- ස. අනු ද්විතීයධ්‍යානය කාමයන් ආදීනව විසින් මෙතෙහි කරන්නාහට උපදනේ වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු ය.
- 6 ස. පු ප්‍රථමධ්‍යානය සම්පන්නි සට්ඨාර වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය.
- ස. අනු ද්විතීයධ්‍යානය සම්පන්නිසට්ඨාර වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු ය.
- ස. අනු ප්‍රථමධ්‍යානයෙන් ද්විතීයධ්‍යානයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය.
- ස. අනු ඒ ප්‍රථමධ්‍යාන මැ ඒ ද්විතීයධ්‍යාන වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු ය.
- 7 ස. පු ද්විතීයධ්‍යානයෙන් තෘතීයධ්‍යානයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය.
- ස. අනු ද්විතීයධ්‍යානය උපදනා ප්‍රණීධි සහ අවර්තා-යෙන් ප්‍රණීධියෙන් ඇද්ද, එ වැ තෘතීයධ්‍යානය උපදනා ප්‍රණීධි ආවර්තා ප්‍රණීධි වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු ය.

8 ස පු

දුතියං කියනා තතියං කියනා සංකිතනි,¹ න
වතනබ්බං “යා දුතියස්ස කියනස්ස උපපාදා
ආවට්ඨනා - පෙ පණ්ණිසි, සා’ව තතියස්ස කියනස්ස
උපපාදා ආවට්ඨනා - පෙ - පණ්ණිසි’ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

තතියං කියනා අනාවට්ඨනාස්ස² උපපජ්ජති-පෙ-
අපපණ්ණිදහනනස්ස³ උපපජ්ජති ති.

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

ස අනු

නනු තතියං කියනා ආවට්ඨනාස්ස උපපජ්ජති
-පෙ- පණ්ණිදහනනස්ස උපපජ්ජති’ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස ය

හඤ්චී තතියං කියනා ආවට්ඨනාස්ස උපපජ්ජති
- පෙ - පණ්ණිදහනනස්ස උපපජ්ජති,

ස පා

නො ව වත රෙ වතනබ්බං දුතියං කියනා තතියං
කියනා සංකිතනි’ති

9 ස පු

දුතියං කියනා තතියං කියනා සංකිතනි’ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

දුතියං කියනා විතකකච්චාරෙ ආදීනවතො
මනසිකරොතො උපපජ්ජති’ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

තතියං කියනා විතකකච්චාරෙ ආදීනවතො
මනසිකරොතො උපපජ්ජති’ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

10 ස පු

දුතියං කියනා සපජ්ජිකනනි

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

තතියං කියනා සපජ්ජිකනනි

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

11 ස පු

දුතියං කියනා තතියං කියනා සංකිතනි’ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

1 සංකිතනි’ති - සිමු, සං

2 අපපණ්ණිදහනනස්ස - සිමු

2 අනාවට්ඨනාස්ස - සිමු PTS අනාවට්ඨනාස්ස සං

- 8 ස පු ද්විතියධ්‍යානයෙන් තෘතියධ්‍යානයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද, ද්විතියධ්‍යානය උපදනා පිණිස යම් ආවර්තයකින් ප්‍රණීඩයෙක් ඇත් නම්, එ මැ තෘතියධ්‍යානය උපදනා පිණිස ආවර්තය ප්‍රණීඩ වේ යයි නො කියැවුණු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු තෘතියධ්‍යානය ආවර්තය නො කරන්නාහට උපදනේ වේ ද ප්‍රණීඩ නො කරන්නාහට උපදනේ වේ ද?
- ප, පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු තෘතියධ්‍යානය ආවර්තය කරන්නාහට උපදනේ නො ප්‍රණීඩ කරන්නාහට උපදනේ නො'
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් තෘතියධ්‍යානය ආවර්තය කරන්නාහට උපදනේ වේ නම්, ප්‍රණීඩ කරන්නාහට උපදනේ වේ නම්,
- ස පා හඳින, ද්විතියධ්‍යානයෙන් තෘතියධ්‍යානයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ යයි නො කියැවුණු මැ යැ.
- 9 ස පු ද්විතියධ්‍යානයෙන් තෘතියධ්‍යානයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ද්විතියධ්‍යානය විකල්පිතාරූපන් ආදීනව විධිත් මෙතෙහි කරන්නාහට උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු තෘතියධ්‍යානය විකල්පිතාරූපන් ආදීනව විධිත් මෙතෙහි කරන්නාහට උපදනේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 10 ස පු ද්විතියධ්‍යාන සප්තික වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු තෘතියධ්‍යාන සප්තික වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 11 ස පු ද්විතියධ්‍යානයෙන් තෘතියධ්‍යානයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු නඤ්ඤාදි දුතියං කොනං තා තතියං කොනතති
ප පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස පු: තතියා කොනා චතුත්ථං කොනං සංකමති'ති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස අනු. යා තතියස්ස කොනස්ස උපපාදය ආවට්ඨනා -පෙ-
පණ්ඨි, සා'ච චතුත්ථස්ස කොනස්ස උපපාදය
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති

ප. පටි න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

13 ස පු තතියා කොනා චතුත්ථං කොනං සංකමති, න
චත්තබ්බං "යා තතියස්ස කොනස්ස උපපාදය
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨි, සා'ච චතුත්ථස්ස
කොනස්ස උපපාදය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස අනු චතුත්ථං කොනං අනාවට්ඨෙනස්ස උපපජ්ජති පෙ-
අපපණ්ඨිදහනස්ස උපපජ්ජති'ති

ප පටි. න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

ස අනු නනු චතුත්ථං කොනං අවට්ඨෙනස්ස උපපජ්ජති
-පෙ- පණ්ඨිදහනස්ස උපපජ්ජති'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස ඨ භඤ්චි චතුත්ථං කොනං අවට්ඨෙනස්ස උපපජ්ජති
-පෙ- පණ්ඨිදහනස්ස උපපජ්ජති,

ස පා යො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ "තතියා කොනා
චතුත්ථං කොනං සංකමති'ති

14 ස පු තතියා කොනා චතුත්ථං කොනං සංකමති'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස. අනු තතියං කොනං පිතිං ආදිනවතො මනසිකරොතො
උපපජ්ජති'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස අනු චතුත්ථං කොනං පිතිං ආදිනවතො මනසිකරොතො
උපපජ්ජති'ති

ප පටි න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස අනු: ඒ ද්විතියධර්මය මැ ඒ තෘතියධර්මය වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ නො කියැවුණු යැ
- 12 ස පු තෘතියධර්මයෙන් චතුර්ධර්මයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු තෘතියධර්මය උපදනා පිණිස යම් ආවර්තයක් ප්‍රණීධියෙන් ඇදීද, ඒ මැ චතුර්ධර්මය උපදනා පිණිස ආවර්තය ප්‍රණීධි වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 13 ස පු තෘතියධර්මයෙන් චතුර්ධර්මයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද, 'තෘතියධර්මය උපදනා පිණිස යම් ආවර්තයක් ප්‍රණීධියෙන් ඇදීද, ඒ මැ චතුර්ධර්මය උපදනා පිණිස ආවර්තය ප්‍රණීධි වේනි' නො කියැවුණු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු චතුර්ධර්මය ආවර්තය නො කරන්නාහට උපදනේ වේ ද ප්‍රණීධි නො කරන්නාහට උපදනේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු චතුර්ධර්මය ආවර්තය කරන්නාහට උපදනේ නො ප්‍රණීධි කරන්නාහට උපදනේ නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය. ඉදින් චතුර්ධර්මය ආවර්තය කරන්නාහට උපදනේ වේ නම් ප්‍රණීධි කරන්නාහට උපදනේ වේ නම්,
- ස පා නවත, 'තෘතියධර්මයෙන් චතුර්ධර්මයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ' යයි නො කියැවුණු මැ යැ
- 14 ස පු තෘතියධර්මයෙන් චතුර්ධර්මයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු තෘතියධර්මය ප්‍රතිසංස්කරණය වීමෙන් පසුව කරන්නාහට උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු චතුර්ධර්මය ප්‍රතිසංස්කරණය වීමෙන් පසුව කරන්නාහට උපදනේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

15. ස පු

තතිං ඤානං සුඛසහගතන්ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

චතුර්ථං ඤානං සුඛසහගතන්ති

ප පටි.

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

16. ස පු

තතිං ඤානං චතුර්ථං ඤානං සංකමති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස අනු.

තඤ්ඤෙව තතිං ඤානං තං චතුර්ථං ඤානන්ති

ප පටි

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

17. ප පු.

න වතතබ්බං "ඤානං ඤානං සංකමති'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

නනු වුත්තං ගගවතා "ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු
විවිධෙව කාමෙහි [පඨමං ඤානං] -පෙ- චතුර්ථං
ඤානං උපහමප්පා විහරති'ති අනෙව
සුත්තනතා'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප පා.

තෙන හි "ඤානං ඤානං සංකමති'ති

ඤානසංකතති කථා නිමිත්තං

- 15 ස. පු තානිසව්‍යානස පුබ්බසගග වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු. චතුර්විසානස පුබ්බසගග වේ ද?
- ප පටි එසේ හෝ කියැවුණු යැ.
- 16 ස පු තානිසව්‍යානසෙන් චතුර්විසානසට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස. අනු ඒ තානිසව්‍යානස මැ ඒ චතුර්විසාන වේ ද?
- ප පටි. එසේ හෝ කියැවුණු යැ.
- 17 ප පු 'විසානසෙන් විසානසට සංක්‍රමණ වේ' යයි හෝ කියැවුණු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ යු. "මහණෙනි, මේ සත්තෙහි මහණ කාමයෙන් වෙන් වැ මැ [ප්‍රථමවිසානස] චතුර්විසානස උපයා වාස කෙරෙයි" වදන සුත්‍රානුකූලයක් ඇත්තේ මැ හෝ.
- ස. පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප. පා එකරුණිත් 'විසානසෙන් විසානසට සංක්‍රමණ කෙරෙයි.

ධ්‍යානසංක්‍රමණ කථා නිව්

කොතනනරික කථා

- 1 ස පු අනි කොතනනරිකා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු අනි ඵස්සනනරිකා -පෙ- අනි සඤ්ඤානනරිකා'ති
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු අනි කොතනනරිකා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු දුතියස්ස ව කොතස්ස තතියස්ස ව කොතස්ස
 අනනරෙ අනි කොතනනරිකා'ති
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු අනි කොතනනරිකා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු තතියස්ස ව කොතස්ස චතුස්ස ව කොතස්ස
 අනනරෙ අනි කොතනනරිකා'ති
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු දුතියස්ස ව කොතස්ස තතියස්ස ව කොතස්ස
 අනනරෙ නනි කොතනනරිකා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස ථ භඤ්චි දුතියස්ස ව කොතස්ස තතියස්ස ව කොතස්ස
 අනනරෙ නනි කොතනනරිකා,
 ස පා නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ “අනි කොතනනරිකා'ති
- 5 ස. පු තතියස්ස ව කොතස්ස චතුස්ස ව කොතස්ස
 අනනරෙ නනි කොතනනරිකා'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස. ථ භඤ්චි තතියස්ස ව කොතස්ස චතුස්ස ව
 කොතස්ස අනනරෙ නනි කොතනනරිකා,
 ස පා නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ “අනි කොතනන-
 රිකා'ති.

18 7

ක්‍රියානුකර්ම කථා.

[අවිනිසි විවාරමාත්‍ර සමාධිපත අවකාශ නො දැන “ප්‍රථමධ්‍යානය-
වත් ද්විතීයධ්‍යානයවත් අතුරෙහි ධ්‍යානානුකූලතාවක් ඇතැ”යි සම්මතිය
හා සමහර අකික නිකායවාසීන් සෙසින් ලබා ගත්තුවුන්ගේ වාද
විද්‍යාව ‘ක්‍රියානුකර්ම කථා’ එහි]

1. ස පු ධ්‍යානානුකර්ම (ධ්‍යානයට අතුරෙහි වූ) සමාධි-
යෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු සංයෝගානුකර්ම ඇද්ද සංයෝගානුකර්ම ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2 ස පු ධ්‍යානානුකර්ම සමාධිපතක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ද්විතීයධ්‍යානයවත් තෘතීයධ්‍යානයවත් අතුරෙහි
ධ්‍යානානුකර්ම සමාධි ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 3 ස පු ධ්‍යානානුකර්ම සමාධිපතක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු තෘතීයධ්‍යානයවත් චතුර්ධ්‍යානයවත් අතුරෙහි
ධ්‍යානානුකර්ම සමාධිපතක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ...
- 4 ස පු ද්විතීයධ්‍යානයවත් තෘතීයධ්‍යානයවත් අතුරෙහි
ධ්‍යානානුකර්ම සමාධිපතක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ඨ ඉදින් ද්විතීයධ්‍යානයවත් තෘතීයධ්‍යානයවත්
අතුරෙහි ධ්‍යානානුකර්ම සමාධිපතක් නැත් නම්,
- ස පා භවත, ධ්‍යානානුකර්ම සමාධිපතක් ඇතැයි නො
කියැවුණු මැ යැ
- 5 ස පු තෘතීයධ්‍යානයවත් චතුර්ධ්‍යානයවත් අතුරෙහි
ධ්‍යානානුකර්ම සමාධිපතක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ඨ ඉදින් තෘතීයධ්‍යානයවත් චතුර්ධ්‍යානයවත්
අතුරෙහි ධ්‍යානානුකර්ම සමාධිපතක් නැත් නම්,
- ස පා භවත, ‘ධ්‍යානානුකර්ම සමාධිපතක් ඇතැයි’ නො
කියැවුණු මැ යැ.

6 ස පු

පඨමස්ස ච කියනස්ස දුතියස්ස ච කියනස්ස අනතරෙ
අපි කියනනනරිකා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

දුතියස්ස ච කියනස්ස තතියස්ස ච කියනස්ස
අනතරෙ අපි කියනනනරිකා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7 ස පු

පඨමස්ස ච කියනස්ස දුතියස්ස ච කියනස්ස
අනතරෙ අපි කියනනනරිකා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

තතියස්ස ච කියනස්ස චතුස්ස ච කියනස්ස
අනතරෙ අපි කියනනනරිකා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8 ස පු

දුතියස්ස ච කියනස්ස තතියස්ස ච කියනස්ස
අනතරෙ නපි කියනනනරිකා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

පඨමස්ස ච කියනස්ස දුතියස්ස ච කියනස්ස අනතරෙ
නපි කියනනනරිකා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9 ස පු

තතියස්ස ච කියනස්ස චතුස්ස ච කියනස්ස
අනතරෙ නපි කියනනනරිකා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

පඨමස්ස ච කියනස්ස දුතියස්ස ච කියනස්ස
අනතරෙ නපි කියනනනරිකා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

10 ස පු

අවිතකෙකා විචාරමනෙතා සමාධි කියනනනරි-
කා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

සවිතකෙකා සවිචාරො සමාධි කියනනනරිකා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11 ස පු

අවිතකෙකා විචාරමනෙතා සමාධි කියනනනරි-
කා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

අවිතකෙකා අවිචාරො සමාධි කියනනනරිකා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 6 ස පු ප්‍රථමධ්‍යානයටත් ද්විතීයධ්‍යානයටත් අනුරෙහි
ධ්‍යානානනරික සමාධියෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ද්විතීයධ්‍යානයටත් තෘතීයධ්‍යානයටත් අනුරෙහි
ධ්‍යානානනරික සමාධියෙක් ඇද්ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ
7. ස පු ප්‍රථමධ්‍යානයටත් ද්විතීයධ්‍යානයටත් අනුරෙහි
ධ්‍යානානනරික සමාධියෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු තෘතීයධ්‍යානයටත් චතුර්ථධ්‍යානයටත් අනුරෙහි
ධ්‍යානානනරික සමාධියෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
8. ස පු ද්විතීයධ්‍යානයටත් තෘතීයධ්‍යානයටත් අනුරෙහි
ධ්‍යානානනරික සමාධියෙක් නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රථමධ්‍යානයටත් ද්විතීයධ්‍යානයටත් අනුරෙහි
ධ්‍යානානනරික සමාධියෙක් නැද්ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ
- 9 ස පු තෘතීයධ්‍යානයටත් චතුර්ථධ්‍යානයටත් අනුරෙහි
ධ්‍යානානනරික සමාධියෙක් නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රථමධ්‍යානයටත් ද්විතීයධ්‍යානයටත් අනුරෙහි
ධ්‍යානානනරික සමාධියෙක් නැද්ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ
- 10 ස පු අවිතකි විචාරමාත්‍ර සමාධිය ධ්‍යානානනරික වෙ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. සසවිතකි සවිචාරසමාධිය ධ්‍යානානනරික වෙ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 11 ස පු අවිතකි විචාරමාත්‍ර සමාධිය ධ්‍යානානනරික වෙ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අවිතකි අවිචාර සමාධිය ධ්‍යානානනරික වෙ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ

- 12 ස පු.** අවිතකෙකා, අවිචාරෙණ සමාධිං න කියානන්තරිකා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා,
ස අනු. අවිතකෙකා, විචාරමනෙතා, සමාධිං න කියානන්තරි-
 කා'ති
ප පටි. න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 13 ස පු.** අවිතකෙකා, අවිචාරො, සමාධිං න කියානන්තරිකා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා,
ස අනු. අවිතකෙකා, විචාරමනෙතා, සමාධිං න කියානන්තරි-
 කා'ති
ප පටි. න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 14 ස පු.** දුචිත්තං කියානානං පටුපපන්නානං¹ අනන්තරො
 අවිතකෙකා, විචාරමනෙතා, සමාධි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා,
ස. අනු. නනු අවිතකෙකා විචාරමනෙතා සමාධිමති වත්ත-
 මානෙ පඨමං කියානං නිරුඤ්ඤං, දුඤ්ඤං කියානං
 පටුපපන්නානං²
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා,
ස ඨ භඤ්චි අවිතකෙකා විචාරමනෙතා සමාධිමති
 වත්තමානෙ පඨමං කියානං නිරුඤ්ඤං, දුඤ්ඤං
 කියානං පටුපපන්නං,³
ස පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “දුචිත්තං කියානානං
 පටුපපන්නානං අනන්තරො අවිතකෙකා, විචාර-
 මනෙතා, සමාධිං³ කියානන්තරිකා'ති⁴
- 15 ප පු.** අවිතකෙකා, විචාරමනෙතා, සමාධිං න කියානන්තරි-
 කා'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා,
ප අනු. අවිතකෙකා, විචාරමනෙතා, සමාධිං පඨමං කියානං
 -පෙ- දුඤ්ඤං කියානං -පෙ- තතිඤ්ඤං කියානං -පෙ-
 චතුඤ්ඤං කියානන්ති
ස පටි. න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප ආ. තෙන හි “අවිතකෙකා, විචාරමනෙතා, සමාධිං
 කියානන්තරිකා'ති

1 පටුපපන්නානං - සීමු, PTS

3. භඤ්චි - PTS

2. අනුපපන්නං - PTS පටුපපන්නං - සීමු

4 කියානන්තරිකා'ති - උඤ්ඤං

- 12 ස පු** අවිතකී අවිචාර සමාධිය ධ්‍යානාන්තරික නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අවිතකී විචාරමාත්‍ර සමාධිය ධ්‍යානාන්තරික නො වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 13 ස පු** අවිතකී අවිචාර සමාධිය ධ්‍යානාන්තරික නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අවිතකී විචාරමාත්‍ර සමාධිය ධ්‍යානාන්තරික නො වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 14 ස පු** ප්‍රත්‍යක්ෂානා ධ්‍යාන දෙකක් හුගේ අනුරෙහි අවිතකී විචාරමාත්‍ර සමාධියෙක් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අවිතකී විචාරමාත්‍ර සමාධිය පච්ඡානා කල්හි ප්‍රථමධ්‍යානය නිරුඬි වූයේ ද්විතීයධ්‍යානය ප්‍රත්‍යක්ෂානා වූයේ නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ඔ ඉදින් අවිතකී විචාරමාත්‍ර සමාධිය පච්ඡානා කල්හි ප්‍රථමධ්‍යානය නිරුඬි වූයේ ද්විතීයධ්‍යානය ප්‍රත්‍යක්ෂානා වූයේ නම්,
- ස. පා භවත, ප්‍රත්‍යක්ෂානා ධ්‍යාන දෙකක් හුගේ අනුරෙහි අවිතකී විචාරමාත්‍ර සමාධි ධ්‍යානාන්තරික වෙති' නො කියැයුතු මැ යැ
- 15 ප. පු.** අවිතකී විචාරමාත්‍ර සමාධිය ධ්‍යානාන්තරික නො වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු අවිතකී විචාරමාත්‍ර සමාධිය ප්‍රථමධ්‍යාන ද්විතීය-ධ්‍යාන තෘතීයධ්‍යාන චතුර්ධ්‍යාන වෙ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැයුතු යැ ..
- ප අා එකරුණින් “අවිතකී විචාරමාත්‍ර සමාධිය ධ්‍යානාන්තරික” වෙයි

16 ස පු

අවිතකෙකා විචාරමතො සමාධි කෘතනන්දකා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

නනු තයො සමාධි වුතතා භගවතා “සවිකකෙකා සවිචාරො සමාධි, අවිතකෙකා විචාරමතො සමාධි, අවිතකෙකා අවිචාරො සමාධිති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස ස

හඤ්චි තයො සමාධි වුතතා භගවතා සවි-
තකෙකා -පෙ- [විචාරමතො -පෙ-] අවිචාරො
සමාධි,

ස පා

නො ව චත රෙ වරතබ්බො “අවිතකෙකා විචාර-
මතො සමාධි කෘතනන්දකා'ති.

කෘතනන්දක කථා නිවසිතා

16 ස ප්‍ර අවිතකී විවාරමාත්‍ර සමාධි ය ධ්‍යානානන්තරික වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස. අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තුන් සමාධි කෙනෙක් වදාරන ලද්දු මැ නු “සවිතකී සවිවාර-සමාධි යැ අවිතකී විවාරමාත්‍ර සමාධි යැ අවිතකී අවිවාරසමාධි යැ”යි

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස ය ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් “සවිතකී . [විවාරමාත්‍ර] අවිවාරසමාධි යැ”යි තුන් සමාධි කෙනෙක් වදාරන ලද්දෙනු වී නම්,

ස පා හවත, “අවිතකී විවාරමාත්‍ර සමාධි ය ධ්‍යානානන්තරික වෙතී” නො කියැවුනු මැ යැ

ධ්‍යානානන්තරික කථා නිමි.

සමාපනො සද්දං සුණාති කථා.

- 1 ස පු සමාපනො සද්දං සුණාති'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු සමාපනො චකුක්ඛනා රූපං පස්සති -පෙ-
 සොනෙන -පෙ- සානෙන -පෙ- ජිව්හංස -පෙ
 කායෙන ථොට්ඨබ්බො චුසති'ති
 ප පටි න ගෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු සමාපනො සද්දං සුණාති'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු සොනවිඤ්ඤාණසම්බිති සමාපනො'ති
 ප පටි න ගෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු නනු සමාධි මනොවිඤ්ඤාණසම්බිතිස්සා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස ථ භඤ්චි සමාධි මනොවිඤ්ඤාණසම්බිතිස්සා,
 ස පා නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ "සමාපනො සද්දං
 සුණාති"ති
- 3 ස. පු සමාධි මනොවිඤ්ඤාණසම්බිතිස්සා, සොනවිඤ්ඤාණ-
 සම්බිති සද්දං සුණාති'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස ථ භඤ්චි සමාධි මනොවිඤ්ඤාණසම්බිතිස්සා, සොන-
 විඤ්ඤාණසම්බිති සද්දං සුණාති,
 ස පා නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ "සමාපනො සද්දං
 සුණාති"ති
- 4 ස පු. සමාධි මනොවිඤ්ඤාණසම්බිතිස්සා, සොනවිඤ්ඤාණ-
 සම්බිති සද්දං සුණාති'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

සමාපනනා සඳහා සුඡාතිති කථා.

[“ප්‍රථමධ්‍යානය ශබ්දකණ්‍යක යැයි භාෂාවහුන් විසින් වදරන ලද වෙයි ඉදින් සමවත් සමවත්තේ ශබ්ද නො අසා නම් කිසිසේත් ශබ්දකණ්‍යක (ශබ්ද බාධක) වන්නේ ද? එසෙයින් සමවත් සමවත්තේ ශබ්ද අසන්නේ වේ” යයි පුළුඳෙලියයන් සෙසින් ලබති ගන්නවුන්ගේ වාද බිඳුවම ‘සමාපනනා සඳහා සුඡාතිති කථා’ එයි]

- 1 ස පු සමවත් සමවත්තේ ශබ්ද අසන්නේ වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස. අනු සමවත් සමවත්තේ ඇසින් රු දක්නේ වේ ද? කනින් . නැහැයෙන් දිවින් කසින් පැහැයි පහස්නේ වේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- 2 ස. පු සමවත් සමවත්තේ ශබ්දශ්‍රවණ කරන්නේ වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස අනු ප්‍රොත්‍රවිඤ්ඤාසමකාශන වූයේ සමාපන්න වේ ද?
 - ප. පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
 - ස. අනු සමාධි මනෝවිඤ්ඤාසමබ්‍රිහ්ම නො?
 - ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස ධ ඉදින් මනෝවිඤ්ඤාසමබ්‍රිහ්ම පුද්ගලහට සමාධි වී නම්,
 - ස. පා හවත, ‘සමවත් සමවත්තහු ශබ්දශ්‍රවණ කෙරෙත්’ නො කියැවුතු මැ යැ
- 3 ස. පු මනෝවිඤ්ඤාසමබ්‍රිහ්ම පුද්ගලහට සමාධි වෙයි, ප්‍රොත්‍රවිඤ්ඤාසමබ්‍රිහ්ම පුද්ගල ශබ්දශ්‍රවණ කරන්නේ වේ ද?
 - ප. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
 - ස ධ. ඉදින් මනෝවිඤ්ඤාසමබ්‍රිහ්ම පුද්ගලහට සමාධි වී නම්, ප්‍රොත්‍රවිඤ්ඤාසමබ්‍රිහ්ම පුද්ගල ශබ්දශ්‍රවණ කරන්නේ වී නම්,
 - ස පා හවත, ‘සමවත් සමවත්තහු ශබ්දශ්‍රවණ කෙරෙති’ නො කියැවුතු මැ යැ
- 4 ස පු මනෝවිඤ්ඤාසමබ්‍රිහ්ම පුද්ගලහට සමාධි වෙයි, ප්‍රොත්‍රවිඤ්ඤාසමබ්‍රිහ්ම පුද්ගල ශබ්දශ්‍රවණ කරන්නේ වේ ද?
 - ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ

- ස අනු: ජිනා ජිනානා -පෙ- ජිනා විනානා
සමාධානා නොති'ති.
- ප පටි. න නෙවා විනානෙති -පෙ-
- 6 ප පු. න විනානෙති: සමාජයෙහි සඳහා සුදුසුකම්.
- ස පටිපාටිය ආවර්තය.
- ප අනු. නමු පසුකා කානසා සඳහා කණ්ඩො
වුනො නගවිතා'ති.
- ස පටිපාටිය ආවර්තය.
- ප ස නමු පසුකා කානසා සඳහා කණ්ඩො
වුනො නගවිතා,
- ප පා තෙහ විත රෙ විනානෙති 'සමාජයෙහි සඳහා
සුදුසුකම්'ති.
- 6 ස පු "පසුකා කානසා සඳහා කණ්ඩො වුනො
නගවිතා'ති සමාජයෙහි සඳහා සුදුසුකම්'ති.
- ප පටිපාටිය ආවර්තය.
- ස අනු පසුකා කානසා විනානොවිවාරො කණ්ඩො
වුනො නගවිතා, අපි තසා විනානොවිවාරා'ති
- ප පටි න නෙවා විනානෙති -පෙ-
- 7 ස පු "පසුකා කානසා සඳහා කණ්ඩො වුනො
නගවිතා'ති සමාජයෙහි සඳහා සුදුසුකම්'ති
- ප පටිපාටිය ආවර්තය.
- ස අනු තනිකා කානසා විනි කණ්ඩො -පෙ- විනානසා
කානසා අසාසපසාසා කණ්ඩො, .
ආකාසානසාසාසා සමාජයෙහි රුපසඳහා
කණ්ඩො විනානසාසාසා සමාජයෙහි
ආකාසානසාසාසා කණ්ඩො .
ආකාසානසාසාසා සමාජයෙහි විනානසාසා:
සතනසඳහා කණ්ඩො ... නෙවිසඳහා
නාසඳහා සමාජයෙහි ආකාසානසාසා:
තනසඳහා කණ්ඩො.. සඳහා විදිනිවිදිවි
සමාජයෙහි සඳහා වි විදිනා වි කණ්ඩො
වුනො නගවිතා, අපි තසා සඳහා වි විදිනා
වි'ති.
- ප පටි න නෙවා විනානෙති -පෙ-
- සමාජයෙහි සඳහා සුදුසුකම් සහිත නොවිත.

- ස අනු සපයීයන් දෙදෙනකුන්ගේ විතනයන් දෙදෙන-
කුන්ගේ සමවධාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ප පු සමවන් පුහුල් ශබ්දශ්‍රවණ කෙරෙහි' නො
කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු 'ප්‍රථමධ්‍යානය ශබ්දකණ්ටක යැ'යි භාෂ්‍යවතූන්
වහන්සේ විසින් වදාරන ලද නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ධ ඉදින් 'ප්‍රථමධ්‍යානය ශබ්දකණ්ටක යැ'යි භාෂ්‍යවතූන්
විසින් වදාරන ලද වී නම්,
- ප පා භවත, එකරුණින් සමවන්තෙ ශබ්දශ්‍රවණ
කෙරෙහි' යනු කියැවුනු මැ යැ
- 6 ස පු 'ප්‍රථමධ්‍යානය ශබ්දකණ්ටක යැ'යි භාෂ්‍යවතූන්
විසින් වදාරන ලදැයි කරුණු කොට සමාපන්න
පුද්ගල ශබ්දශ්‍රවණ කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු 'ද්විතීයධ්‍යානය විතකීවිචාරකණ්ටක යැ'යි
භාෂ්‍යවතූන් විසින් වදාරන ලද වෙයි එයට
(ද්විතීයධ්‍යානයට) විතකීවිචාර ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 7 ස පු 'ප්‍රථමධ්‍යානයට ශබ්දය කණ්ට යැ'යි භාෂ්‍යවතූන්
විසින් වදාරනලදැයි කරුණු කොට සමවන් පුහුල්
ශබ්දශ්‍රවණ කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු තානිසධ්‍යානය ප්‍රීතිකණ්ටක යැ වතුපධ්‍යානය
ආශවාසප්‍රශවාස කණ්ටක යැ ආකාසානඤ්චාය-
තන සමවන් සමවන් පුහුල්හට රූපසංඥ කණ්ටක
යැ විඤ්ඤාණඤ්චායතන සමවන් පුහුල්හට
ආකාසානඤ්චායතනසංඥ භණ්ටක යැ ආකි-
ඤ්චායතන සමවන් පුහුල්හට විඤ්ඤාණඤ්චා-
යතනසංඥ කණ්ටක යැ තෙවසඤ්ඤානසඤ්ඤා-
යතන සමවන් පුහුල්හට ආකිඤ්චායතනසංඥ
කණ්ටක යැ සඤ්ඤාචේදපිනතිරොධි සමවන්
සමවන් පුහුල්හට සංඥ හා වේදනා හා භණ්ටක
යැ'යි භාෂ්‍යවතූන් විසින් වදාරනලද වෙයි ඔහට
සංඥත් වේදනාත් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

චක්‍රවර්ත රූපං පසංකිති කථා.

- 1 ස පු චක්‍රවර්ත රූපං පසංකිති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු. රූපෙන රූපං පසංකිති
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු රූපෙන රූපං පසංකිති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස. අනු. රූපෙන රූපං පටිවිජ්ජානාති.
 ප පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු රූපෙන රූපං පටිවිජ්ජානාති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස අනු. රූපං මනෝවිඤ්ඤාණනති.
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු චක්‍රවර්ත රූපං පසංකිති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු අනි චක්‍රවර්ත ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු නනු නනි චක්‍රවර්ත ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස ය භඤ්චි නනි චක්‍රවර්ත ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩි,
 ස පා නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ “චක්‍රවර්ත රූපං
 පසංකිති”

18 9

එකඳුනා රූප, පසිඟිති කපා

["මනුෂ්‍ය රූපං පහසනී - අයින් රූ දක්" යන වචන නිසා 'ප්‍රසාද ව්‍යාජය ම රූප දක්නේ යැයි' මහාසංඝිකයන් සෙසින් ලබව ගන්නාවූන්ගේ වාද බිඳුනව 'මනුෂ්‍ය රූපං පහසනීති කථා' එයි]

1 ස පු	ප්‍රසාද ඇසින් රු දක්නේ වේ ද?
ප පරික්‍ෂක	එසේ යැ
ස අනු	රුපින් රු දක්නේ වේ ද?
ප පරි	එසේ නො කියැවුණු යැ
2 ස පු:	රුපින් රු දක්නේ වේ ද?
ප පරික්‍ෂක	එසේ යැ (විකුණු රුපය ගැන කළ ප්‍රතිඥා සි)
ස. අනු	රුපින් රු ප්‍රතිවිජානන කරන්නේ(දන්නේ) වේ ද?
ප පරි	එසේ නො කියැවුණු යැ
3 ස පු	රුපින් රු දන්නේ වේ ද?
ප පරික්‍ෂක.	එසේ යැ
ස. අනු	රු චිකෝට්ඨයා වේ ද?
ප පරි	එසේ නො කියැවුණු යැ
4 ස. පු:	ඇසින් රුප දක්නේ වේ ද?
ප. පරික්‍ෂක	එසේ යැ
ස අනු	විකුණු වූයේ ආවේණිකයෙක් ප්‍රශ්නිකයෙක් ඇද්ද?
ප පරි	එසේ නො කියැවුණු යැ
ස අනු	විකුණු වූයේ ආවේණිකයෙක් ප්‍රශ්නිකයෙක් නැත් නු?
ප පරික්‍ෂක	එසේ යැ
ස ස	ඉදින් විකුණු වූයේ ආවේණිකයෙක් ... ප්‍රශ්නිකයෙක් නැත් නම්,
ස පා	එවන, 'ඇසින් රුප දක්නේ යැ'යි නො කියැවුණු මැ යැ

5 ස පු සොබෙන සදා සුන්‍යානි'ති -පෙ- සානෙන ගනිං
සායනි'ති -පෙ- ජිව්‍යාය රසං සායනි'ති -පෙ-
කායෙන පොට්ඨබ්බං පුසනි'ති.

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු රූපෙන රූපං පුසනි'ති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ පෙ-

6 ස පු රූපෙන රූපං පුසනි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු රූපෙන රූපං පටිච්ඡානානි'ති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ

7 ස පු රූපෙන රූපං පටිච්ඡානානි'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු රූපං මනෝවිඤ්ඤාණනි
ප පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

8 ස පු කායෙන පොට්ඨබ්බං පුසනි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අනි කායස්ස ආවට්ඨනා -පෙ පණ්ඩි'ති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ස අනු නනු නනි කායස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස ස හඤ්චි නනි කායස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩි,
ස පා නො වී වත රෙ වතතබ්බෙ “කායෙන පොට්ඨබ්බං
පුසනි”ති

- 5 ස පු කතින් හඬ අසන්නේ වේ ද? නැහැයෙන් ගද
ආශ්‍රාණ කරන්නේ වේ ද? දිවින් රස විදින්නේ
වේ ද? කඟින් උපුටව්‍ය සපයී කරන්නේ වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. රූපයෙන් රූපය සපයී කරන්නේ වේ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 6 ස පු රූවින් රූ පහස්සේ වේ ද?
- ප පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූවින් රූ දන්නේ වේ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 7 ස පු රූවින් රූ දන්නේ වේ ද?
- ප පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය මනෝවිඤ්ඤා වේ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 8 ස පු කසින් පැහැසි පහස්සේ වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කයට ආවර්තනයෙන් ප්‍රණිධියෙන් ඇද්ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු කයට ආවර්තනයෙන් ප්‍රණිධියෙන් නැත් නු?
- ප පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ස ඉදින් කයට ආවර්තනයෙන් ප්‍රණිධියෙන්
නැත් නම්,
- ස පා ශ්‍රවණ, 'කසින් පැහැසි පහස්සේ මෙ'යයි යන,
කියැවුණු මැ යැ

- 9 ප පු න චතතබ්බං 'චක්ඛුනා රූපං පස්සති -පෙ-
කායෙන ථොට්ඨබ්බං පුසතී'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු නනු වුතතං භගවතා "ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු
චක්ඛුනා රූපං පස්සති -පෙ- කායෙන ථොට්ඨබ්බං
පුසතී'ති අතේ'ව සුතභනෙනා'ති.
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප ආ තෙන හි 'චක්ඛුනා රූපං පස්සති -පෙ- කායෙන
ථොට්ඨබ්බං පුසතී'ති

චක්ඛුනා රූපං පස්සතිති කථා නිට්ඨිතා

අට්ඨාරහමෝ වග්ගො නිට්ඨිතො.

තස්ස උද්දායං

බුද්ධෝ භගවා මනුස්සලොකෙ අට්ඨාසි, බුද්ධෙන භගවතා ධම්මෝ
දෙසිතො, නඤ්ච බුද්ධස්ස භගවතො කරුණා, බුද්ධස්ස භගවතො
උච්චාරපස්සාවෝ අතිවිය අඤ්ඤා ගඤ්ජාතෙ අධිගණනාති, එකෙන
අරියමග්ගෙන චතතාරි සාමඤ්ඤඵලාති සච්ඡිකරොති, ක්කානා ක්කානං
සබ්බමති, අඤ්ච ක්කානනතරිකා, සමාපනො ආදා සුණාති, චක්ඛුනා
රූපං පස්සති -පෙ- කායෙන ථොට්ඨබ්බං පුසති

9 ප පු චක්‍රවර්ත රූප දක්නේ යැ කසින් සප්තව්‍යස
සූරි කරන්නේ යැ'යි නො කියැවුණු වේ ද?

ස පරිඤ්ඤා එසේ යැ

ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද නො
“මහණෙනි, මෙ සත්තෙහි මහණ ඇසින් රූ
දකී කසින් පැහැසි පහසි” යයි වදාළ සුත්‍රාන්ත-
රයෙන් ඇත්තේ මැ නො?

ස පරිඤ්ඤා එසේ යැ

ප අ ඵකරුණින් ‘ඇසින් රූ දකී කසින් පැහැසි
පහසි’

චක්‍රවර්ත රූප පසුබිම් කථා නිමි

අටලොස්වැනි වග නිමි

එහි උද්‍යානය

මනුස්සලොකකථා යැ ධම්මදෙසනාභාසා යැ කරුණාකථා යැ ගනු-
ජාතකථා යැ එකමගකථා යැ කුසලසංකප්පකථා යැ කුසලනිර්වෘත්තකථා
යැ සමාපනෙතා සද්දං සුභංගිතිකථා යැ චක්‍රවර්ත රූප පසුබිම් කථා යි

එකුනවිසතිමො වගෙහා

19 1

කිලෙසජහන කථා.

1. ස. පු: අතිතෙ කිලෙසෙ ජහති'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස. අනු: නිරුද්ධං නිරෝධෙති, විගතං විගමෙති, ඛිණං
 ඛෙපෙති, අත්ථගතා අත්ථගමෙති, අබ්භත්ථගතං
 අබ්භත්ථගමෙතිති.
 ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ-
2. ස. පු: අතිතෙ කිලෙසෙ ජහති'ති
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
 ස. අනු: නත්ත අතිතං නිරුද්ධන්ති
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. ස: හඤ්චි අතිතං නිරුද්ධං
 ස. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ "අතිතෙ කිලෙසෙ
 ජහති"ති
3. ස. පු. අතිතෙ කිලෙසෙ ජහති'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස. අනු: නත්ත අතිතං නත්ති'ති
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
 ස. ස: හඤ්චි අතිතං නත්ති,
 ස. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ "අතිතෙ කිලෙසෙ
 ජහති"ති
4. ස. පු. අනාගතෙ කිලෙසෙ ජහති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා

එකුන් විසි වැනි වගිය.

19 1.

කිලෙසජහන කථා.

[‘ප්‍රතිණ කෙලෙස ඇතිශාසන අතිතකෙලෙසයෝත් අනාගතකෙලෙස-
යෝත් ප්‍රත්‍යතපනකෙලෙසයෝත් ප්‍රතිණ වුවාහු මැ වෙති එහෙයින්
අතිතයෙහි ද අනාගතයෙහි ද ප්‍රත්‍යතපනකෙලෙස ද කෙලෙසභාසාහ
කෙරෙහි’යි සමහර උපතරාපථකයන් සෙයින් ලබිඟින්තවුන්ගේ වාද
බිදුනට ‘කිලෙසජහන කථා’ එයි]

1 ස පු	අතිත කෙලෙසුන් දුරු කරන්නේ මේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	නිරුඳු කෙලෙස් නිරුඳු කෙරේ ද, විගත
කෙලෙස් විගමන කෙරේ ද, සමිණ කෙලෙස් සමය
කෙරේ ද, අසාධන කෙලෙස් අසාධනමන
කෙරේ ද, අභ්‍යසාධන කෙලෙස් අභ්‍යසාධනමන
කෙරේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුණු යැ
2 ස පු	අතිත කෙලෙසුන් හැරවියන්නේ මේද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	අතිතය නිරුඳු වූයේ නො?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස ඔ	ඉදින් අතිතය නිරුඳු වී නම්,
ස පා	භවත, ‘අතිත කෙලෙසුන් හැරවියති’ නො
කියැවුණු මැ යැ
3 ස පු	අතිත කෙලෙසුන් හැරවියන්නේ මේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	අතිතය නැත් නො?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස ඔ	ඉදින් අතිතය නැත් නම්,
ස පා	භවත, “අතිත කෙලෙසුන් හැරවියති” නො කියැ
වුණු මැ යැ
4 ස පු	අනාගත කෙලෙසුන් හැරවියන්නේ මේද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ

- ස අනු. අජාතං අජනෙති, අසඤ්ජාතං අසඤ්ජනෙති,
අනිබ්බතතං අනිබ්බතෙතයි, අපාතුභූතං අපාතු-
භාවෙති'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු. අනාගතෙ කිලෙසෙ ජහති'ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනතා.
- ස. අනු නනු අනාගතං අජාතනති
- ප. පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස. ථ. හඤ්චි අනාගතං අජාතං,
- ස. පා. නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ "අනාගතෙ කිලෙසෙ
ජහති"ති
6. ස පු. අනාගතෙ කිලෙසෙ ජහති'ති
- ප. පටිඤ්ඤ ආමනතා.
- ස. අනු නනු අනාගතං නත්ති'ති
- ස පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස ථ. හඤ්චි අනාගතං නත්ති,
- ස පා. නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ "අනාගතෙ කිලෙසෙ
ජහති"ති
7. ස පු. පච්චුප්පනෙත කිලෙසෙ ජහති'ති
- ප පටි ආමනතා
- ස අනු රතෙතා රාගං ජහති, දුට්ඨො දෙසං ජහති,
මූලෙතා මොහං ජහති, කිලිට්ඨො කිලෙසෙ
ජහති'ති
- ප පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: රාගෙන රාගං ජහති, දෙසෙන දෙසං ජහති,
මොහෙන මොහං ජහති, කිලෙසෙති කිලෙසෙ
ජහති'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
8. ස පු. රාගො විතතසම්පයුතෙතා, මග්ගො විතතසම්ප-
යුතෙතා'ති
- ප. පටිඤ්ඤ. ආමනතා

- ස අනු නුපන්නේ නුපදනේ වේ ද? නො හටගන්නේ
නො හටගන්නේ වේ ද? නො නිපන්නේ
නිපන්න නොවන්නේ වේ ද? නො පහල වූයේ
නො පහල වන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැ යුතු යැ
- 5 ස පු අනාගත කෙලෙසුන් හැරපියන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අනාගතය අජාත නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. සං ඉදින් අනාගතය අජාත වී නම්,
ස. පා භවත, 'අනාගත කෙලෙසුන් හැරපියති' නො
කියැයුතු මැ යැ
- 6 ස. පු අනාගත කෙලෙසුන් හැරපියන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අනාගතය නැත් නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස සං ඉදින් අනාගතය නැත් නම්,
ස. පා භවත, 'අනාගත කෙලෙසුන් හැරපියති' නො
කියැයුතු මැ යැ
- 7 ස පු ප්‍රත්‍යක්‍ෂපක්‍ෂ කෙලෙසුන් හැරපියන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු උක්ත වූයේ රාගය හැරපියා ද, දුෂ්ට වූයේ දොෂය
හැරපියා ද, මුඛ වූයේ මොහය හැරපියා ද,
කම්ම වූයේ කෙලෙස හැරපියා ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස අනු රාගයෙන් රාගය හැරපියා ද, දොෂයෙන් දොෂය
හැරපියා ද, මොහයෙන් මොහය හැරපියා ද,
කෙලෙසයෙන් කෙලෙස හැරපියා ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 8 ස පු රාගය විරක්තසම්ප්‍රසක්ත වේ ද, මාංශය විරක්ත-
සම්ප්‍රසක්ත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

- ස අනු දවින්නං එසසානං -පෙ- දවින්නං චිත්තානං
සමොධානං භොති'ති
- ප පටි. න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස පු රාගො අකුසලො, මග්ගො කුසලො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු කුසලාකුසලා සාවජ්ජානවජ්ජා භික්ඛප්පඤ්ඤා,
කණ්ණපුකකසප්පට්ඨාගා ධම්මා සමමුඛිභාවං
ආගච්ඡන්ති'ති
- ප පටි. න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 10 ස. පු කුසලාකුසලා සාවජ්ජානවජ්ජා භික්ඛප්පඤ්ඤා,
කණ්ණපුකකසප්පට්ඨාගා ධම්මා සමමුඛිභාවං
ආගච්ඡන්ති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු. නනු චුතතං භගවතා “වතතාදිමාහි භික්ඛවෙ
සුච්ඡරච්ඡරාහි, කතමාහි වතතාදි නභඤ්ච
භික්ඛවෙ පඨවි ව ඉදං පඨමං සුච්ඡරච්ඡරං -පෙ-
තසමා සතං ධම්මො අසබ්භි ආරකා”ති^a අනෙ'ව
සුතතනෙතා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස පා තෙන හි න වතතබ්බං ‘කුසලාකුසලා -පෙ-
සමමුඛිභාවං ආගච්ඡන්ති'ති
- 11 ප පු න වතතබ්බං අතීතෙ කිලෙසෙ ජහති, අනාගතෙ
කිලෙසෙ ජහති, පච්චුප්පනෙත කිලෙසෙ ජහති'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප. අනු නත්ථි කිලෙසෙ ජහති'ති¹.
- ස පටි. න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ප පා තෙන හි “අතීතෙ කිලෙසෙ ජහති, අනාගතෙ
කිලෙසෙ ජහති, පච්චුප්පනෙත කිලෙසෙ
ජහති'ති

කිලෙසජහන කථා නිමිති.

^a චතුසකඛ්ඤානතරං - රොහිතසසවග්ග

¹ කිලෙසජහනාති - PTS

- ස අනු සපඨියන් දෙදෙනකුන්ගේ විතතයන් දෙදෙන-
කුන්ගේ සමවධාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 9 ස පු රාගය අකුශල වේ ද, මානීය කුශල වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු කුශලාකුශල, සාවද්දානවද්දා, භිනප්‍රණීත, කෘෂණ-
ශුක්ලසප්‍රතිභාග ධර්මයෝ සම්මුඛිභාවයට එත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 10 ස පු කුශලාකුශල, සාවද්දානවද්දා, භිනප්‍රණීත, කෘෂණ-
ශුක්ලසප්‍රතිභාග ධර්මයෝ සම්මුඛිභාවයට එත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු:
“මහණෙනි, මේ සුචිදුරච්ඡිදුරයෝ සතර දෙනෙකි
කවර සතර දෙනෙක යත්: මහණෙනි, අහස හා
පොළොව හා මේ දෙක පළමු වන සුචිදුරච්ඡිදුර
යැ එහෙයින් සත්පුරුෂයන්ගේ ධර්ම අසත්-
පුරුෂයන් කෙරෙත් දුරු වේ” යයි වදාළ සුත්‍රාන්ත-
යෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස පා එකරුණින් ‘කුශලාකුශල සම්මුඛිභාවයට එත්’
නො කියැවුණු යැ.
- 11 ප. පු ‘අතීත කෙලෙසුන් හැරපියයි, අනාගත කෙලෙසුන්
හැරපියයි, ප්‍රත්‍යතාන්ත කෙලෙසුන් හැරපියයි’
යනු නො කියැවුණු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු කෙලෙස ජ්ඣන නැත් ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ නො කියැවුණු යැ
- ප පා එකරුණින් “අතීත කෙලෙසුන් හැරපියයි,
අනාගත කෙලෙසුන් හැරපියයි, ප්‍රත්‍යතාන්ත
කෙලෙසුන් හැරපියයි”

19 2

සුභ්බුද්ධි කාව්‍ය.

1	ස ප්‍ර.	සුඤ්ඤායා සංඛාරකකකිපරියාපනතා'ති
	ප පටිඤ්ඤා:	ආමනතා.
	ස අනු	අනිමිත්තං සංඛාරකකකිපරියාපනතනති
	ප පටි:	න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2	ස ප්‍ර	සුඤ්ඤායා සංඛාරකකකිපරියාපනතා'ති
	ප. පටිඤ්ඤා:	ආමනතා:
	ස අනු:	අප්පණ්ණිතිතො සංඛාරකකකිපරියාපනතා'ති
	ප පටි:	න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
3	ස ප්‍ර.	අනිමිත්තං න වත්තබ්බං සංඛාරකකකිපරියා-
පනතනති
	ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා:
	ස අනු:	සුඤ්ඤායා න වත්තබ්බං සංඛාරකකකිපරියා-
පනතනති
	ප පටි:	න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
4	ස ප්‍ර.	අප්පණ්ණිතිතො න වත්තබ්බං සංඛාරකකකි-
පරියාපනතා'ති
	ප පටිඤ්ඤා:	ආමනතා:
	ස අනු	සුඤ්ඤායා න වත්තබ්බං සංඛාරකකකිපරියා-
පනතනති
	ප පටි	න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5	ස ප්‍ර.	සුඤ්ඤායා සංඛාරකකකිපරියාපනතා'ති
	ප. පටිඤ්ඤා:	ආමනතා:
	ස අනු	සංඛාරකකකිතො න අනිවේවා න සංඛිතො න
පටිච්චසම්ප්පාදනො න ඛයධිමේවා න වයධිමේවා
න විරාගධිමේවා න නිරෝධධිමේවා න විපරිණාම-
ධිමේවා'ති
	ප. පටි:	න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

19 2

සුඤ්ඤතා කථා

[ශුන්‍යතාව 'අනිමිතයන්ගේ අනාතමලක්‍ෂණය යැ, නිවීම යැ' යි ද්විවි-
බසි බිඳුනනුරෙහි අනාතමලක්‍ෂණය එක් අසුරෙකින් සංඝකාරසකකි-
පයඝීපනන වෙසි නිවීමය අපයඝීපනන මැ වෙසි මේ වෙනස නො
ගෙන 'ශුන්‍යතාව සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වෙති' යි අනිකයන්
සෙසින් ලබයි ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'සුඤ්ඤතාකථා' එයි]

- 1 ස පු: ශුන්‍යතාව සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අනිමිතය සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුනු යැ
- 2 ස පු: ශුන්‍යතාව සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අප්‍රණීභිතය සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුනු යැ
- 3 ස පු 'අනිමිතය සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වෙති'
- නො කියැයුනු වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ශුන්‍යතාව සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වෙති' නො
- කියැයුනු වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුනු යැ
- 4 ස පු 'අප්‍රණීභිතය සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වෙති'
- නො කියැයුනු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ශුන්‍යතාව සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වෙති' නො
- කියැයුනු වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුනු යැ
- 5 ස පු ශුන්‍යතාව සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ස සකාරසකකිපය අනිත්‍ය නො වන්නේ වෙ ද,
ස සකිංච නො වන්නේ වෙ ද, ප්‍රතිතයසමුත්පන්න
නො වන්නේ වෙ ද, ස්වයංසංචාල නො වන්නේ
වෙ ද, ව්‍යංග්ගාල නො වන්නේ වෙ ද, නිරෝධ
සමාප්ත නො වන්නේ වෙ ද, විපරිණාම සමාප්ත
නො වන්නේ වෙ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුනු යැ

- ස. අනු: නනු සංඛාරකකතො අනිච්චො සංඛතො පච්චාසමුප්පන්නො ඛගධම්මො වයධම්මො විරාගධම්මො නිරෝධධම්මො විපරිණාමධම්මො'ති
- ප පටිඤ්ඤ: ආමනතා
- ස ස. හඤ්චි සංඛාරකකතො අනිච්චො -පෙ- විපරිණාමධම්මො,
- ස පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ "සුඤ්ඤතා සංඛාරකකතාපරියාපනතා'ති
- 6 ස. පු. රූපකකතාසං සුඤ්ඤතා සංඛාරකකතාපරියාපනතා'ති
- ප. පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස. අනු සංඛාරකකතාසං සුඤ්ඤතා රූපකකතාපරියාපනතා'ති
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤ පෙ- විඤ්ඤාණකකතාසං සුඤ්ඤතා සංඛාරකකතාපරියාපනතා'ති
- ප. පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස අනු. සංඛාරකකතාසං සුඤ්ඤතා විඤ්ඤාණකකතාපරියාපනතා'ති
- ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
8. ස. පු සංඛාරකකතාසං සුඤ්ඤතා හ වතතබ්බො රූපකකතාපරියාපනතා'ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස අනු රූපකකතාසං සුඤ්ඤතා හ වතතබ්බො "සංඛාරකකතාපරියාපනතා'ති
- ප පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස. පු සංඛාරකකතාසං සුඤ්ඤතා හ වතතබ්බො වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤ -පෙ- විඤ්ඤාණකකතාපරියාපනතා'ති
- ප පටිඤ්ඤ. ආමනතා
- ස අනු විඤ්ඤාණකකතාසං සුඤ්ඤතා හ වතතබ්බො සංඛාරකකතාපරියාපනතා'ති
- ප පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: සංකීර්ණයක් ඇතිවන සංකීර්ණ ප්‍රතික්ෂේප-
සම්පන්න කාලයක් වියදම් කළ විට
සංකීර්ණයක් නිදහස්වීමෙන් පෙන්නුම් කළ
ඇත්තේ හෝ.

ਰੂਪ ਰਚੇ ਸੁਝਾਏ. ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿ.

සිංහල ඉතිහාසයේ සිංහලයාගේ අනන්ත භාවය පිළිබඳව අතිශය වැදගත් ලෙස සඳහන් කර ඇති පිටුවකි.

සිංහලයා, 'ඉන්දියානු සංකීර්ණයක් පැවැත්වා
ලේ' යැයි හොඳින් දැනුණ මා ගේ

6 ක ප්‍ර රුපියලකිසාගේ ගුණයනම් සංඝාරාසිද්ධිපට්‍ය-
පතක මේ දී

ර. පරික්ෂක. එමෙන් සි

ස අනු. ස ස්කාර්ස්කිස්සාගේ දායකයා වූ රූපසකලාපයේ-
පහතින් වේ ද?

උ. පරි: එසේ නො, නිසැලැහු යැ

7 ස උ වෙදනා ස ල විශ්වාසකර්මයාගේ ගුණාත්මක
සංකීර්ණකර්මය පසුපසට වෙද

එ පරිසරයේ එවන් සැ

[illegible]

၀ ပရိသတ် ဇနီး ဇနီး နိမိတ်တို့

8 ස. ප්‍ර. සංකීර්ණසිංහසමිති මගින් දැනටමත් රැස්වී සිටින
පසුගිය කාලයේ සිටි

੨ ਚਰਿਤ੍ਰਾਦ੍ਯੁ ਚਿੰਤੋ ਦੁ

සි අනු රු.පසාඩ්කිසාමේ අනු.බා.ව ‘සංඝාරාධිකාරි-
 පසාඩ්කාරි මේ’ යන නිදසුනු වෙයි.

૮ ૫૯૧ શ્રીમદ્ ગોપાલકૃષ્ણ ચં

[illegible]

၁၂ ဇန်နဝါရီ ၁၉၆၆

2. రెల్ల 'రెడ్డిరాజు'ను గూర్చిన వార్తలపై సామాజిక న్యాయ-
 పరిశోధనలు చేసేది' అని చిహ్నం వేసింది

ප. පළි එයද් දියා නිසැලුනු සෑ ..

10 ප. පු:

න වතනබ්බං සුඤ්ඤතා සංඛාරකකිකිපරියා-
පනතා'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප. අනු

නඤ්ඤා චුතතං භගවතා "සුඤ්ඤමිදං භික්ඛවෙ
සංඛාරා අනෙතන වා දතතතිසෙත වා"ති²
අනෙව සුතතනෙතා'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ප පා

තෙන හි "සුඤ්ඤතා සංඛාරකකිකිපරියාපනතා"ති

සුඤ්ඤතා කථා නිවේනා

10 ප පු. 'ශුන්‍යතාව සංසකාරසකකිපයඝීපනා වෙයි' යනු නො කියැවුණු වේ ද?

ස පටිඤ්ඤ. එසේ යැ.

ප. අනු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු "මහණෙනි, යම් සංසකාර කෙනෙක් ඇද්ද, ආතව හෙයින් වේවයි ආතමය හෙයින් වේවයි මේ ශුන්‍ය වෙති' වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ස. පු. එසේ යැ.

ප පා. එකරුණින් 'ශුන්‍යතාව සංසකාරසකකිපයඝීපනා වෙයි'.

පුඤ්ඤතා කථා නිමි.

19. 3

සාමසද්දළ කථා

- 1 ස. පු සාමසද්දළං අසඛිතනනි
 ප. පටිසද්දු ආමනතා.
 ස අනු නිබ්බානං තාණං ලෙණං සරණං පරායණං
 අවුට්ඨං අමනනනි
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු සාමසද්දළං අසඛිතං, නිබ්බානං අසඛිතනනි
 ප පටිසද්දු ආමනතා
 ස අනු ද්වෙ අසඛිතානීති
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස. පු ද්වෙ අසඛිතානී'ති.
 ප පටිසද්දු ආමනතා
 ස අනු ද්වෙ තාණානි -පෙ- අනතරිකාවානි
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස. පු සාමසද්දළං අසඛිතනනි
 ප පටිසද්දු ආමනතා.
 ස. අනු සාමසද්දු සඛිතනනි.
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස. පු සාමසද්දු අසඛිතනනි.
 ප පටිසද්දු ආමනතා.
 ස අනු සාමසද්දළං අසඛිතනනි.
 ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

19 3

සාමකුඤ්චල කථා.

[මාග්ගිප්පයෙහිද එලසමාපනතිවිපිසෙසිද ආයස්මාග්ගියාගේ විපාක-
විනාශ ප්‍රාමණ්‍යඵල නමැති සම්මතයෙහි සනිටුහන් වෙයි. එසේ නො
හෙන කෙලවරප්‍රභාණයන් එලොකපතනියන් ප්‍රාමණ්‍ය ඵල වෙන්'යි ද
එහෙයින් අසංසකාර වෙන්'ද සුච්ඡෙදලියනිකායවාසින් සෙයින් ලබති
ගන්තවුන්ගේ මාද බිදුනම 'සාමකුඤ්චල කථා' එයි]

- 1 ස පු ප්‍රාමණ්‍යඵල අසංසකාන වේ ද?
- ප පටිකුඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු නිව්‍යාණය ත්‍රාණ ලෙණ සරණ පරයණ අවිඤ්ඤා
වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු (තොප මතයෙහි) ප්‍රාමණ්‍යඵල අසංසකාන වෙයි
නිව්‍යාණය අසංසකාන වේ ද?
- ප පටිකුඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු අසංසකානගේ දෙදෙනෙක් වෙන් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ .
- 3 ස පු අසංසකානගේ දෙදෙනෙක් වෙන් ද?
- ප පටි එසේ යැ.
- ස අනු ත්‍රාණගේ දෙදෙනෙක් ඇද්ද . අනාරිකාවෝ
දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු ප්‍රාමණ්‍යඵල අසංසකාන වේ ද?
- ප පටිකුඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රාමණ්‍යය සංසකාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස පු ප්‍රාමණ්‍යය අසංසකාන වේ ද?
- ප පටිකුඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රාමණ්‍යඵල අසංසකාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ ...

- 6 ස පු සොනාපතතිඵලං අසඬිතනති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු සොනාපතතිමග්ගො අසඬිතො
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 7 ස. පු සොනාපතතිමග්ගො සඬිතො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු සොනාපතතිඵලං සඬිතනති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස පු සකද්දගාමී -පෙ- අනාගාමී -පෙ- අරහත්තඵලං
අසඬිතනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු අරහත්තමග්ගො අසඬිතො
ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස පු අරහත්තමග්ගො සඬිතො'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු අරහත්තඵලං සඬිතනති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 10 ස පු සොනාපතතිඵලං අසඬිතං, සකද්දගාමී -පෙ-
අනාගාමී -පෙ- අරහත්තඵලං අසඬිතං, නිබ්බානං
අසඬිතනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු පඤ්ච අසඬිතානි'ති.
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 11 ස පු අසඬිතානි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු පඤ්ච තෘණානි -පෙ- අනතරිකා වා'ති.
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 6 ස පු ප්‍රොතාපතතිඵලං අසංසංඛාත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එතෙ යැ
- ස අනු ප්‍රොතාපතතිමානස් අසංසංඛාත වේ ද?
- ප පටි එතෙ හො කිංඤ්ඤා යැ
- 7 ස පු ප්‍රොතාපතතිමානස් සංසංඛාත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එතෙ යැ
- ස අනු: ප්‍රොතාපතතිඵලං ස සංඛාත වේ ද?
- ප. පටි එතෙ හො කිංඤ්ඤා යැ
- 8 ස පු සකාදගාමී අනාගාමී අභිත්තිඵලං අසංසංඛාත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එතෙ යැ
- ස. අනු අභිත්තිමානස් අසංසංඛාත වේ ද?
- ප පටි එතෙ හො කිංඤ්ඤා යැ
- 9 ස පු අභිත්තිමානස් සංසංඛාත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එතෙ යැ
- ස අනු අභිත්තිඵලං ස සංඛාත වේ ද?
- ප පටි එතෙ හො කිංඤ්ඤා යැ,
10. ස පු ප්‍රොතාපතතිඵලං අසංසංඛාත වේ ද, සකාදගාමී . අනාගාමී අභිත්තිඵලං අසංසංඛාත වේ ද, භිජ්ජිණස් අසංසංඛාත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එතෙ යැ
- ස අනු අසංසංඛාතයෝ පඤ්ඤානෙත්ථ ආදිද්ද?
- ප පටි එතෙ හො කිංඤ්ඤා යැ
- 11 ස පු අසංසංඛාතයෝ පඤ්ඤානෙත්ථ ආදිද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එතෙ යැ
- ස අනු ත්‍රාණයෝ පඤ්ඤානෙත්ථ ආදිද්ද, අනාරාමාංගි පඤ්ඤානෙත්ථ ආදිද්ද?
- ප පටි එතෙ හො කිංඤ්ඤා යැ

19 4

පතති කථා

- 1 ස පු පතති අසඹිතා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා,
ස අනු: තාණං ලොණං සරණං පරායනං අවුච්ඡිකං අම-
තනති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු පතති අසඹිතා, නිබ්බානං අසඹිතනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දො අසඹිතානී'ති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු දො අසඹිතානී'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු. දො තාණාති -පෙ- [දො] අනතරිකා වා'ති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු චීවරස්ස පතති අසඹිතා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු නිබ්බානං -පෙ- අමතනති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු චීවරස්ස පතති අසඹිතා, නිබ්බානං අසඹි-
තනති.
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දො අසඹිතානී'ති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු දො අසඹිතානී'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දො තාණාති, -පෙ- [දො] අනතරිකා වා'ති
ප පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

19 4

පතතිකථා

[ප්‍රතිලාභය ප්‍රාප්ති නමු එ අසංසකාන වෙතිසි සුච්ඡෙදිසනිකාස-
වාසින් සෙසින් ලබති ඔක්තවුන්ගේ වාද බිදුනට 'පතති කථා' එසි]

- 1 ස ප්‍ර ප්‍රාප්ති අසංසකාන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු. ත්‍රාණ ලෙණ සරණ පරායණ අව්‍යුත අමාන වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස ප්‍ර ප්‍රාප්ති අසංසකාන වෙයි, නිමිණ අසංසකාන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අසංසකානයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 3 ස ප්‍ර අසංසකානයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ත්‍රාණයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද, අනාරිකාවෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස ප්‍ර විචරයාගේ ප්‍රාප්තිය අසංසකාන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු නිමිණය අමාන වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස ප්‍ර විචර ප්‍රාප්තිය අසංසකාන වෙයි, නිමිණය අසංසකාන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අසංසකානයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස ප්‍ර අසංසකානයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ත්‍රාණයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද අනාරිකාවෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ

7 ස පු

පිණ්ඩපාතස්ස -පෙ සෙනාසනස්ස -පෙ- ගිලාන-
පච්චයහෙසජ්ජපරික්කාරස්ස පතති අසඬතා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

නිබ්බානං -පෙ- අවුත්තා අමතනති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8 ස පු

ගිලානපච්චයහෙසජ්ජපරික්කාරස්ස පතති
අසඬතා, නිබ්බානං අසඬතනති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

දො අසඬතානි'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9 ස පු

දො අසඬතානි'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

දො තාණාති -පෙ- [දො] අනතරිකා වා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

10 ස පු

චීවරස්ස පතති අසඬතා -පෙ- පිණ්ඩපාතස්ස
-පෙ- සෙනාසනස්ස -පෙ- ගිලානපච්චයහෙසජ්ජ-
පරික්කාරස්ස පතති අසඬතා, නිබ්බානං
අසඬතනති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

පඤ්ච අසඬතානි'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11 ස පු

පඤ්ච අසඬතානි'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

පඤ්ච තාණාති -පෙ- [පඤ්ච] අනතරිකා වා'ති.

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12 ස පු

පඨමස්ස ක්කානස්ස පතති අසඬතා (ඵවං සබ්බං
විජ්ජාරෙතබ්බං), දුතියස්ස ක්කානස්ස -පෙ- තතියස්ස
ක්කානස්ස -පෙ- චතුර්ත්තස්ස ක්කානස්ස -පෙ- අංකාසා-
නඤ්චායතනස්ස -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්චායතනස්ස
-පෙ- ආකිඤ්චඤ්ඤායතනස්ස -පෙ- තෙවසඤ්ඤා-
නාසිඤ්ඤායතනස්ස -පෙ- සොතාපතතිමග්ගස්ස
-පෙ- සොතාපතතිඵලස්ස -පෙ- සකදගාමිමග්ගස්ස
-පෙ- සකදගාමිඵලස්ස -පෙ- අනාගාමිමග්ගස්ස
-පෙ- අනාගාමිඵලස්ස -පෙ- අරහත්තමග්ගස්ස
-පෙ- අරහත්තඵලස්ස පතති අසඬතා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

- ස. අනු නිබ්බානං -පෙ- අවුත්තං අමනන්තං
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 13 ස පු** දේ අසඬිතානි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දේ තාණානි -පෙ- [දේ] අනන්තරිකා වා'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 14 ස පු.** සොතාපතනිමග්ගස්ස පතනි අසඬිතා, සොතා-
පතනිඵලස්ස පතනි අසඬිතා -පෙ- අරගගන-
මග්ගස්ස පතනි අසඬිතා, අරගගනඵලස්ස පතනි
අසඬිතා, නිබ්බානං අසඬිතන්ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු නව අසඬිතානි'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 15 ස පු.** නව අසඬිතානි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු නව තාණානි පෙ- [නව] අනන්තරිකා වා'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 16 ප පු** න වත්තබ්බො පතනි අසඬිතා'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප අනු පතනි රූප.¹ වෙදනා සඤ්ඤා සංඛාරා විඤ්ඤා-
ණනති
ස පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප පා තෙන හි "පතනි අසඬිතා"ති

පතනි කථා නිවසිතා

1. රූපා - සිවු

ස අනු	නිජාණය දච්ඡත අමාත වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
13 ස පු	අසංඝකාතයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
ප පටි	එසේ යැ
න අනු	ත්‍රාණයෝ දෙදෙනෙක් අනාරිකාවෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
14 ස. පු	ශ්‍රෝතාපතතිමාගීප්‍රාප්තිය අස ඝකාත වේ ද, ශ්‍රෝතාපතතිඵලප්‍රාප්තිය අසංඝකාත වේ ද, අභිත්ථඵලප්‍රාප්තිය අසංඝකාත වේ ද, නිජාණය අසංඝකාත වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	අසංඝකාතයෝ නව දෙනෙක් ඇද්ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
15 ස. පු	අසංඝකාතයෝ නව දෙනෙක් ඇද්ද?
ප. පටි	එසේ යැ
ස අනු	ත්‍රාණයෝ නවදෙනෙක් අනාරිකාවෝ නව - දෙනෙක් ඇද්ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
16. ප පු	'ප්‍රාප්ති අසංඝකාත වෙති'යි නො කියැවුනු වේ ද?
ස. පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ප අනු	ප්‍රාප්තිය රූප, වේදනා, සංඤ, සංඝකාර, විඤ්ඤ වේ ද?
ස පු	එසේ යො කියැවුනු යැ
ප පා	එකරුණිත් 'ප්‍රාප්තිය අසංඝකාත' වේ

තථතා කථා.

- 1 ස පු සබ්බධම්මානං තථතා අසඹිතා'ති
ප පටි ආමනතා
ස අනු තිබ්බානං තාණං ලෙණං සරණං පරායනං
අවුච්ඡාදා අමතනති
ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු සබ්බධම්මානං තථතා අසඹිතා, තිබ්බානං
අසඹිතනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස අනු දෙව අසඹිතානි'ති
ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු දෙව අසඹිතානි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දෙව තාණාති පෙ- [දෙව] අනතරිකා වා'ති
ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු රූපස්ස රූපතා, නනු රූපතා අසඹිතා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස අනු තිබ්බානං පෙ උ මතනති
ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ පෙ-
- 5 ස පු රූපස්ස රූපතා, නනු රූපතා අසඹිතා, තිබ්බානං
අසඹිතනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දෙව අසඹිතානි'ති
ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

19 5

තථතා කථා

[රූපාදි හැම ධර්මයන්ගේ රූපාදිභාව සංකීර්ණ තථතාවක් ඇද්ද, එ ද සංසකාත රූපාදින්හි අපයාසිතන බැවින් අසංසකාත යයි සමහර උත්තරාපථකයන් සෙසින් ලබ්ධි ගනුවන්ගේ වාද බිඳුනට 'තථතාකථා' එහි]

- 1 ස පු හැම ධර්මයන්ගේ තථතා අසංසකාත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු නිජ්ඣාණය ත්‍රාණය ලෙණය සරණය පරායණය අවික්‍ෂිතය අමාතය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු හැම දහමුන්ගේ තථතා අසංසකාත වේ ද? නිජ්ඣාණය අසංසකාත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අසංසකාතයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 3 ස පු අසංසකාතයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු ත්‍රාණයෝ දෙදෙනෙක් අත්තරිකාවෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු රූපයාගේ රූපකය ඇත, රූපකය අසංසකාත නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු නිජ්ඣාණය අමාතය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස පු රූපයාගේ රූපකය ඇත, රූපකය අසංසකාත නො? නිජ්ඣාණය අසංසකාත නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අසංසකාතයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

6 ස පු

දේ අසඬිතානි'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

දේ තාණාති -පෙ- [දේ] අනතරිකා වා'ති

ප පටි

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

7 ස පු

වේදනාස වේදනතා, නනු වේදනතා -පෙ-
 සඤ්ඤාස සඤ්ඤාතා, නනු සඤ්ඤාතා -පෙ- සඬා-
 රානං සඬාරතා, නනු සඬාරතා -පෙ-
 විඤ්ඤාණසං විඤ්ඤාණතා, නනු විඤ්ඤාණතා
 අසඬිතා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

නිබ්බානං -පෙ- අමතනති

ප පටි

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු

රූපසං රූපතා, නනු රූපතා, -පෙ- විඤ්ඤාණසං
 විඤ්ඤාණතා, නනු විඤ්ඤාණතා අසඬිතා,
 නිබ්බානං අසඬිතනති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

ඡ අසඬිතානි'ති

ප පටි

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු

ඡ අසඬිතානි'ති.

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

ඡ තාණාති -පෙ- [ඡ] අනතරිකා වා'ති

ප පටි

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

10. ප. පු

න වතතබ්බං 'සබ්බධම්මානං තපතා අසඬිතා'ති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප. අනු

සබ්බධම්මානං තපතා රූපං¹ වේදනා සඤ්ඤා
 සඬාරා විඤ්ඤාණනති

ස. පටි

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ප. පා

තෙන හි "සබ්බධම්මානං තපතා අසඬිතා"ති

තපතා කථා නිවේශනා

- 6 ස පු අසංසකානසෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු ත්‍රාණයෝ දෙදෙනෙක් අනනරිකාවෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 7 ස පු වෙදනාවගේ වෙදනානිස රූත, වෙදනානිස . සංඥාවගේ සංඥානිස ඇත, සංඥානිස සංසකාරයන්ගේ සංසකාරනිස ඇත, සංසකාරනිස විඤ්ඤානගේ විඤ්ඤානිස ඇත, විඤ්ඤානිස අසංසකාන නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු නිව්‍යාණය අමානස වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
8. ස. පු රූපයාගේ රූපනිස ඇත, රූපනිස විඤ්ඤානගේ විඤ්ඤානිස ඇත, විඤ්ඤානිස අසංසකාන නො? නිව්‍යාණය අසංසකාන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු අසංසකානසෝ සදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
9. ස පු අසංසකානසෝ සදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු ත්‍රාණයෝ සදෙනෙක් අනනරිකාවෝ සදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 10 ප පු 'සපිට්ඨසන්තේ තථ්‍යාව අසංසකාන වෙති'යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු සපිට්ඨසන්තේ තථ්‍යාව රූප, වෙදනා, සංඥා, සංසකාර, විඤ්ඤා වේ ද?
- ස. පටි එසේ නො කියැවුනු
- ප පා එකරු කීත් 'සපිට්ඨසන්තේ තථ්‍යාව අසංසකාන වේ'

කුසල කථා

- 1 ස පු: නිබ්බානධාතු කුසලා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු සාරම්මණා, අත්ති තාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණි'ති
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු නනු අනාරම්මණා, නත්ති තාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණි'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස ස: හඤ්චි අනාරම්මණා, නත්ති තාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණි,
 ස පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ 'නිබ්බානධාතු- කුසලා'ති
- 2 ස පු: අලොභො කුසලො සාරම්මණො, අත්ති තාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණි'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු නිබ්බානධාතු කුසලා සාරම්මණා, අත්ති තාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණි'ති
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
3. ස පු: අද්දෙසො කුසලො -පෙ- අමොභො කුසලො -පෙ- සද්ධා -පෙ- චිට්ඨා -පෙ- සති -පෙ- සමාධි -පෙ- පඤ්ඤා කුසලා සාරම්මණා, අත්ති තාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණි'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස අනු නිබ්බානධාතු කුසලා සාරම්මණා, අත්ති තාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණි'ති
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

19 6

කුසල කථා

[අනවද්‍ය ද කුසල යැ, ඉෂට්ඨිකානුප්‍රණාය ද කුසල යැ, එහි 'අනවද්‍ය' යනු කෙලශවිප්‍රසූතන යන අර්ථයි. මේ අර්ථය අකුසල් නබා හැම දහම් ඇසුරු කෙරෙයි. 'ඉෂට්ඨිකානු' යනු ඉෂට්ඨික නිෂපාදක ප්‍රණාය යන අර්ථයි මේ අර්ථය කුසලත්‍රිකයෙහි එන ආදිපදය මැ ඇසුරු කෙරෙයි. මේ මාගිය නො ගෙන අනවද්‍යභාව මාත්‍රයෙන් මැ 'නිවන කුසල'යි ලබයි ගත්තෝ ඇත. අකුසලකාය වාසීන් සෙසිනි උනව ඉෂට්ඨිකානාප-යෙන් නිවාණසාමයේ කුසලභාව නැති සේ දක්වන්නට 'කුසලකථා' එයි]

- 1 ස පු නිව්‍යාණධාතු කුසල වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ.
 - ස අනු සාලමින වේ ද, එයට ආවහිතා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
 - ප පටි ඵසේ නො කියැවුතු යැ.
 - ස. අනු අනාලමින නො එයට ආවහිතා ප්‍රණීධි නැත් නො?
 - ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ.
 - ස ධ ඉදින් අනාලමින වේ නම්, එයට ආවහිතා ප්‍රණීධි නැත් නම්,
 - ස පා භවත, 'නිව්‍යාණධාතු කුසල වෙති'යි නො කියැ-වුතු මැ යැ.
- 2 ස පු අලොභස කුසල වේ ද, සාලමින වේ ද, එයට ආවහිතා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
 - ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ.
 - ස අනු නිව්‍යාණධාතු කුසල වේ ද, සාලමින වේ ද, එයට ආවහිතා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
 - ප පටි ඵසේ නො කියැවුතු යැ.
- 3 ස පු අදෝපස කුසල අධොපස කුසල ශ්‍රද්ධා විසඪි සංඛි සමාසි ප්‍රඥ කුසල වේ ද, සාලමින වේ ද, එයට ආවහිතා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
 - ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ.
 - ස අනු නිව්‍යාණධාතු කුසල වේ ද, සාලමින වේ ද, එයට ආවහිතා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
 - ප පටි ඵසේ නො කියැවුතු යැ.

- 4 ස පු නිබ්බානධාතු කුසලා අනාරම්මණා, නස්සි තාස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු අලොභො කුසලො අනාරම්මණො, නස්සි තාස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති
- ප පටි න හෙවං වහනබ්බං -පෙ-
- 5 ස පු නිබ්බානධාතු කුසලා අනාරම්මණ, නස්සි තාස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු අද්දසො කුසලො -පෙ- අමොහො කුසලො -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- විරියං -පෙ- සති -පෙ- සමාධි -පෙ- පඤ්ඤා කුසලා අනාරම්මණා, නස්සි තාස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති
- ප පටි න හෙවං වහනබ්බං -පෙ-
- 6 ප පු න වහනබ්බං නිබ්බානධාතු කුසලා'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප අනු නනු නිබ්බානධාතු අනවජ්ජා'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප ස භඤ්චි නිබ්බානධාතු අනවජ්ජා,
- ප පා තෙන වන රෙ වහනබ්බං "නිබ්බානධාතු කුසලා"ති

කුසල කපා නිවසිතා.

19. 7.

අවනන්තියාම කථා.

1 ස පු

අති පුට්ඨනස්ස අවනන්තියාමතා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

මානුෂ්‍යකාමො අවනන්තියතො, පිභුෂානකාමො
-පෙ- අරහන්තඝාතකාමො -පෙ- රුහිරුප්පාදකාමො
-පෙ- සංඝිකභෙදකාමො අවනන්තියතො'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2. ස පු

අති පුට්ඨනස්ස අවනන්තියාමතා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

අවනන්තියතස්ස පුග්ගලස්ස විවික්ච්ඡා උප-
පේය්‍යා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස ස

හඤ්චි අවනන්තියතස්ස පුග්ගලස්ස විවික්ච්ඡා
උපපපේය්‍යා,

ස පා

නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ "අති පුට්ඨනස්ස
අවනන්තියාමතා'ති

3 ස පු

අවනන්තියතස්ස පුග්ගලස්ස විවික්ච්ඡා
නුපපපේය්‍යා'ති

ප. පටිඤ්ඤ

ආමනතා.

ස අනු

පභිනා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4 ස පු

පභිනා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

සොත්තපත්තිමග්ගොනා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස අනු

සකදගාමි -පෙ- අනාගාමි -පෙ- අරහන්ත-
මග්ගොනා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

19 7

අව්වනනනියාම කථා.

[“සකිං නිවුගෙහා නිවුගෙහා’ව හොති -වරත් ගැලුණේ ගැලුණේ මැ වේ” යන සුත්‍රපාඨ නිසා පෘථග්ජනහට අත්‍යන්තනියාමනා ඇතැ’යි සමහර උත්තරාපටකයන් සෙසින් ලබති ගන්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘අව්වනනනියාමකථා’ එයි]

- 1 ස පු පෘථග්ජනහට අත්‍යන්තනියාමනා ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු මාතෘඝාතක අත්‍යන්තනියක (එකාන්ත නියමයෙන් එසේ) වේ ද, පිතෘඝාතක අරහන්තඝාතක . රුධිරොත්තපාදක සසඝනෙදක අත්‍යන්තනියක වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු පෘථග්ජනහට අත්‍යන්තනියාමනා ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු අත්‍යන්තනියක පුද්ගලහට විචිකිත්‍යා උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් අත්‍යන්තනියක පුද්ගලහට විචිකිත්‍යා උපදනේ වී නම්,
- ස පා හව්න, ‘පෘථග්ජනහට අත්‍යන්තනියාමනා ඇතැ’යි නො කියැවුනු මැ යැ
- 3 ස පු අත්‍යන්තනියක පුද්ගලහට විචිකිත්‍යා නූපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු ප්‍රතිණ වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු ප්‍රතිණ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ශ්‍රොතෘපහතිමාභියෙන් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අද්ද සකාද්ගාමි අනාගාමි අධිත්මාභියෙන් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

5. ස පු

කතමෙන මග්ගෙනා'ති

ප ටි

අකුසලෙන මග්ගෙනා'ති

ස අනු

අකුසලො මග්ගො නියසාණිකො ඛයගාමි බොධගාමි
අනාසවො -පෙ- අසඬ්ඛිලෙසිකො'ති

ප පටි.

න ගෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

ස අනු

නනු අකුසලො මග්ගො අනියසාණිකො [-පෙ-]
සඬ්ඛිලෙසිකො'ති

ප. පටිඤ්ඤා.

ආමනතා

ස. ය;

හඤ්චි අකුසලො මග්ගො අනියසාණිකො -පෙ-
සඬ්ඛිලෙසිකො,

ස. පා

නො ච වත රෙ වත්තබ්බං “අව්වනනනියකස්ස
පුග්ගලස්ස විවිකිච්ඡා අකුසලෙන මග්ගෙන
පභිනා'ති

6. ස. පු

සස්සතදිට්ඨියා නිග්ගස්ස පුග්ගලස්ස උච්ඡේදදිට්ඨි
උපපජ්ජේය්‍යාති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස. ය

හඤ්චි සස්සතදිට්ඨියා නිග්ගස්ස පුග්ගලස්ස උච්ඡේද-
දිට්ඨි උපපජ්ජේය්‍යා,

ස. පා

නො ච වත රෙ වත්තබ්බං “අනි පුට්ඨජ්නස්ස
අව්වනනනියාමනා”ති

7. ස පු

සස්සතදිට්ඨියා නිග්ගස්ස පුග්ගලස්ස උච්ඡේදදිට්ඨි
නුපපජ්ජේය්‍යා'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු

පභිනා'ති

ප. පටි.

න ගෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

8. ස පු

පභිනා'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු:

සොතාපතතිමග්ගෙනා'ති

ප. පටි

න ගෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

ස. අනු

සකදගාමිමග්ගෙන -පෙ- අනාගාමිමග්ගෙන -පෙ-
අරහත්තමග්ගෙනාති

ප. පටි

න ගෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

- 5 ස පු කවර මාගීයෙකින් වේ ද?
- ප වි අකුශල මාගීයෙහි
- ස අනු අකුශල මාගීය නෙෙය්‍යාණීක ඝෘයගාමී බොධගාමී
අනාසුචි අසාංකෙලයික වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු අකුශල මාගීය අනෙෙය්‍යාණීක සාංකෙලයික
නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් අකුශලමාගීය අනෙෙය්‍යාණීක සාංකෙල-
යික වී නම්,
- ස පා භවත, 'අතඤ්ඤානියත පුද්ගලහට විවික්ඛා
අකුශලමාගීයෙන් ප්‍රතිණ යැ'යි නො කියැවුනු
මැ යැ
- 6 ස පු ශාශ්වතදූෂටියෙන් නියත පුද්ගලහට උචෙත්තදූෂටී
උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින්, ශාශ්වතදූෂටියෙන් නියත පුද්ගලහට
උචෙත්තදූෂටී උපදනේ වේ නම්,
- ස පා භවත, 'පාඨක්ඛනහට අතඤ්ඤානියාමනා ඇතැ යි
නො කියැවුනු මැ යැ
- 7 ස. පු ශාශ්වතදූෂටියෙන් නියත පුද්ගලහට උචෙත්තදූ
ෂටී නුපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රතිණ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 8 ස පු ප්‍රතිණ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රොතාපතනිමාගීයෙන් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු සකාදගාමී මාගීයෙන අනාගාමී මාගීයෙන්
අභිනිමාගීයෙන් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

9 ස පු

කතමෙන මග්ගෙනා'ති

ප ටි

අකුසලෙන මග්ගෙනා'ති

ස අනු

අකුසලො මග්ගො නිශ්ශාණ්ඛො ධග්ගාමි බොධගාමි
අනාසවො -පෙ- අසඬ්ඛිලෙසිකො'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බො -පෙ-

ස. අනු.

නනු අකුසලො මග්ගො අනිශ්ශාණ්ඛො -පෙ-
සඬ්ඛිලෙසිකො'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස ධ

හඤ්චි අකුසලො මග්ගො අනිශ්ශාණ්ඛො -පෙ-
සඬ්ඛිලෙසිකො,

ස පා

නො ච වත රෙ වත්තබ්බො “සස්සනදිට්ඨියා
නිශ්ශස්ස පුග්ගලස්ස උච්චේදදිට්ඨි අකුසලෙන
මග්ගෙන පභිනා”ති

10. ස පු

උච්චේදදිට්ඨියා නිශ්ශස්ස පුග්ගලස්ස සස්සනදිට්ඨි
උප්පජ්ජෙය්‍යා'ති

ප. පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස ධ

හඤ්චි උච්චේදදිට්ඨියා නිශ්ශස්ස පුග්ගලස්ස
සස්සනදිට්ඨි උප්පජ්ජෙය්‍යා,

ස පා

නො ච වත රෙ වත්තබ්බො “අභි පුපුජ්ජනස්ස
අවිවක්ඛානිකාමතා”ති

11 ස පු

උච්චේදදිට්ඨියා නිශ්ශස්ස පුග්ගලස්ස සස්සනදිට්ඨි
නුප්පජ්ජෙය්‍යාති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස. අනු

පභිනා'ති

ප පටි.

න හෙවං වත්තබ්බො -පෙ-

12 ස පු

පභිනා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

සොතාපභිනිමග්ගෙනා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බො -පෙ-

ස අනු

සකද්‍යගාමි මග්ගෙන -පෙ- අනාගාමිමග්ගෙන පෙ-
අරහත්තමග්ගෙනා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බො -පෙ-

- 9 ස පු කවර මාගිසෙකින් වෙ ද?
- ප ව අකුහලමාගිසෙකි
- ස අනු අකුහලමාගිස නෙයෙය්‍යාණික, ස්‍යයගාමි, බොධි-
ගාමි, අභාසුච අසාංකෙලශික වෙ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු අකුහලමාගිස අනෙයෙය්‍යාණික . . සාංකෙලශික
නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් අකුහලමාගිස අනෙයෙය්‍යාණික සාංකෙල-
ශික වී නම්,
- ස පා: හවත, 'භාඛිතදූපටියෙන් නිසත පුඤ්ඤාභට
උච්ඡේදදූපටි අකුහලමාගිසෙන් ප්‍රතිණ වෙති'යි
නො කියැවුනු මැ යැ
- 10 ස පු උච්ඡේදදූපටියෙන් නිසත පුඤ්ඤාභට භාඛිත-
දූපටි උපදනේ වෙ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් උච්ඡේද දූපටියෙන් නිසත පුඤ්ඤාභට
භාඛිතදූපටි උපදනේ වී නම්,
- ස. පා හවත, "පාඨග්ජනාට අත්‍යන්තනිසාමනා
අතැ'යි නො කියැවුනු මැ යැ
- 11 ස පු උච්ඡේදදූපටියෙන් නිසත පුද්ගලාභට භාඛිත-
දූපටි නුපදනේ වෙ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු ප්‍රතිණ වෙ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
12. ස පු ප්‍රතිණ වෙ ද?
- ප පටිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ස අනු ශ්‍රොතාපතනිමාගිසෙන් වෙ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු සකාදගාමි මාගිසෙන් අනාගාමි මාගිසෙන්
අභිනිමාගිසෙන් වෙ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

13 ස පු

කතමෙන මග්ගෙනා'ති

ප වි

අකුසලෙන මග්ගෙනා'ති

ස අනු:

අකුසලො මග්ගො අනිත්‍යාණ්ඤා -පෙ- සබ්බිලෙ-
සිකො,

ස. පා

නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "උච්ඡද්දිසිකා
නිත්‍යස්ස පුග්ගලස්ස සස්සන්දිට්ඨි අකුසලෙන
මග්ගෙන පභිනා"ති.

14 ප. පු

න වත්තබ්බං "අභි පුට්ඨජානස්ස අව්වන්ත-
නිකාමතා"ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ප අනු

නනු වුත්තං භගවතා "ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො
පුග්ගලො සමන්තාගතො හොති එකන්තකාලකෙහි
අකුසලෙහි ධම්මෙහි, සො සත්ථිං නිමුග්ගො
නිමුග්ගො'ව හොති"ති. අපෙඨ'ව සුත්තන්තොති

ස පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ප. පා:

තෙන හි "අභි පුට්ඨජානස්ස අව්වන්තනිකාමතා"ති

15 ස. පු.

වුත්තං භගවතා "ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො
පුග්ගලො සමන්තාගතො හොති එකන්තකාලකෙහි
අකුසලෙහි ධම්මෙහි සො සත්ථිං නිමුග්ගො
නිමුග්ගො'ව හොති"ති. කතා තෙන ච කාරණෙන
"අභි පුට්ඨජානස්ස අව්වන්තනිකාමතා"ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ස අනු

වුත්තං භගවතා "ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො
පුග්ගලො උමමුජ්ඣා නිමුජ්ඣති"ති. අපෙඨ'ව
සුත්තන්තොති.

ප. පටිඤ්ඤා

ආමන්තා.

ස අනු

සබ්බකාලං උමමුජ්ඣා නිමුජ්ඣති'ති

ප පටි

න හෙවා වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 13 ස පු** කවර මාහියෙකින් වේ ද?
- ප වි** අකුශල මාහියෙති
- ස අනු** අකුශලමාහිය අනෙය්‍යාණික සංකෙලශික වේ ද?
- ස පා** භවත, 'උචෙජ්දදුජ්ජියෙත් නියත පුද්ගලහට ශාශවතදුජ්ජි අකුශලමාහියෙන් ප්‍රභිණ වෙති'යි නො කියැවුනු මැ යැ
- 14 ප පු** 'පාඨග්ජනහට අත්‍යන්තනියාමතා ඇතැ'යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ** එසේ යැ
- ප අනු** භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නො.
- "මහණෙනි, මෙලොව ඇතැම් පුද්ගලයෙක් එකාන්තයෙන් කෘෂණ වූ අකුශලධර්මයෙන් (නියත මිත්‍යාදුජ්ජියෙන්) සමකාගත වෙයි හෙ වරක් භවයෙහි ගැලුණේ ගැලුණේ මැ වේ" යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ස පටිඤ්ඤ** එසේ යැ
- ප පා:** එකරුණින් 'පාඨග්ජනහට අත්‍යන්තනියාමතා ඇත'
- 15 ස පු** භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද. "මහණෙනි, මෙලොව ඇතැම් පුද්ගලයෙක් එකාන්තයෙන් කෘෂණ වූ අකුශලධර්මයෙන් සමකාගත වූයේ වෙයි. හෙ වරක් භවයෙහි ගැලුණේ ගැලුණේ මැ වෙයි" යනු කරුණු කොට එකරුණින් "පාඨග්ජනහට අත්‍යන්තනියාමතා" ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ** එසේ යැ
- ස අනු** භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද "මහණෙනි, මෙලොව ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ශ්‍රද්ධාදීන් විසින් නැති ගැලෙනුයේ වේ" යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප පටිඤ්ඤ** එසේ යැ
- ස අනු** හැම කල්හි නැති ගැලෙනුයේ වේ ද?
- ප පටි** එසේ නො කියැවුනු යැ .

16 ස ප්‍ර:

වුතතං භගවතා “ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො සමනනාගණො භොති එකනනකාලකෙති අයුස-
ලෙහි ධම්මෙහි සො සකිං නිමුග්ගො නිමුග්ගො’ව
භොති”ති කථො තෙන ච කාරණෙන “අසී
පුඤ්ජනස්ස අව්වනනනියාමනා”ති

ප පටිඤ්ඤා:

ආමනනා:

ස අනු

වුතතං භගවතා “ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො
පුග්ගලො උමමුජ්ජිකා ධිගො භොති, උමමුජ්ජිකා
විපසසති, විලොකෙති, උමමුජ්ජිකා පතරති,
උමමුජ්ජිකා පතිගාධප්පතො භොති”ති 1
අකෙච්ච සුතතතො’ති

ප පටිඤ්ඤා:

ආමනනා:

ස අනු

“සබ්බකාලං උමමුජ්ජිකා පතිගාධප්පතො
භොති”ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බෙ - පෙ-

අව්වනනනියාම කථා නිමිතා.

16 ස පු

භාග්‍යවතුන් වීසින් “මහණෙනි, මෙලොව ඇතැම් පුද්ගලයෙක් එකානන්තකෘතීන් අකුලබ්ධියෙන් සමන්විත වෙයි. හෙ වරක් භවයෙහි ගැලුණේ ගැලුණේ මැ වෙසී වදරන ලද්ද”යි කරුණු කොට එකරුණින් “පෘථග්ජනහට අනාත්තකියාමනා” ඇද්ද?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස අනු

භාග්‍යවතුන් වීසින්, “මහණෙනි, මෙලොව ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ශ්‍රද්ධාදීන් නැති සිටියේ වෙයි (සෝවන් පුතුල්) නැති ගමන මාගීය බලනයේ වෙයි (සෙදගැම් පුතුල් කෙලයනනුභාවයෙන්) නැති (අනගැම් බවට අඛණ්ඩ වැ යන්නේ වෙයි (අනගැම් පුතුල්) නැති ප්‍රතික්ෂාචට පැමිණියේ වේ”යයි වදාළ සුත්‍රානන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?”

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස අනු

හැම කල්හි නැති ප්‍රතික්ෂාප්‍රාප්ත වූයේ වේ ද?

ප පටි

එසේ නො කියැවුණු යැ

අව්‍යාකෘතිය කථා නිමි

ඉන්ද්‍රිය කථා.

- 1 ස. පු නැති ලෝකියං සද්ධිජයිනනි ?
ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු නැති ලෝකියා සද්ධා'නි
ප පටි න හෙවං වනතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු නැති ලෝකියං විරිගිජයියා -පෙ- සතිජයියා -පෙ-
සමාබිජයියං -පෙ- පඤ්ඤාජයියනති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු නැති ලෝකියා පඤ්ඤා'නි
ප. පටි න හෙවං වනතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු අනු ලෝකියා සද්ධා'නි
ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු අනු ලෝකියං සද්ධිජයියනති.
ප පටි න හෙවං වනතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස. පු අනු ලෝකියං විරිගියං -පෙ- සති -පෙ- සමාබි
-පෙ- පඤ්ඤා'නි.
ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු අනු ලෝකියං පඤ්ඤාජයියනති
ප පටි න හෙවං වනතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු අනු ලෝකියො මනො, අනු ලෝකියං මනිජි-
යනති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු අනු ලෝකියා සද්ධා, අනු ලෝකියං සද්ධිජයියනති
ප පටි න හෙවං වනතබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස. පු අනු ලෝකියො මනො, අනු ලෝකියං මනිජි-
යනති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස. අනු අනු ලෝකියා පඤ්ඤා, අනු ලෝකියං පඤ්ඤාජි-
යනති
ප පටි න හෙවං වනතබ්බෙ පෙ-

19. 8

ඉන්ද්‍රිය කථා.

[ලෝකික ශ්‍රද්ධා ශ්‍රද්ධා ම, වෙසි ඉන්ද්‍රිය නො වෙසි. එසේ ම, විය්‍යාසි සමාති සමාති ප්‍රඥාවෝත් විය්‍යාදිත් ම, මිස ඉන්ද්‍රිය නො වෙති'යි හෙතුවාද මහිංසාසකතිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්ධි ගන්හවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'ඉන්ද්‍රියකථා' එයි.]

- 1 ස පු ලෝකික ශ්‍රද්ධාන්ද්‍රිය නාද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ලෝකික ශ්‍රද්ධා නාද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු ලෝකික විය්‍යාදිත් සමාතින්ද්‍රිය සමාතින්ද්‍රිය ප්‍රඥාන්ද්‍රිය නාද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ලෝකික ප්‍රඥා නාද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 3 ස පු ලෝකික ශ්‍රද්ධා ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ලෝකික ශ්‍රද්ධාන්ද්‍රිය ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු ලෝකික විය්‍යාසි සමාති සමාති ප්‍රඥා ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ලෝකික ප්‍රඥාන්ද්‍රිය ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස පු ලෝකික මනස ඇද්ද, ලෝකික මනසින්ද්‍රිය ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ලෝකික ශ්‍රද්ධා ඇද්ද, ලෝකික ශ්‍රද්ධාන්ද්‍රිය ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස පු ලෝකික මනස ඇද්ද, ලෝකික මනසින්ද්‍රිය ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ලෝකික ප්‍රඥා ඇද්ද, ලෝකික ප්‍රඥාන්ද්‍රිය ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

- 7 ස. පු. අත්ථි ලොකිකං සොමනස්සං, අත්ථි ලොකිකං සොමනස්සන්ද්‍රිකං, අත්ථි ලොකිකං ජිව්හං, අත්ථි ලොකිකං ජිව්හිත්ථිකන්තං
- ප පටිඤ්ඤා. ආමන්තා
- ස. අනු. අත්ථි ලොකිකං සඤ්ඤා, අත්ථි ලොකිකං සඤ්ඤිත්ථිකන්තං
- ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
8. ස. පු. අත්ථි ලොකිකං ජිව්හං, අත්ථි ලොකිකං ජිව්හිත්ථිකන්තං.
- ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.
- ස. අනු. අත්ථි ලොකිකං පඤ්ඤා, අත්ථි ලොකිකං පඤ්ඤිත්ථිකන්තං.
- ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
9. ස. අත්ථි ලොකිකං සඤ්ඤා, නත්ථි ලොකිකං සඤ්ඤිත්ථිකන්තං.
- ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.
- ස. අනු. අත්ථි ලොකිකං මනෝ, නත්ථි ලොකිකං මනිත්ථිකන්තං.
- ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
10. ස. පු. අත්ථි ලොකිකං පඤ්ඤා, නත්ථි ලොකිකං පඤ්ඤිත්ථිකන්තං.
- ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.
- ස. අනු. අත්ථි ලොකිකං මනෝ, නත්ථි ලොකිකං මනිත්ථිකන්තං
- ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
11. ස. පු. අත්ථි ලොකිකං සඤ්ඤා, නත්ථි ලොකිකං සඤ්ඤිත්ථිකන්තං
- ප පටිඤ්ඤා. ආමන්තා
- ස. අනු. අත්ථි ලොකිකං සොමනස්සං, නත්ථි ලොකිකං සොමනස්සන්ද්‍රිකං, අත්ථි ලොකිකං ජිව්හං, නත්ථි ලොකිකං ජිව්හිත්ථිකන්තං
- ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
12. ස. පු. අත්ථි ලොකිකං පඤ්ඤා, නත්ථි ලොකිකං පඤ්ඤිත්ථිකන්තං.
- ප පටිඤ්ඤා. ආමන්තා

7. ස පු ලෝකික සොමනසා ඇද්ද, ලෝකික සොමනසෝන්ද්‍රිය ඇද්ද, ලෝකික ජීවිත ඇද්ද, ලෝකික ජීවිතේන්ද්‍රිය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු ලෝකික ශ්‍රද්ධා ඇද්ද, ලෝකික ශ්‍රද්ධේන්ද්‍රිය ඇද්ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

8. ස. පු ලෝකික ජීවිත ඇද්ද, ලෝකික ජීවිතේන්ද්‍රිය ඇද්ද?

ස. අනු ලෝකිකප්‍රඥ ඇද්ද, ලෝකික ප්‍රඥේන්ද්‍රිය ඇද්ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ .

9 ස. පු. ලෝකික ශ්‍රද්ධා ඇද්ද, ලෝකික ශ්‍රද්ධේන්ද්‍රිය නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු: ලෝකික මනස ඇද්ද, ලෝකික මනිනේන්ද්‍රිය නැද්ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

10. ස. පු ලෝකික ප්‍රඥ ඇද්ද, ලෝකික ප්‍රඥේන්ද්‍රිය නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු: ලෝකික මනස ඇද්ද, ලෝකික මනිනේන්ද්‍රිය නැද්ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ .

11. ස. පු ලෝකික ශ්‍රද්ධා ඇද්ද, ලෝකික ශ්‍රද්ධේන්ද්‍රිය නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු ලෝකික සොමනසා ඇද්ද, ලෝකික සොමනසේන්ද්‍රිය නැද්ද, ලෝකික ජීවිත ඇද්ද, ලෝකික ජීවිතේන්ද්‍රිය නැද්ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

12 ස පු ලෝකික ප්‍රඥ ඇද්ද, ලෝකික ප්‍රඥේන්ද්‍රිය නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

- ස අනු අනි ලෝකියා මනෝ, නනි ලෝකියා මනිනියනි -පෙ- අනි ලෝකියා ජිවිතං, නනි ලෝකියා ජිවිතියනි
- ප පටි න ගෙවං වතනබ්බ -පෙ-
- 13 ස පු අනි ලෝකතතරා සද්ධා, අනි ලෝකතතරා සද්ධියනි.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු: අනි ලෝකියා සද්ධා, අනි ලෝකියා සද්ධියනි
- ප, පටි. න ගෙවං වතනබ්බ -පෙ-
14. ස පු අනි ලෝකතතරං විරියං -පෙ- අනි ලෝකතතරා පඤ්ඤා, අනි ලෝකතතරං පඤ්ඤියනි
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා
- ස. අනු අනි ලෝකියා පඤ්ඤා, අනි ලෝකියා පඤ්ඤියනි.
- ප පටි. න ගෙවං වතනබ්බ -පෙ-
15. ස පු අනි ලෝකියා සද්ධා, නනි ලෝකියා සද්ධියනි
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා
- ස. අනු: අනි ලෝකතතරා සද්ධා, නනි ලෝකතතරා සද්ධියනි
- ප. පටි න ගෙවං වතනබ්බ -පෙ-
- 16 ස. පු අනි ලෝකියං විරියං -පෙ- අනි ලෝකියා පඤ්ඤා, නනි ලෝකියා පඤ්ඤියනි
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා.
- ස. අනු: අනි ලෝකතතරා පඤ්ඤා, නනි ලෝකතතරා පඤ්ඤියනි
- ප. පටි න ගෙවං වතනබ්බ -පෙ-
- 17 ස පු. නනි ලෝකියානි පඤ්ඤියනි'හි
- ප පටිඤ්ඤා. ආමනනා.

- ස අනු ලෝකික මනස් ඇද්ද, ලෝකික මනිනිය නැද්ද,
ලෝකික ජීවිත ඇද්ද, ලෝකික ජීවිතිය නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
13. ස ප්‍ර ලෝකොත්තර ශ්‍රද්ධා ඇද්ද, ලෝකොත්තර
ශ්‍රද්ධෙත්‍රිය ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ලෝකික ශ්‍රද්ධා ඇද්ද, ලෝකික ශ්‍රද්ධෙත්‍රිය
ඇද්ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ ..
- 14 ස ප්‍ර ලෝකොත්තර විශ්වීය ඇද්ද, ... ලෝකොත්තර
ප්‍රඥ ඇද්ද, ලෝකොත්තර ප්‍රඥෙත්‍රිය ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු ලෝකික ප්‍රඥ ඇද්ද, ලෝකික ප්‍රඥෙත්‍රිය ඇද්ද?
- ප පටි- එසේ නො කියැවුනු යැ ...
- 15 ස ප්‍ර ලෝකික ශ්‍රද්ධා ඇද්ද, ලෝකික ශ්‍රද්ධෙත්‍රිය
නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු ලෝකොත්තර ශ්‍රද්ධා ඇද්ද, ලෝකොත්තර
ශ්‍රද්ධෙත්‍රිය නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
16. ස ප්‍ර ලෝකික විශ්වී ඇද්ද, ලෝකික ප්‍රඥ ඇද්ද,
ලෝකික ප්‍රඥෙත්‍රිය නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු ලෝකොත්තර ප්‍රඥ ඇද්ද, ලෝකොත්තර ප්‍රඥෙත්‍රිය
නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ .
- 17 ස ප්‍ර ලෝකික පඤ්චත්‍රියයෝ නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස අනු. නුදු වුතතං හගවතා, “අද්දසං බො අභං
තිකතෙව චුභ්වකතා ලොකං මලොකෙනො
සතො අපරජකෙති තිකතින්ද්‍රියෙ මුදිත්‍රියෙ
ස්වාකාරෙ ආකාරෙ සුචිකුකුපයෙ දුචිකුකුපයෙ
අපෙපකවෙව පරලොකවජ්ජගදස්සාවිනො
විහරන්තො”ති² a අපෙ’ව සුතතතො’ති.

ප පච්ඡක්ක ආමනතා

ස. පා. තෙන හි “අපි ලොකියාති පඤ්චිත්‍රියාති’ති.

ඉන්ද්‍රිය කථා නිවසිතා

එකුනවිසතිමො වගෙහා නිවසිතො

තස්සද්දනං.

අතීතෙ කිලෙසෙ ජහති, අනාගතෙ කිලෙසෙ ජහති, පච්චුප්පනො
කිලෙසෙ ජහති, සුඤ්ඤතා සංඛාරකතකිපරියාපනතා, සාමඤ්ඤඵලං
අසංඛිතං, පනති අසංඛිතා, සංඛිතමානං තථතා අසංඛිතා, නිබ්බානධාතු
කුසලා, අපි පුට්ඨජ්ජනස්ස අවචන්තනියාමතා, නපි ලොකියාති පඤ්චිත්‍රී-
යාති’ති

² පෙසුමතිස්සාස, මූලපණ්ණාසක - අරියපරිනාමක සුත්ත

- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මෑ නු:
 “මහණෙනි, මම බුදු ඇසින් ලොව බලනුයෙමි
 අලපරජසක මහාරජසක තික්‍ෂණන්ද්‍රිය මාදව්න්ද්‍රිය
 ස්වාකාර ආකාර සුවිඥප්‍ය දුර්විඥප්‍ය සත්ත්වයන්
 පරලෝකවද්‍යයෙහි භග්‍ය දක්මින් වෙසෙන ඇතැම්
 සත්ත්වයන් දිට්‍රිමි”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක
 ඇත්තේ මෑ නො?”
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යෑ
- ස පා එකරුණින් “ලෝකික පඤ්චන්ද්‍රියයෝ ඇත ”

ඉන්ද්‍රිය කථා නිමි.

එකුන්විසිවැනි වග නිමි.

එහි උද්‍යුතය.

අතීත කිලෙසජ්ඣනකථා යෑ අනාගත කිලෙසජ්ඣනකථා යෑ පච්චුප්පත්ත
 කිලෙසජ්ඣනකථා යෑ සුඤ්ඤාතාකථා යෑ සාමඤ්ඤාඵලකථා යෑ ප්‍රාප්ති-
 කථා යෑ තථතාකථා යෑ කුසලකථා යෑ අවිච්ඡාදනනිශ්ශාමකථා යෑ ඉන්ද්‍රියකථා යි

විසතිමො චගෙගා

20 1

අසඤ්චිච්ඡකථා.

1. ස. පු “අසඤ්චිච්ඡ මාතරං ජිවිතා වොරොපෙඤා
ආනන්තරිකො හොති”ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු අසඤ්චිච්ඡ පාණං හන්ති, පාණාතිපාති හොති’ති
ප පටි න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
2 ස පු අසඤ්චිච්ඡ මාතරං ජිවිතා වොරොපෙඤා
ආනන්තරිකො හොති’ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු අසඤ්චිච්ඡ අදින්නං ආදිගිඤ්ඤා -පෙ- මුසා
හන්ති, මුසාවාදි හොති’ති
ප. පටි න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
3 ස පු අසඤ්චිච්ඡ පාණං හන්ති, පාණාතිපාති න
හොති’ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු අසඤ්චිච්ඡ මාතරං ජිවිතා වොරොපෙඤා
ආනන්තරිකො න හොති’ති
ප පටි න හෙවං චන්තබ්බෙ පෙ-
4 ස පු අසඤ්චිච්ඡ අදින්නං ආදිගිඤ්ඤා -පෙ- මුසා හන්ති,
මුසාවාදි න හොති’ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
ස අනු අසඤ්චිච්ඡ මාතරං ජිවිතා වොරොපෙඤා ආනන්ත-
රිකො න හොති’ති
ප පටි න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
5 ස පු අසඤ්චිච්ඡ මාතරං ජිවිතා වොරොපෙඤා
ආනන්තරිකො හොති’ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා

විංශද් වග්ග

20 1

අසඹුවම කථා

[‘ආනන්දාසීවස්සාගරා බැරි වෙසී එහෙයින් වෙතනා නො කොට නමුදු ආනන්දාසීවස්සා විකොසන කළ කල්හි ආනන්දරික ඤාති’සි උත්තරාපථකයන් සෙයින් ලබ්ධි ගන්තවුන්ගේ වංද බිඳුනට අසඹුවමකථා’ එසි]

1 ස. පු.	නො දැන මව දිවියෙන් ගලවා ආනන්දරික වේ ද?
ප. පටිඤ්ඤා	එසේ යැ.
ස අනු.	නො දැන (පර) පණ නසා පාණාතිපාතී වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ.
2 ස පු	නො දැන මව දිවියෙන් ගලවා ආනන්දරික වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ.
ස. අනු.	නො දැන නුදුන්දැය ගෙන මුසවා බැණ මුසවාදී වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ.
3 ස. පු	නො දැන පණ නසා පාණාතිපාතී නො වන්නේ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ.
ස අනු	නො දැන මව දිවියෙන් ගලවා ආනන්දරික නො වන්නේ වේ ද?
ප පටි:	එසේ නො කියැවුනු යැ.
4 ස පු	නො දැන අදින්නාදැන කොට . මුසවා බැණ මුසා-
වාදී නො වන්නේ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ.
ස අනු.	දැන මව දිවියෙන් ගලවා ආනන්දරික නො වන්නේ වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ.
5 ස පු	නො දැන මව දිවියෙන් ගලවා ආනන්දරික වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ.

- ස. පු “අසංඝවත්ත මාතරං ජීවිතා වොරොපෙකා, ආනන්තරිකො හොති”ති අනෙ’ව සුත්තනෙතා’ති
- ප. පි නත්ති.
- ස අනු “සංඝවත්ත මාතරං ජීවිතා වොරොපෙකා, ආනන්තරිකො හොති”ති අනෙ’ව සුත්තනෙතා’ති.
- ප පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ස. ධ හඤ්චි “සංඝවත්ත මාතරං ජීවිතා වොරොපෙකා, ආනන්තරිකො හොති”ති අනෙ’ව සුත්තනෙතා,
- ස. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ “අසංඝවත්ත මාතරං ජීවිතා වොරොපෙකා ආනන්තරිකො හොති”ති
- 6 ප. පු න වත්තබ්බං “මාතුසාතකො ආනන්තරිකො”ති
- ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ප අනු නනු මාතා ජීවිතා වොරොපිතො’ති
- ස. පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ප ධ: හඤ්චි මාතා ජීවිතා වොරොපිතා,
- ප පා තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ “මාතුසාතකො ආනන්තරිකො”ති
- 7 ප පු න වත්තබ්බං “පිතුසාතකො ආනන්තරිකො”ති
- ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ප අනු නනු පිතා ජීවිතා වොරොපිතො’ති
- ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ප ධ හඤ්චි පිතා ජීවිතා වොරොපිතො,
- ප පා තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ “පිතුසාතකො ආනන්තරිකො”ති.
- 8 ප පු න වත්තබ්බං “අරහන්තසාතකො ආනන්තරිකො”ති
- ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ප අනු නනු අරහා ජීවිතා වොරොපිතො’ති
- ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ප ධ හඤ්චි අරහා ජීවිතා වොරොපිතො,
- ප පා තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ “අරහන්තසාතකො ආනන්තරිකො”ති

- ස පු “නො දැන මව දිවියෙන් ගලවා ආනන්තරික වෙති”යි වදාල සූත්‍රානනයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ප. වි නැති
- ස. අනු “දැන මව දිවියෙන් ගලවා ආනන්තරික වෙයි”යි වදාල සූත්‍රානනයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් “දැන මව දිවියෙන් ගලවා ආනන්තරික වෙති”යි සූත්‍රානනයෙක් ඇත්තේ මැ වී නම්,
- ස පා හවත, “නො දැන මව දිවියෙන් ගලවා ආනන්තරික වේ”යයි නො කියැයුතු මැ යැ
- 6 ප පු “මාතෘඝාතක ආනන්තරික වෙති”යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු මව දිවියෙන් ගලවනලද නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ය ඉදින් මව දිවියෙන් ගලවනලද වී නම්,
- ප. පා හවත එකරුණින් “මාතෘඝාතක ආනන්තරික වෙති”යි කියැයුතු මැ යැ
- 7 ප පු “පිතෘඝාතක ආනන්තරික වෙති”යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු පියා දිවියෙන් ගලවන ලද නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ය ඉදින් පියා දිවියෙන් ගලවනලද වී නම්,
- ප පා. හවත එකරුණින් පිතෘඝාතක ආනන්තරික වෙති’යි කියැයුතු මැ යැ
8. ප පු ‘අරහන්තඝාතක ආනන්තරික වෙති’යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු රහත් දිවියෙන් ගලවනලද නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ය ඉදින් රහත් දිවියෙන් ගලවනලද වී නම්,
- ප. පා හවත එකරුණින් ‘අරහන්තඝාතක ආනන්තරික වෙති’යි කියැයුතු මැ යැ

9 ප පු

න චතතඛඛං “ලොභිතුප්පාදකො¹ ආනන්තරිකොති”

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

නනු තථාගතස්ස ලොභිනං උප්පාදිතනති

ස පටිඤ්ඤා:

ආමනතා

ප ය

හඤ්චි තථාගතස්ස ලොභිනං උප්පාදිතං,

ප පා

තෙ න චත රෙ චතතඛඛං “ලොභිතුප්පාදකො ආනන්තරිකො”ති

10 ස. පු

“සඛ්ඤ්ඤාදකො ආනන්තරිකො”ති.

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

“සඛඛං සඛ්ඤ්ඤාදකො ආනන්තරිකො”ති

ප පටි

න හෙවං චතතඛඛං -පෙ-

11. ස. පු

සඛඛං සඛ්ඤ්ඤාදකො ආනන්තරිකො”ති.

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු.

ඛමමසඤ්ඤාදි සඛ්ඤ්ඤාදකො ආනන්තරිකො”ති

ප පටි

න හෙවං චතතඛඛං -පෙ-

12 ස පු

ඛමමසඤ්ඤාදි සඛ්ඤ්ඤාදකො ආනන්තරිකො”ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

නනු චුත්තං හගචතා “අනුපාලි සඛ්ඤ්ඤාදකො ආපායිකො නෙරසිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො, අනුපාලි සඛ්ඤ්ඤාදකො න අපායිකො න නෙරසිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡො”ති² අතෙ’ව සුත්තනෙතො”ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස පා

තෙන හි න චතතඛඛං “ඛමමසඤ්ඤාදි සඛ්ඤ්ඤාදකො ආනන්තරිකො”ති

1 රුහිරුප්පාදකො - මජ්ඣං ලොභිරුප්පාදකො - සීඞ්

2 චුල්ලවග්ගපාළි -සඛ්ඤ්ඤාදකො

9 ප පු 'ලොභිතුප්‍පාදක ආනන්තරික වෙති'යි නො
කියැවුණු වේ ද?

ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ප. අනු තථාගතයන් වහන්සේගේ ලෙහෙ උපදවනලද
නො?

ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ප ස ඉදින් තථාගතයන් වහන්සේගේ ලෙහෙ උපදවන
ලද වී නම්,

ප පා භවත, එකරුණීන් 'ලොභිතුප්‍පාදක ආනන්තරික
වෙති'යි කියැවුණු මැ යැ

10. ස පු සඛ්‍යහෙදක ආනන්තරික වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු හැම සඛ්‍යහෙදකයෝ ආනන්තරික වෙත් ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

11. ස පු හැම සඛ්‍යහෙදකයෝ ආනන්තරික වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු ධම්මසංඥ ඇති සඛ්‍යහෙදක ආනන්තරික වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

12 ස පු ධම්මසංඥ ඇති සඛ්‍යහෙදක ආනන්තරික වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො
"උපාලිස, අපායසංවච්ඡික වූ නිරයසංවච්ඡික වූ
කලාසථ වූ විකිත්තා රහිත වූ සඛ්‍යහෙදකයෙක්
ඇත උපාලිස, අපායසංවච්ඡික නො වූ නිරය-
සංවච්ඡික නො වූ කලාසථ නො වූ විකිත්තා
රහිත නො වූ සඛ්‍යහෙදකයෙක් ඇතැ"යි වදාළ
සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස, පා එකරුණීන් 'ධම්මසංඥ ඇති සඛ්‍යහෙදක
ආනන්තරික වෙති'යි නො කියැවුණු යැ

13 ප. පු

න වතතඛං “ඛම්මසඤ්ඤි සඛ්ඤ්ඤාදකො
ආනන්තරිකො”ති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප. අනු

නනු වුත්තං ගගවතා

“ආපාතිකො තෙරතිකො
කප්පට්ඨො සඛ්ඤ්ඤාදකො
වග්ගරතො අඛම්මට්ඨො
සොගකෙතිමො පටිංසති¹
සඛ්ඤ්ඤා සමග්ගං හෙතින
කප්පං නිරගමති පච්චති”ති²

අපේ’ව සුත්තතොති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප. පා

තෙන හි “සඛ්ඤ්ඤාදකො ආනන්තරිකො”ති

අසඤ්චිවකථා නිවසිතා

¹ සොග්ගකම්මතො ඛංසති-සීමු ,

² දෘකඛිඤ්ඤාතර - පඨම ආනන්තරිකා

13 ප ප්‍ර “ඛමිසංඤ ආති සඛ්ඤ්භෙදක ආනන්තරික වෙති”යි
නො කියැවුණු වේ ද?

ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ප අනු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නො.

“අපායසංවතීතික වූ නිරයසංවතීතික වූ
කලාසථ වූ වර්ගික වූ අඛමිසථ වූ සඛ්ඤ්භෙදක
නිවනින් පිරිසේ. සමග සඛ්ඤයා බිඳ කපක්
මුළුල්ලෙහි නිරයෙහි පැසේ”යයි වදාළ සූත්‍රානු-
යෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ස පටිඤ්ඤ. එසේ යැ

ප පා. එකරුණින් ‘සඛ්ඤ්භෙදක ආනන්තරික වෙයි.

අසඤ්චිච්ච කථා නිමි.

20 2.

සද්දණ කථා

- 1 ස පු. නන්ති පුට්ඨජ්ඣනස්ස සද්දණනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු නන්ති පුට්ඨජ්ඣනස්ස පඤ්ඤා පජානනා විචයො
පච්චයො ධම්මචිචයො සලලකකිණො උපලකකිණො
පච්චුපලකකිණො'ති
- ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු: නනු අන්ති පුට්ඨජ්ඣනස්ස පඤ්ඤා පජානනා විචයො
-පෙ- පච්චුපලකකිණො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ථ. භඤ්ඤි අන්ති පුට්ඨජ්ඣනස්ස පඤ්ඤා පජානනා විචයො
-පෙ- පච්චුපලකකිණො
- ස පා නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ "නන්ති පුට්ඨජ්ඣනස්ස
සද්දණ"නති
- 2 ස පු. නන්ති පුට්ඨජ්ඣනස්ස සද්දණනති.
- ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු පුට්ඨජ්ඣනො පථමං ක්කානං සමාපජේය්‍යා'ති.
- ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස. ථ: භඤ්ඤි පුට්ඨජ්ඣනො පථමං ක්කානං සමාපජේය්‍යා,
- ස. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ "නන්ති පුට්ඨජ්ඣනස්ස
සද්දණ"නති.

20 2.

ඥාණ කථා.

[ලෝකික ලෝකෝත්තර විසින් ඥාණ ද්විවිධ වෙයි සමාපනති ඥාණයන් දැනාදි වශයෙන් පවත්නා කම්මසංහත ඥාණයන් ලෝකික වෙයි සත්‍යාපරිච්ඡේදක (සත්‍යය පිරිසිදුනා) මාහිඥාණයන් ඵලඥාණයන් ලෝකෝත්තර වෙයි මේ වෙනස නොගෙන සත්‍යාපරිච්ඡේදක ඥාණ ම, ඥාණ වෙයි. අනා ඥාණ නැත එහෙයින් පාරම්පරිකව ඥාණ නැතැයි හෙතුවාදින් සෙයින් ලබ්ධි ගන්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට ඥාණකථා එයි]

1. ස. පු පාරම්පරිකව ඥාණ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු පාරම්පරිකව ප්‍රඥ ප්‍රජානන විවය ප්‍රවිවය ධර්මවිවය සංලක්ෂණ උපලක්ෂණ ප්‍රත්‍යුපලක්ෂණ නැද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැහුතු යැ
- ස. අනු. පාරම්පරිකව ප්‍රඥ ප්‍රජානන විවය ප්‍රත්‍යුප-
ලක්ෂණ ඇත් නො?
- ප. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ස. එ: ඉදින් පාරම්පරිකව ප්‍රඥ ප්‍රජානන විවය ප්‍රත්‍යුපලක්ෂණ ඇත් නම්,
- ස. පා හවත, 'පාරම්පරිකව ඥාණ නැතැ'යි නො කියැ-
හුතු මැ යැ
- 2 ස පු. පාරම්පරිකව ඥාණ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු පාරම්පරික පුද්ගල ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්මදනේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. එ: ඉදින් පාරම්පරික පුද්ගල ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්මදනේ නම්,
- ස. පා හවත, 'පාරම්පරිකව ඥාණ නැතැ'යි නො කියැහුතු මැ යැ

3 ස පු.

පුරුෂයාගේ දුකට කිසිදු -පෙ- නිසා කිසිදු
-පෙ- වතුර කිසිදු -පෙ- ආකාරයකදී
යන නිසා සමාජයේ, විශේෂයෙන්ම
-පෙ- ආකාරයකදී -පෙ- නිසා සමාජයේ
නිසා සමාජයේ සමාජයේ, පුරුෂයා දුක
දෙස -පෙ- විවිධ දෙස -පෙ- විවිධ
දෙස -පෙ- නිසා සමාජයේ දෙස -පෙ- විවිධ
පවත්වාගෙන යාම පවත්වාගෙන යාම දෙස

ප පවත්වාගෙන යාම:

ආකාරය.

ස. ස:

නිසා පුරුෂයා විවිධ පවත්වාගෙන යාම
රට දෙස,

ස. පා:

නිසා ව වන රට වන නිසා “නිසා පුරුෂයා
සදහා” නිසා.

4 ප. පු.

ආකාරය පුරුෂයා සදහා.

ස පවත්වාගෙන යාම:

ආකාරය.

ප. අනු:

පුරුෂයා නිසා සදහා දුකට පරිණාමය,
සමූහය පවත්වා, නිරෝධය සම්පූර්ණයෙන්,
නිසා නිසා

ස. පව:

නිසා නිසා -පෙ-

සදහා කථා නිසා.

3 ස පු පාඨග්ජන පුද්ගල ද්විතීයධර්මයට තෘතීය ධර්මයට චතුර්ධර්මයට ආකාශානඤ්චා- යතනයට සම්වදනේ වේ ද? විඤ්ඤාණඤ්චායතන- යට ආකිඤ්චඤ්ඤායතනයට නෙවසඤ්ඤා- නාසඤ්ඤායතනයට සම්වදනේ වේ ද? පාඨග්ජන පුද්ගල දන් දෙන්නේ වේ ද, . සිවුරු දෙන්නේ වේ ද, පිඬුවා දෙන්නේ වේ ද සෙනසුන් දෙන්නේ වේ ද, ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර දෙන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ස ය ඉදින්, පාඨග්ජන පුද්ගල ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර දෙන්නේ වේ නම්,
ස පා හවත, 'පාඨග්ජන පුද්ගලයට ඥාන නැතැ'යි නො කියැවුනු මැ යැ

4 ප. පු පාඨග්ජනගට ඥාන ඇද්ද?
ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ප අනු පාඨග්ජන පුද්ගල ඒ ඥානයෙන් දෘඩපරිඥාන කෙරේ ද, සමුදය දුරු කෙරේ ද, නිරෝධය ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද, මාගීය වඩන්නේ වේ ද?
ස පටි එසේ නො කියැවුනු යැ ..

ඥාණ කථා නිමි.

20. 3

නිරයපාල කථා.

1. ස. පු නන්ති නිරයෙසු නිරයපාලා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු නන්ති නිරයෙසු කම්මකාරණා'ති
 ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු අනු නිරයෙසු කම්මකාරණා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු අනු නිරයෙසු නිරයපාලා'ති.
 ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
3. ස. පු. අනු මනුසොසු කම්මකාරණා, අනු ච කාරණී-
 කා'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස. අනු: අනු නිරයෙසු කම්මකාරණා, අනු ච කාර-
 ණීකා'ති
 ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
4. ස. පු: අනු නිරයෙසු කම්මකාරණා, නන්ති ච
 කාරණීකා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස. අනු අනු මනුසොසු කම්මකාරණා, නන්ති ච කාරණී-
 කා'ති
 ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
5. ප. පු අනු නිරයෙසු නිරයපාලා'ති
 ආ. පටිඤ්ඤා ආමනතා.

නිරයපාල කථා

[‘නිරයෙහි නිරයසංවර්ධනක කම් මැ නිරයපාලරූප වශයෙන් වධ කෙරෙත් මිස නිරයපාල සත්ත්වයෝ නැතැ’යි අනික නිකායවාසීන් සෙසින් ලබති ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනව නිරයපාලකථා එබි]

- 1 ස පු නිරයෙහි නිරයපාලකයෝ නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු නිරයෙහි කම්කටොලු නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ .

- 2 ස. පු. නිරයෙහි කම්කටොලු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ. .
- ස අනු නිරයෙහි නිරුපල්ලෝ ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ ...

- 3 ස පු මිනිසුන් කෙරෙහි කම්කටොලු ඇද්ද, කම්කටොලු කරන්නොත් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ස අනු නිරයෙහි කම්කටොලු ඇද්ද, කම්කටොලු කරන්නොත් ඇද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

- 4 ස. පු නිරයෙහි කම්කටොලු ඇද්ද, කම්කටොලු කරන්නෝ නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු මිනිසුන් කෙරෙහි කම්කටොලු ඇද්ද, කම්කටොලු කරන්නො නැද්ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ

- 5 ප පු නිරයෙහි නිරුපල්ලෝ ඇද්ද?
- ස පටිඤ්ඤා. එසේ යැ.

ප අනු:

නනු වුතනං හගවතා

“න වෙසසාහු නො’පි ව පෙතනිරාජ,
සොමො යමො වෙසසවණො ව රාජ,
සකාති කම්මාති හනනති තජ
ඉතො පඤ්ඤනං පරලොකපතතනති”

අනෙ’ව සුතතනෙතා’ති

ස. පටිඤ්ඤ.

ආමනතා

ප පා.

තෙන හි නජි නිරයෙසු නිරයපාලා’ති

6 ස පු

නජි නිරයෙසු නිරයපාලා’ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

නනු වුතනං හගවතා “තමෙනං භික්ඛවෙ
නිරයපාලා පඤ්චවිධ ඛනිනං නාම කම්මකාරණං
කාරෙනති; තතනං අයොබ්බිලං හනෙව ගමෙනති,
තතනං අයොබ්බිලං දුතියෙ හනෙව ගමෙනති,
තතනං අයොබ්බිලං පාදෙ ගමෙනති, තතනං
අයොබ්බිලං දුතියෙ පාදෙ ගමෙනති, තතනං
අයොබ්බිලං මජ්ඣෙ උරසමි ගමෙනති. සො තජ
දුක්ඛා තිබ්බා කට්ඨකා වෙදනා වෙදෙති, න ව
තාව කාලං කරොති යාව ¹ න තං පාපං කම්මං ²
බ්‍යන්තිහොති”ති ³ අනෙ’ව සුතතනෙතා’ති

ප. පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස. පා

තෙන න හි අජි නිරයෙසු නිරයපාලා’ති

7 ස පු

නජි නිරයෙසු නිරයපාලා’ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා.

ස. අනු

නනු වුතනං හගවතා “තමෙනං භික්ඛවෙ නිරය-
පාලා සංවෙසෙකා කුරාරිභි³ තච්ඡන්ති තමෙනං
භික්ඛවෙ නිරයපාලා උභිපාදං ⁴ අබොසිරං
ඔපෙකා වාසිභි තච්ඡන්ති තමෙනං භික්ඛවෙ
නිරයපාලා රථෙ යොජෙකා ආදිතතාය පඨවිසා
සම්පජ්ජිතාය සජ්ජාතිභූතාය සාරෙනති’පි පට්ඨා-
සාරෙනති’පි -පෙ- තමෙනං භික්ඛවෙ නිරයපාලා
මහනනං අභිගාරපබ්බතං ආදිතනං සම්පජ්ජිතං
සජ්ජාතිභූතං ආරොපෙනති’පි ඔරොපෙනති’පි
-පෙ-

1 යාව ව - සීම

2 පාපකම්ම. - සීම, මජ්ඣ, සා, PTS

3 කුරාරිභි - සීම, PTS

4 උභිපාදං - සීම, මජ්ඣ, PTS

අ ජ්ඣානිකාය, දෙවදුත සුතත

ප. අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො.

“මෙලොවින් හරනලද පරලොවට ගියහු එහි දී වෙසෙහුරුප් ද නො නසති ප්‍රෙතරුප් ද නො නසති. සොම යැ යම යැ වෛශ්‍රවණරුප් යැ යන මොහු ද නො නසති (වැළිත්) ස්වකීය කමියෝ මැ නසති” යි වදාළ සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.

ප පා එකරුණින් තීරයෙහි තිරුපල්ලෝ නැත

6 ස පු තීරයෙහි තිරුපල්ලෝ නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො
“මහණෙනි, තුලුහුට යමපල්ලු පඤ්චවිධබ්බකන නම් කම්කටොලු කෙරෙහි රත්වූ යහලක් අතෙක ගසති රත්වූ යහලක් දෙවන අතැ ගසති රත්වූ යහලක් පයෙකැ ගසති රත්වූ යහලක් දෙවන පයැ ගසති රත්වූ යහලක් උරමැද ගසති යේ එහි දී නිවු වූ කටුක වූ දුක් වෙදනා විඳි ඒ පාපකමී ගෙවී අපගත නො වන නාක් කල් නො ද මියෙයි” වදාළ සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස පා එකරුණින් තීරයෙහි තිරුපල්ලෝ ඇත

7. ස පු තීරයෙහි යමපල්ලු නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො
“මහණෙනි, යමපල්ලු තුලුහු (යපොලොවැ) හොවා පොරොවින් සසිති මහණෙනි, යමපල්ලු තුලුහු පා උඩුබල්වා ශිෂ බිම් බල්වා තබා වැහැ-
රෙන් සසිති මහණෙනි, යමපල්ලු තුලුහු රියෙහි යොදා ඇවිලගත් ගිනි සහිත ප්‍රභවිත පාච්චියෙහි ඔබ්මොබ ඇවිදුවත් . මහණෙනි, යමපල්ලු තුලුහු ඇවිලගත් ගිනි සහිත ප්‍රභවිත වූ මහත් අභිගාර පච්ඡයට නැවති, බස්වති

තමෙනං භික්ඛවෙ නිරයපාලා උභිපාදං
අබොධිරං ගහෙහි තතකාය ලොභකුමිතා
පක්ඛිපනති ආදිනතාය සමපජ්ජිතාය සජොති-
භුතාය. සො තත්ථ ථෙණ්ණදෙග්ගකං පච්චති සො
තත්ථ ථෙණ්ණදෙග්ගකං පච්චමානො සකිම්පි උභි-
ගච්ඡති සකිම්පි අබොගච්ඡති සකිම්පි නිරිසං
ගච්ඡති. සො තත්ථ තිබ්බා කට්ඨකා වෙදනා
වෙදෙති, න ච තාව කාලං කරොති යාව න
තං පාපං කම්මං බ්‍යන්ති හොති තමෙනං භික්ඛවෙ
නිරයපාලා මහානිරයෙ පක්ඛිපනති සො බො පන
භික්ඛවෙ මහානිරයො

“වතුකකමණ්ණං වතුදාරො
විහතෙතා භාගසො මිතො
අශොපාකාරපරිගනෙතා අගසා පටිකුජ්ඣො
තස්ස අශොමයාභුමි ජලිතා තෙජසා සුතා
සම්නතා යොජනසතං එරිතා තිට්ඨති
සබ්බද්”ති ^a
අරො ව සුත්තනෙතා’ති

ප. පටිකුජ්ඣ

ආමිනතා.

ස. පා

තෙන හි අත්ථි නිරයෙසු නිරයපාලා’ති

නිරයපාල කථා නිමිතා.

^a මජ්ඣිමනිකාය - උපරිපණ්ණාසක - දෙවදුත සුත්ත

මහණෙනි, යමපල්ලු තුලුහු පා උඩුබල්වා හිස බිම බල්වා ගෙන තැන වූ ආදිපා වූ ජ්‍යෙෂ්ඨර්හුත වූ සමප්‍රචලිත වූ ලොභකුම්බියෙහි ප්‍රකෂේප කෙරෙහි හෙ එහි පෙණ උදහ කොට පැසෙයි හේ එහි පෙණ උදහ කොට පස්තේ වරක් උඩට යෙයි වරක් යටට යෙයි වරක් සරසට යෙයි හේ එහි තීව්‍ර වූ කවුක වූ දුක් වේදනා විඳිති ඒ පාප කමී අපගත නො වනතැන් කල් නො මියෙයි මහණෙනි, යමපල්ලු තුලුහු ගෙන මහානිරයෙහි බහාලති මහණෙනි, ඒ මහානිරය වනාහි

“සතරකන් ඇතියෙ යැ සතර දොර ඇතියෙ යැ කොටස් විසින් පමණ කොට බෙදන ලද්දෙ යැ යපවුරින් පිරිකෙව් කරනලද්දෙ යැ යපියනින් වසනලද්දෙ යි

එහි අයොමයභූමිය ජාලිත වූවා තෙදින් සුභු වූවා භාත්පසින් සියක් යොදුන් තැන භෑම කල්හි පැතිර සිටී” යයි වදාල සුත්‍රාත්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස. පා

එකරුණිත් නිරයෙහි නිරයපාලකයෝ ඇත.

නිරයපාල කථා නිමි.

20. 4.

තීරවිජාන කථා.

- 1 ස. පු. අඤ්ඤා දෙවෙසු තීරවිජානගතා'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු: අඤ්ඤා තීරවිජානගතෙසු දෙව්'ති.
ප. පටි. න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2. ස පු අඤ්ඤා දෙවෙසු තීරවිජානගතා'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු. දෙවලොකො තීරවිජානසොනී'ති
ප. පටි. න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
3. ස පු අඤ්ඤා දෙවෙසු තීරවිජානගතා'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු: අඤ්ඤා තඤ්ඤා කිට්ඨා පට්ඨානං මනසා මෙකිකා
අභි විච්ඡිකා සතපදි ගණ්ඨපාදා'ති
ප. පටි. න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ප පු නඤ්ඤා දෙවෙසු තීරවිජානගතා'ති
ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප. අනු. නනු අඤ්ඤා තඤ්ඤා ඵරාමණො නාම හඤ්ඤානො,
සහසසුත්තං දිබ්බං සානනි
ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප. ස. හඤ්ඤා අඤ්ඤා තඤ්ඤා ඵරාමණො නාම හඤ්ඤානො,
සහසසුත්තං දිබ්බං සානනි,
ප. පා. තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ 'අඤ්ඤා දෙවෙසු
තීරවිජානගතා'ති

20. 4.

තිරව්‍යාන කථා.

[දෙවියන් කෙරෙහි ඵෙරාවණ ආදී දිව්‍යපුත්‍රයෝ හස්තිවණ් අශවවණ් විකුච්ණ කෙරෙහි. එහි තිරිසන්ගතයෝ නැත. යම් කෙනෙකුන්ට තිරිසන්වහින් සිටි දිව්‍යපුත්‍රයන් දැක ‘දෙව්ලොවැ තිරිසන්ගිය සත්‍යයෝ ඇතැ’යි අකිකතිකායවාසීන්ට සෙසින් ලබති ඇත් ද උන්ගේ වාද විද්‍යාව ‘තිරව්‍යානකථා’ එයි]

- 1 ස පු දෙව්ලොවැ තිරිසන්ගිය සත්‍යයෝ ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු තිරිසන්ගිය සත්‍යයන් කෙරෙහි දෙවියෝ ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ නො කියැයුතු යැ

2. ස පු දෙව්ලොවැ තිරිසන්ගිය සත්‍යයෝ ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු දෙව්ලෝ තිරිසන් යොනි වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

- 3 ස පු දෙවියන් කෙරෙහි තිරිසන්ගතයෝ ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු එහි කුරුමිණියෝ පළඟැටියෝ මදුරුවෝ මැස්සෝ සපුහු නුහුසුවෝ සියපාහු ගඩවිල්ලු ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

- 4 ප පු දෙවියන් කෙරෙහි තිරශ්චීනගතයෝ නැද්ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප. අනු එහි ඵෙරාවණ නම් හස්තිරාජයෙක්, සහස්‍රයුක්ත දිව්‍යයානෙයෙක් ඇත් නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ය ඉදින් එහි ඵෙරාවණ නම් හස්තිරාජයෙක්, සහස්‍රයුක්ත දිව්‍යයානෙයෙක් ඇත් නම්,
- ප පා භවත එකරුණින් ‘දෙවියන් කෙරෙහි තිශ්චිරන-ගතයෝ ඇත

- 5 ස. පු. අනු ඥානෙසු තිරව්ජානගතා'ති
- ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු අනු තත්ථ භනුබ්බකා අසුබ්බකා සාවසිකා
කාරණිකා භතතකාරකා'ති
- ප. පටි: න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. පා තෙන හි "නනු ඥානෙසු තිරව්ජානගතා'ති

තිරව්ජාන කථා නිමිසිතා.

- 5 ස. ප්‍ර දෙවියන් කෙරෙහි තීරශ්චීනගනයෝ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු එහි ඇත්ගොවුවෝ අස්ගොවුවෝ හසති ආදීන්ට
යව (තණාදිය) දෙන්නෝ හසතිදම්නාදී කම්
කරන්නෝ හසති ආදීන්ට ඔත් පිසන්නෝ ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ.
- ස. පා එ කරුණින් 'දෙවියන් කෙරෙහි තීරශ්චීන-
ගනයෝ නැත

තීරලිඡාන කථා නිමි

20 5

මග්ගකථා.

1 ස පු

පඤ්චබ්බිකො මග්ගො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස අනු

නනු අට්ඨබ්බිකො මග්ගො වුතො භගවතා;
සෙසාපදං සමමාදිට්ඨි -පෙ- සමමාසමාඤ්ඤිති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස ය.

භඤ්චි අට්ඨබ්බිකො මග්ගො වුතො භගවතා;
සෙසාපදං සමමාදිට්ඨි -පෙ- සමමාසමාඤ්ඤිති.

ස පා.

නො ව වත රෙ වතතබ්බිකො "පඤ්චබ්බිකො
මග්ගො"ති.

2 ස පු

පඤ්චබ්බිකො මග්ගො'ති.

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස අනු

නනු වුතං භගවතා

"මග්ගානට්ඨබ්බිකො¹ සෙට්ඨා
සච්චානං චතුරො පදා
විරාගො සෙට්ඨා ධම්මානං
ද්විපදානඤ්ච චකුමා"ති².

අනෙ'ව සුතතනො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස. ප:

තෙන හි "අට්ඨබ්බිකො මග්ගො"ති.

3 ස. පු

සමමාචාරො මග්ගබ්බං, සා ව න මග්ගො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

සමමාදිට්ඨි මග්ගබ්බං, සා ව න මග්ගො'ති.

ප පටි

න භෙවං වතතබ්බිකො -පෙ-

1. මග්ගානං අට්ඨබ්බිකො - මජ්ඣං.

2. බම්බපදා

20 5

මගන කථා

[“පුබ්බව ථො පනස්ස කායකමම. චජිකමම. ආජීවො සුපට්ඨදො හොති - පලමු මැ බහුගේ කායකම වාක්කම ආජීව සුපට්ඨදො වෙයි” යන මේ සූත්‍රපාඨ ද, සමාස් වචන කම්මානන ආජීවයන්ගේ විෂය විප්‍රසූතතා ද නිසා නිෂපය්‍යායයෙන් මාගීය පඤ්චාබ්‍යාස වෙති’යි මහිංසාසක නිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්ධි ගත්තාහු අනු උන්ගේ වාද බිඳුනට ‘මගනකථා’ එයි]

- 1 ස. පු මාගීය පඤ්චාබ්‍යාස වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අභ්‍යාසිතමාගීය වදරනලද නො, ඒ කෙසේ යැ යත්? “සමාස්-දූෂි ය සමාස්සමාසි” යි වදරනලද නො?
- ප. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
- ස ය ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අභ්‍යාසිත-මාගීය වදරනලද වී නම්, ඒ කෙසේ යැ යත් ‘සමාස්දූෂි ය . සමාස් සමාසි’ යි වදරනලද වී නම්,
- ස පා භවත මාගීය පඤ්චාබ්‍යාස යයි නො කියැවුණු මැ යැ
- 2 ස පු මාගීය පඤ්චාබ්‍යාස වේ ද,
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරනලද නො
 “මාගීයන් අතුරින් අභ්‍යාසිතමාගීය උතුම් සත්‍ය-යන් අතුරින් (දුෂ්ඨසත්‍යාදි) සතරපදයෝ උතුම්හ ධර්මයන් අතුරින් විරාගය උතුම් දෙපා ඇතිවූන් අතුරින් චක්‍ෂුෂමත් බුදුහු උතුම්හ” යි වදල සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස පා එකරුණින් මාගීය අභ්‍යාස ඇති වෙයි
- 3 ස. පු සමාස් වචනය මාගීය වෙයි, එ ද මාගී නො වන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු සමාස්දූෂි ය මාගීය වෙයි, එ ද මාගී නො වන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

4. ස. පු. සම්මාචාරා මග්ගඛා, සා ච න මග්ගො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස. අනු සම්මාසංකප්පො -පෙ- සම්මාචාරාමො -පෙ-
සම්මාසති -පෙ- සම්මාසමාධි මග්ගඛා, සො ච
න මග්ගො'ති
ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස පු සම්මාකම්මනො -පෙ- සම්මා ආජ්චො මග්ගඛා,
සො ච න මග්ගො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස. අනු සම්මාදිට්ඨි -පෙ- සම්මාසමාධි මග්ගඛා, සො ච
න මග්ගො'ති
ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ස පු සම්මාදිට්ඨි මග්ගඛා, සා ච මග්ගො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස. අනු සම්මාචාරා මග්ගඛා, සා ච මග්ගො'ති
ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 7 ස පු සම්මාදිට්ඨි මග්ගඛා, සා ච මග්ගො'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස. අනු සම්මාකම්මනො -පෙ- සම්මාආජ්චො මග්ගඛා,
සො ච මග්ගො'ති
ප පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස පු සම්මාසංකප්පො -පෙ- සම්මාචාරාමො -පෙ-
සම්මාසති -පෙ- සම්මාසමාධි මග්ගඛා, සො ච
මග්ගො'ති
ප පටි ආමනනා
ස. අනු සම්මාචාරා -පෙ- සම්මාකම්මනො -පෙ- සම්මා
ආජ්චො මග්ගඛා, සො ච මග්ගො'ති
ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 9 ප පු අරියො අට්ඨබ්බිකො මග්ගො'ති
ස. පටිඤ්ඤා ආමනනා

4 ස පු: සමග්වචනය මාගීඛන වෙයි, එ ද මාගී නො වන්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ: එසේ යැ

ස. අ සමග්කසංකප්පය සමග්ව්‍යායාමය සමග්ක- සමාභිසංකප්පය සමග්කසමාධිසංකප්පය මාගීඛන වෙයි, එ ද මාගී නො වන්නේ වේ ද?

ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ

5 ස. පු සමග්කමානසය සමග්ගාථිවය මාගීඛන වෙයි, එ ද මාගී නො වන්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ: එසේ යැ

ස. අනු සමග්දූෂිතය සමග්කසමාධිසංකප්පය මාගීඛන වෙයි, එ ද මාගී නො වන්නේ වේ ද?

ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ

6. ස පු සමග්දූෂිත මාගීඛන වෙයි, එ ද මාගී වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ: එසේ යැ

ස. අනු: සමග්වචනය මාගීඛන වෙයි, එ ද මාගී වේ ද?

ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ

7 ස පු: සමග්දූෂිත මාගීඛන වෙයි, එ ද මාගී වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සමග්කමානසය සමග්ගාථිවය මාගීඛන වෙයි එ ද මාගී වේ ද?

ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ

8 ස පු සමග්කසංකප්පය සමග්ව්‍යායාමය . සමග්ක- සමාභිසංකප්පය සමග්කසමාධිසංකප්පය මාගීඛන වෙයි, එ ද මාගී වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ: එසේ යැ

ස. අනු: සමග්වචනය . සමග්කමානසය සමග්ගාථිවය මාගීඛන වෙයි, එ ද මාගී වේ ද?

ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ

9 ප පු ආයතීයආයතනික මාගී වේ ද?

ස. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ

ප අනු: නනු වුතතං භගවතා “පුබ්බේව ඛො පගස්ස කායකම්මං වච්ඡිකම්මං ආර්ථො සුපරිසුද්ධො භොති එවමස්සායං අරියො අට්ඨබ්බිකො මග්ගො භාවනා පාරිසුරිං ගච්ඡති”ති^අ අපේව සුතතනෙතා’ති

ස පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස පා. තෙන හි “පඤ්චබ්බිකො මග්ගො”ති

10. ස පු. පඤ්චබ්බිකො මග්ගො’ති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස අනු: නනු වුතතං භගවතා “යස්මිං ඛො සුභද්ද ධම්ම- විනයෙ අරියො අට්ඨබ්බිකො මග්ගො න උපලබ්භති, සමණෝ’පි තත්ථ න උපලබ්භති, දුතියෝ’පි තත්ථ සමණො න උපලබ්භති, තතියෝ’පි තත්ථ සමණො න උපලබ්භති, චතුර්ත්තෝ’පි තත්ථ සමණො න උපලබ්භති යස්මිං ඛො සුභද්ද ධම්මවිනයෙ අරියො අට්ඨබ්බිකො මග්ගො උපලබ්භති, සමණෝ’පි තත්ථ උපලබ්භති දුතියෝ’පි - පෙ - තතියෝ’පි - පෙ - චතුර්ත්තෝ’පි තත්ථ සමණො උපලබ්භති ඉමස්මිං ඛො සුභද්ද ධම්මවිනයෙ අරියො අට්ඨබ්බිකො මග්ගො උපලබ්භති ඉධෙව සුභද්ද සමණො, ඉධ දුතියො සමණො, ඉධ තතියො සමණො, ඛෙ චතුර්ත්තො සමණො. සුඤ්ඤා පරප්පවාදා සමණෙති අඤ්ඤා”ති^භ අපේව සුතතනෙතා’ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස පා. තෙන හි “අට්ඨබ්බිකො මග්ගො”ති

මග්ග කථා නිමිතිතා

^අ ඓශ්වතියාය - උත්තරාශ්වතියාය සුත්ත
^භ දීඨතිකාය - මහාපට්ඨනිකාය සුත්ත

- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරනලද නො? “පළමු මැ ඔහට කායකමී වාක්කමී ආජීව සුපරි-
ශුද්ධ වෙයි. මෙසේ ඔහට මේ ආයථී අභ්‍යාසික මාගීය භාවනායෙන් පරිපූර්ණ බවට යේ” යයි වදාල සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ප පා එකරුණින් පඤ්චාසික මාගීය වේ
- 10 ස පු. පඤ්චාසික මාගීය වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරනලද නො? සුභද්‍රය, යම් ධර්මවිනයෙකැ ආයථී අභ්‍යාසික මාගීය නො ලැබේ ද, එහි ශ්‍රමණ ද නො ලැබෙයි එහි ද්විතීය ශ්‍රමණ ද නො ලැබෙයි, එහි තෘතීය ශ්‍රමණ ද නො ලැබෙයි. එහි චතුර්ථ ශ්‍රමණ ද නො ලැබෙයි සුභද්‍රය වැලිත් යම් ධර්මවිනයෙකැ ආයථී අභ්‍යාසික මාගීය උපලබ්ධි වේ ද, එහි ශ්‍රමණ ද උපලබ්ධි වෙයි එහි ද්විතීය ශ්‍රමණ ද උපලබ්ධි වෙයි එහි තෘතීය එහි චතුර්ථ ශ්‍රමණ ද උපලබ්ධි වෙයි සුභද්‍රය, මේ ධර්ම විනයෙහි ආයථී අභ්‍යාසික මාගීය උපලබ්ධි වෙයි සුභද්‍රය, ශ්‍රමණ (සෝචන්) මේ සත්තෙහි මැ වෙයි ද්විතීය ශ්‍රමණ (සෙදගාමි) ද මෙහි මැ වෙයි තෘතීය ශ්‍රමණ (අනගාමි) ද මෙහි මැ වෙයි චතුර්ථ ශ්‍රමණ (රහන්) ද මෙහි මැ වෙයි අන්‍ය පර (දෙසැට මිහදිටු ගතුවන්නේ) ප්‍රවාදයෝ ශ්‍රමණයන්ගෙන් ශුන්‍ය වෙති”යි වදාල සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස පා එකරුණින් අභ්‍යාසිකමාගී වෙයි

මග්ග කථා නිමි.

20 6

ඥාණ කථා.

[ලෝකික ලෝකොත්තර විසින් ඥානය ද්විවිධ යි. සමාපනති-
ඥානයන් දහාදි වශයෙන් පැවැති කම්මකාය ඥානයන් ලෝකික
වෙයි. සත්‍යය පිණිසද්‍රව්‍ය මාග්ඥානයන් ඵලඥානයන් ලෝකොත්තර
වෙයි. මේ වෙනස නොගෙන 'සත්‍යය පිණිසද්‍රව්‍ය ඥානය මැ ඥාන
වෙයි, සෙසු ඥාන නැතැ'යි ද එසෙයින් මැ පෘථග්ජනනම ඥානය
නැතැ'යි ද හෙතුවාදින් සෙයින් ලබති හතුවන්ගේ වාද බිඳුනම
'ඥාණකථා' එයි]

- 1 ස පු ආදශවස්තුකඥානය ලෝකාත්තර වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු ලෝකොත්තරඥාන දෙළොසෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුතු යැ

- 2 ස පු ලෝකොත්තරඥාන දෙළොසෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු සෝවන් මාග් දෙළොසෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ .

3. ස පු ශ්‍රෝතෘපතතිමාග් දෙළොසෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු ශ්‍රෝතෘපතතිඵල දෙළොසෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ නො කියැවුතු යැ .
- ස අනු සංකෘද්‍රශාමිමාග් දෙළොසෙක් .. අනාගාමි .
අභිත්මාග් දෙළොසෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ ..

- 4 ස පු අභිත්මාග් දෙළොසෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු අභිත්ඵල දෙළොසෙක් ඇද්ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුතු යැ .

6 ප පු	න වතතබ්බං ආදසවජ්ඣකං සද්දණං ලොකුතතරනනි
ස පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ප අනු	නනු වුතතං භගවතා “ඉදං දුක්ඛං අරිය- සම්මතං මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනනුස්සතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛං උදපාදි සද්දණං උදපාදි විජ්ජා උදපාදි පඤ්ඤා උදපාදි අලොකො උදපාදි තං ඛො පනිදං දුක්ඛං අරියසම්මං පරිඤ්ඤායානනි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- පරිඤ්ඤාතනනි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- ඉදං දුක්ඛසම්මුදයො අරියසම්මතං මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- තං ඛො පනිදං දුක්ඛසම්මුදයො අරියසම්මං පභාතබ්බනනි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- පභිනනනි මෙ භික්ඛවෙ-පෙ- ඉදං දුක්ඛනිරෝධො ¹ අරියසම්මතං මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- තං ඛො පනිදං දුක්ඛ- නිරෝධො ¹ අරියසම්මං සම්මතානනි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- සම්මතතනනි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- ඉදං දුක්ඛනිරෝධගාමිනීපටිපදා අරියසම්මතං මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- තං ඛො පනිදං දුක්ඛනිරෝධ- ගාමිනීපටිපදා අරියසම්මං භාවෙනබ්බනනි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- භාවිතනනි මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනනුස්සතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛං උදපාදි -පෙ- ආලොකො උදපාදි”ති ² අනෙව්ව සුතතනෙතා’ති
ස පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ප පා	තෙන හි “ආදසවජ්ඣකං සද්දණං ලොකුතතර”නනි

සද්දණ කථා නිවසිතා

විසතිමො, චගෙහා නිවසිතො

හස්සද්දනං:

මාතුසාරකො ආනන්තරිකො, පිතුසාරකො ආනන්තරිකො,
අරහනාසාරකො ආනන්තරිකො, ලොහිතුප්පාදකො ආනන්තරිකො,
සම්මහෙදකො ආනන්තරිකො, නත්ති පුප්ප්ඤ්ඤා සද්දණං, නත්ති නිරයෙසු
නිරයපාලා, අත්ති දෙවෙසු නිරවජ්ජානගතා, පඤ්චබ්බිකො මගෙහා, ආද-
සවජ්ඣකං සද්දණං ලොකුතතරනනි

චතුෂ්ඨො පණ්ණාසකො

1 දුක්ඛනිරෝධං - සිමු

2 මහාවග්ගසංග්ගහ - ධම්මපාලපාඨනසාමනෙය්

5 ප සු **ආදානවසතුක ඥානය** **ලොකොත්තර වෙති සි**
නො කියැවුණු වේ ද?

ස පරිසරය: එස් ෮

ප අනු භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරන ලද නො

“මහණෙනි, මේ (පඤ්චස්කන්ධය) දු:ඛායාසිංහාසය යැයි පෙර නො ඇසූ දහම්හි මට චක්ඛුස පහල වී ඥානය පහල වී විද්ඝාත පහල වී. ප්‍රඥාත පහල වී ආලෝකය පහල වී මහණෙනි, ඒ මේ දු:ඛායාසිංහාසය පරිඤ්කටයුතු යැ යි මට මහණෙනි, පරිඤ්කරනලදු’යි මට මහණෙනි, මේ (තෘෂණාව) දු:ඛසමුදයායාසිංහාසය යැ යි මට... මහණෙනි, ඒ මේ දු:ඛසමුදයායාසිංහාසය ප්‍රභාවය යැ යි මට මහණෙනි, මට ප්‍රතීණ යැ යි ... මහණෙනි, මේ දු:ඛනිරෝධායාසිංහාසය යැ යි මට මහණෙනි, ඒ මේ දු:ඛනිරෝධායාසිංහාසය සාක්ෂාත්කතීය යැ යි මට මහණෙනි, මා විසින් සාක්ෂාත්කතා යැ යි මහණෙනි, මේ දු:ඛනිරෝධගාමිනීප්‍රතිපදායාසිංහාසය යැ යි මට මහණෙනි, ඒ මේ දු:ඛනිරෝධගාමිනීප්‍රතිපදායාසිංහාසය භාවිතය යැ යි මට මහණෙනි, මා විසින් භාවිත යැ යි පෙර නො ඇසූ දහම්හි චක්ඛුස පහල වී ආලෝකය පහල වී” යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇතිතේ මැ නො වේ ද?”

සි පරිඤ්ඤා එහෙත් යැ

ප පා එකරුණින් ද්විදශවසිඳුකඤ්ඤාය ලොකොත්තර වේ

കുറുപ്പു കഥ: എട്ടാം.

වි.ශ්‍රේෂ්ඨ වර්ගය නිමි

එහි උද්‍යමය

[illegible]

එකවිසතිමො වග්ගො

21 1

සාසනි කථා

1. ස පු සාසනං නවං කතනති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු සතිපට්ඨානං නවං කතනති
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු සාසනං නවං කතනති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු සම්මප්පධානං -පෙ- ඉද්ධිපාදං -පෙ- ඉද්ධියං -පෙ-
 බලං -පෙ- බොජ්ඣංගිකං නවං කතනති
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු පුබ්බෙ අකුසලං පච්ඡා කුසලං කතනති
 ප පටි. න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු. පුබ්බෙ සාසනං -පෙ- සංඝඤ්ඤාප්තිකං¹ -පෙ-
 ගන්තනිකං² -පෙ- චූෂනිකං³ -පෙ- යොගනිකං⁴
 -පෙ- නිවරණිකං⁵ -පෙ- පරාමිතිකං -පෙ-
 උපාදානිකං -පෙ- සංකිලෙසිකං⁶ පච්ඡා අසකි-
 ලෙසිකං කතනති
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු අනි කොථි නුථාගනස්ස සාසනං නවං
 කරොතිති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස. අනු. අනි කොථි සතිපට්ඨානෙ නවං කරොතිති.
 ප. පටි. න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු. අනි කොථි සම්මප්පධානෙ -පෙ- ඉද්ධිපාදෙ
 -පෙ- ඉද්ධියෙ -පෙ- බලෙ -පෙ- බොජ්ඣංගිකෙ
 නවං කරොතිති
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

1 සංඝඤ්ඤාප්තිකං - PTS
 2 ගන්තනිකං - සිමු, මජ්ඣ.
 3 චූෂනිකං - සිමු, මජ්ඣ.

4 යොගනිකං - සිමු, මජ්ඣ.
 5 නිවරණිකං - PST
 6 සංකිලෙසිකං - PTS මජ්ඣ.

එකවිංගද්වයීය

21 1

සාසන කථා

[සභිතිත්‍රය සදහා ශාසනය නව්කෘත යැයි ද, තථාගත ශාසනය අළුත් කරන කිසිවෙක් ඇතැයි ද, තථාගත ශාසනය අළුත් කරන්නාව ලැබේ යැයි ද සමහර උත්තරාපදිකයන් සෙසින් ලබා ගත්තාහු ඇත. උන්ගේ වාද බිඳුනව 'සාසනකථා' එයි.]

1. ස. පු. ශාසනය නව්කෘත (අළුත් කරන ලද) වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ.
- ස. අනු සතිපට්ඨානය නව්කෘත වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ.

2. ස. පු. ශාසනය නව්කෘත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ.
- ස. අනු සමස්ත ප්‍රධානය සංග්‍රහපාද ඉන්ද්‍රිය බල බොධ්‍යව්‍යයෝ නව්කෘත වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ.
- ස. අනු පලමු අතුලය පසු වැ කුල කරනලද ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ.
- ස. අනු පලමු සාසුචය සංයෝජනියය මුක්තියය ඔසනියය යොගනියය නිවරණියය පරාමාණුය උපාදානියය සංකෙලයක පසුව අසංකෙලයක කරනලද වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ.

3. ස. පු. තථාගතයන්ගේ සත්ත අළුත් කරන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ.
- ස. අනු සතිපට්ඨාන අළුත් කරන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ.
- ස. අනු සමස්ත ප්‍රධාන සංග්‍රහපාද ඉන්ද්‍රිය බල බොධ්‍යව්‍ය අළුත් කරන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ.

- ස අනු අති කොච්ඡි පුබ්බෙ අකුසලං පච්ඡා කුසලං
කරොති'ති.
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු අති කොච්ඡි පුබ්බෙ සාසනං -පෙ- සංකිලෙසිකං
පච්ඡා අසංකිලෙසිකං කරොති'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු ලබ්භා තථාගතස්ස සාසනං පුන නවං කාතුනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස අනු ලබ්භා සන්තප්පිනා පුන නවං කාතුනති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු ලබ්භා සම්මප්පධානා -පෙ- ඉද්ධිපාදා -පෙ- ඉද්ධියා
-පෙ- බලා -පෙ- බොජ්ඣංගිනා පුන නවං කාතුනති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු ලබ්භා පුබ්බෙ අකුසලං පච්ඡා කුසලං කාතුනති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු ලබ්භා පුබ්බෙ සාසනං -පෙ- සංකිලෙසිකං
පච්ඡා අසංකිලෙසිකං කාතුනති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

සාසන කථා නිවේශනා

- ස අනු. පළමු අකුශලය පසුව කුශල කරන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- අනු පළමු සාත්‍යය සාංකෛශිකය පසු වැ අසාංකෛශික කරන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු තථාගතයන්ගේ සත්ත යළි අළුත් කරන්නට ලැබේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සතිපට්ඨාන යළි අළුත් කරන්නට ලැබේද් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු සම්පක්ප්‍රධාන . . සංඤ්චාද ඉන්ද්‍රිය බල බොධ්‍යව්‍යයෝ යළි අළුත් කරන්නට ලැබේද් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු අකුශලය පසු වැ කුශල කරන්නට ලැබේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු පළමු සාත්‍යය සාංකෛශිකය පසු වැ අසාංකෛශික කරන්නට ලැබේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

සාසන කථා නිමි

21 2

අවිචිතත කථා

- 1 ස පු පුට්ඨජනො තෙධාතුකෙහි ධම්මෙහි අවිචිතතො'ති,
ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා;
ස අනු පුට්ඨජනො තෙධාතුකෙහි ඵය්සෙහි -පෙ-
තෙධාතුකාහි චෙදනාහි -පෙ- සඤ්ඤාහි -පෙ-
චෙනනාහි -පෙ- විතෙතහි -පෙ- සද්ධාහි -පෙ-
විරයෙහි -පෙ- සතීහි -පෙ- සමාධීහි -පෙ-
තෙධාතුකාහි පඤ්ඤාහි අවිචිතතො'ති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ පෙ-
- 2 ස පු: පුට්ඨජනො තෙධාතුකෙහි ධම්මෙහි අවිචිතතො'ති
ප පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
ස අනු යස්මිං ඛණේ පුට්ඨජනො විචරං දෙති, තස්මිං
ඛණේ පඨමං ක්කානං උපසම්පජ්ජ විහරති -පෙ-
ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති'ති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ස අනු යස්මිං ඛණේ පුට්ඨජනො පිණ්ඩදානං දෙති -පෙ-
සෙනාසනං දෙති -පෙ- ගිලානපච්චයහෙසජ්ජ
පරිකඛාරං දෙති, තස්මිං ඛණේ චතුස්සං ක්කානං
උපසම්පජ්ජ විහරති -පෙ- නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤා-
යතනං උපසම්පජ්ජ විහරති'ති
ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ප. පු: න වතතබ්බං පුට්ඨජනො තෙධාතුකෙහි ධම්මෙහි
අවිචිතතො'ති
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
ප අනු පුට්ඨජනස්ස රූපධාතුඅරූපධාතුගං කම්මං
පටිඤ්ඤාතතති
ස පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ප පා තෙන හි “පුට්ඨජනො තෙධාතුකෙහි ධම්මෙහි
අවිචිතතො”ති

21 2

අවිචිතත කථා

[යම් පුද්ගලයෙක්කම් යම් ධර්මයෙක් ප්‍රත්‍යක්ෂයෙන් වේද, හෝ ඒ ධර්මයෙන් පමණක් අවිචිතත (සුක්කත) නම් වෙයි යනු සංසමයෙහි නිශ්චය වෙයි පෘථග්ජන පුද්ගල විසින් ත්‍රේමාතුකධර්ම අපරිඤ්ඤා (සිතිසිද්ධ නොදන්) හෙයින් එකක්ෂණයෙහි මැ හැම ත්‍රේමාතුකධර්මයන්ගෙන් අවිචිතතයෙහි උත්තරාපර්තයන් හෙයින් ලබ්ධි යන්ත්‍රවූන්ගේ වාද බිඳුනට 'අවිචිතත කථා' එයි]

- 1 ස පු පෘථග්ජන පුද්ගල ත්‍රේමාතුක ධර්මයෙන් අවි-
චිතත (සුක්කත) වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු පෘථග්ජන පුද්ගල ත්‍රේමාතුක ස්වර්ගයෙන් ත්‍රේ-
මාතුක වේදනායෙන් ස ඥායෙන් වේදනා-
යෙන් චිත්තයෙන් සුඛායෙන් විශ්චයෙන්
සමාතියෙන් සමාධියෙන් ත්‍රේමාතුක
ප්‍රඥායෙන් (එක්වර) අවිචිතත වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2 ස. පු පෘථග්ජන පුද්ගල ත්‍රේමාතුකධර්මයෙන් අවිචිතත
වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු යම් කලෙක පෘථග්ජන පුද්ගල සිවුරු දේ ද,
එකල්හි ප්‍රථමධ්‍යානය උපයා වාස කෙරේ ද,
ආකාශානඤ්චායතනය උපයා වාස කෙරේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු යම් කලෙක පෘථග්ජන පුද්ගල පිඬුවා දේ ද
සෙනසුන් දේ ද ගිලන්පස බෙහෙසක් පිරිකර
දේ ද, එකල්හි චතුර්ධ්‍යාන උපයා වාස කෙරේ ද
නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතන උපයා වාස කෙරේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 3 ප පු පෘථග්ජන පුද්ගල ත්‍රේමාතුකධර්මයෙන් අවිචිතත
වෙයි'යි නො කියැවුණු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු පෘථග්ජන පුද්ගල විසින් රූපධාතුඅරූපධාතුග
කම්ය පරිඤ්ඤා වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ප. පා එකරුණින් "පෘථග්ජන පුද්ගල ත්‍රේමාතුක
ධර්මයෙන් අවිචිතත" වෙයි

අවිචිතත කථා නිමි

සංකොඤ්ඤාප්පන කථා

1. ස පු. අනුච්ඡිකා විකල්පාදිසංකොඤ්ඤාප්පනං අප්පහං අර-
හනනප්පනනි'ති
ප. පටිඤ්ඤා. ආමනනා
ස අනු අනුච්ඡිකා විකල්පාදිසංකොඤ්ඤාප්පනං -පෙ-
විච්ඡිකාදිසංකොඤ්ඤාප්පනං -පෙ- සිලබ්බනප්පරාමාසං
අප්පහං -පෙ- රාගං අප්පහං -පෙ- දොසං
අප්පහං -පෙ- මොහං අප්පහං -පෙ-
අනොත්තප්පං අප්පහං අරහනනප්පනනි'ති
ප පටි න හෙවං වනනබ්බං -පෙ-
2 ස. පු අනුච්ඡිකා විකල්පාදිසංකොඤ්ඤාප්පනං අප්පහං අර-
හනනප්පනනි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු අරහං සරාගො සද්දෙසො සමොගො සමානො
සමකෙබ්බං සප්ප්ලාසො සප්පායාසො සකිලෙසො'ති
ප පටි න හෙවං වනනබ්බං -පෙ-
ස අනු නනු අරහං නිරාගො නිද්දෙසො නිමොගො
නිමොනො නිමකෙබ්බං නිප්ප්ලාසො නිරුපායාසො
නිකකිලෙසො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස ස භංගො අරහං නිරාගො -පෙ- නිකකිලෙසො,
ස පා නොච වන රෙ වනනබ්බං “අනුච්ඡිකා විකල්පාදිසංකොඤ්ඤාප්පනං
අප්පහං අරහනනප්පනනි'ති
3 ප පු න වනනබ්බං “අනුච්ඡිකා විකල්පාදිසංකොඤ්ඤාප්පනං
අප්පහං අරහනනප්පනනි'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
ප අනු අරහං සබ්බං බුද්ධිවිසයං ජානානි'ති
ස පටි න හෙවං වනනබ්බං -පෙ-
ප පා තෙන හි “අනුච්ඡිකා විකල්පාදිසංකොඤ්ඤාප්පනං අප්පහං
අරහනනප්පනනි'ති

21 3

සංකේදාත්මක කථා

[‘රහත් හැම බුද්ධිමය නො දැනී එහෙයින් ඔබ විසින් අවිද්‍යාවිවික්තසා ප්‍රභාණය නො කරනලද වනැ’යි හැඟමින් කිසි සංයෝජනයක් නො පියා අභිත්තිප්‍රාප්තියෙන් ඇතැයි මහාසාමිකයන් සෙසින් ලබා ගත්තාහු ඇත උන්ගේ වාද බිඳුනට ‘සංයෝජන කථා’ එකි]

- 1 ස ප්‍ර. කිසි සංයෝජනයක් නො පියා අභිත්තිප්‍රාප්තියෙන් ඇද්ද?
- ප පරික්ෂක එසේ යැ.
- ස. අනු කිසි සහකාරදූෂිතයක් නො පියා විවික්තසාවක් නො පියා ශීලව්‍යවරාමයීයක් නො පියා රාගයක් නො පියා දෝෂයක් නො පියා මොහයක් නො පියා අනපත්‍රපාවක් නො පියා අභිත්තිප්‍රාප්තියෙන් ඇද්ද?
- ප. පරි එසේ නො කියැවුණු යැ.
- 2 ස. ප්‍ර. කිසි සංයෝජනයක් නො පියා අභිත්තිප්‍රාප්තියෙන් ඇද්ද?
- ප පරික්ෂක: එසේ යැ.
- ස අනු රහත් රාග ඇතිගේ දෝෂ ඇතිගේ මොහ ඇතිගේ මාන ඇතිගේ මතු වූගේ පලාස ඇතිගේ උපායාස ඇතිගේ කෙලෙස් ඇතිගේ වේ ද?
- ප. පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ.
- ස. අනු රහත් රාග නැතිගේ දෝෂ නැතිගේ මොහ නැතිගේ මාන නැතිගේ මතු වූ නැතිගේ පලාස නැතිගේ උපායාස නැතිගේ කෙලෙස නැතිගේ නො?
- ප. පරික්ෂක එසේ යැ.
- ස ය: ඉදින් රහත් රාග නැතිගේ කෙලෙස නැතිගේ වී නම්,
- ස පා. හවත, ‘කිසි සංයෝජනයක් නො පියා අභිත්තිප්‍රාප්තියෙන් ඇතැ’යි නො කියැවුණු මැ යැ.
- 3 ප ප්‍ර. ‘කිසි සංයෝජනයක් නො පියා අභිත්තිප්‍රාප්තියෙන් ඇතැ’යි නො කියැවුණු වේ ද?
- ස පරික්ෂක: එසේ යැ.
- ප අනු: රහත් හැම බුද්ධිමය දන්නේ වේ ද?
- ස පරි එසේ නො කියැවුණු යැ.
- ප පා එකරැහිත් “කිසි සංයෝජනයක් නො පියා අභිත්තිප්‍රාප්තියෙන් ඇත”.

සංයෝජන කථා නිමි.

21 4

ඉද්ධි කථා

1. ස පු අනි අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා,
ස අනු “නිව්චපණ්ණරුක්ඛා භොනතු”ති අනි අබ්පාය-
ඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ස අනු නිව්චප්පථා රුක්ඛා භොනතු -පෙ- නිව්චළ්ලිකා
රුක්ඛා භොනතු -පෙ- නිව්චං ජ්ඣ්භං භොතු
-පෙ- නිව්චං බෙමං භොතු -පෙ- නිව්චං
සුභික්ඛං භොතු -පෙ- නිව්චං සුවසී භොතු”ති
අනි අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2 ස පු අනි අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා,
ස. අනු “උප්පනො ඵසෙසා මා නිරුජ්ඣි”ති අනි
අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ස අනු උප්පනා වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- වෙනනා
-පෙ- විතතං -පෙ- සද්ධා -පෙ- චිරිතං -පෙ-
සති -පෙ- සමාධි -පෙ- පඤ්ඤා මා නිරුජ්ඣි”ති
අනි අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
3 ස පු අනි අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.

21 4

ඉදිරි කථා

[සෘණිය කිසි තැනෙක සමෘද්ධ වෙයි කිසි තැනෙක! සමෘද්ධ නො වෙයි. අනිත්‍යාදිය නිත්‍යාදිය කිසිම එකානන්තයෙන් සිද්ධ නො වෙයි සත්‍යසංගතී පෙරළා විසඟාග සන්නතී කරණය හෝ සහාන- සංගතී විරකල් පවත්වාලීම හෝ යම් කෙනකුත් සදහා කරනු ලැබේ නම් බවුන්ගේ පුණ්‍යාදී කරණ නිසා 'නිසුන් සදහා පැන් කිසි ගි බවට පෙරළීම සෙසින් ද, මහාධාතු නිධානයෙහි පහන් ආදිය විරසනාන ප්‍රමිතිය සෙසින් ද සමෘද්ධ වෙයි යනු ක්‍රියමයෙහි සහිවුනති යම් හෙයකින් ආයුෂ්‍යවත් පිළිතුරුවත් තෙරණුවෝ රජුගේ ප්‍රාසාදය රන්වෙවයි ඉවුහු ද එහෙයින් 'අධිපතිය (අදහස ඉවුමන) සෘණි ඇතැ'යි අකික නිකායවාසීන් සෙසින් ලබිමත්තාහු ඇත. උන්ගේ වාද බිදුනට 'ඉදිරි කථා' එයි]

1 ස ප්‍ර. බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අධිප්‍රායසෘද්ධි ඇද් ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු. 'වෘක්‍ෂයෝ නිත්‍යපඤ්ඤා ඇති වෙත්'වයි බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අධිප්‍රායසෘද්ධි ඇද් ද?

ප පටි. එසේ නො කියැවුතු යැ

ස අනු. 'වෘක්‍ෂයෝ නිත්‍යපුෂ්ප ඇති වෙත්'වයි වෘක්‍ෂයෝ නිත්‍යඵල ඇති වෙත්'වයි නිත්‍යපෝෂානකා (සදරැස්) ඇති වෙත්'වයි නිත්‍ය ක්‍ෂෙම ඇති වෙත්'වයි . නිත්‍යසුනික්‍ෂ වෙත්'වයි නිත්‍ය සංස්කි වෙත්'වයි බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අධිප්‍රායසෘද්ධි ඇත් ද?

ප පටි. එසේ නො කියැවුතු යැ

2 ස ප්‍ර. බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අධිප්‍රායසෘද්ධි ඇද් ද?

ප පටි. එසේ නො කියැවුතු යැ

ස. අනු: 'උපන් වෙදනා සාඤ්ඤා වේතනා විතත ශ්‍රද්ධා විසම්මානි සමාධි ප්‍රඥා නහමක් නිරුද්ධ වෙත්'වයි බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අධිප්‍රායසෘද්ධි ඇද් ද?

ප පටි: එසේ නො කියැවුතු යැ

3 ස ප්‍ර. බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අධිප්‍රායසෘද්ධි ඇද් ද?

ප පටිඤ්ඤා: එසේ යැ

- ස අනු රූපං නිව්චං භොතු'ති අනු අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
- ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංකාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං නිව්චං භොතු'ති අනු අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති.
- ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
4. ස පු අනු අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානංවා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු ජාතිධම්මා සත්තා මා ජායංසු'ති අනු අබ්පාය ඉද්ධි -පෙ- ජරාධම්මා සත්තා මා ජීයංසු'ති¹ -පෙ- ව්‍යාධිධම්මා සත්තා මා ව්‍යායංසු'ති -පෙ- මරණ-ධම්මා සත්තා මා මියංසු'ති අනු අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
- ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ප පු න වතතබ්බං අනු අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු නානු ආයස්මා පිළිඤ්චචෙජ්, රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස බිම්බිසාරස්ස පාසාදං සුවණ්ණනෙත්ථි අභිමුච්චි, සුවණ්ණො ව පන ආසි'ති
- ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප ය භඤ්චී ආයස්මා පිළිඤ්චචෙජ්, රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස බිම්බිසාරස්ස පාසාදං සුවණ්ණනෙත්ථි අභිමුච්චි, සුවණ්ණො ව පන ආසි,
- ප පා තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ “අනු අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති

ඉද්ධි කථා නිවේශනා

- ස අනු 'රූපය නිත්‍ය වෙව'යි බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අබිප්‍රායසාදාදි ඇද් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු වෙදනා සංඥා සංඝකාරයෝ විඤ්ඤාන නිත්‍ය වෙව'යි බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අබිප්‍රායසාදාදි ඇද් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අබිප්‍රායසාදාදි ඇද් ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ජාතිස්සභාව ඇති සත්ත්වයෝ නහමක් උපදිත්-වයි අබිප්‍රායසාදාදි ඇද්ද ජරාසවභාව ඇති සත්ත්වයෝ නහමක් දිරන්වයි ව්‍යාධිස්සභාව ඇති සත්ත්වයෝ නහමක් ව්‍යාධි ඇති වෙත්වයි මරණස්සභාව ඇති සත්ත්වයෝ නහමක් මියෙත්-වයි බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අබිප්‍රාය-සාදාදි ඇද් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ප. පු 'බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අබිප්‍රායසාදාදි ඇතැ'යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු: ආයුෂමත් පිළිඤ්චවජ් තෙරණුවෝ මගධෙශවර සෙනිය බිමබ්බසාර රජුගේ පහය රත් වේවයි ඉටුහු නො, පහය සවණින් වී නො?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප ය ඉදින් ආයුෂමත් පිළිඤ්චවජ් තෙරණුවෝ මග-ධෙශවර සෙනිය බිමබ්බසාර රජුගේ 'පහය රත් වෙව'යි ඉටුසේක් වී නම්, පහයත් රත් වී නම්,
- ප පා භවත, එකරුණින් බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අබිප්‍රායසාදාදි ඇත
- (මෙහි රජුගේ පුණ්‍යමහිමයෙන් ද පහය රත් වූ හෙයින් සාධකය නො යෙදේ)

21. 5

බුද්ධි කථා

1 ස පු	අපි බුද්ධානං බුද්ධෙහි නිනාතිරෙකතා'ති
ප පටිඤ්ඤ	ආමනතා
ස අනු	සතිපට්ඨානතො'ති
ප පටි:	න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ස අනු	සමමපඛානතො -පෙ- ඉද්ධිපාදතො -පෙ- ඉන්ද්‍රියතො -පෙ- බලතො -පෙ- බොජ්ඣංගතො -පෙ- වසීභාවතො -පෙ- සබ්බඤ්ඤානුකූල- දස්සනතො'ති
ප පටි	න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

බුද්ධි කථා නිවසිතා.

21 5

බුද්ධ කථා

[ඒ ඒ කාලයෙහි ගජිර ආසු ප්‍රභා ප්‍රමාණ නානාකය මිස සෙසු බුද්දහමින් බුද්ධවරුන්ගේ බුද්ධවරුන් කෙරෙන් නිනාතිරෙක බවෙන් නම් නැත බුද්ධවරුන් කෙරෙහි අවිශේෂයෙන් නිනාතිරෙකතා ඇතැයි අකික නිකායවාසීන් හෙයින් ලබ්ධි ගන්තවුන්ගේ වාද බිඳහට 'බුද්ධ කථා' එයි]

1 ස පු	බුද්ධවරුන්ගේ බුද්ධවරුන් කෙරෙන් නිනාතිරෙකතා ඇද් ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස. අනු.	සතිපට්ඨාන හෙයින් ද?
ප පටි:	එසේ නො කියැවුනු යැ
ස. අනු	සමසක්ප්‍රධාන හෙයින් වේ ද සාද්ධිපාද හෙයින් ඉන්ද්‍රිය හෙයින් බල හෙයින් බොධ්‍යභිග හෙයින් වර්තමාන හෙයින් සම්මාදානදර්ශන හෙයින් වේ ද?
ප පටි:	එසේ නො කියැවුනු යැ

බුද්ධ කථා නිමි.

21 6

සබ්බදිසා කථා

- 1 ස පු සබ්බා දිසා බුද්ධා නිට්ඨන්ති'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ප අනු පුරුෂිමාය දිසාය බුද්ධා නිට්ඨන්ති'ති 1
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු පුරුෂිමාය දිසාය බුද්ධා නිට්ඨන්ති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු කිත්තාමො සො භගවා, කිං ජ්ඣෙවා, කිං
ගොතෙතා, කිත්තාමා නස්ස භගවතො මාතා-
පිතරො, කිත්තාමං නස්ස භගවතො සාමනස්සගං,
කොනාමො නස්ස භගවතො උපට්ඨාකො, කිදිසං
චිවරං ධාරෙති, කිදිසං පත්තං ධාරෙති, කතරස්මිං
ගාමෙ වා නිගමෙ වා නගරෙ වා රටෙහි වා
ජනපදෙ වා'ති
ප. පටි. න හෙවා වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු දකුණිකාය දිසාය -පෙ- පච්ඡිමාය දිසාය -පෙ-
උත්තරාය දිසාය -පෙ- හෙට්ඨිමාය දිසාය බුද්ධා
නිට්ඨන්ති'ති
ප පටි න හෙවා වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු හෙට්ඨිමාය දිසාය බුද්ධා නිට්ඨන්ති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු කිත්තාමො සො භගවා -පෙ- ජනපදෙ වා'ති.
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු උපරිමාය දිසාය බුද්ධා නිට්ඨන්ති'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු උපරිමාය දිසාය බුද්ධා නිට්ඨන්ති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු වාතුමමහාරාජිකෙ නිට්ඨති -පෙ- තාවතිංසෙ
නිට්ඨති -පෙ- යාමෙ නිට්ඨති -පෙ- තුසිතෙ
නිට්ඨති -පෙ- නිමමාණරතිකා නිට්ඨති -පෙ-
පරතිමිත වසවන්තිකා නිට්ඨති -පෙ- බ්‍රහ්මලොකෙ
නිට්ඨන්ති'ති
ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

සබ්බදිසා කථා නිමිසිතා.

2. 1. 6.

සබ්බද්දිසා කථා

[‘හැම දික්හි බුදුවරු සිටින්නි මහාසංඝිකනිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්බි ගන්තාහු ඇත උන්ගේ වාද බිඳුනට සබ්බද්දිසා කථා’ එසි]

1. ස පු හැම දික්හි බුදුවරු සිටිත් ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු පෙරදිග බුදුහු සිටිත් ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
2. ස. පු පෙරදිග බුදුහු සිටිත් ද?
 - ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු ඒ බුදුහු කිනම්හ. කවර ජාති ඇතියහ කවර ගොත්‍ර ඇතියහ. ඒ බුදුන්ගේ මාපියෝ කිනම්හ ඒ බුදුන්ගේ ශ්‍රාවකයුගහ කිනම් ඇතියෝ යැ ඒ බුදුන්ගේ උපසංඝායක කවරෙ යැ. ඒ බුදුහු කෙබඳු සිවුරු දරන් ද, කෙබඳු පාත්‍ර ධරන් ද, කවර ගවේක හෝ නියමිතමේක හෝ නුවරෙක හෝ රටෙක හෝ ජනපදයෙක හෝ සිටිත් ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
 - ස. අනු. දකුණුදිගැ පැලදිගැ උතුරුදිගැ යටදිගැ බුදුහු සිටිත් ද?
 - ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
3. ස පු යට දෙස බුදුහු සිටිත් ද?
 - ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු ඒ බුදුහු කිනම්හ කිනම් දනවියෙකැ හෝ සිටිත් ද?
 - ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ .
 - ස අනු උඬ දෙස බුදුහු සිටිත් ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ .
- 4 ස පු උඬ දෙස බුදුහු සිටිත් ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු සිවුමහරදයෙහි සිටිත් ද, තවතිසැ සිටිත් ද, යාම දෙව්ලොවැ සිටිත් ද, තුසිත්‍ර සිටිත් ද, නිමිණරතී දෙව්ලොවැ සිටිත් ද, පරතිර්මිත වශවර්ති දෙව්ලොවැ සිටිත් ද බඹලොවැ සිටිත් ද?
 - ප. පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ

සබ්බද්දිසා කථා නිමි.

ධම්ම කථා

- 1 ස පු සබ්බෙ ධම්මා නිසඤා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු මිච්ඡත්තනිසඤා'ති
 ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු නත්ති අනිසඤා රාසි'ති
 ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු නනු අත්ති අනිසඤා රාසි'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස ඨ භඤ්චි අත්ති අනිසඤා රාසි,
 ස පා නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ “සබ්බෙ ධම්මා
 නිසඤා”ති
2. ස. පු සබ්බෙ ධම්මා නිසඤා'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස. අනු. නනු තඤ්ඤා රාසි වුත්තා භගවතා මිච්ඡත්ත-
 නිසඤා රාසි, සමමත්තනිසඤා රාසි, අනිසඤා
 රාසි'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස ඨ භඤ්චි තඤ්ඤා රාසි වුත්තා භගවතා මිච්ඡත්ත-
 නිසඤා රාසි, සමමත්තනිසඤා රාසි, අනිසඤා
 රාසි'ති,
 ස පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ “සබ්බෙ ධම්මා
 නිසඤා”ති
- 3 ස. පු රූපං රූපට්ඨෙන නිසත්තති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු. මිච්ඡත්තනිසත්තති
 ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

21 7.

බමම කථා

[රූපාදිය රූපාදි ස්වභාවයෙන් නිශ්චය වෙයි. ස්වභාවය නො පියයි එහෙයින් 'හැම බමියෝ නිශ්චයහ'යි අනික නිකායවාසීන්- සමහර උත්තරාපථකයන් සෙසින් ලබ්ධි ගන්නාහු ඇත. උන්ගේ වාද බිඳුනට 'බමම කථා' එයි]

- 1 ස පු හැම දහම්හු නිශ්චය වෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. අනු මිථ්‍යාකම්ම වශයෙන් නිශ්චය වෙත් ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ.
- ස. අනු අනිශ්චය රාශියෙක් නැද්ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ.
- ස. අනු අනිශ්චය රාශියෙක් ඇත් නො?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. ස. ඉදින් අනිශ්චය රාශියෙක් ඇත් නම්,
- ස. පා. හවත, 'හැම දහම්හු නිශ්චය වෙති'යි නො කියැවුණු මැ යැ.

- 2 ස පු හැම දහම්හු නිශ්චය වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මිථ්‍යාකම්මනිශ්චයනරාශි යැ සම්මසක්කනිශ්චයනරාශි යැ අනිශ්චයනරාශි යැ යි තුන් රාශියෙක් වදාරනලද නො?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. ස. ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මිථ්‍යාකම්මනිශ්චයනරාශි යැ සම්මසක්කනිශ්චයනරාශි යැ අනිශ්චයනරාශි යැ යි තුන් රාශියෙක් වදාරන ලද වී නම්,
- ස. පා. හවත, 'හැම බමියෝ නිශ්චයහ'යි නො කියැවුණු මැ යැ.

- 3 ස. පු රූපය රූපස්වභාවයෙන් නිශ්චය වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ස. අනු. මිථ්‍යාකම්මනිශ්චය වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ ..

- ස අනු. සමමතනනියතනනි
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ-
විඤ්ඤාණං, විඤ්ඤාණවෙසීන නියතනනි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස. අනු මිච්ඡතනනියතනනි.
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු සමමතනනියතනනි
- ප පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
5. ප. පු. න වතතබ්බං 'රූපං රූපවෙසීන නියතං -පෙ-
වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ-
විඤ්ඤාණං, විඤ්ඤාණවෙසීන නියත'නනි.
- ස පටිඤ්ඤා: ආමනනා
- ප. අනු රූපං භොති, වෙදනා භොති, සඤ්ඤා භොති,
සඤ්ඤා භොති, විඤ්ඤාණං භොති, වෙදනා
-පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- විඤ්ඤාණං
-පෙ- රූපං භොති, වෙදනා භොති, සඤ්ඤා භොති,
සඤ්ඤා භොති"ති
- ස. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ප. පටි. තෙන හි රූපං රූපවෙසීන නියතං, වෙදනා -පෙ-
සඤ්ඤා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- විඤ්ඤාණං
විඤ්ඤාණවෙසීන නියතනනි

බමම කථා නිවසිනා

- ස අනු. සමාක්ඛනිත වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු වෙදනා සංඤ සංස්කාර විඤ්ඤාන විඤ්ඤාන සංඛ්‍යාවයෙන් නිගත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු ඕපාක්ඛ වශයෙන් නිගත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු. සමාක්ඛන වශයෙන් නිගත වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ප පු “රූපය රූප සංඛ්‍යාවයෙන් නිගත වෙයි වෙදනා සංඤ සංස්කාරයෝ විඤ්ඤාන විඤ්ඤාන සංඛ්‍යාවයෙන් නිගත වේ” යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ප. අනු රූප වේ ද, වෙදනා වේ ද, සංඤ වේ ද, සංස්කාර වෙත් ද, විඤ්ඤාන වේ ද, වෙදනා සංඤ සංස්කාර ... විඤ්ඤාන රූප වේ ද? වෙදනා වේ ද? සංඤ වේ ද? සංස්කාර වෙත් ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ප පා. එකරුණින් රූපය රූප සංඛ්‍යාවයෙන් නිගත වෙයි වෙදනා සංඤ සංස්කාර විඤ්ඤාන විඤ්ඤාන සංඛ්‍යාවයෙන් නිගත වේ

බමම කථා නිමි

21 8.

කමම කථා

- 1 ස පු සබ්බෙ කමම, නියතා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා,
ස අනු මිච්ඡත්තනියතා'ති
ප පථ න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු සමමත්තනියතා'ති,
ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු නත්ථි අනියතො රාසි'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -ප-
ස අනු නනු අත්ථි අනියතො රාසි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා,
ස ය භඤ්චි අත්ථි අනියතො රාසි,
ස පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "සබ්බෙ කමම,
නියතා"ති
- 2 ස. පු සබ්බෙ කමම, නියතා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා,
ස අනු නනු තයො රාසි චූතතා භගවතා මිච්ඡත්ත
නියතො රාසි, සමමත්තනියතො රාසි, අනියතො
රාසි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා,
ස ය භඤ්චි තයො රාසි චූතතා භගවතා මිච්ඡත්ත
නියතො රාසි, සමමත්තනියතො රාසි, අනියතො
රාසි,
ස පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "සබ්බෙ කමම,
නියතා"ති.
- 3 ස පු දුට්ඨධම්මවෙදනියං කමම. දුට්ඨධම්මවෙදනි-
යට්ඨෙන නියතතති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා,
ස අනු මිච්ඡත්ත නියතතති,
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස අනු. සම්මතනනියතනනි
ප පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

4 ස. පු උපපජ්ජවෙදනීයං කමමං -පෙ- අපරාපරියවෙද-
නීයං කමමං අපරාපරියවෙදනීයවෙසන නියතනනි?

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු: මිච්ඡතනනියතනනි
ප පටි: න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
ස අනු සම්මතනනියතනනි
ප පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

5 ප පු න වතනබ්බං “දිට්ඨධම්මවෙදනීයං කමමං දිට්ඨම්ම
වෙදනීයවෙසන නියතං, උපපජ්ජවෙදනීයං කමමං
-පෙ- අපරාපරියවෙදනීයං කමමං අපරාපරිය-
වෙදනීයවෙසන නියතනනි

ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප අනු දිට්ඨධම්මවෙදනීයං කමමං උපපජ්ජවෙදනීයං
භොති, අපරාපරියවෙදනීයං භොති -පෙ-
උපපජ්ජවෙදනීයං කමමං දිට්ඨධම්මවෙදනීයං
භොති, අපරාපරියවෙදනීයං භොති -පෙ-
අපරාපරියවෙදනීයං කමමං දිට්ඨධම්මවෙදනීයං
භොති, උපපජ්ජවෙදනීයං භොති’ති
ස පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
ප පා තෙන හි “දිට්ඨධම්මවෙදනීයං කමමං දිට්ඨම්ම-
වෙදනීයවෙසන නියතං, උපපජ්ජවෙදනීයං කමමං
-පෙ- අපරාපරියවෙදනීයං කමමං අපරාපරිය
වෙදනීයවෙසන නියතනනි

කමම කථා නිට්ඨිතා

එකමිසනිමො වග්ගො නිට්ඨිතො

තස්ස උද්දානං

සාසනං නවං කතං - අනු කොචි තථාගතස්ස සාසනං නවං කරොති-
ලබ්භා තථාගතස්ස සාසනං පුත නවං කාතුං, පුජ්ජජනො තෙධාතු-
කෙහි ධම්මෙහි අවිච්ඡේදනා, අනු කිඤ්චි සංඝෙඤ්ඤාජනං අප්පභාය අර-
හතතප්පතනි, අනු අබ්පාසිඤ්ඤා බුද්ධානං වා සාවකානං වා, අනු බුද්ධානං
බුද්ධෙහි භිනාතිරෙකතා, සබ්බ දිසා බුද්ධා තිට්ඨතනි, සබ්බෙ ධම්මා නිසතා,
සබ්බෙ කමමා නිසතා’ති

- ස අනු සමාකාමිනිසත වෙ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස. පු උපපජ්ජවෙදනිස කමිස අපරාපරිසවෙදනිස
කමිස අපරාපරිසවෙදනිස සමාකාමිසත නිසත
වෙ ද?
- ප පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. මිථ්‍යාකමිනිසත වෙ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු සමාකාමිනිසත වෙ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුනු යැ ...
- 5 ප පු දිට්ඨිඛම්මවෙදනිස කමිස දිට්ඨිඛම්මවෙදනිස සමා-
කාමිසත නිසත වෙයි, උපපජ්ජවෙදනිස කමිස
අපරාපරිසවෙදනිස කමිස අපරාපරිස-
වෙදනිස සමාකාමිසත නිසත වෙයි' නො කියැ-
වුනු වෙ ද?
- ස පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු දිට්ඨිඛම්මවෙදනිස කමිස උපපජ්ජවෙදනිස වෙ ද?
අපරාපරිසවෙදනිස වෙ ද, උපපජ්ජවෙදනිස
කමිස දිට්ඨිඛම්මවෙදනිස වෙ ද, අපරාපරිසවෙද-
නිස වෙ ද, අපරාපරිසවෙදනිස කමිස දිට්ඨි-
ඛම්මවෙදනිස වෙ ද, උපපජ්ජවෙදනිස වෙ ද?
- ස පරි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ප පා එකතුවෙන් දිට්ඨිඛම්මවෙදනිස කමිස දිට්ඨිඛම්ම-
වෙදනිස සමාකාමිසත නිසත වෙයි උපපජ්ජ-
වෙදනිස කමිස අපරාපරිසවෙදනිස කමිස
අපරාපරිසවෙදනිස සමාකාමිසත නිසත වෙ

හංඛ හංඛා තිමි
පංඛපි තදවංචං තිමි

ද්වාවිසතිමො වගෙහා

22. 1

පරිනිබ්බාන කථා

1. ස. පු: අපථි කිඤ්චි සංඝෙඤ්ඤාජනං අප්පහාය පරිනිබ්බානනති
- ප. පටිඤ්ඤා අමනතා
- ස. අනු. අපථි කිඤ්චි සංකතායදිට්ඨිං අප්පහාය -පෙ- අනොත්තප්පං අප්පහාය පරිනිබ්බානනති
- ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු. අපථි කිඤ්චි සංඝෙඤ්ඤාජනං අප්පහාය පරිනිබ්බානනති.
- ප. පටිඤ්ඤා අමනතා
- ස. අනු. අරහා සිරාගො -පෙ- සක්ඛිලෙසො'ති
- ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු. නනු අරහා නිරාගො -පෙ- නික්ඛිලෙසො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා අමනතා.
- ස. ඨ. භඤ්චි අරහා නිරාගො නික්ඛිලෙසො,
- ස. පා. නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “අපථි කිඤ්චි සංඝෙඤ්ඤාජනං අප්පහාය පරිනිබ්බාන”නති
- 3 ප. පු. න වත්තබ්බං “අපථි කිඤ්චි සංඝෙඤ්ඤාජනං අප්පහාය පරිනිබ්බාන”නති
- ස. පටිඤ්ඤා: අමනතා
- ප. අනු. අරහා සබ්බං බුද්ධිසංයං ජානාතී'ති
- ස. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පා: තෙන හි “අපථි කිඤ්චි සංඝෙඤ්ඤාජනං අප්පහාය පරිනිබ්බාන”නති

පරිනිබ්බාන කථා නිවසිතා.

දවාමිංශද්වගීය

22 1

පරිනිබ්බාන කථා

[රහන්හු සම්මුඛසමයෙහි ගො පුහුන් සංයෝජන ඇති මැ මැ පිරිනිවේක් එහෙයින් කිසි සංයෝජනයක් ගො පියා පිරිනිවීමෙක් ඇතැ'යි අකුකුන්කාසමාසින් හෙයින් ලබබි ගන්තවුන්ගේ වාද බිදුනට 'පරිනිබ්බාන කථා' එබි]

1 ස පු	කිසි සංයෝජනයක් ගො පියා පිරිනිවීමෙක් ඇත් ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	කිසි සන්තාපදූෂටියක් ගො පියා අනපත්ත-පාමක් ගො පියා පිරිනිවීමෙක් ඇත් ද?
ප පටි	එසේ ගො කියැයුතු යැ
2 ස පු	කිසි සංයෝජනයක් ගො පියා පිරිනිවීමෙක් ඇත් ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	රහන් කරාග . කිකෙලය වේ ද?
ප පටි	එසේ ගො කියැයුතු යැ
ස. අනු	රහන් කරාග කිකෙලය ගො?
ප. පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස ස	ඉදින් රහන් කරාග කිකෙලය වී නම්,
ස පා	භවත, 'කිසි සංයෝජනයක් ගො පියා පිරිනිවීමෙක් ඇතැ'යි ගො කියැයුතු මැ යැ
3 ප පු	'කිසි සංයෝජනයක් ගො පියා පිරිනිවීමෙක් ඇතැ'යි ගො කියැයුතු වේ ද?
ස පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ප අනු.	රහන් හැම දිග්ඛමිජය දන්තෝ වේ ද?
ස පටි	එසේ ගො කියැයුතු යැ
ප පා	එකරුණින් 'කිසි සංයෝජනයක් ගො පියා පිරිනිවීමෙක්' ඇත.

කුසලවිතත කථා

1. ස පු

අරභා: කුසලවිතතො පරිනිබ්බායති¹

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා

ස අනු

අරභා පුඤ්ඤාභිසංඛාරං අභිසංඛාරොනො, ¹ ආනෙඤ්ජාභිසංඛාරං අභිසංඛාරොනො, ගති සංවතනනිශං කම්මං කරොනො, භවසංවතන- නිශං කම්මං කාරොනො, ඉස්සරියසංවතනනිශං කම්මං කරොනො, ආබ්භව්වසංවතනනිශං² කම්මං කරොනො, මහාගොගසංවතනනිශං කම්මං කරොනො, මහාපරිවාරසංවතනනිශං කම්මං කරොනො, දෙවසොභගනිශංවතන- නිශං කම්මං කරොනො, මනුස්සසොභගනිශං- සංවතනනිශං කම්මං කරොනො පරිනිබ්බාය- ති³

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

2 ස පු

අරභා: කුසලවිතතො පරිනිබ්බායති¹

ප පටිඤ්ඤා:

ආමනතා

ස අනු

අරභා ආවිනනො අපවිනනො පජ්ඣනො උපාදිගනො² විසිනෙනො උසිනෙනො විට්ඨපෙනො සංට්ඨපෙනො පරිනිබ්බායති³

ප. පටි

න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු:

නනු අරභා නෙවාචිනාති න අපචිනාති අප- විනිකා ධිනො³

ප පටිඤ්ඤා:

ආමනතා

ස ය

හඤ්චි අරභා නෙවාචිනාති න අපචිනාති අප- විනිකා ධිනො,

ස පා

නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ “අරභා කුසලවිතතො පරිනිබ්බායති”ති

1 අභිසංකරොනො - සිමු

2 අබ්භව්වසංවතනනිශං - සිමු, මජ්ඣං, PTS.

3 උපපාදිගනො - සිමු

22 2

කුසලවිනය කථා

[රහත්තු සමානිච්ඡලතාවට පැමිණියාහු පිරිනිවෙන්නාහු ද සමානි සමප්‍රජන්‍යයෙන් සුඤ්ඤ වැ මැ පිරිනිවෙති එහෙයින් රහත්තු 'කුසල- විනය ඇති වැ පිරිනිවෙති'යි අකුසලානුකූලයාවාසින් සෙයින් ලබති ගත්තුවුන්ගේ වාද බිඳුනට කුසලවිනය කථා' එයි]

- 1 ස පු රහත්තු කුසල සිත් ඇති වැ පිරිනිවෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු රහත්තු පුණ්‍යාචිසංසකාර රුක් කෙරෙමින්, ආනෙඤ්ජාත්සංසකාර රුක් කෙරෙමින්, ගති- සංවතීනික කම් කෙරෙමින්, භවසංවතීනික කම් කෙරෙමින්, ඵෙශ්වය්‍යාසංවතීනික කම් කෙරෙ- මින්, ආබිපත්‍යසංවතීනික කම් කෙරෙමින්, මහාභොග සංවතීනික කම් කෙරෙමින්, මහා පරිවාරසංවතීනික කම් කෙරෙමින්, දෙවසො- භාග්‍යසංවතීනික කම් කෙරෙමින්, මනුෂ්‍ය සොභාග්‍යසංවතීනික කම් කෙරෙමින්, පිරි- නිවෙත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- 2 ස පු රහත්තු කුසල සිත් ඇති වැ පිරිනිවෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු රහත්තු (කුසලාකුසල විපාක) රුක් කෙරෙමින් විධිමත් කෙරෙමින් (කෙලෙසුන්) දුරු කෙරෙ- මින් (තෘෂ්ණා - මාන - දූෂි විසින්) උපාදාන කෙරෙමින් (තෘෂ්ණාවශයෙන්) තිවමින් (මාන වශයෙන්) උත්කෂිණ කෙරෙමින් (කෙලෙස්ගිනි) නිවමින් දැල්වමින් පිරිනිවෙත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- ස අනු රහත්තු (කුසලාකුසල විපාක) නො මැ රුක් කෙරෙති, විධිමත් නො කෙරෙති, විධිමත් කොට සිටියාහු නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ධ ඉදින් රහත්තු කුසලාකුසල විපාක නො මැ රුක් කෙරෙත් නම්, විධිමත් නො කෙරෙත් නම්, විධිමත් කොට සිටියාහු නම්,
- ස පා භවත, රහත්තු කුසලසිත් ඇති වැ පිරිනිවෙති'යි නො කියැවුතු මැ යැ

3 ස අනු

නනු අරභා නෙව පජ්ඣති න උපාදිගති පජ්ඣති,
සීතො -පෙ- නෙව විසිනෙති න උසිකෙති
විසිනෙති, සීතො -පෙ- නනු අරභා නෙව
විබුපෙති න සංඛුපෙති විබුපෙති, සීතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. ය

හඤ්චි අරභා නෙව විබුපෙති න සංඛුපෙති
විබුපෙති, සීතො,

ස. පා'

නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ "අරභා කුසලවිතො
පරිනිබ්බායති"ති

4. ප පු

න වතතබ්බෙ "අරභා කුසලවිතො පරිනිබ්බා-
යති"ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු.

නනු අරභා උපට්ඨිතසති¹ සතො සම්පජානො
පරිනිබ්බායති'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප ය.

හඤ්චි අරභා උපට්ඨිතසති සතො සම්පජානො
පරිනිබ්බායති,

ප පා.

තෙන වත² රෙ වතතබ්බෙ "අරභා කුසලවිතො
පරිනිබ්බායති"ති

කුසලවිතත කථා නිවසිතා.

1 උපට්ඨිතසති - සිමු. මජ්ඣ.

2 තෙන ච වත රෙ - සි මු.

- 3 ස. අනු රහත්හු (කෙලෙසුන්) නො මැ දුරු කෙරෙති,
(තෘෂණා - මාන - දූෂි විසින්) උපාදාන නො
කෙරෙති, (කෙලෙසුන්) දුරු කර සිටියාහු නො
(තෘෂණා විසින්) නො මැ හිවෙති, (මාන විසින්)
උත්කෂිණ නො කෙරෙති, (තෘෂණා බැකින) දුරු
කොට සිටියාහු රහත්හු (කෙලෙස් හිනි)
නො මැ නිවෙති, නො දල්වති, නිවා සිටියාහු නො?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය. ඉදින් රහත්හු විධුපන නො මැ කෙරෙත් නම්
සංඛුපන නො කෙරෙත් නම් විධුපන කොට
සිටියාහු නම්,
- ස. පා භවත, රහත්හු කුසල්සින් ඇති වැ පිරිනිවෙත්'යි
නො කියැයුතු මැ යැ
- 4 ප පු 'රහත්හු කුසල්සින් ඇති වැ පිරිනිවෙත්' නො
කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු. රහත්හු එළැඹිසිටි සිහි ඇත්තාහු සමාති ඇත්තාහු
සමාන්තර ඇත්තාහු පිරිනිවෙන්නාහු නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ය. ඉදින් රහත්හු එළැඹිසිටිසිහි ඇති වැ සමාතිමත් වැ
සමාන්තර ඇති වැ පිරිනිවෙන්නාහු නම්,
- ප පා එ කරුණින් භවත, රහත්හු කුසල්සින් ඇති වැ
පිරිනිවෙන්නාහ'යි කියැයුතු මැ යි.

කුසලවිතත කථා නිමි.

ආනෙඤ්ජ කථා

- 1 ස පු. අරහා ආනෙඤ්ජ ධීනො පරිනිබ්බායතී'ති
ප. පටිඤ්ඤා. ආමනතා.
ස. අනු. නනු අරහා පකතිවිතෙත ධීනො පරිනිබ්බායතී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා. ආමනතා.
ස. ඔ. හඤ්චී අරහා පකතිවිතෙත ධීනො පරිනිබ්බායති,
නො ච චත රෙ චතතඤ්ඤෙ "අරහා ආනෙඤ්ජ ධීනො පරිනිබ්බායතී"ති
- 2 ස. පු. අරහා ආනෙඤ්ජ ධීනො පරිනිබ්බායතී'ති
ප. පටිඤ්ඤා. ආමනතා.
ස. අනු. අරහා කිරියමයෙ ධීනො පරිනිබ්බායතී'ති
ප. පටි. න හෙවං චතතඤ්ඤෙ -පෙ-
ස. අනු. නනු අරහා විපාකවිතෙත ධීනො පරිනිබ්බායතී'ති
ප. පටිඤ්ඤා. ආමනතා.
ස. ඔ. හඤ්චී අරහා විපාකවිතෙත ධීනො පරිනිබ්බායති,
නො ච චත රෙ චතතඤ්ඤෙ "අරහා ආනෙඤ්ජ ධීනො පරිනිබ්බායතී"ති.
- 3 ස. පු. අරහා ආනෙඤ්ජ ධීනො පරිනිබ්බායතී'ති
ප. පටිඤ්ඤා. ආමනතා.
ස. අනු. අරහා කිරියාඛ්‍යාකතෙ විතෙත ධීනො පරි-
නිබ්බායතී'ති
ප. පටි. න හෙවං චතතඤ්ඤෙ -පෙ-
ස. අනු. නනු අරහා විපාකාඛ්‍යාකතෙ විතෙත ධීනො පරිනිබ්බායතී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා. ආමනතා.

22 3

ආනෙඤ්ජ කථා

[‘චුද්දත්‍ර වතුප්‍රධානානායෙහි සිට පිරිනිවෙත් පෑහ’ යනු සලකා රහත්හු ආනෙඤ්ජයෙහි සිට පිරිනිවෙත්’යි භවහර උපහරාපට්ඨකයන් සෙසින් ලබා ගත්තුවුන්ගේ වාද තිදුනට ‘අනෙඤ්ජ කථා’ එබි.]

- 1 ස පු රහතුන් වහන්සේ ආනෙඤ්ජයෙහි (අරුපාවචර ධානායෙහි) සිට පිරිනිවෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු රහතුන් වහන්සේ ප්‍රකාතිචිත්තයෙහි සිට පිරිනිවෙත් නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ධ ඉදින් රහතුන් වහන්සේ ප්‍රකාතිචිත්තයෙහි සිට පිරිනිවෙත් නම්,
- ස පා භවත, ‘රහතුන් වහන්සේ අනෙඤ්ජයෙහි සිට පිරිනිවෙත්’යි නො කියැවුණු මැ යැ
- 2 ස පු රහත්හු ආනෙඤ්ජයෙහි සිට පිරිනිවෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු රහත්හු ක්‍රියාමය සිත්හි සිට පිරිනිවෙත් ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස. අනු රහත්හු විපාකචිත්තයෙහි සිට පිරිනිවෙත් නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ධ ඉදින් රහත්හු විපාකචිත්තයෙහි සිට පිරිනිවෙත් නම්,
- ස පා භවත, රහත්හු ආනෙඤ්ජයෙහි සිට පිරිනිවෙත්’යි නො කියැවුණු මැ යැ
- 3 ස. පු රහත්හු ආනෙඤ්ජයෙහි සිට පිරිනිවෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු රහත්හු ක්‍රියාචාරාකාත සිත්හි සිට පිරිනිවෙත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ ...
- ස අනු රහත්හු විපාකාචාරාකාත සිත්හි සිට පිරිනිවෙත් නො?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ

- ස ධ හඤ්චී අරහා විපාකාබ්‍යාකාතෙ විතො ධිතො
පරිනිබ්බායති,
- ස පා නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ “අරහා ආනෙය්‍යෙ
ධිතො පරිනිබ්බායති”ති
- 4 ස. පු අරහා ආනෙය්‍යෙ ධිතො පරිනිබ්බායති’ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස අනු: නත්‍ර භගවා චතුස්සකානා චූට්ඨතිතා සම-
නන්තරා පරිනිබ්බතො’ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස ධ. හඤ්චී භගවා චතුස්සකානා චූට්ඨතිතා සම-
නන්තරා පරිනිබ්බතො,
- ස පා නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ ‘අරහා ආනෙය්‍යෙ
ධිතො පරිනිබ්බායති’ති

ආනෙය්‍යෙ කථා නිවසිතා

- ස ධ ඉදින්, රහත්හු විපාකාලාසාදාන සිත්හි සිට
පිරිනිවෙත් නම්,
- ස පා භවත, 'රහත්හු ආනෙඤ්ජයෙහි සිට පිරිනිවෙත්'යි
නො කියැවුණු මැ යැ
- 4 ස පු රහත්හු ආනෙඤ්ජයෙහි සිට පිරිනිවෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වතුළඬායානසෙන් නැගී
සමනනතර වැ පිරිනිවිශාහු නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ධ ඉදින් බුදුහු වතුළඬායානසෙන් නැගී සමනනතර
වැ පිරිනිවිසේක් වී නම්,
- ස පා භවත, 'රහත්හු ආනෙඤ්ජයෙහි සිට පිරි-
නිවෙත්'යි නො කියැවුණු මැ යැ

ආනෙඤ්ජ කථා නිමි

බමමාහිසමය කථා

1 ස පු	අභි ගබ්භසෙය්‍යාය බමමාහිසමයෝ'ති
ප පටිඤ්ඤ	ආමනතා
ස අනු	අභි ගබ්භසෙය්‍යාය බමමදෙසනා, බමමසවණං,
බමමසාකච්ඡා, පරිපුච්ඡා, සීලසමාදානං, ඉන්ද්‍රියෙසු
ගුණතථාරතා, නොප්පෙන මත්තඤ්ඤතා,
පුබ්බරතනාපරරතනං ජාගරියානුයොගො'ති
ප, පටි	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු	නභි ගබ්භසෙය්‍යාය බමමදෙසනා, බමමසවණං
-පෙ-පුබ්බරතනාපරරතනං ජාගරියානුයොගො'ති
ප පටිඤ්ඤ	ආමනතා
ස ය	හඤ්චි නභි ගබ්භසෙය්‍යාය බමමදෙසනා,
බමමසවණං -පෙ- පුබ්බරතනාපරරතනං ජාගරි-
යානුයොගො,
ස පා	නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ “අභි ගබ්භසෙය්‍යාය
බමමාහිසමයෝ”ති
2 ස පු	අභි ගබ්භසෙය්‍යාය බමමාහිසමයෝ'ති
ප පටිඤ්ඤ	ආමනතා.
ස අනු	නනු ඤේ පච්චයා සමමාදිට්ඨියා උප්පාදාය. ¹
පරතො ව සොසො යොනිසො ව මනසිකාරො'ති
ප පටිඤ්ඤ	ආමනතා
ස ය	හඤ්චි ඤේ පච්චයා සමමාදිට්ඨියා උප්පාදාය. ¹
පරතො ව සොසො යොනිසො ව මනසිකාරො,
ස පා	නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ “අභි ගබ්භසෙය්‍යාය
බමමාහිසමයෝ”ති
3 ස පු	අභි ගබ්භසෙය්‍යාය බමමාහිසමයෝ'ති
ප පටිඤ්ඤ	ආමනතා
ස අනු	සුත්තස්ස පමත්තස්ස මුට්ඨස්සතිස්ස අසම්පජානස්ස
බමමාහිසමයෝ'ති
ප පටි	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

බමමාහිසමය කථා නිට්ඨිතා.

1 උපාදාය - සිමු, PTS

22 4

ධර්මානිසමය කථා

[අනිත්තභවයෙහි ශ්‍රෝතෘසහකයකු මමකුසු වූයේ නික්මෙන්නා දැක ගභීශයාගෙහි ධර්මානිසමය (ලෝකොත්තර ධර්මාවබෝධය) ඇතැ'යි සමහර උත්තරාසථකයන් සෙසින් ලබා ගත්තදුන්ගේ වාද විද්වත් 'ධර්මානිසමය කථා' එසි]

- 1 ස පු ගභීශයාගෙහි (මමකුසු) ධර්මානිසමය ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ගභීශයාගෙහි ධර්මදෙශනා, ධර්මප්‍රවණ, ධර්මසාකච්ඡා, පරිපාච්ඡා, ශිලාසමාදාන, ඉන්ද්‍රියයන්හි ගුප්තචාරතා, භෝජනයෙහි මත්‍රඥතා, පූර්වරාත්‍ර අපරරාත්‍රයෙහි ජාගය්‍යානුයෝග ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු ගභීශයාගෙහි ධර්මදෙශනා, ධර්මප්‍රවණ ... පූර්වරාත්‍රාපරරාත්‍රයෙහි ජාගය්‍යානුයෝග නැත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් ගභීශයාගෙහි ධර්මදෙශනා, ධර්මප්‍රවණ පූර්වරාත්‍රාපරරාත්‍රයෙහි ජාගය්‍යානුයෝග නැත් නම්,
- ස පා භවත, 'ගභීශයාගෙහි ධර්මානිසමය ඇතැ'යි නො කියැවුනු මැ යැ
- 2 ස පු ගභීශයාගෙහි ධර්මානිසමය ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු සමයන්ද්‍රණිකයන් ඉපැත්මට පරතොක්ෂොප්පයා යොනිසොමනසකාර යැ යි ප්‍රත්‍යයයෝ දෙදෙනෙක් ඇත්තානු නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් සමයන්ද්‍රණිකයන් ඉපැත්මට පරතොක්ෂොප්පයා යොනිසොමනසකාර යැ යි ප්‍රත්‍යයයෝ දෙදෙනෙක් ඇත් නම්,
- ස පා භවත, ගභීශයාගෙහි ධර්මානිසමය ඇතැ'යි නො කියැවුනු මැ යැ
- 3 ස පු ගභීශයාගෙහි ධර්මානිසමය ඇත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු සුත්තයාහට ප්‍රමත්තයාහට මුට්ඨකයාහි ඇතියාහට සමයක්ප්‍රඥ නැතියාහට ධර්මානිසමය වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

ධර්මානිසමය කථා නිමි,

නිසොපි කථා

- 1 ස පු අපි ගඛසෙය්‍යාය අරහතප්පනි'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු. සුතතස්ස පමනතස්ස මුට්ඨස්සතිස්ස¹ අසමප-
 ජානස්ස අරහතප්පනි'ති
 ප පටි. න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2. ස පු අපි සුපිනගතස්ස ධම්මාභිසමයෝ'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස. අනු. සුතතස්ස පමනතස්ස මුට්ඨස්සතිස්ස¹ අසමපජා-
 නස්ස ධම්මාභිසමයෝ'ති
 ප. පටි. න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු අපි සුපිනගතස්ස අරහතප්පනි'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු. සුතතස්ස පමනතස්ස මුට්ඨස්සතිස්ස¹ අසමපජා-
 නස්ස ධම්මාභිසමයෝ'ති
 ප. පටි. න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

නිසොපි කථා නිවර්තනා

22 5-7

තිසෙසාපි කථා

[උපන් නො බෝකල් ඇති ශ්‍රෝතෘපනනයන්ගේ අභිත්තිප්‍රාප්තිය ද, සුප්පවාසා උවැසියගේ සන්වැසි ගතිය ද දක ගතියෙයාගෙහි අභිත්තිප්‍රාප්ති ඇතැයි ද, සව්වතෙහි ආකාශගමනාදිය දක එහි 'ධම්මානිසමයන් අභිත්තිප්‍රාප්තියන් ඇතැ'යි ද උත්තරාපථකයන් මෙයින් ලබයි ගන්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'තිසෙසාපි කථා' එයි.]

- 1 ස පු ගතියෙයාගෙහි අභිත්තිප්‍රාප්ති ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු නිදුසිටියාහට පමාවුවහට මුලාසි ඇතියාහට සමග්ඤ්ඤ නැතියාහට රහත්බව ලැබේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

- 2 ස පු සව්වතෙයාහට ධම්මානිසමය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සුප්පවාසාහට ප්‍රමත්තයාහට මුහුණසමාති ඇතියාහට සමග්ඤ්ඤ නැතියාහට ධම්මානිසමය ඇද්ද?
- ප පු එසේ නො කියැවුණු යැ

- 3 ස පු සව්වතෙයාහට අභිත්තිප්‍රාප්ති ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සුප්පවාසාහට ප්‍රමත්තයාහට මුහුණසමාති ඇතියාහට සමග්ඤ්ඤ නැතියාහට ධම්මානිසමය වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

තිසෙසාපි කථා නිමි.

අවසාන කථා

1 ස ප්‍ර	සබ්බං සුපිනගතස්ස චිත්තං අබ්‍යාකතන්ති
ප. පටිඤ්ඤා:	ආමන්තා
ස. අනු	සුපිනනොන පාණං හනෙය්‍යා'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමන්තා
ස ඨ	හඤ්චි සුපිනනොන පාණං හනෙය්‍ය,
ස පා	නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ "සබ්බං සුපිනගතස්ස චිත්තං අබ්‍යාකත"න්ති

2 ස ප්‍ර.	සුපිනනොන අදින්නං ආදිසෙය්‍යං - පෙ- මුසා හණෙය්‍යං - පෙ- පිසුනං ¹ හණෙය්‍යං - පෙ- ඵරුසං හණෙය්‍යං - පෙ- සම්මං පලපෙය්‍යං ² - පෙ- සන්ධි, ජිඤ්ඤෙය්‍යං - පෙ- නිලොපං හරෙය්‍යං - පෙ- ඵකා- ගාරිකං කරෙය්‍යං - පෙ- පරිපතෙ තිවෙසිතං - පෙ- පරදුරං ගච්ඡෙය්‍යං - පෙ- ගාමිකානකං කරෙය්‍යං - පෙ- නිගමිකානකං කරෙය්‍යං - පෙ- සුපිනනොන මෙදුතං ඛම්මං පතිසෙවෙය්‍යං - පෙ- සුපිනගතස්ස අසුචි මුලෙවෙය්‍යං - පෙ- සුපිනනොන දුතං දදෙය්‍යං - පෙ- චිවරං දදෙය්‍යං - පෙ- පිණ්ඩපාතං දදෙය්‍යං - පෙ- සෙනාසනං දදෙය්‍යං - පෙ- ගිලාන- පච්චයගෙසස්පරිකාරං දදෙය්‍යං පෙ- බාදනීයං දදෙය්‍යං - පෙ- භොජනීයං දදෙය්‍යං - පෙ- පානීයං දදෙය්‍යං - පෙ- වෙහිසං චිඤ්ඤෙය්‍යං - පෙ- වෙහිසෙ මාලං ආරොපෙය්‍යං - පෙ- ගඤ්ඤං ආරොපෙය්‍යං - පෙ- විලෙපනං ආරොපෙය්‍යං පෙ වෙහිසං අනිදකම්මං කරෙය්‍යා'ති
-----------	---

ප. පටිඤ්ඤා	ආමන්තා
ස ඨ	හඤ්චි සුපිනනොන වෙහිසං අනිදකම්මං කරෙය්‍ය,
ස පා	නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ "සබ්බං සුපිනගතස්ස චිත්තං අබ්‍යාකත"න්ති

1 පිසුණ - සිමු

2 සද්දං පලාපෙය්‍යං - සිල, සද්දපලාපෙය්‍යං - PTS

22 8.

අබ්‍යාකාන කථා

[“අතෙකා හිකඩවෙ වෙනතා, සා ව වො අබෙබාහානිකා” යන වචන හෙයින් ස්වපානනයාගේ හැම වෙනතා අබ්‍යාකාන වෙති’යි සමහර උපානපථකයන් සෙයින් ලබති ගන්තවුන්හේ වාද බිදුනට ‘අබ්‍යාකාන කථා’ එයි]

1. ස පු ස්වපානනයාගේ හැම සිත් අබ්‍යාකාන වේ ද?
- ප පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ස්වපානයන් ප්‍රාණඝාත කරන්නේ වේ ද?
- ප පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය. ඉදින් ස්වපානයන් ප්‍රාණඝාත කරන්නේ වී නම්,
- ස පා භවත, ස්වපානනයාගේ හැම සිත් අබ්‍යාකාන වෙති’යි නො කියැවුනු මැ යැ

2. ස පු ස්වපානයන් අසිනාදන් ගන්නේ වේ ද? ඉසවා බණන්තේ වේ ද පිසුටුබස් කියන්නේ වේ ද පරොස්බස් බණන්තේ වේ ද පලස් බණන්තේ වේ ද ගාහසනි සිදුනේ වේ ද . ගම වොලො-ගෙන යන්නේ වේ ද එක් ගෙයක් වොලො-ගන්නේ වේ ද කඩපලාසොරකමට මහමග සිටුනේ වේ ද පරමුවන් කරා යන්නේ වේ ද . ගම් නසනකම් කරනුයේ වේ ද නියමිගම් නසන කම් කරනුයේ වේ ද ස්වපානයන් මොල්ලනබම් සෙවන කරන්නේ වේ ද ස්වපාන-ගතයාහට අසුචි (ශුක්‍ර) මීදෙන්තේ වේ ද . ස්වපා-නයන් දන් දෙන්නේ වේ ද ... සිවුරු දෙන්නේ වේ ද . පිටුවා දෙන්නේ වේ ද සෙනසුන් දෙන්නේ වේ ද බිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර දෙන්නේ වේ ද බාදු දෙන්නේ වේ ද බොජුන් දෙන්නේ වේ ද පැන් දෙන්නේ වේ ද සැ වදනේ වේ ද සැයෙහි මාලා නසන්නේ වේ ද ගකු නගන්නේ වේ ද විලෙවුන් නගන්නේ වේ ද සැය පැදකුණු කරන්නේ වේ ද?

- ප පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. ය. ඉදින් ස්වපානයන් වෛතසය ප්‍රදක්‍ෂණ කරන්නේ වී නම්,
- ස පා භවත, ‘ස්වපානනයාගේ හැම සිත් අබ්‍යාකාන වෙති’යි නො කියැවුනු මැ යැ

3 ප පු.

න වත්තබ්බං “භබ්බං සුපිනගතස්ස චිත්තං
අබ්‍යාකත”න්ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා,

ප අනු

නනු සුපිනගතස්ස චිත්තං අබ්බොහාරියං චුත්තං
භගවතා’ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ප ය

භඤ්චි සුපිනගතස්ස චිත්තං අබ්බොහාරියං
චුත්තං භගවතා,

ප පා

තෙන¹ වත රෙ වත්තබ්බෙ “භබ්බං සුපිනගතස්ස
චිත්තං අබ්‍යාකත”න්ති

අබ්‍යාකත කපා නිවසිතා

- 3 ප ප්‍ර ස්වප්‍රාග්‍රහණයෙන් හැම සිත් අව්‍යාකත වෙති'යි
නොකියැවුණු වේ ද?
- ස පරික්‍ෂා. එසේ යැ
- ප අනු “ස්වප්‍රාග්‍රහණයෙන් සිත අව්‍යවහාරක යැ”යි
භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද නො?
- ස පරික්‍ෂා. එසේ යැ
- ප. ස. ඉදින් ‘ස්වප්‍රාග්‍රහණයෙන් සිත අව්‍යවහාරක යැ’යි
භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද වී නම්,
- ප පා එකරුණින් භවන, ‘ස්වප්‍රාග්‍රහණයෙන් හැම සිත්
අව්‍යාකත වෙති’යි කියැවුණු මැ යැ

අව්‍යාකත කථා නිමි

ආසෙවනපච්චය කථා

1 ස පු

ප පටිඤ්ඤා

ස අනු

නන්දි කාචි ආසෙවනපච්චයතා'ති

ආමනතා

නනු වුතතං භගවතා “පාණාතිපාතො භික්ඛවෙ ආසෙවිතො භාවිතො ඛනුලීකකො තීරයසංවතන- නිකො තීරච්ඡානගොතිසංවතනනිකො පෙතති- විසයසංවතනනිකො, යො සබ්බලුහසො පාණාති- පාතස්ස විපාකො මනුස්සභූතස්ස අප්පායුක- සංවතනනිකො භොති”² ති^a අතෝව සුතතනෙතා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ස පා

ආමනතා.

තෙන හි “අන්දි කාචි ආසෙවනපච්චයතා'ති

2 ස පු

ප පටිඤ්ඤා

ස අනු

නන්දි කාචි ආසෙවනපච්චයතා'ති.

ආමනතා

නනු වුතතං භගවතා “අද්දිනනාදුතං භික්ඛවෙ අසෙවිතං භාවිතං ඛනුලීකතං තීරයසංවතනනිකං තීරච්ඡානගොතිසංවතනනිකං පෙතතිවිසයසං- වතනනිකා, යො සබ්බලුහසො අද්දිනනාදුතස්ස විපාකො මනුස්සභූතස්ස භොගබ්‍යසනසංවතන- නිකො භොති -පෙ- යො සබ්බලුහසො කාමෙසු මිච්ඡාචාරස්ස විපාකො මනුස්සභූතස්ස සපතන- වෙරසංවතනනිකො භොති-පෙ යො සබ්බලුහසො මුසාවාදස්ස විපාකො මනුස්සභූතස්ස අභූතබ්‍ර- ක්කානසංවතනනිකො¹ භොති -පෙ- යො සබ්බ- ලුහසො පිසුනාය වාචාය විපාකො මනුස්සභූතස්ස මිතෙනහි හෙදනසංවතනනිකො භොති -පෙ- යො සබ්බලුහසො ඵරුසාය වාචාය විපාකො මනුස්ස- භූතස්ස අමනාපසද්දසංවතනනිකො භොති -පෙ-

^a අට්ඨකඛගුහකර - දුමවරිතට්ඨකසුත්ත

¹ අඛගුහබ්‍රහ්මකාසංචක්ඛනිකො - සිමු, PTS

22 9

ආසෙවනපච්චය කථා

[සම්බුද්ධයෝ ක්‍ෂණිකයහ, මොහොතකුදු හිට ආසෙවනප්‍රත්‍යය සෙවුනා කිසි දහමක් නැත එහෙයින් කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයතායෙක් නැත. ආසෙවනප්‍රත්‍යය බැවින් උපන් කිසි බව්‍යෙක් නැතැ'යි සමහර උත්තරාපේක්‍ෂයන් සෙසින් ලබති හත්තවුන්ගේ වාද බිඳහට 'ආසෙවන පච්චය කථා' එයි.]

1 ස පු	කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයතායෙක් නැද්ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද නො "මහණෙනි, ප්‍රාණඝාතකමය ආසෙවන කරනලද්දේ භාවිත කරනලද්දේ බහුල කරනලද්දේ නිරු පිණිස පවත්නේ යැ නිරිසන් යොන් පිණිස පවත්නේ යැ ප්‍රෙතවිෂය පිණිස පවත්නේ යි ප්‍රාණ-ඝාතයාගේ හැමට ලක්‍ෂ වූ යම් විපාකයෙක් ඇද්ද, හේ මනුෂ්‍ය වූවහුට අලපාසු පිණිස පවත්නේ වේ" යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ.
ස පා	එකරුණින් කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයතායෙක් ඇත
2 ස පු	කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයතායෙක් නැද්ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො "මහණෙනි, අදහතාදානකමය ආසෙවන කරන ලද්දේ පුරුදු කරනලද්දේ පුනපුනා වඩනලද්දේ නිරය පිණිස පවත්නේ යැ නිරිසන්යොති පිණිස පවත්නේ යැ ප්‍රෙතවිෂය පිණිස පවත්-නේ යි අදහතාදානකමයාගේ හැමට ලක්‍ෂ යම් විපාකයෙක් ඇද්ද, ඒ මිනිස් වූවහුට භොග-ව්‍යසන පිණිස පවත්නේ වෙයි කාමමිථ්‍යා-වාරකමයාගේ හැමට ලක්‍ෂ යම් විපාකයෙක් ඇද්ද, ඒ මිනිස් වූවහුට සතුරුවෙර පිණිස වැටෙන්නේ වෙයි මාෂාවාදකමයාගේ හැමට ලක්‍ෂ යම් විපාකයෙක් ඇද්ද, ඒ මිනිස් වූවහුට අතුතාබ්‍යාන (බොරු පොදනා) පිණිස වැටෙන්නේ වෙයි පිගුවවන කමයාගේ හැමට ලක්‍ෂ යම් විපාකයෙක් ඇද්ද, ඒ මිනිස් වූවහුට මිතුරන් කෙරෙන් බිඳුනා පිණිස පවත්නේ වෙයි පරුෂවචනයාගේ හැමට ලක්‍ෂ යම් විපාකයෙක් ඇද්ද, ඒ මිනිස් වූවහුට අමනාපශබ්ද පිණිස පවත්නේ වෙයි

කථාවන්තූපකරණං ආසෙවනපච්චය කථා- [22 9]

යො සබ්බලොසො සම්මප්පලාපස්ස¹ විපාකො
මනුස්සභූතස්ස අනාදෙයාවිච්ඡංචතනනිකො
හොති සුරාමෙරයපානං භික්ඛවෙ අසෙවිතං
-පෙ- යො සබ්බලොසො සුරාමෙරයපානස්ස
විපාකො මනුස්සභූතස්ස උම්මතනකසංචතන-
නිකො හොති''ති² අප්පොච්ඡ සුතතනෙතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස පා

තෙන හි අප්පි කාචි ආසෙවනපච්චයතො'ති.

8 ස. පු.

නප්පි කාචි ආසෙවනපච්චයතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු.

නනු වුතතං භගවතා: "මිච්ඡාදිට්ඨි භික්ඛවෙ
ආරුහවිතා භාවිතා බ්හුලිකතා නිරයසංචතනනිකා
තිරච්ඡානගොතිසංචතනනිකා පෙනතිවිසයසං-
චතනනිකා''ති අප්පොච්ඡ සුතතනෙතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස පා

තෙන හි "අප්පි කාචි ආසෙවනපච්චයතො''ති

4 ස. පු:

නප්පි කාචි ආසෙවනපච්චයතො''ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

නනු වුතතං භගවතා: "මිච්ඡාසංකප්පො -පෙ-
මිච්ඡාසමාබ්ඪි භික්ඛවෙ ආරුහවිතො භාවිතො
-පෙ- පෙනතිවිසයසංචතනනිකො''ති අප්පොච්ඡ
සුතතනෙතො'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස පා

තෙන හි අප්පි කාචි ආසෙවනපච්චයතො'ති

5 ස. පු

නප්පි කාචි ආසෙවනපච්චයතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

¹ සමුප්පලාපස්ස - සිවු

² අට්ඨකච්ඡාකර - දුම්මරිකපිටකසූත්ත

සමථප්‍රලාපයාගේ හැට්ට ලඝු යම් විපාකයෙක් ඇද්ද, ඒ මිනිස් වූවහුට අනාදෙය (නො පිළිගත- යුතු) වචන පිණිස පවත්නේ වෙයි මහණෙනි, රහමෙරපත්‍ර ආසෙවන කරනලද්දේ . සුරා- මෝරයපානකම්මයාගේ යම් හැට්ට ලඝු විපාකයෙක් ඇද්ද, ඒ මිනිස් වූවහුට උමතු ව පිණිස වැටෙන්නේ වේ” යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස පා

එකරුණින් කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයතායෙක් ඇත

3 ස පු

කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයතායෙක් නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස අනු

භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද නො “මහණෙනි, මිථ්‍යාදූෂි ආසෙවන කරනලද්දී භාවිත කරන ලද්දී ඛනුල කරනලද්දී නිරය පිණිස වැටෙන්නී කිරිසන්යොනට වැටෙන්නී ප්‍රෙතවිෂයට වැටෙන්නී වේ” යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස පා

එකරුණින් කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයතායෙක් ඇත

4 ස පු

කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයතායෙක් නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස අනු

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො “මිථ්‍යාසංකල්ප .. මහණෙනි, මිථ්‍යාසමාධි ආසෙවන කරනලද්දේ භාවනා කරනලද්දේ ප්‍රෙතවිෂයට වැටෙන්නේ වේ” යයි වදාළ සුත්‍රාන්ත- යෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස පා

එකරුණින් කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයතායෙක් ඇත

5 ස පු

කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයතායෙක් නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ.

ස අනු නනු වුතතං භගවතා. “සමමාදිට්ඨි භික්ඛවෙ ආසෙවිතා භාවිතා බහුලීකතා අමතොගධා භොති අමතපරායනා අමතපරියොසානා”ති අනෙව ඥාතනෙනා’ති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස පා. තෙන හි “අනි කාචි ආසෙවනපට්ඨයතා”ති

6. ස. පු නනි කාචි ආසෙවනපට්ඨයතා’ති

ප. පටි ආමනතා

ස අනු: නනු වුතතං භගවතා සමමාසංකප්පො භික්ඛවෙ ආසෙවිතො භාවිතො බහුලීකතො -පෙ- සමමා- සමාධි භික්ඛවෙ ආසෙවිතො භාවිතො බහුලීකතො අමතොගධො භොති අමතපරායනො අමතපරියොසානො’ති අනෙව ඥාතනෙනා’ති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස පා. තෙන හි “අනි කාචි ආසෙවනපට්ඨයතා”ති.

ආසෙවනපට්ඨය කථා නිවසිතා.

- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො-
 “මහණෙනි, සමයන්ද්‍රමය ආසෙවන කරනලද්දී
 භාවනා කරනලද්දී ඛණ්ඩ කරනලද්දී අමානයෙහි
 ඇතුළු වෙයි අමානය පිහිට කොට ඇත්තී වෙයි
 අමානය කෙළවර කොට ඇත්තී වේ” යයි වදාළ
 සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස පා එකරුණින් කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයකායෙක් ඇත
- 6 ස පු කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයකායෙක් නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො-
 “මහණෙනි, සමයක් සංකල්ප ආසෙවන කරන
 ලද්දේ වඛනලද්දේ පුනපුනා වඛනලද්දේ ..
 මහණෙනි, සමයක් සමාධි ආසෙවන කරනලද්දේ
 වඛනලද්දේ පුනපුනා වඛනලද්දේ අමානයෙහි
 ඇතුළු වූයේ වෙයි අමානපරායණ වූයේ
 අමානපරායණික වූයේ වේ” යයි වදාළ සුත්‍රාන්ත-
 යෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස පා එකරුණින් කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයකායෙක් ඇත

ආසෙවනපව්වය කථා නිමි.

ඛණික කථා

- 1 ස පු එකවිත්තකඛණිකා සබ්බෙ ඛම්මා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු. විතෙත මහාපඨවි සණ්ඨාති, මහාසම්මදෙසු සණ්ඨාති,
සිනෙරුපබ්බතරාජා සණ්ඨාති, ආපො සණ්ඨාති,
තෙජ්ජා සණ්ඨාති, වායො සණ්ඨාති, තිණකට්ඨ-
චනපපතයො¹ සණ්ඨානති'ති

ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2 ස. පු එක විත්තකඛණිකා සබ්බෙ ඛම්මා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු. චක්ඛායතනං චක්ඛුට්ඨිඤ්ඤාණෙන සහජාතනති.
ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
3 ස පු චක්ඛායතනං චක්ඛුට්ඨිඤ්ඤාණෙන සහජාතනති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස. අනු. නනු ආයසමා සංජිජ්ජනො ඵතදවොච “අජ්ඣතති
කඤ්ඤො² ආට්ඨසො චක්ඛුං අපරිභින්නං භොති,
බ්බිරා ච රූපා න ආපාථං ආගච්ඡති, නො ච
තජ්ජා සමන්තාභාරො භොති, නෙව තාව
තජ්ජස්ස විඤ්ඤාණභාගස්ස³ පානුභාවො භොති
අජ්ඣතතිකඤ්ඤොච ආට්ඨසො චක්ඛුං අපරිභින්නං
භොති, බ්බිරා ච රූපා ආපාථං ආගච්ඡති,
නො ච තජ්ජා සමන්තාභාරො භොති, නෙව
තාව තජ්ජස්ස විඤ්ඤාණභාගස්ස³ පානුභාවො
භොති යනො ච ඛො ආට්ඨසො, අජ්ඣතති
කඤ්ඤොච චක්ඛුං අපරිභින්නං භොති, බ්බිරා ච
රූපා ආපාථං ආගච්ඡති, තජ්ජා ච සමන්තා
භාරො භොති, ඵවා තජ්ජස්ස විඤ්ඤාණභාගස්ස
පානුභාවො භොති”ති 2 අතෙව සුත්තතෙතො'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස පා. තෙන හි න වත්තබ්බං “චක්ඛායතනං චක්ඛු
ට්ඨිඤ්ඤාණෙන සහජාත”නති

1 තිණකට්ඨවකපාඨිතං - සිමු, මජ්ඣං PTS
2 අජ්ඣතතිකඤ්ඤොච - සිමු, මජ්ඣං
3 විඤ්ඤාණභාගස්ස - සිමු
a අජ්ඣමනිකාය - මහාභට්ඨපදෙපම සුත්ත

22 10.

සමණික කපා

[යම් හෙයෙකින් සජ්ඣානාන ධර්මයෝ අනිත්‍ය වෙන් ද, එහෙයින් ඔහු හැම එකවිත්තසෂණික වෙන් මැ යැ. අනිත්‍යතා සංඝකාරධර්මය සමාන වුව ද එකෙක් වහා බිඳෙයි, එකෙක් වහා නො බිඳෙයි මෙහි ලා කවර නියමයෙන් මේ දැයි සුච්ඡෙද අපරයෙලනිකාය වාසීන් ගේ ලබ්බියෙක් ඇද්ද උන් ගෙන 'එකවිත්තසෂණික කපා' එයි.]

- 1 ස පු සජ්ඣානාන එකවිත්තසෂණික වෙන් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු විත්තයෙහි මහාපාච්ඡිය පිහිටා ද, මහා සමුද්‍රය පිහිටා ද, සිනෙරුපච්ඡිකරාජයා පිහිටා ද, අබ්බාතු පිහිටා ද, තෙජස් පිහිටා ද, වායු පිහිටා ද, තාණ්හාභවනසප්තභු පිහිටන් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2 ස පු හැම ධර්මයෝ එකවිත්තසෂණික වෙන් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු චක්‍ෂුරායතනය චක්‍ෂුර්විඤ්ඤාය හා සමග සහජාත වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 3 ස පු චක්‍ෂුරායතනය චක්‍ෂුර්විඤ්ඤාය හා සමග සහජාත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ආයුෂමත් ශාඛිපුත්‍ර තෙරණුවෝ තෙල වදලාහු නො; "ඇවැත්ති, ආධ්‍යාතමික චක්‍ෂුසත් නො බිඳුණේ වේ ද, බාහිර රූපයෝත් ආපාඨයට (හමුවට) නො එන් ද, තදනුරූප (එසින් උපන්) මනසිකාරයන් නො වේ ද, ඒ තාක් තදනුරූප (එසින් උපන්) විඤ්ඤායාගේ ප්‍රාදුර්භාවය නො වේ මැ යි ඇවැත්ති, ආධ්‍යාතමික චක්‍ෂුසත් නො බිඳුණේ වේ ද, බාහිර රූපයෝත් ආපාඨයට එන් ද, තදනුරූප මනසිකාරත් නො වේ ද, ඒ තාක් තදනුරූප විඤ්ඤායාගේ ප්‍රාදුර්භාවය නො මැ වෙයි ඇවැත්ති, යම් හෙයකින් ආධ්‍යාතමික චක්‍ෂුසත් නො බිඳුණේ වේ ද, බාහිර රූපයෝත් ආපාඨයට එන් ද, තදනුරූප මනසිකාරත් වේ ද, මෙසේ තදනුරූපවිඤ්ඤායාගේ ප්‍රාදුර්භාවය වේ" ය යි වදල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස පා එකරුණින් 'චක්‍ෂුරායතනය චක්‍ෂුර්විඤ්ඤාය හා සහජාත වෙති'යි නො කියැවුණු යැ

- 4 ස. පු. එකවිත්තකකණ්ණිකා සබ්බෙ ධම්මාති
ප පටි. ආමනතා
ස අනු: සොත්තායතනං -පෙ- සොත්තායතනං -පෙ- ජ්වනා-
යතනං -පෙ- කායායතනං කායවිඤ්ඤාණෙන
සහජාතනති
ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5 ස. පු. කායායතනං කායවිඤ්ඤාණෙන සහජාතනති
ප පටිඤ්ඤා. ආමනතා
ස. අනු. නත්තු ආයස්මා ආර්ථසුගොතො එතදවොච
“අජ්ඣතතිකො වෙ¹ ආවුසො, කායො අපරි-
හිනො හොති, බාහිරා ච ඵොට්ඨබ්බා න අපාථා
ආගච්ඡන්ති, නො ච -පෙ- අජ්ඣතතිකො වෙච
ආවුසො කායො අපරිහිනො හොති බාහිරා ච
ඵොට්ඨබ්බා අපාථා ආගච්ඡන්ති, නො ච -පෙ-
යතො ච බො ආවුසො, අජ්ඣතතිකො වෙච
කායො අපරිහිනො හොති බාහිරා ච ඵොට්ඨබ්බා
අපාථං ආගච්ඡන්ති, තජ්ජා ච සමනතාභාරො
හොති, එවං තජ්ජස්ස විඤ්ඤාණභාගස්ස පාතුභාවො
හොති”ති² අධෙව සුභතතොතො’ති
ප. පටිඤ්ඤා. ආමනතා
ස. පා. තෙන හි න වත්තබ්බං “කායායතනං කාය-
විඤ්ඤාණෙන සහජාත’න්ති
6. ප පු න වත්තබ්බං එකවිත්තකකණ්ණිකා සබ්බෙ ධම්මා’ති
ස පටිඤ්ඤා. ආමනතා
ප අනු සබ්බෙ ධම්මා නිච්චා ධූවා සස්සතා අභිපරිනාම-
ධම්මා’ති
ස. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. පා. තෙන හි එකවිත්තකකණ්ණිකා සබ්බෙ ධම්මා”ති

ඛණ්ඩක කථා නිවර්තනා

ද්වාවිසතිමො වග්ගො නිවර්තනො

තස්සුඤ්ඤානං

“අනි තිඤ්චි සඤ්ඤාජනං අප්පභාය පරිනිබ්බානං, අරහා කුසල විතො
පරිනිබ්බායති, අරහා අනෙඤ්ජ ජිතො පරිනිබ්බායති,
අනි ගබ්ගසෙය්‍යාය ධම්මානිසම්මො, අනි ගබ්ගසෙය්‍යාය අර හත්තප්පනති,
අනි සුපිනගතස්ස ධම්මානිසම්මො, අනි සුපිනගතස්ස අර හත්තප්පනති,
සබ්බං සුපිනගතස්ස චිත්තං ද්වයාකතං,
නත්ති කාපි දාසෙවනපච්චයතා, එකවිත්තකකණ්ණිකා සබ්බෙ ධම්මා

1 වෙව - සිවු, මජ්ඣ.

2 මජ්ඣනිකාය - මහානිකායපද්ධති ප්‍රකා

- 4 ස. පු. සඵබ්බියෝ එකච්ඡතක්‍ෂණික වෙත් ද?
- ප පටි. එසේ ය.
- ස අනු. ශ්‍රෝත්‍රායතනය ස්‍රාණායතනය ජීඝවායතනය කායායතනය කායවිඤ්ඤාය හා සහජාත වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැයුතු ය.
5. ස පු. කායායතනය කායවිඤ්ඤාය හා සහජාත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා. එසේ ය.
- ස. අනු. ආයුෂමත් ශාඛිපුත්‍ර තෙරණුවෝ තෙල වද්දාහු නො “ඇවැත්ති, ආර්යාත්මික කයත් නො බිඳුණේ වේ ද, බාහ්‍ය සප්‍රභවයයෝත් ආපාඨයට නො එත් ද, ඇවැත්ති, අර්යාත්මික කයත් නොබිඳුණේ වේ ද, බාහ්‍ය සප්‍රභවයයෝත් ආපාඨයට එත් ද, ඇවැත්ති, යම් හෙයෙකින් ආර්යාත්මික කයත් නො බිඳුණේ වේ ද, බාහ්‍ය සප්‍රභවයයෝත් ආපාඨයට එත් ද, තදනුරූප චිතයිකාරත් වේ ද, මෙසේ තදනුරූපවිඤ්ඤාභාග- යාගේ ප්‍රාදුර්භාවය වේ” යයි වද්දා සුත්‍රානතයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප පටිඤ්ඤා. එසේ ය.
- ස පා. එකරුණින් ‘කායායතනය කායවිඤ්ඤාය හා සහජාත වෙති’ නො කියැයුතු ය.
- 6 ප පු. ‘හැම දහම්හු එකච්ඡතක්‍ෂණිකයහ’යි නො කියැ- යුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා. එසේ ය.
- ප අනු. හැම දහම්හු නිත්‍ය ධ්‍රැව ශාශ්වත අවිපරිණාම ස්වභාව ඇත්තාහු වෙත් ද?
- ස පටි. එසේ නො කියැයුතු ය.
- ප පා. එකරුණින් හැම දහම්හු එකච්ඡතක්‍ෂණික වෙති

ක්‍ෂණික කථා නිමි

ද්වාවිංශද්වෛත නිමි.

එහි උද්දාය.

පටිතිබ්බානකථා යැ කුසලචිත්තකථා යැ ආනෙඤ්ජ කථා යැ ධම්මානි- සම්මකථා යැ තිස්සො’පි කථා යැ අබ්‍යාකතකථා යැ ආසෙවනපච්චය කථා යැ බණිකකථා යි.

තෙව්සනිමො වගෙහා

23 1

එකාබිජ්ජාය කථා

1 ස පු

එකාබිජ්ජායෙන¹ මෙට්ඨනො ධම්මො පතිසෙවි-
තබ්බො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස අනු

එකාබිජ්ජායෙන අසමනෙහ² භොතබ්බං
අභිකමුනා භොතබ්බං ජිනාමුලෙන³ භොතබ්බං
පාරාජිකෙන භොතබ්බනති

ප. පටි

න භෙවං චතතබ්බං -පෙ-

2 ස පු

එකාබිජ්ජායෙන මෙට්ඨනො ධම්මො පතිසෙවි-
තබ්බො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු:

එකාබිජ්ජායෙන පාණො භනතබ්බං -පෙ-
අදින්නං අදිතිතබ්බං -පෙ- මුසං භණ්ණිතබ්බං -පෙ-
පිසුනං භණ්ණිතබ්බං -පෙ- ඵරුසං භණ්ණිතබ්බං -පෙ-
සමථං පලපිතබ්බං -පෙ- සනි ඡෙදිතබ්බං⁴
-පෙ- නිලොපං කාතබ්බං -පෙ- එකාගාරිකං
කාතබ්බං -පෙ- පරිපඤ්චං ධ්වංතබ්බං -පෙ-
පරදුරො භනතබ්බං -පෙ- භාමසානො⁵
කාතබ්බං -පෙ- නිගමසානො⁶ කාතබ්බො'ති

ප. පටි

න භෙවං චතතබ්බං -පෙ-

එකාබිජ්ජායකථා නිවසිතා.

1 එකාබිජ්ජායො - PTS

2 අසමනෙහ - සිමු,

3 ජිනාමුලෙන - සිමු,

4 ඡෙදිතබ්බං - සිමු, PTS

5 භාමසානෙකා - සිමු, මජ්ඣ., සූ.

6 නිගමසානංකා - සිමු, මජ්ඣ., සූ.

තෙවිසිවන වග

23 1

එකාබිප්පාය කථා

[කාරුණ්‍යයෙන් එකාබිප්පාය ඇති වූ චේවසි, සසර දී එක්වම්හයි සත්‍රිය හා සමග බ්‍රද්ධපුජාදිය කොට ප්‍රාථනා කැබිම් වශයෙන් එකාබිප්පාය ඇති වූ චේවසි, මෙසේ සත්‍රිපුරුෂ දෙදෙනා මැ එකාබිප්පාය ඇති වූ මෛත්‍රින ධර්ම සෙවන කටයුතු යයි අනික වෛතුලාවාදීන් සෙසින් ලබා ගන්නාවූන්ගේ වාද බිඳුනට 'එකාබිප්පාය කථා' එයි]

- 1 ස. පු. එකාබිප්පායයෙන් මෛත්‍රිනධර්ම සෙවන කටයුතු වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ස. අනු. එකාබිප්පායයෙන් අශ්‍රමණ විසයුතු වේ ද, අභික්‍ෂු විසයුතු වේ ද, ජිනනමුල විසයුතු වේ ද, පාරාජික විසයුතු වේ ද?
- ප. පරි. එසේ නො කියැයුතු යැ . .
- 2 ස. පු. එකාබිප්පායයෙන් මෛත්‍රිනධර්ම සෙවන කටයුතු වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. අනු. එකාබිප්පායයෙන් ප්‍රාණඝාත කළයුතු වේ ද .. අධිනාදන් කළයුතු වේ ද, මුසවා බිණ්ණියුතු වේ ද, පිසුනුබස් බිණ්ණියුතු වේ ද පරොක්ඛස් බිණ්ණියුතු වේ ද පලස් බිණ්ණියුතු වේ ද .. සකිච්ඡේද කළයුතු වේ ද මහාවිලොප කළයුතු වේ ද, එකාගාරික කම් කළයුතු වේ ද (කඨපලා සොරකම් පිණිස) මහමග සිටියුතු වේ ද පරමුච්ඡන් කරා යායුතු වේ ද ගම් පැහැරීම් කළයුතු වේ ද නියමගම්පැහැරීම් කළයුතු වේ ද?
- ප. පරි. එසේ නො කියැයුතු යැ . .

එකාබිප්පාය කථා නිමි

අරහත්තවණ්ණ කථා

- 1 ස පු. අරහත්තානං වණ්ණණන අමනුස්සා මෙට්ඨනං
ධම්මං පඨිසෙවනාති
- ප පටිකද්දා. අමනසා.
- ස අනු: අරහත්තානං වණ්ණණන අමනුස්සා පාණං
හනනාති -පෙ- අදින්නං අද්දිසනාති -පෙ- මුසා
හනනාති -පෙ- පිටුනා හනනාති -පෙ- ඵරුසා
හනනාති -පෙ- සම්ඵං පලපනාති -පෙ- සකිං
ඡිද්දනාති -පෙ- නිලෙලාපං හරනාති -පෙ-
ඵකාගාරිකා කරොනාති -පෙ- පරිපඤ්ච
තිට්ඨනාති -පෙ- පරදුරං ගව්ඡනාති -පෙ-
ගාමිකානං කරොනාති -පෙ- නිගමිකානං
කරොනාති'ති
- ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

අරහත්තවණ්ණ කථා නිවසිතා

23. 2.

අරහත්තවණ්ණ කථා

[සමාදාන ඉදිකම් ඇති සමාදාන ආකලප ඇති පාපසිංහන් දක රහත්වසින් සිට අමනුෂ්‍යයෝ මෙමුත්තධම්මසෙවන කෙරෙහි'හි සමහර උත්තරාපදකයන් සෙසින් ලබ්ධි ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'අරහත්ත-වණ්ණ කථා' එයි]

- 1 ස.පු රහත්වතින් (රහත් වෙසින්) අමනුෂ්‍යයෝ මෙමුත්තධම්මසෙවන කෙරෙහිද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු රහත්වතින් අමනුෂ්‍යයෝ ප්‍රාණඤාන කෙරෙහි ද . අසිනාදන් කෙරෙහිද මුසවා බෙණෙත් ද පිසුහුබස් බෙණෙත් ද පරොස්බස් බෙණෙත් ද පලස් බෙණෙත් ද.. සංකිච්ඡි ද කෙරෙහි ද නිලොපහරණ (මහාවිලෝප) කෙරෙහි ද එක් ගෙයක් පැහැරගන්නා කම් කෙරෙහි ද කබපලාසොරකම් කෙරෙහි ද විරමු සොරකම් කෙරෙහි ද ගම්පහරණා කම් කෙරෙහි ද නිසම්ගම්පහරණා කම් කෙරෙහි ද?
- ප පටි එසේ නො කියැහුණු යැ

අරහත්තවණ්ණ කථා නිමි.

23 3.

ඉසාරියකාමකාරිකා¹ කථා

- 1 ස පු** බොධිසතෙහා ඉසාරියකාමකාරිකාහෙතු විනිපාතං ගවුන්ති
- ප. පටිඤ්ඤා** ආමන්තා
- ස. අනු** බොධිසතෙහා ඉසාරියකාමකාරිකාහෙතු නිරයං ගවුන්ති -පෙ- සඤ්චිතං ගවුන්ති -පෙ- කාලසුඛං ගවුන්ති -පෙ- තාපනං ගවුන්ති -පෙ- පතාපනං² ගවුන්ති -පෙ- සම්මානං ගවුන්ති පො- රොරුච. ගවුන්ති -පෙ- අවිචිතං ගවුන්ති
- ප. පටි** න හෙවං වාහනෙනි -පෙ-
- 2. ස පු** බොධිසතෙහා ඉසාරියකාමකාරිකාහෙතු විනිපාතං ගවුන්ති
- ප. පටිඤ්ඤා** ආමන්තා.
- ස. අනු** බොධිසතෙහා ඉසාරියකාමකාරිකාහෙතු විනිපාතං ගවුන්ති අනෙව සුඛතෙහා
- ප. පටි** නහි
- ස. ස** හඤ්ඤි බොධිසතෙහා ඉසාරියකාමකාරිකාහෙතු විනිපාතං ගවුන්ති නනෙව සුඛතෙහා,
- ස. පා** ඡො ව වන රෙ වාහනෙනි “බොධිසතෙහා ඉසාරියකාමකාරිකාහෙතු විනිපාතං ගවුන්ති”
- 3 ස පු** බොධිසතෙහා ඉසාරියකාමකාරිකාහෙතු ගබ්භ-භෙය්‍යං ඔක්කමන්ති
- ප. පටිඤ්ඤා** ආමන්තා³
- ස. අනු** බොධිසතෙහා ඉසාරියකාමකාරිකාහෙතු නිරයං උපපජ්ජෙය්‍ය -පෙ- නිරවුණ්ණයෙතිං උපපජ්ජෙය්‍යාති
- ප. පටි** න හෙවං වාහනෙනි -පෙ-

1 ඉසාරියකාමකාරිකා කථා - ඡේතං

2 මහානාමකං - ඡේතං

3 ආමන්තා - භාෂි PTS

23 3

ඉසාරියකාමකාරිතා කථා.

[“බෝසත් පදදනනසානකාදියෙහි පෙණෙන පටිදි ඵෙඤ්චය්‍යීකාම-
කාරී ඛට්‍ඨ (කම්බලය නොව සිය කැමැත්තෙන් ක්‍රියා කිරීම) හෙතුකොට
ගෙන නිජසන් ගත වෙයි, විනිපාතයට යෙයි, ගභීශයාටට බැසගනී,
දුෂ්කරක්‍රියා කෙළේ යැ, චෛරමා නො වැඩනු කෙළේ යැ. අන්‍ය-
ශාසනාවක්හු උදෙසි”යයි අනිකනිකායවාසීන් යෙයින් ලබති භත්ත
මුන්ගේ මාද බිදුනට “ඉසාරියකාමකාරිතා කථා” එයි]

- 1 ස පු බෝසත් ඵෙඤ්චය්‍යීකාමකාරිතා (අදහස ඉටුකිරීමට සිය කැමැත්තෙන් ක්‍රියා කිරීම) හෙතුමින් විනි-පාතයට (නිරයට වුවත්) යන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු බෝසත් ඵෙඤ්චය්‍යීකාමකාරිතා හෙතුවින් නිරයට යන්නේ වේ ද . සඤ්චමහනිරයට යන්නේ වේ ද කාලසුත්‍රමහනිරයට යන්නේ වේ ද තාපමහනිරයට යන්නේ වේ ද ප්‍රතාපමහනිරයට යන්නේ වේ ද සබ්බක මහනිරයට යන්නේ වේ ද රොරම මහනිරයට යන්නේ වේ ද අවිච්ඡමහනිරයට යන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2 ස පු බෝසත් ඵෙඤ්චය්‍යීකාමකාරිතා හෙතුවින් විනි-පාතයට යන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ‘බෝසත් ඵෙඤ්චය්‍යීකාමකාරිතා හෙතුවින් විනි-පාතයට යෙති’යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ප පටි නැත
- ස ඨ ඉදින් බෝසත් ඵෙඤ්චය්‍යීකාමකාරිතා හෙතුවින් විනිපාතයට යෙති’යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් නැත්තේ මැ වී නම්,
- ස පා භවත, ‘බෝසත් ඵෙඤ්චය්‍යීකාමකාරිතා හෙතුවින් විනිපාතයට යෙති’යි නො කියැවුණු මැ යැ
- 3 ස. පු බෝසත් ඵෙඤ්චය්‍යීකාමකාරිතා හෙතුවින් ගභී-ශයාටට (ගැබගොවීමට) වදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු බෝසත් ඵෙඤ්චය්‍යීකාමකාරිතා හෙතුවින් නිර-යෙහි උපදනේ වේ ද නිරිසන්ධොන්හි උපදනේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ .

4. ස පු බොධිසතෙතා ඉස්සරියකාමකාරිතාහෙතු ගබ්භ සෙය්‍යං ඔක්කමන්ති'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: බොධිසතෙතා ඉද්ධිමාති
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස. පු බොධිසතෙතා ඉද්ධිමාති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා
- ස. අනු: බොධිසතෙතන¹ ඡන්දිද්ධිපාදෙ භාවිතො පෙ-
විදිද්ධිපාදෙ -පෙ- විත්තිද්ධිපාදෙ පෙ
විමංසිද්ධිපාදෙ භාවිතො'ති
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ස. පු. බොධිසතෙතා ඉස්සරියකාමකාරිතාහෙතු ගබ්භ සෙය්‍යං ඔක්කමන්ති'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා
- ස. අනු: 'බොධිසතෙතා ඉස්සරියකාමකාරිතාහෙතු ගබ්භ-
සෙය්‍යං ඔක්කමන්ති'ති අපේච සුත්තපොතො'ති
- ප. පටි: නන්ති.
- ස. ය: හඤ්චි 'බොධිසතෙතා ඉස්සරියකාමකාරිතාහෙතු ගබ්භ සෙය්‍යං ඔක්කමන්ති'ති නපේච සුත්තපොතො,
- ස. ය: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ 'බොධිසතෙතා ඉස්ස-
රියකාමකාරිතාහෙතු ගබ්භ සෙය්‍යං ඔක්කමන්ති'ති
7. ස. පු: බොධිසතෙතා ඉස්සරියකාමකාරිතාහෙතු දුක්ඛාර-
කාරිකං ආකාසී'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා
- ස. අනු: බොධිසතෙතා ඉස්සරියකාමකාරිතාහෙතු සස-
තො ලොකොති පච්චාගච්ඡි² අසස්සකො
ලොකොති -පෙ- අනත්තවා ලොකොති -පෙ-
අනත්තවා ලොකොති -පෙ- නා ජිවා යා
සරිරන්ති -පෙ- අඤ්ඤා ජිවා අඤ්ඤා සරිරන්ති
-පෙ- භොති තථාගතො පරමවරණාති පෙ-
න භොති තථාගතො පරමවරණාති -පෙ- භොති
ව න ව භොති තථාගතො පරමවරණාති -පෙ-
නෙව භොති න න භොති තථාගතො පරමව-
රණාති පච්චාගච්ඡති
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 4 ස පු බෝසත් ඵෙඤ්ඤාමානසාධාරිකා හෙතෙමින්
ගභීරයොවට වදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු බෝසත් සාද්ධිමත් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියායුතු යැ.
- 5 ස පු බෝසත් සාද්ධිමත් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු බෝසතුන් විසින් ඡන්ද්‍රිකාදාද වචනලද වේ ද
චිත්තිකාදාද වචනලද වේ ද විචිතියාදාද
වචනලද වේ ද විමසිකාදාද වචනලද වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියායුතු යැ.
- 6 ස පු බෝසත් ඵෙඤ්ඤාමානසාධාරිකා හෙතෙමින්
ගභීරයොවට වදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු 'බෝසත් ඵෙඤ්ඤාමානසාධාරිකා හෙතෙමින්
ගභීරයොවට වදනේ වේ' යයි වදාල සුත්‍රාන්තයෙක්
ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ප. පටි නැත.
- ස ය 'ඉදින් බෝසත් ඵෙඤ්ඤාමානසාධාරිකා හෙතෙමින්
ගභීරයොවට වදනේ වේ' යයි වදාල සුත්‍රාන්තයෙක්
නැත්තේ මැ වී නම්,
- ස පා භවත, "බෝසත් ඵෙඤ්ඤාමානසාධාරිකා හෙතෙමින්
ගභීරයොවට වදනේ වේ" යයි නො කියායුතු මැ ::.
- 7 ස පු බෝසත් ඵෙඤ්ඤාමානසාධාරිකා හෙතෙමින් දුටුකර-
ත්‍රියා කෙළේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු බෝසත් ඵෙඤ්ඤාමානසාධාරිකා හෙතෙමින්
'ලොකය ශාසනික යැ'යි හැඳි ද, 'ලොකය
අශාසනික යැ'යි 'ලොකය අනන්තය' යැ'යි
'ලොකය අනන්තය' යැ'යි 'එ මැ ජිව යැ එ මැ
ශරීර යැ' යි 'ජිවය අනෙකෙකු ශරීරය අනෙ-
කෙකු'යි 'සත්‍ය වර්ණය මැ වේ' යයි 'සත්‍ය
වර්ණය මැ වේ' යයි 'සත්‍ය වර්ණය මැ වේ' යයි
'සත්‍ය වර්ණය මැ වේ' යයි 'සත්‍ය වර්ණය මැ වේ' යයි
විදායේ වේ' යයි හැඳි ද?
- ප පටි එසේ නො කියායුතු යැ.

8. ස පු බොධිසතෙතා ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු දුක්කර-
කාරිකං අකාසී'ති

ප පච්ඤා ආමනතා

ස අනු 'බොධිසතෙතා ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු දුක්කර-
කාරිකං අකාසී'ති අනෙව් සුත්තනෙතා'ති

ප පච්ඤා නාසී

ස ස 'හඤ්චි බොධිසතෙතා ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු
දුක්කරකාරිකං අකාසී'ති නනෙව් සුත්තනෙතා,

ස පා නො ව වත රෙ වතනබ්බ 'බොධිසතෙතා
ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු දුක්කරකාරිකං අකා-
සී'ති

9 ස පු බොධිසතෙතා ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු අප-
රනතපං අකාසී, අඤ්ඤං සන්ධාරං උද්දීසී'ති

ප පච්ඤා ආමනතා

ස අනු බොධිසතෙතා ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු සස්සතො
ලොකොති පච්චාගච්ඡි -පෙ- නෙව් හොති න න
හොති කථාගතො පරමමරණා'ති පච්චාගච්ඡී'ති

ප පච්ඤා න ගෙවං වතනබ්බ -පෙ-

10 ස පු බොධිසතෙතා ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු අඤ්ඤං
සන්ධාරං උද්දීසී'ති

ප පච්ඤා ආමනතා

ස අනු 'බොධිසතෙතා ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු අඤ්ඤං
සන්ධාරං උද්දීසී'ති අනෙව් සුත්තනෙතා'ති

ප පච්ඤා නාසී

ස ස 'හඤ්චි බොධිසතෙතා ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු
අඤ්ඤං සන්ධාරං උද්දීසී'ති නනෙව් සුත්තනෙතා,

ස පා නො ව වත රෙ වතනබ්බ "බොධිසතෙතා
ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු අඤ්ඤං සන්ධාරං
උද්දීසී'ති

- 8 ස පු බෝසත් ඵෙඤ්ඤාසංකාරිතා හෙතෙමින් දුෂකර-
ත්‍රියා කෙළේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු 'බෝසත් ඵෙඤ්ඤාසංකාරිතා හෙතෙමින් දුෂකර-
ත්‍රියා කෙළේ වේ'යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක්
ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ප පටි නැත
- ස ය ඉදින් 'බෝසත් ඵෙඤ්ඤාසංකාරිතා හෙතෙමින්
දුෂකරත්‍රියා කෙළේ වේ'යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක්
නැත්තේ මැ වී නම්,
- ස පා භවත, 'බෝසත් ඵෙඤ්ඤාසංකාරිතා හෙතෙමින්
දුෂකරත්‍රියා කෙළේ වේ'යයි නො කියැවුණු මැ යැ
- 9 ස පු බෝසත් ඵෙඤ්ඤාසංකාරිතා හෙතෙමින් මෙරමා
නො තවනු කෙළේ ද, අන්‍යශාස්තෘවක්ත්‍ර උදෙසි ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු බෝසත් ඵෙඤ්ඤාසංකාරිතා හෙතෙමින් 'ලොකය
ශාස්තෘ යැ' යි ඇදහී ද සතෙම මරණින් මතු
නො මැ වන්නේත් නො ද නො වන්නේත් වේ'
යයි ඇදහී ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 10 ස පු බෝසත් ඵෙඤ්ඤාසංකාරිතා හෙතෙමින් අන්‍ය
ශාස්තෘවක්ත්‍ර උදෙසි ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු 'බෝසත් ඵෙඤ්ඤාසංකාරිතා හෙතෙමින් අන්‍ය
ශාස්තෘවක්ත්‍ර උදෙසි'යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක්
ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ප පටි නැත
- ස ය ඉදින් 'බෝසත් ඵෙඤ්ඤාසංකාරිතා හෙතෙමින්
අන්‍ය ශාස්තෘවක්ත්‍ර උදෙසි'යයි වදාළ සුත්‍රාන්ත-
යෙක් නැත්තේ මැ වී නම්,
- ස පා භවත, 'බෝසත් ඵෙඤ්ඤාසංකාරිතා හෙතෙමින්
අන්‍ය ශාස්තෘවක්ත්‍ර උදෙසි'යයි නො කියැවුණු
මැ යැ

පතිරූප කථා

1 හ පු

අනි න රාගො රාගපතිරූපකොති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනනා

ස අනු

අනි න එසෙසා එසසපතිරූපකො, අනි න වේදනා
වේදනාපතිරූපකා, අනි න සඤ්ඤා සඤ්ඤාපති-
රූපකා, අනි න චේතනා චේතනාපතිරූපකා,
අනි න චිත්තං චිත්තපතිරූපකං, අනි න සඤ්ඤා
සඤ්ඤාපතිරූපකා, අනි න විරිඤ්ඤා විරිඤ්ඤාපතිරූපකං,
අනි න සති සතිපතිරූපකා, අනි න සමාධි
සමාධිපතිරූපකො, අනි න පඤ්ඤා පඤ්ඤාපති
රූපකා'ති

ප පටි

න ගෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

2 ස පු

අනි න දෙසො දෙසපතිරූපකො -පෙ- අනි න
මොගො මොගපතිරූපකො -පෙ- අනි න
කිලෙසො කිලෙසපතිරූපකො'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනනා

ස අනු

අනි න එසෙසා එසසපතිරූපකො -පෙ- අනි න
පඤ්ඤා පඤ්ඤාපතිරූපකා'ති.

ප. පටි

න ගෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

23 4

පතිරූප කථා

[මෙම කතා මාලා සඳහා රාග නො වූ රාගප්‍රතිරූපකයෙක් ඇතැයි ද, ජප්පි මාලයෙහි කොකානා සඳහා දෝෂ නො වූ දෝෂප්‍රතිරූපකයෙක් ඇතැයි ද, සබ්බොතපාදය සඳහා මොහ නො වූ මොහප්‍රතිරූපකයෙක් ඇතැයි ද, දුම්බකු පුදගලයනම් නිසුරන්, ප්‍රියතිල සිසුනම් අනුග්‍රහන්, සාපගමීන්, කල්‍යාණප්‍රශංසාන්, ආයුෂමන් පිළිසුවස් තෙරණුවන්ගේ වසලවාදයන්, භාණ්ඩකුන් වහන්සේගේ වෙලාසිකවාදයන් මොසසුරිසවාදයන් සඳහා කෙලය නො වූ කෙලය-ප්‍රතිරූපකයෙක් ඇතැයි ද අනිකනිකායවාසීන් තෙසින් ලබ්ධි හත්තවුන් ගේ වාද බිඳීමට 'පතිරූප කථා' එයි]

- 1 ස පු රාග නො වූ රාගප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද?
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස අනු සාගී නො වූ සාගීප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද, වෙදනා නො වූ වෙදනා ප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද, සංඥ නො වූ සංඥප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද, චෙතනා නො වූ චෙතනාප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද. චිත්ත නො වූ චිත්තප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද, ශ්‍රද්ධා නො වූ ශ්‍රද්ධාප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද, විශ්වී නො වූ විශ්වීප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද, සමාති නො වූ සමාතිප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද, සමාධි නො වූ සමාධිප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද, ප්‍රඥ නො වූ ප්‍රඥප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2 ස පු: දෝෂ නො වූ දෝෂප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද මොහ නො වූ මොහප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද කෙලය නො වූ කෙලයප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද?
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස අනු සාගී නො වූ සාගීප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද ප්‍රඥ නො වූ ප්‍රඥප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

පතිරූප කථා නිමි

අපරිනිපාන කථා

1. ක. පු: රූපා අපරිනිපානානං.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා
- ක. අනු. රූපං හ අභිච්චා, හ සංඛා, හ පටිච්ච-
සමුප්පාදනා, හ ඛස්ඛමිම, හ වස්ඛමිම, හ
විරාගඛමිම, හ නිරෝධඛමිම, හ චිප්පිගාමි-
ඛමිමනං.
- ප. පටි හ හෙමා වග්ගකෙබ්බ -පෙ-
- ක. අනු: හෙම රූපං අභිච්චා සංඛා පටිච්චසමුප්පාදනා,
ඛස්ඛමිම, වස්ඛමිම, විරාගඛමිම, නිරෝධඛමිම,
චිප්පිගාමිඛමිමනං
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා
- ක. ක. හෙම රූපං අභිච්චා සංඛා -පෙ- චිප්පිගාමි-
ඛමිම,
- ක. පා හො ච චිත රෙ වග්ගකෙබ්බ "රූපං අපරි-
නිපානං"නං.
2. ක. පු දුක්ඛඤ්ඤාම පරිනිපානානං.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා
- ක. අනු. හෙම "දුක්ඛමිම හා දුක්ඛං" චිතතං භගවතා,
රූපං අභිච්චං
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා
- ක. ක. හෙම "දුක්ඛමිම හා දුක්ඛං" චිතතං භගවතා,
රූපං අභිච්චං,
- ක. පා හො ච චිත රෙ වග්ගකෙබ්බ "දුක්ඛඤ්ඤාම
පරිනිපානං"නං

අපරිනිපට්‍යන කථා

[“දුක්ඛමෙව හි සත්‍යතාති” ආදී වචන නිසා දුෂ්ටය මැ පරිනිප්පන්න වෙයි අවශ්‍ය සංකල්පයන්ගෙන් බැහැර වීමෙන් අපරිනිප්පන්න වෙතියි සමහර උත්තරාපට්ඨකයන් හා හෙතුවාද නිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්‍ධි ගන්නාමුත් වාද බිඳුනට ‘අපරිනිපට්‍යන කථා’ එයි]

- 1 ස. පු රූපය අපරිනිප්පන්න වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු රූපය අනිත්‍ය, සංස්කෘත, ප්‍රතිත්‍ය-සම්‍යක්‍යන නො, සත්‍යස්වභාව ඇත්තේ නො, ව්‍යයස්වභාව ඇත්තේ නො, විරාගස්වභාව ඇත්තේ නො, නිරෝධස්වභාව ඇත්තේ නො විපරිණාමස්වභාව ඇත්තේ නො වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු රූපය අනිත්‍ය, සංස්කෘත, ප්‍රතිත්‍යසම්‍යක්‍යන නො? සත්‍යස්වභාව, ව්‍යයස්වභාව, විරාගස්වභාව, නිරෝධස්වභාව විපරිණාමස්වභාව ඇත්තේ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. ය ඉදින් රූපය අනිත්‍ය, සංස්කෘත විපරිණාම-ස්වභාව ඇත්තේ වී නම්,
- ස පා භවත, ‘රූපය අපරිනිප්පන්න වෙති’යි නො කියැ-වුණු මැ යැ
- 2 ස පු දුෂ්ටය මැ පරිනිප්පන්න වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘යමක් අනිත්‍ය වී නම් ඒ දුෂ්ටය යැ’යි වදාරනලද නො? රූපය අනිත්‍ය වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය. ඉදින් “යමක් අනිත්‍ය වී නම් ඒ දුෂ්ටය වේ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද වී නම්, රූපය අනිත්‍ය වී නම්,
- ස. පා භවත, දුෂ්ටය මැ පරිනිප්පන්න වෙතියි නො කියැවුණු මැ යැ.

3 ස පු

වේදනා -පෙ- සංකූලං -පෙ- සංකාරා -පෙ-
විකූලං -පෙ- චක්ඛායනනා -පෙ- ධම්මාය-
තනං -පෙ- චක්ඛුධාතු -පෙ- ධම්මධාතු -පෙ-
චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- අසුඛාචන්ද්‍රියං අපරි-
නිප්පන්නනා

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

අසුඛාචන්ද්‍රියං න අනිච්චං -පෙ- න විපරිනාම
ධම්ම'නති

ප පටි

න ගෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

ස අනු

නනු අසුඛාචන්ද්‍රියං අනිච්චං සංඛතං -පෙ-
විපරිනාමධම්මනති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස ස

හස්සවි අසුඛාචන්ද්‍රියං අනිච්චං සංඛතං පටිච්ච-
සම්මුප්පන්නං බ්‍යධම්මං ව්‍යධම්මං විරාගධම්මං
නිරෝධධම්මං විපරිනාමධම්මං,

ස පා

නො ව වත රෙ වත්තබ්බං “අසුඛාචන්ද්‍රියං
අපරිනිප්පන්න”නති

4 ස පු

දුක්ඛඤ්ඤාප්පරිනිප්පන්නනති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

නනු “යදනිච්චං තං දුක්ඛං චුත්තං භගවතා,
අසුඛාචන්ද්‍රියං අනිච්චං

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස ස

හස්සවි ‘යදනිච්චං තං දුක්ඛං’ චුත්තං භගවතා,
අසුඛාචන්ද්‍රියං අනිච්චං,

ස පා

නො ව වත රෙ වත්තබ්බං “දුක්ඛඤ්ඤාප්ප-
රිනිප්පන්න”නති

අපරිනිප්පන්න කථා නිවසිතා

භෙදිසනිගමා වග්ගො නිවසිතො

- 3 ස පු වෙදනා සංඥ ස සකාරයෝ විඤාන
චක්ෂුරායනන ධර්මායනන චක්ෂුර්ධාතු
ධර්මධාතු චක්ෂුර්ඤ්ඤ අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤ අපරි-
නිප්පන්න වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤ අනිත්‍ය නො වේ ද විපරිණාම-
සවභාව ඇත්තේ නො වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤ අනිත්‍ය, සංසකාත විපරිණාම-
සවභාව ඇත්තේ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤ අනිත්‍ය, සංසකාත, ප්‍රතිත්‍ය
සමුත්පන්න, ඤායධර්ම, ව්‍යයධර්ම, විරාගධර්ම, නිරෝධ
ධර්ම, විපරිණාමධර්ම වී නම්,
- ස පා භවත, 'අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤ, අපරිනිප්පන්න වෙති'යි
නො කියැවුනු මැ යැ
- 4 ස පු දුඃඛය මැ පරිනිප්පන්න වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු 'යමස්ස අනිත්‍ය වී නම් ඒ දුඃඛ වේ' යයි භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො? අඤ්ඤාතා-
ච්ඤ්ඤ අනිත්‍ය නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් 'යමස්ස අනිත්‍ය වී නම් ඒ දුඃඛ වේ' යයි
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද වී නම්,
අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤ අනිත්‍ය වී නම්,
- ස පා භවත, 'දුඃඛය මැ පරිනිප්පන්න වෙති'යි නො
කියැවුනු මැ යැ

අපරිනිප්පන්න කපා නිමි

තෙවිසිවන වග නිමි

නසං උද්භවං:

එකාධිප්පායෙන මෙට්ඨනො ධම්මො පතිසෙවිතබ්බො,
 අරහන්තානං වණ්ණණන අමනුස්සා මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවන්ති
 බොධිසත්තො ඉස්සරියකාමකාරිතාහෙතු චිතිපාතං ගච්ඡති,
 ගබ්භසෙය්‍යං ඔකකමති දුක්ඛකරකාරිකං අකාසි අපරන්තපං අකාසි
 අඤ්ඤං සන්ථාරං උද්දිසි අත්ථි න රාගො රාගපතිරූපකො,
 අත්ථි න දෝසො දෝසපතිරූපකො අත්ථි න මොහො මොහපතිරූපකො,
 අත්ථි න කිලෙසො කිලෙසපතිරූපකො
 රූපං අපරිනිප්පන්නං අඤ්ඤානුච්ඡිද්‍රියං අපරිනිප්පන්නන්ති

- (1) “මහා නිශ්ශමො අනුසයා නිශ්ශයො බුද්ධකපඤ්චමො
 පරප්පවාදමද්දනො සුත්තමූලසමාහිතා උප්පජාතනා සන්තිසම්මෙ”ති

කථාවන්තූපපකරණං පඤ්චනිංසහාණවාරං නිට්ඨිතං

කථාවන්තූපපකරණං සම්මතං

එහි උද්දාය

එකාධිප්‍රාය කථා යැ අරහතවණ්ණ කථා යැ ඉසාරියකාමකාරිකා කථා යැ පතිරූප කථා යැ අපරිනිප්ථන කථා යි

- (1) “(මහත් කථාවස්තු ඇතුළත් කළ වග්ගී ඇතියෙන්) මහාපණ්ණාසක යැ, (නිසාම කථායෙන් ආරබ්ධ වග්ගී ඇතියෙන් දෙවැනි) නිසාම පණ්ණාසක යැ, (අනුසය කථායෙන් ආරබ්ධ වග්ගී ඇතියෙන් තෙවැනි) අනුසය පණ්ණාසක යැ, (නිග්ගහ කථායෙන් ආරබ්ධ වග්ගී ඇතියෙන් සියවැනි) නිග්ගහ පණ්ණාසක යැ, (‘සාසනකථා’ ආදී කුඩා කථා ඇතුළත් කෙළෙන්) පස්වැනි වැ සිටුහා වුද්දක කාණ්ඩ යැ, යන මේහැම (එකෙන් එකෙන් වෙන වෙන) පරිවෘද්ධ මතයන් වෙයි. (මොහු හැම සාධක වශයෙන්) සුත්‍රමූල ඇති වැ ශාස්තෘසම්මයෙහි බැබළුම් ඇත්තාහුයැ”

කථාවස්තුප්‍රකරණයෙහි පන්තිස් බණවර නිමි.

කථාවස්තුප්‍රකරණය සමාපත යි.

කථාවක් පිළිබඳව

කතියෝ හාගෝ

අනුකූලවේදය

- I ආකමසුනක නාමය නැත
- II සංඝරාමය නැත
- III ගාමදිපාද නැත
- IV විසේසපද නැත

I

ආහටසුභාගතානුකම්මණිකා

පිටස්මකානි

අ

අජ්ඣන්තිකඤ්ච ආවුසො චන්ඩුං -පෙ- (මජ්ඣිමනිකාය - මහාභජිපදෙපම සුත්ත)	498
අජ්ඣන්තිකො චෙ ආවුසො කායො -පෙ- (මජ්ඣිමනිකාය - මහාභජිපදෙපම සුත්ත)	500
අඤ්චාලී සමස්භෙදකො -පෙ- (චූළලවග්ගපාලි - සමස්භෙදකකඛ්ඛික)	422
අදින්නාදනාභං භික්ඛවෙ ආසෙවිතං -පෙ- (අට්ඨකඛතුත්තර - දුට්ඨරිතවිජාක සුත්ත)	492
අද්දසං ඛො අහං භික්ඛවෙ බුද්ධචන්ඩුනා ලොකා -පෙ- (මජ්ඣිමනිකාය, මූලපණ්ණාසක-අරියපරියෙසන සුත්ත)	416
අභිඤ්ඤායාභං භික්ඛවෙ ධම්මං දෙසෙමි -පෙ- (තිකඛතුත්තර - හරණ්ඩුවග්ග)	328
අහං ඛො තිගණ්ඨා-පෙ-(මජ්ඣිමනිකාය-චූළදුක්ඛකඛ්ඛිසුත්ත).	42

ආ

ආපාසිකො තෙරසිකො -පෙ- දසකඛතුත්තර - පඨම ආනන්දසුත්ත)	92, 424
--	---------

ඉ

ඉදං දුක්ඛං අරියසම්මතනි -පෙ- (මහාවග්ගසංසුත්ත-ධම්මවක්ඛකපචන්තනසුත්ත)	448
ඉධ පුණ්ණ එකච්චො සබ්බාපජ්ඣම්පි පෙ- (මජ්ඣිමනිකාය, මජ්ඣිමපණ්ණාස - කුක්කුරවතීයසුත්ත)	224
ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො සමන්තාගතො භොති එකන්තකාලකෙහි අකුසලෙහි ධම්මෙහි -පෙ- (සත්තකඛතුත්තර - උදකුපම සුත්ත)	406
ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො -පෙ- (සත්තකඛතුත්තර-උදකුපමසුත්ත)	404, 408
ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු චන්ඩුනා රූපා දිස්වා -පෙ- (මජ්ඣිමනිකාය, මූලපණ්ණාසක මහාගොපාලකසුත්ත)	54

එ

එතමිද්දාං භික්ඛවෙ සමයං උක්ඛට්ඨායං -පෙ- (ද්විතීකාය, මහාවග්ග - මහාපදනසුත්ත)	324
එතමිද්දාං භික්ඛවෙ සමයං උරුවෙලායං -පෙ- (අභිතුත්තරනිකාය, උරුවෙලවග්ග-පඨමඋරුවෙලසුත්ත)	324
තච්චුයා චත්තති ලොකො -පෙ- (මජ්ඣිමනිකාය, සුත්තනිපාත - වාසෙට්ඨසුත්ත)	286

ආහටසුතනනානුකමණිකා

525

ය

පිට්ඨකොති

- යජමානානං මහුස්සානං -පෙ- (සංයුතනනිකාය-සංකයංයුතන) 310
- යසමිං බො සුහදො, ධම්මවිනයෙ -පෙ-
(දීඝනිකාය - මහාපරිනිබ්බානසුතන) 444
- යස්ස කස්සචි ආනඤ්ඤා -පෙ- (දීඝනිකාය - මහාපරිනිබ්බානසුතන,
ඉද්ධිපාදසංයුතන, වාපාලවග්ග - චේතියසුතන) 38

යා

- යා'යං නුණ්ණා පොනොහවිකා -පෙ-
(දීඝනිකාය - මහාසතිපට්ඨානසුතන) 122, 128

චී

- චීඤ්ඤාණපච්චයා භික්ඛවෙ නාමරූපං -පෙ-
(දීඝනිකාය - මහානිදානසුතන) 188

ඝ

- ඝඩ්ඛිතෙතනපි බො අහං සාරිපුතන ධම්මං දෙසෙය්‍යං -පෙ-
(තිකඛගුහනර - දෙවදුතවග්ග) 326
- ඝඛෙහ ගොතමි දෙහි -පෙ-
(මජ්ඣිමනිකාය - දඤ්ඤාණවිහරිතසුතන) 308
- ඝස්සතො ලොකො'ති බො චච්ඡ -පෙ- (සංයුතනකාය,
අභ්‍යාකතසංයුතන-මොග්ගලානසුතනං සමනනාහරිතබ්බං) 174

ඡ

- ඡුඤ්ඤාමිදං භික්ඛවෙ, සඛ්ඛාරා -පෙ-
(මජ්ඣිමනිකාය, උපරිපණණාසක-ආනෙඤ්ජපපායසුතන) 380

ඤ

- ඤෙය්‍යපා'පි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ -පෙ-
(අට්ඨකඛගුහනර-මහාවග්ග) 82

ඤා

- ඤා ඵලං අනුරෝධවිරෝධං සමාපනෙතා -පෙ-
(මජ්ඣිමනිකාය, මූලපණණාසක-මහානුණ්ණාසඛිතසුතන) 116
- ඤා තස්ස කම්මස්ස කතතතා -පෙ- (දීඝනිකාය-ලක්ඛණසුතන) 64

II

සහස්‍රකාමානුකූල විභික්‍ෂා

	පිටිකාති
අ	
අනන්ද	320
උ	
උකකවිභා	321
උපාලී	422
උරුවෙලා	321
එ	
එරාවණ	436
ක	
කුසිනාරා	322
ච	
චාපාලවෙකිස	322
ඍ	
පුණණ	171, 224
බ	
බරාණසී	322
බොධි	322
ර	
රාජගහ	324
ල	
ලුප්ඛිනි	322
ව	
වජ්‍ර	172, 174
වෙසාලී	321
සා	
සාර්ප්‍රාත	320, 193, 500
සාවර්ණි	321

III

ගාථාදීපාද්‍යනුකූලමණිකා

අ (පඨමභාග-දුතියභාග-තතියභාග)	පිටපිබිඟුනි
අත්තනාව කතං පාපං	3 - 228
අනුපුබ්බෙන මෙධාවි	1 - 558
අභ්‍යාසිකො හොති සතං සමාගමො	2 - 302
අභිංසෙනෙ අතිතංසෙ	1 - 300
ආ	
ආපාසිකො නෙරසිකො	3 - 92, 424
ආරහථ, නිකුමථ	1 - 518
ආරාමරොපා වනරොපා	2 - 302, 554
ආහුතිං ජතුවෙදෙව	3 - 298
ඉ	
ඉට්ඨා ධම්මා අනිට්ඨා ව	1 - 242
ඉති බුද්ධො අභිඤ්ඤාය	1 - 302
උ	
උච්චාචවා හි පටිපදා	1 - 240
උත්තමෙ උදකං වුට්ඨං	2 - 308
එ	
එතාදිස්සං සඤ්ඤාමනුසංරතනා	3 - 310
එතාදිසී ධම්මපකාසනෙත්ථ	1 - 476
එසො හි සබ්බෙසා විජුලො මහගගතො	3 - 310
ඔ	
ඔවාදකාරී භතපොසි	2 - 310
ක	
කමමුත්තා වතනති ලොකො	3 - 286
කමෙමන කිත්තිං ලහනෙ පසංසං	3 - 286
කා	
කාමරාගා විරාජෙතා	1 - 300
කි	
කිත්තු සතොත්ති පච්චෙසි	1 - 180
කු	
කුලවංසො විරා තිට්ඨෙ	2 - 310

බ	(පශ්චාත්-දැක්වූයාග-තනියාග)	පිටුවකි
බකේසු හිප්මානෙසු		1 - 100
ච		
චතුක්කණේණ: චතුචාරො:		3 - 434
චතතාරො ච පටිපනනා:		3 - 310
චූ		
චිතතං හිදං චේතසිකා ච ධම්මා	.	2 - 223
ඬ		
ඬානානෙතානි සම්පසං		2 - 310
ඤ		
ඤාසං සම්මා විමුක්තසං		1 - 242
ඤං සුඛෙන සුඛං පනතං	.	1 - 540
ඤෙ		
ඤෙසං සුදිනනං සුහුනං සුසිට්ඨං	.	3 - 310
ඳ		
ඳුක්ඛමෙව හි සමෙතානි	.	1 - 180
ඳා		
ඳාහං ඳුරෙ පශ්චි ච ඳුරෙ		2 - 302
ඳාසිමසමිං ලොකෙ පරසමිං චා පන		3 - 314
ඳා වෙසසගු නො'පි ච පෙතතිරාජා		3 - 432
ඳා හි තත්ථ කසි අතථි		2 - 308
ඳා		
ඳාහං සහිස්සාමි පමොචනාය	..	1 - 496
ඳි		
ඳිරාමගකො කරුණේ	.	1 - 330
ඳෙ		
ඳෙව පුබ්බෙත්ථිකාසාය	..	2 - 76
ඳ		
පඤ්චකාමගුණා ලොකෙ	...	2 - 858
පඤ්චායානි සම්පසං	..	2 - 308
භ		
භරනති මාතාපිතරො	...	2 - 310

ගාථාදිපාදානුක්‍රමණිකා

529

(පඨමභාග-ද්විතීයභාග-තෘතීයභාග)

පිටිපිටිකානි

ම

මහනාමාලිකාවකා සෙවෙයා

3 - 440

මංසවනනුං දිබ්බවිනනුං

2 - 66

මා

මාදිසා වෙ ජිනා හොනනි

2 - 158

ය

යජමානානං මනුස්සානං

3 - 310

යථා වාරිවතා පුරා

2 - 308

යථා හි අභිගසමහාරා

1 - 180

යද ව ස්‍රෙණං උදපාදි

1 - 66

යද හවෙ පාතුහවනනි ධම්මා

1 - 476

යා

යා කාපි කඛ්ඛා ඉධ වා හුරා වා

1 - 476

යෙ

යෙ කඛ්ඛා සමතිකකනනා

1 - 474

යො

යො ඉමසමිං ධම්මවිනසො

1 - 518

වි

විත තණ්හො අනාදනො

1 - 140

ස

සංකප්පරාගො පුරිසස්ස කාමො

2 - 366

සඬා විරියං කුසලං ව දනං

2 - 292

ස ඛිබ්බන්තා සබ්බවිදුහමසමි

2 - 156

සබ්බෙ ධම්මා අනනනාති

3 - 244

සබ්බෙ සබ්බාරා අනිච්චාති

3 - 244

සබ්බෙ සබ්බාරා දුක්ඛාති

3 - 244

සභාවස්ස දස්සනසම්පදස්ස

1 - 288, 460, 474, 560

සි

සීලං සමාගි පඤ්ඤා ව

1 - 302

සු

සුඛා විරාගනා ලොකෙ

1 - 540

සුඛො විවෙකො තුට්ඨස්ස

1 - 540

සුඤ්ඤනො ලොකා අවෙක්ඛි සසු

1 - 176

සෙ

සෙලො යථා එකස්සනො

1 - 242

IV

විසේෂපදානුකූලමණිකා

අ	පිටියකිනාහි	අ	පිටියකිනාහි
අකාල මව්වු	280	අරභතතමයා	100
අකුසලමූලං	130, 132, 134, 136	අරභනාසානකො	280, 400, 420
අහාරවො	80	අරභා	24, 26, 84, 86, 278
අව්වනනනියතො	400	අරියමයො	292, 294
අපේළකා	84	අරියරූපං	152
අඤ්ඤාකාරො	326	අරූපාවචරං	94
අනිතා	40	අරූපාවචරා	56, 58
අද්විතමසුඛවේදනීයො	62	අසඬිතා	382, 384, 386
අභිං	190, 192	අසඤ්ඤාසත්තාපිතා	214, 216
අධම්මවේදා	92	අසමසමො	312
අබිපති	178, 180, 182	අසමො	312
අබිපජාය ඉද්ධි	458, 460	අසංචරො	52, 54
අනතතා	30	අසාතරාගො	114
අනාගතං	40	අසාඤ්ඤා	438
අනාගාමිමයා	100	අනිතිජ්ඣයො	138
අනිච්චං	30		
අනිච්චතා	46	ආ	
අනිජ්ඣබභිං	288, 290	ආචිනනො	179
අනුරොධවිජ්ජොධං	116	ආනනාරිකො	418, 420, 422, 424
අනුසයා	2, 106	ආනෙඤ්ජ	480, 482
අනාරාපසුනො	96, 98	ආපාතිකො	92, 422
අනාරිකා	382, 384, 386, 390, 392, 394	ආවට්ඨා	342, 344, 346, 348, 364, 366, 368, 398
අපචිනනො	476	ආසවා	198
අපරාපරියවේදනීයං	476	ආනුතී	298
අපරිනිප්පිනං	512	ආනුතෙයො	316
අපරිපාපනා	56, 58, 176		
අපහතා	236	ඉ	
අප්පඤ්ඤාපචයො	276	ඉද්ධිපාදා	38, 72
අප්පටිප්පගලො	312	ඉද්ධිබලො	34, 36, 38
අප්පටිභාගො	312	ඉද්ධිමා	92, 508
අප්පටිසමො	312	ඉද්ධිබභිං	288, 290
අප්පටිභාරිකො	328	ඉද්ධියා	72
අප්පරජකෙති	416	ඉසාරියකාමකරිකා	506, 508, 910
අප්පාසුකසංවනනනිකො	492		
අභිච්ඡාදං	140	උ	
අභිබ්බාභාරිකං	190	උච්චාරපසාදො	334
අභිබ්බාසනං	370	උච්චේදද්වි	102, 104
අබ්බාසනං	118, 120, 122, 170	උපපජ්ඣවේදනියං	172
අබ්බාසනං	488	උපපත්තියෙයිසෙත	138, 162, 166, 268, 270, 272
අබ්බාසනො	326	උපහතා	276
අබ්බාසනා	504	උප්පාදාසනා	176

විශේෂපද්‍රව්‍යකමණිකා

එ	පිටපිබිකානි	භ	පිටපිබිකානි
එකවිභක්තකමණිකො	40, 498, 500	ගණ්ඩුප්පාද	436
එකබිජ්	78	ගනිකරණියං	334
එකාගාරිකා	502	ගනිජාතො	334
එරාවලණා	436	ගනිකොජ්	334
		ගබ්‍රහසෙයං	508
ඔ		භා	
ඔදනකුමමාසා	334	භාමිකාතො	502
ඔපබිකා	310	චා	
ක		චාතුමමහාරාජකෙ	464
කණ්ඩකො	362	චි	
කණ්‍යාසුකකසප්පරිහාගා	374	චිත්තවිප්ප්‍රකාශං	160
කථාවන්ජුති	194, 196	චිත්තසන්නති	40, 42
කප්පටෙයා	90, 92, 94, 122	චිත්තං	36
කප්පං	34, 38, 90, 92	චෙ	
කමමකාරණා	430	චෙනසා	36, 56, 48
කමමවිපාකො	286	චෙතියං	92
කමමං	50, 56, 218, 222	ඡ	
කමමුපචයො	218, 220, 222, 224	ඡරා	46, 48
කර්මිහාණි	64	ඡරාචමමා	36
කලලං	140	ඡරාමරණා	200, 202
කා		ඡා	
කාමරාගො	2, 8, 12, 154	ඡාගරිකානුයොගො	484
කාරණිකා	430, 438	ඡාතවෙදො	298
කාලකිරියා	212	ඡාතිධමමා	36, 38
කි		ඡි	
කිරියාබ්‍යාකතා	56, 184	ඡිවිකිඤ්ඤං	412, 414
කිලෙසෙ	370, 372	ඡිවිතො	34
කු		කා	
කුකුලපිඤ්ඤාරං	84	කානතිකතති	110, 112
කුසලමුලං	132, 134, 136	කානනනරිකා	352, 354, 356, 358
කුසලාකුසලා	8	කානං	426
කු		කෘ	
කුපං	22	කෘණා	22, 32
කො		කෘණි	20
කොලංකොලො	76	ක	
කි		කප්පා	498, 500
කිණො	196	කථනා	392, 394
කිසොපි	402, 404		

තා	පිළිබඳකානි	හි	පිළිබඳකානි
තාවතීංසෙ	464	නිකකිලෙසො	20
නි		නිගමිකාතො	502
නිකකිඤ්ඤෙ	416	නිබ්බානධාතු	396, 398
නිත්තිරවට්ඨකං	84	නිබ්බානං	22, 176, 198, 204, 382, 392
තිරව්ජානගතා	436	නිමිත්තානාමි	54
තු		නිවුණො	106, 108
තුපිනෙ	464	නිමිත්තානරතිසා	464
තෙ		නිසංකො	100
තෙධාතුකෙහි	454	නිසාමං	100
ද		නිසංසංකො	102, 104
දකකිණං	296, 298, 300, 302	නිරසපාලා	430, 432, 434
දකකිණංවිසුද්ධියො	320	නිරොධො	28
දකකිණෙය්‍යො	316	නිලොපං	458, 502, 504
දසසහසසිලොකධාතු	328	නිවුනො	102, 104
දි		නො	
දිලිඨධම්මවෙදනිං	470, 472	නෙරසිකො	422
දිලිඨ	4, 156	ඨ	
දිලිඨගතං	170, 172, 176	පච්චික්කං	228
දිලිඨසම්පන්නො	80, 82, 84, 86	පච්චසකා	178
දු		පඤ්ඤා	22, 24, 26
දුකකිවෙදනියො	62, 260, 262	පඤ්ඤාඤ්ඤිං	410, 412, 414
දුකකිං	28, 30	පට්ඨානං	436
දුකකානින ඤ්ඤිතො	114	පටිඨං	4, 154
දුග්ගති	88	පටිඨානුසංයො	14
දුට්ඨිකපසෙ	416	පටිඨිසමුප්පන්නො	376
ඵද		පටුපානනානං	356
ඵදවො	38	පතිගාධප්පන්නො	408
ඵවා		පතති	386, 388, 390
ඵවාකාරෙ	416	පමොකෙති	312
ඛ		පරදරො	502
ඛලලිඨකා	44	පරතිමිඬාමනවිභංගියා	164
ඛලලිඨකා	118, 120, 122, 124, 126, 128	පරප්පවාද	444
ඛලලිඨකා	444	පරිනිප්පන්නා	16, 18, 190, 192, 514, 516
ඛලලිඨකා	326	පරිසුට්ඨානං	160
ඛලලිඨකා	184, 186	පා	
		පාටිකොගො	35
		පාලුකෙය්‍යො	114
		පි	
		පිටු	100

ප්‍ර	ප්‍රධානකානි	ම	ප්‍රධානකානි
පුඤ්ඤාභිසඤ්චාරං	476	මහා කරුණාසමාපන්නි	332
පුඤ්ඤපචයො	276, 278	මහාභූතා	152
පුප්ප්ප්නො	18, 176	මා	
පුබ්බරත්තාපරරත්තං	484	මාතුකුච්ඡිගතො	140
පුරිසප්පයා	296, 316	මානො	4, 154, 156
පෙ		මාරො	38
පෙනතිරාජා	432	මු	
පො		මිච්ඡත්තනිසංකො	100, 466, 468,
පොතොතමිකානි	58		470, 472
පි		මිච්ඡත්තනිසංකං	96
ඵලං	176, 198, 204	මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස	174
ඵසෙයා	64, 66, 68	මු	
පෙඵ		මුද්දිඤ්ඤො	416
පේණ්ණද්දෙහකං	434	මුහුත්තං	196
ඛ		මෙ	
ඛලා	72	මෙදිනී	298
ඛො		මො	
ඛොජ්ඣාසකා	72	මොරකපිඤ්ඤං	84
ඛොධිසංඝො	402	ය	
ඛොධිසංඝො	100, 506, 508, 510	යඤ්ඤං	310
මු		යමො	432
මුහවලොකො	464	යා	
මුහවස්සරො	64	යාමො	464
මුා		යාවසිකා	438
මුාහවණො	38	ර	
හ		රත්තිඤ්චානි	42
හත්තකාරකා	438	රා	
හවිරාගො	6, 156,, 158	රාගො	18, 512
මු		රු	
මකසා	436	රුභිරුපපාදකො	400
මකඛිකා	436	රු	
මග්ගො 28, 30, 176, 198, 204,		රුපරාගො	268
	302, 306	රුපං	32, 36, 48, 254, 256
මනිඤ්ඤං	410, 412	රුපාවචරං	94, 264, 266
මනොවිඤ්ඤාණසමබ්බිති	360	රුපාවචරා	56, 58
මරුධිවෙමො	38	ල	
මරුණං	46, 48	ලසො	196
මහපඵලං	308, 310		

මූල	පිටුවකිනාති	ස	පිටුවකිනාති
ලොකාභවරො	330, 332	සඤ්ඤවේදයිනිරොච්ඡමාපඤ්ඤා	204, 206, 214, 218
ලොකිකං	202, 204	සතපදි	436
ලොකුනතරං	94, 202, 204,	සති	36
ලොකිකුපපාදකො	422	සතිඤ්ඤා	410, 412
ච		සතිපට්ඨානා	72
චට්ඨපචේදො	44	සත්තකඛනනුපරමො	70, 72, 74
චචත්තිකා	178	සත්තමහවිකො	88
චි		සද්දො	62
චිච්ඡිච්ඡා	6, 456	සද්ධිඤ්ඤා	410, 412
චිච්ඡා	436	සප්පච්චයං	252, 254
චිඤ්ඤාණං	30, 32, 48	සබ්බඤ්ඤා	326
චිනිපානං	506	සබ්බදස්සාවි	326
චිපාකාබ්‍යාකතා	56, 58	සමණො	38
චිපාකො	62, 260	සමාධි	36, 40, 42
චිජිඤ්ඤා	410	සමාධිඤ්ඤා	410, 412
චිඤ්ඤානො	476	සමාපනෙනාසියො	162, 164, 166, 168, 270
චි		සමාපනො	110, 112, 360, 362
චිතරාගො	20	සමුදයො	28
චේ		සමොධානං	374
චේදජාතා	310	සමමනනනිඤ්ඤා	100, 466, 468, 470, 472
චේදනා	32, 36, 48, 512	සමමනනනියාමං	96, 98
චේදනාකඛකො	12, 14, 16, 22, 24	සමමප්පාධානා	72
චේසසහු	432	සමමුඛිභුතො	106, 108
චේසසවණො	432	සපිපාකං	56, 58, 60
ච්‍යා		සසසනදිට්ඨි	402, 404
ච්‍යාබ්බිමෙමා	38	සසසනො ලොකො	174
ස		සහෙතුකං	250
සකදගාමිමග්ගං	100	සප්‍රායතනං	68, 138
සකකායදිට්ඨි	456, 474	සං	
සගාරවො	80	සංචරො	50, 54
සඛකිලෙසිකාති	38	සං	
සඛිකො	376	සාමඤ්ඤාඵලාති	310, 382, 384
සඛිකාරකඛකො	12, 14, 16, 22, 24	සාරමණං	256
සඛිකාරා	32, 48, 186, 188, 292, 380	සාවජ්ජානවජ්ජා	374
සඛිකගෙදකො	92	සි	
සඤ්ඤා	32, 36, 38	සිලබ්බපරාමාසො	156
සඤ්ඤවේදයිනිරොච්ඡමා	208, 210, 212, 214, 218		